

Dictiona- rius pauperū

omnib⁹ xbi diuini Predicatorib⁹ pernecessari⁹
in quo mirabili artificio perstringunt ma-
terie seu sermones singulis festiuitati
bus toti⁹ anni. tā de Tempore
q̃ de Sanctis accōmodan-
de. vt in Tabula hui⁹
operis facile ⁊ lu-
cide cogno-
scetur.

Ad lectorem.

Te Lector rogitat tener libellus
Hec munuscula parua. sed diferta
Mansuetis oculis legas et ore

pal
inne
aid 10
ear⁹ co. p
j

De Abſtinentia

Incipit Sūmula omnibz verbz dñi semina-
toribz vtilis z necessaria: que parvū dictionariū (als
de abſtinentia prentular) In qua diligēs lector mape-
rias fz varietatē rēpoz applicabiles facile cōperiet.

Rubrica de abſtinentia.

Caplm. i.

Duplex est abſtinentia. ſ. laudabilis z
detestabilis. Detestabilis: vt in
Hypocritis **H**ypocrita abſtinet
Auaris vt laudet. Tal' nimis
Et gulosis faru⁹ est: qz de hoc qđ
vni hosti ſubtrahit: duos hostes pascit. ſ. mūdū z dia-
bolū. Diabol⁹ em̄ est ſicut latro. qđ qñ cognoscit mer-
catores aliqd poriare: ſociat ſe eis vt eos ſpoliet. ſic
diabol⁹ ſpoliat ſupbos per iactantiā z oſtentionē:
Exēplū de Ezechia qđ oſtēdit inimicis theſaurz tur-
ris Babylonis z amiſit. Eſai. xxxix. e. Non fuit res
quā nō oſtēderet eis zc. Ideo dī Job. xv. g. Cōgre-
gatio hypocrite ſterit. Iſte de bono ope (vnde poſſz
habere regnū etnū) querit ventū vane laudis. Gre.
Qui ex bono ope (qđ agit) hūanos fauores requirit:
rem magni pccp vili ꝑcio venalē exponit. Pulch⁹ qđ
parū valent. oſtēdūt multa bona. vlt multi boni oſten-
dūt multa qđ parū valēt. Et tal' apparet bon⁹ qđ non
eſt. z ecōuerſo. Del' oz eſt ſaccus plen⁹ lapidibz ꝑ-
cioſis: qđ burſa ſerica plena ſtuppis. z aliqn ſub villi
ſarpileria latet ꝑcioſa mēces. z ſub pictura aurea li-
n putridū z vmiculoſuz. Jo. vii. d. Nolite iudicā-
re facie zc. Nō teneas auz totū qđ ſplēdet vt au-
gulchzū pomū quodlibet eſſe bonū. Ideo dī
Nūz ieiunatis nolite fieri ſicut hypocrite

Te triſtes: extermināt em facies ꝛc. ¶ **Auar⁹** ieiunās
 vt burſam impleat. iſte qđ ori ſubtrahit: in ore dia-
 boli ponit: os em diaboli eſt burſa auari qđ impleri non
 pōt. Iſid. Sit ieiunū tuū nō maſcupū lucrū: ſed ſat-
 etas aniay. Aug. Tale eſt ieiunū ſine elemoſynā:
 q̄lis eſt lāpas ſine oleo. ¶ **Guloſus** ieiunat vt poſtea
 meli⁹ comedat. Bre. Nō deo ſed ſibi ieiunat: qđ ea qđ
 vēiri ad ipſs ſubſtat: nō paupib⁹ tribuit: ſed vēiri
 poſtmodū offerēda cuſtodit. Sūt aut mlti qđ tñū vlt-
 plus comedūt vna vice cū ieiunāt q̄nrē comederent
 duob⁹ ſi nō ieiunārēt. Dicitur grāz faciūt deo q̄lem
 facit ille qui alicui dat duos obolos p vno denario:
 Nō debent in duob⁹ termis ſoluere chariſſime vno
 termino ſoluūt. Aug. Sicut ſumūt medicamenta ſic
 debēt ſumi alimēta: q̄nto terra mag⁹ impinguat: tan-
 to ples ſpinas ꝛ tribulos germinat. ſic q̄nto caro me-
 lius nutrit: ples mor⁹ generat: ꝛ pl⁹ ſp̄m impugnari.
 Prouer. xix. f. Qui delicate a puericia nutritū ſuum
 ſuū. i. corpus poſtea inuenit eū contumacē. i. ſp̄ū res
 pugnantē. Nota qđ ſunt qđ dāz qđ faciūt feſtum ante vi-
 giliā: vt illi qđ in puericia delicate viuūt: ſz feſtū eorū
 diurnū erit. vigilia aut eterna in inferno cū diuite qđ
 non pōunt habere gurā aque. Luc. xvi. f.

¶ **Abſtinentia** laudabilis pōt eſſe qđrplex. ſcz
 A peccato ¶ **Prima** eſt abſtinentia laudas-
 A cibo bilis a peccō. d qđ dicitur. i. Theſ.
 A malis verbis iiii. Abſtineatis vos ab omni ſoz
 A mala ſocietate nicanthe. glo. iā ſp̄uali qđ corpali
 Qui enim in mortali peccato ieiunat. corpus ſuum
 velut cadaver mortuum offert deo. cōtra illud 1° Jo-
 h. a Obſecro vos p miſericōia dei vt eſt. beas co. p.

De Abstinencia.

vestra hostia viuentē nō mortuā **Jo dicit Eccli. iij. g.**
Sapiens cor et intelligibile abstinere se a peccatis et.
Itē. i. Pe. ij. c. obsecro vos et. abstinere vos a carna
libi desiderijs et. sūt mlti q̄ dicūt q̄ nō pnt punire vl
abstinere a peccatō. sed tñ abstinēt se a nocuiis corpor.
si alicui apponeret cib⁹ mortifer⁹ et venenosus dices
ret nō possuz cōmedere. null⁹ ei ēit q̄ scient comedere
ret vel biberet mortiferum corpi. voluptas phibita
mortifera est. vt dicit **Aug.** Omne seminariū voluptas
et venenū puta. Hanc tñ auide hauriūt mlti et inde
moriunt. **Apol. viij. f.** Multi mortui sūt de aq̄s. idest
delectationib⁹ mūdi vl carnis. qz amare facte sūt. s.
post mortē. **Itē tal vno gartioe pnte nō auderet for
nicari. s. sola verecūdia cohiberet eū. quāto magis
p̄sentia dei et angeli custodiēt eū deberet eū cohibere.**
Bern. In quis angulo reuerētiā exhibe āgelo
nec audeas illo pnte facere qd me pnte facere non
auderes. **Boeti⁹** Magna nob̄ idicta est necessitas
phibit⁹. cū oia agam⁹ an oculos iudicis cuncta cer
nēt. **Exēplū d̄ thaide meretrice** Non est dicēdū q̄
equ⁹ nō possz cohiberi q̄ ex freno modico cohibetur
sic nō p̄z aliq̄s dicere nō possū a peccatō carnis me co
hibere. quē frenū erubescētie cohibz **Itē nō dicit doct
m⁹** alicui⁹ eo innito comburi ex q̄ ip̄e ignē et ligna pro
prijs manib⁹ apponit. s. cibos et pot⁹ calidos ad luxu
riā inflāmantē. q̄a sicut dicit **Eccli. xxvij. b.** Scd̄z li
gna sylue exardescit ignis. pon⁹ em̄ deberet amoue
re. qz dicit **Prover. xvi. e.** Quz defecerint ligna exting
uet ignis. itē si peccatū adimplet nō extinguit famem
et excitat. sicut stillicidiū fabri ad horā mingat ignem
s. postea ferrū ardēt⁹ reddit. **Sic peccatū ppetratū**

pl⁹ exardescit q̄ añ **O**see. x. d. Comedent ⁊ nō san-
 rabūt. fornicati sūt ⁊ nō cessabūt. glosa. Vires forni-
 cātū deficiūt s; desideria inardescūt. Itē nō videt i-
 uir⁹ capi. q̄ hostes suos insequit ⁊ in man⁹ eoz se p-
 ſicit. cū sola fuga poss; euadere. nec inuitus morit⁹ q̄
 mortē suā emit. Sic nō d; aliq; dicere nō possū pū-
 nere q̄ pfortia muliez non vult fugere. sed eas care-
 emit. Et bñ videt velle p̄buri q̄ se in ignē p̄icit. **E**c-
 cli. iij. Qui amat piculū in illo pibit. Itē nō d; dicere
 eger. nō possū curari. q̄ p̄silio medici nō vult obedi-
 re. De consilio corporalis medici abſtinet hō a vino
 ⁊ a carnib; p menses vel plus. s; d; p̄silio medici spū-
 lis nō poss; p vnā diē in septimana. Pctm̄ em̄ quod
 nō delet p p̄niam mor suo pōdere ad aliud trahit. vt
 pat; in lapide. lapis em̄ cadēs in puteuz si fūdūz non
 inuenit semp in casu est. In pctō aut̄ fundus non est.
 vñ cadens in pctm̄ in p̄tinuo casu est. nisi manu grē
 sustēret. q; abyssus abyssū inuocat. Itē p pena tpali
 vitāda hō abſtinet a pctō q; si sciret post pctm̄ sibi
 pedē abſcindi vel in ignē mitti pctm̄ nullo modo fa-
 ceret. s; p eterna pena vitāda nō pōt. Insan⁹ repus-
 raret q̄ ad mēsa; iret in q̄ paz cibi haberet ⁊ oia bo-
 na sua p̄symbolo solutūz se sciret ⁊ in carcerē p̄pes-
 tuo mitti. Talis est pctōz q̄ p pctō oib; bonis venus
 dabit. ⁊ in inferno ponet ⁊ regno eterno spoliabit.
Eccli. xx. c. Par⁹ insipiet; n̄ erit vtilis tibi. oculi em̄
 illius seprēplices sūt. exigua dabit ⁊ multa ip̄opera-
 bit. ⁊ **P**rouer. vi. f. Preciū scozi viri est vñus panis.
 Mulier aut̄ p̄ciosa aiām viri capit. **E**cclā abſtinē-
 tia est a cibo corpali d; q̄ dīc Hiero. Tūc est p̄clara
 ap̄ dñm abſtinētia corpis cū aliq; ieiunat a viijs

De Abſtinentia

Quid pdeſt corp⁹ attenuare abſtinentia cū aliq⁹ in
tumeſcit ſupbia Iſido. Quia cibus abſtinent ⁊ mas
la agūt demones imuant q̄b eica vel cibi non eſt et
neq̄na ſemp adeſt. Si q̄s lauaret man⁹ ſuas in aq̄
luoſa nō mundificaret eas ſic ieiunans ⁊ agens pe
nitētiā in mortali peccō non mūdificat aiam ſuā, ab
immūdo em q̄s mūdabitur. Abſtinentia em a cibo
corporali p̄mēdatur a multiplici ſuo effectū. Valet
em abſtinentia. quia

Sanitatē corporis pcurat

Diabolū ab hoīe fugat

Et carnis ſupcilū domat

Valet igit ad ſanī

ratē corporis Ecclī.

xxxvii. g. Qui abſti

nens eſt adq̄ciēt vitā ⁊ in mltis eſcis erit infirmitas

Si homo ita ſollicite abſtinet ſe a vino ⁊ carnibus p

ſanitate ⁊ vita corporali. q̄to magis p ſpūali. Reſ

chabite n̄ biberūt vinū. q̄ pater eoz p̄cepit. Nota

hitoriā Hiere. xxxv. b. ¶ Itēz abſtinentia diabolūz

ab homine fugat. Sicut em fames p̄pellit lupū a

nemore. ſic abſtinentia diabolū ab hoīe. Math. ix. d.

Hoc genus demonioz in nullo p̄t exire niſi in orōne

⁊ ieiunio. ponit em diabolū in arido vbireq̄z nō in

uenit. Mat. xij. f. Sū immundus ſpūs querit ab ho

mīne rē. Diabolus ad modū piſcis habitat in locis

humidis. Job. xl. e. Tob. vi. b. Quz extraxiſſi piſcem

⁊ aq̄ delinax cepit palpitare añ pedes eius Amb.

⁊ q̄ homo ieiun⁹ ſpūto ſuo ſerpentē corpalem inter

ficat. quanto magis ſpūalem Iudith. xij. c. Poſt ieiun

niū amputauit caput holofernis. ¶ Carneꝝ vincit et

caſtigat. Irridēdi ſūt ergo illi qui dicūt ſe carnē non

poſſe vincere cum poſſint ei ieiunando victualia ſub

trahere. Nō eſt adu forte caſtrū q̄ nō poſſit capū

ſi viciualia ei ſubtrahant. nec adeo magnus ignis q̄
nō poſſit exſtingui p̄ ſubtractionē lignoz. Prouerb.
xxv. e. Cum defecerint ligna ciboz exſtinguet ignis
lururie. Item homo ſine abſtinentia eſt ſicut equus in
domit⁹ ſine freno q̄ p̄cipitat dñm ſuū ubi non vellet
Itē dicit Mich. vii. b. Ab ea que dormit in ſinu tuo
cuſtodi clauſtra oris tui. i. p̄ſenſū cordis. Plus confi
dit diabol⁹ in adiutorio carnis q̄ in aliq̄ alio. qz do
meſtic⁹ hoſtis hoſtē ſuū fugare vel fugere nō p̄t. cir
cūferre vel nutrire neceſſe eſt. punire non licet ſz ſub
iugare. tene pedez ſub gula. alioquin nūq̄ faciet bo
nam dietam. Eccl. xxiiij. f. Seruo maluiolo rogor
ra ⁊ cōpedez. mitte eū in opationez ne vacet ¶ Ter
tia abſtinētia eſt a mal⁹ p̄bis Seneca A verbis nur
pib⁹ abſtinet. nam licētia eozum impudentiam nu
trit. De hoc require in capto d̄ locutione. ¶ Quarta
eſt a praua ſocietate. Sapiē. ij. e. Dicūt mali d̄ iuſto.
abſtinet ſe a vj⁹s noſtris. tanq̄ ab immunditijs. i.
Eheſ. v. f. Ab omni ſpecie mala abſtineſe vos. Re
quire de mala ſocietate.

De adulatione Aaplm ij.

a Dulario eſt nutrit⁹ diaboli lactāa peccatores
lacte adulationis. ⁊ obdormire faciēs in pec
catis complacendo ⁊ canilenam diaboli canendo
Prouer. i. b. Fili mi ſi te lactauerint peccatores non
acquieſcas eis Item ibidē. xvi. Vir iniquus lactat
amicū ſuū ⁊ ducit per viam non bonam Item ſunt
mimi ⁊ ioculatores diaboli ſi p̄mittētes ſuos aliquo
p̄ſtari. Oſee. vii. b. In malina ſua lenificauerūt re
gē ⁊ i inūdicjs ſuis p̄ncipes Itē ſūt icantatores dia

De Ambitione

boli q̄ factū hoīb̄ credere qđ ip̄i nō sunt. z vbi n̄h̄l
est: aliqd̄ esse oñdūt. **Ps.** Oleū pctōris nō īpinguet
caput meū. h̄ oleo īiungit diabol⁹ suos. **Aug.** Oleū
est falsa laus adulatoria: que mētes a rigore v̄ritatis
emollit ad noxia. ¶ Item sunt p̄ditores q̄ sub specie
osculi tradūt hoīez hostib̄ suis. vt **Judas xp̄s**: **Joab**
amasa m. ij. **Re. xx. ca.** **Un̄ Esai. iij. d.** **Pople me⁹** q̄
b̄m̄ te dicūt ip̄i te decipiūt. **Esai. ix. e.** Et erūt q̄ bea-
tificāt pplm̄ istū seducētes: z q̄ b̄nificānt p̄cipitati.
Itē s̄t rete diaboli. **puer. xix. b.** Qui blandis fictisq̄
s̄monib̄ loq̄t: primo suo expandit rete gressib̄ eius.

De Ambitione.

Cap. iij.

a Ambitio tria facit.

Allicit

Deiciū

Et decipit.

¶ Primo ambitio allicit. tenet ho-
minē in picloso statū. Sicut ei cas-
nis inuiv⁹ relinq̄t os carneū: z car-
nes nimis calidas iuxta ignē licet noceāt. z lz nimis
plen⁹ sit. sic ambiciosus dignitates. licz occasione eas
rū mltas angustias sustineat z picla. **puer. i. e.** **Ulsq̄**
quo puuli diligit: infantia: z stulti eā q̄ sibi sunt noxia
cupiūt. **Puer** cū difficultate ascēdit equū. sz qñ paruz
eq̄tauit nō p̄t deponi donec cadat subito. sic z ambir-
tiosus vix dignitates relinq̄t dōec subito moriat. **ps.**
xxvi. **Uidi ip̄iūm superexaltatū z c.** ¶ Scdo deicit in
pctm̄ v̄l in infernū. **Arbor** paulatim z cū difficultas
te exaltat. sz subito flatu ventoz deicit. sic ābitiosus.
Brego. **pauatim** ascēdisti: sz nō paulatim descendes
sed tāq̄ fulgur z alē sathanas. Itē q̄ ponit pedē suū
sup vacuū v̄l foueam: statim alta deserit: z in ima ca-
dit. sic qui affectū suū ponit in vanitate rez ip̄alium
vel dignitatū: cito deū deserit z in cūbā cadit. **ps.**

fo.v.

24

De Amicitia dei

De Amicitia dei.

Cap. iij.

¶ Quattuor faciunt hominem amicum dei. scz

Iusticia

¶ Primum ē g iusticia ope

Cordis mūdicia

ras p dilectionē. Jac. ij.

Preceptorū custodia

g. Credidit Abrahā deo

Aduersorū tolerantia.

z reputatū est ei ad iusticiā. z ideo amic⁹ dei appellat⁹ est. Scdm est cordis

mūdicia. Prover. xij. c. Qui diligit cordis mūdiciā ppter grām labiorū suorū habebit amicum regem. Tercium est pceptorū custodia. Jo. xj. c. Vos amici mei estis si feceritis q̄ p̄cipio vobis. Quartū est aduersorū tolerantia. Iud. vij. c. Abrahā tētatus est z p multas tribulandēs p̄batus. amic⁹ dei appellatus est.

De amore p̄prio.

Cap. v.

¶ Dare se est amare latronē morte p̄dēnauim:

Seneca Dēs capitali supplicio p̄dēnauit suū. iij. Tim. ij. Erunt hoies seipos amantes. cupidi. elati. supbi parētibz nō obediētes. ingrati. scelerati. sine affectione z sine pace. glo. ex eo q seipos indebitē amant q̄ si a radice hec q sequūtur mala oriuntur. Chrys. Om̄ malorū cā est amor sui z radix ei fons. Amor ergo sui hominē execat. destruit. p̄dit.

¶ Primo execat hominē raz corpālī q̄ mentaliter. Greg. Vlebement claudit oculos amor p̄uat⁹. ex q̄ fit vt qd nos agim⁹ graue esse nō estimem⁹. plerūqz etiā aggrauat a primo qd nobis delectabile videt. Ecce non videt se inq̄natū. licz fit ip̄e multū. Secundo quis nimis amando se destruit se vult em̄p̄se se in ocio. vbi corrūpit sicut vestis in archa reposita. Job. xij. f. Consumendus suz sicut vestimentū qd comedit a tinea ps. ci. Dēs sicut vestimentū veterat.

Tertio qui nimis amat se: perdit se. qz nimis solis
cite se custodit. z sic perdit se sicut ille qui diu fruat
frumentū suū pdit illud. quia corrumpit. semen si se
minet renouat. sicut dicit Grego. super illud Jo. xij.
Nisi granum fru. zc. Insipiens tu qui seminas non
vultificabitur nisi prius morietur .i. Cor. xv. ideo dicit
Joannis. xij. c. Qui amat animas suas pdit eas Augu.
Si male amaueris tūc odisti. si bñ oderis tūc amas
sti. Iust. Si perditur homo amando se. pfecto inues
nit negando se. Disce ergo amare te non amando te.
Magna stulticia est. seruū pditorem nutrire Gre.
Magna miseria qz laqueū nostrū nobiscū porram⁹
hoste nostrum nutrire pcellimur. z qto plura ei bo
na facim⁹ tanto pl⁹ nos impugnat: quia terra ipm
guara plures zizania pferi. sic corpus melius nutri
tur generat plures motus carnales Sen. iij. f. Vna
ledicta terra in opere tuo. spinas z tribulos germin
nabit. Prover. xix. f. Qui delicate nutrit seruum
suū. id est corpus suū a puericia sua. postea inueniet
eū puma cem id est spiritui repugnantem.

De Amore dei.

Cap. vi.

Non ab oib⁹ capit qd sit bene amare. Id dñs
q suos vult pmouere ad omē gaudiū dat ill
formā bone dilectionis Mat. xxij. f. z Lu. x. e. Dilige
dñm deū tuū ex toto corde tuo z ex tota aīa tua
z ex tota mēte tua Diligend⁹ est de⁹ triph. videlicet.
Integralit⁹ Primo diligēd⁹ est de⁹ integralit.
Fideliter qz ex toto cordē: S3 qd ē ex toto cordē
Perseuerant diligere. Rñdeo. vi. ad null⁹ rei dile
ctionē mag⁹ inclinanti sit q̄ i dō. nec delectet i aliq̄ re
alia q̄ in dō. n̄ i saporib⁹. n̄ in auro v⁹ argēto. v⁹ am

De Amore dei.

cis vltimōi. Si autē in aliq̃ istoz fuerit cordis amor
tūc nō ex toto corde amas deū. Exēplū q̃nto ra-
mi inferiores arboris magis multiplicant̃ et crescunt:
tāto min⁹ arbor crescit et eleuat̃ superius. sic q̃nto ma-
gis amor sui et suoz et rez terrenaz crescit in homie.
tāto min⁹ eleuat̃ in amore dei: et min⁹ deū amat. Au-
gust. Sin⁹ te amat q̃ aliqd̃ tecū amat qd̃ nō ppter
te amat. Ideo amor talis resecand⁹ esset: sicut rami
inferiores et supflui resecari debēt ab arboze vt me-
lius crescat et fructificet. Deut. xxx. b. Circumcides
dñs cor tuū et cor semis tui vt diligas deū: tuū ex to-
to corde tuo. Vult em̃ dñs totū cor hīe vt auis nobi-
lis de pda sua. qz sol⁹ p̃t illd̃ implere: et sol⁹ creauit.
Aug. Totū erigit te q̃ fecit te totū. Exēplū si habe-
res aliqd̃ locale vlt̃ minusculū ad donādū. delibera-
res vbi posset illd̃ meli⁹ implicari. Sic debes facere
de corde tuo: vt diligēter p̃sideres cui meli⁹ et vili⁹
possis illd̃ dare p̃ amorē. Exēplū. nōne vides ludentē
ad scacos in manu diu scacū tenere sup̃ scacariū: et
p̃siderat diligēter et cū magna delibatiōe cogitat vt
in tuto loco assideat. ne ab aduersario capiat̃. sic fa-
cias de corde tuo. et caueas ne iloco turpibicōso et
aduersario discoopitū illd̃ ponas. sed deo q̃ p̃t illud
custodire des p̃ amorem. qz ip̃e petit. puer. xxij. f. Fi-
li p̃be mihi cor tuū. s. totū tāq̃ ferculū p̃ciosum de p-
da mea. Amor em̃ ē q̃ddā inferculū valde delicatū
et p̃ciosuz qd̃ ofert corā rege sūmo ad mēfaz celestē.
Et sic inferculū pōit corā dño totū vt sumat qd̃ vo-
luerit: et residuū relinq̃t alijs. Sic dñs amorē cordis
vult sibi totū p̃ntari qñ dixit. Diliges dñm deū tuū
ex toto corde. Deinde alijs distribuit. p̃t qd̃ seq̃t. et

De Amore dei. Fo. viij.

Primum tuū sicut teipz. Jo. xv. ca. Hoc ē pceptū meū
 vt diligatꝫ inuicē p fmales amores. Tunc at ē amor
 finalis qñ est pur⁹. sicut aurū se affinat in igne sepa
 rādo se ab omī alio metallo ⁊ a terra. Sic amor qñ
 sepat. ab omī carnalitate ⁊ terrenitate dī final. Non
 dī aux pur vbi aliqd admixtū est. sic amor pur⁹ non
 dī vbi aliqd admixtū est carnalitatꝫ ⁊ terrenitatꝫ. sicut
 dī Lu. xij. a. q. Pylat⁹ miscuit sanguinē hoīz sa
 crificio galyleoz. h. fit qñ illud qd fm spm diligit dꝫ
 fm carnē diligit: vt in beguina: vbi aliqn sub pterito
 dilectiōis spūalis (q est qñ sacrificium deo) laret sans
 guis carnal affectiōis: ⁊ cū pallio religiōis opit lani
 na vinoꝝ: ⁊ de rpo sit ostiū lupanarꝫ xpi. ppter deū dī
 lectio simulat. Gal. iij. a. Sic stulti estꝫ vt cū spū cepe
 ritꝫ nūc carne psumam. dꝫ g deus diligit ex toto corꝫ
 de tuo ⁊ ex t. m. t. rōe creatiōis ⁊ recreatiōis. Beī. Ec
 ce dūe qz fecisti me. o beo me amorū tuo totū ⁊ tāū o
 beo pl⁹ q me ipz. qnto tu maior es me p q dedisti te
 ipm. ¶ Secūdo diligēd⁹ est de⁹ fidelit. ⁊ h est ipm dis
 ligere ex tota aia sicut ipe dilexit nos. qz maluit ant
 mā suā separi a corpe q ab eo separant aie nre. sic ⁊
 nos q ab eo separemur. Vñ dī Da. viij. ca. Fortis
 est vt mors dilectio. qz ppter dilectiōē dei ptemnit hō
 mortē. Sicut fecerūt scī martyres de qbz dī scptura.
 Despecta nāq pntis vite luce pceptoꝝ suoz corpo
 rū cruciatū seueritē mōm p dei amore vicerūt. ppter
 hoc dī Sap. iij. b. Fideles in dilectiōe acquiescet illi.
 Hinc est q fidelem amorem.

Tormentum non superat.

Labor non lassat

Thesaurus nō superat

¶ Primo dico q tormē
 tū nō supat fidelē amorē.
 Ro. viij. g. quis nos

De Amore Dei.

Alien⁹ amor nō occupat. (sepabit a charitate rpi
tribulatio. i. afflictio corpis: an angustia. i. mētis an
prieras. an fames: an pīculū. **E**xem de cane q̄ ita dil
git dñm suūz q̄ seq̄t eū ihuū vbiq̄. licz ille cōminet
ei: z iacet ei lapides. m̄ seq̄t eū p spinas z per aquā
iurbāq̄ armatā. **S**ic z nos deū diligam⁹ ad minus
vt canis dñm suū. vt si inferat nob̄ tribulatōes z in
firmirates z alias corpis molestias nō relinquamus
eū sicut **Job. viij. c. q̄** dixit. **E**t si occiderit me: in ipso
sperabo. **E**xem de muliere q̄ multas molestias susti
net p amasio suo. z corripit z freq̄nt pcutit ab eo: et
sp̄ sequit eū. nec reputat iniuriā: s; amorē z q̄si iocum
nuptiarū. qz meliōra sūt p̄bera diligentis q̄ fraudulen
ta oscula odiētis. **puer. xxvij. b. Hō dī Aug:** Nihil ē for
tius aio charitatē hñe. **S**ecdo vez amorē labor non
lassat. q̄a vt dī **Gre.** Nūq̄ est amor dī ociosus. opat
em̄ maḡ si est. si at opari renuit. amor nō ē. **S**icut de
ferro frigidus non p̄ alqd̄ opari nisi calefactū fuerit
p ignē. nec p̄t flecti. s; frāgit sub martello. sic dī **Aug**
gust. **F**errū calidū dū tundit dilatat. frāgit aut̄ frigidū.
Sic hō nō est apt⁹ bñ opari nisi calefact⁹ fuerit
igne charitatis. **Thre. i. e. De excelsis misit ignem in**
ossibz meis z erudiuit me. s. ad bñ opandū. Augusti.
Amanis anxietas nō sinit eū dormire. amor de hēre
fit inq̄etio. q̄es fit afflictio: q̄es fit tēratio. sed dilectio
q̄escere nescit. **Q**ui h̄mōi gustu inebrians fuerit: ad
om̄e op⁹ bonū hilarescit. dolet z nō sentit. laborat et
nō lacescit. deridet. nec aduertit **Idē Qui amat non**
lassat. Exem dī iacob Gen. xxxi. e. Die noctuq̄ estu
rebar z gelu. fugiebat somn⁹ ab ocul̄ meis. per. xx.
ānos i domo tua fui: abi. xij. p filabz. z. vij. p gres

De Amore dei. Fo. viij.

gib. **Be.** xix. d. 7 videbāt ei dies pauci p amorē magnitudie. Si tot 7 tātas vigilas 7 labores sustinet hō p amore carnali y lūcro ipali. q̄t 7 q̄nta d3 p dei amorē sustinere. **Aug.** Si tāta portat nob cupiditas: q̄ re tāta n̄ portat charitas. **Chry.** si naves picka maris glacies 7 frigora agroz cultonibz vulnera multū lesiua 7 portabilia sūt ppter spem lucri ipal. q̄nto magis q̄ deū amat nullū d3 sentire pickm. **Gre.** Pena itrogat si q̄s deū facit amat. Tercio fidelē amorē thesaur⁹ n̄ supat. **Job** xviij. b. Nescit hō p̄ciū ei⁹. **Sap.** vij. b. oē aux i p̄parōe illi⁹ arena ē exigua sine q̄ diues pauper ē: cū q̄ paup diues ē vt ait **Aug.** Ulr q̄ deū amat iā h3 qd amat. nec eū p̄e diligere poss3 si eū quē diligeret n̄ h̄iet. i. diues ē hūana religio q̄ i possessore oīa possidet. **Cā.** viij. e. Si dederit hō torā subam dom⁹ sue p dilectiōe sua h̄nda q̄sinibil despiciet eam. glo. vōi abūdat amor eternoz: mor vilescit amor trenomz. Quarto amor extrane⁹ nō occupat nec p̄miscet. q̄a nō p̄nt p̄misceri p̄a vanis etna caduc⁹ spūalia carna libz sūma imis. vt d̄t **Be.** Exem mlier fidel n̄ amat aliū cū viro suo carnalr. q̄ d̄ re nō p̄t p̄e dicer mlier diligo vir meū. q̄ die ac nocte i lecto viri 7 adulterz 7 spōsū expulit. sic n̄ dicas te diligere deū quē dedo mo cordis tui expulisti peccādo 7 diabolu recepisti. **Ther.** iij. f. Quō si p̄c̄nat mlier amatozē suū: sic p̄c̄s p̄sū me dom⁹ isrl. **Recepta** es o aia si credis sūt h̄e spōsū nūū xp̄z 7 adulterz diabolu. qz sūt d̄z i **Esai.** xxiij. e. Coāgustatiū ē ita vt alr d̄cidat: 7 palliū breue vtrūq opire n̄ p̄t. p̄t se ḡ diligēd⁹ ē de⁹: nō p̄t sua. q̄ ei recte amare eū q̄rit quē amari n̄ q̄ sua sūt. q̄ amat 7 p̄mū sui amorz p̄ter deū q̄rit. p certo deū n̄ diligit.

De Abſtinentia.

ſua. vt meretrix leccatoꝝ q̄ diu dat munera. ſic ⁊ ca-
nis carnoſū os diligit. ſz mūdus abijcit. Prouer. xx.
vi. e. Cū defecerit ligna. ſ. bñficioꝝ. extinguet ignis
charitat̄. Sz ligna bñficioꝝ dei nūq̄ deficiunt. ſed
ſemp addunt ⁊ creſcūt. Vñ magnus deberet eſſe in
nobis ignis charitat̄is. oꝝ ſm ligna ſylue exardeſcit
ignis ¶ Tercio diligendus eſt de⁹ pſeuerant. ⁊ h̄ eſt
dicere. ex tota mēte tua. Prouer. xvij. e. Om̄i tpe di-
ligi q̄ amicus eſt. nō ſicut ille cui⁹ amor non h̄z niſi
breue tēp⁹. ſ. circa paſcha. vel xl. q̄ amor ſilis eſt flo-
rib⁹. q̄ tā diu grati ſūt q̄ diu recentes ſunt. Chryſo.
Quid eſt diligere ex tota. mente niſi vt om̄es ſenſus
tui deo vacent. ſapientia. intellectus. cogitatio. ⁊ me-
mori. Qui ḡ aliquem iſtoꝝ circa tpalia occupat iam
nō ex tota mente deū amat. ſicut ille qui turpi⁹ amat
nō pōt cogitare niſi d̄ eo qd̄ amat. Sic bñ deū ama-
ret q̄ ſemp d̄ eo cogitaret. Ber. ¶ Amor impetuoſe
q̄ p̄ter te aliud cogitare nō ſinit. Sapiētie vi. c. Co-
gitare d̄ illa ſenſus eſt p̄ſumatus. ⁊ q̄ vigilauerit p̄oꝝ
p̄ter illā. cito erit ſecurus. Scdo videndū eſt quare
amādus eſt de⁹ Quātmōz d̄ cauſis ſolz aliq̄s diligi
ab alio. ſ. rōne am̄nētie. delit̄ie. bñficientie. retribuōis
¶ Primo diligēd⁹ eſt de⁹ cā am̄nētie. qz pater ⁊ fra-
ter noſter eſt. Mat. xxiij. b. Patrē nolite vocare ſup
terrā. vn⁹ eſt em̄ pater veſter q̄ eſt in celis. ſz deus.
Si fili⁹ naturalkr amat patrē a q̄ h̄z partē corporis.
quāto magis d̄z amare deū q̄ corp⁹ ⁊ aiam ei⁹ ex
nihilō fecit. Aug. Amād⁹ eſt generator. ſz p̄ponen-
dus eſt creator Eccli. viij. f. In om̄i p̄tate tua dilige
eū q̄ te fecit. Scdo amand⁹ eſt deus qz delit̄ie in eo
inueniunt. Bern. Si tanta inuenitur delectatio in

De Amore dei   Fo. ix.

portuicula creatura. quanta inuenit in ipso creatore.
Aug. Quicquid propter deum est nihil est dulce non est. **Su-**
 state ergo et videte quoniam suavis est dominus. **beat⁹** vir qui
 sperat in eo. i. totam spem suam figit in illo. et talem datum
 est sentire suauitatem eius. **Un** cum eius amor sit suavis-
 simum propter quod omnem alium amorem continet. **Ex**emplum sa-
 poris mellis quod tollit omnem alium saporem. **Ei⁹** suauitas
 ad amandum ipsum nos attrahere debet. **ps. cxxij.** Suavis
 dominus vniuersis quod non habent palatum infectum febre vel ve-
 neno. **Isid.** Impius enim dulcedinem dei non sentit. quod de
 febre iniquitatis palatum cordis amisit. **Tertio** amandus
 est causa beneficentiae. quod beneficiis suis meruit. **Bern.** Dul-
 ce de nobis deus meruit. quod seipsum nobis in pretium dedi-
 dit. ecce domine quod me fecisti debeo me tuo amori totum
 quia me redemisti. debeo me amori tuo totum. **Non**
 est ita lignum frigidum vel aquosum quod non succens-
 dat si ponatur in fornacem vel clybanum. **Sic** nec cor ita
 tepidum aliquid si ponatur in fornace amoris dei et intue-
 at quantum in passione nos amauit quod non accedatur ad
 amandum ipsum. **ps. xvij.** Carbores succensi sunt ab eo.
Bern. Super omnia te reddit amabilem boneiesu ca-
 lida passio. quem bibisti operis nostre redemptionis. hic ei
 amorem nostrum sibi facile vendicat totum. **Quarto** aman-
 dus est deus. quia beneficia vel premia separantur ab eo. si
 gloria eterna. **Bern.** Quia tanta promittitur debeo me amo-
 ri tuo totum. i. **Cor. ij. e.** Oculum non vidit et in cor ho-
 minis non ascendit quod preparauit deus diligentibus se.
Tertio videndum est quod diliguntur a deo. **A** deo autem dili-
 guntur. **Iusti** a malo declinantes. **Pij** misericordiam ex-
 ercentes. **In** locutionibus sua dicentes. **In** simplici-
 tate studentes. **In** amore domini seruantes. **In** bono in

De Amore dei.

repto pseuerantes. Primi igitur qui a domino diligunt sunt iustro de cl nates a malo. ps. cxlv. Dominus diligit iustos. scilicet. tanquam filios sibi. quod omne animal diligit filium sibi. Iustus dominus iusticiam dilexit Prover. xv. b. Qui sequitur iusticiam diliget ab eo. Secundi sunt per opus misericordie exercitantes ps. Diligit misericordiam. et maxime quando fit cum hilaritate. q. Coz. ix. b. Hilariter dantes diligit deus. Chry. Tali vultu recipiet deus ea que facis. cum quali facis. Tercii sunt patientes. Apoc. ii. c. Ego dilexi te. quod seruasti preceptum patientie. id est. mandatum patientie. quam dico meam. quod docui preceptum. et ostendi exemplo Vel nostra patientia dixit suam vniuersis in tolerando. ps. lxx. Tu es patientia mea domine. Aposto. Phil. iij. f. Omnia possum in eo qui me confortat. Quarta sunt veraces. ps. i. Ecce enim veritatem dilexisti Idem Misericordiam et veritatem diligit deus. Quinti sunt simplices. i. Paral. xix. d. Scio domine deus quod probes corda. quod simplicitatem diligis. quod patet: quod cum talibus tenet parlamentum suum. Prover. ix. g. Et cum simplicibus sermocinatio eius. Sexti sunt ipsi diligentes Prover. viij. d. Ego diligentes me diligo. me dicit. non mea. Septimi sunt pseuerantes. Sap. viij. g. Nemo enim diligit deum nisi eum qui cum sapientia inhabitat. id est. pseuerant cum ipso habitat Non enim querit deus hospitium vnius noctis. nec ponit ibi pedes animi ad manendum. Job. xij. f. Ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus.

¶ De amore proximi. Cap. viij.

f. Omnis qui in alto oritur de facili ad inferiora loca deriuatur Si amor de deo plene et integre habet beat deinde ad primum recte deriuatur. ut scilicet primum propter deum ametur. unde Aug. Nemo potest veraciter esse amicus nisi primum fuerit amicus ipsius verita

De amore proximi   Fo. r.

1^a Bre. Per amorē dei amor primi gignit. ⁊ p amo-
 rē primi amor dei nutrit. Amād^o ē g^o prim^o amore
Gratuito ¶ Primo amād^o est prim^o amore
Recto gratuito. nō ex pcedētib^{us} merit^{is} sicut
Discreto. ⁊ xps dilexit nos Aug. Vera amicis
Perpetuo cia nō pēfanda est ipalib^{us} pmodis.
 sz gratuito amore pmozanda. h^{oc} est amare p finales
 amores. qz tūc est final^{is} amor qñ est pur^{us}. sicut aurū
 se affinat in fornace. vt sup^{er} in pcedenti cap^{itulo} Cauē
 dū est ne amor de ozia^{lis} bonis nature v^{el} fortune. qz
 tūc vix ascēderet vsq^{ue} ad bonum grē Aqua em̄ nō
 ascēdit vltra q^{uam} ozia^{lis}. sz ad locū vñ exēū flumina r̄
 uertunt. Ecclesiastes. p. b. Ydo d^{icitur} Eccl. iij. d. Cave
 tibi ⁊ attēde diligēt audiri tuo. qm̄ cū subuersiōe
 tua ambulas. ¶ Scdo amād^o est amore recto nō
 reflexo ad terrena Diero. Delicata est amicitia q̄ a
 micoz felicitatē ⁊ diuitias sequit^{ur} Pmōi hoies non
 vident amicos. sed se ipsos diligere. sicut canis dili-
 git os carneū ⁊ amplectit^{ur} ⁊ seruat q̄ diu inueni in
 eo qd̄ rodāt. sz nudū sine carne relinqt. sic ⁊ meretri-
 ces leccatores. Gen. Qui vnitar^{is} cā affūp^{er} fuerit
 tādiu placebit q̄ diu vt lis fuerit Exēpluz. arbor di-
 ligēt custodit ⁊ frequēter visitatur q̄ diu in ea sunt
 fruct^{us} sz ablati fructib^{us} sine custodia relinqtur. vt
 piz in vineis in hortis q̄ tempore fruct^{us} clauduntur
 ⁊ custodiuntur sed amoris fructib^{us} exponunt. Esa.
 l. b. Derelinquatur filia syon sicut vmbra culum in
 vinea. ⁊ sicut tuguriū in cucumerario qñ. s. non sunt
 fruct^{us}. Tales sūt filie pullis vulpiū. q̄ qñ nō inueni-
 unt lac in maternis vberib^{us} mordēt dētib^{us} ⁊ lacerāt
 ⁊ tāq^{uam} extraneā reputāt ap^{ud} Is. v. d. i. q̄ si inuicē

De Amore proximi.

morderi et pmederi videri ne ab iniunctis presumantur
Tertio amandus est amore discreto. amor discretus
plonas amat et vitia psequitur. nec sic personis pdesce
dit q vitia implicet. Ro. xii. f. Dilectio proximi mas
lus non opat. glo. Qui diligit homines: aut q iusti
sunt. aut vt sint iusti diligere. d. Qui em alter se dili
git iniuste se diligit. qd ad h se diligit vt sit iniustus
Qui aut se diligere nescit nec primum suum sicut seipz
diligit Augusti. Vnde si nosti diligere teipsum. et
pmuto tibi primum vt eum diligas tanq teipm. Si
aut no nosti diligere teipz: timeo ne decipias primum
sicut teipm Yde. Si te interrogat virum diligas te. rñ
des q diligis. Quis em se odit: q no diligas. inquit
rare na si diligis iniquitatem odis te. ps. x. Qui diligit
iniquitatem odit animam suam. Quo ergo volebas tibi co
muni. primum tuum vt diligeres eum tanq teipz q pdis te
Si em sic te diligis vt pdis te. sic pfecto pditurus
es euz quem diligis sicut te Noli ergo vt quicq dili
gas. sz solus peris aut corripere dilectionez aut respue
societate. Tul. Hoc idesentio nisi in bonis amicitia
ee n posse. na q ea in malo vtunt ia sibi amici existunt
vt illi q ppter amicos odiunt alios. Vlu d. Eccl. vi. a.
Noli ee p amico inimic primo mouit illi q ppter ami
cos piurari vt aliud malum faciunt Tul. Lex amicitie re
qrit vt nec rogemus res turpes vel faciamus rogari
nulla em est excusatio si amicitie causa peccaueris
Quarto amandus est amore pseueranti. Prouer.
xvii. e. Omni tpe diligit q amicus est Non sicut illi qz
amor no habz nisi vnu momentu: qui sicut est floribus
q tadiu grati sunt qz diu sunt recetes. talium amor tã
diu durat qz diu durat bñficiu. vt amor meretricis

De Amore inimicorum Fo. xi:

Eccl. vii. b. Est amic⁹ soci⁹ mense: ⁊ nō pmanet in die nēuitat⁹. i. tribulationis. Sic discipuli ⁊ comuati sūt xp̄m ad nupnas: s; in passiōe dereliquit eū. Sic milui ⁊ comices sequunt⁹ venulaz poratē tripas ad for. s; in reditu non. vel qñ vadit ed eccliam. **Gen.** Del musce. cadauera lupi. frumētū formice. p̄dam nō boiez seqt ista urba. **Grego.** Lū qd posu⁹ in p̄ speritate diligit. incertū valde est vtr possessor vlt p̄ speritas diligit. amissio felicitat⁹ vum interrogat dilectiōis Qui em̄ in aduersitate p̄mu⁹ deserit agte cōgnoscur q̄ hūc in p̄speritate nō amauit.

¶ De amore inimicor.

Ca. viij.

¶ Edem⁹ inimicos n̄ros amare p̄t tria videlicz
¶ Ut xp̄m imitemur   **¶** Ut xp̄m imitemur tanq̄
¶ Ut magis lucremur   filij patrem. qz tñ dilexit
¶ Ut non ingrati iudicemur nos cū adhuc inimici es
sem⁹ q̄ p nob mort voluit. Quis em̄ tā insan⁹ amat
tor q̄ p aliq̄ re habēda faceret qd ipe fecit p aia ho
minis bñda. qz p ea acq̄renda oēm paupertatē ha
buit. amicos suos morti exposuit. ⁊ in seipo mortē p
tulit **Eph. ij. b.** Propt̄ nimā charitatē suā q̄ dilexit
nos cuz essemus mortui p̄ctis p̄uificauit nos xps
Ite p crucifixorib⁹ suis rogauit **Tñ** sile a nobis res
qrit **Lu. vi. e. ⁊ Mat. v. f.** Diligite inimicos vestros
⁊ c. vlt filij p̄is vestri q̄ in celis est. **Eccl. x. a.** Se
cūdū iudicē populi sic ⁊ ministri ei⁹. ¶ **¶** Ut magis lu
cremur In mercib⁹ ei magis lucratiuis solēt merca
tores ponere nūmos suos. ⁊ in terra magis feruli sa
cis semē. Et ideo amor cordis ponēd⁹ ē in inimico
qz fructuosior ⁊ lucrabilior Fortior est em̄ ignis qui
ardet in aq̄ vlt humido: qz inuenit quod sibi resistit.

B ij

De Amore inimicorū.

Z frumenta z vina p̄ciosiora sūt vbi nō crescūt similiter
amor in inimico z odiere. **Dar.** v.f. Si diligis eos
q̄ vos diligūt quā mercedē habebitis .q.d. paucā vl'
nullā. qz canis z bruta. pagani z sarrahaceni hec fa-
ciūt. ¶ **Vlt** n̄ ingratū sim⁹ **M**agis bñficiētes diligit
m⁹. sz malefactor nō plura acqrit apud dñm si pa-
tient iniuriā recipim⁹ z sustinem⁹. bñfactor pro nos
obligat ad vicē reddēdaz. Qui aut acqrit maioris
est bñficij q̄ obligat Sic pipm magis lucratur
qz aux z argentuz z lapides p̄ciosos nobis p̄icit. z
coronā fabricat etnāz qñ malū nob facit vl' p̄ime-
tiā dr. Prover. xi. g. Stult⁹ seruiet sapienti. P̄or aut
agnosci cōuas z amor scrōz p̄ similitudinē mēbroz in
corpore. Attēdit at hec similitudo in septe Primū est q
vnū mēbroz officiū suū sibi non approbat. sz gratis
alijs ministrat Ocul⁹ em̄ nō sibi sz alijs mēbris opa-
tur. pes nō sibi sz oib⁹ alijs mēbris opat z toti corpi
z totū corp⁹ portat. sic qlibet iust⁹ nō sibi soli sz oib⁹
cōicare dz si quā hz grām Ro. xij. b. Vlt vnū cor-
p⁹ in xp̄o. singuli aut alter alteri⁹ mēbra. p̄. Pe. iij. c
Unusqlqs put accepit grām in alterutrz illā admī-
nistres sicut boni dispē. zc. Ambro. Nō est firm⁹
amor nisi se mutuo pueniat obsequijs. Scdm̄ est q
vnū mēbroz alteri⁹ officiū nō inuidet. sicut illud hz
Ro. xij. b. Oia aut mēbra nō eūdē actū hnt. sic tu si
in humiliori z laborioso officio pstitut⁹ es alijs q in
sublimiori z min⁹ laborioso officio sūt pstituti: si mē-
bz chasti es non debes inuidere. p̄. Ehoz. xij. b. Si
totū corp⁹ oculus vbi audit⁹ zc. Si em̄ oia mēbra
essēt vnū mēbz vl' corp⁹. Stella differt a stella ī cla-
ritate. sicut dr apls. i. ad Cor. xy. e. z tñ claritas alie

De Amore inimicorū. Fo. rñ

ri⁹ illa q̄ minorē hz nō inuidet. **Au.** Auerrat de⁹ pe
ste inuidie ab anis omnū hoim. Tertiū ē q̄ mēbra
q̄ vident^r corpis ifirmiora eē necessarioz sc̄. z q̄ pu
tam⁹ ignobiliora mēbra his honore abūdātorē cir
cūdā⁹. sic tu q̄ mēbrū xp̄i es nō debes eos q̄ igno
biliores z inferiores vident^r esse despiciere. qz ip̄z cu
ius sunt mēbra despicires. sicut ip̄e d̄r in euangelio
Luc. x. c. Qui vos spernit me spernit **Chrys.** Si
cut hō itelligit q̄ aliqd mēbrū hz honorabilē in cor
pore suo vlt̄ in honesti⁹. ip̄m at̄ mēbrū se nō p̄gnoscat
si honorabilē vlt̄ p̄reputabilē fuerit. sic d̄rām int̄ sc̄m
z sc̄m solus de⁹ coḡscit cuius mēbra oēs sum⁹. Ip̄
sis aut̄ sc̄is nō est p̄cessū vt cognoscāt suā d̄rām ad
inuiā. vt meliores nō sup̄biant cōtra inferiores. nec
deteriores tristent^r d̄ eoz ifirmitate. Si ḡ mēbrū xp̄i
es. nō te p̄feras a ijs mēbris. cū tibi nō sit p̄cessū di
gnitatē tuā p̄gnoscare. s̄z soli xp̄o cui⁹ mēbz es. iudi
ciū tuū z alioz relinq̄s. Quartū est. q̄ illud qd̄ vnū
mēbz recipit oibz alijs mēbris cōic̄at. si in vno aliō
mēbrū pl⁹ debito sibi retinet de eo qd̄ sibi tribuitur
ad malum suūz retinet. est em̄ materia apostemat^r
vel alterius infirmitatis. Sic inter fideles z marie
claustrales. cuz aliquis yltra necessitatē retinet nec
vult alijs cōicare. ad malū suū retinet **Eccl̄s. v. e**
Infirmitas pessima quaz vidi sub so. e. diuine cons
seruate in malū dñi sui. Cōica ergo alijs qd̄ habes
vt sis eoz soci⁹ in lucro. Sicut mercatores associāt
se in nūdinis z quicqd̄ lucrant in cōiponunt ita est
de cōi scōz. iō d̄r dauid ps. cxvij. Particeps ego
sū oīz timētū te. Quintū ē q̄ vnū mēbz sibi reputat
fieri qd̄ sit alijs mēbris in eodē corpe sue bonū. it si

De aspectu dei in nobis.

ne nō Uñ si ledat pes os pquerit ⁊ dñ. ledis me nō
dñ ledis pedē sꝫ ledis me. Si calcei dant tibi. os re-
gratias. ⁊ dñ. calceasti me. sic si mēbrū xpī es. debes
reputari tibi qđ fratri vel sorori sit. Sic vi ei⁹ mala
tua reputes p passionē ⁊ bona sibi facta attribuas
tibi p gratulationē. i. **Cor.** xij. f. Si qđ patit vñm
mēbrū ppariunt oia mēbra. Seneca loquēs cuidā
amico suo. mihi expedit illud qđ tibi. aut nō sis amī-
cus. Quicqđ agit ad te pñens meū est pñortū em-
reꝫ inter nos facit amicitia. Sextū est qđ si vnū mē-
brū lesus fuerit ab alio mēbro se nō vindicat. puta si
carpentari⁹ ligna cedendo pedē incidit. pes lesus dñ
manu se ledite nō se vindicat sꝫ sustinet. Sic ⁊ tu si
verū xpī mēbrū es. nō vindictā qres sꝫ patiētiā habe-
bis **Ro.** xij. f. Nulli malū p malo reddentes. Septi-
mū est qđ vnū mēbrū p alio lesione se exponit vt ma-
nus p oculo. Sic tu si vex mēbrū corporis xpī es ma-
lū porta ne frat tu⁹ culpe lesionē incurrat debes in
te velle suscipe exēplo xpī capitis tui. qđ in cruce sca-
pulis suis obūbrauit tibi mort⁹ ictū sup se recipiens
ne sup te ict⁹ diuine vñōis descēderet. i. **Jo.** iij. f. In
hoc cognouim⁹ charitatē dei qm̄ ipse pñor p nobis
aiam suā posuit. ⁊ nos debem⁹ p frīb⁹ aias ponere

De aspectu dei in nobis **Ca. ix.**

c **Uñ** vñs vel aspect⁹ aliquaz rez vel crea-
turaz effectū vel pñutē habeāt increaturis
(dñ em̄ qđ basilisc⁹ solo aspectu interficit. dñ Amb. qđ
aspect⁹ iusti plerūqꝫ corectionis est amonitio) vñ nō
est murus si aspect⁹ dei effectū habeat in boie **Apo.**
v. b. qđ agnus occisus oculos habebat septē. i. septē
effect⁹ habet vñs. In hominibus sunt isti effect⁹

De aspectu dei in nobis   Fo. xiij.

Timoris incussio Boni propositi inspiratio Per
grām dei culpe remissio. Apis recuperādi processio
Peccatōz punctio. Donoz dei multiplicatio. Ab omni
miseria liberatio. ¶ **P**rim^o est timoris incussio. Si
cui re^o ex aspectu iudicis terref. sic peccatōr ex aspectu
dei. Rex enim qui sedet in solio iudiciū dissipat omni
ne malū intuitu suo. Prover. xx. b. Quia p^r timorem
dñi declinat ois a malo. Prover. xv. f. ps. ciiij. Qui
respicit terrā. i. hoiez terrenū ⁊ facit eam tremere. ij.
Ezech. xv. a. Honora euz q^d vniuersa respicit. vi. si
nō facias in ei⁹ p^rsētia qd nō faceres in p^rsētia hois
Ecclesi. xiiij. f. Oculi dñi multo lucidiores sole circū
spiciētes oēs vias hominū Scds effect⁹ ē boni
propositi inspiratio. vnde anna in aspectu dñi cōcepit
sexū virilē. i. opus p^ruosū. i. Reg. p. b. Dñe de⁹ exer
citiū si respiciēs afflictionez famule tue recordatus
mei fueris nec oblit⁹ ancille tue. dederisq^{ue} serue tue
sexum virilē. dabo eū dño. scz per rectā intētiōē ⁊
grāz actiōez. Sic respexit helisabz q^d cepit Joānē
i. opus grōsum Luce. i. c. Sic fecit mihi dñs in die
b⁹ qb⁹ respexit auferre opprobriū meū inter hoies
⁊ bñam p^rginē q^d cepit xpm. i. opus salutis. Lu. i. d.
Respexit hūilitatē ancille sue. Nota de illis qui cōs
cipiūt sine partu. caplo de volūtate bona Terti^o
est culpe remissio p^r grām. ps. xxxi. Remisisti iniqui
tatē ⁊ c. ⁊ Lu. xxiij. f. Cōuersus dñs respexit petrū ⁊
egressus foras fleuit amare p^r cōtritiōez Nec mirū
q^d oculi dñi q^dsi flāma ignis. cor aut^{em} peccatōis q^dsi ges
lu frigidū est qd a facie ignis soluit. ps. lxxij. Sicut
fluit cera a facie ignis ⁊ c. Hūc respectū petebar da
uid Dimitte vniuersa delicta mea respice i me ⁊ mi

De aspectu dei in nobis

serere mei Quart^o est t^{em}p^{us} a^li recuperāda p^{er}ditā cō
cessio p^{ro}p^{ri}etati Ecclⁱ.xi.c. Est hō marcid^{us} in p^{ro}p^{ri}etate
afflictione egens recuperatiōe. s. bonoz p^{ro}ditoz defi
ciēs p^{ro}p^{ri}etate. s. ad bonū opandū. abūdans paup^{er}tate. i.
inopia bonoz spūaliū oculus dei respexit illū in bo
no. s. dādo ei t^{em}p^{us} ad p^{ro}p^{ri}etati faciendā. Sic fecit Eze
chie regi Esa. xxxvii. Ecclⁱ.xi.c. Et erexit illuz ab
humilitate et exaltauit caput eius Jo^h dⁱ Ep^{ist}.v.d.
Redimētes tēpus qm̄ dies mali sunt sicur vadiū. fa
nuū est em̄ vadiū centū libraz dimittere p^{ro} paruo p^{ro}
cio. est q^{ui} multa redimat paruo p^{ro}cio. i. modica p^{ro}p^{ri}etate
Nota de p^{ro}ciositate t^{em}p^{us} cap^{it}ulo de t^{em}p^{or}e ¶ Quint^o est
tribulatiōes et flagella p^{ro}pt^{er} p^{ro}p^{ri}etati p^{ro}p^{ri}etati Exod. xiiij. f.
Iā aduenerat vigilia manna et ecce dñs respiciēs
sup^{er} castra egyptioz p^{ro} columnā ignis et nubes. i. p^{ro}
itollerabiles imbzres. et subuertit rotas currū aufe
rēs operatores seruētes ad patrē. Istō respectu re
spexit oēs electos. qz flagellat oēm filiū quē recipit
Heb. xij. f. G^{ra} dei et miscōia in s^{an}ctos ei^{us}. et respect.
in electos illius. Sap. iij. Et bñ dⁱ g^{ra}. magnā em̄
g^{ra}z facit illi quē dignat^{ur} respicere. qz p^{ro} h^{ic} euadet ter
ribilē aspectū q^{ui} erit in die iudiciij. de q^{ui} Job. xl.b. Re
spice cūctos sup^{er}bos et p^{ro}funde eos et c. Dñe h^{ic} v^{er}g^{er} h^{ic}
seca. vt in eternū p^{ro}cas. Sext^o est donoz dei mltipli
catio. isto respectu respexit humiles. qz hñt vas cor
dis vacuū ad recipiendū dona spūalia Esa. lxi. a.
Ad quē respiciā nisi ad paup^{er}ē. i. humilē et p^{ro}tritū.
Ecclⁱ.xv. g. De^{us} in terrā respexit et in boiez humilē. et
repleuit eā bonis suis. s. spūalib^{us} Vallēs em̄ abūda
bunt frumento. vt ait ps. lxiij. ¶ Septim^o ē ab omī
miseria liberatio. et p^{ro}fectio corporis et aīe Sap. iij. a

Quo acq̃ritur regnū celozū. Fo xiiij

Tanq̃ auz in fornace pbauit electos dñs zc. i. dig-
nos recipi ad ordinē angelozū iudicauit. z i tpe erit
respect⁹ illoz. z subdit fructū. Fulgebūt iusti z tanq̃
santille zc. Et nota h̄ q̃mior dozes corpis gl̄ificati.
ps. Resperit vt audiret gemur⁹ Eccli. xxxvi. a. Vt
seret nri de⁹ oim z respice nos. z oñde lumē misera

¶ Quo acq̃rit regnū celoz Cap. x. (nonū may

¶ Acq̃rit regnū celoz multis modis. s. Legi-
a tima successiōe. Pura satisfactiōe. Volūta-
ria abnegatiōe Parui p̄cij emptiōe. Corpis
fatigatiōe. Vbi tentatiōe. Paternali donatiōe
¶ Primo legitima successiōe. vt filij nati ex legiti-
mo m̄rimonio. z sic habet p̄ fidē Heb. iij. b. Ingre-
diemur em̄ req̃em q̃ credim⁹. p̄ fidē aut̄ sum⁹ filij dī
Yoā. i. Dedit eis potestātē filios dei fieri zc. si aut̄ fi-
lij z heredes Ro. viij. c. Si heredes fidē suo dño n̄
seruarent nec debita fuitia redderēt. hereditate pat̄
na puarent. sic ē de filijs dei. Mat̄h. xxi. g. Auferet
a vobis regnū z dabit̄ genti facienti fruct⁹ ei⁹. id est
opa illa vt fernaia q̃ p̄ illo h̄ndo req̃runt. **¶** Sc̄do
acq̃rit opatiōe seu pura satisfactiōe. Mat̄h. x. c. Re-
gnū dei vim pat̄is z violētū rapiūt illud. glo. Regnū
celozum vim pat̄is dum pctōz ad illud quasi ad alie-
num locum per penitentiam intrat. Grandis violē-
tia in terra nasci z celum capere z habere per vir-
tutem quod non possemus per naturam. Qui bella
spiritualia suscipiunt iure societatis regnum acq̃-
runt. Sicut ch̄istus dicit Luce vii. c. Nonne opoz
tuit ch̄istū pati z resurgere zc. z Luce. xxij. c. Vos
estis q̃ p̄mansistis mecum in tentationib⁹ meis zc. z
ego dispono zc. i. eodē foro vos partices facio. iz

Quo acq̃ritur regnū celozū.

multi deficiūt de societate. qz nihil volunt pati. z sō
nō erūt socij in regno. qā nolūt solvere p̃ciū. apoc. i.
Participes in tribulatiōe z regno ¶ Tercio volūta
ria abnegatiōe. z tūc erūt qñ t̃palia. p̃pna volūtatē
relinquūt ṽvita et̃na habeat. ṽt p̃z de intranabi re
ligiōe vbi q̃ plus tenet pl^o p̃dit. Dat. vii. e. Nō
ois q̃ d̃t m̃lū dñe dñe intrabit in reg. zc. Ideo d̃z ibi
dē. xix. f. Ecce nos reliqm^o oia zc. De his etiā q̃ nō
bz hō pōt fieri p̃mutatio. ṽt si paupes relinquāt pōs
sibilitatē z volūtatē habendi. Greg. Tāta a sequēt
bus dimissa sūt q̃nta a nō sequētibz p̃cupisci potues
rūt. Si aut̃ ista p̃mutatio in p̃fessione vbi vilissima
p̃ctoz moneta dimittit z gr̃a dei reponat. alit̃ non.
¶ Quarto parui p̃cij emp̃tiōe. parū habem^o dat. f.
aiam z corp^o z res t̃pales. z m̃ltū accipe. z sic bonū
foz qz sola volūtatē regnū eternū t̃m valz q̃ntū hēs
erūt em̃ volūtaria paup̃tate. Augu. Dicit dñs. ve
nale habeo. qd dñe. regnū celoz qd erūt paup̃tate.
Emit̃ regnū celoz rerū t̃paliū largitiōe p̃ elemosy
nā. qz q̃ nō dat qd amat. nō accipit ip̃e qd op̃at. Si
g̃ volum^o accipe a deo. necē est qd ei dem^o. sed do
na et̃ Eccl. xxxv. b. Da alissimo sz dona illi^o Ad
hāc ep̃tiōē monemur. Dat. xii. f. Sile est regnū
celoz hōi negociatori zc. Et nota q̃ emp̃tio ista nō
solū in ope est. sz in corde. null^o est q̃ nō possit p̃part
vel odiū remittere dñs pl^o aspiciat affectū q̃ censū.
Uñ mulier ponēs duo minuta pl^o oibz posuit. Lu.
xxi. a. Quia de corde meliori fecit ¶ Quinto labore
corpis. sicut solet dici: hoc d̃ iure meū est qd lucrat^o
suz brachijs. neis. Dat. vii. e. Intrate p̃ angustā
portā. G^o f. labore z ieiunio. z illō p̃nam agite ap.

Quo acq̃ritur regnū celozū cy.

em reg. **Matth. iij.** **A** Serue bone et fidelis. intra in gau. dñi tui **Matth. xxv. d.** ¶ **S**exto mūdi tēratione et h̄ est q̃si p luduz vbi vno ictu vel iactu pdis totū p impatiennā vel p̃cessum. **T**ene g̃ ludū. qz multū posuisti ad ludū istū aiam tuaz et gl̃iam dei regnū eter nū et oia bona tua. **D**e hoc canat **E**stote fortes in bello et c. **T**ene ludū qz magnū h̄es auāragiū. s. ius tuū auxiliū dei qui nō dimittit te decipi. et decios in manu. i. liberū arbitriū **N**oli reddere decios. qz non p̃t vincere nisi volentē. ij. **R**eg. vi. g. de dauid **L**udā et yhoz s̃ia et c. qz tēratio humiliat **N**ota q̃liter ē dias bolo resistēdū. qz gr̃as deo agēdo ṽl maiora tormē ta appetēdo. vi. **l**aurent⁹ q̃ dicebas gira et māduca q. d. de alio latere resulta. **E**t antoni⁹ vulneratus a demo. ibi fecit es ponari ad eremū et tunc inuitauit demōes **E**cce inq̃t antoni⁹ **J**ob. vi. c. **Q**ui cepit ipe me cōterat et c. **E**t tūc diabol⁹ dimittit ludū et fugit **J**aco. iij. c. **R**esistite diabolo et fugiet a vob **S**ep timo donatōe paterna. sic h̄nt humiles et innocētes **M**at. ix. b. **S**inite puulos venire ad me et c. et illud **L**u. xij. d. **N**olite timere pusill⁹ grex. qz p̃lacui p̃ri ṽro dare vob regnū. ps. xxv. **I**n innocētia mea in **¶** **D**e ap̃nōe auriū vel sensuū **C**ap. xi. (gress⁹ sum **E**bem⁹ ap̃re aures ad audiēdū. **C**or ad in d̃ intelligēdū. **O**s ad loq̃ndū. **O**culos ad vidēdū **¶** **A**ures debem⁹ aperire ad audiēdū p̃bū dei. et ad obediēdū eius volūtatī. **P**rimo debem⁹ aperire aures ad audiēdū p̃buz dei. sicut aperiunt schole magistro ad audiēdū ip̃m. ipe em̃ ap̃t aures viroz et erudiēs eos iſtruit disciplinis. ob. xxxij. d. **S**z mltū magistro clamāti aures claudūciles asp̃t

De aptione anriū vel sen suū

di surde ⁊ obturāti aures suas. Scdo ad obediēdā ei⁹ volūtatī. sic apit castz regi. vi pareat ei⁹ mādas 10. Esa. l. d. Dñs apuit mibi aurē. ego at nō tradis co reitorum nō abq: Job. xli. a. Auditū auris audī uitē. nūc aut ocul⁹ me⁹ videt te ⁊ c. ¶ Cor apiēdū est ad recipiendū. Illuminationē in intellectu. Di innā grām in affectu. Primo aperiēdū est cor ad recipiēdū illuminationē in intellectu. vt fenestra dom⁹ vt lux intret ⁊ illuminet. Sachab. p. a. Adapiat dñs cor vestz in lege sua ⁊ in pceptis suis Prover. vi. f. Dādatū lucerna est ⁊ lex lux. S3 mlti claudūt fenestrā pira solē. vt qen⁹ dormiāt in pctis De qbo dicit Job. xliij. d. Ipi fuerūt rebelles luminī sicut nos cūa. ⁊ cec⁹ q fugebat bēatū martmū ne illuminaret Scdo apiēdū est cor ad recipiēdū diuinā grāz in affectu: sicut apit thalam⁹ spōso Apo. iij. g. Ego sto ad ostiū ⁊ pulso. si qs mibi apuerit intrabo ad ipm. Nota q pulsatio duobz modis fieri p̄sueuit. manu vl fga: pulsat manu bñficioz: pulsat fga flagelloz. Solet dici de illo q pulsat magno strepitu. nō venit vacua manu. imo signū ē q aliqd apportat. ⁊ talis vulgarit recipit. Quāto māgis spōso tuo apire debes q cū tāta mltitudine donoz celestū venit ad te habet em vtrāqz manū plenā. sinistrā bonis sp̄alibz ⁊ dextrā bonis sp̄alibz. Magna rusticitas ē donū recipe ⁊ donātē repellere. Aperi g cor tuū dō expectati ⁊ dicēti. api mibi soror: mea amica mea. caput meū plenū ē roze. s. grē. Cāti. v. b. Surrexi vt apirē dilecto meo. Pulsat fga flagelloz. s. doloribz ⁊ āgu stis qs em diligit flagellat egritudinibz ⁊ penis cor palit. Ex miscōia em nos punit. Au. Dag di ira

De aptiōe auriū vel sensuū Fo. xvi

est qñ pcori parit. ad hñ em pcori vi in eternū puniat
Et magna di miscdia est in pñi miscdiam nō pseq
imiscdia est pcori virge ne pcuriat puul. z carne pu
trida nō secare Sz mlti sñ q pon^o apit cor suū dia
bolo qñ deo. si de^o pulsat firmatū ē barra fori z non
pt irrare. sz si diabol^o pulset firmatū est festuca. z sta
tim tanqñ dñō apit p pñsum. Iudic. xvi. Cū dixit
dalila philisteis. f. caro demonibz. accedite adhuc se
mel. qz nūc apuit mihi samson. i. ratio vel aia cor suū
.i. pñsum. Eccli. xxvi. d. Cōtra oēm sagittaz apiet
pharetrā. i. diabolū tentationē apiet cor suū donec d
ficiat. ¶ Nota os sñr debem^o apire. Ad pñdicandū
Ad pñfēdū. Ad orandū. Ad laudandū. Os debe
mus apire ad pñdicandū vel dicendū pñbū edificatio
nis. sicut aperuñt horrea ad distribuendū triticum
Gen. xli. g. Aperuit ioseph horrea vniuersa regis z
vendebat triticum egyptijs. Horrea sunt corda per
fectozū in quibz abscondunt verba sacre doctrine
Prouer. xi. f. Qui abscondit frumētia maledicetur in
populo. bñdictio aut sup capita vendentū Prouer.
vi. f. Os suū apuit sapie z c. Eccli. xv. In medio ec
clesie apuit os ei^o z c Sz sūt mlti q p frumēto bone
locutiōis vēdūt paleas dceptiōis vt mēdaces z ve
rule carniarices. Amos. viij. b. Quis glia frumēti
vēdem^o Trē ad pñfēdū. Sa. xxxix. a. Apiet os suū i
pñfēsiōe Gen. viij. Apuit noe. i. p lūst^o fenestrā arce
.i. pñcie. z emisit coruū q nō ē reuersus p coruū mor
talia pñā dñgnant q sic emittit dñt p os arce. i. pñcie
pñfēdo ne reuertāt ad pñciam. sic coru^o nō ē reuers^o
ad arcā Leui. xi. c. oē qd ē coruini gñis nō māducab
per colubā pñā ignozātie z vñalia itelligi. f. Isee.

De apitione auriū vel sensuū.

vij. e. Effrayz qñ colūba seducta simplicitate nō habes cor. Hec etiā emitti d3 p p̃fessionem. qñ itez reuertunt itez emittant. sic aq de naue ne mētē dmer gāt p suā abūdantiā. i. p pctm mortale. Itē ad orandū. ps. cxvij. Os meū aperui. gl. q̃redo. petēdo pul sado. iuxta illud **Mat. vij. b.** Penite et dabit vobis. q̃rite et inuenietis. et. ps. Os meū aperui et attraxi spm̃. q̃ scz docz orare. et q̃ libent vadit vbi rogat et d siderat. **Ro. viij. e.** Spūs postulat p nob gemitibz inenarrabilibz. i. sic ad postulandū docet et inflāmat **Ysid.** Qñ qs orat spm̃scm ad se vocat. et vbi venerit oīatētamā demonū q̃ se mētibz hūanis ingerūt p̃festim effugiūt. sicut musce de olla qñ bullit Item ad laudādū deū. ps. l. Dñe labia mea aperies glo. ppter pctā clausa. et os meū anūciabit laudē tuā. q̃a non est speciosa laus in ore pctōris. **Eccli. xv. d. ps. lxx.** Repleat os meū laude. i. fac me indefinenter te laudare vt canit glām tuā et tota die magni. i. glo. q̃ anteq̃ esse fecisti me. cū eēm salutē mihi dedisti. cū peccassetz ignouisti. p̃uersū me eruisti. p̃seuerantē coronasti. iō bñdicā dñm in oī tpe. ¶ **Dan⁹** aperiēdi sūt. s. ad dandū et opandū Ad dandū paupibz **Prover. vl. d.** **Dan⁹** suas apuit inopi. et. S; multi man⁹ hñt ad recipiendū aptas. ad dandū aut clausas **Cōtra** qs d; **Eccli. iij. g.** Nō sit manus tua ad accipiendū porrecta et ad dandū collecta Ad opandū non em̃ possum⁹ opari sine instrumētū apphensione nec apphendere sine man⁹ opatione. **Prover. vlt. d.** **Danū** suā misit ad fortia. et. Sicut piger ita habz man⁹ p̃tractas q̃ nihil p̃ apphendere: qz abscondit piger. man⁹ suas sub ascellis. et laborat si ad os eas

inuertat **Prover. xix. f. 7. xx. b.** Propter frig^o piger arare noluit 2c. ¶ **Oculi** aperiendi sūt ad duo. sinister ad considerationē penarū inferni. dexter ad considerationē p^{ri}mū eterni. **Primo** aperiendus ē ocul^o ad considerationē penarū inferni **Baruch. ij. c.** Aperi oculos meos et vide tribulationē n^{ost}ram. qm̄ nō mortui q̄ sūt in inferno dābūt laudē et honorē deo. s; aīa trist^{is} sup magnitudinē mali sui. q̄si dicat h̄ est locus iustificatōis. ibi nō. sed stult^o nō timet donec accipiat. ita mlti nō cauēt d̄ sup plūcio donec accipiat. et tūccarde **Eccl. xxxvij. c.** Uladā ad portas inferi. **Bern.** Uladā ut euadā **Dexter** oculus aperiendus est ad considerationē p^{ri}miorū celī **Prover. xx. d.** Aperi oculos tuos et saturare panib^{us} apī p^{er} p^{re}ceptionē et desideriū celestiu^m **Mathe. ij. c.** Ula oculos tuos in directū. oculus paupis semp ē ad tenentē panē. **ps. xxiij.** Oculi mei semp ad dominū.

De ambulare.

Cap. xij.

Ambulare vel venire debemus ad deū ut ad celū festinānt. sicut paupes festināt ad portas diuinis p^{er} refectionē omniū diet^{um} et multū est debilis q̄ illuc nō p^{er}erat **Dñs** parauit nobis mēsa^m et refectionē nō ad horā vel ad diem s; in p^{re}sentū. et fecit eā clamari p^{er} euangelii suū **Mathe. xi. g.** Venite ad me omnes q̄ laboratis et onerati estis et ego reficiā vos **Dñs** data hui^{us} mūdi nō reficiūt. sed magis sūt et fame p^{ri}mūt. **Exempl^{us}** de infirmo cui trahit penna ma defecit p^{er} labia: et non sedat sitis eius sed magis puocat. nā ut habet **Joā. iij. b.** Qui biberit ex aqua hac sitiet neq; id est t^{em}p^{or}alib^{us} istis **Festinem^{us}** q̄ ingredi in illā regēz ne claudat nobis ianua aut leuet p^{er} nos mēdic^{us} q̄ mō ē demiss^{us} et excludamur cū facis p^{er}gi

De Ambulare

nostrum. modo dominus comedit ostio apertum. id est misericordia. sed in morte claudet porta et levabit pons quando ipse misericordie cessabit. **Bern.** Festinemus ad locum nutriendum. ad agrum ubi riorum. ad pastum suaviorum ut habitemus sine metu. abundemus sine defectu. epulemur sine fastidio. **Exemplum** de viatore qui festinat ut mala terrarum transseat cito et ad fertile veniat. et quando per hunc de die et adhuc longe est ab hospitio ne nox. id est mors eum apprehendat festinat. **Et de opario** qui festinat ut dietam suam perficiat et postea descas. **Et de pegrino** qui quotidie facit magnam dietam ut veniat ad patriam suam. **Jo. xij. e.** Ambulare dum lucez habetis ut non tenebre vos comprehendant. Item eundem et est **Honeste**. Primo eundem est honeste. non enim videtur **Digne** honeste ire qui vadit de nocte. ut adulteri fuerint. **Sauite** res et his filios qui diligunt opera tenebrarum. id est. **Sollicite** propter **Jo. iij. e.** Qui male agit odit lucem et **Simpler**. **Ro. xij. g.** Abijciamus opera tenebrarum. Item **Perseueret** si vadit honeste qui vadit nudus. **Ubi** sequitur **Et induamur arma lucis. et virtutes.** sicut in die honeste ambulamus. **Apo. vi. f.** Viri qui custodiunt vestimenta sua ne nudus ambulet. **Col. iij. e.** Induite vos sicut electi dei. **Gal. iij. a.** Induere vestimentis glorie tue. quod est. ad gloriam ducitur. **Ille** qui non habuit vestem nuptialem expulsus est a nuptiis. **Mat. xxi. b. et Thef. iij. e.** Precipimus vobis ut honeste ambuletis ad eos qui foris sunt in perversa ratione vestra ipsos edificantes. **Secundo** ambulandum est digne. **Ap. iij. a.** Obsecro vos ego vincite in domino ut digne ambuletis vocando qui vocati estis. id est. per requirit dignitas illa. id est. vita eterna ad quam vocati estis. **digne ambuletis** ne in via indigna committatis propter quam dignitatem illam perdat. **Exemplum** stultus esset qui electus esset in episcopo

De Ambulare. Fo. rviij.

pū si añ pfirmationē aliqd pmitteret vñ episcopatu
 pdere. Sic ille q pctm mortale pmitit p qvā eter
 nā amittit Eph. i. a. Elegit nos añ mōi pfirmātes
 vt essem⁹ mūdi ⁊ imaculati in sp̄ctu ei⁹ ⁊ i chari
 tate J̄e digne vt illa modica ⁊ indigna temporalia
 contemnamus. Si alicui pertinet regnum ex parte
 patris. ⁊ modica terra ex parte matris. fam⁹ ⁊ quasi
 insanus esset si pro modica illa terra regnum dimi
 teret. Sic sunt illi qui pro terrenis eterna dimittunt
 ps. Quid mihi est in celo ⁊ a te quid volui super ter
 ram. Sen. Ante hostes contemne opes ⁊ te dignū
 finge deo Nemo deo dignus est nisi qui opes cōtē
 nit. J̄e digne vt p illa digne opemur Magnitudo
 pmi magnū requirit labores. ⁊ iustū est vt multū labo
 ret operarius. ⁊ sustineat qui magnā mercedē expe
 ctat Ideo dicit Sol. p. b. Ambulet⁹ digne deo p oia
 placentes in omni opere bono fructificantes ⁊ cres
 scentes in sciētia dei. ¶ Tertio ambulandū ē caute
 Eph. v. c. Videte quomō caute ambulet⁹ scz sapie
 nt Qui vult caute ambulare debet respicere int̄itū
 vie. i. vite. mediū ⁊ finē Ber. Nō cōsidera vñ venis
 ⁊ erubescet. vbi es ⁊ ingemisce. quo vadis ⁊ tremi
 sce Caute ābulādū est. qz vt hēt Darb. viij. d. Arta
 est via q ducit ad vitā. qz q̄cūq pes extra viā ponit
 labit Exēpluz d alpib⁹ ⁊ de plāta strica q ab vna p
 te vni⁹ ripe vsqz ad aliam partē alterius ripe exten
 dit. ⁊ tūc dñs porrigit tibi manū. sz manū das eis p
 rectā intētionē bonū opus. scz attribuendo. ps. lxxij.
 Tenuisti manū dext. m. ⁊ c. Tñ q vadit sup stricaz
 planā nō debet mussitādo icedere sed respicere ad
 pedes suos. i. ad finē suū Eccli. viij. g. In ibo opib⁹

De Ambulare!

mis memorare nouissima etc. Sz br ps. lxxij. Non
respece mori eorum etc. Et nota qd lati currus. i. large
scilicet si pnt bn currere paria via pnie sine subuersi
sione. Eccl. xij. d. Attende auditui qm cu subuersio
ne tua abulas. Itē qd vult caute ambulare dz malas
societas: 3 vitare Prover. 1. b. Fili mi si te laetauerint
peiores etc. 7 ita ne ambules cu eis. De h redire i ca
pitulo d mala societate. ¶ Quarto abuladu est solli
cite. Dich. vi. d. Indicabo tibi ho qd sit bonum 7
qd dñs requirat a te. vñqz facere iudiciu 7 iusticia 7
diligere misericordiaz. 7 sollicitu abulare cu deo tuo Sol
ue gabi iudiciu iuste viuēdo. primo misericordiam
deo sollicitudinem iudicadi nos dimisit nob dñs. i.
Loy. x. g. Si nos in pñs iudicarem⁹ nō vñqz ius
dicaremur Si g in pñsione feras sniam tue dams
nationis. de⁹ pñt sniam absolutionis. Recte g iudi
cate filij hoim. nō recte iudicet qd pñm suū eleuat. 7
pñm alteri⁹ gnat. vt pharise⁹ publicanu Exēpluz
d ludo scacoz. vbi videt ho clari⁹ in ludo alteri⁹ q
m pñio. Sic ho facili⁹ videt alteri⁹ culpā q suam.
Isti in facie blandiunt 7 occulte detrahū. pa. ē cuz
amico loquitur 7 occulte ponit insidias. Hier. ix. c
Joab cu amasa. ij. Re. xi. c. Siles burse tabnarij
q diuersa bz solia pñt diuersas monetas Sequitur (7
diliget misericordiaz). i. cuz bono vultu dare. Qui facit
bonu vultu paupz 7 dñs ei. sicut ille q arridet specus
lo 7 speculu ei Chrys. Tali vultu respicit deus ea q
facis cu qli facis. ij. Loy. x. c. Hilarē em datorē dili
git de⁹. Sequit (7 sollicitu abulare cu deo dño tuo)
(Qui vadit ad deū vadit cu eo. qd via oñdit 7 expens
as soluit. Nolue g solliciti esse dicētes. qd mādica

Debemus deū benedicere Fo. rit:

him⁹ aut qd bibe. **Mat. vi. g.** Sen em pī vester qz
his oibz indiget **Chry.** Qui ad fōrē vadit non est
sollicit⁹ qd bibat. vl qd ad magnū pūmū vel cū ma
gno dñō qd comedat. Quid g times stulte maior ē
fōs diuine puidēcie. **Pe. v. e.** Dēm sollicitudinē ve
strā in illū pūcietes qm ipī cura ē vōb. ¶ **Quinto**
ambulādū est simplr p humilitatē z paupratē. nō sīc
diuites sup⁹ i q vadūt d humeris z capie q vident
ruere ad lapides **Prover. xi. a.** Melior est paup am
bulās in simplicitate sua q d ues torquēs labia sua
decipiēdo simplices z deridēdo **Prover. x. b.** Qui d
bulat simplr ambulat p fident. qz vadit cū deo q eū
defendit z dirigit **Prover. x. a.** Simplicitas iustoz
dirigit eos. ¶ **Sexto** ābulandū est pseuerant **Gen.**
xxv. a. Abijit iacob in mēre q cepit **Job. xxv. b.** Ju
stificationē quā cepi tenere nō deserā. aialia ihani z
nō reuertebant **Ezech. i. b.** Sicut canis ad vomitū
z sus lota in luto itez se pūct **Sap. vii. g.** Reminez
diligite de⁹ nisi eū q cū sapiēcia inhabitat. i. pseuerant
Nō ei qrit hospitū vni⁹ nocis nec ponit iā pedē nī
si ad manēdum ppetuo **Jo. xii. f.** Ad eū veniem⁹ z
māsiōnē apd eū faciem⁹ **Alitū** est manere cū dō. z
insan⁹ est q diu est lōge p pēn q venit inter nos ad
exhibēdū cor bñficiā charitatē **Manete** (in q **Joā.**
xy. c.) in dilectione mea **Sz** aliq manēt cū eo in qdā
trāsitu. sicut fit in p dicationē vl in qdragēsimā. vel in
infirmirate. salub nō cōicat bona sua. sz pseuerātibz
qz q pseuerauerit vsq in finē h salū⁹ erit **Mat. x. d.**

¶ **Debem⁹ deū bñdicere.** **L. ap. xii.**

b **Benedicēd⁹ est de⁹** qz nos sanauit. redemit. il
luminat. docet ¶ **Primo** sanauit ad enīz venit

L. iiij

Debemus deū bñdicere.

Imōz vt nos saluaret vñ sanaret mat. xxi. b. bñdicit
q̄ venit in noīe dñi. Au. Magn⁹ ad nos venit medi
c⁹. qz magn⁹ vbiqz iacebat egrot⁹. Iste medic⁹ p i
firmo suo sudauit Lu. xxij. e. Fact⁹ est sudor ei⁹ tan
q̄s gūte sāguinis decurrēt in terrā. portionē amaraz
recepit ⁊ sanar⁹ est mūd⁹ eger. ps. lxxvij. dederūt in
escā meā fel. ⁊ in s. mea pot. me a. Pro mūdi egrius
dine mortu⁹ ē medic⁹ ⁊ sanar⁹ ē mūdus eger. Esa.
liij. c. Cur⁹ liuore sanati sum⁹ Au. Fusus est sāguis
medici ⁊ factus est medicamētū frenetici Psal. cij.
Bñdic aīa meā dñm ⁊ c. Qui ppiciat oīb⁹ iniquitatib⁹
nris. q̄ sanat oēs infirmitates nras. Scdo bñdicien
d⁹ ē. qz nos redemit Lu. i. f. Bñdicit⁹ dñs de⁹ isrl.
qz visitauit ⁊ c. Nos pmederam⁹ ⁊ biberam⁹ in ta
berna diaboli. ⁊ ip̄e finiuit d̄ scuto nostro. ps. lxxvij.
Que nō rapui tūc exoluebā Glēdūi eram⁹ diabolo
p p̄ciō ⁊ ip̄e p̄ciū soluit. Esa. liij. b. Ḡar⁹ venundati
est⁹ ⁊ sine ar. redimemī. p. Pe. i. f. Nō corrupibilib⁹
auro vñ argēto r̄dēpti est⁹. s. p̄ciōso sāguīe ⁊ c. Chi.
ij. g. Qui tradidit semen p̄m p nob⁹ vt nos redimeret
ab omī iniquitate Ergo qz ēpti est⁹ p̄ciō magno. glō
⁊ por. d. in cor. vñ. p. Cor. vi. g. ¶ Tercio qz illumi
nat oēm hoīem veniētes in hūc mūdū. Jo. i. Vñ q̄ n̄
videbāt videāt. adheniere lumine sol⁹ fugant t̄mbre
noctis. ⁊ incipit apparere pulchritudo vniuersi. ita
fit i aīa illuminata p grām q̄ videt defectus suos q̄s
p̄us nō videbat. sicut atomū in radio solis apparēt ⁊
non in t̄mbra. ita minima p̄cā in p̄scia illuminata
⁊ d̄ in. ps. xxxij. Accedite ad eū. ⁊ illuminamini
⁊ s. m̄l. i fugiūt hāc lucē vt noctue ⁊ bubones: q̄ dis
ligiūt opa t̄mbraz. Jo. ij. d. Lux venit in mūdū. ⁊ dis
leperūt hoīes mag⁹ t̄mbraz q̄ lucē. erāt em̄ cor ma

Debemus deū bñdicere. Fo. xx.

la opa. ppter hoc dicit in. ps. cxvij. Bñdicite q̄ vētur⁹ est
in noīe dñi. domini⁹ deus ⁊ illuxit. i. illuminauit nos
¶ Quarto. qz docet nos purgare p̄ra rētiōes ⁊ ad
iuuat. ps. cxliij. Bñdicite dñs de. me. q̄ docet manus
meas ad plūz glo. Per spm̄ scm̄ donat mibi dona
grāz. q̄b⁹ docet ⁊ facit pugnare p̄ mūdū. carnē ⁊ dia
bolū. Sequit̄ miscōia mea. glo. da mibi vt misericors
sīs. ⁊ sic vincā. qz d̄ nullo ita vincit diabol⁹ sic d̄ mi
scōia. q̄ i duob⁹ p̄sistit. in dādo. ⁊ dimittēdo. qz si das
⁊ ego. si dimittis. ⁊ ego Tu. vi. f. Date ⁊ dabit vobis
dimittite. ⁊ dimittet vob⁹. Eccl. xix. d. Sup̄ scutu⁹
potēs ⁊ sup̄ lācē. i. elemosyna aduersus ipugnātez.
i. diabolū Sic scutu⁹ ē ad p̄gēdū. lācē ad pignan
dū. sic elemosyna p̄git p̄ diabolū ⁊ ipugnat ⁊ debi
litat eū. ps. xl. beat⁹ q̄ iūel. sup̄ egenū ⁊ paup̄. ⁊ c. Se
quit̄. ⁊ refugiu⁹ meū vt ad te fugiā. ps. xxxi. Tu es re
fugiu⁹ meū a tribulatiōe ⁊ c. Sequit̄. susceptor meus
ne cadā in peccm̄. qz nō d̄ facili trāsit malū passū qui
h⁹ malā appodiationē. Et liberator me⁹ a demoni
b⁹. ps. xc. Ip̄e liberauit me d̄ laq̄o ve. Idem. cxliij.
Bñdicite dñs q̄ nō dedit nos in captiōez dēib⁹ eoz
Itē fornicat. i. dat volūtātē resistēdi. ps. Mirabilis
de⁹ in sc̄is suis. deus isrl̄. ip̄e da. xxi. ple. sue. i. vili
⁊ abiect⁹. ps. Dñs fortitudo ple. sue Esa. xl. g. Qui
dat lasso fortitē ⁊ his q̄ nō sūt fortitudinē ⁊ robur mlt̄
tiplicat. Itē docet orare ⁊ exaudiet orātes. ps. cxviii.
Bñdicite dñs qm̄ au. v. dep̄. mee. Idē. lxx. Bñdicite
dñs q̄ nō amouit o. m. ⁊ miāz suā a me. glo. Secur⁹
esto si nō ē amora oīo nec miā. qz si differit. qd̄ dādūz
ē n̄ auferit. nō ē autē crudelitas dilatio. s̄ tō differi vt
p̄suadeat aīe i q̄ male p̄cipitauit se vt augeat p̄mūz

De charitate.

In d. rard.º audiunt quādam orōnes ut dū differunt for-
uº exercitanti maioribº p̄m̄is cumulēt au. nō vlt. n̄bi-
cio dare ut discas magna magis desiderare. Itē dif-
feri quādam orōnes exaudire. ut augeat fortitē et pur-
get culpas p̄ penā. Itē consolatur in tribulatione aliqd
dulcedinis apponēdo. sicut medicº amaris potioni-
bus aliqd dulce apponit ut faciliº potio absorbeat.
vñ apls. ij. Cor. i. a. B̄ndictº deº et pat̄ dñi n̄ri Iesu
xpi. pater misericordiaz et deº totº consolationis. q̄ sol. et.

¶ De charitate.

Cap. xiiij.

c Charitas hoiez facit fortē ut cernit parietes
lapides fortē iungendo. facit ergo hominem

Fortē ¶ Primo dico q̄ facit hoiem fortē Cāti.

Diuitē viij. b. Fortis est ut mors dilectio. Nota q̄

patientem hō dī fortis p̄pter quattuor

Propter difficultū opationē. Propter firmā intētiōez

Propt̄ opandi facilitatē. Propter formā supationez

¶ Propter difficultū opatiōem. Si q̄s formā vincu-

lis teneret ligatº et ea faciliter ruperet. fortis diceret

ut samson. sicut habet Iudic. xij. xv. xvij. c. p̄ totū. h̄

facit charitas. Vinculū em̄ auaricie rumpit elemo-

synas faciēdo. amicitie et p̄sanguinitatis obliuionez

ponit ultra mare vel alibi peregrinando vel religio-

nem intrādo vite carnalis cum necesse fuerit se mor-

ti pro chāsto exponendo.

¶ Itē p̄pter firmā intentionē. q̄ em̄ qd̄ tenet ita fir-

muer tenet q̄ auferri nō p̄t. merito fortis reputat. et

hec facit charitas. quia ita deo fortiter adheret et ita

eū fortitē tenet q̄ nec aduersitate nec p̄spirate auferri

ab eo p̄t Ro. viij. g. Quis nos separet a charitate xpi

et. Et p̄. certº suz q̄ neq̄ mors et. ¶ Propt̄ opati-

De charitate. Fo. xxi.

di arduā facilius Si q̄s em̄ sine sui grauiamie gra-
uia sustineret. fortis merito diceret. hō em̄ velegu^r
faciliter magnū onus ferēs vl̄ magnā dietā sine las-
situdine pficiens. fortis reputat. hec facit charitas.
oia em̄ seua ⁊ imania facilia ⁊ ppe nulla facit amor
vt dicit Aug. ¶ Propter fortū supationē. fortis em̄ dicit
q̄ p̄t de fortissimo triūphare. h̄ charitas facit de deo
q̄ fortissim⁹ est. qz ipm d̄ celo ad terrā traxit ⁊ ad sti-
pitē crucis ligauit. Esa. ix. b. Paruul⁹ n̄r⁹ est nob.
⁊ c. cur⁹ p̄ncipat⁹ sup bumer⁹ ei⁹. Quid facit h̄ chari-
tas p̄t dici q̄ amor facit oia. vincit oia sicut mors.
qz fortis est vt mors dilectio. Cant. viij. b. ¶ Chari-
tas facit hominē diuitē diuitijs spūalib⁹. Aug. Ubi
est charitas qd ē qd possit obesse vbi nō ē charitas
qd est qd possit pdesse. Si aliq̄s haberet lapidē p̄-
ciosum q̄ tāte esset p̄ntis q̄ qd tāgeret cū illo cō-
uerteret in aur⁹. multū esset diues ⁊ diligēt custodi-
ret illū. Talis est charitas q̄ qd facit meritorij⁹
est vite eterne. ⁊ sine illa nihil est meritorij⁹. i. Cor.
xij. a. Si linguis hoim loquar ⁊ angelor⁹ ⁊ c. Aug.
Habe charitatē ⁊ fac qd vis. ex hac radice nō p̄-
cedere nisi bonū Itē tāte p̄ntis est vt qd tāgit
suū facit. Dictū est de filijs israel. Deut. xi. f. Ois lo-
cus quez calcauerit pes v̄i. i. affect⁹ charitatis ves-
ter erit Aug. Tolle inidiā ⁊ nū est qd habeo. luor
separat. charitas p̄tingit Iō dicit Apoē. iij. Guadeo
tibi emore aux ignitū ⁊ pbatū vt locuples fias. Itē
facit hoim sapiētē. tante p̄ntis est charitas q̄ oia
scire facit habēt eā. i. Iōā. ij. e. ⁊ g. Unctionē habet
is a spūitu sc̄tō ⁊ nōtis oia. ⁊ nō necesse habet vt
aliq̄s doceat vos. s̄z sicut vnctio doceat vos de oib⁹

De charitate

Aug. Ille scit qđ patz 7 qđ later in diuinis codicibz
qđ charitatē hz in moribz **Eccli. i. c.** Dilectio dei hos
nobilis sapiētia ¶ **Itē** sanat. rāte pñis ē lapis iste
qđ sanat omnē infirmuatē spūalem **Prover. x. c.** Uni
uersa delicta opit charitas. ac si nūq̃ fūisset. vt ptz i
magdalena **Luc. vii. g.** Dimissa st ei pctā mltā qm̃
dilexit mltū. Hanc sanitatē attestat bona dispositio
gust^o spūalis qm̃ res sapiūt pui sūt qm̃ bona spūalia
sūt ei chara 7 delectabilia. 7 tpalia. 7 carnalia vilia.
Si alit sit. mēdū est illi d infirmitate spūali. qz nō
hz palatū cordis bñ dispositū. **Aug.** Impi^o dulcedis
nē dei nō sentit. **De** febre em̃ inq̃tarz palatuz amittit
cordis. s; charitas in omnibz ponit saporem
Itē viuificat. rāte virtus est qđ mortua opa viuificat
vt carbo viuus mortuos. i. **Jo. iij. e.** Nos scim^o qm̃
trāslati sum^o d morte ad vitā. qm̃ diligim^o fres. sine
charitate nihil viuūt vita grē **Ibidē.** q nō diligit ma
net in morte **Itē** triūphat. rāte virtus est qđ sine res
pulsionibz triūphat d hostibz: etiā si nō leuaret vnā
festucā. **Bern.** Tevere militie 7 delicati pñici^o solo
amore d auct^o vñs victorias reportare. qđ mirū. qz
est regina pñituz. 7 absq; ei^o impio null^o p̃t mouere
pedē ad bonū. i. **Cor. xij. g.** Maior hoz ē charitas
qđ charitatē hz est q̃si in sinu dei. ideoq; magna se cu
ritate est. **Quid** times hō in sinu dei posit^o: tu d sinu
illius noli cadere. q̃cqd illic patieris ad saluē vales
bi. nō ad pñiciē ¶ **Itē** fructificat. charitas arbor est
cui^o fruct^o sūt iūctibiles. a qđ n excidit nec flos. nec
foliū. nec fructus. dū ipi steterint. **p̃s. p.** Et foliū eius
nō defluet 7 c. **p̃l^o** valz flos vnus huius arboris q̃
infinita milia auri 7 argenti. i. vnā bonū p̃positū. **Ec**

De cogitatione. Fo. xiiij.

eli. xliij. e. Flores mei fructus honoris et honestatis
 Est ei tam preciosus thesaurus dei. et sine ipso non possunt
 thesauri huius mundi id est. Ean. vii. e. Si dederit homo
 totam substantiam domus sue pro dilectione quasi nihil dispiciet
 eam. Calo: solis facit homines expoliare. sic et feruor
 charitatis omnia relinquere. Aplos Phil. iij. c. Omnia in de
 trimenitum feci et arbitror ut stercoz ut chasti lucifica
 cia Eccl. xliij. a. Sol in meridiano exurit terram. i.
 appetitum terrenorum a cordibus hominum expellit.

¶ De cogitatione Cap. xv.

I Iam nobiles in egressibus suis habent ostiarios ante
 se cum baculo turbam arcetes ne propinquant eos qui et pro
 bonas suspectas (ne super collum domini se ingerant) expellunt
 Sic anima iusti quando exit ad loquendum vel audiendum vel videndum
 dum timorem habet pro ostiario. qui totum infernum habet pro baculo
 ad turbam malorum cogitationum repellendum. ne ab eis anima
 propinqua per sensum possit. Iam deum est iesu. turbe propinquant
 te. Ita propinquit iesus. i. salus anime pro turbam cogitationum. et
 exire propellit. Numquid ergo sine ostiario exiendum est. timor
 seruili non est ostiarius viui sed depictus. qui peccatum videt prohibere.
 sed oino non prohibet. quia manet in timore suum peccatum
 diuinitas. et sequitur opus si speraret impunitas. Preter
 in piculo est thesaurus ubi ostia sunt aperta. sic thesaurus
 cordis quando os ad loquendum. aures ad audiendum aperte
 sunt etc. Nota quod diligenter firmat homo ostium domus sue
 vel arcam. et bendis et clavis ferreis ligat quando habet mas
 gnus thesaurus ibi sic cor suum debet firmare ubi habet thesau
 rum gratie. Ideo dicit Reemie. xiiij. e. Claudis ianuas
 ad portas castri maior custodia ponenda est. quia si forte
 castra aperta sunt. cito possunt capi. Si claudis ostia tua et
 fenestras domus tue pura verum et pluuia. quare non clauis

De custodia cordis.

dis sensus tuos p̄tra rētanōes. malas cogitanōes.
z malas dēlectanōes. nā mōis intrat p̄ fenestras noz
stras. **Hiere. ix. f. Job. xxx. d.** Qui nupto muro z ap
ta ianua irruerūt sup me **Esa. xvi. g.** Intra in cubi
la tua. claudē ostia tua sup te. **Nota q̄ dñs venit ad**
discipulos suos ianuis clausis. sic z cor hoīs venit
Ezech. lxiij. a. Porta hec clausa erit z de⁹ israel in
gressus est. **Joseph erat clausus z deus erat cū eo.**
Ben. xxxij. g. Por⁹ vl' vice⁹ coop⁹ melius fuit colo
rē z mūdiciā suā. **ps. xxxvij.** Cōcaluit cor meū in ra
me. **Itē qñ sit in ciuitate aliq̄s nimul⁹.** sapiētes ho
mines claudūt ostia. s; stulti resiliūt i mediū z frequē
ter redeūt vulnerati. **Sic sapiētes p̄ opprobria. litis**
gationes z tribulanōes. rētanones z malas cogita
nōes claudūt ostia cordis sui. **Ego (inqt ps. xxxvij)**
tanq̄ surd⁹ nō audiebā. **Itē attēde quō bon⁹ pater**
fam lias curat polia vīni sui z obstruit ne vinum ef
fluat. **Sic z tu sensus tuos nē grā dei effūdat.** **Felix**
q̄ dicere p̄t Lu. xi. b. **Ostīū meū clausum est. z pueri**
mei mecū sūt in cubili. id est cogitationes z affectos
nes in secreto p̄scie mee. n̄ sicut pueri vagi q̄ d̄ ostio
in ostiū cū labore z pudore panē medicā. **Hi sunt q̄**
cogitanōes z affectiōes suas ad meditādū delecta
nōes carnales z mūdāna solacia pueriūt. q̄s lamen
tat **Hiere. Trenoꝝ. i. dicēs.** **Omīs ppl's gemēs z q̄**
rens panē

¶ De custodia cordis Cap. xvi.
c Custodiendū est cor sicut vas oīm thesaurōꝝ
celestiū sicut castꝝ in terra inimicōꝝ suōꝝ. **Pri**
mo custodiendū est cor sicut vas omnīū thesaurōꝝ
celestiū. **Proner. iij. f.** **Omī custodia serua cor tuum**
tanq̄ vas p̄ciosū qd̄ carius emū. z in q̄ fractura

De Custodia cordis   Fo. xxiij:

maior dānū psequit̃ et difficile reparat̃. et iō d' ligens
nō custodit̃. 3do dr̃ apls. i. Thes. iiij. b. Sciat vnus
q̃sq; vas suū possidere in sanctificatione et honore.
Scim̃ em̃ et mundus debz esse vas illud in q̃ p̃ciosū
liq̃res sapie et gr̃e infūdunt. Si em̃ vasa in q̃b; reliq̃
de sc̃toꝝ reponūt̃ p̃suerūt haberi in sc̃i aie et ho
nore. q̃to magis cor in q̃ tā p̃ciose reliq̃e corpis et s̃
guinis dñi reponūt̃. Eccl̃. x. g. In māsuētudine ser
ua aiam et da illi honore fm̃ meriti suū. Nobilē bo
spuē leuares d' iurpi et vili loco et i honesto ponerēs
Ania tua nobilissima est. et iō male in terrenis i lū
sceno pecudis collocat̃ 3o p̃s. xxiij. Ad te dñe leua
in aiaz meā. Attēde q̃ cor tuū p̃cedis inimico qñ su
stines ip̃m in p̃cō delectari. das f̃o qñ p̃cō p̃sentis
trāssert̃ em̃ cordis dominiū p̃ p̃sensū. Cū ei vanitas
cupidas. seu delectatio nbi offert̃ a diabolo. rejces
tāq̃ dāgeros̃ epulatoꝝ tā discōueniētes et imūdos
cibos. et qñ scutella sua et iat oīa in frōie sua p̃cutes
vt nec gusses nec comedas d' cito eius. Nā illā dū
ferēnā dic̃ inter gustare et comedere q̃ est inter scire
et delectari circa p̃sensū. Gustare est sine deglutitiōe
sup̃ linguā tenere. sicut qñ gustat̃ cib̃ si bñ sit saluus
Comedere est cuz̃ intus cib̃ in corpe trahit̃. Eodē
mō sūt q̃daz̃ q̃ cib̃ū mortiferū a diabolo in tenandōe
oblatū nolūt comedere p̃ p̃sensū. m̃ gustare q̃dāmō
dicunt̃ dū in iurpi delectatiōe cor suūz̃ q̃daz̃ infātia
sine aiaduersione piculi sui morari p̃mutunt. q̃d per
bu osū est. Collos. ij. g. Neq; tengeris p̃ cogitationē
neq; gustaueris p̃ delectationē neq; p̃recaueris p̃
p̃sensū ṽl op̃anonē. Et nota. q̃ gustano m̃ultiplicata
aliquñ vni baustu edp̃ollet. sicut parz de illis q̃ p̃b̃at̃

De Custodia oris.

Vina sic frequens delectatio plerūq; iducit p̄sensū. Sic
g̃ tunc moriē aīe quā facit p̄sensūs v̄l tūc caue. nūc
tale gustare qđ disponit ad moriē Job. vi. b. Nūqđ
gustare poterit qđ qđ gustatū affert moriē. Custo
diēdū etiā ē cor sic castrū in tra inimicōz posītū ex oī
pre obsessū. an̄ castrū illō tenet sedē suā diabol⁹ cū to
to exercitū suo. ip̄e est leo qđ circuit q̄rēs quē deuoret.
p. pe. v. d. glo. Circuit diabol⁹ tāq; host⁹ clausos ob
sidēs illos. Explorat at̄ si sit aliq; p̄s min⁹ stabil⁹ cui⁹
aditū ad iteriora peneret. Attēde qđ obsessi in castris
q̄s sobrie viuūt ⁊ q̄s paz dormiūt q̄s raro ⁊ in q̄nto ti
more ⁊ q̄s a cauecla castra exeūt. ⁊ q̄s diligēt q̄s
frequēt officinas ⁊ portas girāt. cū tāta strēuitate
seīnec̄ exercitāt. sup muros ad deterrēdū aduersarios
decurrūt. l. dolētes. q̄s frequēt succursū a dño ⁊ amicis
implozāt ⁊ nūcios orōnis mittūt g̃ tēmeipm ⁊ aiām
sollicita. Itē cor hoīs ē sic auricula in cauea puolī
tās. qđ si inueniat foramē euolat. Tale cor sile est nun
ciō moduli ⁊ rosoliāz qđ de hospitiō i hospitiū mittit
p̄forma ip̄az seu modulo. ⁊ i fine nihil reportat nisi
p̄fusiōez ⁊ laborē. Sic cor i disciplinātū de vna co
gitatōe p̄uenit ad aliā fm qđ dī Job. Cogitatōes
varie succedūt mihi ⁊ mēs mea i diuersa rapit. Sa.
p. b. Spūsscrūs aufert se a cogitatōibz qđ sūt sine itel
lectu. vsq; qđ g̃ morabunt in te cogitationes norie vt
dī Esa. Et si aliqui veniāt p̄morari nō dñt. Item
si coritū in p̄loua p̄pria i ecclia nō fuit attēdēdo ad
ea qđ dicunt. nō mireris si a dō p̄solatiōes diuīe tāq;
distributiōes canonicē subtrahunt. Nō em̄ fructū p̄
no ade ⁊ distributiōes canonicas p̄cipit qđ in p̄sona p̄
pria nō deseruit. Itē dī ap̄ls ad Eph. v. c. P̄sallētes

De contritione. Fo. xxiij.

7 cāntantes i cordibz vris dño. De talibz etiā dicit **Eccl.**
lvij. f. Abijrag^o i via cordis sui nō discernēs qd co
gitat. sicut vag^o q nescit q vadit. Sequit. vias ei⁹
vidi 7 dimisi eū. Tales siles sunt pastoribz omiū q in
pellibz hircorū 7 vitulorū p̄sueverunt musare. **Gene.**
Cogitationes vanas nō recipias: qbz si aīn mū oble
traueris. cum omnia disposueris tristis remanebis.

De contritione

Cap. xvij.

Quoniam est qdā p̄tus q diabolū fugat. aīam
e purgat 7 ipam sanat. **P**rimo p̄ritio fugat et
expellit diabolū ab hole. sicut fumus hoīem
de domo pp̄ria. **Q**uā ignis ponit in lignis viridibz ex
it fumus qui p̄pellit hoīem exire lachrymādo d̄ dor
mo sua. puer. Sic qn ignis spūssancū cor p̄ctōris tā
git erit fumus cōpūctōis. **p̄s. cxliij.** Qui tangit mon
tes 7 fumigāt. i. lachrymari cogit 7 diabolū expels
lit. sicut dicit in **Tob. vi. b.** Particulam piscis pone
sup carbones 7 fumo ill⁹ fugabit demoniū. **P**iscis
iste x̄ps est qui exenterat qn deitas latuit sub carne.
fel refuat qn amaritudo illi⁹ mēozie p̄mēdat. cor qn
charitas eius cōsiderat. p̄ticula super carbones pos
nit qn de illa dilectione cogitat. 7 d̄ inde fum⁹ cons
pūctōis generat q fugat omne gen⁹ d̄moniorū. qz
oīs strepit⁹ suggestionis obmutescit vi p̄pūctōis.
vñ. p̄s. xvij. Persequi inimicos meos. p̄cā. **L. 7 demo
nes. p̄mos mor⁹ p̄sequi iuestigādo 7 cogitādo. Tre.
ij. e.** Scrutemur vias n̄ras 7 reuertamur ad dñz 7
cōp̄hendā illos. i. dolendo. **N**ā inimicus in contri
tione occidit cōterit 7 submergit cum oībz p̄cāis. **L. d̄.**
Pharao cū oī exercitū suo. i. diabol⁹ cum oībz p̄cāis

De contritione.

submers⁹ ē ī mari rubro. ps. lxxij. Combulaſti capti-
ua draconū. i. dmonioꝝ in aq̄s: ¶ Scdo p̄rituo pur-
gat aīaꝝ p̄ctā eīcīēdo. ſicut mare ad litus mortuos
eīcīt. Hierē. in iherē. ij. e. Magna eſt velut mare
p̄ritio tua. hoc eſt amara portio p̄ctōis q̄ ſit ex her-
bis amaris q̄ recreſcūt in horto eꝝ. ſ. ex meditatōe
p̄ctōꝝ. Eſa. xxxvij. f. Recogitabo nbi oēs ānos me-
os in amaritudine aīe mee ⁊ mortis. Eccli. xij. a. M-
mors q̄ amara eſt memoria tua hominī iuſto. ex cō-
ſideratōe mortis ⁊ inferni. Amara em̄ erit potiq̄ bis
bēn̄do ſilā. ps. lix. Porāſti nos vino p̄punctōis. glo.
Quō pungit pauēs vt vuln⁹ purget. Huic portioni
celestis medic⁹ aliqd̄ dulcedinis apponit vt facil⁹
abſorbeat. Eſa. xxxvij. f. Ecce in pace amaritudo
mea amariffima. Itē ſicut vinū emittēdo feces pur-
gat ſe. ⁊ ſp̄ eſt in motu ⁊ turbidū donec ſeparetur
ab ipuro. Sic q̄ vere p̄terit ſp̄ eſt in motu ⁊ tremore
donec ab eo ſepeſ immūdicia p̄cti. Licet em̄ inimic⁹
motu⁹ ſit in p̄ritōe. nō ē tñ bonū eū dimittere in do-
mo p̄pter ſetozē. poſſet etiā reuiuſcere. ⁊ reitēꝝ iugu-
lare. Nōne patre tuū mortuū d̄ domo tua eīcies. q̄
to magis inimicū tuū. Nota de muſca mortua. q̄ ipo-
ſita ſimariorū reuiuſcit. Itē torres q̄ libet obnīātia ſua
imperu reīcūt. ſic meroꝝ p̄ritōis ⁊ fluc⁹ lachrymarū
ſordes ab aīa. Exem̄ de magdalena que p̄ flumina
lachrymarū lauit maculas p̄ctōꝝ. ⁊ d̄ aqua q̄ ignē ex-
tinguit. Bre. Flammā ſuggeſtionū diaboli citius ex-
tinguit vnda lachrymarū. Sz vulgarit̄ d̄. qd̄ ocul⁹
nō videt cor nō dolet. Ynde eſt q̄ p̄ctōꝝ nō vidēs dā
nū p̄cti. nec faciū p̄nie. de p̄ctō nō vult dolere nec cō-
ſueti apparet q̄ nō vere penitet q̄ p̄ctā in corde re-

De contritione   **fo. xxv.**

tiner. **O**see. xij. e. Colligata est iniquitas effraym vinctulo. s. male voluntatis. **E**xemplū de vinctulo qđ ita ligat fasciculū vt nec vnica palea decidat. **E**t de circulo qui tantū stringit dolū qđ vnica gutta nō pōt exire nisi pūs pfo: et. **E**t de febre qđ ad horā cessat vlt̃ tps interpolata exterius cessat. materia interius res manente ⁊ ideo in crastino reuertitur. **S**ic aliqui actum peccati ad horam vel tempus deserunt. volūtatē interius remanente. ⁊ sic cito ad idē reuertunt. **A**ōtra qđ dicit Hierē. p. d. Ecce cōstitui te sup gētes. i. pctā carnalia. ⁊ regna. i. pctā spūalia: vt euellas. i. radicē male voluntatis in contritione. qđ radice manēte in terra itē germinat ⁊ mala herba succrescit. **S**equitur. absconditū est peccatū ei⁹ sic gladius in corde. **E**xemplū de fano qđ gladiū nō pmissit extrahi dē corpe vsq; ad vespērā. ⁊ extracto gladio mortu⁹ ē. **P**eccatū em̃ in aia est velut serpēs in sinu. vlt̃ venenū i stomacho vlt̃ latrōes in domo. qđ receptat latrōes in domo nō facit ex eis iusticiā. in p̃ritiōe ⁊ sustigatiōe. vlt̃ ondit iudici in p̃fessiōe. meret̃ interfici. **P**eccatū occulta sūt latrōes qđ debem⁹ reuclare iudici in p̃fessione qñ ea dephēdim⁹ in cōtritiōe. **S**equit̃ dolores vt prunēti veniūt ei. **N**ota qđ mulier cū delectatiōe p̃cipit ⁊ cū dolore vehemētissimo parit. qđ nō ē ita minimū i corpe qđ nō satisfaciāt de pctō cū oia mēbra fuerint instrumēta vitioꝝ. sic dñt eē sūt instrumēta p̃nie. **E**xemplū de **M**agdalena. qđ tot fecit dē se holocausta qđ habuit dēlectamēta. **T**ertio p̃ritio sanat aiam sic medicina corpi primo turbat ⁊ postea sanat. ps. lix. **C**ōmouisti terrā cordis ⁊ turbasti eā. feces pctōꝝ emis tendo. sana p̃ritiōes ei⁹ qđ sanat p̃ritos corde. **H**obu

De Confessione.

x.g. **D**imittite me vt plāgā panlulū dolore meū bñ dē
(dimittite) qz vna dies d dilatiōe valet mille marcas
argēti. **E**xēplū in Dial. d illo q petijt inducias vsqz
mane ⁊ nō habuit. **S**equit (vt plangā pau: ⁊ c.) non
vt gaudeā vl itēz faciā. **E**xēplū de porco q dimittit
creicere vt impinguet ⁊ occidat. aut fure qui semel
aut bis dimissus itēz in furto dephensus suspendit.
Sequit (a nō vadā ⁊ nō reuertar ⁊ c.) **E**st em ifern⁹
sicut domus dedali. cuius facilis est ingressus. s; ne
gat egressus. **E**xēplū de nassa quam facile intrat pī
scis. sed egressus est impossibilis.

De confessione

Cap. xviij.

Confessio d; ēc pmeditata ad similitudinē mūs
daturi domū q pus pulueres ⁊ ceteras imū
dicias hospiciū i cumulū pgregat añq; eas eijciat ex
tra domū **S**ic psciam tuā interroges ⁊ examines ⁊
iudices añq; ad purgandū corptū p pfectionē. acce
das. ps. lxxvi. **E**xercitabar ⁊ scopebā spm meū **D**e
bet ergo esse confessio pmeditata ad similitudinem.
Domū mūdaturi ¶ **P**rimo d; esse pmeditata ad
Infirmi purgat. ⁊ similitudinē domū mūdaturi vt
Minutionē celebraturi dictū est supra ¶ **S**e
cūdo ad modū infirmi purgaturi. qz p⁹ pparatiōē
accipit q; prauos humores cōmoueat. vt medicina
sequēs. i. pnia meli⁹ eijciat **P**raui humores sunt mo
res mali. **B**ernhardus **M**agna infania est prauis
humorib; retentis in corde ⁊ positiones eijcere. **S**ic
bona sua foras per ostentationez emittere ⁊ prauos
humores id est peccata in corde retinere. ¶ **T**ertio
ad modū celebraturi minutionē. qz sicut in minutos
ne corporali bō mīmō prauū sanguinē a vena brachij

De confessione. Fo. xxvi.

emittere curat. bono sanguine ad corpis nutrimentū
 retento. Sic in minutione cordis (q̄ est confessio) corru-
 ptū sanguinē peccati per oris venā extrahere debes et in-
 tus bona tua tāq̄ bonū sanguinē in cordis munitine-
 as nutrimentū. vena em̄ vite os iusti. vt dicit puer. x. b.
Quia cām mortis. s. sanguinē peccati lanceā pruritōsa
 corde emittit. Nota q̄ frequēter nocet corpi differre mi-
 nutiōez. sic et cordi differre confessiōē. et sic post minu-
 tiōez dicit hō descendere. sic p̄ confessiōē dicit a peccatō cessare
 et se caut⁹ custodiri. vñ Esa. i. d. Lauamini mūdi effu-
 te. aufer. malū cogitationū vīarū. descendite aget puer
 se. discite bñfacere. Itē dispensator dom⁹ vel villic⁹
 expēsas corā dño suo pputatur⁹ p̄us p lapillos ppu-
 tat añq̄ dño suo apiat. et diē et cāz debitorū. Sic et tu
 pputationē facias i confessiōē añq̄ corā dño i iudicio
 appareas. attēdēs oīa bona tua. s. gr̄e. natur̄. et for-
 ne sub nūero tibi pmissa et sub numero reddēda. Et
 bi em̄ dicit Eccli. xlii. b. Quēcūq̄ trades nūera et ap-
 pende. datū vero et acceptū scribe. Viē si q̄s dño suo
 in magno debito teneret et sciret q̄ facta pputatiōē
 cū suo dñi statim absolueret a dño suo a debito. mul-
 tum festinaret pputare. Sic et tu festina cōfiteri. ps.
 xciiij. Preoccupemus faciem eius in cōfessione. No-
 ta qui sine computatione hospitis sui recedit. vel de
 nundinis. vñ de taberna. capitur vt latro. Sic qui si-
 ne confessione vel penitentia recedit a mundo capi-
 tur a diabolo vt suspendatur in inferno Item aduo-
 catus añq̄ corā iudice ventat rōnes suas vel alle-
 gatōes ordinat et affirmat. Sic et tu corā iudice tuo
 sumo in foro cōfessionis p̄meditat⁹ accedas. Eccli.
 xviij. d. Ante iudiciū interroga teipm et in p̄spectu dei

De confessione.

inuenies p[ro]piciationē Ite debet esse p[re]fessio. Premes-
durata. festina. Integra. Muda. ¶ Primo debz esse
p[re]meditata vt est supra exp[re]ssū. ¶ Sec[un]do debz esse fe-
stina. s[ci]l[icet] q[ui]dam nolūt p[re]fiteri nisi infirmitate grauent
vt d[icitu]r mouere timeat Iste assimilant latronib[us] q[ui] in ped
pambuli p[re]fiterent Eccl[esi]a. xviij. f. Sannus ⁊ vinēs p[re]fites
beris Ex[em]plū de muliere q[ui] ad monitionē regis sui cō-
fiteri noluit. Et de aduocato q[ui] noluit p[re]fiteri nisi ius
diceret ⁊ amici p[re]sulerēt. ⁊ cuz nimis infestaret ince-
pit clamare. appello. appello. ⁊ sic mortuus est Mo-
ra hic d[icitu]r illis q[ui] nolūt p[re]fiteri nisi tota q[ui]dragesima fes-
te trāssierit. illud vltimo volunt facere q[uo]d dñs p[ri]mo
vult fieri. vult dñs q[uo]d illi q[ui] ei futuri sunt mundi. id est
a p[re]fessione incipiāt. p[er]a. xciiij. Preoccupemus facies
ei⁹ in p[re]fessioe. ⁊c. ⁊ in Prover. xviij. e. Iustus i[n] p[ri]ncipio
accusator est sui Ite tūc manus lauare volūt ali
q[ui] q[uam] cibū iā supserūt. ⁊ vineā putare q[uam] maior pars
vindemiata est. Iniusti q[uam] ieiuniū p[ro]pter defectū stat⁹
amiserūt. tūc ad illd[um] se p[re]parāt ¶ Fatu⁹ reputaret q[ui]
crucē transmarinā susciperet ⁊ nollet p[re]fiteri donec
p[er]grinationē p[er]ficeret. cū sit p[ro]ueniēda p[er]tōz confessio
vt p[er]grinatio sit grata deo. Ite tales tūc vas la-
uare volūt q[uam] iaz vinū infuderunt. Et sicut faciūt ibi
li q[ui] nō euacuata materia morbu[m] curare p[re]sumunt. ⁊
vulnus sanare ferro in eo remanēte cū dicat vulgas-
riter q[uo]d q[ui]diu ferrū est in vulnere nō est medicina ne-
cessaria. Ite morsū serpentis infernalis volūt curare
adhuc veneno p[er]ti in eo remanēte Ite redēptionē
suā p[ri]us ex magna parte soluere volūt añq[uam] de li-
beratione sua tractet. vñ accidit q[uo]d soluta ex magna
parte redēptionē adhuc capti a diabolo manēt sicut

prius. Itē si hō haberet sagutā in corpore. nō differ-
rēt extrahere vsq; ad pascha. ⁊ tñ p̄fiteri differi qđ
piculosi⁹ est ¶ Tertio debz esse integra. vulnerat⁹
multis iaculis nō sanat nisi amotis omibz. qđ qđ diu
ferrū est in vulnere nō pōt sanari Sic qđ diu pctm ē
in p̄scia n̄ sanat spūalit hō. Job. xxxij. c. Nunqd qđ
nō amat iudiciū sanari p̄r. Itē qñ fenestra apit sol
intrat ⁊ domū illuminat. sic qđ cor aperit dñō p̄ p̄fess-
sionē grā dei intrat ⁊ illud illuminat. Confessio
fessio cor emūdat. sensus illuminat. aīam sanctificat.
⁊ susceptionem xpi p̄parat Jo dñ. Cann. v. b. Aperi
mibi foror mea. ⁊. i. Caput meū plenū ē roze. gr̄. s.
Exemplum de illo quem vidit eremita cum horri-
bili vului ⁊ m̄broso. ⁊ post p̄fessionem clarus appa-
ruit Itē hō infirmus multis infirmantibz grauatus.
vlt̄ plagis varijs vulnerat⁹ nō p̄t stare vlt̄ opari. Sic
qđ vulnerat⁹ est multis peccat⁹ nō p̄t resistere diabolo.
nec bonū opari. ps. xxxvij. Dereliquit me virgus
mea. glo. quā habui añ pctm. Idem. Infirmi sūt
nec fuit qđ adiuuaret. glo. nō valentes resistere virgīs
Exēpluz de illa quā dicit ol⁹ verberabat ⁊ trahēbat
p̄ plateas ¶ Quarto debz esse nuda ⁊ apta. qđ sanita-
tē desiderat necesse est vt vuln⁹ d̄tegar. ps. xxi. De-
licitū meū cognitū tibi feci ⁊ iniusticiā meā nō absco-
di. glo. nō operui s; aperui vt operires tu. Deteri vt
tegeres tu. nā qñ hō d̄tegit de⁹ tegit. cū hō tegit de⁹
apit. si hō nōscit de⁹ ignoscit. Abscōdere pctm suū
est absco- dere ignem in sinu suo. ⁊ latrones in domo
sua. Nō habet homo membrum ita indecens in do-
mo sua. i. in corpore. quin ante ostenderet medico qđ
mortem corporalē incurreret. Sed peccata sua nō

De choreatricibus

vult ostendere medico spirituali in cōfessione vt eternam euadat penam Eccli. xviij. e. In tempore infirmitatis tue ostende conuersationem tuam. Exemplum de illo qui timore mortis cōfessus est in mari peccatū suū corāz omnibz et postq̃ a periculo maris liberat⁹ fuit. nec p̃fiteri voluit nec pctm cognouit. Item secretū alienat ab hoīe p̃boso. vñ latrones bene cauent ne furta sua reuelēt p̃bosis ne accusent eos. Sic facit diabolus. alienat se ab illo q̃ pctā sua reuelat iudici p cōfessionē Jo. Reuelata traditione p̃fusus recedit iniquus Eccli. Si reuelaueris arcana ei⁹. nō p̃fēq̃ris post eū. i. nō p̃fect⁹ seq̃ris. ei⁹ amicitia s̃z amittes. qz q̃ reuelat arcana amici p̃dit fidez. Item lūpus capit ouem p guttur nō p pedez. sic diabolus p̃mittit hoīem ire ad ecclesiā. dare elemosynā s̃z nō p̃fiteri Exemplū de monacho tardate p̃fiteri quē diabol⁹ suffocauit. Et de muliere q̃ habuit demoniū sup dorsū Itē qñ apostema p̃uertit ad interiora et in eis crepat. cā est mortis corp̃alis. s̃z qñ cōuertit ad exteriora possibile est ad sanitatē puenire. Sic pctm absconditū interi⁹ cā est mort⁹ eterne. p̃uersū vero exterius et manifestatum p cōfessionē sanitatis spiritualis est indicium August. Si nō confessus lares inconfessus cōdemnaberis. Ideo Eccli v. Nō confundaris pro anima tua dicere verum.

¶ De choreatricibus: Cap. xix.

Choreatrices mltā mala faciūt. qz in exercitiis diabolī arma d̃ferūt. Ignē icēdūt. Deo et seīs p̃uimeliā faciūt. Exercitiū diabolī recolligūt. ¶ Primo in exercitiū diabolī arma d̃ferūt

De choreatricibus? Fo. xxviii.

Quā princeps aliquis timet de guerra precipit hominibus suis
mostrare arma in aliquo festo. Sic facit diabolus in ve
nibus portare arma luxurie diebus festiuis. et sic tener quod
non potest amplius ferre arma dat filio suo per se. sic vetule
quod non possunt plus facere. filiaibus suis dant arma luxurie. et
mittunt in exercitum diaboli. scilicet ad choreas. Hoc satis in
nuat. Apoc. ix. a. ubi dicitur quod de fumo putei. id est de fetore et
ardore luxurie. exierunt locustae. id est choreatrices ad vos
lutarum eius saltantes. siles equos parans ad pluviam. In quo in
nuat quod diabolus in eis sedeat ut per eas deum impugnet
Et super capita eorum tunc coronae siles auro. hoc pertinet
ad ornatum capitis. Potentiora arma quam habet diabolus sunt
mulieres. quod patet per hoc quod diabolus elegit mulierem ad de
cipiendum primum homines. Sic dauid et samson et salomon et
forassimi quique interfecit sunt ab ea. In choreis non habet
diabolus unicum gladium. sed tot qui sunt illi persone pulchre
et ornate. unde Hieronimus. Gladius ignis species mulieris.
¶ Secundo ignem incendunt. Tales siles sunt vulpibus sam
sonis hantes ignem in caudis. qui abusserunt segetes. Aa.
ij. g. Capite vobis vulpes puulas qui demolunt vineas
Non vult diabolus unica tantum facula ad incendendum corda
hominum. sed multis. Itaque canis nobilis alijs latrantibus per
villam pacifice in domo stat et tacer. Sic nobiles puel
le filie summum regis alijs canentibus in chorea remanent
in domo sedentes et orantes. Nota quod canicula quando des
ligat canes non potest teneri in vinculis. Sic mulier amo
rosa vaga et quies impatiens nec valde in domo persiste
re pedibus suis. Prover. vii. c. ¶ Tertio deo et sanctis com
tumeliam faciunt. nullo sancto vel sancte deferunt quando choreas
ducunt et omnibus contumelias faciunt. Sicut enim contumelias
faciunt alicui sancto qui peccat in loco ei dedicatio. sic pec

Que debet esse cogitatio

tant tpe ei dedicato. vñ Bern. Del⁹ est in dieb⁹ se
stuis fodere vel modo alio laborare q̃ choreas du
cere Nota q̃ q̃ cantant ibi p̃sbyteri diaboli sunt. qui
aut̃ respondent eius moniales vñ clerici. qui assistūt
eius parrochiani ¶ Quarto diaboli exercitiū gregē
gāt. qñ custos porcorū vult porcos suos per campū
dispersos gregare. facit vnū clamare. et alij omnes
conueniunt. Sic facit diabol⁹ qñ vult gregare ex
ercitiū suū facit vanū garrionē clamare i media via.
vel campanā suā. i. tubam pulsare. et tūc oēs stulti cō
ueniūt. hoc bñ innuit Apo. ix. f. Vñ dī q̃ vn⁹ angel⁹
tuba cecinit. vel vidi in visione equos. i. mulieres or
natas. et q̃ sedebāt sup̃ eos habebāt loricas igneas.
igne p̃cupiscētie flāmaras: et lasciuas vanitate et sul
phureas luxuria fetētes. et capita eorū tanq̃ capita
leonū. et de ore eorū p̃cedebat ignis. i. canilene inflā
mantes ad luxuriā. et fum⁹ vanitatis. et sulphur. et fe
tor luxurie Exemplū de illa que ardebat p̃ choreas
et de illa que fuit in purgatorio p̃. xvij. dies p̃ cantile
na quā audiuit. Hic hō q̃ ducit ad mortē stult⁹ repu
taret si cātarer vel se p̃ciosis indueret. tales sūt iuue
nes qui tripudiando currunt ad mortē. Nihil aliud
vita p̃ns q̃ cursus ad mortem. vt ait Augu. Jō dī.
Gaudium mundanorū. gaudiū freneticorū.

Que debet esse cogitatio Cap. xx.

Cogitatio hoīs p̃sari debet circa Plitudinē

c dei ¶ Primo debet cogitatio hoīs eē iūctā

Passionē xpi. circa altitudinē dī vt sit dī ill⁹ de

Dādata dī q̃b dī Ga. v. e. Cogitatio eorū apud

Patm suū altissimū. Solēt q̃dā hoīes alti cordis

Insidias diaboli appellari q̃ valde bassum hūt

Que debet esse cogitatio .Fo.xxix

Donc p̄pinq̄a cor ⁊ terrenis affectibz suffocant
Sciōz exempla Ille solus cor altū h̄e d̄r q̄ alta
Gaudia eterna cogitat ⁊ alta tendit. **Jo d̄r. ps.**
lxxv. Cogitatio hoīs confitebitur tibi. non cogitatio
 peccōis. i. carnalis hominis. qui ad modū vultūz ⁊
 comiciū circa tripas carnaliū voluptatū volitat ⁊ p̄
 fat. **Sz** tales nō cogitāt vt hoīes sz vt porci q̄ d̄ cor
 de suo fecerūt coq̄nā v̄l bordellū. **Ezech. xvi. c.** Feci
 sti tibi imagines masculinas. ⁊ fornicata es in eis. **A**
 talibz cogitationibz se aufert spūssancus. **Sap. p. b.**
Spūssancus aufert se a cogitationibz q̄ sunt sine intell
 lectu ⁊ corripit. i. expellet a sup̄ueniēte iniquitate. **U**
 t q̄ ergo morabunt in te cogitāōes nocte. vt habet
Thiere. iij. c. ⁊ si aliqui veniūt. tū morari nō dñt sz ex
 pelli. vt mulieres de claustris viroz. sic immunde co
 gitatiōes de cordibz p̄uoz expelli debent. **Mulie**
res sunt cogitatiōes molles circa carnalia ista p̄san
 tes. **Naū. ij. e.** **P̄ls tu.** i. cogitatio tua in medio tui
 i. in corde q̄si mulier. **Et** nota q̄ sunt q̄dam q̄ nō so
 luz cogitāt noua. sz inania ⁊ vana. **De q̄b d̄r. ps. ij.**
Meditari sunt inania. Sicut illi q̄ nō discernūt nec
 aduertūt qd cogitant. **ps. xcij.** **Dñs** scit cogitatiōes
 hoīm qm̄ vane sūt. **Tales** sūt siles nūcio q̄ p̄ modū
 loquētiāz transmittit de hospino in hospinū. q̄ tan
 dē nihil reportat nisi p̄fusionē ⁊ laborē. **Et** sic hō va
 gus nesciēs q̄ vadit. **Esa. lvij. f.** Abiq̄ vagus in via
 cordis sui. **Job. xx. a.** **Cogitatiōes** varie succedunt
 mihi: ⁊ mens mea in diuersa rapitur. **ps. lxxvi.** **De**
ditat sum cuz corde meo. **Cū** corde suo meditant
 qui discrete ⁊ vtiliter cogitat. **¶** **Secundo** cogitatio
 n̄ra debz p̄sari circa passionē xp̄i ad nos armandā

Que debet esse cogitatio.

p. pe. liij. Christo igitur passo in carne et vos eadem cogitatione armamini. **Thren. iij. g.** Dabis ei scutum cordis laborum tuum. **Heb. xij. a.** Cogitate eum qui talem et. **Bern.** Tanta est virtus passionis christi quod si eam mente firmiter haberemus nulla libido peccati nulla prevalere poterit invidia. sed continuo ad memoriam eius totius exercitatus peccati et mortis fugatur. ¶ **Tercio** cogitatio nostra debet versari circa mandata dei. **Eccl. iij. e.** Que precepit tibi deus illa cogita super. **Idem. vi. g.** Cogitatum habeto in preceptis altissimi. **vi. f.** illa impleas. et in mandatis eius maxime assiduus esto. Assiduus est in mandatis eius qui ab ipsis propositum peccati non recedit. **Job. xxij.** A mandatis labiorum eius non recessi. **ps. i.** In lege eius meditabitur die ac nocte. **Deut. vi. b.** Hoc meditaberis sedes in domo tua. ambulans in itinere. dormiens atque consurgens. ¶ **Quarto** cogitatio debet esse circa peccata propria. **ps. xxxvij.** Cogitabo pro peccato meo. scilicet penas quam merui. et damna que feci. **Esa. xxxvij. e.** Recogitabo tibi o. a. n. m. in a. m. a. m. Larro capere cognas penam quam meruit et bona que amisit dolet et flet. sic peccator debet facere. **Ysa.** Tanta debet esse servus dei memoria peccatorum. ut qui gessit semper lachrymans confiteatur. Nullum enim invenit delictorum tale remedium sicut eorum continua memoria. ¶ **Quinto** debet esse circa insidias diaboli. Multe enim sunt insidie dolosi. **Eccl. xi. g.** Bona in mala convertens insidias et. Larro non venit furari quoniam observat. sic diabolus. **p. Reg. xxij. e.** Dixit saul de dauid. i. diabolus de iusto. recogitare quomodo callide insidiet ei. Et nota quod cogitationes male loquuti diabolo preparant quoniam recipiunt. Sicut quoniam aliquis princeps magnus vult hospitari in aliqua domo. pre

Que debet esse cogitatio Fo. rrr.

mittit nūciū ad pparandū sibi hospitiū. et ubi recis-
sit nūcius ibi descendit dñs. Sic diabolus p mune
malas cogitationes. ut ei pparēt hospitiū et ubi recipi-
unt declinat illuc dicēs. Qui vos recipit me recipit
et q̄ vos spernit me spernit. Ideo cū repellunt disces
dit. **Iaco. iij. d.** Resistite diabolo et su. d. a. Itē par-
ui latrūculi p parvū foramen intrantes domū ipam
aperiunt. infectā domū psciētie magnis pctis p cons-
sensu cordis et captivā ducunt animā spoliāt q̄s gras-
tius. **Sicut. iij. Re. v. a.** q̄ latrūculi syrie captivaz
duxerūt filiā isrl. **Job. xix.** Venerūt latrones et feces-
rūt sibi viā p me. Nō pmitteres vicinū tuū per sara-
tūa vlt̄ hordeū tuū occasiōe aliq̄ viaz facere. s̄ sepibz
et muris clauderes. et cor tuū discissum dimittis. et p
illud demonibz viā facere pmittis. Sūt ei plures q̄
citi⁹ aperiūt cor suū diabolo p pctm q̄ deo p p̄fessu-
onē. et mal' cogitationibz q̄ bonis. Si de⁹ pulsar fir-
matū ē barra forti. s. puer se volūtat. s̄ si diabol⁹ pul-
sat mala suggerēdo statūz q̄si dño aperiet ei p p̄fessū
Eccl. xvi. e. Cōtra omnē sagittā. s. tērationē diabo-
lo aperiet pharetrā. s. cor suū p p̄fessū. Itē n̄ aperires
domū vel arcā tuā i qua scires magnū thesaurū eē
latronibz volētibz ipm auferre. et cor tuū aperis tens-
rationibz demonū q̄ furant thesaurū grē et v̄ritū. S̄
si aliq̄s apponaret tibi magnū thesaurū cū festinatio-
ne apires ei. et q̄re nō apis x̄po ad ostium cordis tui
statim cū multitudine donoz spūalium. **Apoē. iij. g.**
Ego sto ad ostiū et pulso tē. Nota q̄ pulsar nūq̄ ve-
nit vacua manu x̄ps habz vtrāq̄ manū plenā. dexte-
rā bonis spūalibz. sinistrā bonis tēporalibz. Itē nō
sustineret aliq̄s q̄ ali⁹ semīnaret i horto suo cū olerī

De consolatione?

buis suis semina venenosa. et tñ nō sustinet q̄ diabol⁹
semnet in corde suo imūdas et venenosas cogitatio
nes. Aug. Oīne seminariū voluptat⁹ venenūz puta
¶ Sexto debz esse circa mortē. q̄ sit p̄pina q̄ in
certa. et q̄ amara. q̄re infra ca. d. morte ¶ Septimo
debz esse circa sc̄tōz exēpla Deut. xxij. a. cogita ge
neratiōes singulas. i. nō solū viros. s; etiā mulieres
postremo paruos et puellas. nunc impudētia decē
pi. nūc iniquitate puera. nūc timore seculi frangi. vt dē
Bern. Itē maior multitudo muscarū solet residere
sup scabiosū q̄ sup sanū. Sic imunde cogitationes
sup pctōres q̄ sup iustos. Greg. Facta p̄cedentiū re
colam⁹. et nō erūt grauiā q̄ toleramus. Quō debz i
formare vitā suāz hō exēplis sc̄tōz. q̄re p̄mo cap. de
exēplis ¶ Ultimo debz eē n̄fa cogitatio circa gau
dia eterna. ps. lxxvi. Cogitauī dies antiq̄s. et annos
eternos in mēte habui. Diere. l. e. Recordamini p̄
cul dñi et hierusalē ascēdat sup cor vestrū. Apes sup
flores residēt. et inde attrahūt mel. Sic iusti de eter
nis bonis cogitāt et inde attrahūt dulcedinez. Sed
musce loca imūda frēq̄ntant et deturpāt. sic immūds
de cogitationes pctōres. Eccl̄s. x. a. musce moriētes.
i. imūde cogitationes p̄dūt suauitatē vnguētī. i. de
uotionē orōnis. Itē aues ad escā descendētes et cir
ca terrā volātes citius capiunt q̄ ille q̄ alte volant.
Sic homines terrena. et carnalia cogitātes cit⁹ ca
piunt a diabolo. Prover. i. c. Frustra iacit rete ante
oculos pēnatoz. glo. Laq̄os diaboli facile euadit in
terris q̄ oculos semp hz eleuatos in celis. sp̄nēdo
voluptates carnales ¶ De p̄solatiōe. Cap. xxi.
c Onsolatio triplex solz dīstingui. s. sp̄al. sp̄ual.

De consolatione   Fo. xxxi.

eternalis ¶ Prima de spali dicitur Lu. vi. d. **U**le uobis diuinum quod hic habetis consolationem uestram. Nec solatio fugienda est. quia uana et pauper durat. et quia fastidium sui generat. Primo quia uana et pauper durat. Iac. iiij. **U**ane consolabantur. Qui enim plus habebit de ista consolatione plus soluet de pena. Apo. xvij. b. **Q**uanti gloriis ficiunt se et in deliciis fuit. tantum date ei tormentum et luctum. Item quia fastidium sui generat. Aug. Bonum ipse dilectum vilescit cum aduenerit eternum. aut magis placeat adeptum quam desideratum ¶ Secunda consolatio est spiritualis. de qua dicitur Col. ij. a. **C**onsolentur corda uestra in istis cunctis in charitate. Nec appetenda est propter multa. scilicet quia animam sanat. Terrena despicere facit. Animum roborat. Mentem illuminat. Mentem eleuat. Primo quia animam sanat. hoc est quod uideatur Ezechie sanatum est scilicet cum appositione. iij. Reg. xx. b. **H**anc sanationem attestatur bona dispositio gustus spiritualis. tunc anima sanata uidetur de se peccato quando sapiunt ei bona spiritualia. ut orationes. ieiunia et homines. Sicut signum est quod homo sanus est corporaliter: quando bonum habet appetitum comedendi. et quando non sapiunt ei cibaria signum est quod adhuc est infirmus Col. iiij. a. **S**i surrexistis cum christo qui sursum sunt sapite. Secundo quia terrena et carnalia despicere facit. Actuum. ii. g. **B**arnabas. id est filius consolationis. cum haberet agrum uendidit illum. et posuit pretium ante pedes apostolorum. **Q**ui habet bonum uinum non querit aquam turbidam ad bibendum. quia de gustato spiritu desipit omnis caro. et quanto magis summa placeat. tanto ima displicent. ut dicit Gregorius. Idem. **Q**ui celestis patrie dulcedinem (quam possibilitas admittit) perfecte cognouerit ea que in terris amauerat libenter cuncta dereliquit. desertum habita. congregata disp

De consolatione.

git in ardescit in celestibus animis. nihil de terrenis libet
deforme aspicit quicquid de terrene rei placebat specie.
¶ Terno animam roborat. Phil. iij. e. Omnia possis
in eo quod me confortat. Exemplum de martyribus. quod propter conso-
lationem quam habebant interius sustinebant tormenta gra-
uia patienter. Et de tribus pueris in fornace. quibus fecit
dominus medium fornacis quasi ventum rois fiantem. Dan. iij.
d. Quarto farina cum amarioribus herbis perficitur. tanto
plus apponitur de zuccaro vel alio dulci. ut infirmus facilius
valeat absorbere. Sic facit deus suis apostolis. ij.
Cor. p. b. Sicut abundans passio christi in nobis. ita
abundet consolatio nostra. ps. Scit et multitudinem dolorum
meorum in eo. m. pso. t. leti. a. m. ¶ Quarto mentem illumina-
tur. Reg. xij. d. Postquam gustavit ionathas de melle
illuminationem sunt oculi eius. in melle divine bonita-
tis dulcedo intelligitur. quam qui gustauerit visus
eius interior roboratur. Psal. xxij. Gustate et vide-
te. primo de gustate. et post ea videre. quia gustano dis-
vinam cognitionem generat. Greg. Eius dulcedinem non
cognoscitis. quia minime gustatis. Gustate deum. non per medi-
um. quantumcumque sentiat homo in hac vita. non est nisi quidam
per gustatio. Sicut vini venditores aliquantulum dan-
gustate volentibus emere. ut suauitate per gustata a-
emendum alliciant. Aug. Gustate te et esurio. tetigisti
me et exarsi. Item aliquis introducis me introitus. nesci-
mus in quam dulcedinem. ps. xx. Domine peruenisti eum in benedicti-
onibus dulcedinis: quod si perficiat in me nescio quid erit aliter
vita eterna nisi ista Job. xvi. g. In manibus abscon-
dit lucem. et c. Sic armiger pacis per libat accipitur suum
ardentius volens ad auem Dominus facit sicut ille qui vul-
tere bladum. pacem portat ad foveam et de mercatoribus
de tali fruge vendam vobis. habeo enim horrea mea plena.

De consolatione. Fo. xxxij.

Sic de^o amicis suis aliquo pax ondit de dulcedine sua ut alliciat ad emenduz. iō ostendit aplis suis alie quātulū de glia sua in trāsfignatōe ¶ Quinto mē tē p pteplationez eleuat. Job. vii. e. Si dixerō p̄solas bit me lectul^o meus ⁊ releuabor loq̄ns mecū in stratu meo Eleuat em̄ aia post rē desideratā sicut canis post cibū sibi porrectū vel ostēsuz statim salit. ⁊ auis famelica post p̄daz se agitat ⁊ collū extrēdit. licz reti b̄ sit retēra. v̄t laq̄is in partica sit retēra vel pedica. Thren. iij. e. Reuem^o corda n̄ra cū manibz ad deuz in celo. Nota q̄ hic p̄solatio datur.

Penitentibz

¶ Dat p̄mo penitētibz. Job. xxi. f.

Humilibz

Si reuersus fueris ad oīpotērez. s. p

Lugenibz

penitētiāz edif. caberis. glo. In p̄uiri

Timentibz

bz q̄ p̄^o eras distraci^o. tūc sup oīpotēs

Silentibz

tē delicijs afflues Cāti. iij. e. Que est

Patientibz

ista q̄ ascēdit d̄ deserto. s. vitiōz deli

cij affluēs. Egressis d̄ egypto. i. d̄ petō datū ē māna in deserto. Nota q̄ talis ē natura corui q̄ pullos suos nō pascit donec videat eos nigrescere ⁊ sibi as

siliari. Sic deus nō reficit hoīem p̄solatione sua dos

nec videat eum nigrescere p̄ penitentiā ⁊ sibi assilari

ri p̄ mūdiciā ¶ Scdo dat hūilibz. Col. iij. Qui p̄solat

humiles p̄solat^o ē nos. ps. cxvii. Nec me p̄solata

e. in hu. m. Nota mater lac dat filio cū puulus est

s3 qñ est magn^o subtrahit. Sic de^o p̄solat humiles

nō supbos. ps. cxxx. Si nō humiliter scnebā ⁊ c. Si

cuc ablacratū matre sua p̄solatione diuina. Iudub

vii. d. Expectemus humiles consolanonem eius

¶ Terno dat lugētibz Esa. lvi. g. Reddidi p̄solat

nonē ipi ⁊ lugētibz ei^o. Dat. v. a. Bii q̄ lugent qm̄

De Consolatione.

spī cōsolabuntur. Qd̄ signat a que muratio in vīnū
 Jo. ij. a. Quid p̄ vinū qd̄ letificat cor hoīs. nisi spīrī
 tualis iocunditas designat. qd̄ in nuptiis qñq; defici
 cit. Si em̄ concederet anime amoroſe deuotio: cor
 pus ſuum p̄sumeret ⁊ cogeretur venire ad deſecū
 qd̄ nō vult dñs. ſed clauem cellarij ſecum deſert. nō
 ſemp̄ em̄ vult dñs facere vindemias. ſed ſubtrahit
 eis vinum iocunditatis q̄ debile caput habēt. quod
 innuitur. ij. Reg. xij. c. Unde cuꝝ abſolon inuitaſſet
 dauid patrem ſuū ad cōuinū. rñdit Aoli fili ne gra
 uem⁹ te. Sic de⁹ interior gaudioꝝ intercipit p̄uiū
 vt parcat expēſis. ne grauet ſponſa ⁊ deficere p̄pel
 lai. Quarto dat timētib⁹ Eccl. i. b. Timor dñi de
 lectabit cor. ſ. in p̄ſenti. ⁊ dabit leticiam ⁊ gaudium. ſ. eꝝ
 in futuro. Et nota q̄ vehemens amator nō ſolum ti
 met amorē ſponſe p̄dere ⁊ p̄ſentiā. ne p̄mittat aliqd̄ p̄
 qd̄ bonū vultū ei⁹ amittat. i. p̄ſolationē ſpūaleꝝ mul
 tā em̄ p̄ſentiā dulcedinis tollūt q̄ p̄ſentiā nō tollunt. vt
 illis q̄ a ſc̄bis ocioſis nō cauēt. ſ. exteriorib⁹ ſolatijs
 immoderate ſe exponūt. ſic ⁊ tu nō tñ timeas p̄ctm̄
 mortale p̄mittere p̄ qd̄ ei⁹ amore p̄ueris. ſ. etiā veni
 alia timeas p̄ q̄ p̄diſ bon⁹ vult⁹ amici. i. p̄ſolatio ſpūa
 lis Prover. xxi. f. Cōſiderauit ſemitā dom⁹ ſue. i. cō
 ſcie ſue Prover. Diligent⁹ p̄ſidera ſemitas dom⁹ tue
 .i. p̄ſcie tue p̄ q̄s ingredi dilect⁹ valeat ⁊ egredi. Sic
 d̄ de vxore thobie q̄ poſt filiū ſuſpirās nullo mō po
 terat p̄ſolari. ſ. circūbat oēs vias p̄ q̄s ſpes remeā
 di videbat Tho. x. b. Qui rodat ſilentio Eſa. viij. b
 Aq̄ ſoloe .i. p̄ſolationes diuine vadūt cum ſilētio. p̄s.
 Letati ſūt qz ſiluerūt. Qñ vice⁹ coop⁹ ē vix refrige
 rat. Sic hō q̄ tacet ⁊ reſtringit ſe a d̄curſib⁹ ⁊ diſſos

De consolatione Fo. xxxiij.

lunioibz fuit deuotionē suā. ps. xxxviij. **C**ōcaluit cor
meū intra me ⁊ in meditatione mea exardescet ignis
Tercio panis q̄ in arca seruatur meli⁹ fuit humorē ⁊ res
neritudine suā. nec ita de facili desiccatur vlt̄ deturpat
sicut ille q̄ ad fenestraz venalis exponit. Sic otiose
psabulationes ⁊ sessiones in portis dissolutiones ⁊ detur
pationē in cordibz religiosaz psonaz adducit Job:
xv. b. Nūqd grāde ē vt cōsolet te de⁹. Isr̄ba tua ma
la h̄ phibet ¶ **S**exto dat patientibz Eccli. i. f. Elsq̄ i
t̄ps sustinebit patiens ⁊ postea reddino iocūditatis
Boen⁹ de p̄fo. narrat q̄ in palatio Iouiniano erat
duo dolia vini. vnū de optio vino. aliud de amarissi
mo. ⁊ q̄cūq; volebat bibere d̄ bono optebat q̄ pri⁹
biberet de amaro. Sic q̄ vult bibere de vino psolas
nōis optet q̄ pius bibat d̄ vino p̄pūctōis. seu amari
tudinis **R**eg. Si mens appetit qd̄ demulcet p̄mo
bibat qd̄ dolet. **S**eptimo dat aliena renuētibz. mat
nō lacrat filiū qm̄ comedit alia cibaria. Sic de⁹ nō
dat psolationē suā illis qui alienā recipiūt **I**ō filijs
israel nō est datū māna donec defecit farina quā de
egypto tulerāt **B**ern̄. Delicata est diuina psolatio.
nec cōcedit admirētibz alienā **C**lamatores vini vlt̄
tabernarij nō dāt gustare de vino suo canibz vlt̄ por
cis vlt̄ leprosis. Sic de⁹ d̄ psolande suā nō dat gulo
sis. detractoribz. ⁊ luxuriosis ⁊ alijs pctōribz. qz dicit
Aug. **I**mpi⁹ dulcedinē dei nō sentit. qz de febre iniq̄
tatis palatū cordis amisit. ps. lxxvi. **R**enuit psolari
aia mea psolationē aliena. memor fui dei ⁊ delectat⁹
sum. ¶ **T**ertia est consolatio eterna. Esa. lxxvi. d. **I**n
hierusalem cōsolabimini ⁊ ridebitis ⁊ gaudebit cor
vestrum. **N**ec consolatio erit longissima non breuis

De compassione.

Sicut mō. s. eterna. ij. Thes. ij. g. De^o pater noster dī
lexit nos et dedit nob^{is} consolationē eternā Esa. xxxv. g.
Leticia sempiterna sup^{er} capita eor^{um} gaudiū et exultas

¶ De cōpassiōe Cap. xxiij. (rationē obtinebūt

Compatiēs vere dolet d^e alteri^{us} infirmitatē sic

c de sua. Quis cū infirmā p^{ro}forē in feruore so

lis p^{ro}spicit lacere laboratē. vmbra infirme fa

cere d^e erecta contra feruorē solis vt refrigerata ad

pascua p^{ro}surgat. Itē mēbra corp^{is} ad inuicē doloris

bus suis condolent. vñ si paup^{er} vnū mēbrū p^{ro}patiunt

alia mēbra q^{ui} statim aperit os ad q^{ui}rendū remediū

auris ad audiendū. man^{us} ad opandū. ocul^{us} ad vidē

dū. Itē camelis hec pietas inesse d^e. vt si aliq^{ui}s eor^{um}

egritudine detent^{us} in grege nō māducat aliq^{ui} sibi

p^{ro}patiēdo abstinet. ij. Tho. xi. g. Quis infirmat^{us} et ego

nō infirmor^{um} Iud. Gult te de^{us} alteri^{us} angustias sen

sire vt tuas et quō tibi in tali tribulationē si eēs cupe

res subueniri tu alteri subuenias p^{ro}pter deū Cū em

vnū corp^{us} sum^{us} in xpō alter alteri^{us} mēbra (vt d^e Ro

xij. b) obtem^{us} inuicē cōpati aut nō p^{ro}nnem^{us} ad corp^{us}

xpi Hoc etiā porci faciunt si vn^{us} stridat. aliq^{ui} quasi et

p^{ro}patiēdo murmurāt. sed sum^{us} q^{ui}si mēbrū abscisum

a corpe q^{ui}d dolorē corp^{is} nō sentit. siles canib^{us} q^{ui} p^{ro}cus

suz canē et vlulatē oēs mordēt et lacerāt Apl^{us} Gal.

v. d. Si inuicē mordet^{is} videte ne ab inuicē p^{ro}sumas

muni Vñ amici Job ipm p^{ro}cussū nō agnouerūt. Itē

ille q^{ui} diu fuit in lumine q^{ui}n intrat locū obscur^{us} nō pōt

videre eos q^{ui} sunt in tenebris aduersitatis nec agno

scit donec diu steterit cuz steterit cum illis. sic homo

q^{ui} diu fuit in luce honoris et p^{ro}speritatis eos q^{ui} sunt in

aduersitate non agnoscit. nisi cum illis aduersitatem

De consuetudine. Fo. cxxij.

vel infirmitatē p compassionē habuit **Prover. xix. h.**
Homo indigens misericors est.

¶ De consuetudine Cap. cxxij.

Consuetudinē bonā bonū est assuescere et ser-
uare deo in iuuentute ppter qnq. qz bonū qd
assuescit in iuuentute.

Facilius recipit

Diutius pseruat

Uilius portat

Leuius sustinet

Securius agitur

¶ Primo facilius recipit **Ars**

bor em iuuenis facili⁹ dirigit

si tota fuerit qz senex. **De fa-**

cili recipit vestis rectā formā

si nōdū prauā suscepit. sed si

cōtortā vix pōt rectam suscipe. Et cetera dum mollis

est de facili imp̃ssionē sigilli recipit. sed nō postqz in-

durauerit **Eccl. xxx. c.** Curua ceruicē filij tui in iu-

uēute. tūde latera ei⁹ dū infans est. ne forte indures-

cat et nō credat tibi. Cōsuetudo em altera natura ē.

Augustinus. Dum consuetudini nō resistitur fit ne-

cessitas. Lepora em iueterata et gutta mollata nō de

facili curāt **Iob. xx. c.** Ossa illi⁹ implebunt vitijs ado-

lescētie ei⁹ **Eccl. xvij. c.** Ante languorē adhibe me-

dicinā. Quid. in lib. d. remedio amoris. Sero medi-

cina parat. Cum mala p longas cōualuere moras.

Beda sup Lucam. Diabolus quanto diutius tenu-

it hominem tanto difficilius dimittit. Sicut rustic⁹

terram quam diu tenuit vult eam hereditario iure

tenere Itē qñ terra aliq fuerit diu i manu mali dñi.

ita corrupta est postea prauis legibz et psuetudinibz

q vix aut nūqz pñt inde prauē psuetudines extirpari

Ita ē d hoīe q diu fuit in statu culpe si vult redire

ad statū gr̃e vix pī prauas psuetudines a se euellere.

E i

De consuetudine.

Ro. viij. f. Video aliā legē in mēbris meis repugnā
te; legi mentis mee et captiuāte; me in lege pcti q̄ est
in mēbris meis. **Secdo dicitur** p̄seruat. ut calciamen
ta vel vestimēta rectitudinē v̄l fortitudinē quā añ su
sceperūt in nouitate diu p̄seruat. Sic hō q̄ accipit i
iuuētute sua p̄suetudinē siue in bonū siue in malum.
vñ Que noua testa capit inueterata sapit **Prover.**
xxij. Adolescēs iuxta viā suā etiā cū senuerit nō rece
det **Sicut equ⁹** q̄ in iuuētute p̄sueuit ābulare v̄l tro
tare vix pōt aliter ire. **Hiercū. xij. f.** Si p̄t ethiops
mutare pellē suā. aut pard⁹ varietates suas. et vos
poterit⁹ bñfacere cū didicerit⁹ malū **In ea pelle i**
q̄ lupus nat⁹ est in ea optz eū mori **¶ Tertio vñl⁹**
portat **Fruict⁹** p̄mi t̄pis solēt esse cariores. et carnes
et pisces q̄to recentiores tanto meliores. sic p̄nia in
iuuētute. **Ecc̄s. xij. a.** Memēto creatoris tui i dieb⁹
iuuentutis tue **Fatiuus mercator** est q̄ seruat merces
suas vsq; ad tēpus quo viliores sunt s; qñ cariores
sunt v̄dere solēt sapientes. Sic p̄nia est in iuuētute
carioz et melior q̄ in senectute. **p̄s. lviij.** Fortitudinē
meā ad te custodiaz s. ad seruendū tibi. meliorē pa
cē facit hō cū aduersario suo cuz san⁹ et integer ē q̄
cū est vulnerat⁹ et ad terrā p̄strat⁹. **Sicut pctōz añ**
pctm̄ q̄ post pctm̄. i. Ro. x. c. Qui se existimat stare
videat ne cadat. qz cū voluerit nō surget **¶ Quarto**
leuius sustinet. nā qui cum magna difficultate addi
scunt ābulare postea ita leue est eis q̄ nesciūt ali
ter ire. **Quidi.** Quod male fers assuesce feres. Sic
qui assuescit bene facere in iuuētute nō multū ḡuat
qñ ē senex. **Chyroshece** et calciamēta stricta p̄ vsus
frequētiā fiūt larga et lōga. ita q̄ facile hō intrat. sic

De correctione   Fo. xxxv.

pnia stricta z laboriosa videt in pncipio. sz p vsum
leuior efficit. **Prover. iij.** Ducā te p semitas equas
is q̄s cū igressus fueris zc. **Bern.** Pmū nbi aliqd
importabile videt pcessu tps si assuescas videbit n̄
adeo graue. Deinde leuescēs. paulopost nō hec se
ties. paupost delectabit. ¶ **Quinto** iucūdius z secu
rius agit. **Sen.** Optima forma viuēdi eligenda est
quā iucūda z reddit p̄suetudo **Secure** pōt pegrina
ri q̄ n̄bil debz. secure pōt mori q̄ n̄bil habz **Bern.**
Secura vita vbi pura p̄scia. vbi mors expectat cuz
securitate z suscipit cū dulcedine. De hoc req̄re cas
puulo de p̄uersione.

¶ De correctione.   Cap. xxiij.

c   **Correctio** debet esse

Leuis ¶ **Primo** dico q̄ correctio debz esse
Utilis   leuis qz status leuis ignē accendit z
Ostensua   nutrit. sed nīm⁹ extinguit. sic leuis
Charitativa   correctio charitatē nutrit. **p̄s. lxxxix.**
Supuenit mansuetudo z corripimur. q̄ dure corri
gūt v̄l corripit siles sūt illi q̄ veteres patellas repa
rāt q̄n volūt obstruere vnuz foramē vno ictu mallei
m̄lta foramina faciūt. v̄l vnū magnū mai⁹ q̄ aū. v̄l
patellam oīno p̄fringunt. **Quid** est correctio nisi fra
ctoꝝ vasoꝝ reparatio. **Ecc̄l. xxi. d.** Cor. fatui q̄si vas
fractū. oēm sapiētiā nō tenebit **Fr̄s** sicut medic⁹ n̄
mia potionē v̄l medicina occidit egroꝝ. Sic ille q̄
corripit nimis dura correctione. **Sen.** **Utria** animi
sic vna corporis leuiter sūt tractāda **Ist̄** p̄tra mus
scas z pulices gladio pugnare volūt. q̄n p leui cul
pa durā correctionē v̄l grauē penā imponūt alioꝝ
p̄ctā ad magnū pōdus z sua ad parū appēdentes

De Correctione.

Sunt quidam qui sic furunt contra alios peccata ut plurimum videantur esurire et sitire iusticiam. si vero suis peccatis apud eos idem esset iudicium. Etiam. scilicet non est ita. Hinc autem potest dicitur et potius. mensura et mensura. utrumque abominatio est apud deum. Isti sunt sicut vermis qui lignum quantumcumque durum penetrat et corrodit. si vero tantummodicum crepat et inquant tangente. durus cum tangit. scilicet mollis cum tangit. Sic aliqui alios corrigere et arguere dure volunt. tamen corrigi vel argui dedignant. Prover. xix. a. Viri qui corripientem se dura ceruice percipiunt. repente superueniet ei iudicium. Item cum custos porcorum facit clamare porcum cum unum facit quod omnes alii clamant et surgunt contra eum. Sic quando plures reprehendit aliquem subditorum suorum de eo quod ipse facit vel corripit plus debito omnes alii subditi clamant et insurgunt contra eum dicentes. Vos idem facitis vel peccatis. Gal. ii. a. In quo alium iudicas teipsum condemnas. eadem de ei agis qui iudicas. Prover. ix. c. Qui arguit impium sibi maculam generat. Item isti sunt sicut scabiosus. qui reprehendit scabiosum. et sicut lippus qui reprehendit lippum. Immunda manus immundum non mundat sed amplius sordidat. Sap. i. a. Probata pietas corripit insipientem. Quod Scelus debet esse utilis. Inutiliter corripit qui scientem incorrigibilem corripit qui de correctione deterioratur. Sed sicut in medicina signum est mortis. cum eger ex medicina deterioratur. sic signum est mortis spiritualis in illis qui ex correctione (quod est medicina anime) deteriorantur. Prover. xv. b. qui increpationes odit morietur. Tales sunt sicut equus scabiosus tactus in loco doloris pedibus ferit et dentibus mordet sed vulgariter dicitur. qui semel recalcitrat bis se pugnat. Sic multi corripientes dentibus distractiones lacerant. Amos. v. c. Odio habuerunt in porta corripientem et loquentem perfecte abominati sunt. i. a. cor. 9

De correctione. Fo. xxvi.

sort'o ei⁹ fugierūt. Itē fga in aqua videt tota z rī
 recta est Sic correctio malis videtur iniusta. z tñ iu
 sta est. Esa. xi. a. Egrediet fga d radice iesse. z dñs
 cēdio charitat. ¶ Tercio ostēsiua. Conningit aliqu
 q affisia fiat i aliq villa. vbi illi q affisiā illaz assident
 talit' iponūt sup paupes q ipi nihil inde solūūt. Sic
 mlti abbates z pñdētes statuta ordinis z penitentie
 onera sup subdiros taliter distribuunt q ipsi sibi ni
 hil inde retinēt. s. imponūt onera graua hoibz. digis
 so aut suo nolūt ea mouere. Danh. xxij. a. Nunq̃
 clement' amonent. Reg. Sz pastoralis mēfuetudis
 nis obliu' iure dilatiois pmūt. Tales sūt siles carcer
 ratoz custodibz q extra carcerē large z splēdide vi
 uūt d bonis captiuoz. z ipis strictā dietaz assignant
 nec descēdūt in carcerē nisi vi strict⁹ z mel⁹ ligent.
 Sic mlti abbates laute z splēdide i cameris viuūt
 z claustralibz paz distribuūt. nec capl'z irāt nisi ad
 pcepta strictiora faciēda. z vi q se loqntē grauit' cor
 ripāt. Chry. Elis apparere scrūs esto circa vitā tuā
 auster⁹: circa vitā alioz benign⁹. Itē tales sūt sic ca
 nis q ducit cecū. q deuiat in lutū ppter os v' aliū emo
 limētū capiēdū. z cecū quez ducit secum trahit. sic z
 isti p malū exēplūz alios ad peccm trahūt. Dan. xvi.
 c. Si cecus ceco ducantū pbeat ābo in foueā cadūt.
 Malach. ij. c. Vos recessistis de via z scādalizastis
 pñmos in lege. Quarto debz eē charitatiua. Bues
 nō capiūtur strepitū. s. in silēto sic q pctōres vult ca
 pere blāde debet eos corripere nō sicut auriga furēs
 v' furiosus q d grossa fga pcunt eqs suos sūt z mlti
 n' plati siles pñs q drig's. q dū dberēt eqs suos exers
 iat' erūt eis oculos z tñ verberāt z onerāt eos q

De corpore christi.

imiles reddūt. Et m̃g̃ro iracūdo ⁊ crudeli q̃ t̃m̃ p̃
berat pueros ṽl puez q̃ facit eū toto tpe vite sue fu
gitiuū. iō d̃z Gal. vi. a Si p̃occupat⁹ fuerit hō in ali
q̃ delicto. vos q̃ sp̃uales estis m̃struite huiusmodi
in sp̃u lenitat⁹ p̃siderās teipm̃ ne ⁊ tu tēteris. glo. ne
in file cadas

¶ De corpore xpi. Cap. xxv.

c Circa corp⁹ xpi tria s̃t p̃siderāda q̃ntū ad p̃ns
Infallibilis fidei f̃itas ¶ Primo em̃ circa
Rōnabilis dispōis p̃gruitas corp⁹ xpi cōsiderāda
Inuiolabil obf̃uatiōis cōtinuitas est ifallibil fidei
veritas. s. q̃ ibi est corp⁹ xpi sub specie panis ⁊ vini.
Uñ sciendū est q̃ qñ sacerdos ista p̃ba p̃nūciat.
id est hoc ē corp⁹ meū ⁊ c. panis trāsū in corp⁹ xpi ⁊
vinum in sanguinem p̃tiur illa verbi p̃ute qua ver
bum caro factū est ⁊ habitauit in nobis. qz oīa dixit
⁊ facta sunt Jo. i. b. Qua vrozē Loth in staniā sa
lis mutauit. Gen. xix. e. Qua p̃gā mosaica f̃rit in co
lubz. Exo. iij. a. Qua fōtes ⁊ flumina egypti cōuer
tit in sanguinē Exo. vii. f. Et aquā in vinū. Jo. ij. b.
Si p̃bū helye ignē de celo ponit deponere. iij. Re.
i. d. p̃hū xpi i. o poterit panē in carnē mutare. Certe
mai⁹ est de ñbilo aliqd̃ creare q̃ qd̃ est in aliud mu
tare. Itē si potuit corpi mortuo vt lazaro. ⁊ corpi isē
sibili vt ade vitā ispirare. ⁊ de terra insensibili facere
rē sēibilem. q̃re nō poterit panē i carnē mutare Itē
hō facit de terra ferrum tota die ⁊ de cinere vitz. s. z
nūqd̃ de⁹ bñ ē potēti⁹. g̃ ⁊ c. Itē si q̃ras quō credā
ibi ēē corp⁹ xpi cū videre nō possum. R̃ndeō credis
iūm̃cia ⁊ oīa aīantia exisse d̃ terra. ⁊ t̃m̃ ex. re nō vidi
sti. ⁊ te paup̃m ⁊ abauū habuisse. ⁊ q̃n nō vidisti. qua

re gñō credis ibi esse corp⁹ xpī sub illa specie panis
 lz nō videas Rōne fides ē argumētū rez nō appar
 rēnū Itēz q̄rūt heretici quō p̄t māducari corp⁹ xpī
 ab hoīb⁹. si est z mons magn⁹ iam tot⁹ comest⁹ est z
 Rñdeo sicut de qñq panib⁹ qñq milia hominū sas
 nauit. z de qb⁹ maiores reliquie remanserūt q̄ eēnt
 qñq panes. Sic pōt ipse totā eccliam d corp⁹ suo
 pascere sine sui decrescētia. Itē calor z splēdor ignis
 z odor rose z sapia hoīs se oīb⁹ cōmunicāt q̄tū in se
 est sine sui decrescētia. Simuliter z sol omnib⁹ se cōs
 municat. sic z candelā cādelis multis sine sui decre
 mento ignē z lucē ministrat. Et sicut mulier sarepta
 na quotidie comedebat de farina hydne z nō dimi
 nuebat farina. nec oleuz in lecytho Mulieri alteri
 helizeus oleum multiplicauit. iij. Regū. iij. b. Item
 idem ppheta inuitatis suis cibaria multiplicauit. iij.
 Regum. xv ij. b. Sic tota ecclesia q̄tidie sumit cor
 pus christi sine decremento sui Item sicut vna vox
 p̄dicatiōis eadē nūero audīt ab hoīb⁹ ad q̄s p̄t pue
 nire. sic de⁹ p̄t facere vt vnū corp⁹ xpī nūero ab oīb⁹
 recipiat sacramētāl. Itē aliq mirāt q̄ in vna hostia
 tā pua ē totū corp⁹ xpī i oīb⁹ p̄tib⁹ illi⁹ hostie sicut vnus
 ita q̄ in nulla pte ē totū. z tñ si hostia diuidat in pres
 est totū in q̄libet pte z nō mirāt q̄ in vno speculo ap
 parer tota imago z vnica. z si diuidat speculū i ptes
 q̄t eēnt ptes speculi tot eēnt itēgre ei⁹ imagines Itē
 qdā mirant q̄ i modica specie ē tānū corp⁹ z totū. z
 nō mirant quō in speculo apparer vnū magnū tēplū
 ¶ Scdo. est rōnabilis dispōnis cōgruitas .i. vi in su
 sceptione corpis xpī suā p̄sciam vnusq̄sq̄ examinet.
 mūdet z disponat. Quia q̄ vult ponere p̄ciosum liq̄

De corpore christi.

re in aliq vase pbat vix sit mūdū. sanū vl' corruptūz
Sic dz facere d se sacrm altar' suscepur⁹ Apłs. i.
Cōz. xi. f. Probet aut seipsum hō. z sic de pane illo
edat z de calice bibat. Itē sacerdos qñēs ad mēfaz
corpālē dz accedere z man⁹ suas lauat. z manib' il
lor' n̄ comedit. z m̄ ad mēfā dñi manib' illor' acce
dūt mali sacerdotes. nec lauat p mēsez vl' apli⁹ si ac
cedētes. ppter qd dz Retribuet mihi dñs fm iusticiāz
meā z fm puritatē manuū meāz mihi. n̄ fm pluralis
sa tē missaz Itē sunt mlti q m̄ pparatiōe cibi corpāl
volūt laboraf a mane vsqz ad tertiā. In pparatiōe
cibi spūalis vix volūt laborare p mediā horā. Dos
dus pparādi rāgū Exod. xii. b. vbi legit de agno pa
schali. Nō comedet ex eo crudū qd vl' cocū aq sz
assum tñ igni. Crudū comedit ille in q ignis chari
tatis deest. Cocū aq comedit q in delicijs z fluxu
luxurie viuit. Assum igne q passionem dñi recolit. ita
vt in mediatiōe ei⁹ exardescat ignis charitatis De
bet etiā pmedi cum lacuicis agrestib' .i. cū dolore z
amaritudine cordis ppteris. Nota q dz i libro Sa.
vi. g. q manna ad calozē solis liq̄fiebat. sz ad ignem
idarefcebat. sic corp⁹ xpī (qd p māna signatū est) qñ
ab aia recipit. vbi est caloz solis .i. charitas. q illā liq̄
facere facit z soluere in diuinū amorē z deuotionē
Lant. v. e. Aia mea liq̄facta est vt dilect⁹ locut⁹ est
Qñ vō recipit ab aia vbi ē caloz ignis male p̄cipit
scētie indurare eā facit p obstinationez. Probet g se
hō vtrum in eo sit caloz solis vel ignis. z sic de pane
illo edat z ē. Itē recipiēd⁹ est etiā in syndone mūda
.i. in puritate cordis. z in sepulchro in q nondū qsqz
posu⁹ sit. Nō ponat ergo aliqs corp⁹ xpī. vbi iam ē

De corpore christi. Fo. xxxviii.

diabolus. quia nulla uentio christi ad bethaniam. Unde sicut tu-
das per osculum tradidit eum iudeis. sic sumens indigne
corpus christi tradit eum demonibus. quoniam in se est dum ponit
eum in loco qui est in potestate diaboli. Ideo de tali quod
dominus. manus tradens me mecum est in mensa. **Lu. 22.** **Sed**
peccat qui tradit eum peccatoribus meis. quod qui tradiderunt
eum crucifixoribus iudeis. Preterea maiorem iniuriam non
potest facere domino suo quam si eum capiat in carcerem et in im-
mundiciam periciat. hoc facit indigne sumens corpus christi.
1. Cor. 11. Qui manducat et bibit indigne reus erit corpus
corpus et sanguinis domini glorie. penas christo dabit ac si ipsum
occiderit punietur. **Amb.** Qui indigne christum sumit idem
est ac si ipsum interficiat. ¶ Terno inuolabit ob sua
uoluntas inuoluntas. id est diligens custodia post susceptionem
Si quis in periculis ubi corpus domini est positum sentit aliquid
quod uel luteum posuerit infidelis iudicaret. quoniam ergo in-
dicandum ille est qui os suum (in quo dominicum corpus recipit) malis
verbis uel cor suum in malis cogitationibus polluit. **Prover.**
xxv. e. Qui custos est domini sui glorificabitur. Item si tu es
peccator deo negare hospitium. malus uidetur postquam receperit
fuerit eum ab hospitio suo expellere. quia dicitur **Turpius** est
est quam non admittit hospes. Si tu offedis deum quoniam disci-
puli eius non suscipiunt. ut dicitur **Lu. 9. b.** qui odomitus remus
suis erit in die iudicii. quam illis qui non receperunt uos quoniam
credendum est deum offendi quoniam sibi negat hospitium. et per-
pue a suis. **Jo. 1. c.** In propria uenit et sui eum non recepe-
runt. Item talis similis est iude. qui postquam ad mensam
domini comedit eum tradidit hostibus suis **Eccli. vi. b.** **Et**
amicus socius mese. et non permanet in die necessitatis. **Tu-**
les similes sunt iudeis qui in ramis palmarum et floribus.
canticis et hymnis cum laudibus dominum honorifice susce-

De derisoribus.

perūt et postea cū iniuria et contumelia elecerūt. Pro-
ditio em̄ est magna dñm suum suscipe in hospino. et
postea hostes inducere q̄ eū cūz gladijs et fustibz ex-
pellūt. Qd faciūt q̄ eū pmo recipiunt et postea pctā
cōmittūt. Nō mixt essz q̄ cor hominis creparet. si q̄s
videret se ab vxore sua d̄ domo ejci et ribaldū adul-
terz in oculis suis recipi ab ea. Sic de⁹ cū videt se cō-
tēni et d̄ domo sua ejci. et vicia et diabolū recipi Jo.
v. f. Ego veni in noie patris mei et nō recepistis me
si alius. i. diabolus venerit in noie suo ipm recipietis

De derisoribz

Cap. xvi.

o Derisores xpm psequūt. Socij demonū vidē-
tur. Animas dō auferūt. Ques dñicas lupis
exponūt. ¶ Primo xpx psequunt. peior videt eē ma-
liuolentia derisorz q̄ herodiana. Herodes occidit
pueros iā natos dñsor in vtero matris ecclie cōcep-
tos. qz q̄cito apparent in eis aliq̄ signa volūtatis bo-
ne. ipos suffocant verecūdiā eis faciētes Bern. He-
rodiana est malicia nascētez pseḡ religionez. Apoē.
xij. b. Draco stetit añ mulierē q̄ erat paritura. vt cum
peperissz filiū deuoraret. Sz ipi partū mris ecclie n̄
expectāt. sz cōceptū deuorāt. ¶ Secdo socij dmonū
vident. et hoc in lucro et dāno. Si diabol⁹ lucrat ali-
quē ipsi gaudent. si amittit ipsi dolent et latrant sicut
canes. Greg. Gregez diaboli custodientes sunt deri-
siores. ne deus auferat aliquā ouē d̄ grege diaboli
¶ Tertio aias deo auferūt. Datus damnū videt
derisor facere deo quando aufert ei vnaz animam.
q̄ si auferret mille corpora. cūz vna anima pualeat
mille hominū corpibz. Isti n̄ vident christiani sz sūt
antichristi Jo. ij. d. Nūc antichristi multi sunt. Nunz

qd apostata iudicaret q nō pmitteret crucē xpī in tē
plo corporali. q̄to magis ille q crucē pnie nō pmis
sit esse in tēplo spūali. Tales cū sint ceci z claudicās
tes deridēt vidētes z recte ambulantes ¶ Quarto
lupis applaudūt in q̄ lupos esse se oñ dūt. oues vero
z agnos exterrēt z xpī itez crucifigūt dū aias (p q̄
bī mortu⁹ est) auferūt. vt auferre nūnt. Isti sūt bus
fones q̄ odores vīnce dñi florentis nō pnt sustinere.
Sūt etiā crudeles in primū dū spūale vuln⁹ ipius
p pñiam sanatū itez pscindunt. Job. xvi. e. Cōcidit
me vulnere sup vuln⁹. Crudeles etiā sūt. qz fratres
suos a carcere diaboli liberatos iteruz capi faciūt.
Nō reputaret ille xpian⁹ q xpianos a carcere paga
noz libera tos faceret itez capi. Derisores id faciūt
p derisiones suas. Ans. Nulla est spes ioculatoris.
qz rota intētiōe ministri sūt sathane. ps. lū. Deū non
cognouerūt z iō de⁹ spreuit eos z dñs subfanabit il
los. qz derisores derident. ¶ De domo Ca. xxvij.

o Om⁹ quadrupl'r inuenit in sacra scriptura. s.

Caro in q̄ habitat aia	¶ Prima dom⁹ est
Diligrās ecclia	caro hūana in q̄ habi
Cor hoīs sei⁹ p̄scientia	cat ania Job. iij. g.
Et celestis patria	Habitāt domos luz
reas q̄ terrenū habēt fūdamētū. Math. ix. b. Vāb	
in domū tuā. vilitatem tuam p̄siderando. Bañ. iij. c.	
Intra lutū z calca. irā lutū. i. fragilitatē z vilitatem	
tuā. z calca p̄siderādo Ecclī. vij. g. Demorare nos	
iustia tua z calca p̄ afflictionē. vt docet apls. i. Cor.	
ix. g. Castigo corp⁹ meū z in seruitutē redigo Exēs	
plū de pueris q̄ veterē vestem laniāt vt nouas recē	
piāt z de armigero q̄ destruit equū vt habeat melio	

De derisoribus.

perūt et postea cū iniuria et contumelia eiecerūt. Pro-
ditio em̄ est magna dñm suum suscipe in hospicio. et
postea hostes inducere q̄ eū cū gladijs et fustibz ex-
pellūt. Qd faciūt q̄ eū pmo recipiunt et postea pctā
cōmittūt. Nō mīz essz q̄ cor hominis creparet. si q̄s
videret se ab vxore sua d̄ domo ejci et ribaldū adul-
terz in oculis suis recipi ab ea. Sic de⁹ cū videt se cō-
tēti et d̄ domo sua ejci. et vicia et diabolu recipi Jo.
v. f. Ego veni in noie patris mei et nō recepistis me
si alius. i. diabolus venerit in noie suo ipm recipietis

De derisoribz

Cap. xvi.

Derisores xpm psequūt. Socij demonū vidē-
tur Animas dō auferūt. Oves dñicas lupis
exponūt. ¶ Primo xps psequunt. peior videt eē ma-
liuolentia derisorz q̄ herodiana. Herodes occidit
pueros iā natos dñsor in vtero matris ecclie cōcep-
tos. qz q̄ cito apparent in eis aliq̄ signa volūtatis bo-
ne. ipos suffocant verecūdiā eis faciētes Bern. He-
rodiana est malicia nascētez pseq̄ religionez. Apoē.
xij. b. Draco stetit añ mulierē q̄ erat paritura. vt cum
peperissz filiū deuoraret Sz ipi partū mris ecclie n̄
expectāt. sz cōceptū deuorāt. ¶ Secdo socij dmonū
vident. et hoc in lucro et dāno. Si diabol⁹ lucrat ali-
quē ipsi gaudent. si amittit ipsi dolent et latrant sicut
canes. Greg. Gregez diaboli custodientes sunt deri-
siores. ne deus auferat aliquā ouē d̄ grege diaboli
¶ Tertio aias deo auferūt. Datus damnū videt
derisor facere deo quando aufert ei vnā animam.
q̄ si auferret mille corpora. cū vnā anima pualet
mille hominū corpibz. Isti n̄ vident christiani sz sūt
antichristi Jo. ij. d. Nūc antichristi multi sunt. Nūc

qd apostata iudicaret q nō pmitteret crucē xpī in tē
plo corporali. q̄to magis ille q crucē pnie nō pmit
tit esse in tēplo spūali. Tales cū sint ceci z claudicā
tes deridēt vidētes z recte ambulantes ¶ Quarto
lupis applaudūt in q lupos esse se oñ dūt. oues vero
z agnos exterrēt z xpī itez crucifigūt dū aias (p q
b mortu⁹ est) auferūt. vñ auferre nūnt. Isti sūt bus
fones q odorez vince dñi florentis nō pnt sustinere.
Sūt etiā crudeles in primū dū spūale vuln⁹ ipius
p pñiam sanarū itez pscindunt. Job. xvi. e. Cōscidit
me vulnere sup vuln⁹. Crudeles etiā sūt. qz fratres
suos a carcere diaboli liberatos iteruz capi faciūt.
Nō reputaret ille xpian⁹ q xpianos a carcere paga
noz liberatos faceret itez capi. Derisores id faciūt
p derisiones suas. Anf. Nulla est spes ioculatoris.
qz tota intēdōe ministri sūt sathane. ps. li. Deū non
cognouerūt z iō de⁹ spreuit eos z dñs substantiā il
los. qz derisores derident. ¶ De domo Ca. xxvij.

o Om⁹ quadruplī inuenit in sacra scriptura. s.

Caro in q habitat aia	¶ Prima dom⁹ est
Dilictās ecclesia	caro hūana in q habi
Cor hoīs seu pscientia	cat aia Job. iij. g.
Et celestis patria	Habitāt domos lus
reas q terrenū habēt fūdamētū.	Dauid. ix. b. Vñ
in domū tuā. vilitatem tuam p̄siderando.	Dauid. iij. c.
Intra lutū z calca. ira lutū. i. fragilitatē z vilitatem	
tuā. z calca p̄siderādo Eccl. vij. g. Demorare nos	
iustitia tua z calca p afflictionē. vt docet ap̄ls. i. Cor.	
ix. g. Castigo corp⁹ meū z in seruitutē redigo Exēs	
plū de pueris q veterē vestem laniāt vt nouas reci	
piāt z de armigero q destruit equū vt habeat melio	

De Domo

re. Et de illo q̄ dissipat domū vr̄ faciat pulchriores.
ij. **Soz.** v. a. **Scim** q̄ si dom^o nra terrestris huius
habitacōis dissoluit q̄ habem^o a deo domū nō ma
nu factū rē. ¶ **Scōa** dom^o est illa material' ecclia.
Sc̄a **Matth.** xxi. c. Dom^o mea dom^o orōnis vocabit^r
Ad hanc enīduz est ad orandū qz ibi oēs orōnes ex
audiunt. iij. **Reg.** viij. c. r. ij. **Paral.** vi. d. Ideo dñs
venies hierlm pmo tēplū petijt dans formā oibz vr̄
pmo eāt ad domū patris deo se p̄mēdātes Tēpore
guerre petijt a p̄ncipe saluū ire r̄ redire. **Baruch.** iij.
b. Quid est o israel q̄ in terra inimicōz es. Nullus
nisi sit sub alis matris rapitur a miluo. **Exodi.** ix. b.
Qui fuerunt in domo a grandine nō perierūt. sz qui
extra p̄ pctm̄. sic illi q̄ extra archaz fuerūt aq̄s dilu
sij perierūt. **Gen.** viij. g. r. iō p̄s Introibo in domum
tuā rē. petēs p̄ductū. vñ sequitur. Deduc me dñe in
via tua rē. Sz qdaz nō orāt sz orantes impediūt cō
fabulādo. **Uiz** est aliquē loq̄ in vtero matris. **Au.**
Nemo aliud ibi agat nisi ad qd factū est. vñ nomen
accepit. Itē eundū est ibi ad audiendū v̄bū dei. **Ec**
cls. iij. g. Custodi pedē tuū. i. affectū vl' intētiōnē tuā
ingrediēs domū dei. r̄ appropinqua vr̄ audias. **Asi**
nū tuū semel in die ponis ad p̄sepiū. r̄ bis ad mensā
royalē vis ire. r̄ vix semel ad mensā aie **Eccls.** vij.
a. Melius est ire ad domū luctus q̄ ad domū pui
tij. qz ibi deus inuenit. ibi gr̄a ipartit. **P̄mo** qz ibi
de^o inuenit. **Au.** ij. f. Inuenerūt eū in tēplo nō in for
ro. vel locutorio. vl' recto vl' porticu ¶ **Scōo.** qz ibi
gr̄a impartit. **esā.** lvi. c. Benificabo eos in domo ora
tionis mee. s. dādo gr̄az deuotiōis. **Bern.** Sepe ad
orōnis studiu rē. ¶ **Tertia** dom^o est co: boīs. **Isae**

Scientia. De q. i. Pe. q. a. Superedificamini domos
spūales. ps. xcij. Domū tuā dñe decz sactudo. Ad
hāc domū debemus ire tribz modis. s.

Ipam inuestigando

¶ Pamo ipsam inuesti

Ipam mundando

gando. Eccli. xxxij. Pres

Ipam fruibz ornādo

curre por in domū tuam

pectā abijciēdo. re tecū inueniant in morte. Exēpluz
d latrone q furtū eijcit añq̄ iudex veniat Eccli. xvi
ij. d. Ante iudiciū interroga te ipm In domū tuā de
nō alienā. alios temere iudicando. Eccli. xxi. f. Pes

farut facilis in domum pximi sui. z illic auoca te. i. a
curis seculi remoue. Esaiē. lv. f. Redite preuaricato
res ad cor. z age pceptōes tuas id est bonū pposu

tū tuū qd mēte pcepisti pduc ad opus ne pceptias si
ne partu ¶ Sic ipam mūdando ad recipiendū deū
qm in malivolā animāz nō intrat sapiētia. Sap. i. a.
Premittendo timorē q pctm expellat. sicut solz mē

ti nūci⁹ ad pparandū hospitūz alicuius magni dñi.
Eccli. ij. f. Qui timēt dñm pparabūt corda sua z in
pspectu illi⁹ sctificabūt aias suas. Cōfessio enā p

mittēda ē q sordes pctōz eijciat. ps. xcv. Cōfessio z
pulchritudo in pspectu ei⁹ Bre. si aliqs magn⁹ ami

r⁹ domū intraret cū oi frēqntis tota dom⁹ mūdaret.
¶ Tergat q̄ sordes pui opis q dō pparat domū cordz

¶ Sic ipaz ornādo fruibz. i. Mach. iij. g. Ornauit
rui faciē templi coronis au. zc. ps. xxy. Dñe dilexi d
corē dom⁹ tue. Sz qdā d domo corpis sui faciūt spe
lūcā latronū. hī sūt q lites z odia cogitant. z rapinas
exercēt Lu. xix. g. Vos at fecistis illā spe. la. qdā d ip

sa domo corpis faciūt viā ad eūdū ad for. tales sūt
q frenis inbiāt. ¶ q̄s dñ. nolite facēt domū pīs mei

(domū

De detractiōe.

negotiatōis. qdā scortū meretricū. Ezech. viij. b. pntas ne vides tu qd isti faciūt ab ominatiōes magnas q̄s dom⁹ isrl̄ facit. ⁊ pcul recedā a sanctuario meo. frustra putat qd dñs habitet in spelunca q̄si latro. vel in foro quasi mercator. vñ in p̄stibulo quasi adulter sit Sed in thalamo mūdo quasi sp̄sus fundamen tū hui⁹ dom⁹ ē fides. altitudo parietum spes. Pro. xxiij. g. Qui sperat in dño saluabit Tecuz hō cha ritas. q opit multitudinē p̄cōr. p. De. iij. c. ¶ Quarta dom⁹ est celestis patria. ps. lxxxiij. Bñ q̄ habitāt in domo tua dñe In domū dñi ibim⁹ p̄tendo q̄ sit repleta omnib⁹ bonis. ps. Replebimur a byberrate domus tue q̄ sit ornata. Jo. xiiij. a. In domo patris mei mansiones multe sunt q̄ speciosa. Baruch. iij. e. ¶ Q isrl̄ q̄ mag⁹ ē dom⁹ dñi. q̄ ingēs loc⁹ possessiōis eius. ¶ De detractiōe Cap. xij.

Detractiōis spēs p̄nt ad p̄is septē assignari
 1. scz Malū de aliq̄ dicere. Audita cū augmē to referre. Falsa crimina imponere. Occulta bona negare. Manifesta bona minuire. Bonū in malū p̄uere. Detractiōes libēter audire. ¶ P̄ia detractio est malum de aliq̄ dicere. De q̄ dicit Leuit. xix. b. Non maledices furdo Glo. furdo maledicit q̄ absenti detrahīt. qd valde impiū est. cū ip̄e nō audiat nec contra obiecta possit aliqd respondere.

Detractor p̄parat ¶ P̄mo dico qd detractor cō Porco Sepulchro p̄at porco. qz ad modū porci Et carnifici nō parcat ori suo ab immūdia. sicut nec pedi suo. Unde si porc⁹ intrat ortum. vbi ex vna parte flores videat. ⁊ ex altera stercoza negle ctus florib⁹ ad stercoza currit. ⁊ rostrum suum in eas

figit. Sic detractores flores virtutum transeunt. & stercore ibi id est peccatis aliorum insident. Unde semper habent os in luto peccatorum. plus amant stercorea quam aromata. Esa. v. e. Ule qui dicitur bonum malum. Scdo propter latrine vel sepulchro de quibus fetor incessanter exhalat. ps. v. Sepulchrum patris liguntur eorum. et. Nullum sepulchrum vel latrina in se fetet in conspectu hominum. sic detractor in conspectu dei. Tercio enim fetor de ore eius egreditur ut ex fetore illo multi moriantur. Item detractores sunt dapiferi diaboli qui carnes humanas hominibus comedendas apponunt. Prover. xxiij. d. Noli esse in iunioribus portarum. id est in collocutione eorum qui carnes transferunt ad vescendum. glo. Carnes ad vescendum transferre est in collocutione derogationis vicissim vicia primorum dicere. Greg. qui aliena detractiōe pascit paul aliena carne saturat. Gal. v. d. Si invicem mordetis et comeditis. videte ne ab invicem presumamini. ¶ Scdo species est audita cum augmento refertur. Quoniam enim aliquis refert malum de altero aliquid apponit de suo. et alio alio. Eccli. xix. c. Sagitta infixata in femore canis probum in ore stulti. Canis et hominis sagittam infixam femori non cessat clamare. nec quiescit donec remota fuerit. Sic stultus quiescere non potest donec probum malum quod de primo audivit alii retulerit et aliquid addiderit Eccli. xix. c. audivisti probum et proximum moriatur in te. ¶ Tercia est falsa crimina imponere. Ideo propter musce quarenti vulnere in sana carne. et illi insidet et mordet. unde sanctus Basilus. Duxca sanam carnem penetrat. ulceri insidet. et illi figit rostrum. Sic detractor querit quem mordeat ut canis. quod dicat ut invidus. unde accuset ut bedellus. unde famam denigret et attenuet ut inimicus et si nihil inveniatur fingit ut testis falsus. Sic tales con-

De detractiōe

parant canibz q̄ in macello morant z sanguini insidant. z sanguinolēta hñt labia. **Prouer. i. d.** Insidiant sanguini. sunt em̄ canes custodientes gregē diaboli. nec pmittūt vnā oniculā ide auferri qñ latrēt z mordeāt obloquēdo vel deridēdo. ¶ **Quarta spēs ē oculta bona negare.** Si offendit auferat qñ op⁹ suū a suo suo vituperat z dūrpas. mltō magis de⁹ qñ hō ad imaginē suaz fact⁹ deturpat a creatura sua **Ro. xiiij. b.** Tu q̄s es q̄ iudicas alienū suūz suo dñō stat aut cadit. **Un̄ de malo alieno os tuū nō inq̄nes.** nō detrahas peccātū sz p̄dole. z qđ displicet in alijs i te pon⁹ p̄miesce. **Nūq̄ detrahes si teipm bñ p̄spexeris** ¶ **Quinta ē manifesta bona minuere.** Detractio ei⁹ dī q̄si de alieno tractio. vel deorsum trahere. qz det tractor q̄tū in se ē deorsum trahit. z de bono p̄mī subtrahit z minuit. **Un̄ detractor est fur.** qz bona xpī furat cum minuit. imo peior est alijs furibz. qz illi furant bona tpalia iste spūalia. z bonū nomē nrm qđ est meli⁹ q̄ diuitie multe. **Am̄b. Tolerabiliores sūt fures q̄ vestes z alia bona nra diripiūt.** q̄ fures qui famā nostrā lacerāt. ¶ **Sexta spēs ē bona in mala p̄uerrere.** Bona in mala p̄uerrēs insidiat. ideo p̄pas serpētī. **Ecc̄s. x. d.** Quō si mordeat serpēs in silētio. nīl eo min⁹ hz q̄ occulte detrahīt. **Serpēs est aīal p̄nciosū.** sic est detractor **Illos em̄ mordet retro q̄s amare sepe simulat dūm sunt p̄ntes.** **Toruose incedit vt serpēs.** qz a laude illi⁹ incipit cui vult detrahēre. z dī se euz multū diligere nec aio detrahēdi dicere vt maior ei fides adhibeatur. **Diēre. viij. f.** Ecce ego mittā i vos serpētes pessimos. **Bern̄ Nūqd nō vipera ē lingua detractoris.** q̄ tres interficit vno flā

De duricia cordis Fo. xliij.

tu. Qui detrahitis. et de quo detrahitis. et est qui libenter audit
Ubi enim flatu tres interficit. quia cum interficit qui detrahitis
de quo detrahitis. et est qui libenter detractionem audit ¶ Sep-
tima est. libenter detractores audire. Isid. Pari reatu
tenent detrahentes et audientes. Bern Detrahere vel
detrahentes audire. quod horum danabilius sit non facile
dixerim Reprehensibiles sunt in his qui videtur fratres suos a ca-
nibus lacerari et non exterrere eos saltem clamoribus. propter
pue cum speret se posse perficere. imo canibus applaudunt
et eos istigant. Contra quos Ecclesiasticus. xxvij. g. Septi aures
tuas spinis et ne audias linguam nequam. et ori tuo facti-
to ostia et seras auribus tuis. Item qui detractores audiunt
vel qui fratres suos comedunt falsam ministrant cum qui falsa
eos comedunt hilarare vultu eis ostendendo. sine qui falsa
morfellus detractoris dissipidus est detractoribus. Ho-
mo inuito auditori libenter narrat Prover. xv. g. Ue-
tus aquilo dissipat pluvias etc. Abry. Sicut ex sordidi-
bus et luro prahit imundicia si recipiat in aures canis
sic verba scurrilia et inhonesta imundicia generant si sup-
veniunt ad aures mentis Et si imundicia generant in au-
diente. multo magis in proferente.

De duricia cordis Cap. xxix.

Utrum cor correctionem patitur. Non potest emolliiri

Non vult a peccato separari. Et nulli propatit.

¶ Pro correctionem non accipit sed patitur. Lupus
vel canis senex sagittas non timet propter duriciam
cordis vel pellis. sic peccator in vitiis inueteratus non
capit correctionem. ps. cxxi. Inueterata sunt omnia ossa
mea. ¶ Secundo non potest emolliiri. sicut lapis durus
vel ferrum non potest frangi vel scindi nec adequari martel-
lis. Sic cor durum nec monitionibus nec flagellis molli-

De diuitijs.

ri pōt Job. xl. f. Cor ei⁹ indurabit q̄si lapis. ¶ Ter-
tio nō vlt a pctō separari. s; sicut musca nō pōt sepa-
ri a sanguine sine ictu mortis. Prover. xxvij. d. Qui
mēt̄ est dure corruet in malū. Eccli. iij. f. Cor durū
male habebit in nouissimo. ¶ Quarto nulli ppatit
In passiōe xpi mora est terra. petre scindunt. monu-
mēta apta sūt S; cor durū passiōis xpi p̄sideratōe
nō emollit. Hiero. Via ppatiunt xpo moriente. sol
obscurat⁹ est. petre scindunt. terra mouetur. z miser
hō nō ppatit sibi p q̄ solo xps moritur.

De diuitijs. Cap. xxx.

d Iuicie animā suffocāt. sicut dicit Breg. For-
lēt hoies peccare in diuitijs quattuor modis
Male acq̄rendo ¶ Primo male acq̄rendo. vt villi
Male expēdēdo c⁹ iniquitatē q̄ defraudauit dñz
Male retinēdo suū. Au. xvi. b. ¶ Scōdo male ex-
p̄mis diligēdo p̄dēdo vt diues ille q̄ indues-
bat purpura z bysso z epulabat⁹ q̄ndie splēdide. lu.
xvi. e. ¶ Tertio male retinēdo. Lu. xij. e. Ania mea
habes multa bona. reposita in annos plurimos zc.
Sunt ḡ diuitie acq̄renib; piculose ppter multa. s. qz
Inq̄nat iāgentes. Illa q̄ant cupiētes Et captiuant
possidētes. ¶ Primo inq̄nat iāgētes. vit em sine p̄s-
culo furti. mendaci. z doli acq̄runt. Prover. xxvij. f.
Qui festinat ditari nō erit innocēs. Spine nō collis-
gunt sine lesione man⁹ colligent. nec lutū p̄gregat
sine p̄gregant. inq̄natione. Diuitie em a dño spine
dicunt. Au. viij. c. Ab aplo aut stercoza nūcupantur
Philip. iij. c. Eccli. xi. b. Si diues fueris non eris a
pctō immunis ¶ Secūdo illa q̄ant. laq̄i em sūt ad
decipiendū z capiendū aias. p. ad Tbi. vi. Qui vos

hūc diuites fieri incidunt in laqum ⁊ in tērationes dīa-
boli. qui diuitias male cupiunt a diabolo capiunt dī
Au. Res quā capis decipula est. dū capis caperis
Sicut auis capiēdo granū. ⁊ piscis vermē in hamo
modica rapiūt. s; mortis piculū incurrūt. ⁊ plus dam-
nificant q̄ dānificēt aliū. q; capiēdo capiunt ⁊ te-
nēdo tenent a diabolo **Un** fūdo fluminis vas aqua
plenū tenet. ⁊ hoc nō est; nisi in se aqua; p̄tineret. ⁊
tādū tenebit q̄dū aquā p̄tinebit. Sic q̄ tenet alies
nū tenet a diabolo. **Aug.** Tenes alienum. teneris a
diabolo **Itē** capist; tenet equū. q; mādibulis tenet
ip̄m si dimitteret ⁊ nō teneret nō teneret ab ip̄o. Et
auis tenet laqueum. q; tenet a laqo. ⁊ ham⁹ tenz pi-
scē. q; tenet eū in faucib; **Eccl̄s. ix. f.** Nescit hō finē
suū. s; sicut capiunt pisces hamo ⁊ auis laqo. sic ca-
piunt hōies in tpe malo. Et vere malo dī. q; maluz
est ip̄s qñ vna denaria p̄stat decē. Et certe vnus dī
nari⁹ furatus p̄stat furātū plusq; .xx. solidis. q; dam-
nū aīe incurrit. qd ē icōpabile argēto ⁊ auro **¶ Ter-**
tio captiuatū diabolo vēdit seip̄m. mltuz esset paup
q̄ vēderet manū vlt pedē ppter egestatē. pauperior q̄
vtrūq; paupim⁹ q̄ seip̄m. **Talis** est auarus cupid⁹
ip̄e em̄ venalē bz aīaz suā. **Itē** luce⁹ in aq̄ comedū
puos pisces. ⁊ ad vltimū ip̄e comedit. Sic q̄ modo
paupes dep̄dant. in fine a demonib; dep̄dabuntur.
Isa. xxxij. p. **Ve** q̄ p̄daris. nōne ⁊ ip̄s dep̄daberis
Talib; mirabilr illuditur a diabolo. sicut cecis in lu-
do stultoz porc⁹ eis ad lacerandū tradit. ⁊ cū alter
credu cedere porcū. cedit manū socij. ⁊ ille suem re-
porat. ⁊ modicū fructū. s; magnō stipendio munus
illō emit. Sic capiēdo modicū lucrū tpale mēnēdo

De diuitijs

et iurādo s; magna vulnera pctōz (q̄ nō attendunt)
 cōtrahūt. **Hō** qz in ludo cecoz fuerūt. **Excēcauit** em̄
 eos malicia eoz. **Sap. ij. g.** ¶ **Secūdo** peccat in diuitijs
 eis male vīdo. gulose vīl p̄dige expēdendo. **Si**
q̄s haberet vas qd corūperet vinū q̄ cito ess; ifusū
 nō libent pōneret ibi d̄ meliori. **Talis** est venter ho
 mis **Iob. l. p. b.** **Ullulate** q̄ bibitis vinū in dulcedine
 sua qm̄ perit ab ore vīo. **Quere** d̄ ista materia capi
 tulo d̄ p̄dgalitate. ¶ **Tertio** peccat hō mala p̄reſentio
 ne. sūt em̄ dānose p̄seruātib;. **Qui** em̄ pecuniā blas
 dū. vinū. vel vestes vsq; ad corruptionē seruauerit.
 testes dānatiōis sue custodit et acq̄rit. ligna ad se cō
 burendū colligit cū tñ null⁹ sane ment⁹ citat⁹ ad ius
 diciū testes p̄tra se adduceret vel ligna ad pburens
 dū se q̄reret vīl seruaret. **Qd̄** tñ faciūt auari **Iac. v.**
a. **Ague** nunc diuites. s. p̄niam qm̄ ips̄s habet; ploza
 te. glo. corde in p̄trinōe vlulantes. ore in p̄fessioe m̄
 miserijs. i. p̄ miserijs q̄ eueniūt vob;. **Diuitie** vīe p̄u
 truerunt. aux; et argentū vestrum eruginauit et c.
Sūt dānose. ¶ **Sūt** dānose. qz faciūt errare a fide
Sūt nociue p̄. **Ebi. vi. c.** **Radix** oim̄ malozum est
Reliquunt in fine cupiditas. quā q̄daz appetētes
 errauerūt a fide. **Si** q̄s iudicat idolatra. qz duo q̄s
 na turis obtulit sup̄ altare mercurij. cur nō ille iudi
 cat idolatra q̄ totū seruitiū vīe sue qd̄ d; offerre vīl
 dare deo dat pecunie. **Mat. vi. c.** **Nō** potestis deo
 seruire et māmone. glo. **Diuitijs** seruire deū negare
 est **Auar⁹** em̄ pot⁹ obedit nūmis q̄ deo. magis oñ
 dens se esse seruū nūmū q̄ dei. **Plus** sem̄ pōderat in
 corde avari nūm⁹ q̄ de⁹. et aia ei⁹ et regnū eternū
Eccli. y. b. **Auaro** nibil est scelestū. ¶ **Secūdo** sūt nō

De diuitijs: Fo. xliiij.

cine. qz cor hoim relinquunt vacuū z inane **Lu. i.e.**
Diuites dimisit inanes. z esurientes impleuit bonis
Bern. Nō plus sariat cor hois auro q̄ corp⁹ aura
 Quāto em̄ plus hz avarus tāto pl⁹ ꝑcupiscit. sicut
 ignis q̄ nō extinguit ex a ꝑpone lignoz sz auget. **Ec**
cli. xxviij. b. Sicut ligna sylue exardescit ignis **Cro**
scit amor nūmi q̄tu z pecunia crescit. Prouer. xxx. d.
Ignis nūq̄ de sufficit. Sicut em̄ vinū in dolio sitz
 corpalē nō sedat. sic pecunia in arca sitm avaritie n̄
 extinguit. qz pecunia nō ponit vbi sitis auari est. s. in
 corde **Itē** pecunia est res corpalis. ania fo spūalis
 Res corpalis spūales nō pōt iplere. sicut arca nō pōt
 ipleri sapia. ita nec aia pecunia. ¶ **Tertio** relinquūt
 in morte. **p̄s. xlvij.** Relinquēt alienis diuitias suas
Auar⁹ em̄ sitis est colūbe que ibi nidificat vbi ipa z
 oēs parētes ei⁹ pullos amiserūt **Sic** auari in mūdo
 thesaurizant vbi parētes eoz oia reliq̄runt **Gob. xxi**
vij. f. **Diues** cū dormierit nihil secuz affert z c. **Assis**
 milat canē q̄ seq̄t duos boies z nescit cui⁹ sit illo rū
 nisi cū sepanť. z tūc canis sequit dñm suum. **Sic** ne
 scit mō cui⁹ pecunia sit vel hois aut mūdi nisi cū se
 panť p mortē. z tūc apparet cui⁹ sit diuitie. qz mun
 di nō hois. qz remāserūt in mūdo **Hiero.** Nō sūt bo
 na hois q̄ secū ferre nō pōt sola miscōia comes ē de
 fūctorz **Auarus** em̄ est sicut mersus in aq̄s. qz q̄c q̄d
 tenet. ita forit tenet q̄ nō vult dimittere. sed secū sub
 mergit. **Sic** auar⁹ diuitias z totā familiā suā secuz
 in inferno submergit **Diz** est q̄ sint in aq̄ vsq̄ ad
 collū vlt sup z adhuc sitiūt sic tātal⁹. **Si** caput hois
 sit extra aquā z totū corp⁹ sit i aq̄ n̄ submergit **Sic**
 si hō sit in diuitijs multz. z cor nō sit ibi nō nocent. ¶

De diuitijs.

sūt cor sit ibi perit. **Thren. iij. f.** Inſidauerūt aq̄ sup
caput meū dñi perij. Item aues qñ laqueū sentiūt.
pon⁹ pedē dimitūt q̄ nō euadāt. s; auar⁹ n̄ vult re
ſtiuere aliena vī penā eternā euadat. Nō em̄ dimit
tīt pctm̄ niſi reſtiuat ablatū. Itē diuitie ſūt nociue.
qz turbāt hoīez nec pmittūt eū in pace viuere nec q̄e
ſcere. **Exēplū d̄ Noth z Abraā Ben. xij. b. Ia. iij. a**
Un̄ bella z lites in vob̄ zc. Excitant em̄ fures z la
trōes sup eū. ſicut carnes sup oſſa iuiāt canes p̄ra
ip̄a. Si mundū eſſ; os z deſiccātū. in pace a canib;
dimitteret. Sic raptōres z latrōes diuitib; inſidiāt.
Eccl̄s. v. e. Eſt iſirmas peſſima quā vidi ſub ſole
diuitie p̄ſuate in malū dñi ſui. zc. Itē arbor ſi nō ha
beret fructū nō lapidaret nec rami eius frangerent
Cū aut̄ abūdāt fructib; vix trāſit aliq̄s q̄ nō p̄ciat
lapides v̄l ramos frāgat. Recte ſic q̄ diuitias hz. in
ſidias latronū. opp̄ſſiōes dñoz ſuſtinet. a q̄b; paupe
res ſunt imanes. **Abacuc. ij. c.** Ele q̄ multiplicāt nō
ſua. vſq; q̄ aggrauāt p̄ra ſe denſūz luū. Nunq̄d nō
repēte p̄ſurgēt q̄ mordeāt te. z ſuſcitabunt laceran
tes te. z eris in rapināz eis. quia tu ſpoliaſti multos
ſpoliabuūt te qui reliq̄ fuerint d̄ populo ¶ Quarto
peccat hō in diuitijs eas nimis diligendo. Et nota
q̄ diuitie ſūt ſimiles diligētib; eas. **Eccl̄s. v. d.** Qui
amat diuitias fruct⁹ nō capiet ex eis. Sic em̄ q̄ acer
uū ſuū vult videre z h̄re corā ſe nec ſpargit p̄ agros
nō ſpōrat p̄modū ab eo q̄d faceret ſi p̄ agros ſpar
geret. Sic q̄ amat diuitias intantū vt paupib; nō di
uidat z diſtribuat. fruct⁹ nō capit ex eis. qz eſt ſicut
ſacc⁹ q̄ frum̄tū recipit. n̄ vt ſe nutriet ſ; alios **Eccl̄.**
xiij. In bonis ſilius alius luxuriabit. Item ſumus

De diuitijs. Fo. xlv

cōgregat^r terrā nō ipinguat nec fertilē reddū. nisi p
cāpos dispergat. Sic diuine cōgregare nō pfiunt:
sed dispse. p. a. cxi. Dispfit dedit paupib^z zc. Itē auis
rus est sicut canis ad cumulū feni iacēs nec inde ali
qd comedit. s. latrans nihil amoueri pmitit. Itē sic
serpētes q balsamū (vt d^r) fuant. nec amoueri pmit
tūt. s. nō vtant. Et mastini q pleno vtre cadauera
seruat z aues famelicas abijcere nitunt. At apib^z q
flores colligunt z moriunt in secabo mellis. Vñ sitis
est cani transeunt p aquā z ferente in ore caseū. q cū
videret vmbzā casei. in aqua putauit esse vez caseū
z cupiēs vtrūq aperies os suū vt acciperet. cecidit
caseus ab ore z neutrū habuit. Sic qdā volētes ha
bere vmbzā diuinaz z dominiū. simul vtrūq pdūt in
morte Ipsi volunt habere oua z obulū. Micro. Im
possibile est vt pñib^z qd z futuris fruatur bonis. vt
de diuitijs ad delicias. d. delictijs ad diuitias transe
at. vt hic mentē z ibi ventrē impleat. z in celo z i terra
glhof^r appareat Itē nauis adherēs terre ad portū
nō gradit. s. piclita. Sic q adheret diuitijs p amo
rē ad portū salutis nō venit. qz ei⁹ nauis nimis ones
rata est. Cōtra hoc est remediū nauez alleuiare per
elemosinam Ione. p. b. Miserunt merces in mare
vt alleuiaret nauis. Si ergo habes diuitias da pau
peribus z grandi onere liberatus es. Auarus enim
tantum amat diuitias suas q dicat eas seipsum. vt
quando amittit equum vel bouez vel aliquid aliud
dicit se mortuum. De illis qui comedunt sua dicit.
comedunt me totū Job. xxiij. e. Si putauit aux^r ros
bur meum. z obziso dixi fiducia mea Lu. xviij. e. fa
cilis est camelum per foramen acus transir qd d^r

De Doloze.

titū. glo. id ē amantē diuitias in regnū celoz intrare.

¶ De Doloze

Cap. rrr.

Olorū septem sunt differentie Est em̄ dolor

o Deponendus

¶ Primo ē dolor depo

Recolendus

nēd^o. z h̄ est dolor alie

Appetendus

ne felicitatē. Iste dolor

Assumendus

regnat in inuidis. q̄ siles sūt bu

Sustinendus

soni. q̄ (sic dī) odorē flozētis vinee

Abhorredus

sustinere nō potest. Et q̄busdam

Et p̄cauedus

serpētibz Indie qui statim fugiunt

qñ vidēt florere arbores aromaticas quas etiā cor
rodere dicunt ne flozeāt. eo q̄ odorē floz eaz sentire
nō valent. Sic inuidi p̄speritatē p̄rimoz videre nō
possunt z de ipsoz ifortunio gaudēt Istis dī Ecclī.
xxvij. g. Aaqueo peribunt qui oblectant casu iustoz
dolor p̄sumet eos añq̄ moriant. Glad^o em̄ inuidie
cor eoz p̄forat incessanter cruciat. fm̄ illud poeticū.
Iusti^o inuidia nihil est. que p̄mitis ipm. Corrodit
suctozē extruciatq̄ suū. Exemplū de rubigine que
paulatim cōsumit ferrū. Et sequit. Rīsus abest oīs
nisi quem fecere dolozes. Similes sunt diabolo qui
nunq̄ letat nisi qñ videt alter^o malū. ps. xij. Quoz
os male. ple. est z ama. z do. zē. ¶ Scdo ē dolor res
colendus. z hic est dolor dominice passiōis. ad quā
p̄siderandā inuitamur. Tren̄ p̄. d. ¶ Vos oēs q̄ trā
sitis per viāz zē. Ob cui^o memoriā p̄ngi sementipm
fecit in parientibz in cuius figuram cruces in compy
tis eleuant. Cuius dolor signatur p̄ dolozē capitis
cuius dolori condolent omnia membra corporis. ni
si corrupta sint. vt patet in paraliticis. vel abscisa vi
in mutilat. Unde iij. Reg. x. d. Dixit ille. caput me

De dolore. Fo. xlii

um doleo &c. Quātus esse debeat dolor iste. dicitur
 Iach. xij. f. Dolebunt sup eū sicut doli solet super
 mortem vnigeniti. cuius dolor est summus & cōnu
 us. ij. Reg. p. g. Doleo super te frater mi Jonatha.
 doleo super te. sicut mater vniciū amat filium ita te
 diligebam Verba sunt sanctorū passioni chāstizan
 q̄s fratris aut filij companennū. ¶ Terno est dolor
 appetendus. & hic est dolor contritionis. quam pete
 bat. Job. x. d. Dimitte me vt plangaz paululū dolo
 rem meū &c. Et bene dicit. dimitte me qđ est donū
 Exemplum illius in Dial. qui petijt inducias vsq̄
 mane & hīe nō potuit. Seq̄t (vt plangā paululū do
 lorē meū (vt plāgā dī. nō vt gaudeā aut mala q̄ feci
 faciā Exēplū de porco q̄ dimittit crescere vt postq̄
 fuerit magn⁹ & pinguis occidat. aut furis q̄ semel vt
 bis dimiss⁹ itēz i furto dephēsus suspendit. Seq̄t
 añq̄ vadā & nō reuertar &c.) Est ei infern⁹ sicut do
 m⁹ dedali. cui⁹ facilis est ingressus s; negat egress⁹
 Exēplū de nassa quā facilt intrāt pisces. s; exit⁹ im
 possibilis est. De isto dolore dīz Diere. viij. g. Dolor
 meus sup dolorē. in me cor meū merens. His expri
 mit dolorē. quia dolori cordis dīz addi dolor satisfā
 ctionis. hic est dolor penalis. Nō ei sufficit penitere.
 nisi addat satisfācere. dū tñ tps habem⁹. Sicut nō
 sufficit velle se q̄tare de debūo nisi seq̄t solutio. Se
 quit (in me cor meū merēs) Peroz em̄ p̄tinōis eū
 cū sordes ab aīa. Exēplū dīz torrēte q̄ qlibet obuiā
 tia sibi suo reijcit impetu. Exēplū de magdalena
 que p flūina lachrymarū lauit maculas pctōz. & de
 aq̄ que ignēz extinguit. & de medicamēto qđ dolorē
 lenit Quātus autē debeat esse dolor contritionis dīz

De dolore.

Osee. xij. e. Colligata est iniquitas effraym vinculo. s. male volūtat. **Exēplū** de vinculo qđ ita ligat fasciculū qđ nec vna palea decidat. **Et** de circulo qđ ita stringit doliū qđ nec vna gutta pōt exire nisi pfo. ref. **Sequit** (abscōditū est pccm ei⁹ sicut gladius in corde) **Exēplū** d stulto qđ nō pmisit extrahi gla diuz d corpevsq; ad vespērā. ⁊ statiz mortuus est. **Pccm** in aia serps ē in sinu. venenū in stomacho. vltatrones in domo. **Seqt** (dolores parturiēt inueniēt eū) **Nota** qđ mulier cū magna delectatiōe ꝓcipit. ⁊ cū vehementissimo dolore parit. ita qđ nullū membz est in parturiēte qđ nō doleat. Si nec minimū mēbz d; esse in corpore qđ nō satisfaciāt. Cū em̄ omia mēbra fuerint instrumētavicioz. dñt esse siml instrumēta penitētie. **Exēplū** de magdalena. q̄ tot de se fecit sacrificia q̄t habuit delectamenta. **Esa. xij. c.** Toriones ⁊ dolores tenebunt quasi parturientes dolebunt. **¶ Quarto** est dolor assumend⁹. hic est dolor ꝓpassiōis. **Debra** siq; dez ad inuicē dolorib; suis ꝓdolēt. **Un̄** si patiat vnū mēbruz statim aperit os ad q̄rens dū remediū. auris ad audiendū ꝓsiliū. ocul⁹ ad videndū. man⁹ ad sanandū. Cū igit oēs sim⁹ vnū cor ꝓ in xpo alter aut alteri⁹ mēbra. Sicut d; **Ro. ij. b.** **Debem⁹** ad inuicē ꝓpati. sinaūt nō ꝓtinem⁹ ad corpus xpi. **Huius** exēplū habem⁹ **Thren. i. f.** **Audite** obsecro vniuersi populi ⁊ videte dolorem meum. iuvenes mei ⁊ ꝓgines mee abierunt in captiuitatem. **Videte** qđ magister ꝓpatit iuuenib; ⁊ virginib; q̄s captiuērat diabolus. quia talib; magistris insidiat ⁊ aduersat **Est** em̄ sicut venator qui delicatiora. q̄rit aialia. ⁊ etiā magister ꝓtales lucrāt qñ sūt in exer

De dolore Fo. xlvij.

ritu suo. Sz pauci sūt q cōdoleāt p̄mis siles canē
b̄ q p̄cussuz canē 2 vlulātez oēs lacerāt 2 psequunt
2 mordēt. Cū em̄ abūdār diuitijs visitant 2 frequēs
tant. qñ fiunt pauperes p̄temnūt 2 abijciunt. Exē
plū arboris que visitat 2 obseruat diligenter qñ ru
cius est in ea. sz ablato fructu negat 2 exponitur. vt
patz in vineis q claudunt tpe fructuū 2 postmoduz
exponunt. Exēplū d̄ moniali q̄ sorori penitenti p̄ctā
exp̄brauit. 2 post modicū cū rihaldo claustrū exiit.
In q̄ p̄pletū est illud Eccli. xxvij. g. Qui oblectant
2c. ¶ Quinto est dolor sustinend⁹. h̄ est dolor muns
dane aduersus. Hui⁹ exēplū habem⁹ in capite no
stro. de q̄ d̄z Esa. liij. b. Elere dolores n̄ros ip̄e tulit
2 lāguores n̄ros ip̄e portauit. Scim⁹ q nō est possi
bile q caput doleat. 2 cetera membra sine dolore re
maneāt. sm̄ illud poet̄icū. Cui caput infirmū cetera
mēbra dolēt. Cū igit caput nostrū xp̄s tot dolores su
stinuerit. iustū est 2 qñ necessariū q dolores in p̄sens
ti sustineam⁹ aliter em̄ de ei⁹ familia nō possem⁹ eē
¶ Tñ de bono milite d̄z Job. xiiij. g. Caro eius dū vi
uit dolebit 2c. ij. Psal. vi. g. Duros cordis sustineo
dolores Est igit hic dolor sustinend⁹ Eccli. ij. a In
dolore sustine 2 in humilitate tua patientiam habe.
qm̄ in igne 2c. Oēs em̄ ad laborē nascimur. sm̄ illd.
ps. lxi. Ego suz paup 2 dolēs 2c. Ideo puer tanq̄
p̄pheta sui nascit̄ plorans Exēplū pugilis qui nus
dus 2 inermis aggredit̄ bellū. Exēplū d̄ illo qui de
terra sua mittit̄ in exiliū. 2 d̄ in carcerato q̄ p̄gredit̄
ad suppliciū. Ad hoc em̄ nascimur vt in p̄mua pui
gna simus. vt in exilio. vt necessariū domini mortis
sentiam⁹. Propter hoc etiā d̄z. Biere. xx. g. Quare

De dolore.

¶ **D** vulua egressus sum videre laborem et dolores etc.
¶ **S**exto est dolor abhorrēd⁹ et hic ē dolor vltimē
resolutionis. d. q. ps. xxx. Defecit in dolore vita mea
et anni mei etc. Baruch. ij. e. Nō audierūt vocē tuā
dñe. Sequit⁹ et ecce mortui sūt in dolorib⁹ pessimis.
¶ **D**al⁹ est dolor mortis. qz separat ab amicis et cor
gnat⁹. pessim⁹ est qd aīa a corpe separat Ideo timē
dus qz subitus. Exēplum scinille q cito exinguit. et
fumi q cito dispgit. et de rosa que nūc rubet et statim
marcescit. i. Thi. v. a. Quz dixerint. pax et securitas.
tūc repentin⁹ supueniet interit⁹. ecce q subit⁹ et lcer
tus. Exēpluz de fulgure qd in instanti dissoluit mas
gnā turrim. Sequit⁹ (quasi dolor pcurient⁹) Ecce q
grauissim⁹ In partu qdē ruptis carnib⁹ extrahitur
fetus a vētre. s. in morte cuiuslib⁹ extrahet aīa a cor
pore Sequit⁹ (et nō aufugiet) Ecce q est ppenit⁹ et q
si necessarius. Mirabile si euadere pñt. qñ ex vna
parte diabolus. ex altera mors circumdat. ps. xvij.
Circūdederūt me dolores mort⁹ etc. Sūt ei aliq q
desinūt esse s. nō penit⁹. sic videm⁹ d pellit⁹ aīaluz
fūt solutares et alia vsib⁹ hūanis necessaria s. cada
uer. ad nihil aliud erit necessariū vsqz dū post resur
rectionē generalē p̄solidatū fuerit ppter hoc d. ps.
cū. Deficiāt pctōres a terra. et iniq ita vt nō sint Ec
cl. xij. f. Omne op⁹ corruptibile in fine deficiet. et q
opat illud cū illo peribit ¶ **S**eptimo est dolor p̄ca
uend⁹. et hic est dolor eterne dānationis. et hūc dolo
rē aggrauat acerbitas incōpabilis Illic em̄ vlulas
bunt miseri p dolore. sicut lup⁹ in pedica capnis. et si
cur decoriat⁹ Esaie. lrv. d. Serui mei laudabūt p̄
exultatio. e cordis. vsus p̄ angustia sp̄s vlulabit.

De elemosyna. Fol. lviij.

Et hoc sciat Apo. xvi. e. Ubi dicitur quod manducabunt linguas suas pro dolore. quod precipue tangit aduocatos. Aggravat etiam hunc dolorem anxietas intractabilis nulla enim erit spes alleviationis. propter quod fugiter blasphemabunt dominum. a quo nullum expectabunt remedium. siles desparis. Apo. xvi. e. Blasphemabunt deum celi pro doloribus et vulneribus etc. Omnes enim medici in mundo non possunt eis exhibere medicinam. Hier. xxx. d. Insanabilis est dolor tuus propter multitudinem iniquitatum tuarum etc. Aggravat insuper et hunc dolorem eternitas infirmabilis. nulla spes erit unquam evasione. Tunc enim dicetur eis cum derisione illud Esa. l. g. Ambulate in lumine ignis vestri. et in flammis quas succendistis de manu mea factum est hoc vobis. In doloribus dormieris. si dormitis. supple quod erit impossibile. Quis enim dormiet in igne vel in tanto dolore Tunc dicetur miseri illud. ps. xvij. Dolores inferni circumdederunt me. preoccupaverunt etc. A quo nos liberet qui iudex est vivos et mortuos. et introducat in gloriam suam.

¶ De elemosyna

Cap. xxxij.

e Elemosyna debet dari festinanter. abundanter et hilariter. ¶ Primo debet dari elemosyna festinanter. quia qui cito dat bis dat Prover. iii. f. Ne dicas amico tuo vade et cras dabo tibi cum statim possis dare. Eccli. x. a. For inopis ne afflixeris. et non propterea habes donum angustati Attendere debent hi illi qui per manus proprias in vita sua nulli volunt distribuere sed per manus alienas pro morte sua expectantes. quoniam tunc fiet eis caudellum de farina sua cum mortui fuerit. et medicina dabitur eis pro morte Contra psalmum sapientis. Eccli. xviij.

De Elemosina.

Ante languorē adhibe medicinā **Vel**ior est vna
candela ante. q̄ due retro. **Elemosina** q̄ datur in vi
a est lucerna q̄ p̄cedit aliquē seruās eū ne cadat in
lutū vel foueā. Illa q̄ fit post mortē est sicut lucerna
q̄ deferret alicui post tergū. q̄ non custodit eū ne cadat
in foueā infernī. **Aug.** Cōsiderate fr̄es q̄ multi sub
ito bona sua p̄diderūt q̄ studiose recōdebāt. ⁊ q̄ pes
nituerūt. q̄ nō audierūt p̄siliū dñi dicentis. **Da** pau
perib⁹ ⁊ habebis thesaurū in celo **Chry.** Illic p̄grega
substānā vbi habes patriā. **Qui** em̄ collocat thesau
rū in terra. non h̄z qd̄ speret in celo. **Ne** q̄ aspicias in
celuz vbi nihil b̄s repositū. **Quis** iudicaret paupes
rez diuitē cui in alieno hospitio seruif auro ⁊ argēto
in mēsa ⁊ nihil licet ei extra portare. **Job. xviij. f.** **Di**
ues cū dormierit nihil secū affert. **Amb.** Nō sūt bo
na hoīs q̄ secū ferre nō p̄t. **Sola** miscōia comes est
defunctorū. **Hoc** ergo tuū reputa qd̄ paupib⁹ eroga
sti. **Quicqd** em̄ p̄ mūdo fecisti p̄ditū habes. **Dūdus**
em̄ est tanq̄ bursa p̄forata. vbi qcqd̄ iponit totū ela
bis. **Aggei. i. b.** **Qui** cōgregauit merces posuit eas i
saccū p̄rsum. **In** mercib⁹ magis lucratiuis ponunt
mercatores nūmos. ⁊ in terra magis fertili ia cū ses
men. **Mercatores** aut̄ diligēter attēdunt cui magis
credāt merces ⁊ vbi reponāt. **Sic** ⁊ tu scias cū cre
das credētiās nias. ⁊ illi soli p̄mitas q̄ potēs est de
positū tuū seruare. **Ap̄ls. ij.** **Thim. i. e.** **Scio** cui cre
didi ⁊ cert⁹ suz. q̄ potēs est depositū meuz suare in
illū diē iustus iudet. **Frē** semen gelu p̄rsum ⁊ retar
datū vberī fructificat aliquñ. **Sic** elemosyna que in
aduersitate p̄statut maiorē haberet muneratiōē
⁊ illa cui detrahis q̄ que laudatur. **Sach. v. g.** **Sit**

elemosyna tua in abscondito ꝛc. ¶ Secdo debz dari elemosyna abundanter. Eccli. xxv. b. Pa alnissimo fm donatu ei. i. sic se ⁊ sua ddit tibi sic tu ⁊ te ⁊ tua sibi. Sicut em nihil retinuit erga te. sic tu nihil retineas erga ipm. Sic fuit tibi larg. sicut ⁊ tu es. Tob. iiij. b. Quo potes ita esse misericors. si multu tibi fuerit abundanter tribue. Nota null. pot se excusare a collatioe elemosyne. lz paup sit. qn aliqui tantu places ac do obulu qd dat paup p deo. sicut si diues daret centu denarios. Exepli de paupe vidua Lu. xxi. a. Libenter emeret aliqs paup carnes vel vnu si tantu crederet se habitur. p vno dnario qm diues p centu ps. xxxvi. Iust. miset ⁊ retribuet. glo. Semp est iusto aliqd qd det. salte orone. Dat. r. g. Qui dederit calice aq frigide tm non pdet ꝛc. Ebrj. Si videris inope ⁊ dixeris. iuuenis. ⁊ san. es nihil agens. qre si laboras. h dicet ad temetipm. cu san. sis ⁊ nihil ags eoz q tibi de. iniuxerit. Dicit aut Qui no laborat si māducet. Si ho dicas. semel vl' bis dedi. qd g. No ne indiget rursuz cibari q semel est cib. ¶ Ue vinea illa libenti. sumptuose colligit q bonu vinu affert q illa q prauuz vel nihil. Sic paupes magis inuitadi sunt q diuites. qz remuneratio maior habebit. De li. est lucrari in stupis ⁊ burello. q pdere in gemis ⁊ scarleto Sic meli. est paupibz ⁊ vilibz dare q diuitibz de qbz nullu lucruz habebit. Lu. xiiij. c. Cum facis iuluu in cenaz. noli vocare amicos ⁊ diuites ꝛc. Ite creditor dando pecunia ad vsura pl. lucrat q debitor. Sic q dat elemosyna lucratur magis q accipit. Diuites aut qd tribuit pauperibz deo ad vsura mutuat. Prover. xix. e. Generat deo qui misit.

De Ebrietate

et paup. glo. Centuplū accepit. Act. xx. g. Bea-
 ti ē dare q̄ accipe. ¶ Terno d̄z dari elemosina hi-
 larit̄ z intētiōe bona. q̄. Cor. ix. b. Nō ex tristitia aut
 neccitate. hilarē datorē diligit de⁹ Abry. Cū tali vul-
 tu respicit de⁹ ea q̄ facis cūz q̄li facis. Jo d̄z Eccl̄.
 xxxv. In oī dato hilarē fac vultū tuū. qz bon⁹ vult⁹
 valz vinū ferculū. q̄ arridet speculo z speculū ei. Irē
 ocul⁹ intētionis sp̄s p̄cedere manū opatiōis. Jo so-
 let dici opario. respice in manib⁹ tuis. Si carpētari⁹
 pcuteret ex vna pte z respiceret ex alia. forsitā z se le-
 deret. z rectū opus vlt̄ tectū nō faceret. Sic pictor z
 scriptor Prover. iij. g. Palpebre tue p̄cedāt gressus
 tuos Sen. Nō qd̄ det refert. s̄z q̄ mēte Ber. Equit
 opes aīo q̄ exigūū tribuit. sed libent̄. q̄ sic misericors
 fuerit misericōdiam p̄seqt̄. cū miscōdie dei fons sit miseris
 cordia v̄ra. riuul⁹ a fonte miscōdie dei fluens. Quō
 posset esse q̄ riuul⁹ vestre miscōdie ad primū flueret
 z fons diuine miscōdie nobis sicc⁹ esset Aug. Fluit ri-
 uulus. z fons siccabit. q̄si dicat nō pōt esse. qz riuul⁹
 descendit a fonte Unusquisqz talem indulgentiam
 accepturus est a deo qualem dederit primo.

¶ De ebrietate

Cap. xxxij.

Ebrietas fm̄ Aug. est vile sepulchrū rōis et
 furor mētis. Idem. Ebrietas mltos subuer-
 tit. sensū minuit. z egritudinē iducit. Ex ebie-
 ritate mltā mala pueniūt. Nā ¶ P̄lo igit̄ ebrietas ḡ
 Grauat naturam uat naturā Tū d̄z dñs Lu.
 Accendit luxuriā xxi. f. Attēdite ne grauent̄
 Facit hoīem seruū corda vestra crapula
 Reddū ipm̄ insanū z ebrietate Greg. Quan

Egestatem parat   ro corp^o implet tanto aīa
 famem pcurat   minorat. **Basil^o Ebri^o**
 cum putat bibere bibis. Sicut em piscis cu3 audis
 faucib^{us} properat vt gloriat escam. repente hamum
 infra fauces reperit. Ita z ebriosus infra se p vinu3
 inscipit inimicu3. qui intra eum morans impellit ad
 omne opus nephandum z homo rationalis vt irra-
 tionale aīa1 fatigat. z sic natura ex ebrietate grauatur
¶ Sec^{do} incēdit luxuriam **Prover. xx. a.** Luxuriosa
 res vinū z numulosa ebrietas. q̄cuq; i hīs delectat^{ur}
 nō erit sapiēs **Hiero.** Venter mero estuas cito spū3
 mat in libidine. **Au.** Ebrietas gignit furore3 cordis
 z libidinis flāmā. vñ apl^s **Eph. v. d.** Nolite inebria-
 ri vino i q̄ est luxuria. **¶ Tertio** facit hoīez suū pcti.
 Nulli peccato potest resistere qui captus est hoc vī-
 tio **Diabol^o** quidē tenet eum p os z ducit eum quā-
 vult **Galienus** Ebrius seruus est oīm pctōz. qz ex
 diabol^o cepit portam claustrī. de facili totam famili-
 am suam introducit **Sen.** Voluptates inter res vī-
 lissimas p̄cipue extirpa. q̄ more latronū in hoc nos
 āplectunt vt strāgulēt **¶ Quarto** facit z reddit hoī-
 minē insanū. **Sen.** Ebrietas nihil aliud est q̄ volū-
 taria insania **Tullius.** Recta mente vñ nō possunt
 multo vino z cibo repleti. **Osee. vii. b.** Ceperūt p̄n-
 cipes furere a vino. **Isid.** Ebrietas ita mentem alie-
 nar. vt vbi sit nesciat. **Vñ z c.** nec malum sentit qd p
 ebrietate p̄mittit **Basil^o Ebri^o** putat se aliqd op-
 time agere cū fuerit i p̄cipiū duolur^o. **¶ Quito** ege-
 stare parat. **Eccli. xix. a.** Operari^o ebriosus nō locū
 pletabit **Prover. xxi. d.** Qui diligit epulas in egesta-
 tē erit. q̄ amat vinu3 z pingua nō ditabit. **¶ Sexto**

De Erubescencia.

pcurat famē Olee. iij. e. Comedēt z nō saturabunt
Hiero. Voluptas habita famē nō saturatē parit.
sz fetorē z corruptionē. si q̄s haberet vas qđ corruū
peret vinū qñ estz infusū stultus esset qđ de meliori in
eo infuderet Tale vas est corp⁹ humanū in qđ quic
qd infudit totū corripit z fetiduz efficit Job. i. b.
Cellulate qui bibitis vinū in dulcedine sua qm̄ perit
ab ore vestro. Greg. Ebrietas est bland⁹ demō dul
te venenū. suauē pctm̄. quā qđ in se habz. se nō habz.
quā qđ facit nō facit pctm̄. sz totus est pctm̄. Exēplū
de illo qđ post ebrietatē voluit opprimere matrem pa
tremq; occidere. qđ ante nolebat.

De Erubescētia.

Cap. xxiij.

e Rubescētia est bona z mala. Sūt autē qđaz
qđ magis erubescūt de bona opatiōe q̄ d ma
la. Quidam enim de istis sunt.

Sicut equi in sonitu folioz ¶ Primo qđam sūt.
Sicut pueri in latratu catuloz sic eq̄ vmbrailes
Sicut stulti in p̄fessione pctōz qđ terrent in sonitu
folioz z vmbra arboz z lapidū. z nō audent trāsire
Sz armigeri qđ eq̄s eq̄tant faciūt trāsire frequēter p
loca qđ formidāt Sic z isti facere deberēt. vt ea que
magis formidant frequētius facerēt. vt est ieiunare.
ecclias visitare. p̄dicationes audire. elemosynas fa
cere z spiritalia cogitare. z similia bona facere.

¶ Secundo sūt sicut pueri qđ terrent latratu catulo
rū qđ adhuc mordere nesciūt. Seneca Autoritatez
habeam⁹ senū sz vitia pueroz. nō pueroz tm̄ sz infā
tiū Enā illi leuia formidant. s. irrisiones. bi p̄o falsa
reputāt dedecus ¶ qđ strēnui milites qđ ppter latras
m̄ canū custodiētū gregē diaboli derelinquunt deū

suū. cernit est qz fugerēt si gladios ⁊ enses viderent
 ptra se. Si aliq̄s de milibz regis ip̄o petente ab eo
 seruitiū debitiū. diceret nō audere se ei seruire. qz m̄
 de homines loquerent. ⁊ ppter hoc feudū suūz qđ a
 rege teneret pderet. stult⁹ reputaret. Quāto magis
 ille q̄ ppter verba detractorum dimittit seruire deo.

¶ Tertio aliq̄ assimilant stultis q̄ erubescūt de liga
 tione vulnez. Sic q̄ erubescunt de pctōz p̄fessione
 ⁊ de penitentie susceptione. qđ est acsi erubescerent
 de manūū lotionē. ⁊ debūoz solutionē. Null⁹ est qui
 sane mentis sit q̄ claudicātez non p̄cēat si videret se
 irrideri ab eo d̄ h̄ q̄ recte incedit: ⁊ quis nō iudicet
 eum fatuum si ideo velit claudicāti assimilari qz ab
 eo deridet. Itē n̄ est vituperiū auro ⁊ argēto si iūmē
 ra nō app̄ciant. qz nesciūt estimare nisi senū ⁊ stipus
 lā ⁊ hmoi. Prover. xiiij. a. Ambulās recto itinere de
 spiciat ab eo q̄ infamī gradit̄ via. Itē talis erubescit
 d̄ eo q̄ est san⁹ alijs leprosis. q̄ mūd⁹ est alijs denir
 parz. q̄ stat alijs cadētibz. Sen. Si tibi tā turpe lau
 dari a turpibz q̄ si laudareris ob turpia. Sen. Nūc
 q̄ mlti s̄ qđ placeas cogites. letior esto quonies di
 splices malis: ¶ De Exemplo. Cap. xxxv.

e. Exēplū duplex nob̄ relinq̄t. maloz. s. ⁊ bonoz.
 Maloz exemplū nob̄ relinquit v̄t a pctō
 caueam⁹ Bonoz aut̄ v̄t eoz exēplo pficiam⁹. Quā
 dr̄ dñs vnicuiq̄s fideli Exo. xxv. g. Glade ⁊ fac fm
 exemplar qđ tibi monstratū est in monte. Dñs iste
 sacra scriptura est. vade igit̄ ⁊ lege scripturā. ⁊ ibi in
 uenies malos ppter pctm̄ punitos crudelit. bonos
 aut̄ p̄miatos nobilit̄. In exēplū aut̄ nob̄ relinquit
 Primi parentes. v̄t caueamus a pctō inobedientie.

De Exemplo.

Sodomite. vt caueamus a pctō carnalitatꝝ

Israelite. vt caueamꝰ a pctō infidelitatis.

Aniuitere. vt caueamꝰ a pctō instabilitatis

Demoria sanctorꝝ. vt ad virtutes tēdamus

¶ Primo relinquunt nobis pmi parētes **A**dā. s. z
Eua in exēplū. vt caueamꝰ a pctō inobedientie z re
meritatꝝ. q̄ nō solum pctm inobediētie p̄miserūt. sed
alia pctā sex mortalia cōmiserūt **Q**uere in isto libro
cap. de sex criminibꝝ ade. iij. **E**t ppter pctm inobedi
entie mortē tpālē incurrēt **E**xch. xij. d. **A**dā exēplū
meū ab adolescētia mea **Q**ui viderit medicū aliq̄
porione mori. nō libent post ipm d̄ illa biberet. **S**ic
videt plātū vel patrē suū v̄l aliū male ope v̄l alio ve
neno pcti spūalr mortuū nō debz eū sequi. **J**ob. v. b.
Angustare poterit d̄s qd̄ gustarium afferi mortem.

¶ Scdo relinquunt nobis in exēplū sodomite. vt ca
ueamꝰ a pctō carnalitatꝝ. ij. **P**e. ij. b. **C**iuitates sodo
moz z gomorreoz in cinerē redigēs euersione dam
nauit **E**xēpluz eoz q̄ impie acuri sūt. **Q**ui videret
aliquē in ignē cadere z p̄buri. v̄l in foueā z suffoca
ri. v̄l in aquā submergi. nō sequerēt eum sed vitaret
Sic nec isti sunt imitādi. nec aliꝝ eoz siles. qz ex eoz
imitatione mors sequit̄ eterna. **E**xo. xxi. f. **D**andas
bat vt si d̄s apertret cisternā z nō operiret eā z cade
ret bos v̄l asinꝰ in eā. i. aliq̄s simplex exēplo alterius
peccauerit d̄ns cisterne reddet p̄ciū. i. p̄dignā p̄niaz
als mortuū erit suū. i. pctm ei imputabit. **¶** **T**ertio
relinquūt nobis in exēplū filij israel. vt caueamus a
pctō infidelitatꝝ **A**d **H**eb. iij. f. **F**estinemꝰ ingredi in
illā rēq̄ez. ne q̄s incidat in ipm incredulitatꝝ exēpluz
glo. **I**n qua patres nostri fuerunt. q̄ ppter incredulū

De Exemplo.   Fo. liij.

tate sua terra pmissionis nō intrauerunt. Qñ illi qui
 sciūt viā errāt. nō est mirū. si illi errāt q̄ nesciūt. Et m̄
 fatu⁹ est q̄ scienter sequit̄ deuiantē. Libri q̄ sūt scrip-
 ti ad exēplaria falsa solēt esse falsi. iō nō est mirum si
 multi sūt mali et corrupti. qz exēplaria eorū. s. p̄lati et
 parētes mali corrupti sunt. Hierē. v. b. Ibo ad opus
 meum: et ipsi magis fregerūt iugū rē. Et m̄ nō ex h̄
 sum⁹ excusati. qz si sacerdos vineā suā qñ florere in-
 cipit vindemiaret. nemo exēplo illius sūt de suo fa-
 ceret. Quō ḡ cuiusq̄ exēplo aiam nra pdis: cū exē-
 plo illius nolles denariū amittere. Item si videres
 aliq̄d malū mercatū facere. exēplo illius caneres tibi
 de fili. Deut. xviij. c. Caue ne imitari velis abomi-
 nationē gentiū. ¶ Quarto ponunt nobis in exēplis
 minime. vt caueam⁹ a peccatō instabilitatē. qz nō stetes
 rui in penitētia. Mat. iij. b. Ponā te in exemplū et erit
 om̄is qui viderit te resiliat a te. et dicet. vastata est ni-
 niue. ¶ Quinto in exēplū relinquit nobis memoria
 scōz vt ad p̄tutes redam⁹. Debemus em̄ respicere
 scōs q̄ nos p̄cesserūt. vt defect⁹ n̄os cognoscām⁹
 et emēdem⁹. Job. xxxij. f. Respiciet hō: et dicet. peccā-
 caui. et vere deliq̄. et vt erā dign⁹ nō recepi. Et nota
 qd̄ dicit (respiciet) sicut antiq̄ exēplaria respiciunt vt
 prauitas et falsitas nouoz libroz emendet. Antiqui
 em̄ scī exēplaria nobis sunt vt illis nos p̄formem⁹.
 Act. iij. b. Dicit petr⁹ claudio. respice in nos. Et sicut
 scriptor qui vult vere scribere semp̄ habet oculū ad
 exemplar. alioqn falsuz sepe scriberet. Sic et nos ad
 vitam sanctoz respiciam⁹ et illis nos conformemur.
 Galat. iij. e. Emulamini bonum in bono semper.
 Cementari⁹ quando ponit et aptat modulū ad lapidē

De Exemplo.

dem defectū lapidis pcepit. Et carpētari⁹ lignū mē
surans linea z regula: tortuositatē illi⁹ z gibbositatē
cognoscat. Sic si mensurarem⁹ vitā nostrā ad vitā z
pniam scōz z aniqz patz qsi nullam reputarem⁹
Sen. Nisi ad regulā prauā nō corriges. Idē Cnā
semp ad quā viuas regulā pēde: z ad illā oēm vitā
quā exēgre. Sic cera recipit formā quā i sigillo inue
nit. z metallū qle inuenit i modulo siue totā siue res
ctā. Sic iuuenes formā viuēdi quā inueniūt i antiqs
Sed multi sunt q citi⁹ qrit formā rectā ad informā
dū sōulares suos qz ad iformādū vitā suā. Phil. iij.
f. Imitatores mei estote zc. Proponit nob qm exē
plū scōz memoria ad fructes. Christ⁹ in exēplū pa
tientie z hūilitat. Alij scī in exēplū penitētie z viuā
citatis Perseuerātie z longanimitat. ¶ **Primo** po
nit nobis xp̄s in exēplū patientie z hūilitatis qn lauit
pedes discipuloz suoz. Joā. iij. c. Si ego laui pes
des vros dñs z magister zc. Exēplū em dedit vobis
zc. qz n̄ ē fr⁹ maior dño suo. De patientia aut. i. Pe.
ij. f. Christ⁹ pass⁹ est p nobis vobis relinqns exēplū
zc. Sicut Job. xvij. b. Posuit me qsi in puerbū vul
gi z exēplū sum corā eis. Et Tho. z. d. Hanc ten
tationē pmissit de⁹ illi euenire vt posteris daret exē
plū patientie zc. ¶ **Secūdo** pponit nobis in exēplū pa
tientie z viuacitatis. sicut fuerunt scī martyres. scī
apli. p̄fessores z v̄gines: p̄ra pigritantes z desidio
sos. Proverb. xxij. f. Per agruz pigri hoīs transiit
zc. qd cū vidissem exēplo didici disciplinā vsqz p̄
ger dormis. somno scz mort⁹ z iaces in lecto peccati
Surge zc. ¶ **Tertio** pponunt nobis alij scī z p̄phe
te in exēplū p̄seuerātie z longanimitatis Jac. v. e.

De excommunicatione Fo. liij.

Exēplū accipue frēs mei exir⁹ mali nō culpe. s; pe
ne z longanimitatis pphetas q locuti sunt zc.

¶ De excoicatione Cap. xxxvi.

Excoicationis due sūt spēs. scz maior z minor;
e **¶** Minor separat a sacramentis ecclie. Maior
vero ab ingressu ecclie z cōione fidelū. Et
possunt assignari multe rationes q timenda sit exco
municatio. Timenda est. quia.

Separat aiam a deo

Et tradit eā diabolo

Et priuat omī auxilio

¶ Primo qz gladius spi

ritual^r est q magis est timē

d⁹ q̄ material^r. Gladi⁹

spūal^r separat aiam a deo. s; materialis separat aias a
corpe Aug. Grauius est hoc illi q̄ si ferret gladio
vl⁹ a feris deuoraret vl⁹ a flāmis vteret. **¶** Secūdo ti
menda est excoīunicatio. qz hō excoīcatus est sicut
captus ab hostib; suis: omni succursu z auxilio desti
tut⁹. qz ē priuat⁹ cōione fidelūz. nec habet p̄iē aliqb;
bonis q̄ sunt ab ecclia Ipse sitis est illi q̄ cecidit in
foueā sub onere nec h; q̄ subleuet ipm. Eccl^a. iij. e;
Ule soli qz si cecideris zc. Itē est vt mēbrū abscisum
a corpe qd null⁹ valoris est. qd em̄ valet mēbrū ab
cisum a corpe. i. hō separat⁹ a cōione fidelū. Sicut
qū vnū mēbrū abscindit omnia alia mēbra cōtremi
scū. sic qn hō separat⁹ a corpe christi p excoīcationē.
Corpus autē xpi est ecclia. cuius membra sunt fides
les. a quib; excoīcatus per sententiam excoīcationis
separatur Augu. Nihil sic timere debet christianus
q̄ separari a corpore ch. isti. Item est sicut canis im
mundus cui non licet intrare ecclesiam. Apo^c. vii. l;
Foris canes. Eccl^a. xij. Que cōicatio sancto hōi ad
canē. Vñ sicut canes imo magis q̄ canes expellen

De excommunicatione.

di sunt de ecclesia. Jte est sicut arbor auulsa a terra
et palmes a vinea: et ramus ab arboze: qui vigore et
fructu perdit. Sic excoicatus omnia bona perdit que
sunt ab ecclesia. qz separat⁹ a coione omniu fidelium
Membru em abscisum no vegetat a corpe. nec pab
mes a vinea. sic nec ho separat⁹ ab ecclesia Joh. xv.
Sicut palmes no pot facere fructu nisi manserit in
vite. sic et vos nisi in me manseritis. sz no est ap⁹ nisi
ad igne Ezech. xv. Fili bois qd fiet de ligno vis et
ecce datum est in esca ignis. scz inferni. ¶ Terno ex
coicat⁹ tradit diabolo p sententia excoicationis. i. Ro.
v. Ego qdem absens corpe. pns at spu iudicavi hu
iusmodi hoiem tradere sathane. Diabol⁹ e sicut ca
nis q ad macellu expectat. vt si qd piciat accipiat et
denoret. Vn sicut ecclesia hereticos puictos relinqt
seculari potestati. ita illi q excoicant potestati sathane
tradunt. Au. Dis christian⁹ q excoicat sathane
tradit Per vnu excoicatu diabolus lucrat multos
Vnde qdam diabol⁹ loquens in quoda demoniaco
post multas purationes cuiusda boni viri: dixit ei q
hoc erat pccm p qd plures lucrabant. Vnus em ex
coicat⁹ qncq facit vna die peccare centu psonas du
facit eas comunicare sibi. Et nota q ille q comuni
cat cuz excoicato peccat in se. qz no cauet sibi ab eo
qui habz morbu contagiosuz. in q videt se min⁹ ama
re q aliu. cum quilibet cauere ab illis debet q morz
bum contagiosuz habent Peccat in eum cui comu
nicat. quia aufert ei remediū mortis. scz confusione
per quam corrigi deberet. Eccli. iij. Est confusio
adducens gloriam. Peccat in euz pro quo excoica
tus est. quia aufert ei rem suam Peccat etiam in de

um quē in ministro suo spernit **Lx. r.** Qui vos spernit me spernit. Et quia potius amat priuari mensa dei q̄ cōicare. ⁊ societate filioꝝ dī q̄ filioꝝ diaboli. ideo merito in inferno socius erit diaboli.

De Exaltatione

Cap. xxxvij.

Exaltatio. Ad exaltationem veram venit
e Per fidei firmitatē **¶** Primo enim ad
 Per obedientiā verā verā exaltationē
 Per patientiā hūilitatē venit p fidei firmitatē. **ps.**
 Per p̄nīaz rectā **lx.** A finibz terre ad te clama
 Per iusticiā p̄gruā ui dū anxietatē cor meū in
 Et mansuetudinē petra exaltasti me. i. in xpo
 Cum p̄seuerantiā firma **Enim** meret fides
 exaltari. quia victoriosa est in bello spūali. sicut pugil post victoriam meretur exaltari. Habet autem fides victoriam de triplici hoste. **Heb. xi.** Sancti p fidem vicerūt regna. scilicet carnis mundi. ⁊ diaboli. vt dicetur capitulo de fide. **¶** Secundo exaltatur per obedientiam veram. quam voluit christ⁹ doceri a patre in cruce. quia ex his que passus est didicit obedientiā **Phil. ij.** Factus est obediens patri vsq; ad mortem turpissimam. Fuit enim mors eius turpis propter locum quia in caluaria. turpior propter crucem. quia pena latronum. turpissima. quia inter latrōes mortu⁹ est. ppter qd ⁊ de⁹ exaltauit illū. Si ḡ dñs tuus obeduit vsq; ad mortē turpissimā. bene deberes ei obedire vsq; ad mortem pulcherrimā. s. p̄niam. que pulchra dī. quia aufert pccā turpitudinē. pulchrior. qz deo placere facit p̄graz. pulcherrima

De Exaltatione

qz facit dignū vita eterna **Dat. iij.** Penitentiā agē
te. appropinquabit em̄ regnū celoz. ¶ **Tertio** p̄ his
militatē p̄fectā **Lu. xiiij.** Qui se humiliat exaltabitur
Nō est vallis sine colle. s. humilitas sine exaltatione
nec collis sine valle. i. neqz exaltatio sine humilitate.
Uñ sequit. **Et** qui se exaltat humiliabit. **Lu. ij.** De
posuit potētes d̄ sede et ex. **ps. lxxij.** Deiecisti eos dū
alleuarent. **Exēpluz** de arboze q̄ difficile et lōgo tpe
exaltat. et subito flatu ventoz subuertit. **Bern.** Pau
latim ascendisti: s. nō paulatim descendes. s. tanqz
fulgur et alter sathanas **Exēplū** de lucifero. **ps. xxxi**
vi. Inimici dñi mox vt honorificati sūt et exaltati de
ficiētes quēa dmodū sum⁹ deficiēt. q̄ q̄to pl⁹ ascen
dit tāto plus deficit. **ps. xxxvi.** Vidi impiū super exal
tatū et c. et trāsiui et ecce nō erat **Scilicet** est q̄rere qd̄
ita cito p̄dit. **Sequit** (et exaltauit humiles.) **Jō dñi. i.**
Pe. v. Humiliamini sub potēti manu dei. vt vos exal
tet in tpe visitatiōis. ¶ **Quarto** p̄ patientiam. **ps. cix.**
De torrente. s. tribulatiōis in via bibet p̄pterea exal
ta. **ca. glo.** Exaltauit eū de⁹. **Nota** triplicem potū. s.
Sciōz. Tribulatoz. et p̄ctōz. **Prim⁹** ē scōz in glo
ria. **ps. lxxiiij.** Calix i manu dñi vini meri. i. puri gau
dij. **Esa. xxv.** Faciet dñs in mōte hoc iuuuū pingue
et c. In toto mūdo nō est vnus pinguis morsell⁹. sed
om̄es aridi sūt respectu christi et sanctioz. **Scōs** est
mixtis tribulatoz. **ps. lxxiiij.** Plenus mixto. qz incli
nauit ex hoc in hoc. **ps. xciiij.** **Secundū** multitudinē
dolorz meoz in corde meo p̄solatiōes tue leti et c. **Et**
perat nob̄ dñs calicē istuz. qz tot⁹ mūd⁹ nō p̄t ferre
vnā guttā gaudij nisi esset partita. **Exēplū** de petro
in crant. i. guranōe. **Tert⁹** est fecis p̄ctōz q̄ in p̄sentia

De Exaltatione. fol. v

potat feces carnaliū voluptatū. ⁊ p his potabūt feces
 penas infernaliū. ps. lxxiiij. Fex eius nō ē erinas
 nira ⁊c. Idez Ignis sulphur ⁊c. Ad tēperandū cas
 licē istū petijt diues guttā aque ⁊ non habuit. qz no
 luī bibere hic d mixto bibit d puro inferni tantā q
 nō poterit exalare. qz fex eius nō est exinanita .i. non
 finiet. Eze. xxiij. Calicē habes pfundū ⁊ latū ⁊ eris
 in derisum ⁊ in subānationē q est capacissima. ebie
 rate ⁊ dolore repleberis ⁊ calice meroris ⁊ tristitie ⁊
 bibes ⁊ porabis illū vsq; ad feces. i. finē. ¶ Quinto
 p iusticiā. ps. In iustitia tua. s. quā a te hnt exaltabū
 tur. Iuste ergo iudicare filij hominū. ps. lxxiiij. Cor
 nua pctōz pfringā: que sunt posita in abūdāia rerū
 ⁊ sapia mūdī qb ventilāt pauperes. Eze. xxiij. Cor
 nib; vestris vēnlabat; .ps. lxxiiij. Nolite exaltare cor
 nu vestrū. Nec cornua pfringet dñs qñ potentā cō
 uertet in iudiciū. diuitias in paupertē. sapientiam in
 fatuitatē Sz exaltabunt cornua iusti q mō depmū
 tur. ps. lxxxviii. Exaltaui electū d plebe mea. Hora
 q facies moyš apparuit cornuta ex psortio di. sic ml
 ti ex psortio magnor. Amos. vi. Qui letamini in ni
 bili ⁊ dicis nūqd in fortitudine nra assūpsim⁹ nob
 cornua. ecce ego suscitabo sup vos gētē ⁊ ptereros
 ab introitu emath vsq; ad torrētē dseri ⁊c. ¶ Sex
 to p māsuēdine. ps. cxlix. Exaltaui mansuetos in
 salutē. i. sciētes pati. Tali amātes guerrā q volum
 supare p defensionē ⁊ vindictā exaltant. sz nō ad salu
 tē sz in dānationē. ⁊ tales nō vincūt sz vincunt. qz il
 le vincit q patit. Apl's. Noli vinci a malo. sz vince in
 bono malū ¶ Septio p pseuerantiā. ps. cxvi. Expe
 cta dñm ⁊ exaltabit te. Sicut d; de obsessio. expecta

De fide:

viriliter age resiste aduersario ⁊ s'fora corruiz. qz
tuo habebis succursus ⁊ custodi viā ei⁹ ⁊ exaltabit
te vt hereditate capias terrā. s. viuētius. ad quā nos
pducatur ⁊c.

¶ De fide

Cap. xxxviii.

fides est fūdamētū oīm bonoz. vt dicit Aug.
vñ dicit ruinā querere q̄ sine ea vult edificare.
In fide est stabile edificiū Vñ cū fides in aliquo de
struit fundius in eo bonū destruit. Itē fides est ras
dix oīm bonoz ⁊ ceteraz p̄utū. vnde si hec radit
euellat cetera p̄utēs arescūt. Greg. Sicut rami si
ne radice arescūt. ita q̄libet bona opa licet videant
bona nulla sunt si a fidei vnitate disiungant. Vnde
victoria spūalis fidei ascribit. Hebr. xi. Sāci per
fidem vicerunt regna. s. regnum.

Inferni

Eli

Et mūdi

¶ Primo regnū inferni vicit cū fide

lib. xps contriuit portas ereas ⁊ ve

ctes ferreos cōfregit. ⁊ q̄tidie vincit

dū orōne fidelū anias a porta iseri eripit. ¶ Secūdo

regnū celi vincit q̄ q̄si q̄dam violentia illud acq̄rit.

Heb. xi. Scti p̄ fidē ⁊c. adepti sunt rep̄missiones. i.

Pe. p. Repozitēs fidei vestre finē salutē animarū

vestraz. ¶ Tercio regnū mūdi vincit. p. Jo. v. Nec

est victoria q̄ vincit mūdū fides n̄ra In q̄busdā sub

ijciēdo. ⁊ in aliq̄b⁹ abijciēdo fides igr̄ vincit mūdū

⁊ ea q̄ sunt in mundo. s. diuitias. delicias. ⁊ honores

¶ Primo vincit diuitias dū ostēdit eas eē mūscipula

la diaboli. Aug. Prēda quā vis capere mūscipula

est. quā dū vis cape capis. Itē diuitias vincit cū et

nas meliores ostēdit Heb. x. Rapinā bonoz vestro

rū cum gaudio suscepistis cognoscētes vos habere

meliorē ⁊ manentē substātiā. Qui ei verā fidē h̄z de

Deo nō q̄rit in his miseris diues fieri. nec pluri et e
 mūd^o q̄ de^o Bre. Viles cū tpalia dū p̄siderant et
 na ¶ Secūdo vici delittas dū comp^o vim latronē oñ
 du mom p̄denariū. d̄ q̄ p̄ q̄ n̄ decet cū delicie. Sen
 Dēs capti tali supplicio dānati sumus. Esa. xi. Eris
 fides cictoriū renū ei^o. ¶ Tertio vincit honores dū
 plenos p̄fusione eos ostendit. Phil. iij. Nā in p̄fusi
 one eoz q̄ trena sapiū. Et notādū q̄ mūd^o pugnat
 nobiscū cū duabz manibz. s. dextera p̄speritatis. et si
 nistra iduersitatē. p̄speris alliciēs. aduersis terrens
 Sz nec illa appetēda nec ista timēda exemplo xp̄i
 au. Nā bona trena p̄ēpsit hō xp̄s. vt timēda mō
 straret. et om̄ia mala sustinuit q̄ sustinēda p̄cipiebatur
 vt nec in illis q̄reret felicitas. nec in istis aduersitas
 terreret. Notandū etiā q̄ fides nostra debz esse.

Vna ¶ Primo d̄z eē vna. Ap̄b. iij. Vn^o de^o vna
 Integra fides. glo. vnū et idē est qd̄ credit a cunctis
 Vera fidelibz. Vnō fides catholica d̄z vna q̄z ille.
 Et viua de^o p̄ncipalr vn^o est et nō mutat. Exod. x
 x. Audi israel de^o tu^o vn^o ē. ps. lxx. Nō erit i te de^o
 recēs Jac. p̄. Ap̄d quē nō ē trāsmutatio. s̄ nec fides
 mutat Tobie. ij. Quid illā expectam^o quā dñs dān
 rus est his q̄ fidem suā nūq̄ mutāt ab eo ¶ Secūdo si
 des n̄ra d̄z esse integra. s. d̄ oibz articulis fidei artās
 hoies ad articulos credēdos. et ip̄i crediti artāt nos
 ad timorē et amorē dei. vt ad aliā affectionē ad deū
 Et nota q̄ nō om̄ia credēda dici p̄nt articuli. Sū
 em̄ q̄daz q̄ fidē aīcedūt. vt q̄ sūt iuris naturalis. sic
 est hoc q̄ primo nō est nocēdū. Quedā p̄o p̄sequū
 tur fidē. vt ann̄p̄m eē futurū Licz tā hec q̄ illa sūt
 credēda. m̄ n̄ sūt articuli fidei ¶ Tertia d̄z eē fides no

De fide.

Ita vera Natura aq̄le talis ē. q̄ sigillat̄ z ponit pul-
los suos in radio solis. z illos (q̄ radios solis acurē
p̄spiciūt) pascit z retinet. alios ad terrā p̄icit. Sicut
de^r illos q̄ verā z integrā fidē hñt. q̄ est radi⁹ illumi-
nās aīam. amat z reficit q̄si aq̄la puocās pullos suos
ad volandū. S; alios. scz nō credētes in m̄bris
infernī p̄iciet. Ecclī. xvi. In gente incredula exarsit
descit ira. ¶ Quarto debet esse viua. fides em̄ sine
opere est sicut cadauer mortuū nō valēs se mouere.
Iac. ij. Sicut corp⁹ sine spū mortuū ē. sic fides sine
opib⁹ Bern. Quid est fides q̄ nō opat̄ ex dilectione
nisi cadauer exanime Un̄ honoras deū munere feū
do. vñ placas deū fidei tue interfector. Iō in iudicio
appareb⁹ p̄ditor. z lras tue dānatiois tūc d̄feres. Fi-
des tua oñdet te xp̄ianū. z opa tua d̄i inimicū. qz h̄b
te cōfiteris nosse deū. factis aut̄ negas Au. Nolite
tāq̄ d̄ fide securi esse adiūgite fidei rectā vitā. h̄bis
p̄fitemini p̄a d̄ deo. z factis bñ opando. Item fides
sine opib⁹ est q̄si carbo extinc⁹. cui musca imūde cō-
gitationis nō timet insidere : s; viuo nō insidet. Sic
rētor fugit eum q̄ h̄z fidez viua. qz nō h̄z fiduciā q̄
possit ei p̄ualere. p̄. Pe. v. Qui resistit foras in fidē
Item sine opib⁹ charitat⁹ est q̄si cādela extincta nō
valēs pedes mētis dirigerē. Fides em̄ mentē illumina-
nat. z gressus dirigit. Aug. Fides ceteris p̄iutib⁹ lūis
mē ministrat. qd̄ multū diabol⁹ laborat extinguerē
Sicut latro qñ intrat domū lumen extinguit. z fenē-
stras claudit ne videat̄. Et sicut mercator deceptoz
tenebras q̄rit vt decipiat. Ioa. ij. Qui male agit lū-
cem odit. z nō venit ad lucez vt nō arguant̄ opa ei⁹
¶ Sic est ocul⁹ interior quē cornus infernalis eruere

qrit. sicut coru⁹ pmo currit ad oculū cadaveris. nec mirū. qz hostis inuisibilis est et sine fide nō videt. et ideo nō timet. Hic est ocul⁹ quē Haas amonitres (q int^r p^rat serpens) conat eruerē. i. Reg. xi. Dicit in vitalpa t^r. q qñ opunt oculi aialis circunt ad molēdinū. Sic diabol⁹ q opuit oculū mētis. i. fidē hūiliat ad omne pctm. Iudiciū. xvij. Sāsō eruit^r oclis circunt ad molē. Ideo d^r Sen. Qui fidem pdidit nihil retinet. qz sine fide omi bono vacu⁹ est. Et nota q fides hoiez

Purificat

¶ Pmo purificat hoiez a

Iustificat

pctis Act. xx. Fide purifi^r

Mortem destruit

tās. corda eoz. Scdo iusti

Et vitā donat

ficat. Ro. iij. arbitramur ho

minē iustificari p fidē Prouer. xv. Per mīscōiaz et si dē purgant pctā. Tercio mortē eternā destruit. Jo. x. Omis q uiuit et credit in mē nō moriet in eternū. Quarto filios dei efficit. Gal. iij. Qēs filij dei estis p fidē. Quinto vitā donat. qz vita eterne glie ex fide est. Jo. v. Vitā habebit^r eternam q creditis in noie

¶ Historia de fide Cap. xxxix. (filij dei

Ora quō fides opat miracula. Regit q qdā

n iude⁹ mēdēs iniuriari xpō et nocere xpian⁹ q erāt in Alexādia. reulit pncipi babylonis i

euāgelio xpianoz scriptū esse. q q hret fidē sicut gra num synapis. i. ardētē. montē posset trāsferre de lo co suo. Tūc ille iussit gregari oēs christianos qui erant in terra sua. et cōminat⁹ est eis mortē nisi hoc (qō in euāgelio scriptum erat) implerent. aliter men dacium xp̄s dixisset et falsum. nec ei esset credenduz Patriarcha vero xpian⁹ ieiuniū indixit. bonās eos domino supplicare ut dignaret bonozare fidem su.

Historia de eodem.

et populum suum custodire. Deinde cum quereretur quid esset maioris meriti iter eos. sciatum est de quodam futuro quod oculum sibi eruit. quod videndo vana ipsum scandalizauit. et intelligens per ipsum impleri posse euangelium mandatum. vocauitque eum et iniunxit sibi ut propter nomen christi in hoc deberet principium satisfacere. Qui cum se indignum clamaret tandem ad monitionem patriarche processit et die statuit. quod coram omnibus precepit montem. et ille cepit moueri. Christus ciuitatem de loco suo. Tunc sarrhaceni timentes rogauerunt eum pro ciuitate. et ad preces illorum adiunctus est alteri monti.

Historia de eodem Cap. xv

Quidam princeps dubitans querebat a suis que fides esset tenenda. christianorum. an iudeorum. an sarrhacenorum. vnde illos propter hoc simul congregauit. Inter alios quodam christianum hoc exemplum posuit dicens. Quidam rex habuit tres filios et unum lapidem preciosissimum. quando rex debuit mori cogitauit quod filij per istum lapidem inter se decertarent. unum autem filium pre ceteris dilexit. Tamen fecit fieri tres anulos siles. et duos lapides vitreos siles preciosos. et singulis anulis singulos lapides fecit imponi. Et ne deciperet bonum anulum tenuit propter filium charissimum. Et vocatis singulis per se dedit singulos anulos. sed filio quem dilexit meliorem. Post decessum patris quilibet dixit se habere bonum anulum cum lapide precioso. Quidam vero sapiens ait. probate quid anulus morbos expellat et ille probauerit. quod fecerunt. Falsis anulis nihil operantibus manifestum fuit quem filium plus dilexit. Inter tres populi sunt tres filij dei per creationem. Vterumque in liquet quod populum christianum plus dilexit. quod anulus fidei ei reliquit qui cecos illuminat. mortuos suscitatur. et morbos sanat. Sed inter infideles non fuit ista. vnde dicunt. Signa

Historia de eodem   Fo. lviij.

nra nō vidim⁹ tē. Et sic pnceps acq̄uit ⁊ in fide cā
tholica roboratus est.

¶ De fidelitate   Cap. xli.

Fidelitas in trib⁹ p̄sistit. scz Utrius ad virū
Amici ad amicū. Serui ad dñm. ¶ Prima
est vxoris ad virū suū. Esto fidelis dño deo tuo sicut
dicitur eē vxor viro suo: ⁊ nulli alij adhereas p amorē. s. ⁊
illi soli te teneas q̄ desponsauit te in fide. Osee. ij. Si
dē vocat fidelitatē quā debet sibi coniugari ad inuicē.
Mō etiā in spūali m̄rimonio requirit. vi. s. tā cor viri
q̄ spōse sibi inuicē subijciant. Appone cor tuum ḡ p
amorē ⁊ nulli alij. ipm em fidelitas vinculo cūctato
āpl⁹ teneb̄ astrictū q̄to mag⁹ ipi te astringes p amo
rē. Nam sicut eadē aia nō p̄t esse sibi habitatrix duorū
corporū. ita amor mundi ⁊ dei nō possunt simul in
eadem aia dñari. Aug. Totum exigit te qui fecit te.
Sed sunt quidā sicut mulier infidelis q̄ fingit marit
um suū mortuū vltra mare. ⁊ adheret alij. ⁊ p̄mittit
ādulteriū. Sic isti deū d̄relinquūt ⁊ adulteriū spūas
le i deū p̄mittūt peccādo. Hiere. .ij. quō si p̄cēseris
m̄lier amatori suū. sic p̄cēstisti me dom⁹ israel. S. ⁊
dicitur p̄rouer. q̄ zelus ⁊ furor viri nō parcat in die vin
dicte. ¶ Scda fidelitas ē amici ad amicū. Eccl. vi.
Amico fideli nulla est cōparatio. ⁊ nō digna pōdes
ratiō auri ⁊ argenti cōtra bonitatem fidei illi⁹ id est
fidelitatis. qz melior est amicus in via q̄ denari⁹ in
bursa. Quare amicus fidelis semp̄ viuat etiam post
mortē. qd nō facit aurū vel argentū Idē amic⁹ fide
lis p̄cūio fortis qz nō relinqt in aduersis. s. sp̄ p̄ce
git. q̄ inuenit illū inuenit thesaurū. quo. s. vitā. empe
necessitatis. Amic⁹ iste xps est. q̄ tantū nos dilexit vt

De Fidelitate.

aiaz suā daret p nobis. Joā. xv. Maior ē hac dilecti
 nemo habet zc. Huic amico nulla est ppatio. qz q de
 celo venit sup oēs est. In qb consistit fidelitas amici.
 reqre firo caplo d amore primi. ¶ Tertia fidelitas
 est serui ad dñm Et hec consistit in multis. scz
 Timēdo ardentē ¶ Prima fidelitas serui circa
 Obediēdo viriliter dñm suum consistit in timore.
 Fidelit dispensando Malachie i. Seru⁹ timer do
 Deposita custodiēdo minū suū Ecclī. i. Inimū sa
 In diligēdo. z piētie timor dñi. z cū fidelibus.
 Perseuerādo in vultu pcreat⁹ est Gloriam
 vocat pñiam vel baptisimū p q generat ecclia spūs
 les filios. Illi ergo sunt fideles serui q a tpe peniten
 tie vel baptisimi dño seruiūt in timore. ¶ Scda ē in
 obediendo. Reg. xxiij. Quis in oib seruis tuis sicut
 dauid fidelis z gener regis. z pgēs ad imperiū ei⁹.
 Sz d multz dz in. ps. lxxvij. Cor eoz nō erat rectuz
 cū eo. nec fideles zc. Sz dz Lu. xij. Seru⁹ sciēs vo
 lūtātē dñi sui z nō faciens vapulabit plagis multis.
 Debz g seruis fidelis esse dño suo pmissa soluēdo
 Ecclīs. Si qd vouisti dño nō moreris reddere. displicet
 et em ei infidelis z stula pmissio. Nos sumus mer
 catores dñi nrī iesu xpī. in bono ope partē nobiscuz
 sibi retinet gloriā. nobis pcedit vtilitatē. z nos qsi in
 fideles coloni nobis partē ei⁹ dānabit vlturpamus
 sz totū amittim⁹ Exemplū de cane caseū ferente in
 ore p aquā. Bern. Reuera fidelis seru⁹ deo es si de
 multa glia dñi tui. z nō exeūte a te. in transeūte p te
 nullis manibz tuis adherere ptingerit. ¶ Terna est
 accepta fidelit dispensando. Au. xij. Quis putas est
 fidelis seru⁹ z prudēs quē pst. do. su. fa. Lvi det illis

abū in tpe. amē dico vobis rē. Sz iā q̄ritur inter dī
spēsatores vt fidelis q̄s inueniat **Scēpluz** **Mat. x.**
rv. d illo q̄ noluit opari d talēto sibi p̄misso. sz absco
dit. **Chry.** Iste etsi talētū nō amisit. tñ reus est dāni
Sicut infidelis seru⁹ q̄ cā seminādi a dño accipiēs
nō seminat tpe seminatiōis z dānum facit dño suo.
Sic q̄ sciam ad docendū. vl grām ad opandū vl tē
pus ad penitēdū accepit z nihil facit. arguend⁹ est
Apts **Unus** q̄sq; put accepit grām in alterutrū illaz
administrātes sicut boni dī. mlti. grē dei. **Quarta**
fidelis custodia depositoz. **Abi. vi.** Depositū custos
di. aīam mūdā z alia dona nanire z grē. vt nō mino
rent nec peioresnt apud te rē. **Ideo dicitur Eccl. Fili**
in māsuetudine custodi aīam tuam. z da illi honores
fm meritū suū **Prover.** **Omī** custodia sua cor tuuz
in q̄ tā p̄ciosi liquores grē reponunt. q̄ castz dñi sui
sibi p̄missū z bene granitū sine licētia eius reddit ho
sti suo. infidelis seru⁹ est. imo pditor z reus mortz z
dāni. cū posset illud bñ tenere z auxiliū dñi sui habe
re si voluissz. Sic nos si suggestionib⁹ diaboli p̄sens
tim⁹ castrū anime a deo nobis p̄missū z bñ granitū
tāq; p̄duozes tradim⁹ inimico. cū possem⁹ p̄oionē
dñi auxiliū impetrare si vellem⁹ Sicut ei dicit **Inuo**
ca me i die tribulatiōis z eripia te **Eccl. xliiij.** **Abra**
am in tēratione inueniuit est fidelis. **Iez** qui accipit
bonā pecuniā z reddit prauā z falsam infidel est. **scē**
z hō deturpās z prauās z polluens aīam suā. **puct.**
xx. **Virū** fidelē q̄s inueniet. q. d. pauci sūt **Au. xviij.**
Fili⁹ hoīs veniēs. putas inueniet fidem sup terram
¶ Quintū est. bona acq̄rendo vl multiplicando dño
suo. qm suo multiplicāt talēta dñi sui dcm est. **Eu⁹**

De Fortitudine.

ge sue bo. 7 fi. 2c. Infidelis reputaret nūc^o alicu^o
mercatoris q dño suo possz emere scarletū d pecūia
sibi tradita eodē p̄cio q emit burellū si eam nō emes
ret. tales sūt illi q legē diuinā (p quam lucrari anias
possent) trēnūt. 7 physicā 7 leges p quas tpalia lu
crant addiscūt. q etiā tps. grām. 7 fortitudinē in tem
poralibz nō in spūalibz expēdūt. Lu. xvi. Si in minim
mo nō fuistis fideles 2c. Et q in minimo infidelis ē
7 in maiori infidel est. ¶ Sexta ē in diligēdo. Sap.
iij. Fideles in dilectiōe acq̄escēt illi. Fidelis dilectio
ē quā tormētū n̄ separat. labor nō laxat 7c. sicut habes
caplō d amore dei. ¶ Septia ē in p̄seuerādo Apo.
ij. Esto fidelis vsq̄ ad mortē. 7 dabo tibi coronā vi
te. Thi. iij. Bonū certamē certavi. cursū p̄sumavi.
fidē suavi. i. fidelitatē. d reliq̄ reposita est mihi coror
na iusticie quā reddet mihi dñs i illa die iust^o iudex
Nō em̄ coronabit nisi q legitime certauerit

¶ De fortitudine Cap. xliij.

f Fortitudo. Multa sūt q faciūt hoīem fortē. scz

Radix fidei	¶ Prīmū qd facit hoīez fortē est radix fidei. ij. Paral. xvi.
Robur spei	¶ Prebet fortitudinē his q p̄se cto corde credūt in eum. Cū fi des deficit in aliq̄. deficit in eo oē bonū Esa. viij. Si nō credi deritis. nō p̄manebitis. Gen.
Et ardor charitatis	¶ Qui fidē pdidit nihil reuinet Apl̄s ad Eph. vi. In oibz sumētes scutum fidei in quo possit oia tela nes q̄ssimi ignea extinguere. i. Pe. v. Resistite fortes in fi de. ¶ Scdm ē robur spei. Esa. xl. q sperant in dño mirabūt fortitudinem. i. q p̄us erant fortes 7 potens
Patientia	
Continentia	
Humilitas	
Et p̄seuerantia	

tes ad bibendū z sectāda z ebrietatē. postea fiāt fortes
 tes ad ieiunandū z ad alia pnie opa facienda Sed
 ecōuerso plures sūt fortes ad malū. z dīcūt se impos
 tentes ad malū. A vino z a carnibz abstīnēt studios
 se p mēsem vel plus p infirmitate corpis. s; p salute
 anie ieiunare nō pnt interdū. vl' vna die in septima
 na. Itē si aliq; haberet morbu; in oculo vel in alio
 mēbro. z medicus corporalis diceret ei q; si vinū bis
 beret vel carnes comederet mortē incurreret vl' mē
 brū pderet. nō h; tā charū amīcū p q; dietam illam
 infringeret nec seruare erubesceret. s; dietam a me
 dico spūali datā dī se nō posse tenere nec audire ppter
 erubescētiāz Ideo dī Sap. i. Spūscū; discipline
 effugiet fictū Itē sunt siles asino qui a parte anteri
 oribz crucē h; debilis est. s; a parte posteriori fortis
 Sic mlti ad opa pnie z abstīnētie z hmōi sunt debi
 les. s; ad tpalia sūt fortes **Hiere: xxiij.** Fac⁹ est curs
 sus eoz mal⁹ z dissilis. ¶ **Tertū ē ardor charitatē**
Canti. viij. Fortis ē vt mors dilectio. q; ppter dei di
 lectionē ptenit hō mortē. vt fecerunt scī martyres.
Hec est virtus quā nihil vincit. Bern. Amor dei p
 te oīa armabit. omīa em̄ seua z imania facilia z ppe
 nulla facit amor. Quō charitas facit hoīez fortē. re
 q;re caplo d charitate. ¶ **Quartū est panētia pbās**
Prouer. xxx. Leo. i. iustus. fortissimus bestiarum ad
 nullius pauebit occursum. Iustus quasi leo confis
 dens absq; terrore erit. Ioan. ij. Scribo vobis filio
 li quoniā fortes estis z vicistis malignum. Prouer.
 xvi. Melior est sapiens viro forti. z q; dominat anio
 suo expugnatore vrbū. ¶ **Quintū ē castitas seu pū
 nentia purgās Prouer. xlii.** Accinxit fortitudine lū

De Fortitudine.

hos suos. i. restrinxit fluxū carnaliū voluptatū z ros
 borauit brachiū suū. i. fortis opata est. Nō ei sufficie
 pūctia nisi assit fortitudo opez. neq; op^o valet nisi
 pūctia comites. Luce. xij. Sint lūbi vñ pūcti per
 pūctiā. z lucerne ardētes i manib; vñis. p bonā opa
 tionē. Sz d malis d; Job. xl. Virt^o ei^o in lūbis ei^o
 z fortitudo illi^o in vmbilico venis ei^o Prover. xij.
 Lucerna impioz extinguet. ¶ Tertū ē hūilitas ex
 altāris. ps. lviij. Ipse dabit pūctē z fortitudinē plebi
 sue. i. viliū z abiectis Esa. xl. Qui dat lapso pūctē. z
 his q nō sunt fortes fortitudinē z robur multiplicat
 vocat em ea q nō sūt tāq; ea q sūt Ro. viij. Septis
 mus est pseuerāta pūctans atq; coronās Job. xvij.
 Tenebit iust^o viā suā. z mundis manib; addet forti
 tudinē i. pseuerantiā. ps. lviij. Fortitudinē meā ad te
 custodiā. s. ad fūiendū tibi. nō in luxuria z lasciuia ex
 pendā. vt faciunt iuuenes q totū vinū suū. i. vitā z suā
 volūt hīe corruptū. nisi solū feces. i. finē vite. malam
 vitā volūt hīe z finē suū bonū Ista cauda nō est d
 isto vitulo. Sine pseuerātia null^o palmā pūcti acci
 piet. Sic pugil si defecerit in victoria pūcti nō hēbit
 z mercenari^o mercedē nisi victā pfecerit. Jo d; Jo
 sue. xij. d; caleph. In me illi^o spīs. s. qñ iuuenis erā
 fortitudo vsq; hodie pseuerat tā ad bellandū q; ad

De Gaudio Cap. xliij. (gradiendū.

Gaudiū solet distingui tripl^r. scz

1 Culpe 2 Gratie 3 Et glorie	1 Prīmū ē pūctōz z mūdanoz: 2 Scdm est iustoz z perfectoz 3 Tertū est scōz angeloz z
------------------------------------	--

brōz ¶ Prīmū gaudiū est culpe. z hoc ē mūdanoz
 z pūctōz. qd Aug. vocat gaudiū freneticōz. Freneti

De Gaudio: .fo. lxi.

ei ho sue amētes nūc ridēt z gaudēt qñ grauit infir-
mant. qz statū suum nō p̄siderāt nec p̄gnoscut. Sic
gaudent pctōres. d̄ q̄b̄ d̄z Sap. p̄. Aetant cū male
fecerint zc. Eccl̄s. ij. Nilum reputaui errozē z gau-
dio dixi qd frustra decepteris Propter tua vitupabī-
le z vitabile est illud gaudiū. s. rōne loci. rei z finis.

¶ Primo rōne loci. qz nō posuit nos de⁹ in h̄ mūdo
vt letemur. s. vt pctā n̄ra lugeam⁹. Esa. xxiij. Moca-
uit nos de⁹ ad fletū z ad plāctū zc. seqt̄ p̄trariū. Et
ecce gaudiū z leticia zc. Qd̄ oñdit status cuiuslibet
nascentis. puer a ploratu icipit nec p̄t ridere. z c̄ p̄phe-
ta sue calamitatē Luce. xix. Vidēs iesus ciuitatē fle-
uit sup̄ illā dicēs. Si cognouisses. l. statū tuū. z tu fle-
res. Vita ista est sic mulier p̄gnans q̄ cū gaudio cōs-
cipit. s. cū dolore vebemētī parurit. Sic multi mō
gaudēt i h̄ mūdo. s. in fine dolebūt. qz extrema gau-
diū luc⁹ occupat Prouer. xxv. ps. xxx. Defecit in do-
lore vita mea. si vna sc̄tōz in dolore deficiat (vt patet
in martyrib⁹) q̄to magis vita pctōz. si hortulan⁹ ex-
cidit arbores fructuosas. sterilis z nociua timere d̄z
Mat̄. vij. Om̄is arbor q̄ nō facit fructū bonū exci-
det z in ignē mittet. si iudex defecit in amicū. q̄to
magis i inimicū Prouer. xi. si iust⁹ in tra recipit q̄to
magis impi⁹ z pctōz. ¶ Sc̄do rōne rei. gaudēt em̄
pctōres de pctō: d̄ q̄ magis dolendū esset. Prouer.
xv. stulticia est gaudiū stulto. Sap. p̄. Aetant cū ma-
le fecerint. z exultāt in reb⁹ pessimis Qd̄ idē est. ac si
hō gauderet q̄ cecidit in lutum z bene sordidaretur
Peccatum enim immundissima res est. Vel si quis
gauderet de laqueo quo capitur. vel lupus de pedi-
ca. vel piscis de bamo Au. Gaudet piscis q̄ bamū

De Gaudio:

Inuenit et escam deuorat. sed cum piscator eum traheret
torquent viscera eius **Eccl's. ix.** Sicut pisces capi
punguntur hamo etc. Piscator enim non compellit venire pi
sces ad hamum vel intrare nassam. sed escam demon
strando allicit Recte diabolus sic facit quod abscondendo
penam delectationem ostendit. ut piscator hamum abscon
dens escam ostendit. Item diabolus est sicut mulier
que vult capere muscas. linit ollam suam intrinsecus cum
lacte. et tunc musce intrant. et cum multitudo magna
intrauerit includit eas: et succendit. Sic diabolus de
lectationem peccati ostendit et hominem capit per consensum
peccati. et capitulum ligat per consuetudinem. et ligatum in ignem
infernum trahit. Hoc in principio retentionis clamandum
esset. sic dicitur. **Reg. iij.** **Foras in olla.** id est. corporis et anime
in delectatione venenosa. ¶ Tercio ratione finis. Ultimu
perabile est enim gaudium illud. quia terminatur. ad eternum
iterum. ut delectatio scabiosi gratando ad dolorem. Un
cuius finis malus: ipsum totum malum est. Exemplum de
centum libris census **Job. xxi.** Tenent tympanum et
citharam. gaudet ad sonitum organi. ducit in bonis etc.
Idem. Scio quod laus impiorum brevis et gaudium hypo
cite ad instar punci. ¶ Secundum gaudium est gratia: quo
gaudent iusti. **Apl's.** Gaudete in domino semper. **Prover. xv**
Gaudium est iusti facere iustitiam de se ipso. quia postea
non tradetur cruciatus inferni. Exemplum de planis. quia
quod inferior planus sufficienter correxit. superior planus
ueniens ulterius non corripit. **Apl's.** Si nosmetipsos
indicaremus non vniquam iudicaremur. Nota de tribus spe
cialiter debent iusti homines gaudere. scilicet de aduersariis
propriis. bonis alienis. et visitationibus diuinis. ¶ Primo
de aduersariis propriis **Mat. i.** Omne gaudium

existimate fr̃es mei. cum in varias t̃tatiōes incidentis. qz p̃ h̃r̃ hoīs cognoscit̃ q̃lis sit. sic p̃ p̃r̃itiōem h̃r̃ synapis. z p̃ feruorē fornacis h̃r̃ vasis. Prover. xxviii. Vasa figuli pbat fornar. z hoīes iustos pbat̃io tribulationis Greg. qualis quisqz apud se lateat illata p̃t̃umelia pbat. Non est mix si lucerna non extinguat̃ ubi nec ventus nec pluuia est. sed magnū ē lucere in ṽt̃o t̃tatiōis. z ardere in aqua tribulationis. San. viii. Aque multe nō potuerūt extinguere charitatē. ergo aduersitate

Virtus hominis pbat̃ur	probat̃ur aduersitate
Anima medicat̃. z	vt supra
A pene debito absoluit̃	dicat̃. gaudere debet in

firmo in p̃sciētia q̃n̄ sentit celestē medicinā. z ex hoc sperare veniā. Greg. Nisi correctis hereditatē dare disponderet. eos per molestias erudire non curaret. Medicina em̄ corpis p̃mo corpus turbat. sed pax post pacatum reddit z sanum. Sic tribulatio q̃n̄ sit ṽtilis nescit̃. s̃z postea sciet̃ur. Ioan. xii. Dicit dñs petro. qđ ego facio tu nescis modo. scies aut̃ postea Et ideo dicit Job. v. Inreparationem domini ne reprobas. qz ip̃e vulnerat z medetur. percutit z man⁹ eius sanabūt. Tercio quia anima a debito pene absoluit̃ur. Homo em̄ q̃n̄ peccat debitor est pene. z iō penā nō debet grauiter sustinere. s̃z gaudere si de⁹ eū affligat in p̃n̄ti. qz vult eū acq̃rare z emendā d̃ p̃c̃tō accipe. q̃ i septuplo minor ē q̃ postea solueret. Act. v. Ibant̃ apli gaudentes a p̃spectu concilij zc. Gre. Scri tp̃alē penā lucz reputat̃. qz p̃ h̃ac et̃nā euadere nō ignorant. Pe. iiii. Cōmunicātes passiōibz xp̃i zc. Exēplū d̃ socio Augustini. Itē p̃pter mercedem

De Gaudio.

quā expectat oparius. licz grauet opando. tñ liben⁹
 laborat qñ magistri stipendi uerpectat. Sic iust⁹ cū
 cogitat d̄ tribulandē mercedē ē. **Matth.** Beati erit⁹
 cū maledixerint vobis hoies zc. **Scdo** debz gaude
 re iust⁹ de bonis alienis. vt sit princeps eoz. vt vnum
 mēbrū d̄ p̄modo sui membri gaudet. **Apl̄s.** Si gau
 det vnū mēbrū p̄gaudet oīa mēbra. **Sapiēs** merca
 tor libent⁹ se associat illi cū q̄ sperat se aliqd lucratur
 rū. qz si diligit z gaudet de bonis alienis lucratur. **ps.**
 cxvij. Particeps ego sū oīm timentiu te. **Gula** tñ
 associat se malis z nō lucratur s̄ totū pdunt. vt illi q̄
 gaudet d̄ malis alioz. **Prover.** cxij. Si ce
 ciderit inimicus tu⁹ ne gaudeas. z in ruina eius nō
 exulter cor tuum ne forte videat dñs z displiceat ei.
Tertio debz gaudere d̄ diuinis visitationibz q̄s ha
 bēt viri sci qbz sapit dñs zc. qñ qddam auantagiū
 d̄ q̄ d̄. **Eccl̄.** xxx. Nō est oblectamētū super cordis
 gaudiū. **Aug.** Aliqñ introduxisti me in affectū mul
 tū inuiscratū inuiscratū nescio in quā dulcedinē. q̄ si p̄fi
 ciat in me nescio quid aliud sit vita eterna nisi ista.
ps. xxxij. Gustate z videte zc. **Primo** d̄ gustate. z
 postea videte. qz expientia gust⁹ diuinā cognitionez
 ministrat. **Gre.** Quis dulcedinē nō p̄gnoscat. qz mi
 nime degustatis. **Ad aliud gaudiū** puenit per
Timorem **¶** **Primo** p̄ timorē. **Eccl̄.** p. Timor
Amorem dñi delectabit cor. s. in pñtū. dabit leti
Patientiā ciā z gaudiū in longitudinē diez. i. in
Tristitiā eternū. **ps.** xxx. q̄ magna multitudo
 dulcedinis tue dñe zc. **Quā** tñ impi⁹ nō sentit. qz de
 febre iniquitat⁹ palatū cordis amisit. **Non** em̄ signum
 sanitat⁹ spūalis est qñ hō non habz palatum cordis.

bñ dispositū. qñ. s. spūalia nō sapiūt ei. Scdo p amos
 rē Joā. xvi. Si diligeretis me gauderetis vñq. i. d
 me sentiretis gaudiū interius. qz charitas in oibz po
 nit saporē. Sap. viij. Nō ei habz amaritudinē puer
 satio illius nec tedū quictus illius Tercio p patiens
 tiā Eccli. ij. Usqz ad tps sustinebit panēs. z postea
 redditio iucūditatē Jac. p. Omne gaudiū existimas
 te fratres mei cū in tētiōes varias incideritis. sciē
 tes qz p bano fidei vestre patiētiā opaf. patiētiā aut
 opus pfectū habz. vi sit pfecti z integri in nullo de
 ficiētes. Prouer. xij. Qui pacis ineūt p silia sequitur
 eos gaudiū. qz q pacē habet deū secū habz. ij. Cor
 xij. Pacem habere z de^o pacis z dilectionis erit vo
 biscū. Quarto p fletū z tristitiā Jo. xvi. Plorabitis
 z flebitis vos. mūd^o aut gaudebit. s. tristitia vestra
 vertet in gaudiū. Miere. xxx. Cōuertā luctū eoz in
 gaudiū z cōsolabor eos a dolore suo. Tob. iij. Post
 tēpestatē tranqllū facis z post lachrymationē z fles
 ū exultationē infundis ¶ Tertiū gaudiū est glie
 de q dō. Serue bone z fidelis intra gaudiū dñi nū.
 ps. lxxxvi. Sicut letantiūz omniū habitatio est in te
 Illud gaudium erit

Inenarrabile ¶ Primo erit inenarrabile. p. p.
 Inenarrabile ij. In quo exultabit leticia inenarr
 Eū plenitudine rabili z c. Esaie. lxij. Oculis non
 Inenarrabile vidit de^o absqz te q pparasti expe
 ctātibz te. occurristi letanti z faciēti iusticiam. Scdo
 erit iucūdabile. puz sine doloris admixtione Esa. x
 xv. Gaudiū z leticiā obtinebūt. z fugiet dolor z ges
 mit^o In hac vita cū vino gaudiū misceat aq doloris.
 Esa. p. Vinū nū mīxtum est aqua Prouer. xij. R

De Gloria

his dolore miscebit. Tertio erit cū plenitudine. **Jo.**
xvi. Petite ut gaudiū vestrū sit plenū. **ps. xv.** Adim-
 plebis me leticia cū vultu tuo. Quarto erit intermi-
 nabile. **Esa. xxxv.** Leticia sempiterna sup capita eos
 rū gaudiūz et exultationē obtri. **zē. lxxv.** Gaudebitis et
 exultabitis vsq; in eternū. **Joā. xvi.** Gaudiū vestruz
 nemo tollet a vobis.

De Gloria

Cap. xliiij.

Gloria cū hō sit nobilis creatura: et ad glia-
 regni celestis creat⁹. ipe natural' vult glia-
 ri et iō necesse est scire in q̄ gloriari debeat. Et ad sciē-
 dū nota q̄ quādruplex est gloria. scz

I nferior et diabolica E xterior et vana I nterior et secreta S uperior et beata	¶ Prima glia est inferior et diabolica. hec est fugienda Diabolica gloriatio est de pctō glia-ri. ps. li. Quid glia- ris in malicia et c. qd idē est a cli aliq̄s glia-ri et q̄ in lu- to cecidisset. v' si mulier peperisset bufonē: v' serpen- tem. v' auis glia-rietur de la qō. lupus de pedica. et pi- scis de hamo. vel etiā q̄ si homo glia-rietur q̄ amissis- set hereditatem ppriā et sua bona omnia. Ecclī. xix. Qui glia-rit et iocūdat in malitia denotabit. i. de no- ticia xpī delebitur. psal. lxxv. Deleant de libro vi- uentium et c. ¶ Secūda gloriatio est exterior et vana. Hec est reprobanda. quia
---	---

N ullius valoris V ilis et brevis D ānosa et expoliatrix	¶ Primo. qz nulli ⁹ valoris: si ego glorifico meipm glia- mea nulla est. qz hmōi glia- nō est nisi ventus. Qui vane gloriatur assimulat mo- lendin. ad ventūz. qd nō molit nisi vento agitet. itā bō gloriosus nō facit aliqd nisi ventū habeat vane
---	---

De Gloria. Fo. lxxij

glorie: Talis est sicut camelcon diaboli q̄ ex vento
vuit ⁊ pascit. Havis em̄ nō pōt currere nisi habeat
ventū. iō tollit eam vent⁹ ⁊ aufert de loco suo. *vi da
Hierē. xxiij.* Om̄es pastores tuos pascit vent⁹. Iste
ventus videtur esse levis ⁊ tamen trāffert mōtes. i.
viros spūales a regno dei ad regnū diaboli. ¶ *Sec
cūdo qz vilis ⁊ brevis. p. Machab. ij.* Gloria ho
minis pctōris sterc⁹ ⁊ vermis. hodie extollit ⁊ cras
nō inueniuntur. Amator em̄ vane glorie de histriōne
vel ribaldo iudicē suū facit. fingit em̄ eū qualē vst
qñqz amibulat. quandoqz magnificat. *Bern.* Qui
conscientias suas in alienis linguis posuerūt. modo
parui. modo magni. mō nihil vident. prout linguis
hominū eas laudare vel vīuperare placuerit. *Ters
tio.* quia spoliat bonis. diabol⁹ enim est sicut latro q̄
sequitur mercatores. quando cognoscit eos aliquid
portare. sociat se eis vt spoliet. sic diabolus spoliat
superbos per iactantiaz vel vanam gloriā quam
appetunt. *Matth. vi.* Amen dico vobis receperunt
mercedē suā. Iste vult habere fructum statim cum
seminatur. immo ante aliquando. Qui enim bladz
suū colligit in herba. non habet in augusto quid
reponat in horreo. Tūde dicitur in *uaspatrum.* q̄
sicut fieri non potest vt herba simul nascatur ⁊ ses
men. ita non potest fieri vt gloriā habentes simul
⁊ fructum faciamus celestem. Pavo avis oua galli
ne sue perquiri vt frangat ⁊ comedat vt liberius li
bidini vacet. sic diabolus bona nostra nititur aufere
re. sed gallina oua sua abscondit vt seruet. sic ⁊ nos
bona nostra debemus abscondere. vt dicit *Matth.
vi. caplo.* Nesciat sinistra tua qd faciat dextera tua

De Gloria.

Et ibidē Cū oraueris intra cubiculū rē. S; qdam
sūt vt gallina domestica. que statim vt ouis emiseric
clamat ⁊ accusat. ⁊ ideo amittit. Esa. xxxix. Omnia
q̄ in domo mea sunt viderūt. ⁊ nō fuit res quā nō oñ
derim eis. Verba sunt Ezechiereg; ad Esaia pro
phetā de nuncijs regis babylonis. Cui ppheta dixit
q̄ omnia amitteret. Semina qm̄ nō sūt opta humo.
tollunt aues ⁊ comedunt. sic diabol⁹ bona opera di
scoapra. Luce. viij. Volucres celi comederūt illud
scz qđ cecidit in via. Grego. Depdari desiderat qui
thesaur⁹ publice in via portat. Mora q̄ mercatores
abscondunt merces suas male soluentib⁹. sic iusti faci
ant. bona adulatorib⁹ abscondant Sed notandū q̄
hec glatio cōsistit in multis Nā aliq̄ glant.

In apparētia

In sapientia

In fortitudine

In pulchritudie

¶ Aliqui glant in apparenti

bono. Ro. iij. Vbi est glia tua:

scz de bono ope. exclusa est. i.

ablata ē Nos sum⁹ mediatorij

sive psonarij dñi nr̄i iesu xp̄i. In bono ope partē no

biscū. nos ponim⁹ opationē liberī arbitrij. ip̄e gr̄am

Nob cōcedit vtilitatē sibi retinet gliam Nos p̄o sic

fraudulētī vsurpam⁹ prem̄ eius ⁊ totū amittim⁹. Si

cui fecit canis portans caseū in ore. ⁊ cum trāsiret p

aquā vidit vmbra casei. aperiens os p vmbra casei

caseus quē portabat de ore eius cecidit. ⁊ sic amisit

vtrūq; Esa. xlij. Gloriā meā alteri nō dabo. ¶ Aliq̄

glant in sapientiā mūdāna. q̄ stulticia est apđ deum.

Sapientiā aut̄ hec est sicut lumē ligni putridi de nos

cre tm̄ a parēs. In tenebris hui⁹ vite sapientiā mū

dāna est. sz in futuro apparebit q̄ insipientiā est. Nō ē

glandū ō sapia ne amittat. qz donū dei est. Sicut

Nabuchodonosor q̄ p elationē mentis facr⁹ ē sicut
 bestia. ⁊ lucifer Ezech. xxviii. Eleuatū est cor tuū in
 decore tuo. pdidisti sapiāz ⁊ c. Etem que stulta sunt
 hui⁹ mūdi. elegit de⁹. vt pfudar sapiētes. vt ne glief
 in p̄spectu ei⁹ ois caro **Wiere. ix.** Nō glief sapiēs in
 sapia sua. quia h̄ est de alieno gliari vt cornix de plu
 mis auū **Eccli. p.** Ois sapia a dño deo est. **p. Cor.**
 iiii. Quid hēs qđ n̄ accepisti. qđ ḡ gliaris q̄si nō ac
 ceperis. **¶ Alij gliant in fortitudine. de qb̄ d̄. Esa. i.**
Erit fortitudo vestra vt faulla stuppe Aug. Si de
 fortitudine gliaris. superis a bestijs. Si fortis es pu
 licib⁹ resiste nec dormias. **Gloriari** igit de fortitudine
 carnis est gloriari de fortitudine inimici sui. cum cor
 pus aduerset spū. sequit. **Nec diues in diuitijs. ps.**
xlviij. Qui pfidūt in p̄uite sua ⁊ in multitudine diuit
 iaz suaz gliant ⁊ c. Qui gliat d̄ h̄ q̄ diuor est alijs
 gloriat de hoc q̄ p̄pedes hēt maiores q̄ alijs **Eccli.**
x. Qui gloriat in substantia paup̄tatē p̄eatur. **Eap.**
xiiij. Facti sunt in laqueū ⁊ in muscipulaz pedib⁹ insu
 pienuū. **Itē gloriat q̄ cecidit in laqueū inimici. ⁊ de**
hoc q̄ h̄z magnā molā ad collū vt demergat in pfū
dū maris. p. Tbi. vi. Qui volūt diuites fieri incidūt
 in laqueū diaboli ⁊ tentationem ⁊ desideria multa
¶ Alij glorian̄ in pulchritudine corporis. qđ est glia
ri in re accommodata Prouer. xxxi. Fallax gratia ⁊
 vana est pulchritudo. qz cito amittit. sicut pulchritus
 do floris **Esa. xl.** Ois caro fenū ⁊ om̄is glia ei⁹ q̄si
 flos feni **Aug.** Si gloriaris de pulchritudine: pul
 chrior est cauda pauonis. **Raban. i.** mūd⁹ duas fili
 as habuit. scz rachel. ⁊ lyam. s̄z mult⁹ p rachel. i. pul
 chra laborāt. s̄z supponit eis lyā plozari. ⁊ lippa. i.

De Gloria:

Infusio nigritudo. **O**see. **G**lia eoz i ignominia amu-
 tabo. **T**ertia glia e interior z scia q est de purita-
 te cordis. z scia munda. p. **C**oz. p. **G**lia nra hec est
 testimoniū scie nre. i. scia pura ab omi maculatio-
 ne pcti. **C**oscia pura est qsi qddā speculū qd iteriori
 pulchritudine non mentitur.

Gloriādū ē in cruce. qz ¶ Primo gl'iādū ē in cruce
 Diabolū flagellat qz diabolū flagellat. Gal. vi.
 Pniam dulcorat 2. Sibi autē absit gl'iari nisi in
 Paradysum apit cruce zc. qz. s. p'nis crucis fu-
 gat diabolū a nobis. Un moyses flagellauit phara-
 onē virga multipl'r. Damas. Crux ē trophēū aduer-
 sus diaboluz vt nō appropinqt vastator. Chry. Si
 cruce infixeris vultui tuo. nullū demoniuz' ppe stare
 poterit vidēs ensem in q' plagā accepit. vidēs arma
 in qb' xps caput suuz abscidit. Crux facit demones
 nō solū terribiles. sed etiā cōtēpnibiles. Ideo virga
 moysi deuorauit serpētes. id est demonū tērationes
 Scdo. qz penitētiā dulcorat z mitigat. Eccli. xvi.
 Nōne a ligno dulcorata est aqua amara. Ostendit
 dñs lignū moysi. qd cū misisset in aquā in dulcedinē
 verse sūt. Terno qz paradysuz aperit Hester. ij. Ne
 mo trāsibat ad Assuez regē nisi p'us virga de oscula-
 ra. De qb' gloriandum est z gaudenduz. require in
 pcedenti capitulo. Quarta gloria est superior z brā.
 de qua ps. cxi. Gloria z diuitie in domo eius. Ad
 istam gloriā peruenitur.

Per humilitatē
Per charitatem
Per gratiam
Per obediētiā

¶ Primo puenit ad istā gl̃iam p
 hūilitatē. Job. xxi. Qui hūilia
 tus fuerit erit in gl̃ia. Prover. xv.
 Gl̃iam p̃cedit humilitas. Et

xxx. Humilem spiritu suscipiet gl'ia. ¶ Secdo p' cha-
ritatē. ps. v. Stabunt in te oēs q' diligūt nomē tuū.
¶ Tertio p' grāz Prouer. xi Mulier gratiosa inue-
niet gloriā. De hoc req're in sequēti capitulo in fine.
¶ Quarto p' obedientiā. Job. xxxvi. Si audierint z
obseruauerint p'plebunt dies suos in bono z annos
¶ De Gratia Cap. xlv. (suos in gloria.

Gratia solet tripliciter distingui. scz

6 Infusa. q' restringit malas cogitationes

Diffusa. que dirigit bonas locutiones

Effusa. q' ordinat actiōes z opatiōes. ¶ Prima igit' est grā infusa. z hec ē grā q' restringit malas cogita-
tiones. de q' grā cārat eccl'ia. Imple supna gratia: q' tu creasti pectora. Eccl'i. xxiij. In me. i. i corde meo omnis grā vie z veritat'. Sz qdā hāc grāz nō recipi-
unt. sz subterfugiūt. vi lasciui z imūdi. Anf. Hō non hz grāz. nō qz hāc nō dat de'. sz qz hāc nō accipit. i. hō nō disponit se ad recipiendū illā. Sol q'ui est in se oib' se cōicat. sic lux gratie. Eccl'i. xliij. Sol illumis-
nans respicit omnia nisi inueniat qd sibi repugnet. Sic sol nō intrat domū ppter obstaculū fenestre. ape-
ri fenestrā z sol intrabit domū tuā z eā illuminabit. Item materia q' habet aquā nō defacili recipit ignē qz iuenit qd sibi repugnet. vi parz in cādela madesa-
ta z ligno aq'so. Sic gratia nō intrat cor hois ppter obstaculū pcti v' male volūtāt'. Act. viij. Dura cer-
uice z indomabili corde vos sp' spūsctō z grē spūs-
cti restinist'. Nō ē q' defect' ex pte grē sz ex pte hois. Sed est sciēdū q' hāc grām Quidā nō recipiūt. sz subterfugiunt. vi lasciui Quidam recipiunt. seq

De Gratia

statim effundunt. ut fatui **Q**uidā recipiūt s; in
vacuū. ut desidiosi et pigri **Q**uidā recipiūt. s; n̄ in
vacuū. ut solliciti. De illis q̄ nō recipiūt dictū est su-
pra imediare. Scō sūt qdā q̄ recipiūt. s; statim ef-
fundunt. ut fatui. fm qd̄ solet dici. si stultus haberet
bonā scutellā statim effunderet illā **Ecc̄i. xx.** Gratie
fauorū effundent. glo. extra fundent. q; nihil celare
vl̄ abscondere p̄nt **Exēplūz** d̄ vase p̄fractio. require
infra cap. d̄ iactātia **Prover. xxxix.** Totū spm suū
p̄fert stult⁹. Tercio sūt qdā q̄ recipiūt. s; in vacuum.
ut pigri et desidiosi q̄ nō opant. **Coz. xv.** Gratia dei
in me vacua nō fuit. Frustra securim vl̄ aliud instru-
mētum opandi portat nisi operet̄ de illo. ij. **Coz. vi.**
hortamur vos ne in vacuum grām dei recipiatis.
glo. In vacuū recipiūt q̄ se fm grām receptā n̄ exer-
cēt in bonis operib; Ille q̄ nō operari voluit de talē
ro sibi traditū amisit. et ille q̄ opatus est duplicauit.
Matth. xxv. Itē hō sapiēs nō teneret equum in do-
mo sua nisi aliqd̄ operaret̄. neq; seruū q̄ de nihilo sū-
bi seruiret. et qd̄ credit piger fieri de se q̄ deo (a quo
omnia habz) de nihilo seruit **Matth. xxv.** Seruūz
inutilē p̄cūe in tenebras exteriores Iste similis est
catto q̄ bñ vult comedere pisces. s; nō vult pedem
mergere in aquaz. et de trutanno q̄ vellet semp̄ satis
habere. s; n̄ vult ad hoc laborare **Prover. xij.** Vult
et nō vult piger. Quarto aliq̄ recipiūt. s; nō in vacuum
ut opatores solliciti. p̄. **Coz. xv.** Plus omib; labora-
ui. nō ego solus. sed gratia dei mecū. Lapis nō pōt
p̄ se sursum moueri. nec securis ad secandū sine adi-
utorio alieno. Sic hō ad bñ opandum sine adiutorio
gr̄e t̄j. **Coz. xv.** Gratia dei sū id qd̄ sum. **Ro. vij.**

Velle mihi adiacet. perficere aut bonū nō inuenio .f. ex
me. Ideo dicit **Heb. iij.** **Adeam** cū fiducia ad thro
nū grē eius rē. **Item** sicut arbor (cui⁹ radix exiccata
est) nō pōt ferre fructuz. sic hō sine humore grē nō pōt
ferre fructū bonoz operū **Ps. ix.** Radix eoz exic
cata est. nequaquā fructū facient

¶ Nota q^d ad obtinendū grāz necessaria ē. Humi
litas ad recipiendū. Et pietas ad pseruandū. **Pri^o**
igit^r necessaria est humilitas ad grām obtinendū v^t
recipiendū. **Ja. iij.** **Supbis** de⁹ resistit. humilibus
aut^r dat grām. **Aque** em⁹ grāz descendūt dferentes
mōtes supbie ad valles humilitat^r. **Eccli. iij.** Quā
to magnus humilia te in oib⁹ z coram deo inuenies
grām. **Uas** nō implet aq^a fluminis v^t putei nisi clu
net v^t p^ruide mergat^r. sic hō nō implet grā nisi humi
liet^r. **Eccli. vi.** **Modicū** inclinavi aurē meā z recepi
sapientiā. i. grām. **Scdo** pietas valz ad pseruandā
gratiā. **Eccli. xix.** **Alemosyna** viri q^{si} sacculus euz
eo. z grāz hois q^{si} pupillā pseruabit. **¶** Scda grā ē
diffusa. **ps. xliij.** Diffusa est grā in labijs tuis ad dⁱ
rigendos sermones. Facit em⁹ discrete loq^r. **Ps. iij.**
Sermo vester in grā semp sale su⁹ p^rdit^r. **Si** nouisti
p^rdire pulmēia. q^{re} nō nouisti cōdire verba: hoc sal
datū est tibi in baptismo qⁿ dictuz est tibi. accipe sal
sapie. **Sz** lingue multoz istud sal nō recipiūt. z ideo
vermib⁹. i. malis p^rbis scaturisāt. **Aug.** **Eligis** cibos
q^s comedis. q^{re} nō eligis verba q^a dicis. i. bona z sa
na. **Et** sic ista gratia facit discrete loqui. **Scdo** facit
gratiose loqui. **Eccli. vi.** **Lingua** eucharis in bono
hoie abūdabit. i. facit hominē seruentē p^rdicare. ideo
spūssat^r in linguis igneis apparebat. **2. t. ii. p^a ppa**

De Gratia

ruerūt eis dispartite ligue tāq̃ ignis zc. ¶ Tertia gratia est effusa ad ordinādū actōes. Act. x. Effusa est gratia in oēs nationes. Et hec gratia facit tria.

Purgat z iustificat ¶ Primo ista gratia nos purgat z iustificat Ro. iij. Omnes enim peccauerūt. z egent gratia dei. glo. Indulgētia peccatōz iustificati p grām ipsi. Ille qui iam iustificatus est p gratiam z illuminatus melius videt piculū peccantiū q̃ illi q̃ sūt in peccatō. qz ille est in lumine. illi in tenebris. z neq̃ se neq̃ aliū vident. ps. xxxix. Cōphenderūt me iniquitates mee. z nō ponūt vt viderē. Sicut illi q̃ fuerunt in piculo maris z euaserūt. z adhuc stāt in litore melius cognoscūt piculū eoz q̃ sūt in mari q̃ illi q̃ adhuc sūt ibi. Ideo Apłs Ro. vij. Infelix ego hō q̃s me liberabit d̃ corpore mortis huius. grā dei p Iesū xp̃m. glo. Nō petit liberari d̃ substantia corp̃is q̃ bona ē. s̃ de vitijs carnalib⁹ a q̃b⁹ nō liberat hō nisi gratia dei saluatoris

Secūdo defendit z pseruat in bono statu Ro. vi. Peccatū vob̃ nō dñabit sicut pus. nō enim est sub lege. s̃ sub grā. q̃ ardorē z concupiscētiā peccati refrigerat. sicut ros ardorē sol. Eccli. xvij. Nōne ardorē refrigerabit ros. Uñ apłus cū stimulū carnis petis̃z amoueri a se dictū est ei. Sufficit tibi grā mea. s. ad te custodiendū. Nā vir⁹ in infirmitate pficit. p. Ibi. ij. Fili pfortare in grā tanq̃ in fulcimēto ad sustinendū te. Nota cū adiutorio aq̃ p̃ hō magnū pōd⁹ portare qd̃ p se facere nō possz. Sic cū adiutorio gratie magnā penā sustinere. vlt̃ etiam tribulationē tolerare. i. Cor. xv. Pl⁹ oib⁹ laboraui. nō ego sol⁹. sed grā dei mecum. Idē. Via possū in eo q̃ me pfortat. Irē q̃n est

aliquis in loco aliori tunc se deus firmus tenere ne cadat.
 quia propter ledet et si deo imo caderet. Sic qui est in statu
 gratie vult iocunde ne cadat in peccatum firmiter se teneat.
 quia de celo ad infernum. Ecclesi. xxviii. Antequam
 ne labaris in lingua. et cadas in conspectu inimicorum
 insidiantium tibi. et sit casus tuus insanabilis. ¶ Tertio
 erudit et confortat. Ad Titum. ii. Apparuit gratia dei sal-
 uatoris nostri omnibus hominibus erudiens nos. Et sequitur
 Expectantes beatam spem et aduentum domini. Nec gratia do-
 Quid virandum ¶ Primo quod vitas et nos
 Quo viuendum. et du. ibi (abnegantes impietatem)
 Quid sit appetendum quod corrumpit intellectum et secula-
 ria desideria quod corrumpit affectum. Secundo quo viuendum
 ibi. sobrie et iuste et pie viuamus in hoc seculo. Sos-
 brie vobis. iuste primo pie. id est religiose deo. Deut. vi
 ii. Sicut homo erudit filium suum. ita dominus tuus
 erudit te ut custodias mandata eius. Tertio docet
 quid sit appetendum. ibi (expectantes beatam spem). id est be-
 atitudinem speratam. id est. Io. ii. Vnctionem habetis a sancto.
 et nostis omnia. id est. gratiam spiritus sancti. quod corda vngit et li-
 nit. Et prout hic notari quattuor signa per quod potest cognosci
 si homo habeat gratiam et illuminationem spiritus sancti. scilicet si
 Mandata dei seruat ¶ Primum est si mandata dei
 Peccato careat fiat. Ligna enim et licium
 De rebus clare iudicat. et oleo vincta facilius deus accedet
 Pariet aduersa tolerat diu et vrit. p. Io. ii. Vnctio-
 nem quam accepistis ab eo maneat in vobis quod ad seruanda
 dei mandata cor implet et inflamat. ¶ Secun-
 dum est. si manus diaboli. id est. peccatum totaliter euas-
 dat. Pugil enim bene vinctus non diu tenetur a socio
 Ecclesi. xlviii. Qui vngit reges ad pugnam Tertium est si

De Gratia.

ala lucide et clare de rebus iudicet. Res enim vincta lucidior est. Sic aia grana multa clare et lucide ac vere iudicat de mudanis. i. Joā. ij. Uctionem habet et c. Quartum est si onera tribulationum et infirmitatum penitentiae et homini patitur et sine murmure portat. Quadragesima enim bene vincta currit sine stridore. Ecclesiasticus. xxviii. In his curans mitigabit dolorem. et unguentarii pigmenta faciet suauitatis. et unctiones perficiet sanitatis. Sed notandum. quod vinctum locum inuadunt musce et inquant. Sic demones illos quos vident habere gratiam nituntur inuadere prauis cogitationibus. Ecclesiasticus. x. Disce morientes. immunde cogitationes perdunt suauitatem unguentum. i. meritum bonorum operum et desiderium orationis postquam probatur est homo in his omnibus et perfectus inuenitur est gratia de qua loquimur ipsum hominem beatificat. Roma. vi. Gratia dei vita eterna. glo. Illis meritis redditur vita eterna quam gratiam contulit homini. Gratia enim est pensio siue pignus ad habendam gloriam. Prover. xi. Mulier gratiosa inueniet gloriam. sicut pignus vel arra certificat tenentem ipsam de foro seu de alio beneficio dando. Sic gratia certificat hominem de gloria habemus per gratiam iustificationis gratiam glorificationis. ps. lxxiiij. Gratia et gloriam dabit dominus. gloriam per gratiam. Certus est de re. quod bonum pignus habet penes se. et certum est de foro quod habet bonam arram. Sic securus potest esse de gloria quod habet pignus gratie si bene seruauerit. ij. Cor. i. Qui dedit pignus spiritus sancti in cordibus nostris. Eph. i. Qui est pignus hereditatis nostre. Ad quam hereditatem et c.

De Gladio

Cap. xvi.

Gladius est duplex. scilicet diaboli et dei. Gladius diaboli triplex distinguitur in sacra scriptura. scilicet.

Jugulationis ¶ Primus gladi⁹ est iugulatio⁹
 Detractionis scz pctm. nō est vn⁹ tm̄ iz plures
 Et deceptionis Quot em̄ sunt vitia tot sunt glas
 dij qbz vñt diabolus ad interficiendas aias. Eccli.
 xvi. Quasi romphea bis acuta ois iniquitas. Vñt
 gladi⁹ pctm. qz mentē pūgit ⁊ remorsum pscie sicut
 gladi⁹ carnē Prouer. xii. Est q̄ pmitit sibi ipunitas
 tē ⁊ q̄si gladio pūgit p remorsione pscie. Bis acuta
 dz. qz in corpore ⁊ aia punitur. Eccli. vii. Vñdicta
 carnis impij ignis ⁊ p̄mis. Esa. vlti. Ignis eoz nō
 extinguet. ⁊ p̄mis eoz nō moriet. Hic ē flāme⁹ glas
 dius phibens pctōres intrare paradysum Apo. xii.
 Non intrabit in illā aliquid.

Immundum corde Sūt autē qdā insipientes
 Inquinatum ore q̄ fabricāt sibi gladiū quo
 Et iniquū opere occidunt. i. opportunitatem
 peccandi q̄runt ⁊ in gladijz sponte se p̄ficiunt. sicut
 fecit saul ⁊ armiger ei⁹. S3 si boni pugnaiores esse
 mus viceversa diabolū p̄rio gladio vinceremus. i.
 pene pcti p̄sideratione. Dauid em̄ caput golye. i. p̄n
 cipium temptationis p̄rio gladio ampuauit. i. Reg.
 xvij. Scd⁹ gladi⁹ diaboli est lingua detractoris. Et
 iste gladi⁹ nō est sol⁹. qz tot sunt gladij q̄ sunt mala
 p̄ba. ps. lvi. Filij hoīm dētes eoz. i. p̄ba detractōis
 qbz corroduunt alios. Arma ad p̄cuiendum de p̄e
 stantes. ⁊ sagitta ad vulnerandum de longe stantes
 ⁊ lingua eorum gladius acutus. sic acutus q̄ tres in
 terficiat vno ictu. Ita acutus est q̄ non inuenit tam
 duram petraz vel ferrū. scz sanctū virum in quā nō
 ingrediat. ps. lxiij. Exacuerūt vt gladiū linguas sus
 as. Ita acutus vt nō possit exire de vagina. i. de cor

De Gladio:

De quin scindat eum. ps. xxxvi. Gladius euaginat
runt pcciores: vt trucidet rectos corde. gladi⁹ eoz in
tret in corda ipoz. **Hic** est gladius **Joab**. q^d de facili
egrediebat de vagina q^d occidit **Amasa**: tenēs mē
tū ei⁹ vna manu: z alia pcussit euz. Porro amasa nō
observabat gladiū, qz dītractor palā laudar. z occul
te detrahbat. pacer cum amico loqur. z occulte ponit
ei insidias. ¶ **Tertio** gladi⁹ diaboli est deceptiōis.
z hic gladi⁹ est mulier ornata **Diero**. Gladi⁹ igne⁹
spēs mulieris **Prover. v.** Lingua eius. scz mulieris
acuta q̄si gladi⁹ biceps. i. torū corp⁹ z q̄libz eius ps
inflāmat ad luxuriā: **Biceps** dī. qz ante z retro vul
nerat. **Hūc** gladius limat z acuit diabol⁹ dī. pingit et
ornat qm̄ vult militare p̄tra nos. sic solent milites fas
cere tpe belli **Ezech. xxi.** Gladi⁹ eracur⁹ z limat⁹ vt
cedat victimas. z iō de facili ext de vagina. i. de do
mo in q̄ nō valet p̄sistere pedibz suis. Si em̄ rubigū
nat⁹ essz. i. male parata z ornata. ita dī facili nō exirz
Prover. vij. Ecce mulier occurrit ei ornata meretrici
cio: p̄parata ad capiēdas aīas. q̄ nō solū capit. sz re
net z interficit. **Diere. xlvij.** Loquens isti gladio. vt
quo p̄cideris mucro dñi vsqz quo nō quiesces. In
gredere in vaginā tuā refrigerare z sile. **Adiz** est dī
istio gladio q̄ solo visu vñherat z occidu vt basilisc⁹.
Ideo dī **Eccli. ix.** Ne respicias mulierē multuolā:
ne forte incidas in laq̄os ei⁹. Si dicat mulier nō ins
sēdo malū me ornādo. sic nec gladi⁹ occidēdo **Ro.
vi.** Nō exhibeatis mēbra vestra pccō arma iniquitat⁹
Habet etiā dñs gladios suos q̄s dat militibz suis. i.
pccōribz. z iste gladi⁹ est duplex. tertiu sibi retinens
Gladi⁹ q^d dat p̄dicatozibz est p̄bū: vt pcciores mone

antē et uertat: et ut ipso percussat et occidat. ¶ Primo
dat⁹ ē p̄dicatozib⁹ gladi⁹. i. s̄bū. ut p̄uaticatoz es mo
neat et ad deū uertat. s̄z q̄dam istū gladiū portat re
tro. q̄dā inuolutū. q̄dā in ore t̄m. Quidā portat retro.
ut rustici ensez. ut illi q̄ nō recolūt q̄d audiūt. ps. xlii.
Tu s̄o odisti disciplinā: et piecisti s̄monez meoz re
trofū. Quidā inuolūt pallio. ut illi q̄ nolunt predica
re ut ope oñdere exēplū bonū Greg. Qui scia et s̄u
te p̄diti solitudinē p̄tēplationis appetūt. tot aīaz rei
sūt q̄t p̄cedētes in publicū p̄desse potuerūt. Quid ḡ
de illis q̄ p̄pt pigrinā vltimorē pene dimittūt. i. Re.
xxi. Achimelech hēbat gladiū golye inuolutū quē tu
lit David. i. bon⁹ p̄dicatoz. Quidā portat in ore t̄m
et iō nō percussit. ps. lviij Gladi⁹ in labijs eoz: qm̄ q̄s
audiūt. et tu dñe deridebis eos. Quidāz portant in
manib⁹ ad operandū et aduersarios deuincendum.
accipe gladium in quo demones aduersarios tuos
deuincas Cañ. iij. Om̄es tenentes gladiū ad bella
doctissimi. Hiere. i. Ecce dedi in ore tuo uerba mea
ut euellas et destruas peccatozoz qui ad deū cōuer
ti nolūt. et edifices et plantes: penitentes et ad deum
cōuersos in uia eternā ¶ Scōo dat⁹ est gladi⁹ dei
milinib⁹ ad p̄cōzoz p̄niēdos. Exo. xxxij. Donarvñ
q̄sqz gladiū suū sup̄ femur suū et occidat frat̄e suūz
et amicū Heb. iij. Ulu⁹ est s̄mo dī et efficax et penē
trabilioz omni gladio ancipiti. Et t̄m aliqui nō vulne
rat. qz armati sunt excusanōib⁹ et detracōib⁹ Job.
viij. Sermo me⁹ nō capit in vob: sic nec gladi⁹ i ar
mato vlt̄ petra. Moyses percussit petrā et fluxerūt aq̄
illi s̄o nō mouentur Hiere. xv. Indurauerūt facies
suas sup̄ petrā et noluerunt reuerti. et ideo percussit

De Gladio.

eos dñs gladio tpalis miserie. ij. **Re. xij.** Nō recedet
 gladi⁹ de domo tua vsq; in sepiternuz. **Hoc** gladio
 percussit dñs adā qñ peccauit. **Iste** gladius trāsitor⁹
 est sup iustos. **Lu. ij.** Tuā ipsius aiam ptransibit glas
 dius. **ps. lxxvij.** In me trāsierūt ire tue. **Sz** super re
 pbos stabit. **ps. ciij.** Sup mōtes stabunt aque. **.s. pes**
naz. **Exod. xv.** Stetit vnda fluens. **.s. sup** egyptios.
Iusti hoc gladio nō peribunt sed pficiunt. **Ro. viij.**
Quis nos separabit a charitate xpi. **mbulatio. an p**
securo. an gladius zc. **Heb. xi.** Sācti p fidem vices
 rūt reg̃ effugarūt aciē gladij. **fortes** facti sūt in bello
Hoc gladio pereunt repbi. **i. Reg. xxxi.** Saul irruit
 sup gladiū suū z mortuus est. **Job. xxxvi.** Morietur
 in tēpestate aia eoz. ¶ **Tertius** gladi⁹ pseruat⁹ ipsi
 dño est inenitabilis sententia stricti iudicij. **ps. vij.**
Nisi pueri fueritis gladiū suū vibrauit zc. **Job. xix.**
Fugite a facie gladij. **mō** penitendo. qm̃ vltor iniqui
 tas est gladi⁹. qui ita subito feriet vt nullus preuide
 re valeat. **Matth. xxv.** Vigilate qz nescitis diē neq;
 horam. **Apo. i.** Ex ore eius procedebat gladius ex
 vtraq; pte acut⁹. **.i. sentētia** iudicij puniens in corpe z
 aia. **Deut. xxxij.** Si acuerto vt fulgur gladiū meum
 zc. **Hoc** gladio occident.

Lasciui ¶ **Lasciui** z carnaliter viuētes occi
Auari dent **Deut.** Gladi⁹ meus deuorabit
Superbi carnes. **id est** carnales. **Deb. xij.** Forz
Dali plari nicatores z adulteros iudicabit do
 minus. ¶ **Auari.** **Esa. xxxiij.** Qm̃ inebriat⁹ est in
 celo gladius meus sup Idumeam descendet. **Idus**
 mea frena interpretat. ¶ **Supbi** z in obediētes **Job**
xxxij. **L** audierunt z obseruauerunt cōplebunt dies

De Bula: Fo. lxxi.

fios in bono ⁊ annos suos in gloria. si autē nō audie
runt trāsibunt p gladiū. i. sententia ⁊ iudiciū. Esa. i. Si
voueritis ⁊ audieris me: bona terre comederis. q̄ si
nō audieritis ⁊ me ad iracundiā puocaueritis: gla
dius me⁹ deuorabit vos ¶ Alii plati q̄. s. grauāt
subditos suos Exo. xxiij. Si leseris eos vociferabūt
ad me. ⁊ ego exaudia clamorē eorū. ⁊ indignabit fur
or meus ꝑcutiamq; vos gladio. Esa. xxvi. Visita
bit dñs sup leuiathan. i. maluz platum. in gladio suo
duro ⁊ forti. Sap. vi. Iudiciū durissimū sup his q̄
psunt fiet. Dānabit ḡ eos dñs pena eterna. Eccli. x
xxvi. q̄ transgreditur de iusticia ad ꝑccm de⁹ parauit
illū ad romphea. i. ad penā eternā De hoc gladio
dicebat david. De gladio maligno eripe me.

Ἐσθ. κλνγ.

g Illa est immoderat⁹ appetitus edendi vel
bibendi. Hoc vitio peccat quinq; modis.

Borā pueniēdo ¶ Primo borā prādēdi vel
Delicata desiderādo cenādi pueniēdo. **E**ccl's. x.
Aimis comedēdo ¶ Tūc terre cuius rex puer est z
Sollicite pparādo cuius pncipes mane comes
Auide z ardentē fūmēdo dūr ¶ Terra ista corp⁹ ē
 rex est libez arbitriū qđ habz aniaz regere. pnceps
 ho quinqz sensus ¶ Quādo aliqs vult capere castruz
 festinat portā occupare. **G**ula est portā p quā totus
 exercitus diaboli intrat. ¶ Qui habet portā castri des
 facili habz z castrū ¶ Per portā em dñs diabolus totā
 suā familiā introducit ¶ Siē ad portā oris maior
 custodia ponenda est. qz nisi pus gula refrenet frus
 tra ptra alia vitia laborat ¶ Qui em tenet equū per
 os: ducit eū quo vult. sic diabolus gulosos. **I**ac. iij.

De Bula:

Si frena equis in ora mittim⁹ ad h^usentiedū nobis
z totū corp⁹ illoz circūferim⁹ Exēpluz de illo q^d sta
tiz hora prima volebat comedere ¶ Scdo delicata
numis desiderādo. vt filij israel carnes in eremo desi
rauerūt Num. xi. Sufficit de cibarijs q^d sint comes
stabilia. nō p^ocupiscibilia. Sen. Palatum tuū fames
excitet nō saporēs Si q^s haberet aliq^d vas q^d cor
rūperet vinū qⁿ esset infusū. nō libent^{er} poneret ibi s
meliori. Tale vas est v^oter hois corripit em^o q^d q^d
ibi infundit. Job. i. Ululate q^d bibitis vinū in dulce
dine. q^m perijt ab ore v^oo. Itē qⁿ hō delicate nutrit
astmū suū p^oicit eū in lutū. Sic q^d delicate nutrit cor
pus suū p^oicit eū in lutū pcti. Prover. xix. Qui deli
catē a pueritia nutrit seruū suū .i. corp⁹ suū. inueniet
euz postea p^oumacē. i. spūi repugnantē ¶ Tertio ni
mis p^omedēdo. Illa pluuia optima est q^d suauiter de
scēdit. subit⁹ aut⁹ z nimis imber arua subuertit. Sic
cibus moderatus vtilior est corpori. Quanto plus
terra fimat⁹ tāto magis malas herbas p^oducit Sic
corp⁹ q^{to} meli⁹ nutrit tāto plures monis carnales
generat. Sen. iij. Maledicta tra in ope tuo. spinas
z tribulos germinabit tibi Itē q^{to} vinea plus fers
corat: citius vinū corripit. sic hō nimis p^omedens ci
uius infirmat. Eccl. xxxvij. Propter crapulaz multi
perierūt. z in multis escis erit infirmitas. Sen. Da
ior ps hominū voluptate perit. ¶ Quarto sollicite z
studiose p^oparando. vt filij hely. i. Re. ij. Ysō. Tota
die epulas ruminat q^d ad expleduz ventrem vespere
delicias parat. Studiosē corp⁹ nutrire nihil aliud est
q^d vermib⁹ escas parare Erubesceret hō volēs esse
cocus regis. z non erubescit esse cocus vermiū. Se

De. Dulcis vermibus seruiet q̄ corpori seruit. Item q̄ corpus suū sollicitē nutrit hostē suū impingat. ⁊ q̄ to plus ei benefacit tāto magis eū impingat. **Gal. v.** Caro concupiscit aduersus sp̄m. ¶ Quirō autē ⁊ ardent sumēdo. Exēpluz de Esau. **Gen. xxv.** Jō dā **Eccl. xxvii.** Noli esse auid⁹ in omī epulatiōe: nec te effūdas sup oēs escā. Ultere fm carnē est vivere fm regulā porci seu suis. Ue illis q̄ tali abbanisse fecerūt p̄fessionē. qz nō sinūt eos exire de claustro suo: id ē de taberna. Qui sequit̄ porcū ducit eū ad lūz. **Eccl. xviij.** Post concupiscēcias tuas nō eas. **ps. lxxvij.** Adhuc esce eoz erant in ore ipsorū: ⁊ ira dēi ascendit sup eos.

¶ De Humilitate

Cap. xlvij

b Humilitas est duplex. scz ficta ⁊ vera. ficta in hypocritis. vera in hominib⁹ iustis. ¶ Ficta ḡ humilitas est in hypocritis q̄ fingūt se venula mori tuam vt habeant p̄elanuram. vel vt laudem temporealem acquirant. Sicut vulpes q̄ simulauit se mori tuam vt poneretur in quadriga vbi erant alleca. sed comedendo alleca ostēdit se viuā. **Ezech. xij.** Quasi vulpes in deserto p̄phete tui isrl. **Eccl. xx.** Est qui nequit se humiliat. ⁊ interiora eius plena sunt dolo. ¶ Secūda humilitas vera que est in hominib⁹ iustis consistit in corde. de qua dicitur **Matth. xi.** Discite a me qz mitis sum ⁊ humilis corde. glo. non fice. Et ex hoc procedit humilitas exterior sicut ramos ex radice. i. **Pe. v.** Omnes inuicem humilitatē insinuate. Nota ergo q̄ bona humilitas est triplex scilicet.

Sufficiēs. se subdere maiorib⁹

¶ Prima humili

De Humilitate

Abūdans. subdere se equali   ras est sufficiēs. et
Supabūdās. subdere se minori   hec est qñ subdi
r^o v^l inferior subdit se suo maiori z non p̄fert se eq̄li
z hec nec̄aria cuiuslibet est iusto. i. **Pe. v.** **H**ūiliamī sub
porēti manu dei vt vos exaltet in tpe visitatiōis **A**r
bor sursum nō crescit nisi radicē figat in imū. **S**ic hō
nō exaltabit nisi p̄us hūiliet. **A**ug. **A**rbores antēdite.
radicē figit in imū vt vernicē tēdat ad celū. si sine ras
dice ē z aurās petit ruina est illi nō incrementū. **V**dē
Si vis p̄struere magnā cellitudinē fabrice de fun
dāmēto cogita hūilitatis. **Q**uāto em̄ excels^o est edī
ficiū tanto p̄fundi^o fodit fundamentū. qz q̄ altū facit
domū suā sine fundamento q̄rit ruinā. ¶ **H**umilitas
abūdans est subdere se equali nec p̄ferre se minori.
Gregor^o. **N**on q̄b^o iā supiores estis. sed eos q̄b^o ad
huc inferiores estis aspiciate. qz sicut incēnū est elat
ionis respect^o deterioris. ita cautela hūilitatis cōsis
deratio melioris **Q**uāto maior arbor abūdat fruct
bus tāto magis inclinā. **I**ta hō q̄to abūdat bonis
opib^o z gratijs tāto magis hūiliet se **E**ccl. iij. **Q**uā
to maior es hūilia te in oib^o z corā deo iuenies gr̄az
Ite quis quando vult in altū volare p̄us se depmit
vel inclināt. **S**itr q̄ vult salire p̄us se inclināt. ideo q̄
vult exaltari p̄us se hūiliet. **N**ō est vallis sine colle.
nec collis sine valle. sic nō est hūilitas sine exaltatiōe
nec exaltatiō sine hūilitatiōe **L**uce. xij. **O**mnis q̄ se
exaltat hūiliabit. z q̄ se humi. exal. ¶ **T**ertio humi
litas supabūdans est subdere se minori. sicut fecit
christus iohanni qñ baptizatus est ab eo. **M**atth. iij.
sic decet nos implere oēm iusticiā. i. humilitatē **Q**ui
vult transire per ostium bassum nō est piculū si plus

De Iactantia. Fo. lxxiij.

Debito se inclinat. sed si par plus se erexerit ledit eas
put. sic 2c. Apo. iij. Ecce dedi corā te ostiū apertū. qz
modicā habes fuit. i. humilitatē. Itē q̄sio magis est
vas vacuū tanto magis intrat de aq̄ gratie. iō h̄go
Maria qz pl^o alijs vacua fuit apud se: magis alijs
repleta fuit grā Bern. Queris quo meruo grā ples
na. eo q̄ mentē eius nullū meritū occupauit huma
num quo min^o influeret grē plenitudo Itē aque de
scendūt ad valles 7 deserunt mōtes. sic grā venit in
hūiles 7 deserit supbos Jac. iij. Supbis de^o resistit
humilib^o aut dat grām. Itē vas nō implet de aqua
ple. e nisi pfunde inclinet vel in pfundū immergat.
sic nec hō implet gratia nisi humiliet Eccl. li. In
clinaui modicum aurem meam 7 recepi illam.

De Iactantia Cap. xlix.

Iactantia solet distingui tripliciter. scz Cordis
i oris 7 operis: ¶ Primo d iactantia cordis dicitur
Hier. xviij. Altitudinē cordis ei^o ego scio ais
dñs. arrogantiā 7 iactantiā ei^o. Liquorē p̄ciosuz nō lis
bēter ponit sapiens in vase p̄fracto. qz effunderetur
Sic deus nō ponit grām suam in corde superbo. qz
defacili p iactantiā effunderet Eccl. ix. Gratie fas
tiorum effundent. ¶ Scdo iactantia oris est vt gal
lina quando emittit ouum nō potest tacere. sed clas
mans accusat donec amiserit. Sic superbi iactādo
se bonum opus amittunt. Dan. iij. Dicit Nabucho
donosor. hec est ciuitas babilō quam ego edificauit
in robore fortitudinis mee 7 gloria decoris mei. Ec
cum sermo esset in ore regis. vox de celo ruit ter dñs
cens regi. regnū tuum transijt a te Job. xviij. Usqz
ad quē finē p̄ba iactabitis Idem Nunqd habebūt

De Innocentia.

finē pbayentosa ¶ Tertio est iactātia operis. que p
uenit ex abundantia rez. Sap. v. Quid p̄sui nobis
supbia aut diuitiaz iactantia qd p̄tulit nobis. Ipsa
em̄ est idolū seipm̄ colens ⁊ cōmendās ⁊ d̄ se ip̄a cā
rans. ij. Aboz. x. Nō em̄ q̄ seipm̄ p̄mēdar ille pbat⁹
est. s; quē de⁹ p̄mendat. Hester. v. Fecit rex assuer⁹
p̄uuiū magnū p̄ncipib; suis. ⁊ post. vt oñderet diuī
tias gl̄ie regni sui ⁊ magnitudinē ⁊ iactātia potētie

¶ De Innocētia. Cap. l. (sic.)

Innocentia inuenit̄ tripl̄x. s. Cordis ⁊ hec est
i incipitū. Oris. ⁊ hec est pficiētū. Operis.
⁊ hec est p̄seuerātium. De q̄b; d̄r in ps. xxiij.

Quis ascēdet in montē dñi ⁊ c. Innocens manib; ⁊
mūdo corde. ¶ Prima innocētia est cordis. d̄ q̄. ps
c. Perambulabā in innocētia cordis mei. Idē In i
nocētia mea ingressus sum. i. in mūdicia quā fuaui.
Qui em̄ vult grām dei recipe. necesse h; vas cordis
mūdū custodire Null⁹ sciēter poneret i vase (qd̄ diu
p̄inet lutū) balsamū. q; t̄meret amittere. Sic deus
grām suā nō ponit in corde qd̄ diu cōtinet lutū pec
cati. Est em̄ ad grāz suscipiēdū min⁹ idoneū Bern
Balsamū est grā dei. vas pulcherrimū requirit. Hec
innocentia custodit̄ p mundiciā bonoz operū Job.
xxij. Saluabit̄ innocens in mundicia manuu; suaz
Facilius est aliquem ditari q̄tum ad diuitias istius
seculi cui multa dimissa sunt a parentibus que bene
seruauit q̄ illum qui bona paterna iam consumpsit.
sic illi qui bona naturalia virginitatē ⁊ innocentiam
post baptisum seruauerunt facilius ditari possunt
bonis spiritualibus q̄ illi qui perdidērūt. ps. lxxvi.
Custodi innocentiam vt bonum patrimonū tuum.

De Instabilitate: Fo. lxxiij.

2 vide equitatem domini dei tui. ¶ **S**cda innocentia est proficiennuz. hec est oris. ps. lxxiij. Non priuabit bonis eos q̄ ambulāt in innocentia. Hec custoditur iusticia 2 carnis mortificatione. sicut carnes custodiuntur salis appositione. Sicut enim carnes putrescunt 2 scaturiunt vermibus nisi sal cito apponatur. Sic caro hominis verme peccati 2 prauæ delectationis scaturit. nisi in erate iuuenali dometur 2 redigatur in seruitutē spiritus. Quando enim contrarium gratie dei occupauit aliquē per peccatum: difficius in eo grana dei postea recipitur. Sicut masteria que habet in se aquaz difficilius suscipit ignem quia ignis inuenit ibi qd̄ sibi repugnet. vt patet de ligno aquoso. ¶ **T**ertia innocentia est perseverantissimum. que est operis de qua Job. xxvij. Donec deficiam nō recedam ab innocentia mea. sed eaz semper cōseruabo. Quia sicut fatu⁹ est ille qui haberet vas aureum 2 balsamū sibi oblatum in eo reponere noller: donec lutum in eo annis multis tenuisset. Sic fatuus ille qui gratiam dei in puericia: non vult recipere. nisi prius fuerit vas peccati 2 imūdicie: Thren. iij. Qui nutriebant in croceis amplexati sunt stercorea. Hec custoditur per bonaz societate. ps. cxvj. Cū sancto sanctus eris 2 c.

¶ De instabilitate.

Cap. li.

Instabilitas. Quatuor faciūt hoīem instabilem. scz. Stulticie cecitas. Pcti feditas. Impatiēcie feritas. Presūpta securitas. ¶ **P**riūm ē stulticie cecitas. Dis ei stult⁹ instabilis ē. Iuxta Jobū sapiētis. Stult⁹ vt luna mutat d̄ cogitationē in cogitationē. de desiderio in desideriu⁹ Proverb. xvi

R 9

De Stabilitate.

Cor stultorum dissile erit. Sen. Ante oia cura vt cōsu-
les tibi. obserua vt eadē velis hodie q̄ heri. mutatio
erem volūtat̄ indicat aiam vacare atq; alibi appa-
rere pui nūlit vent⁹ Idē. Quid ē sapiētia. Et respon-
det. idē velle ⁊ nolle. stulto nihil cōstat. nihil diu pla-
cet. ¶ Scdo ē pcti fidelitas Cor em pctōis est sic
pila q̄ in ludo puerorū depellit d̄ alio ad aliū. sic pec-
cator de vno pctō ad aliud currit. De quo cōq̄ritur
dñs p Hieremiā dicētes. Pctm peccauit hierusalē
p̄pterea instabilis facta est. Ideo dictū est preposu-
ill⁹ templi. Esa. xxiij. Ponā te q̄si pilā in terrā latam
⁊ spaciosā Cor igit pctōis est sicut.

Pila in ludo puerorū ¶ Primo est tale cor
Ballus supra pinnaculū tēpli sicut pila. vt h̄ imedi-
Aut in gabia ate Scdo sicut gall⁹
Panis soli ⁊ vēto expositus supra pinnaculū tem-
pli. q̄ cuilibet vento se vertit. Sic hō q̄ cuilibet cedit
tētiatiōi Job. xxiij. Tollet eos vent⁹ vrens. ⁊ aufert
de loco suo. paleā tollit vent⁹. nō granū. ⁊ poma pu-
trida ⁊ vermiculosa cito cadūt de arboze a modico
agitata vēto. s; sana bene se tenēt. Job. xxi. Erunt si-
cut palea a facie vēti. ⁊ sicut fauilla quā turbo disps-
gi. Tertio est sicut autis in gabia. q̄ q̄scere nō potest
s; semp currit ad gabiolā. mō buc. mō illuc. Biere.
xiiij. Hec dicit dñs poplo huic q̄ dilexit mouere pes-
des suos ⁊ non q̄ruit. ⁊ dño nō placuit. Sen. Ecce
vagaris ⁊ de loco ad locū inq̄taris. egri animi est
ista iactatio. Quarto est sicut panis q̄ de arca ad fe-
nestrā posir⁹ a vēditore soli ⁊ vento ⁊ luto expositus
facit⁹ ⁊ citius denigratur ⁊ desiccatur. Sic sessiones
in ostijs ⁊ fenestris. ⁊ collucationes inutiles in cordi

in religiosorum decolorationes consueverunt generare et
humorem deuotionis auferre Illi homo qui in claustro
cordis sui se tenet intra seipsum Et sic. et a vento se ab-
scondunt. et celant a turbine et tempestate rumor secularium
et solationum: sunt sicut panis in arca conseruatus
qui teneritudinem et humorem deuotionis facilius retinet quam
illi qui pascunt ventum et pascunt a vento inanis glorie. et ex-
uffiant et exiccant. Ideo dicit apostolus ad Hebr. xiiij. quod
optimum est gratia stabilire cor. Tenuum est impatiens fer-
ritas. Omnis ei impatiens instabilis est. ut dicit boetius in
lib. de consol. Quis est itaque felix qui cum dederit impa-
tientie manus statum suum non oporteat mutare. Quartum
est presumptua securitas que est defectus timoris. timor
enim reddit hominem stabilem. sicut lapides suppositi asse-
ribus super tecta custodiunt eas ne a vento moueant. Ec-
cli. xxv. Timor domini super omnia supposuit se. Unde sicut an-
cora tenet nauem ne mergat. ita timor tenet cor stabili-
le. Greg. Ancora mentis pondus timoris. Et sicut ti-
mor bonus facit hominem stabilem. sic timor malus facit
eum instabilem. et timor mundanus vel humanus talis nunquam
quiescit. Job. xv. Sonitus terroris semper in auribus eius
et cum pax sit semper insidias suspicatur.

¶ De Gra.

Cap. liij:

i Ra multa mala facit homini. quia

Ipsum excecatur

¶ Primo homines excecatur

Ab omni bono prauat

Exemplum de equo cui opus

Omnia mala prouocat

unt oculi ut circueat ad

molendinum. Sic diabolus excecatur hominem per iram. et

tunc sicut equum excecatur ducit qui vult. Ideo philistei.

Samsonem excecauerunt. et postea fecerunt eum ire ad

molam. id est perire curre. Job. xviij. Caligauit ab idem

R. iij

De Ira.

gnatione oculus meus. Item sicut in aqua turbata
nō resultat imago. nec oculus turbatus clare videre
pōt. sic hō turbatus nec se nec deū cognoscit. ps. xxx.
Turbat⁹ est in ira oculus me⁹. **Ite** diabolus facit si
cut piscator q̄ turbat aquā vt pisces nō vidētes nas
sam intrent. Sic diabol⁹ turbat hoīem vt pccm nō
cognoscēs adimpleat Gophō. p. **Tribulabo** homi
nes ⁊ ambulabunt vt ceci **Ite** diabolus est sitis cor
uo. q̄ qñ venit ad cadauer p̄io currit ad oculū. Sic
diabol⁹ p̄mo cececat hoīem p iram. sciens q̄ postea
poterit euz p̄cipitare de facili in foueā perī. ps. lvij.
Supcecidit ignis ⁊ n̄ viderūt solē. ¶ **Ecdo** ab om
ni bono puat auferēdo ei spūalia ⁊ ipalia. **Prouer.**
xix. **Qui** ipatiēs est sustinebit dānū. s. bonoz omniū.
Nota q̄ iracūd⁹ est sicut hō cui dom⁹ p̄burit. tūc in
vesperis diues est ⁊ mane n̄bil habz. qz ignis om̄ia
sibi abstulit. **Ira** bona spūalia pdit hō iracundus ob
sibulū vni⁹ verbi dū in iram vel odiū cadit. **Eccli.** ij.
De eis q̄ pdiderunt sustinentiā. **Ite** est velut olla ni
miū ignē hñs : q̄ ebuliendo emittit quicqd in ea est.
Prouer. xv. **Cor** stultoz ebullit stulticiāz. quia qcqd
sentit in corde profert ore.
¶ **Tercio.** oia mala puocat. **Prouer.** iij. **Vir** iracu
dus puocat rixas. glo. **Ianua** vicioz est iracundia.
qua clausa virtutib⁹ interi⁹ dabit⁹ reges. qua aperta
ad omne facin⁹ armabit⁹ irat⁹ anim⁹. **Prouer.** xxi.
Qui ad indignādū facilis est. erit ad pccm peluioz.
Dulcē em p iram dominat⁹ diabol⁹ in homie. **Nō**
em timet homo iratus facere qcqd diabol⁹ p̄cipit.
nō parcat seru⁹. nō filio. n̄ vxori quin p̄ciat in ignēz
vt in aquā. **Prouer.** xvij. **Expedit** magis occurrere

vrse raptis fentib. id est. catulis q̄ saruo cōfident in
 stulticia sua Itēz in exercitu diaboli est incendiaria
 ferēs ignē ante se. Nō em̄ iracūd⁹ est velut serpens
 ignē vomens ex ore exurens omnes q̄ sunt iuxta se.
 Prouer. xv. Vir iracundus puocat riras. Item est
 sicut ferrū ignitū vrēs omē qd̄ t̄agit. Et sicut lignuz
 spinosū qd̄ pūgit āplectētes se. Sz licz hō amet om̄s
 nes arbores q̄ sunt in horto suo. spinosas tñ declinat
 ne lacerent eū. Sic licz om̄es amandi sint: familiari
 tas tñ iracūdoz declināda. It̄ d̄ Prouer. xxi. Noli
 eē amic⁹ hoi iracūdo De infirmitate spūali Ca. liij

i Affirmitas spūalis d̄ p̄c̄m propter multa
 Propt̄ corpis debilitationē P̄mo p̄t corp⁹
 Propter visus obcecationē debilitationēz. qz
 Propter nociuoz appētionē sicut infirmitas
 Propter ciboꝝ abominationē debilitat corp⁹
 Propt̄ frequētez dei offēssionē ita p̄c̄m aiam. ps.
 xxxvij. Dereliquit me virtus mea. glo. quam habui
 ante peccatū. Thren. i. Abierunt absqz fortitudine
 ante faciē subsequēus Sc̄do debilitat visuz z obce
 cat. Unde sequitur z lumen oculoz meoz z ip̄m nō
 est mecū. s. interi⁹. ps. xxxix. Cōprehenderunt me ini
 quitates mee. z nō po. vi viderem. Satis cec⁹ est q̄
 ita ponit pedē in luto sicut in mundo z plano. Tre
 noz. iij. Errauerunt ceci in plateis polluti sunt san
 guine Tercio p̄t nocioꝝ appētionem Prouer.
 i. Usqzquo paruuli diligit infantiā z stulti ea que s̄
 bi noxia sūt cupiēt Quarto p̄t stultozum insipidi
 tatē. infirmi nō sapiūt corpalia cibaria. nec peccato
 res spūalia. Aug. Impi⁹ dulcedinē dei nō sentit. qz d̄
 febre inq̄tar. palatū cordis amisit. Quito p̄t frequē

De Infirmitate spūali.

tem dei offensionē Greg. Iusto dei iudicio deus cor
pctōz obnubilat vt merito pcedēz pcti i alia cadat
Aiti⁹ cadit hō in ifirmitatē quā habuit. Sexto vidē
dum est quō sanent ifirmitates spūales: sic corpales
ifirmitates p diuersa remedia de p̄silio medicorū cu
rant. sic spiritualis infirmitas de consilio scripturas
rum. igit infirmitas potest sanari.

Per emplastrū attractiuū	¶ Primo per emplastrum attractiuum. et
Per sudorem humectatiuū	sic sanat spūalis ifir
Per balneum lauatiuū	mus p emplastrū. qd
Per vomitum euacuariuū	est p̄bū dei. Empla
Per dietam extenuatiuā	strū trahit dolorez a
Per resectionem afflictiuā	corpe. sic verbū dei
Per vncionem lenitiuam	pctm ab anima. Esa.
Per minutionē alleuiatiuā	xlviij. Iussu est vt
Per medicinam sanatiuā	supervlcus ezechie regis cathaplasmarēt massaz si

ciū. qd dulcedinē dei significāt. qd tāte efficacie est
q sanat oēm infirmitatē spūalem. vt habet infra de
verbo dei. ¶ Scdo p sudorē humectatiuū: q humo
rem noxiū expellit a corpe. Sic sanat aia p timorez
dei z pene eterne. Eccli. i. Timor dñi foras expellit
pctm Bern. Praui humores. mali mores. Prouer:
iij. Time deuz z recede a malo. Sanitas quippe in
vmbilico tuo erit. p vmbilicū qd adheret materno
vtero carnalis p̄cupiscētia designat. Sanitas ergo
in vmbilico est qñ p timorē dei p̄cupiscētia carnas
lis expellitur vel depumitur. Prouerb. viij. Timor
dñi odit malū. Sed de cōtrario cōqrīt dñs Ezech.
vi. In die ortus tui non est p̄cisus vmbilicus tuus. i.
carnalis cōcupiscētia. ¶ Terno p louonē vl balne

De Infirmitate spūali. Fo. lxxvñ.

um lauariū Ideo dictū est naamā syro. iij. Reg. v
Glade ⁊ lauare sepius in iordane: ⁊ recipiet sanitas
tem caro tua. Sic sanat hō spūaliter p lachrymaz
effusione in p̄fessione. ps. vi. Misere mei dñe qm̄
infirm⁹ suz. gl. Reatu pctōz infirmat aia Sana me
dñe qm̄ cōturbata sunt om̄ia ossa mea. glo. Dens
mea turbata est ad penitētiā. ps. lix. Mōuisti terā
ram. scz cordis mei. ⁊ turbasti eam ad penitētiā. sa
na p̄ritones ei⁹ q̄ sanas p̄ritos corde. ¶ Quarto
p vomitū euacuatiū. i. p̄fessionem. Eccli. xxxi. Si
coactus fueris in edendo multa .i. multa pct āgres
gando: surge e medio: ⁊ vome p cōfessionem. scz vt
venenū mortiferum. ⁊ refrigerabit te: ⁊ non adiciet
corpori tuo infirmitatē. Job. xxxiij. Nūquid qui non
amat iudiciū sanari potest. Qui sanari desiderat ne
cesse est vt vulnus detegat. Vñ dictū est leprosis q̄
petebant sanitatē. Luce. xvj. Ite ostēdite vos sacer
dotibz. ⁊ dum irent sanati sunt. ¶ Quint⁹ mod⁹ sa
nandi est p dietā extenuatiuā quā deus iniungit. Et
hec est duplex. scz Abstinētia peccatorz. ⁊ obseruā
tia p̄ceptorz. Prima dieta quā de⁹ iniūgit est abstine
tia peccatorz. de qua Thessa. iij. Abstine te ab
omni fornicatiōe. vt sup̄ habes de abstinecia. Scda
est obseruātia p̄ceptorum. Luce. x. Hoc fac: ⁊ viues
Hiero. Si qs sermonē meū seruauerit mortē nō gu
stabit in eternū: s; qz hāc dietā adā nō seruauit. ipse
cū tota sua p̄genie mortē incurrit. Sen. ij. Quacūq;
hora comederis morte morieris Sic moriunt spūa
līf q̄ diuina p̄cepta nō custodiūt. Tertiā dietā innun
git sacerdos. ⁊ hec est abstinecia a cibo. vt habes sus
pra ibidem. ¶ Sextus modus p̄fessionez afflicci

De Inuidia.

uā putridoz. Sic sanat hō p tribulationē. vii Job. v
Increpanōez dñi ne repbes qz ipē vulnerat z medet
pauit z man' ei' sanabunt. Deut. xxxij. Percutiam
z ego sanabo. i. de triculariōe. ¶ Septim' mod' p
vncionē. i. orōnez q̄ mentē linūt. Bar. vi. Ungēbat
oleo multos egros z sanabant. ps. xxi. Dñe clama
ui ad te z sanasti me. Eccl. xxxvij. Fili in infirmitate
tua ne despicias teipm. sz ora dñm z ipse sanabit te.
¶ Octau' pminutionē alleuiatiuā. i. p elemosynaz
largitionē. ad altitudinē celi ascēdere n̄ poteris one
rar'. alleuia ḡ sarcinā tuā dando paupib' bona tua
Lu. xi. Qd̄ superest date elemosynaz: z ecce oīa mūda
sūt vobis Esa. lviij. Frāge esuriētī panē tuū zc. Se
quit' tūc erūper q̄si mane lumē tuū: z sanitas tua cit'
n' oriet. ¶ Ultimo dat' medicina q̄ oīm infirmitatū
spūaliū est sanatiua. z hec ē charitas. Sanat ḡ cha
ritas oēs lāguozes. qz opit multitudinē peccōz. eccl.
xliij. Medicina oīm in festinatōe nebule. nebula ardore
solis contēperat. sic charitas tribulationē z pe
nalitatē. Cūcūq; amaritudini fuerit admixt' amor
dei statiz dulcescit. amor aut' dei oīa facit dulcia. etiaz
mortem. Aug. Amanti nihil difficile est. charitas in

¶ De Inuidia Cap. liiij (oib' ponit saporē.

Inuidia (q̄ est pestis aīe) a diabolo ē introdu
i cta iuxta illud. Inuidia diaboli mors in
trouit in orbem terrarum.

De melioratiōe alteri' deteriorat' ¶ Primo d̄ me
De pfectu alteri' annihilat' lioratiōe primi de
De leticia alterius tabescit teriorat'. Aug. In
De pinguedie primi marcescit uidia ē dolor alie
De sanitate p̄pinq̄i infirmat' ne felicitat'. z de bo

De Inuidia. Fo. lxxviiij.

De vita alterius moritur no dolet. de malo gaudet vt diabolus. Inuidi enim sunt socij diaboli in lucro ⁊ in damno. quia quādo diabolus lucratur gaudet. sed quando perdit dolet. ⁊ damnū ⁊ lucrum eius suū reputat. Sap. ij. Inuidia diaboli mors introiuit in orbem terrarum. Imitantur autē eum qui sunt ex parte eius. ¶ Secūdo d̄ profectu alterius deficit ⁊ cōsumit. Est enim ignis agrestis qui in aquis. scz granarū ardet. ⁊ seipsū ⁊ consumit. sic ignis ligna. Est etiam vitium venenosum. habet enim venenūz in corde. Est etiam sicut aranea. quicquid sugit vertitur in venenum. ⁊ alios suo veneno inficit detrahēdo. immo medicinalia. vt bona opera fiunt ei venenosa. de qua medicina moritur Aug. Sciendum q̄ cum per omne viciū antiqui hostis venenum huius mano cordi infundit. in zelo inuidie tota viscera sua serpens ꝑcunt. ¶ Tercio de leticia tabe scit ⁊ lucē bonorū operū obscurat. Sūt em̄ sicut noctue nō valentes lucē bonorū operū videre. siles hely. q̄ n̄ poterat videre lucernā donec extingueret Greg. Mens inuidi cū de alieno bono affligit q̄si de radio solis obscurat. Ita corrupt⁹ est vt fetentia ei rodoleant. ⁊ redolētia feteāt. ⁊ amara sunt dulcia. ⁊ dulcia amara. Ele q̄ dicūt bonū malū. ⁊ malū bonū. ponētes lucē tenebras. ⁊ tenebras lucem ⁊c. ¶ Quarto d̄ pinguedine alteri⁹ marcescit. Unde poeta Inuid⁹ alteri⁹ marcescit rebus opimis. Est enim velut vermis qui nascit de ligno vel veste. ⁊ post illud vñ nat⁹ ē corrodi ⁊ sumi. Prover. xiiij. Putredo ossium inuidia. ¶ Quinto d̄ sanitate alicri⁹ infirmat. Magna stulticia. de alieno vulnere vult vuln⁹ suū sanare. sanus

De Inferno.

tem querit in aliena infirmitate. Bonum in alieno malo. qđ ideo est ac si in igne qreret aquā. et in spinis viuas. et in tribulis ficus. Augu. De aliena pena qrit sibi medicamentū. et acquirit grande tormentum. Inuidia est egritudo animi ex felicitate alterius proueniens ¶ Sexto d vita morit Job. v. paruulus occidit inuidia. vt Cayn Abel. Gen. iij. glo. Nisi inferis or esset de bono alterius nō doleret. alia glosa. Paruus est q̄ terrena diligit. magnus q̄ eterna. paruus ḡ occidit: qz nullus hac peste morit nisi qui terrena appetit. Exēplū de illo q̄ petijt a rege vt sibi vnus ocul⁹ erueret. vt socius duos pderet.

¶ De inferno.

Cap. ly.

i Infern⁹ est loc⁹ in quo pctōz anie sepeliunt

Sed videndū

¶ Circa assertionē ei⁹

De eius assertionē

sciendū q̄ diabol⁹ multū

De ipsius pditione

nitit extinguere fidem

Et eius meditatione

de inferno vt sic hominem

excecātū facili⁹ ducat illuc p viā pctōz dū non refugit penā quā nō credit fm quem modū solet duci latro velatis oculis ad paubulū. Exēplū de Sedechia. iij. Regū. vlt. q̄ excecatus a nabuchodonozor dū eius est in babilonē. S3 multis rōnib⁹ et exēplis posset ostendi infernū esse. Exēplum. magnificētia regalis requirit q̄ rex habeat palatia pulchra ppter bonos. et carceres ppter malos. Rex ho glorie magnificatus sup oēs reges terre habz p bonis palacium spaciosū: qđ est celū. et carcerē habz tenebrosū qđ est infern⁹. Itē de⁹ est adeo iustus q̄ in regno suo nihil relinquit impunit⁹. Job. xxxij. Deus inultū aliqd abire nō patit. s3 videm⁹ multos sceleratos mori im

penitētes. nec hic puniunt. ergo alibi punient locus
istius punitionis. infernus est. Item lex terrena re-
quirit q̄ aliqui propter suas culpas deferantur in
exilium perpetuum sic deus in exilium perpetuum
mittit impenitētes. qd ē in infernū. Itē iusticia eccl̄e
astica separat aliquos perpetuo a consortio fidelium. ⁊
in sepultura sepelit eorū cadauera extra alia corpora
fidelium. s; in loco vili. ḡ iusticia diuina que maior est
nōne sepabit aliquas indignas aīas a consortio sc̄ōz
eas in loco vili collocādo ⁊ in exilio inferni trāsferēs
do. Lu. xvi. Dicitur⁹ est diues ⁊ sepult⁹ est in infer-
no ¶ Sc̄do de p̄ditione inferni. Sciendū q̄ ibi erit
penaz diuersitas. multiplicitas ⁊ perpetuitas. ps. x.
Ignis sulphur ⁊ spūs pcellaruz ps calicis eoz. Si
ps eoz calicis erit talis. qd de toto. Greg. In infer-
no erit frigus intolerabile. ignis inextinguibilis. ver-
mis immortales feroci tolerabilis. tenebre palpabiles
flagella cedennū. horrida visio demonū. pfusio pec-
catoz. desperatio oīm bonoz. sepulc̄i ḡ in loco tante
tristitie erunt. ¶ Primo erunt in timore con-

In timore continuo
In dolore pmaximo
In dolore ppetuo. 7
 erit eis d pccis pfusio
 feros pene inflictio timoris est augmentatio. Scdo
 erunt in dolore pmaximo. Job. xx. **S**i dolor irruet
 sup eū **S**i dolor partus irruēs in mulierē eā ira affli
 git. qd erit de illis sup quos irruet omnis dolor. **S**i
 homo nō pōt sustinere modicū ignem pynam bozā
 in vna parte digiti. qntus erit dolor quādo interius
 7 exteri⁹ ardebit. **S**sa. xij. **P**ortiones interius 7 do

In timore continuo
In dolore pmaximo
In dolore ppetuo. z
erit eis v pccis pfusio
feros pene inflictio timoris est augmentatio. Scdo
erunt in dolore pmaximo. Job. x. Si dolor irruet
sup eū Si dolor partus irruēs in mulierē eā ira affli
git. qd erit de illis sup quos irruet omnis dolor. Si
homo nō pōt sustinere modicū ignem pynam bozā
in vna parte digiti. qntus erit dolor quādo interius
z exteri⁹ ardebit. Esa. xliij. Portiones interius z do

De Inferno.

lores exteri⁹ mibūt quasi putriētes dolebūt. **T**ertio erūt in ppetuo labore: nec leuatiōē accipiēt d labo re suo. Beda sup illud Job. xv. In inferno nulla est redēptio. Nō credat errore decept⁹ q aliq pōio redi mēd⁹ sit apd inferos nec doloris mitigatio. **N**ī sine fine laborabūt. ps. xlviii. Laborabit in etnū z viuet adhuc in finē z h ē qz nolūt mō laborare. s qescere z delitijs affluere faciētes festū añ vigiliā. **E**xēpluz d mari qd cā intrinseca semp est inqenim Esa. lviij. **C**or impū qsi mare feruēs qd qescere nō pī. **Q**uare to erit eis ibi de pctis pmissis pfusio. **V**iere. ij. **Q**uō pfundit fur qn depbēdit. ita z tu pfunderis. **P**roba bile est q in inferno erunt aliq signa dānatiōis eoz. **E**xēplū d fure cui suspendit furtum ad collum. vt cā sue pene ppalet **T**hien. p. **C**ōuolute sūt. s. pātā mea z iposite collo. vi. s. videant ab oib. **E**scōo erit ibi penaz acerbitas. z h mult⁹ d causis. s. ex fletu. ex stri dore dēnū ex plāctu. ex desiderio mort⁹. ex māduca tiōe linguaz. ex blasphemia pditoris. q oia patēt ex scripturis sacris **G**rego. **H**oc suspicari n potuit qd h crucianib⁹ dedit⁹ inuenit. **A**duertendū est qta erit afflictio vbi tot pene z tā acerbe pcurrunt. cū vnica pena in pñi tm affligat hoīem q vix pōt penā (quis modicā) sustinere. **I**tē si febris q aliquantulū ad tps qescit. tm affligit hoīem. qto magis illa afflictio cōtinua z sine aliq reqe. **V**iere. xvi. **S**eruiet⁹ dñs alio nis q n dabūt vob regez die ac nocte. **N**ec pside ratio videt **D**avid puerisse. vt dī in ps. lxx. **Q**uātas oñdisti mihi tribulatiōes mltas z malas. z puerlus vnifica. zc. **I**tē aggrauat etiā penā illam: **N**orribilis demanū visio **U**isio demonuz

Eoz multiplex mala p̄ditio horribilis aggrauat dā
natorz penā Job. xx. Uadēt ⁊ veniēt sup eū horribi
les. Exempluz in Dial. de illo q̄ vidit demones añ
se q̄cūq; se vertebat cū moreret. ⁊ cū nō possz euade
re cepit clamare Inducias vsq; mane. s; nō habuīt
Ite si tyranni mūdi sic affligerunt martyres. qd̄ erit
de demonibz q̄ in p̄pabili sūt potētiōres ⁊ crudelios
res in penis: Job. xl. g. Nō est p̄tās in terra q̄ ei vas
leat p̄parari. Eccl. xxxix. Sūt spūs ad vindictā cre
ati. ⁊ in tpe cōsūpnōnis effundent fūmū ⁊ furorē eoz
q̄ fecit illos Aggrauāt etiā penā dānatorz male con
ditiones circa corpa eoz. Erūt em̄.

Deformia ¶ Erūt corpa damnatorz deformia
Debilia ad intruēdū. Au. Si ignis iste corpora
Et nuda ral omnia corpora lucida ⁊ d̄cora d̄
turpat ⁊ denigrat. quāto magis ille ignis infernalis
turpis ⁊ obscurus Exemplū de igne sancti Antos
nū Jobelis. ij. b. Omnes vultus redigēt in ollam
Erunt debilia ad resistendum Job. xviij. d. Confus
met brachia eius primogenia mors. id est fornicatio
nē q̄ p̄sistit in brachijs. Erunt nuda ad confundendū.
id est ad eoz p̄fusionē. Nauz. iij. b. Ostendam
genibz nuditatē tuam. ¶ Terno erit ibi penaz eter
nitas. Esa. xxxij. Quis habitabit ex vobis cum ar
doribz sempiternis Grego. Erit miseris mors sine
morte. defectus sine defectu. quia mors ibi semper
incipit. ⁊ defectus deficere nescit. Si p̄paretur
alicui lectus mollis ⁊ suavis. et diceretur ei quod
oporteret eum iacere in lecto illo per viginti annos
ita q̄ pro nulla necessitate de illo resurgeret. nullo
modo credo se velle obligare nec facere posse de

De Inferno.

ceret. Et quō poterit esse in inferno p infinita secula
seculorū. vbi sub⁹ eū sternet tinea. ⁊ operimētū eius
erūt pmes. ⁊ lect⁹ ei⁹ ignis. vī dī Esa. xiiij. **N**ic est
dom⁹ dedali. cui⁹ facilis est ingress⁹. s; negat egres
sus. fm qđ scribit Esa. xxxiij. **C**ongregabunt in las
cū ⁊ cludent ibi in carcere. **E**xemplū de lapide in
mari pieto q nūq̄ inde eribit. **A**poē. xviij. **S**ustu
lit angel⁹ lapidem molarē grandē ⁊ misit in mare vi
cēs. hoc impetu mittet babylō in infernū. **N**ē null⁹
libent⁹ poneret pign⁹ p̄ciosum p vili ⁊ modico p̄cio
vī rediminō posset. quāta ergo stulticia est illuc aiaz
suam tam p̄ciosam obligare p modica delectatione
p̄cti vñ exire nō posset. vbi ignis nō extinguet ⁊ vers
mis nō moriet. **J**ob. xi. **V**et q̄ fecit oia. nec tñ p̄sum
metur. **E**xemplū de salamandra q̄ ab igne tota suc
cendit ⁊ nō cōsumit. sed ibi viuit. **E**t de ferro quod
totū incēdit ab igne nec ppter hoc p̄sumit. ¶ **C**irca
meditationē tormentorū inferni. **N**otandū q̄ medita
tio est vtilis valde. qz inducit p̄ctōres ad penitendū
⁊ diabolo resistēdū. ad carnē dep̄mēdū. ad delicias
fugendū. ⁊ ad bene opandū. **F**acit ergo hec p̄sides
ratio tormentorū.

Cōtra diabolū bñ pugnare ¶ **P**rimo facit cōtra
Carnositatē mactare   diabolū virilr pugnare
Mūdanā delectatiōez p̄culcare   **D**is ei p̄siderās
A mala via reuocare   q si vict⁹ fuerit ab eo
Et ad bonū excitare   ducet illum ad illa tor
menta. pugnat meli⁹ ne vīcat. **E**xēplū d̄ Antonio
cū diabol⁹ tētarēt eū d̄ p̄ctō p̄dictas rememorās pe
nas eidē apponebat. **E**t tandē diabol⁹ in specie pue
ri puuli ethiopis nigerrimū apparēs ⁊ ad pedes ei⁹

puoluit se victū ab eo p̄fessus est. Sc̄do valz. quia facit carnositatē mactare. Sicut ei bacul⁹ q̄ versat in ignez p̄sumit in eo coxer. ita necē est vt p̄sumatur carnositas in eo q̄ d̄ inferno meduat. Si em̄ assidua moris meditatio carnis est afflicto (vt d̄z Eccl̄s. xij) q̄to magis meditatio ignis eterni. Tercio facit mundanā delectationē despiciere ⁊ p̄culcare. Exēpluz in Uitaspatz. Dixit q̄dam senex. Nutrix qm̄ vult puerū ab lactare ⁊ a dulcedine lactis auertere ponit aliqd̄ amari in mamilla. qd̄ senties puer a mamilla extrahit. Sic ⁊ tu amaritudinē inferni delectationib⁹ mundi opponas ⁊ fraberis ab eis. Job. vi. Nūqd̄ gustare poterit q̄s qd̄ gustariū affert moriē etnā. Quarto facit a mala viā reuocare ⁊ ad bonā redi. Reuocare a mala viā est viā p̄ditionis deserere q̄ itur p̄ p̄ctā ⁊ ad bonā viā redire est ad p̄niam fructuosam puenire p̄s. cxviii. Cogitavi vias meas q̄ male crani ⁊ cōverti pedes meos. i. affect⁹ in testimonia tua ido Job. x. Dimitte me vt plāgā paululū p̄ p̄niam dolore meū. i. p̄ctm̄ a nō vadā ⁊ c. Exēplū d̄ mago q̄ no lebat audire sermōes ne puerteret ad p̄niam. Quinto facit ad bonū excitare ⁊ p̄igritiā deserere. Exemplum in Uitaspatrū. Dixit frater sen. Quid faciam qz sedēs in cella patior aciditā R̄ndit senex. Nōdū vidisti futura tormēta. qz si illa vidisses posuisses in corde tuo. ⁊ si essz cella tua plena s̄mib⁹ vsqz ad collum sustineres patiēter ⁊ nō acidiareris. p̄pterea d̄z tu p̄s. ix. Conuertant p̄ctōres in infernū. s. p̄ meditaciones vt illuc se trāsserant ⁊ p̄siderent ⁊ paucant.

De Iudicio generali

Cap. lvi.

i. Iudiciū generale futurū patet automati⁹ ⁊

2

De Iudicio generali.

rationibz **Ma. xij.** **Ullulate** quia prope est dies dñi:
Rex cuius aduentus expectatur et timeſc licet remotus ſit. tamen videtur p̄pinquus.

Probatur ergo.

Auctoritatibus

¶ Primo p̄bat auctoritatibus apo: **Et** rationibz. ſtolorz. q̄ huc vnū de articulis poſuerunt. **Mat. xxiij.** **Inde** vēit⁹ ē iudicare viuos et mortuos. **¶** Scō. rōnibz hō bñ diſpoſit⁹ dī deū eſſe ſūme ſapientē et p̄mū bonū q̄ meli⁹ excogitari nō pōt. **Si** ḡ credis dñ et creatorē et gubernatorē mundi nō debes eū credere cecum. vt ea q̄ ſiunt nō videat aut ſi videat nō coſnoſcat. aut malignū. vt maluz qđ videt ſibi placeat et punire nō curet vel negligat. Aut impotētē vt ſi velit nō valeat. Aut iniuſtū. vt nec bonis bona. nec malis mala retribuatur. Aut impiū et non miſericordē. vt afflictioēs et op̄ſſioēs bonoz q̄rū ad op̄ſſores impune tranſeat. Aut infidelē. vt eis q̄ fidelit ei ſeruūt bonū nō retribuatur ſz pon⁹ malū. cū videam⁹ bonos frequēter p̄teri et malos ecōtrario p̄ſperari. **Nec** eſſe vt in futuro fiat a iuſto iudice i iudicio ḡnali oīm retributio ſm q̄ meruerūt. **Alt**iſſim⁹ ei patēs reddit⁹ eſt. **p̄s. lxi.** **Reddet** vniciuſqz iuxta opa ſua. **Nec** eſt p̄batio in itineralio clementis. **Timendū** eſt aut iudiciū p̄pter multa. quia erit mirabil⁹.

Propter ſignoz multiplicitatē
Propter furoris inflexibilitatē
Propter iudiciū infallibilitatem
Propter ſcie inexcusabilitatē
Propter diei incredibilitatem
Propter iudicis intolerabilitatē

¶ Primo erit iudiciū timen⁹ dū p̄pter ſignoz multiplicitatē. q̄ dē ſigna p̄cedēt iudiciū

p̄s. lxiiij. **Turbabunt** gētes et timebūt q̄ habitāt terz

De Iudicio generali Fo. lxxxij.

minos a signis tuis. **Mat. xxij.** Sol obscurabitur et luna non dabit lumen suum et stelle cadent de celo. **Lu. xxi.** Erunt signa in sole et luna et stellis et ceteris. **Chrysostomus.** Cum praefata mulieres moritur tota familia deponit ornatum consuevit et induit se veste lugubri in signum doloris. Sic appropinquante mundi termino omnes creature erunt signa doloris. Itaque homo moriens cum laborat in extremis amittit spiritum tunc operis signis loquitur. sic mundus in fine. **Gregorius.** Quia debent signa percurrere ut malum valeant finire. **Augustinus.** Itaque sic rex volens accipere de suis inimicis vindictam permittit cursarios qui succedant terras eorum. ita dominus permittet mundum succedentes. **Deus** non manifeste veniet ignis in conspectu eius exardescet et in circuitu eius iterum. **Mat. xxij.** Adit angelos suos cum tuba et voce et congregabit electos a quatuor ventis celi. **Ysaia.** siue comeda siue biba spiritus videt intonare auribus meis illa vox. **Surgite mortui venite ad iudicium.** **Chrysostomus.** super illud **Lu. xxi.** Nubes caelorum mouebunt. Si rex aliquis processit contra aliquem omnes dignitates mouent. exercitus omnes exercitant. tota ciuitas fremet. Quanto magis rege caeli exurgere iudicare vivos et mortuos. angelice praesentia commouebunt terribiles ministri terribile dominus praecedentes ante ipsum per caedela suis fulgura viva praecedent. et per nubem horreda rotunda. **Secundo** timendum est propter iudicium furibundum inflexibiliter. **Prover. vi.** Felis et furor viri non perit in die vindictae. **Iob. ix.** **Deus** cuius ire resistere nemo potest. Si ei bene sit et omnes sancti rogaurent pro aliquo qui tunc esset in peccato mortali non exaudirent. **Chrysostomus.** Nec filii pro parentibus intercedunt. nec angeli pro hominibus. nec sic solet assumere spiritum quia nata iudicium non recipit misericordiam. **Nescit** modo potentia dei a malis. sic accipit

De Iudicio gñali.

non gladiū dū ē in vagina ignorat: Sic mō iusticia
dei et potētia in vagina misericōdie abscondunt. S; cū
acuerit vt fulgur gladiū suū et arripuerint iudicium
man^o ei^o apparebūt. Itē seruo: solis sub nube regi
tur. s; qñ discoopitur qñ ardoris ostendit. Sic xpm
sub nube misericōdie misericordia remota quāte sit pos
tērie et iustitie oñdit. ps: ix. Cognosceť dñs iudicia fa
ciēs Veniet em cū pāte magna. qz nō erit angelus
nec ctūs q nō veniat cū eo ptra pctōres Null^o em
poterit ei resistere nec audebit cōtradidere. sic palea
nō resistit igni. Mat. iij. Paleas pburet igni inext
inguibili. Chry. Nec resistendi frus est nec fugiens
di facultas. nec pñie loc^o. nec satisfactōis tps. ex an
gustia oīz rex nihil rmanebit nisi luc^o Tercio timē
dū est ppter iudiciū infallibilitatē. qz ineuitabile erit. ij.
Cor. v. Oēs nos optz manifestari añ tribunal xpi.
vt referat vnusq; ppta corpis prout gessit siue bo
nū siue malū Veniet em ad pputandū. qz bona nos
bis pmissa dissipauim^o Mat. ix. Veniet dñs suo
rū illoz et ponet rationē cū eis In fine hebdomade
solēt pueri reddere lectōes tot^o septimane. q nescit
pberatur. et q scit euadit Et oparij in fine hebdoma
de recipiūt mercedē p opib; suis Et deficientib; nun
diis vadūt mercatores ad pagamētū. Sic in fine
mūdi oportebit rōnez reddere oīb; et recipere mer
cedē in iudicio. Eccl. vii. Lūcta q fecit de^o addu
cet in iudiciū p oī errato siue bonū siue malū. Nescit
tur modo qre hic in paup̄tate et vilitate dimittit eos
de^o Sicut fr^o radicis in hyeme nō videt. qz vacu
os ramos dimittit. s; in estate apparebit eis Ita in
iudicio apparebit bonitas p̄tū dei suis sanctis. cum

De Iudicio gñali. Fo. lxxxij.

eos omni infirmitate et penuria deposita decorabit.
qn̄. s. fulgebūt sicut sol in p̄spectu p̄ris eoz. ¶ Quars
to terribile erit ad timēdū ppter p̄scientiar̄ inexcusa
bilitatem. Nullus poterit se excusare. qz erit ibi des
nudatio operum. Eccl̄i. xi. In fine hoīs denudatio
opez illi. Dan. xi. Iudiciū sedit et libri. s. p̄scientiar̄
ap̄ti sūt. Creditor pbat̄ debiti sui p l̄ras patentes
q̄s habz a debitore vel per testes Sic diabolus pro
bat auctorē corā summo iudice p opera mala q̄ tunc
erunt patētia. Apoc. xx. Iudicati sūt mortui ex his q̄
scripta erant in libro s̄m opera eoz. Sap. iij. Filij q̄
nascent̄ testes sunt neq̄tie aduersus parentes. id est
opa oparios accusabūt p̄ctā em̄ q̄ mō sunt occulta
manifestabunt. vt merces fardeloꝝ in nūdinis. p̄me
Cox. iij. Veniet dñs q̄ illuminabit abscondita tene
brar̄. et manifestabit p̄silia p̄ncipū vel cordiū. Et iō
meli⁹ esset hic p̄ p̄fessionem ea deponere. sicut latro
furtū extra domū eijcit ne iuxta eū inueniat. ps. xcix
ij. Preueniam⁹ faciē eius in cōfessione. Fam⁹ est ille
q̄ citatus corā dñō suo p̄tra se testes adducat. i. mala
opa. et bonos testes. i. bona opa q̄ p se loq̄rent̄ in via
occidit p̄ p̄ctm̄ ¶ Quinto timendū est ppter diei in
certitudinē. qz tūc veniet qn̄ min⁹ sperabit. i. Thef.
v. Cū dixerint pax et securitas tunc repente supueni
et interitus. Glo. Subitanea perditio diei iudicij.
Mat̄. xxij. Sicut fuit in dieb⁹ Noe ita erit aduē
tus filij hoīs. Sicut em̄ erant in illis dieb⁹ ante dilu
uū comedētes et bibētes et nubentes et nuptui tradē
tes nō p̄gnouerūt donec venit diluuius et tulit om̄es
ita erit et aduētus filij hoīs Nō et vos estote parati.
q̄a q̄ hora nō putatis filius hoīs veniet. Nē si sciret

De Iudicio gñali.

aliquis q rex mādaret ei p lras certas q ipse venirz et
to ad ipm. z si eū in malo z vili statu inueniret suspēs
deret eū vlt i ppetuū icarceraret eū. credo q p posse
ppararet se z nō differret. Sic dñs mādāt nob per
euāgelii q in aduētu suo pparem⁹ nos. qz remune
rabit pparatos. iparatos at etnāl dānabit **Dat. x**
rv. Que erāt pte intrauerūt cū eo ad nuptias. non
parat⁹ at expulsis **Jo d. Eccl. xviij.** An iudiciū pa
ra iustitiā tibi. z anq loqris disce. z an lāguozes ad
hibe medicinā **Sexto** timēdū est ppter iudicis into
lerabilitatem. **Salachie. iij.** Quis poterit cogitare
diē aduē⁹ eius. z qs stabit ad vidēdū eū **Si em tm**
timet aliquis qñ sent se reū d furto vel alio delicto ve
nire corā dño treno. **Qñ d. timere apparere corā**
sūmo iudice. q tot criminib⁹ se culpabilē recognoscit
Greg. Si tm ptimescis iudiciū pulueris. q formidie
puidendū est iudiciū maiestatis. **Aug.** O q anguste
erūt vndiqz vie rephs. sup⁹ erit iudex irat⁹. infer⁹
horredū chaos. a dextris pctā accusantia. a sinistris
infinita demonia ad supplicii trahētia. Inius pscia
vrēs. exteri⁹ mūd⁹ ardēs. Quo fugiet pctōz sic dep⁹
hēsus. latere erit impossibile. apparere intolerabile:
Apo. iij. In dieb⁹ illis qñt hoies mori z non inue
niēt. z desiderabūt mori z mors fugiet ab eis. **Luc.**
xvij. Tūc dicēt mōtib⁹ cadite sup nos. z colib⁹ coop
ite nos. Aggravatio ist⁹ iudicij erit cause magniū
do. Ille em q obtinebit in illo adiudicabit in regno
etno. ille vō q cadet a cā sua adiudicabit mortē etne
Dat. xv. Ibūt h. i. impij in suppliciiū eternuz. iusti
at in vitā eternā **De iudicio temerario Cap. lviij.**
i Iudicio temerario. i. malo iudicat bō tripl⁹.

De Iudicio temerario. Fo. lxxxiij:

In cā sua p̄pria

In causa p̄rimi

In cā sua 7 p̄rimi

7 tētiā p̄tra aīam: carnū acq̄scēdo. hoc est facere ancillā dñam. 7 dñam ancillam. qđ est magna abusio.

Esa. v. Expectaui vt faceret iudiciū. 7 ecce iniquitas.

liles sūt pueris qđ nō indicāt bonū nisi qđ placet eis

Ele qđ dicit malū bonū. 7 bonū malum Et qđ illud

iudiciū sit iniustū patz **Eccl. xviij.** Fili post concupi

scētiās tuas nō eas. s; a volūrate tua auertere Si p̄

stas aīe tue p̄cupiscētiās ei⁹. faciēt te in gaudium in

inimicis tuis. ¶ **Secdo** iudicat hō male in cā p̄rimi.

vt illi qđ indicāt dinorē meliorē 7 honorabiliorē. vt

canis ioculatoris qđ meli⁹ valentē cognoscit **Isa. ij.**

Si introierit in puentū vestrū vir anulū aureū hñs

in veste cādida: introierit autē 7 paup in sordido has

bitū. 7 intendat in eū qđ indur⁹ est veste p̄clara 7 dix

eritis ei. tu sede hic bene. pauperi autē dicat. tu sta il

lic autē sede sub scabello pedū meorū. nōne iudicatis

apud vos mēp̄os. 7 facti estis iudices cogitationum

iniquarū. S; illud iudiciū cassabit a vero iudice in

magnis assisys in iudicio gñali. qđ nō fm vīsiōe ocul

loz iudicabit **Esa. xi.** Exemplum de diuite. 7 lazaro.

Lu. xvi. Exēplū sicut fatu⁹ est ille qđ empturus equū

nō p̄siderat equū s; sellā vl frenū. sic qđ boiem ex ves

te vl ex p̄uersatione exteriori cōsiderat. q; ex aureo

freno n̄ meliorat equū. 7 aliqn̄ sub vili sarpileria las

tēt merces p̄ciose. 7 sub pictura aurea lignū putridū

iō d; **Jo. viij.** Nolite iudicare s; faciē. s; iustū iudiciū

iudicate ¶ **Tertio** iudicat hō male i cā sua 7 p̄rimi

scm̄ vl eaz p̄rimi agguādo 7 suā alleuādo. sic p̄ba

riscus.

2. iij

De Iudicio temerario

publicanū iudicauit. Sic ocul⁹ q⁹ videt alioz⁹ defect⁹
sz suos non p⁹siderat. Ro. ij. Propter q⁹ inexcusabil⁹
es o hō ois q⁹ iudicas. In q⁹ ei aliu⁹ iudicas teipsum
p⁹dēnas. eadē em ag⁹s q⁹ iudicas. mirum est q⁹ pctā
sua maiora nō videt. z p⁹mi minora pctā videt. cōs
tra naturā visus. Danh. vij. In q⁹ em iudicio iudis
caueris iudicabimini. z sequit⁹. hypocrita eijce p⁹mo
rrabē de oculo tuo zc: Nō debem⁹ alios iudicare.

Quia statum illoz ignoram⁹

Quia iudices nō sum⁹

Quia de nobis responsuri sum⁹

¶ Primo qz sta
tū illoz ignora⁹

mus Ro. xij:

Qui nō māducat māducāre nō iudicet. de⁹ em illū
assūpsit. p⁹r eē q⁹ placeat dō. Bern. Caue aliene v⁹ke
eē curiosus explorator. aut temerari⁹ iudex. q⁹ si p⁹pe
rā. i. puerse ab eo actū esse dephēdas. nec sic iudices
p⁹rimū. Magis aut excuses intētionē si opus. nō po
tes. v⁹puta ignorantia. z. vel subreptionē. vel casum.

¶ si oino dissimulationē rei certūdo recusar. dic⁹
to apud teneipm. **¶** q⁹ vebemēs fuit tentatio illa
quid de me fecisset in me sūt p⁹r. **¶** Scdo qz iudices
nō sum⁹ Ro. iij. Tu quis es q⁹ iudicas alienū seruū
suo dño stat aut cadit. i. ad ipm p⁹rtinet nō ad te Jo. v
¶ Pater oē iudiciū dedit filio. **¶** Sapiēs balu⁹ alter⁹
subditum nō iudicat. sicut quidam q⁹ alios iudicant
fm q⁹ in se sentiunt nō fm veritatē. Sicut qñ fundit
metallū talē formā accipit q⁹lem in modulo inuenit.
Sic sunt qdā q⁹ modulū cordis sui habēt d⁹formatū
q⁹cqd ab eis cernit totum corruptū z r⁹formatū in
uenit. Itē sicut in vase corrupto quicquid infundit
totum inueniunt corruptū. Tales sunt similes infir
mo cui cib⁹ quātūcūq⁹ sapid⁹ videt inspid⁹ z ama

De Iudicibus malis Fo. lxxxv.

rus et hoc non est a vitio cibi. sed a corruptione palati.
sic iudiciū malū nō ex facto primi s; corruptione ius-
dicantis pcedit. Sic bacul⁹ in aqua posit⁹ videt fras-
tus ppter reflectionē vmbre. et turres et mōtes iuxta
aquā vident transuersi. Eodē mō cordi puerſo et vi-
niato oia vident puerſa et viniata. Sap. xvij. Semp
psumit seuā p̄urbata p̄cia. Iō dicit Salomon. Stult⁹
in via ambulās cū ip̄e sit insipicēs oēs insipicētes existi-
mat. semper creditur latro q̄ oēs sint ei similes. Chry.
Q̄is hō s̄m se alterū iudicat. Un̄ q̄cqd in bono cor-
de cadit. totū bonum et dulce efficitur. sicut ap̄is que
amaros succos et venenosos in mel puerit. Ecce tra-
rio in corde imundi vel venenosi totū cōuertit in ve-
nenū. sicut de aranea q̄cqd fugit puerit in venenū.
Eccl. xi. Bona in malū puerrens insidiat. et in ele-
ctis suis ponit maculā. ¶ Tercio qz de nobis m̄suri-
sum⁹. nō de alijs Ro. xiiij. Tu aut̄ q̄ iudicas fratres
tuū. aut tu q̄re spernis fratrem tuū oēs stabimus ante
tribunal xp̄i. et post Unusq̄sq; nostrū p se reddet rō-
nez deo. Nō ergo ampli⁹ inuicē iudicem⁹. s; hoc iu-
dicare magis ne ponatis offendiculū vel scandalū
fratri. qz s̄m q̄ iudicabim⁹ alios iudicabimur a deo.
Matth. vij. In quo iudicio iudicaueritis iudicabis
mini et vos etc. ¶ Quarto. qz in p̄nti assignatū nō est
t̄ps. s; i futuro. i. Cor. iij. Nolite aū t̄ps iudicare. q̄
adulsc̄p adueniat dñs q̄ illūinabit abscondita tenebra

De Iudicib⁹ malis Cap. lviij (rū etc.

iudices malī muneribus corrumpunt. Uns
i de munerum acceptio.

Iudicē excecatur
Correctionē enervat

¶ Primo iudicē ex-
cecatur. Infam̄s eēt
L v

De Iusticia.

Iusticiā annihilat q̄ in domo sua recipet illū
 a q̄ deberet excitari. Hoc fac muer̄ acceptor. Deut
 xvi. Non accipies psonā. nec munera. qz munera ex
 cecāt oculos sapientū z pervertūt corda iustoz. Scdo
 correctionē enervat. Aliqn̄ platus venit ad aliquē
 subditū sibi cū tāto lairatu q̄ videt eū velle deuorā
 re. sz ille pcurit eū de vna marca argenti z aufert ab
 eo loq̄lam Eccl̄. xxx. Encenia z dona excāt oculos
 iudicum: z q̄si mutus in ore auertit correctionē. z sic
 enervat muneribz. ¶ Tertio iusticiā annihilat z cor
 rūpit. Mulier nō dī casta que sollicitat a turpi ama
 tore si munera ab eo recipiat. Itē nec iudex munera
 recipiens a corruptiōe p̄ci est inuincibilis. Esa. p. Prin
 cipes tui infideles socii sūt. oēs diligunt munera. se
 quunt̄ retributiones. pupillo nō iudicant. z causa vi
 due nō ingredit̄ ad eos. Itē sicut iniqu⁹ estz. q̄ mibi
 cappā meā venderet. ita iniqu⁹ est iudex qui sniam
 (quaz ex suo officio debet) vendit z aliqd̄ ppter hoc
 accipit. Job. xv. Ignis deuorabit tabernacula eorū
 qui libenter munera accipiunt.

¶ De Iusticia

Cap. lix.

i Iusticia solet distingui quadupliciter. scz

¶ Vltima p pecunia	¶ Prima ē iusticia v̄
Deficiēs z remissa	dita p pecunia v̄ laude
Excedēs vel nimia	humana. de qua Dat.
Sufficiens z vera	vij. Attēdite ne iusticiam
	vestram faciatis coraz hōibz vt videamini ab eis
	Chry. Corā illis bona facis a q̄b (licet remoti sint)
	velles videri. fatuus est ille q̄ opa sua de q̄b posset
	emere regnū etnū p nihilo. i. p vana glia (q̄ nihil ē)
	Dat. Greg. Qui de bonis que facit humanā laudez

querit. rem magni meriti p vili p̄cio venalē exponit
 Irē qui bladū suū in herba colligit v̄ vineā in agre
 sta manducat nō inuenit in autūno qd in horreo. v̄
 cellario ponat. Sic qui hic vult habere mercedē va
 ne laudis vel terreni p̄modi in futuro nō habebit. qz
 sicut de⁹ nō punit bis in ip̄m. sic nec remunerat. Iō
 seq̄t. alioqn n̄ hē rē. Et seq̄t Amē dico vob recepes
 rūt mercedē suā Fatu⁹ d̄z reputari q̄ stiticiū semina
 uerit vult h̄ie fructū. Talis ē illē q̄ de opib⁹ suis h̄
 requirit mercedē. In vitā sparrū dicit qdā sic fieri non
 p̄t vt herba sil̄ nascat̄ r semē. ita fieri nō p̄t vt sil̄ has
 beam⁹ seculi gl̄iaz r celestē. ¶ Scda est iusticia de
 ficiens vel remissa. hec est iusticia phariseoz. de qua
 dicitur Matth. vii. Nisi abūdauerit iusticia vestra
 plus q̄ scribarū r phariseoz nō intrabit̄ in regnum
 celoz. Hec est illoz qui ad tempus credunt. r in tēs
 pore temptatiōis recedunt Equus v̄l operarius ma
 ne deficiens nō p̄t facere magnam dietam. nec fugit
 ad p̄mū ictū cupiēs h̄ie victoriā. Job. iii. Tenuit te
 plaga r d̄fecisti Gal. vi. Bonū faciētes nō deficias
 mus. tpe aut̄ suo metem⁹. ¶ Tertia est iusticia exce
 dens v̄l nimia. hec est illoz q̄ facta r p̄ctā alioz ag
 grauāt. r sua alleuiāt Bern. Sūt qdā sic feruentes
 circa alioz p̄ctā vt plurimū videāt esurire iusticiā. si
 de suis p̄ctis idē eēt iudiciū. Sz nō ē sic. nūc aut̄ pōs
 d⁹ r pōd⁹ mēsurā r mēsuravtrūqz abominatio ē ap̄d
 deū. Isti sūt siles cuiā stulto q̄ audierat q̄ de⁹ p̄ces
 pat recte ābulare nec declinare ad dextrā v̄l sinistrā
 r iō nolebat diuerterē sz mōtes r domos trāscēderē v̄l
 diruerē. Sic fac̄ nūm⁹ iust⁹ q̄ oia v̄t ad suā volūtātē
 reducerē r iudiciū dī euagare. Quid ḡ necē ē sum̄p

De Iustitia.

iudicius si oia corrigant hic. **Apłs. ij. Cor. v. Oēs**
manifestari optz añ tribunal xpī vt referat zc. Item
siles sūt stuko trāseunt diuersa loca. q̄ oēs lapides
q̄s nō recte ordīnatos in aceruis videbat aliter ordi
nare volebat. z omnes claudos recte ābulare. z oēs
lucos videre recte. z oēs dies ad equalitatē redire
¶ ordinationē dei. sz non oēs arbores sūt eq̄les. nec
fruct⁹ eq̄ boni. nec eq̄ eq̄les. nec aialia eq̄lia. nec hos
mines equales esse pñt. qz fm apłm oia mēbra n̄ cū
dē actū hñt. Sz aliq̄ extra dei ordinationē omīa vo
lūt esse equalia. sicut ignis lāpadē sine oleo destruit.
sic zelus iustitiē cor hoīs. nisi lūinum oleo miscōie.
¶ Iō misericordia sup̄altat iudiciū ¶ Quarta iustitia
est sufficiēs z vera. d̄ qua Macrobius. Iusticia est
virtus reddēs vnicuiqz qđ suū est Optz ergo hoiez
iuste agere respectu vniuscuiusqz vt sit iust⁹ z rect⁹
Respectu dei ¶ Primo respectu (in omibz
Respectu pñi di optz hñt iusticiā videlz In
Respectu sui emēdanōe pmissoz In soluti
one debitoz. In superogatiōe gratuitoz. Prima est
in emēdanōe pmissoz facere iusticiā d̄ seipō in pñti
vel fiet in futuro. qz qđ inferior p̄lat⁹ sufficient corz
reterit sup̄ior postea veniēs itez nō corripiet. Sic si
hō in pñti sufficient se punit nō punietur in iudicio.
Apłs. i. Cor. xi. Si nosmetipsos iudicarem non
vniqz iudicaremur. Sz d̄ Grego. Qui non vult ius
dicari eo iudicio qđ nūc est iudicē expectet. Iō dicat
Prover. xviij. Iustus in pñcio accusator est sui. an
teqz ab alijs accuset in futuro. glo. Dis q̄ vere iust⁹
est vbi peccantiū errata p̄spicit pmo seipm inspiciat.
z dū se ipsum accusauerit alios benigne corripit. In

iustus po non accusat se in pñti sō accusabit in fumi
 ro. Gen. Qui in secreto nolūt audire pñtatē in publi
 cio audiēt eā. Secda est in solutiōe debitorū z cēsuū.
 H est dictu. reddere dñō suo ius suū. Si ergo te reco
 gnoscis seruū dei z de dñō suo. debes ei seruitiū de
 feudo qđ tenes ab eo. ij. Zach. ix. Iustū est hoīem
 esse subditū deo z mortālē uō parīa deo sentire. Si
 heres fidez nō seruaret dñō suo hereditate paterna
 merito puaret Sic hō zc. Mat. xxi. Auferet a vob
 regnū dei z dabit gēti faciēti fructus eius .i. facient
 opa z seruitiū qđ p illo habēdo requirunt. Qui nudum
 auferret ei a. qđ empi^o ē z traderet illi qđ nō bz ius inu
 st^o essz. Si qđ seipm aufert dō a qđ faci^o ē z redēp^o
 z seruit diabo. magis iniustus est Bern. Infidelē rō
 vrgēt. z iniusticia rōnalis totum se tradere illi a qđ se
 totū habet. Flora de tribz mēsis tenemur seruire deo
 De corde exhibēdo dilectionē Lu. x. Dilige dñz dñ
 tu. ex toto corde tuo. De corpe bonā opationē. Gal.
 vi. Dū ip̄s habemus opemur bonū ad oēs. De pos
 sessione elemosyne largitiōem. Tob. viij. Quō pote
 ris ita esto misericors. si multū tibi fuerit abundanti
 tribne. ¶ Tertia ē in superogatiōe gratuitoz. Hec
 qđ ē iusticia bona est. vt sicut grat̄s accipimus a deo
 se z sua. sic gratis dem^o ei nos z nostra Prouer. xij.
 Qui negligit dānū ppter amicū iust^o est. damnū. scz
 amicorū. corporis. honoris. z rerū. Via ista neglexit
 ip̄s ppter nos. vt nos retineret Sic z tu non cures
 qcqd pdas z qcqd de te fiat dūmō eū retineas. Au.
 Quidqd voluerit de^o me^o auferre se mihi dei. q. d.
 nō curo d aliq dūmodo ipm possim habere. ¶ Sicut
 et respectu p̄mi triplex iusticia nobis necāria est

De Iustitia.

scz vt ei nocumentuz nō inferamus. Vñ ab eo illata
nocumēta remittam⁹. Ut nos ⁊ nra primo exhibea
m⁹. ¶ Pria iusticia q̄ debet prio ē vt ei nocumētu nō
inferam⁹. Tull⁹. Prīmū fūdamētū iustitie est ne cui
noccaf. deide cōi vtilitati fua f. Iustitia magis alijs
q̄ sibi prodest. ⁊ vtilitates suas negligit cōia emolū
mēta pponēs. iō. Prouer. xvi. Initiū bone vite facit
iusticiā. s. naturalē. Math. vii. Quēcūq; vult⁹ vt sa
ciāt vob hoies ⁊ vos faciāt ill. Exēpluz de pposito
q̄ h̄ recepit in pnia nulli facere qd sibi noller. Tob.
iii. Quod ab alijs oderis tibi fieri. Iud ne aliqñ aliq
feceris. Prouer. xvi. Iustoz semita declinat mala
⁊ c. Scda vt illata nocumēta a primo remittam⁹. ⁊
hoc qdē iustum est. vt qui iudicari vult a dño in foro
misericordie eodē in foro velit cum primo iudicari.
alioqn miscdia nō defēdet eū si eā negauerit primo
q̄ iudiciū sine misericordia fiet ei q̄ nō fecit misericor
diā. Exēpluz de suo nequā. Math. xvi. Qui enim
vult iudicare iniust⁹ ē. qz ei aufert ius suū q̄ dī. Vñ
bi vindictā ⁊ ego retribuā. Qui sō remittit iust⁹ est
qz p indulgētia indulgētiā soluit. ps. xxxvi. Dumias
bit pccōr ⁊ nō soluet. iust⁹ at miseref ⁊ retribuet. Im
possibile est vt riui⁹ fluat ⁊ fōs siccus sit. Miscdia
dei fōs est. miscdia nra riui⁹. Aug. Fluit riui⁹ scz
miscdie nre ad primū; ⁊ fōs. s. miscdie dei siccabitur
erga nos. Mat. v. Bñi misericordes qm ⁊ c. Tertia
est vt nos ⁊ nra primo ipēdam⁹. sicut scriptū est. Di
spisit dedit paupib; ⁊ c. glo. Qui dat sua iusticiā opa
f. qz prio reddit dbitū. Eccli. x. Declina paup aurē
tuā sine tristitia ⁊ redde dbitū. Eccli. x. Seminate
vob iusticiā. i. elemosynam in puate. ⁊ merite in ore

misericordie. In ore illi⁹ q⁹ dicitur⁹ est. Esurui et des-
distis mihi mactu. et venite benedicere. ¶ Si respec-
tu sui eget homo triplici iusticia. scz. ¶ Pr^o ut sit aie
Ut sit aie sue iustus procurator iustis procurator. qz
Ut sit corporis iust⁹ gubernator aia pupilla etul⁹ z
Ut sit virusqz ad bonu p^omotor incarcerata e. q⁹ in
hois custodia posita est z p^omendata. Io iustu est ve-
ei neccaria pvideat puerb. xij. Gustus comedit z res-
plet aiam sua. qz qrit ei cibū spūalem. In iust⁹ videt⁹
q⁹ meli⁹ pcurat ancillā q⁹ dñam. id est carne q⁹ aiaz
Job. xxiij. Paut sterile z q⁹ non parit. glo. Carnem
q⁹ sterilis dz. qz duz sola terrena appetit bonas cogi-
tantes gignere nescit. nec bona opa parere. z vidue
nō bñ faciūt. i. aie qz dū terrenis desideriis servit curā
aie p^otenit. Eccli. x. Peccantē in aiam suaz qz iustū
cabit. i. iustū reputabit. aut qz honorabit ex honoran-
tē aiam suā Multi plus honorāt stulares suos q⁹
aiam suā. qz frequē⁹ eos tergūt. Eccli. x. Fili in mā-
suetudine serva cor tuū. i. aiam tuā. z dā illi sū meris-
tū suū. ¶ Scda iusticia est. ut sit cordis iustus gu-
bernator. z hoc sū q⁹ dz Eccli. xxiij. Esbaria z vir-
ga z onus asino. id est corpori Sz mlti ita ipinguāe
z icrassāt asinos suos. i. corpa q⁹ n pnt eos tenere. sz
p^oiciūt eos in lutū p^octi Hora q⁹ nos sum⁹ a dño p^osti-
tuti iudiciarij in terra corporis nri ut p^octā q⁹ si latrones
occidam⁹. Hiere. i. Ecce p^ostitui te sup gētes. i. p^octā
carnalia. z regna. i. p^octā spūalia. ut euellas p^o p^otrinio-
nē. z dstruas p^o p^offessionē. z dissipēs p^o satisfacionē. et
p^o edificēs z plātes in viridario etne vite. Solz dicit⁹
q⁹ tra ē securā q⁹ bñ tener iusticiā. sz vbi nō sit iusticia
latrōes habitāt. Esa. xvi. Quia iusticiā n fecim⁹ i s

De Iuramento.

ra. iō si ceciderūt habitatores ei⁹ .i. pcti ⁊ mali mor⁹
 Qui sustinet latrones ⁊ nō facit de eis iusticiā. vñ oñ
 dit iudici meret mortē. Latrones sunt pctā occulta
 q̄ debem⁹ osidere iudici p̄ fessionē qñ ipa dephēdi
 mus in domo p̄scie nre. ¶ Tertia vi sit vtriusq; ad
 bonū p̄motor. Prover. iij. Justorū semita quasi lux
 splēdēs. i. vita q̄ semita dī p̄pter breuitatē ⁊ mūdiciā
 ⁊ rectitudinē. qñ lux splēdēs alios illuminās p̄ exem
 plū; pcedit ⁊ crescit vsq; ad p̄fectam diē. s. eternitatis
 De quo ps. Delior est dies vna in anjīs tuis sup
 millia: que sunt in presenti seculo.

De Iuramento Cap. lx.

Iuramentū est phibitū Nolite iurare neq; p
 celū neq; p terrā Multa sūt dissuadēda cir
 ca iuramentum. scz

Appetitus iurandi.

Affiduitas iurandi

Falsitas attestandi

Pro nihilo iurandi

Pronitas blasphemandi

¶ Primū est appetitus

iurandi Jac. v. An oia

frēs nolite iurare neq;

p celū neq; p terrā neq;

aliū q̄cūq; iuramētū.

Sit autē: fmo vester ē est. nō nō. vt nō sub iudicio de
 cidatis. s. reat⁹ vel pcti q̄ facit q̄ piurat vñ blasphe
 mar. ¶ Scdm est affiduitas iurandi. Eccli. xxij. Iu
 rationi nō assuescat os tuus. Vix pōt esse. q̄ frequēter

turet qñ aliqñ piuret Itē noianto dei nō su assidua in
 ore tuo p̄pter piculū piurij. Ille em̄ q̄ licitū iuramen
 tū facit qñ laqueū ad collū suū ponit Prover. vi. Vl

laqueat⁹ es p̄bis oris tui. ⁊ captus p̄p̄is sermonib⁹
 qñ p̄o iuramētū trāsgredit⁹ qñ ip̄o laqueo p̄p̄is ma
 nu se transgular. ¶ Tertium est falsitas attestandi

Hiere. iij. Iurabis. vivis dñs in veritate ⁊ in iudicio

⁊ in iusticia. **Q**uā aliq̄s piurat manū suā quā extendit
 ad reliq̄as vlt̄ sup libzū dat diabolo. ⁊ donec peniteat
 de piurio man⁹ illa diaboli est. ⁊ q̄cqd facit de mas
 nu illa. vel signat se vel comedit manu diaboli facit
Exemplū de illo q̄ cū piurasset dixit. Nūqd breuior
 est manus ista quā extēdi ad reliquias. ⁊ stan⁹ p̄bus
 sta est manus illa. **I**te falsari⁹ videt̄ esse si q̄s sigillo
 alicui⁹ dñi sibi cōmissio ad defendendā aliquā vitas
 tē ad aliud vteret̄ p̄firmādā. falsari⁹ iudicaret̄. **S**ic
 cū deus pmiserit hoib⁹ vt assumāt nomē suū ad p̄fir
 matioēz vitatis. si vtant̄ noie ip̄i⁹ ad p̄firmatioēz fal
 siutatis ip̄i falsarij sunt. **Q**ui em̄ falsus iurat vult deū
 inuoluere in pctō suo. **C**ū ei iurare fm̄ Aug. sit deū
 in testē inuocare cū ip̄e iurat falsus vult deū testē ad
 ducere falsutatis. **I**te vult facere q̄ de⁹ reputet̄ dece
 ptoz dñi i noie ei⁹ vlt̄ hoies d̄cipe vlt̄ seducef. **S**ach.
 viij. **U**nusq̄sq̄ malū p̄tra primū suū ne cogiteris in
 cordib⁹ vris. ⁊ iuramētū mēdax ne diligas. **Q**uar
 tū est qñ hō iurat p̄ nihilo. **E**xo. xx. **N**ō assumes nomē
 dei tui inuani. ⁊ **D**eut. v. **N**ō usurpabis nomē
 dei tui frustra. qz nō erit impunit⁹ q̄ p̄ re vana assū
 pserit illud. **Q**uintū ē blasphemia. **O**stendit̄ ma
 gnitudo butis pcti ex pena q̄ legit̄ dñs punisse blas
 phemantes **L**eu. xxij. **Q**ui maledixerit deo porta
 bit pctm suū. ⁊ q̄ blasphemauerit nomen dñi morie
 moriet̄. lapidib⁹ obzuet eū ois multitudo ppli. **E**xem
 pluz de puero qñq̄ annoz. **D**agna offensio dicere
 puicū militi. maior regi. ⁊ q̄ta est dicere sūmo regi
Qui q̄reret ab aliq̄ si vnq̄ dixit puiciuz ep̄o vlt̄ regi
 rñderet q̄ nō. qz nō fuisset ausus. vel qz nō meruerit
 ⁊ tamē audet deo dicere qui nūq̄ ei nocuit. sp̄ mult.

De Hypocritis.

Et qui diceret de eo q ipse dicit deo. nūq̃ vlti⁹ diligeret eū. s3 vell3 sibi magnā emendā fieri. z m̃ facit deo q̃ est dñs ei⁹. s3 soluet in futuro **Yō dñ Aug. Nō** min⁹ peccāt q̃ deū blasphemāt in celis q̃ q̃ ipm̃ cru

¶ De Hypocritis. Cap. lxi. (ciserūt in terris

b Hypocrita speciem habet sanctitatis: sed ope
ra falsitatis. Ideo assimilatur.

Strutiōi aut **¶ Assimilat̃ hypocrita strutio**
Perforate nuci ni **Job. xxxix. Penna strutio**
Sterq̃linio niue coopto nis silis est p̃ene herodij z
Falso nuncio accipitris. i. silis est hypo
Lupo oui simili crita bonis in p̃uersatiōe ex
Fraudulēte vulpi teriori. s3 nō in p̃itate opis.
Et cādele ardēti nec involaru cōtēplationis
Aliq̃ fruct⁹ q̃nq̃ sani exteri⁹ apparent. s3 interi⁹ sūt
putridi z p̃miculosi. z sub pictura aurea q̃nq̃ latet li
gnū putridū. p̃sus. Non teneas aurū totū qd̃ splens
det vt aurū. Nec pulchrū pomū qd̃libet esse bonum
Matth. xxij: Ule vobis hypocrite: q̃ similes estis se
pulchris d̃albat⁹ zc. **¶ Scdo** silis est vacue nuci z
pforate vermez habenti interi⁹ que in ignem p̃jciē.
Sic hypocrita vacu⁹ gr̃a dei cui⁹ p̃sciaz p̃mis p̃cti
corrodit: in ignē eternū p̃jciē **Matth. xxv. Seruū**
inutilē p̃jcite in tenebras exteriores: ¶ Tercio silis
est simario vel sterq̃linio niue coopto. qd̃ exteri⁹ est
candidū z interi⁹ fetidum. **Iste latrūa vitiōz suozū**
operit pallio religionis false. Eccli. xxvij. ¶ P̃sum
ptio nequissimaynde creata es operire aridā nequi
tia z dolositare illi⁹. hypocrita qd̃ exteri⁹ est mūdāt
qd̃ interius relinquit immundum. Sic ancilla que
vasa cuprea exterius cum cineribus mundat. sed in

terius sordes dimittit. hypocrita munda pus qd in
 terius est. vt id qd est exterius fiat mundū. ¶ Quar-
 to sunt similes falso nuncio qui portat paxidem p's-
 ctam armis regis. sed intus non habz litteras nec si-
 gillum domini sui. Sunt etiam cygno similes qui
 albus est exterius in plumis ⁊ intus est niger. Cito
 prouocatur cor extractum a corpore diuini mouet:
 sic hypocrita cito puocatur ad iram: diu retinet ran-
 torem in corde. Leuit. xi. prohibemur comedere cy-
 gnum. ¶ Quinto est similis lupo ouina pelle induto
 sed quomodo pgnosceat. si percutiat baculo ostēdit
 dentes. sed ouis capite inclinato trāsibit. Psal. viij.
 Attendite a falsis prophetis qui veniunt ad vos in
 vestimētis ouiu ⁊ c. hypocrita est angelus tenebra-
 rum transfiguratus in angelum lucis. ij. Corin. xi.
 ¶ Sexto est similis vulpi que simulauit se mortuaz.
 ⁊ posita est in cista vbi erant haleca: ⁊ tunc comedē-
 do se viuam ostendit. Sic hypocrita simulat se ves-
 tulam mortuam donec habeat magnam prelacionē
 vel prebendā in quo possit affluere delictis ⁊ iustos
 simplices opprimere. Ezech. xij. Quasi vulpes in
 deserto pphete tui israel. ¶ Septimo est similis cā-
 dele ardentī ⁊ seipsam cōsumenti ⁊ alios illuminan-
 ti. opera em illorū p bonum exemplum alijs pficiū-
 ⁊ sibi nocent. Apoc. ij. Scio opera tua quia nomen
 habes q viuas ⁊ mortuus es. Nota q nō est securū
 candelā portare qñ ventus fiat sine opculo ne extins-
 guat. Sic nō est illi secur⁹ in cur⁹ corde vent⁹ vane
 glie adhuc fiat bona in ap̄to facere. Itē hypocrite
 deū reputāt excōicātū maiori excōicanōe. quia non
 pmittūt eū intrare eccliam. id est cor suū. s; volūt q

De Purgatorio.

exteri⁹ remaneat in porciis. i. in vestimentis religio-
sis Luce. xvi. Glos estis qui iustificatis vos corā ho-
minibz. de⁹ aut nouit corda vestra Exēplum de illo
q̄ simulabat se ieiunare et occulte comedebat. et ideo
datus est in ore draconi. vt visum est ei.

¶ De Purgatorio. Cap. lxiij.

b Eretici qdā dicū purgatoriū nō esse dicētes
q̄ dñs remittit culpā et penā. Vñ omnis des-
cedēs aut trāsū in paradyśū. si pctm̄ est ei remissum:
vt latro moriēs in cruce. aut in infernū si nō est ei re-
missus. sicut diues q̄ sepultus est in inferno. Contra
istos est rō apta in p̄rariū Cōstat q̄ oīe pctm̄ si est
mortale. sicut nec oīs infirmitas ē ad mortē. nec oīs
offēsa punit a iudice pena mortis. nec oīs casus indu-
cit mortē. et sic in alijs multis. S; ponat q̄ aliqs dce-
dat in venialibz tñ. p̄stat q̄ nō dānabit in etnum. qz nō
habz mortalia. q̄ saluabit aliqn̄ ex q̄ nō dānat. nō p̄t
tñ saluari nisi purget. ergo est aliqs loc⁹ in alio secu-
lo ad purgādū ¶ Itē cū aliqs p̄fite^r de mortalibz q̄
iubus aut remittit ei tota pena necessario debita aut
nō sic. q̄s ergo faceret fruct⁹ dignos penitēcie iuxta
p̄ceptū Johānis bap. Si nō. optz q̄ soluat penā nō
dum solutā. Dic ergo q̄ in alio seculo est purgatori-
loc⁹ in q̄ purgant aie anteq̄ assumantur in gloriā
Quia nō erit eterna. qz nō dānabit. ergo transitoria
ergo in alio seculo est pena purgatoria que transit et
purgat Potest autē sane credi q̄ illa pena est ignis.
iuxta verbū apli. i. Cor. iij. Si cuius op⁹ arserit: de
trimentū patietur ip̄e aut saluus erit sic tamen quasi
p̄ ignē. Videtur aut sentire Grego. in moral. q̄ idē
sic ignis infernalis et purgatorius. sicut idē est ignis

q̄anz purgat ⁊ paleas cōcremat Et fm hoc videt
ponend⁹ esse purgatoriu⁹ subtus limbuz. quasi igno-
bilior loc⁹. de quo purgati trāsierūt olim ad limbum
Itē credit⁹ q̄ mali angeli sint ministri penaz. qz bo-
ni angeli n̄ legunt punisse bonos. magis aut puenit
hoc malis. q̄uis non intēdant purgare s; affligere.
tū illa afflictio vel punitio est purgatio.

¶ Differt aut hec pena. s. purgatoria a pena penitē-
tie presentis vite in trib⁹. scz

Quia hec est leuior. illa acerbior

Qz hec ē interdū breuior. illa plūxior

Qz hec cito liberat. illa est tardior

¶ Dico qz

pena acerbior ē ista.

qz ibi punient⁹ venialia. ⁊ reliqua debita p mortalib⁹

q̄ nō sūt hic soluta. Grego. De q̄busdā leuib⁹ culpis

ante iudiciū ignis purgatiōis credēdus est Augu.

Purgand⁹ est igne purgatiōis q̄ hic distulit fructū

persionis Hic aut ignis ⁊ si eternus nō sit miro mō

est grauis. excedit em̄ omnē penā quaz aliq̄s passus

est in hac vita. Nūq̄ em̄ in carne inuēta est tāta pes-

na. licet mirabilia passi sint sācti martyres tormēta

Exēpluz de abbate q̄ ardebat in fonte. qz p̄sultit de

nepote suo fieri abbatem Et de illo q̄ nō elegit esse

in purgatorio duob⁹ dieb⁹ sed magis sustinere infir-

mitates suas p̄ duos annos Multū tū sunt q̄ non tē-

mēt hūc ignē. qz nō cogitāt de illo. nec p̄siderant cō-

ditiones eius terribiles. ⁊ iō nō cauēt a pctis Exē-

pluz de ceco q̄ transiit passum periculosum vbi vī-

dens non est ausus transire. Aliqui sunt ⁊ si cogitāt

de illo. tū firmiter non credunt. ⁊ ideo non timent s; q̄

q̄ vulgariter dī. Stultus nō timet donec capianur

Exemplū Bēn. xix. de sodomis. q̄ noluerūt credere

De Luce:

Loth de destructione ciuitatis et exire celi eo Alij nō
timēt. qz non sunt expi. iuxta qd̄ dicūt de cane q̄ non
fuit exustus aqua calida q̄ non timet tantū illā sicut
ille qui fuit exustus **Exēplū** de illo qui petijt peniten-
tiam breuē **E**t de illo cui abbas precepit esse in pur-
gatorio quousqz corp⁹ eius esset sepulchz post mor-
tem suā **E**t de illo q̄ semper habebat plagas recen-
tes quas ibi habuerat ¶ **I**sta pena interdū est bre-
uior. illa autē plixior **A**reditur em̄ q̄ in modico tpe
per magnaz tricionē vlt pñiam hic volūtarie faciā
se possz expedire q̄s de longa ibidē sustinenda: **U**lt
ille qui expectat facere penitentiā suā in purgatorio
siliis est homini q̄ p vno obolo quē non vult soluere
obligat se ad centū libras. qz illa pena est grauior in-
cētuplū **Exemplū** de illo q̄ nolebat soluere obolum
¶ **P**unient em̄ ibi culpe q̄ mō nō vident. **Exemplum**
de auro qd̄ videt purissimū. et tñ ignis inuenit ibi fe-
ces ipm purgādo. p. **Cor. iij.** Qualis vnusqzsqz fue-
rit ignis probabit. ¶ **T**ertio ista pena meritoria est
p̄mij maioris. illa retardat a p̄m̄o. caret em̄ deuisio-
ne quā p timorē et amorem desiderāt habere sc̄i. **E**x-
emplum de paulo q̄ cupiebat dissolui et esse cuz xp̄o
Retardat etiā eoz p̄m̄ū. qz elemosyne et legata eoz
rū nō ita cito solunt **Exemplū** de clerico q̄ retinuit
ut culcitā socij sui **E**t de armigero q̄ nō cito soluit re-
stamentum domini sui.

¶ **De Luce.**

Cap. lxiij.

Lux est q̄ illuminat oīa. sine qua nec bene mi-
nistat in domo. nec bene ambulat in via. nec
bene negociat in foro **N**os vero q̄ sum⁹ in ecclia p̄
sc̄i sicut ministri in domo dñi sui. viatores in itinere

positi. negociatores in foro intenti. noluit nos dñs sine luce deserere. S; nobis p luce dedit sc̃ros doctores ecclie. de q̃b; dicit **Matth. v.** vos estis lux mundi. Nota q̃ triplex est lux in mundo que mundum illuminat vniuersum.

Queda infūdēs ⁊ nō infusa. vt in sole   In istis tri

Queda infūdēns ⁊ infusa. vt in luna   bus modis

Queda nō infūdēs ⁊ infusa. vt in aere   p̃t p̃sidera

ri triplex lux spiritalis

Sc̃dm primū est in deo   ¶ **Pr**ia ergo lux

Sc̃dm secūduz est in doctorib;   infūdēs tm̃ est

Sc̃dm tertiuū est in simplicib;   in deo. d̃ q̃ **Jo.**

p̃. **Er**at lux vera q̃ illuminat oēm hoīem venientē in hūc mundū. Et tangunt hic tria. sc̃z

Lucis veritas   ¶ **Pr**imo lucis veritas tan

Lucis secunditas   git ibi (lux vera) nihil in se

Et effectus neccitas   hñs de tenebris peccati.

i. **Johan. p̃mo.** **D**eus lux est ⁊ tenebre in eo non sūt

ulle ⁊c̃. **S**ecūdo describitur lucis secunditas. ibi (q̃

illuminat om̃ez hominem) sed cecus non illuminat

tur a sole. licet oriatur super bonos ⁊ malos. sic peccator a gratia. quia est in p̃traria dispositione **Joan**

nis p̃mo. **L**ux in tenebris lucet. ⁊ tenebre eam nō

cōprehenderunt per obstaculū peccati. ideo **Ep̃h:**

v. **S**urge qui dormis in somno peccati. ⁊ exurge a

mortuis per exercitationem bonam. ⁊ illuminabit te

christus. **T**ertio tangitur effectus necessitas ibi (ve

nientē in hunc mundum) (omnis enim talis intrat lo

cum obscur. ideo eget lumine) **D**undus em̃ obscur

us est tripliciter. sc̃z

¶ **Pr**ima **Joan. ij.** **O**mne qđ est in

De Luce.

Fumo vanitatis mundo concupiscētia carnis
Pulvere cupiditatis nis est. aut concupiscētia
Nebula carnalitatis oculorū aut superbia vitiorū
Esa. ix. Habitātibz in regiōe vmbre mortis lux orta
 est eis. s. aliq̄ fugiūt lucē vt noctua ⁊ q̄rūt tenebras
Joā. iij. Lux venit in mūdū ⁊ dilexerūt hoies magis
 tenebras q̄ lucē. erāt em̄ eorū opa mala. Scđo vidē
 dū est de luce q̄ est infundēs ⁊ infusa. s. p̄dicantiū de
 q̄ dicit **Joh. xxvij.** Nubes spargūt lumē suū. lustrāt cū
 tra p̄ circuitū q̄cūqz voluntas gubernantis duxerit.
 Nubes vento spiritus sancti aguate p̄dicatores sunt
 de quibus tria notantur hic. s.

Liberalitas doctrine gūat p̄dicādo ¶ **Primū ē**
Latitudo charitatis cōiter visitando liberalitas
Exēplaritas subiectionis hūilr obediēdo **Doctri-**
ne gūat p̄dicādo cū dicit **(Spargūt lumē suū)** ps. cxij
Disp̄sit dedū paupibz. **Auar⁹** est q̄ cādela accensaz
 hñs nō vult accēdere alias cū n̄ minuat ei⁹ lumē ex
 aliaz accēsiōe. **Sap. vij.** Sine fictiōe didici. ⁊ sine
 inuidia cōico. **Lux** oibz se cōicat indrñt. **Eccli. xlij.**
Sol illuminans p̄ oia respexit. p̄ra illos q̄ tū diuiti
 bus nō paupibz p̄dicare volunt. Itē lux indrñter oia
 visibilia manifestat. ⁊ oiz maculas reuelat. p̄ra illos
 q̄ manifestāt ⁊ arguūt pctā paupēz nō diuitū q̄uis
 soleat maior cādela corā diuitibz q̄ paupibz ardere
Nō sic fecit **Joānes** q̄ arguebat **Herodē** **Eph. v.**
Via q̄ arguunt manifestant a lumine Scđo tangit
 latitudo charitatis cōiter visitando. ibi. lustrās cūcta
 p̄ circuitū) **Cōtra** illos q̄ nō visitāt nisi loca pinguis
 sibi dei seminādo. ps. lvij. **Ipsi** disp̄gent ad mādus
 candū ⁊c. **Matth. ix.** **Iesus** circubat castella dos

cens in circuitu. **T**ertio tãgit exēplaritas subiectio-
nis humilit̃ obediēdo. ibi (q̃c inq; volūtas duxerit)
Ro. x. Quō p̃dicabunt nisi mittant. ¶ **T**ertio vidē
dū ē de luce infusa t̃m. scz simpliciū. **Prover. iij.** Ses-
mīta iustoz q̃si lux splēdens p̃cedit z crescit vsq; ad
p̃fectā diē. **N**ota hic triplicem statū iustoz. scz

Incipientium

¶ **I**ncipientiū d̃z lux splēdens

Proficentium

qz iustoz vita in initio est q̃si

Et perfectoz

splēdoz auroza qz sp crescit in

eis z lux z calor. vñ sequit̃. p̃cedit z crescit p̃ficiendo
sp. **Can. vi.** Que est ista q̃ p̃gredit̃ q̃si aurora p̃suro-
gēs. **S**z multoz vita z religio est sicut lux vesp̃ina.
q̃ quāto plus p̃cedit tanto magis decrescit. **N**ota q̃
decrescēte vmbra crescit calor. z crescente decrescit
Sic decrescēte amore t̃paliū crescit feruor charitas
tis. z crescente minuit̃. **Hiere. vi.** Ele vobis qz decli-
nauit dies. z prol̃igiores facie sunt vmbre vesperi. qz
abūdant̃ iniquitas z refriguit̃ charitas. **Barthel.**
xxiij. **N**ota q̃ sunt.

Quidā q̃ lucēt sicut luna noua

¶ **Q**uidam lucēt

Quidā sicut luna plena

sicut luna noua

Quidā sicut luna ṽnus

que in principio

noctis tantum lucet. vñ illi qui ad tempus credunt. z
in tempore tentationis recedunt. nam stultus vñ lu-
na mutatur. **Q**uidam lucēt sicut luna plena. que p̃
totam noctem lucet. tales sunt qui bene operātur vsq;
qz ad mortē. **Eccl. i.** Quasi luna plena in diebus
suis lucet sic r̃c. **Q**uidam lucēt sicut luna ṽnus: que
in fine noctis lucet. **S**ic sunt illi qui in fine vite peni-
tent. sed lux z vita iustorum procedent vsq; ad perfe-
ctam diē. scz eternitatis. z hic tangitur status per

De Loquutione.

sectorum. Vita em̄ in sui summatione est. sicut meri-
dies. d̄ qua Eccl̄. xliij. Sol in meridiano exurit ter-
raz id est corda terrenor̄. Calor meridionalis cogit
hominē expoliare. sic feruor charitatis oīa relinq̄re.
quia non est qui se abscondat a calore ei⁹. ¶ Simi-
liter nos debemus esse lumina.

Lucētia ¶ Lucētia p̄ honestatē. Phil. ij. Sicut
Ardētia sine q̄rela: et simplices filij dei sine rep̄
Uluentia hensione in medio nationis prauē et p̄
uersē. inter q̄s lucētis sicut luminaria in mūdo p̄bu-
z vite p̄nētes. S; luminaria n̄ra eclypsim patiunt p̄
malū exemplū Luce. xi. Uide ne lumen qd̄ in te est
tenebre sint. Scdo debem⁹ ēē luminaria ardētia p̄
charitatē. Luce. xij. Sicut lumbi v̄r̄ p̄cincti: et lucē-
ne ardētes in manib⁹ vestris Joā. v. Ille erat lucer-
na ardēs et lucēs. Bern̄. Lucere tm̄ vanū est. ardes-
re sc̄m. ardere et lucere p̄fectū. Tercio debem⁹ esse
luminaria viuētia virtute vigoris abundātia. nō p̄
maliciā mortua. sicut hypocrite qui lucēt sicut ligna
putrida in nocte hui⁹ mundi. sed in die iudicij appa-
rebunt in colore pp̄rio. qm̄ de⁹ illuminabit abscondi-
ta tenebrarū. et manifestabit consilia cordum. vt d̄t
Ap̄ls: i. Corinth. iij.

De Loquutione Cap. lxiij.

Quinto bona est si loquēdi tempus seruet̄.

¶ Debet ergo attendere qui loquitur

Quid dicat

¶ Primo quid debeat ho-
mo loqui docet. i. Pe. iij.

Cui dicat

Si quis loq̄t q̄si sermones
dei. Eph. iij. Om̄is sermo

Quando dicat

malus ex ore vestro non procedat: sed qui bonus est

Quō dicat

De Loquutione: Fo. xciiij.

ad edificationem fidei. Qui enim non timet inquinare linguam suam pl⁹ q̄ cetera membra assimilatur. Porco immūdo ¶ Primo afficitur porco. Porc⁹ Nam de macello autē sp̄s habet os ad stercorea. Vasi sine opculo apertū. nō ad flores. Sic masculi ad stercorea peccatorū. nō ad flores virtutū. qz ex abundantia cordis os loquitur. De ore latrine et sepulchri nō egreditur nisi fetor. ps. v. Sepulchrum patens est guttur eorum: omni fetore inficiens qui sunt in circuitu eius. quia corrumpūt bonos mores colloquia praua. Item porc⁹ reprobatur ppter grana que habet in lingua. sic homo ppter vba mala. Hiero. In verborū pondere consistit probatio vite humane. Scōdo est sicut canis macelli. qui labia habet sanguinolenta. abominabilis em̄ est. Sic abominabilis est homo q̄ os apertū habet muscis et imundicijs: q̄cūq; volūt intrare et nidificare permittit. et diabolum permittit spueri et excreare in gulā suā. Spiritū diaboli est immundicia peccati: pon⁹ tollerādū esset excreatio vlt̄ spiritū vni⁹ leprosi. Jo dicit Sen. A vbiis turpib; abstinet. qz licentia eorū impudētiā nutrit. Eph. v. Omnis fornicatio aut immundicia nō noiet in vobis. aut stultiloquy aut scurrilitas q̄ ad rem nō p̄tinet. sed magis gr̄a actio. Tercio ē sic vas sine opculo. qd̄ imūdū ē et cito refertur. sic hō q̄ nō custodit linguā suā immūd⁹ erit. Num. xix. Vas qd̄ nō habuerit opculū et ligaturam desup̄ imūdū erit. ¶ Scōdo dicit attendere cui loquat̄ Bre. Obsecro discite q̄lū vnūquēq; alloq̄ deas. qz dicit in Eccl. Cum stulto nō multū loquaris. Ap̄ls. i. Tibi. v. Seniore ne increpaueris. s; obsecra vt patres. iuue nes. vt fratres. ¶ Tercio dicit attendere q̄ loquit̄ qū lo

De Loquutione.

quas. Est ei tps tacēdi. 7 tps loquēdi. **Eccles. iij.** Ex
 ore em fatui repbabit pabola. nō em dīcā in tpe suo
 Qui em on discretōis custodiā nō apponit est velut
 Civitas absqz muro ¶ Prio est sicut civitas
 Navis sine gubernaculo absqz muro. **Prouer. x**
 Equus sine freno **rv.** Sicut vrbis patens
 Molēdinū sine exclusa 7 absqz muroz ambitu:
 Domus sine ostio ita hō q in loquēdo nō
 pōt phibere spm suū. glo. Si muz silētij n habz: prz
 ia culis inimici civitas menti. 7 dū p vba se extra se
 metipam pūcit: apta se aduersario ondit. In piculo
 est civitas cuius porta est semp apta tpe guerre 7 in
 terra inimicoz sita. Tales sūt illi apud qz nulluz est
 silentiū. nullum secretū. nihil celare. nihil abscondere
 sciūt. qēqd audierint vl viderint in publicū referunt
 Corra quos dī. **Prouer. xxv.** Que viderūt oculi tui
 ne pferas in iurgio cito: ne postea emendare nō pos
 sis cū debouestaueris amicū tuū. Secdo est sicut na
 vis absqz gubernaculo q vadit nō q vult. s3 quo vēs
 rus ducit Itē navis intrante aq cito submergit nisi
 veloci⁹ obstruat. sic hō q os suū nō restringit a vbis
 supfluis cito in pctm cadit. **Prouer. xxvi.** Os lubris
 euz opat ruinas. Tertio est sicut equus sine freno q
 seipm pēcipitat vbi nō vult dñs eius Ita hō nō refre
 nās linguā suā ad ruinā tēdit. **Eccles. v.** Ligua iprius
 dentz subuersio ipius est. Quarto est sicut molendis
 muz sine exclusa. Sicut aqua ad molendinū est ille q
 abūdat malis vbis. 7 sicut molendino submitit ex
 clusa q fluxū aque retinet. q amora fortius currit q
 an. sic amora exclusa silētij maiori ipetu loquūtur q
 pus **Prouer. xvij.** Qui dimittit aquam caput est iur

gior. Aquaz dimittit q se a fluxu fboz nō restringit
qō est cā iurgior z discordie. Eccl. xlv. Ne des aq
me exitū vel ad modicū. Quinto est sicut dom⁹ sine
ostio. ad portā dom⁹. vel castri maior custodia ponē
da est. q habz portā de facili habz castz. Ideo. ps. x.
xxviii. Posui ori meo custodiā zc. Prover. xii. Qui
custodu os suū custodit aīam suā. qz mors z vita in
manib⁹ lingue ¶ Quarto debet attendere q loquur
quō loquat. s. prudēt z honeste. ps. xlviii. Os meū
loquet sapientia. Apłs Coll. iii. Sermo vester in
grā sit semp sale pditus. Si nouisti pdire pulmētū.
qre non nouisti pdire fbu. Hoc pdimentū a tpe na
tuitat⁹ tue recepisti qñ dictū est tibi. accipe sal sapi
entie. Sz qdaz lingue sūt q bñ sal nō receperūt. z iō
putrescūt. z qñ qbusdam vermib⁹. i. verbis nociuis
scamirire incipiūt. Au. Eligis cibos quos comedis.
z quare nō eligis fba q dicis. sz bona z sana.

¶ De Lururia

Cap. lrv.

I Lururia ē ignis. d q d2 Job. xxi. Ignis vsq
ad pditionē deuorās z oīa eradicās. Dūc ignē
nō succēdit dñs sz diabolus Sicut faber qñ nō pōt
ducere ferrū ad voluntatē suāz ponit illud in ignē z
tūc sufflat donec sit calidū. z tūc ducit ad libitū suūz
Sic diabol⁹ qñ nō pōt aliqūē ducere ad pctm cale
facit eū igne luxurie: vt sic possit eū flectere ad pctm
Esa. liii. Creauī fabrū sufflantē in igne prunas. z p
ferentē vas in op⁹ suū. Succēdit iste ignis flatu sol
luz. i. suggestionē vetulaz. q sunt quasi sufflatorium
diaboli ad accēdendū ignē luxurie: Diere. i. Ollam
succēsam ego video. i. vetulā nigram. Olla em quā
tūcūqz alba. si ad ignē ponat frequent demigrat. sic

De Luxuria

nia p luxurie frequētiā. Thren. iij. Denigrata est facies eoz sup carbōes. Ecce pcti demonstratio. olla ei bullēs si nō haberet nisi vnā fabaz eā supraponeret z mōstraret. Sic luxuriosi luxuriā cohibere non pnt
Turpiter loquēdo   Sic de do- (quin saliat p os.
Et cantando   mo incēsa exit ignis p fenestras
Per tactum   accēdit iste ignis ex flatu oris.
Et p ornatū   Id ē suggestionē diaboli. Job. xl.
 Flatus illi⁹ prunas ardere facit ¶ Itē accēdit iste ignis colloquijs mulieruz z familiaritate. Eccli. ix. Colloquiū illius q̄si ignis exardescet. Durilegus iuxta ignē albā pellē pburit. Et papilio iuxta candēlā volūtās se pburit. sic hō circa mulierē sedēs. Puls la securitas est feno vel stuppe esse iuxta ignē. sic nec homini iuxta mulierē. Esa. xl. Ois caro fenū. Item nix licz frigida. tamē iuxta ignē liquefcit. sic pgnitas colloquijs z familiaritate muliez perit. Itē ferrum durū z frigiduz ab igne puerit in molliciem. z q̄si ignis efficit. sic ferreas mētes libido domat Hiero. Flāmigerō igne pcutit mulier hoīs psciam. Itē iste ignis accēdit ex appositōe p̄bustibiliū. s. lignoz vel olei. vl̄ picis. sic ignis luxurie ex appositōe ciboz vl̄ porū. Quilibz em̄ bon⁹ morsellus vl̄ cyphus vini est q̄ddaz incentiuū luxurie. nō videt habere bonaz volūtātē extinguendi ignē illū q̄ bonos morsellos z fortia vina frequētat. Sicut nec videt habere bonā volūtātē eringuēdi domū succēsam q̄ oleū z lingua in ignez p̄ceret. Venter em̄ z genitalia vicina sunt Hiero. Vter vino estuās cito spumat in libidinem Secundo accēdit iste ignis ex sufflatione cantus quere retro caplo de chozeatricibz. ¶ Tercio ac

tenditur p[er] praeacuum. ex duob[us] e[ss]e lapidib[us] si inuicem
collidant. exit ignis. et q[uo]d miru[m] si ex tactu viri et mul
eris exit ignis luxurie et concupiscentie. Item si murus
non p[ro]buit a candela iuxta se posita. t[ame]n denigratur.
Hieron[imus]. Si cu[m] viris semine habitent viscarum dia
boli no[n] deerit. ¶ Quarto accedit per ornatu[m]. sicut
e[ss]e raptores et p[ro]dones q[ui] volunt vnam villa[m] co[n]bus
rere ponunt ignez in vna domo. et per illam alie suc
cedunt. Sic diabolus ignez luxurie ponit in vna io
culatrice. Quere supra cap[itu]lo de ioculatorib[us]. Heu
iudices vestri caperet p[ro]bustores domoru[m]. et co[n]bure
res animas immo templu[m] dei no[n] capiunt. ps. lxxij.
Incenderunt igni sanctuariu[m] dei etc. Videre[n]tur insu
delis qui templu[m] succederet materiale vel violaret
et quanto magis q[uam] p[ro]bureret et violaret templu[m] spiri
tuale. Audi ap[osto]lm. i. Cor. iij. Templu[m] dei sanctu[m] est.
quod estis vos. Si q[ui]s templu[m] dei violauerit. disper
det illu[m] de[us]. Nota q[uod] luxuria est diaboli. scz
Fouea ad p[ro]p[ri]os precipitandu[m] ¶ P[ri]mo est fouea ad
Laqueus ad capiendu[m] precipitandu[m]. S[un]t ei
Hamus ad decipiendu[m] q[uod]dam q[uod] diabolus
Venenu[m] ad iocandu[m] iuuat ad capiendu[m]
Gladius ad occidendu[m] scipos. q[uia] scieter iu
tra foueam vadunt in qua diabolus vult eos p[ro]cipi
tare. Proverb. xxiij. Fouea p[ro]funda est meretrix. sed
q[uod] in foueaz cadu[n]t non q[ui] volu[n]t exeunt. sic nec piscis
de nassa. Osee. v. No[n] dabu[n]t cogitatio[n]es suas vt res
uertat ad d[omi]n[u]m. q[uia] sp[iritu]s fornicatio[n]is i[n] medio eor[um]. Se
q[ui]t in puer. Insidiant i[n] via q[ui]si latro. Insidiates i[n] via
q[uod] ducit Roma[m] n[on] s[un]t tolerandi. sic nec insidiates i[n] via

De Lachrymis.

paradyſi. pſeqt. vt ſi q̄s incautos iuenerit iterficiat. Nō ſuſtinerēt iudices latrones q̄ boies ſpoliarent z occiderēt. z ſuſtinerēt meretrices q̄ occidūt aīaz z ſpoliant grauitis. ¶ Secūdo eſt laqus ad capiendū. vlt muſcipula diaboli. Voluptas luxurie eſt q̄ ſi eſca in muſcipula muribꝫ expoſita. glutinū ſiue viſcus in ligno poſitū ad capiendū aues. z ſicut pedica abſconſa ſub folio. z ſicut laque⁹ ſub grano. ps. cxli. In via qua ambulabā abſconderūt ſuperbi laqueū mihi z Prouer. viij. Vincula ſūt man⁹ illius. q̄ q̄cqd tꝫ ita forziter tenet q̄ vir poteſt euadere. ¶ Tertio eſt ſic ham⁹ ſub cibo Eccl̄s. ix. Quō capiūt piſces hamo z aues laqueo. ſic capiunt homines in tempe malo ¶ Quarto eſt ſicut venenuz ſub morſello Aug. De ſeminariū voluntatis venenum puta Prouer. xxiij. Ingreditur blande. ſed in fine mordebit vt coluber z ſicut regulus venena diffundet. ¶ Quinto eſt gladius ad interficiendum. Hiero. Gladi⁹ igneus ſpecies mulieris. Hunc gladiū diabolus cordi tuo applicat quando prauam cogitationē immittit. z hūc gladiū cordi tuo ipingis q̄n pctō pſentꝫ. In gladiū irruis q̄n pctm ope iples. vt ſaul q̄ ſup gladiū ſuū irruēs mortu⁹ eſt. Hunc gladiū emit ad ſe occidēdū q̄ dat mulieri vt ei pſentiat. Nō eſt ſecuz hoī ſedere iuxta hoſtē ſuū habentē mortꝫ gladiū. i. mulierē. De iſto gladio require ſupra capitulo de gladio.

¶ De Lachrymis Cap. lvi.

Lachryma (q̄ penetrat celos z vſqꝫ ad pſiſtorizū
I maietaſtis accedit. z ſententiaꝫ ab ore iudicis rapit. z vincit inuicibilem. z ligat omnipotentem)
diſtingui poteſt tripliciter. ſcilicet.

De Lachrymis? Fo. xcviij?

Contritionis   ¶ Prima lachryma p[ro]p[ri]a
Compassionis   nis est lauato[ri]u[m] in q[uo] ablunt[ur]
Et deuotionis   aie. vt fiat sp[ous]e celestis regis
Ezech. xxxvi. Effundā sup[er] vos aquā mundā. ⁊ m[un]d[us]
 dabimini ab oib[us] inquinamētis vestris. Itē sicut l[et]e
 delent[ur] aqua. sic lachryme delent litteras mortis q[ua]s
 diabol[us] scribit manu p[ro]p[ri]a. Qui autē peccat tradit se
 diabolo q[ui] cyrographus Lachryme delent delicta
 fm Aug. q[uod] pudor est cōfiteri. ¶ Item iste lachryme
 diaboli cūz toto exercitu suo submergunt **Ezo. xiiij.**
 Pharaō cū toto exercitu suo submersus est in mari
 ps. lxxij. Cōtribulasti capita draconū in aquis. i. in
 lachrymis. Solet dici ad parua pluuiam cadit mas
 gn[us] v[er]o sic modica lachryma magnū p[ec]c[at]u[m] extinguit
 Bre. Flāma suggestionū diaboli cito extinguit vnda
 lachrymar[um] Un sic ad aquā clamaret ⁊ curreret hō
 q[uā]n domū suā videret arde[re]. sic ad aquā lachrymar[um]
 d[icitur] recurrere qui domū sue p[ro]p[ri]e igne p[ro]cupiscen[ti]e ⁊
 luxurie videt succendi. At si nō p[otes]t habere debet pos
 tulare a deo ⁊ d[icitur] fōn[te] ei[us] haurire. scz misericōdie ⁊ vul
 nerū ei[us]. **Esa. xij.** Haurietis aq[ua]s in gaudio de fonti
 bus saluatoris ⁊c. ¶ Scdo sūt lachryme p[ro]passiōis
 de q[ui]b[us] **Job. xxx.** Flebā quōdāz sup[er] eo q[uod] afflic[us] erat
 ⁊ p[ro]p[ri]e aia mea paupi. **Eccli. xxij.** Sup[er] mortu
 um plora scilicet in anima plus q[uam] sup[er] mortuum
 in corpore. Bern. Nunqd in te sunt viscera pietatis
 q[uod] plangis corpus a q[uo] recessit aia. ⁊ nō plangis aia
 a qua recessit deus. Sequit[ur]. Defecit em[en] lux eius. s.
 gratie. Plorares si fili[us] tuus amitteret oculos corp[or]is
 ⁊ q[ua]re nō plāgis q[uā]n amisit oculos mētis. ¶ Terno
 sunt lachryme deuotionis scz ex desiderio diuine vi

De Mansuetudine.

tionis. vel cum anima dulcedinez dei experta deflet
absentiā spōsi quo ad sensum dulcedinis. Aug. Im-
patiēs est amor nec lachrymis modus fit nisi amorī
des qđ amat. Das lachrymas adducit feruor dile-
ctiōis in secreto orōnis. Gen. xxxvi. Ana (qđ doniz
grē interpretat) inuenit aquas calidas in deserto .i. in
loco secreto orando inuenitur deuotio.

<p>Nota he lachryme Diabolū incalidāt Et aliam purificant</p>	<p>¶ Primo diabolū incalli- dāt ⁊ incendūt. nec audet ibi astare. sicut musce ole- le feruenti. vl' cati⁹ incalidat⁹ intrare coquinā Tob. vi. In cōso tecoze piscis fugabit⁹ demoniūz. Jecoris adustio est cordis deuotio. vl' dilectio ex recordatiōe passionis xpī: Sed multi sunt qđ nō incendūt eū. sed pot⁹ balneāt i immūdictis pctōz cogitādo ⁊ in eis delectādo. ⁊ faciunt lectum vel domū diaboli. qz sic bz in Job. xl. In loc⁹ humect⁹ dormit behemoth. in cupidis. s. ⁊ luxuriosis. ¶ Scđo iste lachryme purifi- cant aīam. vt in pteplanōe videat subtili⁹ laqos dia- boli. Sicut colūbe sup aq̄s residētes vmbzā auium rapaciū p̄siderāt vt vngues eaz euitēt. Bre. Dēs lachrymis baptisata in pteplanōe videt limpidi⁹</p>
--	---

De Mansuetudine Cap. lxxij

Mansuetudo ē trāq̄llitas modesti animi. q̄ nul-
la incurrentiū rez agitāt tribulanōe. Et no-
ta qđ mansuetudo tria bona facit homini.

<p>Aīam in sanitate custodit Deū in boīe habitare facit Gram dei ⁊ hoīm acq̄rit</p>	<p>¶ Primo aīam ille sam custodit. Est em̄ sicut ante mura- le in castro anime lapides duroz verboz leuiter sus- cipiens: ⁊ omnes icus frustrans: ⁊ homines a lesio</p>
--	--

De Dore: Fo. xviij.

ne custodiens. Sicut vasa vitrea in feno vel alia re molli inuoluuntur. et sic a p̄fractone suant. sic mansuetudo aīam p̄seruat ne ira eam frangat **Eccli. x.** Fili in māsuētudine serua aīaz tuā et c. ¶ Scō deū in hoīe habitare facit. Est em̄ vt culcitra mollissima in lectulo floride p̄scie in q̄ de⁹ q̄escit **Canti. p.** Lectul⁹ n̄r flor. d⁹. Unde sicut homo iūbē⁹ dormit in lecto molli et suauī q̄ in duro: sic de⁹ in corde māsueto. qz in pace fact⁹ est loc⁹ eius **Breg.** Mansuetudo in nobis imāginez dei p̄seruat quā ira dissipat. q̄ dum q̄etem mentis tollit spūss̄ sanctus ibi nō quiescit ¶ Tercio gratiam dei et hoīm acquirit. Sicut enim adamas trabū ferz sic mansuetudo corda hominū **Ezechiel. iij.** Ut adamante dedi faciē tuā **Eccli. iij.** In māsuētudine opa uia p̄fice. et sup̄ glīam hoīm diligetis. Nō diceret arbor immobilis si null⁹ eēt v̄t⁹ a q̄ moueret. nec lignū qd̄ possit ardere abs̄te igne incōbustibile. Sic nō d̄z hō mansuet⁹ vbi nulla fiat ei iniuria vel opprobriū. **Bern.** Sunt qdā mitescētes dum nihil eis sit vel d̄z nisi p̄ eorū arbitrio. patet bit at̄ q̄ lōge sint a māsuētudīe si leuis oriat̄ occasio.

¶ De Dore.

Cap. lxxij.

mors est vltimū terribillū. et est inflicta hoīb⁹ p̄pter p̄c̄m. Timēda est igit̄ mors p̄pter tria
 Propter moriētū neccitatē ¶ Primo timēda est
 Propter mortis velocitatē mors p̄pter moriētū
 Propter incertā causalitatē neccitatez. **Mors**
 enī nulli parcat. **Seneca.** Morieris. hac condicio
 ne intraui vt exirem. Terra enim cum onere transit
 ad hominem. sic caro cum mortalitate. **Eccli. viij.**
 b. Non est in hoīs p̄tate p̄bibere sp̄m. nec h̄z p̄tatez

R q

De Morte.

In die mortis. Seneca. Omnes capitali supplicio condemnati sumus. unde Christus. Est com mors mors nulli parcat honori. Debilis et fortis veniunt ad limina mortis. Ecclesiastes. Nonne doctus pariter et indoctus? Qui videt domum primi sui ardere non debet multum de sua confidere. Ecclesiastes. xxxviii. Demor esto iudicii mei. sic ei erit et tuum. mihi heri et tibi hodie. Exemplum de iuvene nobili qui intravit ordinem Cisterciensium. neque ammonitione vel precibus patris exire voluit. quia iuvenes sicut senes omnes in ciuitate sua moriebantur. Seneca. Quotidie morimur. quotidie diminuemur aliqua parte vite. tunc quando cum crescimus vita nostra decrescit. Secundo timenda est mors propter mortis velocitatem. quia omnes velociter ad eam currunt. et ipsa velociter insequitur nos. Iob. vii. b. Demerito quia ventus est vita mea et non reuertitur oculus meus ut videat bona. nec aspiciet me visus hominis quia inuisibilis et incessanter et sine reditu transit. Vnde comparat umbram que semper sequitur corpus. psalmi. ci. Dies mei sicut umbra declinat. Augustinus. Nihil est aliud prius vita quam cursus ad mortem. Inter laborant homines ut diu vivant et ne ad terminum vite pueniant. ipsum tamen vivere quod est nisi ad finem currere. Studia tua valde sunt periticia. ambulare vis et puenire non vis. Currunt omnes voluntarie ad terminum quem refugium. Seneca. Omnes dies vite vite velut ultimi putandi sunt. Mors est ira. inuitabilis quia pro toto mundo non daretur inducia unius horae. Exemplum de illo qui petiit inducias usque mane. et de seruo qui pro suo seruitio petiit liberationem ab infirmitate et morte a domino suo. Quia ergo mors festinat festinemus bene agere. Ecclesiastes. xii. Fili si habes. scilicet tempus benefac tecum et deo dignas oblationes offer. Demor esto quam

mors nō tardat. Nō em̄ habem⁹ d̄ tpe nūi p̄fēs nūc
 iō d̄r Eccli. xiiij. Ante mortē benefac. ⁊ ne defraude
 ris a die bona. ⁊ p̄cula diei bone non te p̄tereat.
 ¶ Tercio timēda est p̄pter incertā causalitatē. Cir-
 ca mortē q̄tuor sūt incerta. videlz status. locus. tps
 ⁊ mod⁹. ¶ Prio est status incertus. qz nescit hō in q̄
 statu moriat̄ s. bono v̄l malo. Qualē te mors inuene-
 rit talē inuenies eā Jo d̄r in. ps. cxv. Preciosa in cō-
 spectu dñi mors scōz eius. qz eos p̄ciosos inuenit
 Et mors p̄cōz pessima. quia eos p̄simos inuenit
 Eccl̄s. ix. a. Sūi iusti atqz sapiētes ⁊ opa eoz in ma-
 nu dei sūt. ⁊ m̄ nescit hō vtz odio au amore dignus
 sit. s̄z oia in futurū reseruant̄ incerta. ¶ Secundo ne-
 scit homo locū in quo moriet̄ Gene. Mors insidia-
 tur tibi in omni loco. nescis em̄ in q̄ loco te expectat
 Tu quoqz si sapiēs fueris vbicqz eā expectab. Ber.
 Tertū est qz morieris. sed incertum est quādo. quō.
 vel vbi. ¶ Tercio nescit tps mortis Tempus mortis
 voluit nobis dñs incertū esse vt omni hora haberet
 suspecta. Matth. xxiiij. f. Vigilate. quia nescitis qua
 hora dñs vester venturus sit. Ideo comparatur aut̄
 quādo videt arcū extensū ⁊ sagittaz p̄paratam non
 differt auolare. ps. viij. Nisi p̄uersi fueritis: gladium
 suū vibrauit arcum ⁊ c̄. Sicut em̄ sagitta parata est
 auem p̄cutere si steterit. sic deus nolentes conuertit.
 Iosef. xi. b. Qui noluerunt conuerti cepit gladius in
 ciuitatibz eoz s̄z p̄cutere. S̄z multi sunt sicut auis
 stulta. que dū differt auolare p̄cutitur. sic multi dū
 differūt ⁊ p̄ ponūt p̄fiteri subito moriūt. Esa. xxx. c.
 Subito dum nō speratur veniet p̄trinio eius. ⁊ p̄mi-
 nuet sicut conteritur lagena figuli p̄trinoe pualida

De Mortē

Eccli. v. b. Nō tardas uerti ad dñm: z ne differas
de die in dies. subito em̄ veniet ira illius z in tpe vin
dicte dispdet te zc. ¶ **Quarto** nescit hō modum vl
gen^o mortis sue. viz gladio vl igne vel aqua moria
tur. **Eccli. ix. f.** Nescit hō finē suū. sz quē admodum
capiunt pisces hamo sic capiuntur hoies tpe malo.
Jo. dz. Emēdem^o in meli^o zc. Nē timēda est mors
Propt maloz occurrōnē ¶ **Prō** ppter (ppter duo. f.
Et ppter snie illatiōem maloz occurrōnē. pcrā
em̄ ppria z demones occurrēt moriētib. **Deut. xxxi.**
g. Occurrēt vobis mala in extremo tpe **Exemplū** d
milite q voluit pcrā sua scripta in morte coram se ap
portari a demonib. **Esa. xxiii. f.** Occurrent demo
nia **Chrys.** Quid facies o aīa. cur relictis omib qz
rā iucūda possessio. rā grat^o aspectus. sola ingredies
ris regionē penitus ignorā. qz te tuebit a rugientib
pparat^o ad escā **Quis** nbi in die tātē neccitat^o occur
ret. qz solabit z qz deducet ¶ **Secūdo** ppter snie illati
onē **Recipiet** vnusqz p meritis. z tūc mors amara
erit peccatori valde **Eccli. xli.** O mors q amara ē
memoria tua homini iniusto. intrat em̄ p locū vñ sibi
nouit om̄ia auferri. **Job. xxv. f.** Dñes cū dormies
rit nihil secū affert. apiet oculos suos z nihil inuenis
et. apphēdet eū qñ aqua inopia. **Ut** diuitem epulos
nē q nō potuit habere guttā aq. **Lu. xvi. e.** Sed hos
ni mortē nō timēt sed desiderāt. cupiētes liberari de
carcere corporis **Aplūs Ro. vi. g.** Infelix ego hō
qz me liberabit de corpore mortis huius **Sicut** cap
tū liberationē p̄stolantes ad ostiū carceris stant. z
canis inclusus se tenet ad ostiū gemens z clamans
vtepareat. **Sic** iustus ad ostiū sui dñgeris se meditas

iōe tenet. **Eccl̃s. vii. b.** Cor sapientium vbi tristitia
 Amatores x̃o p̃sentis vite sicut talpa p̃fūdī infigū
 tur: renuētes auelli d̃ carcere corporis sui. Tñ d̃r in
Job. xviij. e. Quellatur de tabernaculo fiducia eius
 Exitū aut̃ carceris timet q̃ signatus est latrocinio. i.
 p̃c̃rō in p̃scia. qz talis n̄ expectat in egressu carceris
 sui nisi infernale paubulū. **Job. xxi. f.** Ad diē p̃ditio
 nis seruat̃ malus: z ad diē vlcionis ducet. Ille illi q̃
 circa egressu carceris sui nō p̃uider. sed oēs expen
 sas ponit in reparandōe sui corporis ruinosi. **Job. v.**
ij. e. Innit̃ sup domū suā z nō stabit. fulciet eam z
 nō subsistet. Supra domū suā innit̃ qui de iuuentu
 te vel fortitudine p̃fidit. fulcit eaz cibis z medicinis
 z alijs adminiculis z nō stabit. Fanū debz reputari
 ille q̃ domū alienā fulcit z reparat in q̃ hospitat̃ est
 d̃ q̃ cito expellet. i. corp⁹. z p̃p̃iā domū. i. celestēz per
 mittet cadere **Apl̃s. ij. Cor. v. a.** Si domus nostra
 huius habitationis dissoluat̃ habem⁹ domū nō ma
 nufactā s̃z etnā in cel̃. Notandū q̃ memoria mort⁹
 valet ad multa. scz
 Ad sui humiliaonē
 Ad mūdi despectonē
 Ad p̃c̃i fugationem
 Ad carnis dep̃ssionē
 Ad vite directionē
 ¶ Primo memoria mort⁹
 valz ad sui humiliaonē:
 Vñ antiq̃ volētes se hu
 miliare ponebāt cinerem
 super capita eoz in memo
 riaz mort⁹. qz cineres essent
 funiri Ideo dictū est hominū. **Demento qz cinis es**
 z in cinerē reuerteris **Gen. iij. f. Eccl̃s. x. b.** Quid su
 perbis terra z cinis. Pauo visis pennis superbi et
 leuat̃ caudam suā. sed visis pedibz caudaz deponit
 Sic hō viso fine mort⁹ sue se hūilīat z p̃c̃nit. hiero.
 Facile p̃c̃nit oīa q̃ sp̃ se cogitat mortituz. **p̃s. ix. sciat**

De Morte.

gētes qm̄ hoies sunt. s. mortales. Un̄ solebat esse cō
suetudo impatorz qm̄ eligebat: p̄ma die coronatiōis
sue veniebat lathom⁹ ferens tres vl̄ q̄ttuor lapides
marmoreos diuersoz coloꝝ dicēs. Gl̄deat dñs im̄
pator de q̄ gñe marmoris vult sibi monumētū fabris
car. eo q̄ hō mortalis ē. vt habeat mortē in mēoria
z humiliet. Dicit enā q̄ papa h̄z i loco vbi frequē⁹
p̄uersat lectū p̄cedentis pape defuncti. vt viso eo re
cordeat finis sui z humiliet. Itē iohannes patriarcha
fecit sibi sepulchz imp̄fectū. z in magnis solēnitatibz
cū esset in loco honoris. qdā p̄stitur⁹ ab eo ad hoc di
cebat sibi. Dñe imp̄fectū est sepulchz tuuz. iube illō
p̄fici. quia nescis q̄ hora fur venerit. Sc̄do valet ad
mundi despectionez. Qui vult mundū desp̄icere de
morte coguet. T̄ero. Facile p̄tēnit oīa q̄ se sp̄ cogit
tat mortuuz. Ideo Saul spoliatur⁹ est in ramata: q̄ vi
sio mortis interpretat. Au. xij. c. Stulte hac nocte repe
tēt a te aīaz tuā. Eccl̄. x. c. Quī mortis hō hereditabit
serpentes bestias z ymes. ps. xlvij. Cū interierit nō
su. oīa. Exemplū de morte diuitis magne existimatio
nis. z paupis peregrini. Exemplū de gallina z acci
pitre. gallina in domo diuitis vilipēdit. ita q̄ si intret
domū turpit̄ eūcit. s̄z accipit vel falco honorabit in
domo sup̄ p̄ticam ponit. z sollicit̄ de bonis mor̄sell
nūrit. s̄z post mortē in sterq̄linū p̄icitur Gallina at
occisa cū magna reuerentia z magno lum̄ie corā re
ge deportat. q̄ ante dū viueret foras cuz opprobrio
emittebat. Sic paupes z simplices in hoc mūdo vi
lipēdunt z dep̄mūt. q̄ p⁹ mortē a dño honorifice res
cipiunt ab angelis deportati Au. xvi. e. Mortu⁹ est
mēdic⁹ z asportat⁹ est ab angel in sinū abrae. S̄z di

uites et potētes mō honorant et exaltāt. s3 p^o mortē
 in sterquiliniū inferni pūcient. Vñ seqt. mortu^o est dñs
 ues et sepult^o et c. ¶ Tercio valz ad pctū fugationem
 Aug. Nihil sic reuocat a pctō q̄ frequēs mortis cos
 gitatio. Ecclī. vii. g. In oib^o opib^o tuis mēorare nos
 uissima tua et c. Qui em̄ recolit mortē d3 cogitare. qz
 pctm̄ est cā mortis. Gen. ii. d. De ligno scie boni et ma
 li ne comedas. quacunqz hora come. mor. mo. Sed
 Thren. i. c. d3. Sordes eius in pedib^o ei^o nec recoz
 data est finis sui. Exemplū de illo q̄ em̄ sciam cens
 tū libraz. q̄ scia ista fuit. q̄ de oib^o q̄ faceret prius vñ
 deret ad quē finē deueniret añqz faceret. z istā sciāz
 scripsit in oib^o pñb^o dom^o sue et c. ¶ Quarto valz ad
 carnaliū repñsionē desiderioz et tērationū Greg. Ni
 hil adeo valet ad domāda carnis desideria sicut co
 gitare q̄lis sit ipsa futura. Exempluz de muliere vo
 lente ablactare filiū. q̄ aliqd amāz ponit vberib^o suis
 is. Et d̄ eremita q̄ carnes fetidas mulieris mortue
 q̄tidie ponebat añ oculos suos. vt sic tērationes vin
 ceret. ¶ Quinto valet ad sue vite directionē Aues
 em̄ et pisces regunt se cauda sua Iumēta et boues a
 muscis se cauda defendunt. Sic hoies vitā suā diri
 gunt et tērationēs excutiūt mortis memoria. Job. xij. b
 Interroga iumēta et docebūt te. volatilia celi et indi
 cabūt tibi. et pisces maris. Et c̄ q̄ vult nauē suā bñ
 gubernare ponit se in fine nauis. et añ se nauē dirigit
 et pericula deuitat. Sic q̄ vult vitā suā bene guber
 nare in finis vite meditandōe. vt possit ad bonū exitū
 puenir. Gen. Cōsidera q̄ sit pulchra res añ mortē
 vitā psummare. deinde secure expectare reliquā sui
 tēporis partē. ¶ Q̄ sollicitē lōge añ naute sibi puidēt

De Dundicia cordis.

de nauis directiōe qñ hñt malū passum trāsire. Sic
qñbz dñz sibi puidere longe añ qñō possit piculosum
passum mortis trāsire. qz illic naues ptrāsibūt. s. p ar
tū foramē mortis. Notandū etiā q memoria mortis
inducit hominē **¶** Primo puocat ad largiē
Ad elemosynā largiendā **¶** dam elemosynā. i.
Ad penitētiā faciendā **¶** Sach. p. Ut cogno
uit Alexander. q moreret diuisu regnū pueris **¶** C
mor mortis facit pderē testamentū. z elemosynas da
re. qz dñr Hiero. Nō sūt bona hoīs q secū ferre nō pōt
sola miscōia comes est defunctorū **¶** Secūdo puocat
ad pñiaz faciendā. Cū audisset **¶** Ezechias rex morie
ris. fleuit. Esa. xxxviii. a. Et rex Ninue audita pñis
natione (adhuc. xl. dies z Ninue subuertet. Jone. iii.
b.) induit^r est sacco. qñto magis hō morti appropinqt
tāto magis dberet bona facere z penitere. Gre. Qui
thesauz fodiēdo qñtūcū alit^r foderit thesauro app
pinqbit. z qñto thesauro se existimat appropinqre:
tāto plus ad laborē forn^r inardescit. Sic iust^r qñto
morti plus appropinqritāto in bono ope magis stu
det. Stultus est viator si non festinat quando videt
noctem appropinquare z pontez leuari. z adhuc lō
ge est ab hospitiō **¶** Sach. xrv. Que pte erāt itraue
rūt cūz eo ad nuptias. z clausa est ianua. Itē mulier
plorat filiū suū mortuū. si ipse esset rex in aliena terra
nō ploraret. nec vellet regno dimisso eū ad se redire
¶ Ecce mortu^r regnat in celo z tu ploras i terra **¶** Tes.
liij. Nolum^r vos ignorare de dormiētibz zc.

De Dundicia cordis.

Cap. lxi.

¶ Dundiciā cordis sp debem^r tenere vt thesauz
pciosuz. qz dñs nñ iesus vt nos lauaret z mō

De Mundicia cordis. Fo. cii:

dos faceret suū p̄ciosum sanguineꝝ liberaliter fudit.
Apoç. i. Redemit nos ⁊ lauit a peccatis n̄ris in sangui-
ne suo Cordis aut̄ mūdicia ad m̄stra nos inuitat. scz
Et gr̄am dei recipe valeam⁹ ¶ Primo inuitat
Et deū a nobis nō expellam⁹ nos vt gr̄az dei
Et amicitia ei⁹ acq̄rere valeam⁹ recipe valeam⁹
Et deū in gl̄ia plenarie videam⁹ Modicū vini
si poneret aliq̄s in vase imūdo nisi lotū eēt Sic de⁹
nō poneret gr̄az in imūdo Esa. liij. Mundamini q̄
feritis vasa dñi. Sicut in pergamento non scribit nisi
p̄ius abrasum ⁊ purgatum fuerit. ita in corpore hu-
mano gratia nō infundit nisi p̄us a culpa purgatus
fuerit. Berni. Balsam⁹ est gr̄a. vas purissimū req̄-
rit. Jc herbe male ⁊ spine p̄us eradicant a terra q̄
tritacū seminet Sic ⁊ nos cogitatōes actiōes malas
debem⁹ remouere a nobis si esse volum⁹ ager dī ⁊
ferre bonū fructū Diere. iij. Nouate vob̄ nouale. i.
p̄sciam mūdare: ⁊ nolite serere sup̄ spinas. peccas-
sa. Item nullus sapiens in vase immundo v̄l pleno
vel fracto vel transuerso p̄ciosum liquore infunde-
ret. Sic deus cordi humano p̄luxuriam inquinato:
vento sup̄bie pleno. p̄ discordiam fracto. p̄ auariciā
inclinato: gr̄am nō infundit. Vñd̄ ap̄ls. i. Thef. iij.
Sciat vnusquisq̄ vas suū possidere in sanctificatio-
ne ⁊ honore. Si enim vasa in quib̄ reliquie sancto-
rū reponunt mūde ⁊ honorabiliter fuant. q̄to ma-
gis vas cordis in q̄ p̄ciosose reliq̄e gr̄e. s. ⁊ corporis
xp̄i recondunt. Ideo dī p̄ouer. iij. Om̄i custodia
fua cor tuū. ¶ Scdō vt deū a nobis nō repellam⁹
De⁹ aut̄ nō ē porcus vt in luto aut in latrina pctōꝝ
habitet. Deut. xxvij. Sine castra tua sancta ⁊ nihil

De 'Mūdicia cordis'

in eis feditatꝫ appareat: ne te derelinquā. **Exēplū** d
raro q̄ qñ fodit foueā ad habitandū venit vulpes ⁊
stercorizat ibi. ⁊ tūc tarus recedit. Sic deus recedit
a corpore imundo ppter imundiciā pcti. Simus ergo
mūdi corde ⁊ corpe vt ei digne ministrem⁹. Nō est
aliqꝫ rex q̄ nō vult habere suos seruos mūdos. quā
to magis de⁹. ps. c. Ambulās in via imaculata h̄ mi
hi ministrabit. Vultū videt de⁹ diligere mūdiciaꝫ
nostrā. ⁊ iō valde amenda est imūdicia pcti. qz non
posset abluī cū tota aqua q̄ in mūdo est ppter digni
tate rei quā polluit: q̄ est imago dei. nisi aqua grē dei
de celo descendens q̄ cor abluat. Si qꝫ imaginē cru
cifixi in lutū pñceret infidelis iudicaret. qd ergo de
illo q̄ imaginē dei deturpat peccādo. Itē in panno
albo modica macula apparet ⁊ nimis displicet. sic in
corde puro minima pctā. ideo **Eccl̄s. ix.** Omni te
vestimenta tua sint candida. Itē in radio solis albo
mi apparēt. sꝫ nō in ymbra. sic in corde puro lumine
gratie illustrata minima pctā. **Grego.** Hō vicinior
luci sentit qd añ fuit. ⁊ q̄ dignior: sibi videt indignior
De tali mūdicia psequar hō mentis illuminationez
⁊ exauditionē orōnis **Iob. viij.** si diluculo surrexeris
⁊ deū oipotentē fueris depēcanis. si mūd⁹ ⁊ rect⁹ in
cesseris: statim euigilabit ad te. i. exaudiet te. **Augur.**
Mūda tantū cubiculū cordis. intus est q̄ exaudiet
Sꝫ qdaz sunt siles mulieri facienti caseum. ⁊ venies
bat catus ⁊ percutiebat eū manu. ⁊ itē ponebat sup
caseū manū suā ita deturpatā. Similit muscas ve
niētes occidebat ⁊ dicebat. deus da mihi facere mū
dū caseū. Sic multi mūdicia petūt a deo. sed man⁹
inquant p mala opera. **Grego.** Nō sunt manus mū

De Munditia cordis Fo. ciij.

de que lutū tenēt. **Ma. c. iij.** **E**mundate manus peccatores. et purificate corda duplices animo. ¶ **Ternio** ut amicitia eius acquirere valeamus **Prover. xxiij.** Qui diligit cordis mundiciā propter grām labioꝝ habebit amicū regē. **Flum.** hñs duos riuulos: q̄re plus ad vnū riuulū aquā mittit: tāto min⁹ ad aliū. Sic q̄to plus hō de corpore sollicit⁹ est: tanto minus d̄ aīa. et q̄to plus amat terrena: tanto minus celestia. **Ereg.** Tāto a diuino amore dīiungimur q̄to inferius deslectamur **Aug.** Diuus te amat q̄ ali⁹ tecum amat qd̄ nō propter te amat. **Silr** q̄ duob⁹ dñis seruit: quāto plus vni intēdit tāto minus alteri. **Mat. vi.** Nemo p̄t duob⁹ dñis seruire. ¶ **Quarto** vī deū in gl̄ia videam⁹. **Mat. v.** Bū mūdo corde: qm̄ ip̄i videbūt deū **Bern.** Pura veritas nō nisi mūdo corde videt **Hec** mundicia multis modis acquiritur.

Per sanctā p̄dicationē

Per diuinū timorem

Per lachrymarū effusionē

Per purā et integrā cōfessionē

Per elemosynarū largitionē

Per mūdanoꝝ tribulationē

Per charitatis opationē

Eccli. i. Timor dñi expellit peccatū. Sicut

purgat vinū feces emittendo. et semp̄ est in motu do

nec purū separet ab impuro. sic iustus semp̄ debz timere donec immūdicia peccati ab eo separet. **Job. xli.**

Timebūt angeli et territi purgabuntur ¶ **Tertio** p

lachrymarū effusionē. hoc fit in cōmitione. **iij. Regū.**

v. Dicitū est naamā Glade et lauare septies in iordane

et mundaberis. **Eze. xvi.** Laui te aqua. et mūdauit

¶ **Primo** per sanctā p̄dicationē. **Jo. xv.**

Vos mundi estis p

pter sermonem quē

locutus sum vobis

¶ **Secūdo** ppter diuinū timorē qui peccatū

expellit.

De Mundicia cordis?

ſagumē tuū ex te. i. pctm ¶ Quarto p purā ꝑfeſſionē
Lu. xviij. Dictū eſt leproſis. Ite oſtend te vos ſacer
donb. ⁊ factū ē dū irēt mūdātī ſūt. Judas. i. ꝑfeſſio
mūdauit tēplū ¶ Quinto p elemoſynar largitionez
Lu. xi. Qd ſupeſt date elemoſynā. ⁊ ecce oīa mun
data ſūt vobis ¶ Sexto p mūdānā tribulationem.
Matth. viij. Dñs tetigit leproſum tactu tribulation
nis ⁊ mūdatus eſt. Malach. iij. Sedebit ꝑflans ⁊
emūdans argentū. Prouer. xxv. Aufer rubiginē de
argento ⁊ egrediet vas puriſſimū ¶ Septimo per
charitatꝝ opationē. qz charitas operit multitudinez
pctōꝝ. ſicut aux mūdāt p ignē. Ignis em charitatꝝ
oēm rubiginē pctōꝝ ꝑſumit. Deut. iij. Deus noſter
ignis ꝑſumēs eſt. Greg. Deus noſter ignis ꝑſumēs
ē. qz flāmis amoris ſui incēdit mentes quas imple
uerit ⁊ a viciōꝝ ſordibꝝ mūdas reddit.

¶ De mortificatione carnis Cap. lxx.

m Mortificatio carnis roborat ſp̄m. Ad mortifi
cationem carnis nos dꝫ mouere reſurrectio
corporū pꝑ mortez. Fidelis miles nō timet amittere
vꝫ occidere equū ſuū in ꝑlio. dū tñ poſſit facere vnū
bonū vel laudabile factū p dño ſuo. qz ſperat ſe ab
eo meliorē recipere. Sic iuſtus nō timet corpꝑ ſuuz
ꝑdere p dño ſuo. qz poſt mortez reſurrecturū ſe ſpe
rat. vñ. ij. Mach. vij. Adoleſcens mēbra perditioni
exponēs ſic ait. De celo iſta poſſideo. ſꝫ ꝑpter dei le
ges hec ip̄a deſpicio. qm̄ ab ip̄o ea me recepturꝫ ſpe
ro. Ideo dꝫ ſapiens. xiiij. Prouer. qꝫ ſperat iuſtus in
morte ſua. Iteꝫ nō debꝫ timere hō veſtes ſuas vete
res expēdere in ſeruicio illius qꝫ pōt reddere nouas
⁊ ꝑcioſas. Sic qꝫ carnis reſurrectionez fidelitꝫ credit

De Mortificatiōe carnis. Fo. ciij.

nō debz timere corp⁹ suū missz in seruitiū dei expos
nere. exq̄ sperat se illud recepturū cum quadruplici
glia. s. claritatē impassibilitatis. subtilitatis. et agilita
tis. Ep^ls Philij. Saluatorē expectam⁹ dñm iesū
xp̄m q̄ reformabit corp⁹ hu. nō. p̄fi. corpori claritatē
sue. Nota q̄ quādo religiosus vult nouā vestē reci
pere. oportz q̄ veterē vestiario reddat. Sic si corp⁹
tuū vestiario tuo christo (qui te carnibz vestit et os
sibz et neruis p̄p̄gu) tradideris. oportz vt ob veterē
vestē reddat tibi nouā et pulchraz qñ corruptibile s̄
induet incorruptionē. et mortale hoc induet immorta
litate vt ait ap^lus. Sed sunt multi q̄ multum viden
tur diffidere de deo. ita parcētes corpi suo quasi do
minus nō posset eis nouum et gloriatum reddere
q̄ similes videntur esse filiis pauperū viduaz. q̄ qñ
die iuxta sepes sedentes ad solē vestes p̄nōsas p̄su
ūt et reconfiūt. et q̄cqd̄ repa^t vno die altero dissipat
Sic q̄ petitiōi carnis sue vult indulgere. comedere
et bibere ad quālibz citationē carnis. dormire quoti
ens sōno p̄mit. Iste ducit vitā papalardoz nō nobi
liū q̄ vestes suas et calceos dissipatos frequēter por
tat. sed vix aduertit. S̄z corda nobiliūz Ira huius
carnis curā nisi q̄m necessitas expetit nō intendunt
S̄z aliū p̄ reparationē corporis ruinosi totā curā suā ex
pendunt et totum dissipatur. Gregorius. Vbi cūq̄
caro querit refectionem inuenit defectionem. Job.
viij. Innetur supra domum suam. et non stabit. sub
ciet eā. scilicet cibis et potibus. et non subsistet. Ideo
p̄tingit videre quādoq̄ quosdā rusticos q̄ cū gaba
onit̄ faciūt poni tachōes in sotularibz suis añq̄ dissi
pent. tales sūt mlti carnales q̄ q̄cito sōmāt se ad ali

De Mendacijs.

quaz infirmitatē dispositos: sola opinione infirmanē
z declinant ad infirmitatē z uocāt medicos. Nar-
rat Auicenna de quodā q̄ tantum timuit ne lepram
incurreret q̄ ex solo timore leprosus effect⁹ ē. Sen.
Plura nos terrēt q̄ p̄māt. z plus opinione q̄ re la-
boram⁹. Itē isti sunt sic equ⁹ vmbrañlis q̄ ad sonitū
vni⁹ folij vel ad volatū auis terret. ps. xij. Vbi trepi-
dauerūt timore vbi nō erat timor. S; p̄siliū bonum
est talib; vt facerēt de corpe suo sicut faciūt armiges
ri q̄ eq̄tāt tales eq̄s. vrgēt eos calcarib; z faciūt eos
trāsire frēq̄nter p̄ loca q̄ formidāt. Sic tu corpe tuū
ad ardua cogas. vt vinū vmbrañlitaris a te oīno ex-
cutias Sen. Imbecillis mentis est atq; egre formi-
dare inexplta. Sicut equ⁹ hñs lesparuā. in gressu de
stabulo claudicat p̄pter tybie frigiditatem. s; postea
cū calefact⁹ fuerit meli⁹ z leui⁹ vadit. Nō est a uerba
neq; abhorreda illa medicina q̄ p̄m⁹ dlectat dū sa-
nat. Itē caro est sicut miles q̄ h; diuitē rusticū. sp̄ de
se indigere: z large expendit de suo: z sp̄ accipit iniq̄
ab eo mutuo. z tñ paulatiz accipit q̄ relinqt eū pau-
perē z denudatū. Sic facit caro de spū. sp̄ allegat z
p̄tēdit neccitatē z infirmitatē. z sine bonis opib; z pe-
nitētiā relinqt eū q̄si nudū. Picit in vita bñ Andree
q̄ diabol⁹ rādiū deludit hoīes q̄usq; exeunt d̄ corpe
rei z nudi. nihil secū p̄ter pctā portātes. Hec est Da-
lila sampsonis vxor. q̄ sampsonem .i. sp̄m denudauit
crinib; p̄turū z lumine grē. Greg. oēs suis vitijs sa-
uent. z qd̄ ad voluptatē carnis faciunt ad neccitatis
referūt actiōem. z sub specie p̄turis vinū voluptatis
¶ De Mendacijs Cap. lxxi. (excusant
m Mendaciū est viuiperabile z diabolicū p̄cūm

De Mendacijs: Fo. cv.

Homo igit̃ mēdar siliis est diabolo imitatioe Joā.
viij. Vos ex patre diabolo estis. ⁊ desideria p̃ris ṽri
vultis facere. scz mētri. qz q̃ loquit̃ mēdacius ex dia-
bolo ē. qz mēdar ē ⁊ pater ei⁹. ¶ Primo ē vitupa-
bile p̃ctm̃ mēdacij
Propt̃ imundiciā. qz inq̃nat
Propter iniusticiā. qz falsificat ⁊ piculosuz. Inq̃
Propter aie piculū qz trucidat nat̃ at̃ id qd̃ ma-
Propter interiorē oculū qz execat gis indecēs est
ēē imūdū. Si aliq̃s os suū aptū hēret musc⁹ ⁊ alijs
imundicijs vt q̃cūq; vellēt ibi intrare pmitteret ⁊ nī
dificare. os ei⁹ esset abominabile hoib⁹. Sic os mē-
dar abominabile est deo cū imūdicia mēdacij. m̃ko
magis displicet deo h̃ p̃ctm̃ q̃ imūdicia muscar⁹ ⁊
siluz rez imundaz Prouer. xij. Abominatio dñi la-
bia mendacia. ¶ Secūdo est vitupabile p̃pter iusticiā
qz falsificat. facit em̃ hoīem falsuz. q̃tū enim p̃ualet
denari⁹ ver⁹ denario falso. tū p̃ualet hō verax hoīe
falso ⁊ mendaci. Un⁹ denari⁹ bon⁹ valet centū fal-
s⁹. sic vn⁹ hō verax valz centū mēdaces. Magna
stulticia. volunt oēs hoīes denarios suos esse veros
⁊ bonos: ⁊ displicet eis multū si inter denarios suos
inueniant vnū denariū falsū. plus vident̃ diligere
denariū q̃ seip̃os. Prouer. x. Cor impior⁹ p̃ nihilo.
Item falsa moneta repellit ⁊ cōburit. sic mendaces
nō recipiunt̃ in celo. sz cōburent̃ cū demonib⁹ in iser-
no. ¶ Tertio est vitupabile ⁊ dānosū p̃pter aie pe-
riculū. qz interficit. Mendaciū est q̃dda venenū tā-
te potēte q̃ in ip̃o ore existēs hoīem interficit. Sap.
p. Os qd̃ mētr̃ occidit aīaz. ps. v. Perdes oēs q̃ lo-
quunt̃ mēdacij. ¶ Quarto est vitupabile ⁊ dānosū
p̃pter interiorē oculū quē execat. Talib⁹ illudat dia-

De Murmuratione

bol⁹ sic cec⁹ ludo stultoz porc⁹ eis tradit ad lacerā
dū. z dū porcū credūt scindere scindit man⁹ vn⁹ alte
ri sz illi miseri vulnera nō attendūt sz qđ inde repoz
tant. sz magno stipēdio illud emunt. Sic mendaces
vulnera pctōz de mēdacio nō sentiūt nisi lucz ipale
qz p certo i ludo fuerūt cecoz excecavit ei illos maz
licia eoz. Sap. ij. Ipi em̄ ptra se insidiant z molun
tur fraudes contra animas suas.

De Murmuratione Cap. lxxij.

m Murmursans de cybo vl' potu deficit in pnci
pio belli spūalis qđ est ptra gulam vt dī glo.
sup Matth. iij. Nisi pūs gula refrenet frustra ptra
alia vitia laborat. Talis in pmo pfectu dī malū v
bū. suz victus ab vna ancilla. scz carne. qđ ē magna
vilitas Hiero. Nihil vilius q̄ a carne vinci. Tū qū
cantat de viro iusto. Ecce hō sine q̄rela: ver⁹ dei cul
tor. d' isto posset dici. Ecce hō plenus q̄rela: ventris
sui cultor. ad Ro. xvi. Christo dño nō fuunt. sz suo
vētri. Scđo ostēdūt se vacuos a grā dū murmur
in eis resonat z q̄rimonia. vasa ei vacua pcussa reso
nāt. nō plena. qz corde tacto mens bñ pscia pseruat
patientiam. Eccl. i. Qir prudēs z disciplinatus nō
murmurabit corrept⁹. Olla vacua ad ignem posita
crepat z magnū sonitū reddit. plena nō. Eccl. xxvij
Vasa figuli probat fornax. z hoies iustos tētano tri
bulationis. Itē murmurās est quasi rota currus. nō
bñ vncta vnctōe gracie. z ideo murmurat sicut rota
Eccl. xxxij. Precordia fatui q̄si rota carri. q̄ sz ses
num portat z murmurat. Talis iromittit se de hoc
qđ ad ipm nō p̄tinet. s. d' seipō: cui⁹ seru⁹ nō est sz dei
Jo. vl. Quid ad te. s. de teipō: tu me seq̄re. Iste vult

De Mundo. Fo. cvl

auctoritate ppria sibi dispensare d̄ cruce sua ꝛ oia lu-
ra. Bern. Suspecta ē mibi cuiꝑi⁹ dispēsatio. ⁊ vere
or nbi illd̄ sub regnie ⁊ noue tue discretiōis a puidē-
tia carnis q̄ mors ē. Due rane ī stagno vno maiorē
tumultū faciūt q̄ cētū lucij magni. sic duo miseri q̄
cētūz boni. Peiores canes sp̄ lairāt. sz nobiles tacēt
Aug. Vos ē ibecillū canū: q̄to min⁹ valēt pl⁹ las-
trare.

De Mundo Cap. lxxij.

m **M**undus est relinqnd⁹. vñ exeuñdū est a mū-
do ppter multa. quia mundus

Turbat. ⁊ affligit ¶ **P**rimo qz ī mūdo isto nō ē
Ardet ⁊ vñt nisi labor ⁊ afflictio. Esaie.
Corrūpit ⁊ iterficit xlvij. Egredimini de babilo-
Fallit ⁊ decipit ne. i. de mūdo. vsaluet vn⁹ q̄sqz
Trāsit ⁊ deficit aiam suā. Relinquend⁹ est g
mūd⁹. qz oēs q̄ ibi sūt turbāt. īfirmāt. ⁊ moriūt. Joā.
xvi. In mūdo pssurā hēbitz. in me aut pacē. Libent
dēret hō fugere locū in q̄ turbat frequēter ⁊ īfirmat
⁊ q̄rere locū pacificū ⁊ sanū. Aug. ¶ **A**maiores mū-
di nō est req̄es vbi q̄rits eā. Quā brām q̄rits in re-
gione mortis. nō est hic. quō est brā vitā vbi nō est vi-
ta. ¶ **S**i amatz istā miserā vitā ⁊ fluidā vbi cū tanto
labore viuiz. q̄to magz amare dētz illā beatā vitāz
vbi nullū dolorē sustinebitis: Ecce turbat mūdus ⁊
amat. qd si trāqll⁹ eēt Quō ibetres formoso q̄ sic ā
plectet⁹ fētidū. ¶ **S**ecūdo relinqnd⁹ ē. qz ardet ⁊ vñt
ibi est ignis ꝛ cupiscētie. ⁊ luxurie. auaritie. ⁊ inuidie
Qui viderz domū suā ardere cito extret d̄ ea. sic ⁊ d̄
mūdo. qz mūd⁹ ard3. d̄ eo exire nō differas. p. Jo. v
Ecce mūd⁹ tot⁹ ī maligno posiz ē. i. ī malo igne

De Mundo.

Tertio. Ignis instat a tergo: et tu mones non egredi
vel egressu iam regredi. ¶ Tertio relinquendus est. quia
corruptus et inficitur: inficitur dico omnes habitates in ea. **Al.**
si te delectat hic mundus semper vis esse inmundus. si autem non
te delectat hic mundus. iam tu es mundus. non remanebis
in mundo. quoniam vinum corrumpitur vel super feces deterioratur in
dolio debet transferri ad aliud vas: ne omnino corrumpatur
quod saluari possit. sic homo qui corrumpitur in diuitiis et deli-
ctis seculi transferat se ad religionem. ne amplius corrum-
pat. **Hiere. xlvij. Fertilis fuit. Doab** ab adolescen-
tia sua et reuertitur in fecibus suis. quia non est translatus de
vase in vas. **Jo. dicit. Nau. iij. Vis** qui viderit te: resiliet
a te munde. id est retro saliet a te tamquam a loco immundo et
periculoso. ¶ Quarto: quia fallit et decipit. **Mundus**
gerit morem pauperis nebularum qui super prauitates se in-
gerit. et sub specie encens suas nebulas care vendit:
sic mundus suis dilectoribus honores et delectationes
offert. sed care vendit nimis. quia per his penam eternam extorrit
quia ab eis. **Apo. xviij. Quam** glorificauit se et in deli-
ctis suis tantum date ei tormentum et lucrum. **Ite** amare mun-
dum est amare perditorem suum. **Aug.** Ama seculum et ab-
sorbebit te. amatores enim suos vorare nouit non por-
tare. **Mundus** enim dicitur demonibus sicut iudas iudeis. quem
cumque osculatus fuero aliqua dignitate vel prosperitate
ipse est quem trado vobis ut vestis: tenete eum: et ducite
caute ad infernum. ne eum amittatis aliqua molestia. quia
vexatio dat intellectum. **Esa. xvi.** sicut tabernari fac-
it potatoribus auaragium de carnibus falsis et pane ficti-
cio ut ad potandum attrahat leccatores: sed postea ca-
re vendit. sic mundus **Ecclesi. xx.** Datum insipientis non
erit utile tibi. **Exigua** dabit et multa improporabit.

Itē mūd⁹ ē sicut scacarius . cui⁹ tota familia currit
 ex trāsuerſo vt apphēdat aliqd t⁹pale. mentiēdo. des-
 cipiēdo. vsurādo. In hoc autē scacario q̄d diu durat
 lud⁹. vn⁹ est rex. alius miles. ali⁹ aho noīe vocantur
 vnus etiā scacus vt duo vident^r tenere totū ludū. s³
 qñ cessauerit lud⁹ idē sit de rege qd de milite. idem
 etiā de milite quod de familia minima . quia cōmū-
 niter reponunt in sacculo. immo qñdoq³ rex in fūdō
 sacculi. z minima familia in supiori parte. Sic mū-
 dus est q̄si lud⁹ scaco⁹ q̄d diu durat vn⁹ est rex. ali⁹
 miles. ali⁹ magnus. ali⁹ paru⁹. s³ adueniente morte
 oēs in sacco terre reponunt. Ita fit de rege sicut de
 milite. tūc sicut dñs ira z seru⁹ eius. Eccl. ix. z Ec-
 cl. s. ij. Cōmunionē mortis scito. qz mort⁹ docet^r parit^r
 z indocet^r. ¶ Quinto. qz transit z deficit. p. Ioan. ij.
 Mūdus trāsit z cōcupiscētia eius Quid vis ergo.
 vtz amare t⁹palia z trāsire cū t⁹pē. an amare xp̄z z in
 eternū viuere. Tñ bona mūdi cuidaz reclamatorio
 pparant in quo nō est nisi falsitas. credū em accipi-
 ter ibi esse aūē z nō est. imo vix est ibi paz carnis ru-
 bee Sic bona mūdi sūt falsa. q̄ vix sufficiūt ad refo-
 cillādū Et sic accipiter veniēs nō accipit nisi modis-
 cā buccā. ita nec mūdā⁹ d⁹ mundo. s³ cito aufert ab
 eis Eccl. v. Miserabilis p⁹ſus infirmitas: quō ve-
 nit sic reuertet^r z nihil affert hō de vniuerso labore
 suo Itē viella qñ tota die cātavit denarios recipit.
 in sero auferunt ei denarij. z nihil ei remanet: s³ pon-
 tur i furello veteri z dissipato. Sic hō nihil repo-
 nat de mūdo p labore suo nisi lintheamē laceratuz z
 vet⁹ Exēplū de soladino. q̄ fecit portari lintheamen-
 in q̄ debebat sepeliri p trā suā z dici. nihil reportabit

De Mirabilibus.

impator de oibz bonis regnoz suoz nisi lintheamen
istd. Job. xxvij. Dives cū dormierit nihil secū affert
apiet oculos suos ⁊ nihil inueniet. Tūc apphendet
eū q̄ si aq̄ inopia. vt diuitē epulonē q̄ n̄ poterat habe
re guttā aq̄. Lu. xvi. De Mirabilibz Cap. lxxiij.

m Mirabilia mltā legīt dñs fecisse p elects suis
qz mirabil' de⁹ in sc̄is suis. mirabilis in ma
iestate sua. S3 multa breuit' plectēdo noranduz q
Mirabiliter nos redemit ¶ Primo dico q ipse
Mirabiliter nos vocauit de⁹ mirabil' nos re
Mirabiliter nos defendit demit non auro v'l ar
Mirabiliter suos docuit gēto. sed suo sanguine
Mirabiliter eos corripuit p̄cioso. Nullus vnq̄
Mirabiliter nos p̄solat audiuit talia. s. q̄ al
Mirabiliter suos ducit qs p suis inimicis mo
Mirabiliter nos pascit reret. Ro. vi. Cū ad
Mirabiliter se nob̄ oñdit buc inimici essemus
xps p nobis mortu⁹ est. Hō cātate dño cāticū nouū.
qz mirabilia fecit. qz tradidit filiū p seruis. dilectum
p inimicis. iudicē p dānatīs. innocētē p ip̄is Esa.
xxv. Confitebor noi iuo qm̄ fecisti mirabilia. cogita
tiōes antiq̄s fideles Vñ seq̄tur. Saluauit sibi. glo.
orbē terre dextera ei⁹ p filiū Lu. xix. Venit filius ho
minis q̄rere ⁊ saluū facere qd̄ pierat ¶ Scdo qz mi
rabil' nos vocauit. Job. xxxvij. Tonabit voce sua
mirabil'. glo. Voce sua mirabil' tonat cū cordis oc
cultā pmouet ⁊ penetrat p tritōnez. ⁊ q̄to ardore
amād⁹ sit demonstrat. qdāmodo silēter clamās. ps. b
ix. Comouisti trā. i. corda terrenoz. ⁊ turbasti eā p
tritōnē. sana tritōnes ei⁹ p p̄solationē q̄ sanas con
tritos corde. Proueri. Vocauit ⁊ renouisti. extrēdi ma
nū meā ⁊ nō fui q̄ aspiceret. S3 illi q̄ aspererūt ipm

De Mirabilibus. Fo. cvij

clamant audierunt p̄mia et̄na meruerunt Isti sūt q̄ p̄
 p̄serunt viā mūdi ⁊ p̄uenerunt ad p̄mia regni Boni
 cāp̄lores q̄ p̄ terra celū. p̄ luto auz p̄ trāsuozijs eter
 na receperunt **Eccl̄. xxi.** Beat⁹ diues q̄ inuēt⁹ ē s̄
 ne macula. ⁊ q̄ p̄ auz nō ab̄it zc. q̄s est h̄ laudabis
 m⁹ eū. fecit em̄ mirabilia in vira sua ¶ **Tertio.** q̄ m̄
 rabilis nos defendit. **Hiere. xxx.** Dicit rex ad hiere
 miā. Ora deū vt recedat rex babilonis a nobis ⁊ fa
 ciat de⁹ fm̄ mirabilia sua ¶ **Demēto**re mirabiliū ei⁹
 q̄ fecit **Pharaoni.** p̄s. lxxij. Mirabil⁹ de⁹ i sc̄is suis.
 ip̄e dabit virtu. ⁊ for. plebi sue b̄ndict⁹ de⁹. Dabit p̄
 tute m̄ resistēdi ⁊ fortitudine sustinendi. **Esa. xl.** Qui
 dat lapso p̄tutē ⁊ his q̄ n̄ sūt zc. **Esa. xliij.** Bellabūt
 aduersū te ⁊ nō p̄ualebūt. q̄ ego tecū sū d̄s v̄t l̄s
 berē te p̄s. xxi. D̄s p̄tector vite mee a q̄ trepidabo
 ¶ **Quarto** mirabilis nos docuit ⁊ sp̄ docet. p̄s. cxxvi
 ij. Mirabilis facta est sc̄ia tua ex me: p̄forata est ⁊ nō
 potero ad eā. q̄ d̄. incōphēibilis est mihi. **Apl̄us** ad
Ro. xi. O altitudo diuitiarū sapie ⁊ sc̄ie dei q̄ incō
 phēsibilia sūt iud̄cia ei⁹. Docet ei de⁹ p̄ p̄dicationē
 p̄ correctionē p̄ v̄ctionē Per p̄dicationē **Mat̄. v**
Aperies os suū docebat eos Per correctionē **Disci**
plina tua ip̄a me docebit **Esa. xxi.** In tribulatione
 murmur⁹ doctria tua Per v̄ctionē duonōis v̄l gr̄e
 i. **Jo. ij.** v̄ctionēz habet⁹ a sc̄to. i. a d̄o ⁊ nost⁹ oia zc.
 ¶ **Quinto** mirabilis nos flagellat ⁊ corripit. **Heb.**
xij. Flagellat oēm filiū quē recipit sc̄z ad b̄nificiūz ces
 li. **Un̄** tribulatio ip̄a est aura et̄ne felicitatis. q̄ q̄to
 maior ē tāto securior. **Gre.** Nisi correctis hereditatē
 d̄ar̄ dispōeret eos p̄ molestias n̄ erudir̄z. cū fidel⁹ me
 dic⁹ d̄ iūmo d̄sperato se nō itromitteret. gre. d̄spat⁹

De Mirabilibus.

egris quicquid voluit medici dari precipiunt vel procedunt
eis autem quod ad salutem reduci possunt multa dari tradi-
cunt. ¶ Sexto mirabiliter dominus nos consolatur. Hester
xv. Valde enim mirabilis es domine et facies tua plena est
gratia. i. consolationum. ut sicut abundat passiones christi in
nobis. ita abundet et consolatio nostra. ps. cxij. Scilicet mul-
titudine dolorum meorum in corde meo. consolationes tue
lenificaverunt animam meam. Unum tribus pueris fecit medium
fornacis quasi ventum rogis flantem. ¶ Septimo mirabiliter
nos per viam ducit. quia mirabilem viam nobis ostendit. Scri-
psit domine mirabilem consecuti sunt iterum. i. bonorum operum
Baruch. iij. Delicati mei ambulaverunt per vias aspe-
ras. Vult enim dominus per asperitatem viam eos ab amore
mundi segregare. sicut solent pueri a lacte matris se-
pari per amaritudinem aliquam impositam super verba Greg.
Electis suis deus asperum iter facit. ne dum delectan-
tur in via obliuiscantur eorum que sunt in patria Sap. x
Reddet deus mercedem laborum sanctorum suorum et deducet
illos in viam mirabilem etc. ¶ Octavo quia mirabiliter
nos pascit. ps. cx. Memoria fecit mirabilium suorum mi-
sericors et miserator dominus. escam dedit timentibus se. Idem
Timeat dominus omnes sancti eius. quoniam non est inopia timen-
tibus eum. i. temporalium. pascit continentibus se. et deseruit timen-
tibus se. si ergo non vis pati inopiam time dominum. Quis est pater qui non
provideat filiis. h. nempe lupi et leones faciunt et homines
mali. Nonne deus pavit iudeos in deserto. xl. annis
Danielis in lacu leonum. Heliaz iuxta torrentem. et omnia
muta animalia. ps. cxlvi. Dat iumentis escam ipsorum etc.
¶ Ultimo quia mirabiliter se nobis ostendit Esa. xliij
et lx. regem in decore suo videbunt. i. Ioh. i. Vides
bim? cum sicuti est. et affluens diluvis. Tunc super oportet

De Misericordia: Fo. cix.

delitijs affluens. et mirabitur cor tuum o dei visitatione et tanta
dulcedine. et dilatabitur de comprehensione quam replebit in
bonis desiderium tuum. Prover. x. Desiderium suum iustus

¶ De Misericordia Cap. lxxv. (dabit

Misericordia dei et hominis est duplex. scilicet quod dicitur

in Eccl. xviij. Misericordia hominis circa primum suum

misericordia autem dei super omnem carnem. Sunt autem quatuor

modi quod spectant deum homines ad misericordiam provocare. scilicet

Nature conformitas ¶ Primo dicitur nos invitare

Propria necessitas ad misericordiam eius nature

Misericordie immensitas conformitas. Naturale est

Et misericordie utilitas enim ut membris membris corporis

naturae et misceatur. Aplos. i. Cor. xij. Si quid parit unum membris

unum participant omnia membra. Unum contra naturam videtur peccare

et naturam communem degenerare quod misericordiam renuit

facere. talis enim habet cor ferreum in corpore carneo. quod

est contra naturam. Unum ille qui fecit misericordiam in illis qui

incidit in latrones vocatur est primum. negat enim primum

ratem qui negat misericordiam. Ideo dicitur Eccl. xviij. In suis

milis sibi non habet misericordiam et de peccatis suis deprecatur.

¶ Secundum est propria necessitas. Prover. xix. homo indigens

est misericors. quia omnes indigemus misericordia. omnes de-

bemus misericordiam facere. alioquin diceret nobis illud

Matth. xviij. Serue nequa omne debitum dimisi tibi

quoniam rogasti me etc. Misericordia enim securum est de remis-

sione peccatorum. quia dimittit debitoribus suis et habet lit-

teras patentes. secundum euangelium Lu. vi. Dimittite et di-

mittet vobis. Si rex terre mitteret nobis unum de

seruis suis ut eum reciperemus tanquam septimum: cum res-

uerentia magna reciperemus eum. Sed rex celi mis-

it nobis filios suos pauperes (qui sunt heredes res

De Misericordia.

gni celestis) cum fratribus suis dicens. Qui vos recipit me recipit. et qui vos spernit me spernit. **N**ō vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Et nos ingrati nolumus eos recipere sed repellimus. **I**ō in die iudicii disceptabit contra nos dicens. Hospes fui et nō recepistis me etc: ite ergo maledicti etc. ¶ **T**ertium est misericordie immensitas. Misericordia enim dei tāta fuit quod ipsum regē et dñm pro redemptione captiuorum vēdiderit et obubrare in vicerum virginis fecerit. et formā seruū accipe. et in cruce lesuari. et ad inferos descendere. **N**ō debemus ipsum in hoc indeclinabiliter imitari. sicut dicitur **L**u. vi. Estote misericordes sicut et pater vester celestis misericors ē. Qui ergo negat misericordiam facere negat se patrē hñe deū. et diabolus perficit. **D**e quo dicitur **I**ere. vi. Crudelis est et nō miserebitur. **E**ccli. iij. Esto misericors pupillis. i. pauperibus quos derelinquit mundus: vñ nō hñt patrē nisi deū ps. ix. Tibi derelictus est pauper etc. **U**ñ puidēbit ei misericors ut pater: et pro viro matri eorum. **P**ater pauperum est misericordia quā eos nutrit. hanc ergo accipias in uxore et eris tu velut filius aliusinui et gener dei. quia misericordia est eius filia. et ipse dicitur pater misericordiarum. ¶ **Q**uartum est misericordie utilitas. sequuntur enim ex ea sex fructus scilicet
 Preteritorum peccatorum remissio   ¶ **P**rimus est preteritorum peccatorum remissio.
 Futurorum peccatorum declinatio   **P**rouer. xv. Per misericordiam et fidem purgantur peccata. **F**idē vocat
 Dei et hominum benedictio   fidelitatem. misericordia enim
 Futuri iudicii euasio   sine fidelitate iudicatur a deo crudelitas. **E**ccli. xxxij.
 Bonorum temporalium multiplicatio
 Eterni regni adeptio
Qui offert sacrificium de substantia pauperis quasi quod victis matrem filium in conspectu patris. **E**t nota quod misericordia

dei fons est. misericordia aut hois rivulus a fonte de
fluens. Non potest esse quod fons non fluat si rivulus fluit. **G**
qui fuerit misericors homini et deo ei **Au. Rivus** fluit
et fons siccabit. q. d. non. **S**ecundus est peccatorum finis
eorum declinatio de nullo enim ita vincit diabolus sicut
de misericordia secundum **Aug. Ecclesi. iij.** Ignem ardentem ex
tinguit aqua et elemosyna resistit peccatis **Thob. iij.**
Elemosyna a peccato et a morte liberat. et non patietur
animas ire ad tenebras. fiducia enim magna est coram
deo summo facientibus eam: **T**ertius fructus est dei et ho
minum benedictio **Prover. xij.** Qui pater est ad miseri
cordiam benedictus. **T**alis enim multas benedictiones habet.
dicunt enim pauperes benedictus qui acquisivit et qui dedit.
Prover. xi. Maledictus qui abscondit frumenta in pos
pulis. benedictio autem super caput vendentium. **I**n eodem
Benefactio aie sue vir misericors. communicat ei omni
bus donis et detrimentis aliorum. et inde lucrat. **D**icit
apostolus. **i. Thoz. xi.** Quis infirmatur et ego non infirmor.
quod scandalizat et ego non visor. **S**ecure potest dicere. **L**i
beratus sum ab omnibus tormentis. quia mea in partem. **I**te in
terra macra plus fructificat quam in pingui. et dei cons
ilio eligit eam ad seminandum. **I**n terra ei magis fers
tili libenter seminat et in materia magis lucrabili pos
nunt mercatores nummos suos. unde citius debet recipi
pauperes quam divites **Lu. xij.** Cum facis convivium
voca pauperes. **Q**uartus est futuri iudicii evasio in qua
erit disceptatio de operibus misericordie sicut patet.
Matth. xxv. Illi data est iudiciaria potestas **Jaco. ij.**
Misericordia superaltat iudicium. Si ergo times iudicium
appella ad dei misericordiam tamquam ad superiorem et nece erit
revocare iudicium. **P**ropheti enim misericordes sedebunt cum

De Misericordia.

dño in solio iudicii. Esa. xvi. Preparabitur in miseri-
cordia soliu ei. ¶ Quintus est bonorū ipaliū multipli-
catio. Greg. Terrene substantie cū distribuunt multi-
plicat. Exēpluz de quorū panibz et duobz piscibz quō
multiplicati sūt tot milibz hoīm saturatorū. Semen
seruatū nō multiplicat sed seminatū et p capos disp-
sum Aug. Nemo dicat qd paupi pstat. sibi em plus
prestat qz paupi possz tñ d. cere paup. plus psto tibi
accipiendo qz tu mihi dādo. Das em qd in tpe perit:
et accipis qd in eternū manet. ¶ Sextus ē regni eter-
ni adeptio. Misericordia em ē in domo dei ostiaria. ipa
aperit ostiūz paradysi cui vult et quē vult introducit
Eccl. xvi. Misericordia faciet locum unicuiqz fm
meritū opey suoz. Sequitur. xvij. misericordia dñi super
oēm carnē. ¶ Nota septem sunt gradus misericordie
dei siue septem modis miseretur deus. scz
Ad penitentiā longanimiter expectādo.
Gratiam nobis reuertendi tribuendo.
A peccatoribz modicū p multo exigendo
Peccatores in tribulatiōe misericorditer pfolando
Citra pdignū puniēdo et sup pdignū remunerādo
Vitam eternā penitēti pferendo
¶ Primo misere deus ad penitentiā pctōres lōgani-
miter expectādo. ps. cii. Longanimis et multū misere-
ricors Esa. xxx. Expectat dñs vt misereatur vestri.
Hāc em misericordiā nō fecit angelo. sz mor vindi-
ctaz supsit Lu. x. Videbā sathanā sicut fulgur de ce-
lo cadentez. Esa. xliij. Quō cecidisti lucifer q mane-
re iebaris et Sz nō stanz punit hominē. sz expectat
ad penitentiā. Facit em deus nobis sicut fit nobilibz. q
multotiens citant anteq ptra eos des inia. Multi m

De Misericordia? Fo. cxi.

misericordia ista abutunt Eccl̃s. viij. Quia cito cō-
tra malos nō p̃fert sñia. filij hoīz absq̃ ṽllo timore p-
petrāt mala. s̃z sicut vulgariter d̃r. De lingue antie
lōgueṽgēte Eccl̃s. v. Ne dicas misc̃dia dei magna
est multitudinis p̃ciōrū meorū miserebit̃. qm̃ ira ⁊ mi-
sericordia tuo ab illo proximat ⁊ in p̃ciōres respicit
ira illius. Ro. ij. Ignoras q̃niam benignitas dei ad
penitētiā te adducit. Sc̃do misereť idignis reuer-
tēdi gr̃am tribuēdo. p̃ma non valz sine ista. ps. lviij.
Misericordia eius p̃ueniet me. p̃ueniet velle. subsequet̃
p̃ficere. Hiere. xxi. In charitate perpetua dilexite.
iō attraxi te miserās tui Job. xxi. Si reuers⁹ fueris
ad oīpotētem edificaberis. Sicut domus destructe
ṽl p̃buste. aliq̃n fortiores reedificant. sic ⁊ hoies cau-
tiores reddunt post p̃ctm̃. ideo seq̃nt̃. Dabit̃ p̃ ter-
ra filicē. glo. p̃ infirmatione fortitudinem dat robusti-
opis. qz p̃ robusto ope doctrinaz multiplicat clare p̃-
dicatōis. Tercio penitētes benigne suscipiendo ⁊
oīm iniuriāz remittēdo. Jobel. ij. Conuertimini ad
dñm qm̃ benignus ⁊ misericors est. qz benigne nos
recipiet. Esa. lviij. Misericordia mea non recedet a
te. licz forte tu recedas ab ea Sicut q̃ claudit oculū
ṽl fenestrā p̃tra solē lux nō recedet ab eo. s̃z ip̃e a lus-
ce. seq̃nt̃ Et sedus pacis mee nō mouebit̃. quasi di-
cat. ego tenebo q̃stiones meas si tu teneas tuas In
signū huius post resurrectionē suā dixit discipulis.
Pax vobis. ⁊ oñdit eis cicatrices vulnerū. q. d. r̃anū
p̃stitit mibi pax vestra. ⁊ sicut cicatrices sunt indele-
biles. sic pax ex p̃te mea nō delebit̃. S̃z mlti plagas
sanaras faciūt crepare p̃cediūū itēz crucifigētes
in seip̃is filiū dei. sicut d̃r. Ap̃ls. Cōtra q̃s Hiere. x

De Misericordia

xxij. Dabo viros q̄ p̄uaricant sed^o meū iu manus
inimicorū suorū. ¶ **Quarto** misereť dñs p̄ mltō mor
dicū exigēdo. **Un** nō possum^o p̄ n̄ris d̄bit^{is} .i. delict^{is}
dñō satisfaccere nisi a nob̄ accipiat auenā p̄ frumēto
tāq̄ a malis debitorib^{us} **Ro. vi.** **Humanū** dico min^o
q̄ iustū sicut exhibuistis tē. **Sic** em̄ misereť qñ m̄is
tit tribulationes ⁊ castigat in p̄senti. in hoc cōmodat
vnū vñ possum^o emendā facere ⁊ soluere mltō m̄is
norē q̄ in futuro soluerem^o. **ps. lxxxvij.** **Visitabo** in
h̄ga iniquitates eorū ⁊ c. misericordiā aut̄ meā nō disp
gā ab eis. **Nora** q̄ h̄gā vitat q̄ sola p̄minatiōe ⁊ ex
t̄plo alteri^o corripit. **Sic** puer ostensa sibi h̄ga. ⁊ sic
equ^o solo sonitu h̄ge accelerat. verbera vitat nec p̄s
cutit. **Hiere. xxxi.** **In** fletu veniēt. sicut puer p̄berat^o
recurrat ad matrē. ⁊ in misericordiā reducat eos. **Et** sub
dit de q̄ misericordiā loq̄tur. p̄ torrētes aq̄z. i. tribulatio
nes. q̄ cito vt aq̄ trāseūt. deducā eos ¶ **Quinto** in tri
bulatiōe nos misericorditer p̄solādo. **ps. xcij.** **Si** di
cebā mor^o est pes me^o. mūdūz nimis diligēdo q̄ sub
pede frāgit. sic glacies. **ps.** misericordiā tuā dñe adiuuas
bat me fm multitudinēz dolorū meorū ⁊ c. **Sz** q̄ diu
pes sup̄ mūdūz stat vel etiā in eo inuenit p̄solatiōē
de^o hoīez nō p̄solat. **Sz** qñ deficiūt p̄solatiōes mū
di. ⁊ pes. i. affect^o a mūdo amouet nō inueniens ibi
fūdāmētū: tūc misericordiā hoīez p̄solat ¶ **Sexto** vitaz
etnā hoī penitēti p̄ferendo. **Magna** misericordiā dei q̄
ad tā vīlē monetā offert tā p̄ciosas merces. p̄ duob^{us}
minut^{is} p̄t haberi vita etna. duo em̄ minuta sūt repē
tāse de eueur. ⁊ penitence d̄ corp^{is} **Magni** dñi non
attēdūt quid opar^o mereat. sz qd̄ deccat eos dare.
Sic dñs infinitus infinitū dat p̄miū. **Exēplū** de ra
fore q̄ radēdo regē accepit remunerationē magnāz.

De Negligentia. Fo. cxij.

si rasoꝝ inueniret semp reges ad radēdū nūq̃ rades
ret rusticos. Sic q̃ semp p̃t seruire deo nūq̃ seruiat
mūdo rustico vel pctō sendo. ps. cxliij. Diseratio
nes ei⁹ sup oīa opa ei⁹ Esa. xxvi. Oīa opa nra opa
t⁹ es in nobis. Supponit miscōia sup oīa qñ p eā
nostra opa appendūtur ¶ Septimo miseref circa
p̃dignū p̃ntēdo: ⁊ vltra p̃dignū remunerādo. ps. c.
ij. Qui coronat te in miscōia ⁊ miserationib⁹: Nō so
lū supra p̃dignū remunerat. s; supra speranz. supra
desideratū. ⁊ cogitatū. Vñ in euangelio. Mensu
rā bonā. l. bñ mensuratā ⁊ p̃fertā. i. cumulatā ⁊ co
agitatā. i. p̃pressā ⁊ adhuc sup̃effluentem dabunt
in sinū vestri.

¶ De Negligētia Cap. lxxvi.

¶ Negligētia ē qñ hō nō curat si illud qđ debz
facere vtrū bñfiat vl̃ male De tali dicit Je
re. xlvij. Maldict⁹ qui facit opus dñi negligerter
Ad hoc em̃ deducit pctōꝝ vt se negligat ⁊ minores
curā habeat de se q̃ de alia quacūq̃ re. Glide cupi
dum q̃ diligēs est circa doliū suū ne vinū effundat.
q̃ curiose circūit doliā sua: ⁊ ex omni parte bene obs
curat: sēp̃ at suos nō obturat. ⁊ si dona spūalia effluēt
nō curat. Gie em̃ fatioꝝ effundēt. Itē si lintheamina
vel vestes sordidauerit. de eoz ablutione sollicitus
est sed de sordib⁹ aīe non curat. fm̃ illud. Qui in sor
dib⁹ est sordescat adhuc. Si qđ expenderit hō scrip
to p̃mendat. s; de actib⁹ nō curat. Prover. xviij. Im
pius cum in profundū venerit pctōꝝ p̃temnit

¶ De obedientia Cap. lxxvij.

¶ Faciliter obediēdū mltā valere p̃nt. s;
Exillas humilitatis ¶ Prīmū qđ iuuat

De Obedientia.

Abnegatio pprie voluntatis et valeſ pſ ad faciſ
Conſideratio vilitatis. ter obediēdū eſt exilis
 tas hūilitatis. vt patz in ſga q̄ ppter exilitatē ē flexi
 bilis. Virga em̄ gracilis de facili flectit. ſed groſſus
 trūcus nō pſ ad rectitudinē reduci. Sicut ferrū ſi tes
 nue et exile fuerit flecti pſ: groſſus et ſpīſſus nō pſ:
 Sic exilitas hūilitatē flecti pſ p obediētiā. **Iu.** Obe
 diētia niſi hūiliū eſſe pſ qz humilis vacu⁹ eſt a ſenſu
 ſuo recipit alienū. Cyb⁹ em̄ in q̄ min⁹ eſt de ſale nō
 eſt pſ. qz pſ apponi. facili⁹ em̄ ſal cibo apponit q̄
 ſubtrahat. et iō cybus in q̄ eſt nimis d̄ ſale. pſ eſt.
Qua ppter humilis vidēs ſenſu ſuum ſibi nō poſſe
 ſufficere. alieno vritur et alieno ſenſu acquieſcit.

¶ Scdm qd iuuare pr est abnegatio pprie voluntatis
equ⁹ assuefact⁹ circūuolūtiōibz de facili aduolūtātē
fessōis flecti pr. **¶** Prouer. xxi. Equus parat⁹ ad diem
belli: dñs aut salūtē tribuet. Equ⁹ iste est religiosus
hō cui frenum obediētie imponit. qd patius est assues
faciōē ad obediēdū: vt n̄ ad dexterā nec ad sinistrā
vrat. ps. cxviii. Parat⁹ supz et nō supz turbat⁹ et c. **¶** Au.
Vir obediēs n̄ mādātū pcrastiat. s; pat aures audi
tū linguā vocī. man⁹ opī. pedes itinēri. et sic se totū
in se colligit vt mandato pareat imperātis. **¶** S; qd dā
sunt rustici qd nullū futūz volūt facere dñis suis nisi
coacti. **¶** Aug. Optim⁹ minister tuus est qd nō magis
hoc a te audire qd ipse voluerit: sed velle qd audī
ret. **¶** Tertium est consideratio vilitatis. **¶** Nec em̄
vilitas multiplex est. scz
¶ Dei associatio
¶ Petitionū impetratio
¶ Inimicorū debellatio
¶ Primo ex considera
tiōe ist⁹ vilitat⁹ sequit⁹
dei associatio **¶** Ioan.
xiii. Si qd diligit me

Facis affecutio
 A morte liberatio
 Regni eterni apertio
 mus Greg. Qui madata custodit in eius corde dñs
 venit z māsionē facit. Jo in domo simonis (qui obe
 diēs interpretat) dñs descēdit Au. vij. Tūc fili⁹ dei in
 vtero p̄ginis recept⁹ est cū maria p̄bo angeli obedi
 uit. Lu. i. Fiat mihi fm verbū tuū. ¶ Scda vtilitas
 est petitionū ipetratio Joā. ix. Si q̄s dei cultor est z
 volūtātē eius facit. hunc exaudiat Ihs. Si qd p̄cipit
 de⁹ facim⁹: sine dubio id qd petim⁹ obtinebim⁹ auz
 Citius exaudiat vna obediētis oīo. q̄ centū milia cō
 tēptoris. Ecōtra Prouer. xxvij. Qui obturat aures
 suā ne audiat legē. oīo ei⁹ erit execrabilis. ¶ Tertia
 est inimicorū debellatio. Prouer. xxi. Testis mendax
 peribit. z vir obediens loq̄tur victorias. Testis mē
 dax est q̄ p̄fessus est obediētiā. z nō fuit. q̄ in p̄sens
 ti perit. qz in bello spūali succūbit. Exemplum de po
 pulo iudaico q̄ p̄misit se fuanz legē dei. z nō fecit.
 Exod. xxij. Via quecūqz locut⁹ est dñs faciemus
 Et qz nō fecerūt corā hostib⁹ n̄ potuerūt stare. Sz
 vir obediēs loq̄t victorias. qz vbiqz defendit eū de⁹
 z custodit tanq̄ suū Eccl. xv. Si volueris madata
 dei p̄seruare p̄seruabūt te. Sicut q̄ castrū custodit
 seipsum custodit. obediēti enim obediūt oīa. z crea
 tor z creature. ¶ Creator obediat obediēti dicitur
 Josue. x. Nō fuit postea tā longa dies obediēte dño
 voci hoīs Greg. Si obediētes fuerim⁹ p̄positis no
 stris obediēt deus oīonib⁹ nostris. ¶ Creature obe
 diāt obediēti habes in Uitas patrū de illo q̄ addux
 it leenā ligatā. z de illo ad cui⁹ iussionez aqua ascen

De Obedientia.

dit vsq; os putei. ¶ Quarta est pacis assecutio. Pro
uerb. xij. Qui timet p̄ceptuꝝ in pace versabit. Esa.
xlviij. Utinā attēdisse mādāta mea: facta fuisset vt
flumē par tua. i. abūdāns. S; q̄s restitit ei ⁊ pacem
habuit. ¶ Quinta est. a morte eterna liberatio. Jo.
viii. Si q̄s s̄monē meū suauerit morteꝝ nō gustabit
in eternū. ⁊ Prover. xxx. Verbuꝝ custodiens fili⁹ ex
tra p̄ditionē erit. ¶ Sexta regni eterni aptio v̄l intro
ductio. Matth. xix. Si vis ad vitam ingredi serua
mādāta. Inobediētia clauē regni celestis amisi: sed
obediētia recupauit. Matth. xvi. Dictū est simoni
petro obediēti. Tibi dabo clauē regni celoz. Job.
xxxvi. Si audierint ⁊ obfnauerint cōplebunt in bo
nis dies suos. ⁊ annos suos in gl̄ia. Nota sūt ⁊ alia
que ad obediendum valere possunt. scz

Ignis diuini amoris	¶ Primus est ignis diuini
Gr̄a diuine vocatiōis	amoris. vt patz in cera liq̄s
Irrōnabiliū exemplū	facta q̄ de facili flectit. ⁊ in
Modestia p̄ceptoris	metallis q̄ ad ignē liq̄fiūt.

⁊ sic de facili formā rei cui infundunt accipiūt. Lu.
xij. Ignē veni mittere in terrā. ⁊ qd volo nisi vt arde
at. Itē cera q̄ ligno. pelli. v̄l aliq̄ rigido adheret flecti
nō p̄t nisi ab eo separet. sic hō ad obediētiā n̄ flectit
nisi ab amore terrenoz separet. ¶ Scdo valet gr̄a
diuine vocatiōis. pellis em̄ yngit sagina vt mollior
⁊ tractabilior fiat. ⁊ terre dure aq̄ admisceat vt molli
or fiat. Similiter vinctio gr̄e. ⁊ irrigatio aq̄ deuorior
nis necessaria sunt vt cor melius obediat. Lignū ei
aridūz nō p̄t flecti s; frangit. s; viride ⁊ aq̄sum flecti
p̄t. Sic hō in q̄ est humor gr̄e bñ p̄t flecti p̄ obediē
tiā. sed nō superbus. quia aridus est a gr̄a Eccl̄i. v

De Obedientia: Fo. cxliij.

Non extollas te in cogitatione tua sicut taurus et
et relinquis velut lignum aridum in heremo. ¶ Ter-
tium est exemplum creaturarum irrationabilium.
Creaturæ enim insensibiles obediunt vniuersali crea-
tori suo. ps. ciiij. Terminum posuisti quem non transgredi-
entur. Matth. viij. Qualis est hic. quia mare et ventus
obediunt ei. et Baruch. iij. Stelle vocate sunt et dixerunt.
assum. et luxerunt ei cum iocunditate quam fecit illas.
Amb. Non mediocris pudor imperio dei elementa pa-
rere et homines non obedire: quibus sensus tributus est domino au-
tore. Item ovis qui cito nascitur cognoscit matrem suam ha-
lanti. et cum audit currit ad eam. Sic nos si essemus de
omnibus domini curreremus ad eum non pedibus. sed affectibus.
Joan. i. Oves mee vocem meam audiunt et sequuntur me
Quartum quod iuuat ad obediendum est modestia precepto-
ris. Attende cum radit barba alicuius qui patitur se habere sub
rasorio. et permittit caput suum a rasore modo in dextram. modo
in sinistram. nunc mentum leuare. os aperire. nec rasori
resistit ne vulnus incurrat. Attende claustrum sub manu
rasoris. replari tunc posuit. noli sub rasorio correptionis
rebellare. sed a rasoris manibus humiliter te tractari per-
mittas. ne lesiones grauiiores tam in mente quam in corpore te
oporteat reportare. Item qui in manu inepti rasoris tra-
ditur necesse est ut patiens se beat. quia citius ledetur quam a bo-
no rasore. Sic sub dyscholo et inepto plato plurimum
expedit patientem se habere. Non tamen bonis subiectus esse debet.
sed etiam dyscholis: ut dicit Petrus. Quod quia graue est a ma-
lo barberio et rasorio dentato et sine aqua radi. qui cum
debet scindere pilos scindit carnem. Quid propter den-
tatum rasorium. nisi mordax correctio et pretiosa inuinit.
per aquam vero correctionis lenitas designatur. Noli ergo

De Obedientia?

o plate a quā omittere in barba radēda. i. lenitatez ⁊
cōpassionē ad correccionem. amoue dētes a rasorio
tuo. i. punitiū a correcciōe. **Uñ** apl's Gal. vi. Si pōc
cupat⁹ fuerit hō in aliq̄ delicto vos q̄ spūales estis
instruite bñmōi in spiritu lenitatis. p̄siderās teipm ne
⁊ tu tēteris. glo. ne in sile cadas **E**t nota q̄ ille q̄ hz
duros pilos magis sub rasorio patit. sic q̄ rigid⁹ est
⁊ dur⁹ in disciplina: ⁊ culpā suaz defēdere vult dete
rius hz. **Prouer. xxix.** Qui corripiētē dura ceruice
p̄tēnit. repēt⁹ ei supueniet interit⁹. ⁊ eū sanitas nō
seq̄tur **I**tē q̄ vult somariū suū onerare. pānellos sup
ponere p̄sueuit. ne soma imposita somariūz ledat ⁊
dorsum eius excoziet: ⁊ etiā facil⁹ portet. **S**ic ⁊ tu p̄
late si onerosū officiū habes inuigere: p̄ces subdito
⁊ obsecratiōes supponere nō dedigneris: vt subdit⁹
onus impositū suauius portet. **N**oli somarium sine
pānello trussare. noli quadrigā oneratā inūctam res
linq̄re. sicut illi q̄ quasi deus imperāt: ⁊ cū potentia
om̄i vinctiōe p̄solatiōis ⁊ dulcedinis relegata. **N**os
rephēdit dñs p̄ **Diere. xxxij.** dicens **C**ū austeritas
⁊ potentia ip̄erabatis eis. ⁊ dispe sunt oues mee:
Itē q̄ nimis stringit anguillaz labit de manib⁹ eius.
sed qñ facit man⁹ eius asperas de sale vel puluere.
tūc pōt meli⁹ tenere ⁊ stringere. **A**nguilla est subdis
tus quē tenere ⁊ stringere vult p̄lat⁹. q̄ qñ hz man⁹
molles ad faciendū bonū nō pōt. **S**z qñ habet mas
nus asperas ad faciendū bona opera ⁊ ardua. tunc
meli⁹ pōt si oñdar. **Uñ** **Chry.** **U**lis apparere scūs
esto circa vitā tuā auster⁹. ⁊ circa vitā alioz benign⁹
audiāt te hoies parua mādātem ⁊ magna faciētē

Ociosus locū facit diabolo in se. In occupato
 aut nō hz diabol⁹ locū. qz res pfecte occupa
 ta nō est capax alterius rei. **Yō dr Biero.** Semp alī
 qd boni facito. vt te diabolus inueniat occupatum.
Biero. Exerceamini semp vt nō det⁹ locū diabolo
 Nota q ociosus assimilat
 Signo exposito sagitt⁹ sagittarioz
 Castro exposito piculis inimicoz
 Cloace receptaculo oim sordidoz
 Primo assi
 milat ocios⁹
 signo exposi
 to sagittis ⁊
 tibus sagittarioz. p̄t em a demonib⁹ vndiqz sagitta
 ri. ⁊ p̄t dicere illd **Thren. iij.** Tetēdit arcū suū. posu
 it me q̄si signū ad sagittas **Sz** occupatio est q̄si cly
 peus ⁊ sagittas diaboli. **Eccl. xix.** Sup scutū po
 tens. i. viriliter operantis. aduersus inimicū tuū pus
 gnabis **¶ Scdo** assimilat castro sine muro ⁊ clausu
 ra exposito periculis inimicorum. iō de facili capiunt
Ezech. xxxviiij. Ascēdā ad terrā sine muro. veniam
 ad quiescentes habitantesqz secure. **Job. xxx.** Quasi
 rupto muro. ⁊ apta ianua **h̄borū** irruerūt super me.
Hō vero occupat⁹ bonis operib⁹ est quasi claustr⁹
 bñ clausū ⁊ firmatū. **Aug.** Nō facile capif a tentato
 re q bono vacat exercitio. **¶ Tertio** assimilatur clo
 ace fetide receptaculo sordidoz ⁊ sordiu. **Bre.** Om
 niū tentationū ⁊ malaz cogitationū sentina est ocīū
Terra em ex quiete ⁊ ocio profert malas herbas ⁊
 pūgitiuas sic homo ociosus pūctiones vicioz. **Pro**
uer. xxiij. Per agz pigri hoīs trāsiui. ⁊ p vineaz viri
 stulti. ⁊ ecce touz repleuerūt vniçe: ⁊ operuerūt sup
 ficie ei⁹ spine. i. pūcōdes vicioz carnaliū ⁊ frenoz
¶ Und ociositas est magistra malicie. qz multa mala
 docuit ociositas. Est etiā mater nugaz. nouerca vir

De Oratione.

Autū. vrait Berfi. Itēz ocioſus eſt velut homo mor-
tuus. qz ſicut moriu⁹ nō valz opari. Sen. Ocū ſine
lris mors eſt. z viui hominis ſepultura. Dicit etiā q
ocioſi ſunt velut arbores autūnales infructuoſe bis
mortue. Arbor in autūno plātata qñ debuit fructuz
facere ſecat. Tales ſunt illi q in articulo mortis vo-
lūt facere penitētiā. Iſti querūt medicinā nimis tar-
de. qñ iā nō pñt ſumere. cū tñ ſcriptū ſit. Ecclī. xviij.
Ante languorē adhibe medicinā. Itē ocioſitas mī-
tū dānificat hoīem. Si qd haberet vineā ex qua poſ-
ſet colligere centū dolia vini. ſtulus reputaret z nū-
tū dānificaret ſe ſi ex negligētia colendi eaz fructum
amitteret. fructū autē quē hō in ſe colligeret ſi ſe dilu-
gēter excoleret pualet vīno vniūſ regni. Ideo dicit
Seneca Turpiſſima iactura eſt q p negligētiā ſu-

De Oratione

Cap. lxxix.

c. Irca oſonem tria ſūt ad pñs pſiderāda. ſcz

Qualiter debemus ozare

¶ Primo qñs

Qui ſūt digni exaudiri

dz eſſe ozo. vl

Que valent oſonem impedire

quō ſit ozādū.

Circa modū oſonis nota. Oratio dz eſſe

Humilis nō ſupba

¶ Primo dz eſſe humilis

Exaudibilis z diſcreta

nō ſupba. qz reſpexit de⁹

Feruēs z deuota

in oſonez humiliū: z nō

Cordialis z attēta

ſpreuit. ps. ci. Judith. ix

Aſſidua z nō lenta

Humiliū z manſuerozuz

ſemp tibi placuit deſcātio. Vñ dicit qdaz in viſit
patrū q latrōes z truttāni docuerūt eū ozare. Atro
attendens quid fecit z tormentū ſibi paratum. cum
multis lachrymis miſericordiam petit. quia cogno-
ſcit ſe reū. Truttanni pō ea que ſunt miſerabiliōra

De Oratione. Fo. cxvi.

ostendūt. vt magnitudo miserie ad passionē pno-
 cet transeūtes. Sic in orōne debet homo defectus
 suos deo ostendere vt ad misericordiā eū valeat ex-
 citare. iij. Re. viij. Si q̄s cognouerit plagam cordis
 sui ⁊ exēderit man⁹ suas in domo hac tu exaudies
 in celo. Itē pauperes vbiq̄ possunt a diuinibus
 panem mendicant ⁊ petunt humiliter elemosynam.
 Sic pctōres ab illis quos diuites credunt in bonis
 spūalibz orōnū suffragia mendicare debēt Job. v.
 Ad aliquē sanctorū puertere. scz suffragia petendo
 qz multū valet orō iusti assidua. Exemplū d̄ illo qui
 duxit pauperē ad eccliam vt oraret pro se per totā
 diem. ¶ Secūdo oportet q̄ sit exaudibilis ⁊ discre-
 ta. multi em̄ indiscrete petūt. ⁊ ideo non obtinent. vt
 filij zebedei q̄ petierūt vt vn⁹ sederet ad dexteraz ⁊
 ali⁹ ad sinistrā dei. ⁊ dcm̄ est eis Nescis qd petitis
 Et paulus q̄ petijt stimulū carnis amoueri a se. ⁊ di-
 cum̄ est ei. Sufficit tibi grā mea. Nota si ego peto
 ab amico meornū denariū ⁊ ip̄e dat mihi cetū mar-
 cas. nō parior repulsam. Similiter si aliquis petīt a
 deo honores vel diuitias vel sanitatem ⁊ ei nō dat
 sz dat ei grāz ad sustinēdū. pl⁹ dat ⁊ sat⁹ q̄ petebat
 Ihs. Dulcor em̄ orōnes nō exaudiunt quia prouī-
 det illis deus dare melius q̄ petunt. Sicut contin-
 gere solet paruis pueris in scholis qui sepe exorant
 ne vapulent. sed frequenter contingit p̄trariā Ideo
 d̄r Aug. Sū ea que deus laudat ⁊ p̄cipit petitis ses-
 cure petite. illa em̄ p̄picio deo acq̄runt. Qñ at petis
 tp̄alia. cū mō petis. ⁊ cū timore illi p̄mittite. vt si pro
 ficu det. si scit obesse nō det. Quid ei p̄sit vl̄ obsit no-
 uit medic⁹ n̄ egor⁹ ¶ Tertio q̄ sit seruēs ⁊ deuota

De Oratione.

Sicut eifuroz ignis facit aquā ascendere in olla sic feruor charitat' orōnē ad deū. Itē ignis si ponat' in incēso statim fum' ascendit. ps. cxl. Diriga' oīo mea sicut incensuz zc. Itē sagitta cū magno impetu emiss' sa plus ascendit z lōgi' vadit. sic oīo nō molliter s'z cū gemitu z deuotiōe pposita. ps. lxxviij. Intret in p'spectu tuo dñe gemit' p'peditōz. Gemit' est vox cū impetu z angustia cordis emissā. Aug. Oīo sine deuotiōe est q'si mugit' boū. Quid pdest strepit' labioz. si mutū est cor tuū. Itē dicit Ihs. Nunq' est orandū si ne gemitu. Itē cū dō assistim' gemere z flere dēmus reminiscētes q's graua sunt scelera q' p'missim' q's dura iferni supplicia q' meruim'. ¶ Quarto dz esse at tēta vt hō intelligat z attēdat q' dicit. Ps. v. Vigilate in orōnib'. glo. ne animus cogitet p'ter illud qd p'cat. Indiscrete orare videt' q' deū p'cat vt intēdat illi. ipe vero nec deo nec sibi intēdit. s'z qd p'cat est immūdo corde p'sando fetore horribilē p'spectui eius ingerit. Nō placet regi ferculū q'scūq' bonū sit. si in vase immūdo sibi oblatū fuerit. sic nec deo oīo oblata ore turpi z corde imūdo. Itē vinū tuū nō infunderes in vase imūdo: s'z pus lauas q's infūdas. quō credis tu q' de' in te imundo in orōne grām infundat. Eccli. xviij. Ante orōnē p'para aīaz tuā. Itē sunt qdā sicut illi q' de mala moneta soluūt cēsus suos. qz qd dicūt ore nō hñt in corde. Itē simul diuersa fercula in eoz dē vase ponūt corā dño. s. orōnem z sollicitudinē reipaliū z cogitationes turpes. Philip. iij. Nihil sollicitū sis sed in omni orōne. S'z dicit Eccli. x. Dulce morientes pdunt suauitatez yngenti. s. imunde cogitationes deuotionē orōnis: q' enim in p'pria p'sona in

De Oratione. Fo. cxvij.

ecclesia nō seruiūt distributiōes canonicas nō pēpiūt
 Ita cor tuū si in p̄pria p̄sona deo nō seruit. nō attens
 dendo ad ea q̄ d̄t. nō mireris si ab eo p̄solatiōes diuī
 ne q̄si q̄dam distributiōes subtrahunt. Tale cor sile
 est nuncio q̄renti formā rosiliāz q̄ transmittit de ho
 spicio ad hospitiiū. z in fine nihil reportat nisi derisio
 nē **Esa. lviij.** Abijt vag⁹ in via cordis sui z dimisi eū
Isid. Oīo cordis est nō labioz. neq̄ em̄ de⁹ p̄ba de
 p̄cātis intēdit s̄z orātis cor aspici **Jo d̄t apls. i. Cor.**
xiiij. Psallā spū psallā z mēte orabo spū orabo z mē
 te. ¶ Quinto d̄z esse assidua z nō lenta. i. cū p̄seuerā
 tia. **Lu. xi.** Amen dico vob⁹ z si p̄seuerauerit pulsans
 dabit illi q̄q̄t habet necessarios. Ab his q̄ vigilāt la
 trones diuertūt sed dormiētes spoliāt. Sic ab his
 q̄ vigilāt in orōnib⁹ demones fugiunt **Matth. xvi.**
 Vigilate z orate ne intretis in tētationē **Matth. v.** Et
 tu valet dep̄catio iusti assidua **Luce. xviij.** Oportet
 semp orare z nūq̄ d̄ficere. nunq̄ p̄ficiendū est scutiū
 orōis q̄ diu bellū durat. i. vita p̄sens. ¶ Circa scdm̄
 notandū q̄ sunt multa q̄ orōnē impediūt. sc̄z

Quia nō fit tpe p̄gruo

Demonū suggestio

Peccati obstaculū

Rancor vel odiū

Damnata impietas

Et orantis dubietas

¶ Prīmū impedinen

tū orōnis ē tps. q̄n nō

fit tpe p̄gruo. sic paupe

ri negatur elemosyna.

quia non petit tempos

re debito. tempus bene

placitum deo est tempus gratie .i. p̄sens. **Osee. x.**

Tempus requirendi dñm cum venerit qui docebit

vos iusticiā. **Esa. xliij.** In tempore placito exaudiuit

te. ¶ Scdm̄ impedimentum est suggestio demonūz

Exemplum in dial. de monacho. quē diabol⁹ extras

De Oratione.

hebat d̄ ecclia tpe oꝛonis. Ideo diabol⁹ frequenter in oꝛone suggerit malam cogitationem vt impediāt oꝛatē. **Eccl̄s. x.** **Misce monētes.** i. imūde cogitatio nes pdunt suauitatē vnguēt̄. i. duotiōez oꝛonis. **Sz** has muscas debet hō amouere de corde sicut amoueret de scutella sua. **Sz** qdā pmittūt se comedi ab his muscis. z frequēter expellūt eas ab oꝛone. **Gen̄. xv.** Abigebat abraham volucres a sacrificio suo. ¶ **Tertiu** impedimētū ē obstaculū pct̄i. **Esa. i.** **Cū** multiplicaueris oꝛonē nō exaudia. man⁹ em̄ v̄re sanguine plene sūt. i. opib⁹ malis: Gladio euaginato pacē a deo q̄rit q̄ cū pposito peccādi deū sibi recōciliare intēdit **Threnoz. iij.** **Nos** iniq̄ egim⁹ z ad iracūdiā te puocauim⁹. iccirco tu ierorabil⁹ es. ¶ **Quar**tū est cordis rancor siue odiū **Barci. xi.** **Cū** stabis ad oꝛādū dimittite si qd habetis aduersus aliquē zc. **Ys̄o.** Sicut nihil pficit medicamētū si adhuc ferruz sit in vulnere. ita nihil pficit oratio illi⁹ cuius adhuc odiū remanet i pectore Ideo d̄ **Eccl̄. xxvij.** Relis que primo nocente te. z nunc deprecanti tibi pctā soluent. ¶ **Quintū** est misericordia z damnata impietas circa primū. **Glo. sup illud Dan̄. xij.** **Extēde** manū tuā. Frustra p pctis rogatur⁹ ad deū man⁹ extēdit qui has ad pauperes p posse nō extēdit. qz fecit dño aurē surdam. iustum est. q̄ sicut ip̄e fecit dñs faciat ei **Prover. xxi.** **Qui** obturat aurem suam ad clamores pauper clamabit z ip̄e z nō exaudiet. ¶ **Se**xtū impedimentū est orantis dubietas. **Jaco. i.** **Postu**let aut̄ in fide nihil hesitās **Greg.** **Indign⁹** est celestis benedictiōe qui dubio querit effectū. **Augusti.** **Non** horretur vos petere si nō vellet dare. **Erubescat**

ergo humana pigritia. plus vult dare q̄ nos accipere. Tertium qđ notatur qui sunt digni exaudiri in cōsistorio celestium. scilicet

Pauperes

Dives

Flentes

Misericordes

Mundi corde

Obedientes

Diligentes

Desiderantes

¶ Primi sunt pauperes et indigentes. ps. lxxviii. Exaudi uiu pauperes domin⁹ et c. Diuinis autē negatur audientia in celo. quia habēt in terra Eccli. xiiij. Dives locut⁹ est et oēs tacuerūt Jō diues epulo non est exaudir⁹ in

gutta aque Au. xvi. S; paupi denegat audientia in terra sic dicit ibi paup locut⁹ est et dicūt. qđ ē hic. Et iō dat ei audientia in celo. ps. xxxiiij. Pauper clamauit et dominus exaudiuit euz. ¶ Secūdi sunt mites Eccli. xxviii. Relinq̄ primo nocē te. et tūc dep̄canti tibi pctā soluent. hō hōi suat irā et a dō q̄rit medelam. et in silem sibi nō h; misericōdia et de pctis suis dep̄cabit. ¶ Tertij sunt flētes Esa. xxxviii. Audiui orōnē tuā et vidi lachrymā tuā. lachryma vox est in aure dei. ps. xxxviii. Aurib; p̄cipe lachrymas meas. Cogit m̄ dare filio qđ petit qm̄ videt eū plorare. Aug. Lachryma deū cogit. orō vngit Eccli. xxxv. Nōne lachryme ad maxillā descendūt. et exclamatio earū sup deducēt ē eas. ¶ Quarti sunt misericordes Esa. lviii. Frange esuriēti panē et c. tunc invocabis et domin⁹ exaudiet. clamabis et dicet assuz. qz misericors sum sicut tu. Eccli. iij. Declina pauperi aurē tuam sine tristitia et redde debitum. ¶ Quinti sunt mundi corde. p̄me. Ioan. iij. Si cor nostrum non reprehenderit nos: fiduciā habeam⁹ ad deū. qm̄ quicquid pe

De Odio.

derim⁹ accipiem⁹ ab eo Job. viij. si diluculo surrex-
eris ad dñm zc. ¶ Sexti sūt obedientes Jo. ix. scim⁹
qm̄ pctōres nō audir̄ sz si q̄s dei cultor est z volūta-
tē ei⁹ facit hūc exaudir̄ Hier. vij. sicut nō audierūt
sic clamabūt z ego nō exaudia. ¶ Septimi sūt dili-
gentes. Eccli. ij. Qui diligit deuz exorabit p pctis
suis z pūnebit se ab illis z in oīone dieruz exaudiet̄.
¶ Octavi sūt d̄siderātes. ps. ix. Desideriū pauper̄
exaudiuit dñs pparatiōes cordis eoz audiuit auris
ma. i. cor pparatū ad seruiendū tibi. Eccli. xvij. An
oīonem prepara animā tuam.

¶ De Odio

Cap. lxxx.

o Dñi sicut dicit̄ vulgarit̄. Qui n̄ dat qđ amat
nō accipit ille qđ optat Un̄ q̄ non dat p deo
qđ amat in hac vita. qđ cupit non accipit in futuro.
Qui aut̄ quod amat hic p deo exponit. in futuro ac-
cipiet qđ optauerit. Jo. xij. Qui odit aīam suāz in h̄
mūdo in vitā eternā custodit eaz. Hora q̄ aīa. i. vita
carnalis odit̄ bñ z male Dale odit̄ cū ppter labo-
rē z paupertatē vel aliqđ infortuniū tēdet aliquē vite
sue z desiderat mortē. cū tñ dicat̄. Ephes. v. Nemo
carnē suā odio habuit. sapiētez em̄ nō tēdet pmodū
suū facere z pfectuz. vt strennuos milites non tēdet
t̄ps belloz vel tirocinioz. immo vellent q̄ aliud t̄ps
nō esset. qz ibi sciūt se laudē acq̄rere z gl̄iam Et cer-
te aduersitatē patiētes apud deū laudē z gl̄iam ma-
gnā acq̄rūt Jo d̄t ps. xxvi. si exurgat aduersū me ps̄
liū in hoc ego sperabo. Preterea infirmos nō tēdet
t̄ps qđ sue infirmitati iuuat Libent̄ em̄ sustinet̄ em̄
plastra mordacia z amara ex q̄b̄ recuperare se noue-
runt sanitatē Et certe ex tribulationib̄ corporalibus

De Odio.

aut mortuū fuerit multū fructū affert. Terra q̄ quā
escit ⁊ nō colit nō nisi herbas nociuas pducit. ⁊ cui
bñ colit vit bonas appoizat. Prover. xxviii. Qui op
at frā suā. i. carnē ieiunij ⁊ laboribz satiat panibz. q̄
aut sequit occiū in egestate erit. ¶ Scdo debz odire
hō aiā. i. carnē suā vt pugnator clypeū. pugnator
at diligit clypeū ⁊ chay. hz. s3 nō tātū q̄ nō opponat
icubz vt corp⁹ seruet illesus. Sic caro aduersitantibz
⁊ piculis exponēda est vt aiā seruet illesa ⁊ indēnis.
Actū. xx. Vincula ⁊ tribulatiōes hierosolimis me
manēt. i. expectāt (dī paulus) s3 nihil horz vereor. nec
facio aiāz meā. i. carnē p̄ciosiōrē q̄ me. i. q̄ aiāz meā
Cū ei q̄s inātū astringit q̄ in mare optz merces p
icere vlt p̄sonas submergi. merces exponunt. Et in
bello man⁹ ensi exponit vt caput seruet illesus. quia
mortuo merces n̄ p̄sūt. nec man⁹ capite abciso. Sic
cū q̄s ad hoc deuenit q̄ optz vlt aie habere detrimē
tū dz carnē ⁊ diuitias exponere: sicut serpēs q̄ caudā
exponit ⁊ corp⁹ vt caput. i. vita fuet. ¶ Dat. x. Esto
re prudētes sicut serpētes. Diuitie em̄ corpi mortuo
. i. aie dānate nō p̄sūt. ¶ Dat. xvi. Quid em̄ pdest hoi
si mūdus vnīuersū lucret. aie p̄o sue detrimētū patit
at. ¶ Tercio vt strēnuus miles equū bonū. ¶ Illes
at nō odit equū. s3 hz ipm valde chay. ⁊ tū qñ est in
bello viget eū calcantibz ⁊ nō parit ei. imo morti et
p̄ditiōi eū exponit vt faciat pulchz icium vū acqrat
laudē ⁊ gliaz. ⁊ maxie cū fuit dño nobili ⁊ largo. a q̄
meliori se f̄cipe sperat. sic caro exponēda ē ieiunij
⁊ orōnibz ⁊ hmōi. nec debem⁹ dimittere p̄p̄ timorē
carnis nr̄e. cū a deo in iudicio meliori carnē f̄ceptus
ri sum⁹. yū. ij. Sach. vii. Adolescēs mēbra p̄ditiōi

exponēs sic ait. **E** celo ista possideo. s3 p̄t dei legē
ip̄a despicio. qm̄ ab ip̄o me ea recepturum spero

¶ Quarto d3 odiri sicut mēbz infirmum. Eger aut̄
amat mēbz suū: q̄uis infirmū: s3 exponit illd p̄ sano
rate recupanda p̄bustioni z sectioni. si em̄ mēbz tan
tū amaret q̄ nō ferro nec igne tāgi pmitteret ip̄m ex
toto pderet si nō pmitteret igne v̄l ferro putredinez
remoueri. Sic caro odiēda est vt ferro p̄nie z igne
tribulatiōis vitia rescent. alioqn̄ finalit̄ depiret **Jo.**
xij. Qui amat aīam suā in h̄ mūdo. i. carnē. vt nec ig
ne penitētie. nec ferro aduersitat̄ vitia rescent: per
det eā. s. finaliter in inferno **Branū** em̄ vt pterat̄ z a
palea separet sub flagello ponit. z equus morbidus
ferro z igne cruciat̄. Sic d3 fieri de carne. **Uñ** dicit
glo. sup̄ illud **Lu. xiiij.** Qui p̄o odit aīam suā z cā. dē
glo. bñ aīam odim⁹ cuz ei⁹ carnalibz desiderijs non
acq̄desim⁹. **Gal. vi.** Qui xp̄i sūt carnē suā crucifires
rūt cū vitijs z p̄cupiscētijs **¶** Nota q̄ illi q̄ ducti hu
mano timore maḡ eligūt malū anie q̄ corp̄is siles
sūt rustico q̄ eundo ad for̄ portat sonulares in collo
fuo. magis eligens ledere pedes q̄ sonulares Item
similes sūt militi intranti ciuitatez quandam. q̄ cum
audiss3 q̄ erāt duo hospitia vnum in q̄ equus male
tractabat̄. s3 dñs bñ. aliud in q̄ equ⁹ bñ z dñs male
elegit fm̄: timens magis de eq̄ suo q̄ de seip̄so Non
sic fecit **Aleazarus** ille q̄ magis elegit sustinere mor
tē amarissimā q̄ comedere d̄ carnibz porcinis. vt d3
ij. Mach. vi.

¶ De Odio primi Cap. lxxi:

- o **D**ñū ē iueterata ira. vbi odiū ibi charitas eē nō
p̄t **Uñ** **Ihd.** A regno dei se sepāt q̄ semetip̄os

De Odio proximi.

charitate dissociant. Nō hominem s; vitia odire debes
q; p odium generat diuersas discordie animam inquietan-
tis. Priuat nobilitas diuine gr̃e animam viuificantis.
Obtenebrat claritas sapie animam illustrat̃. ¶ Prio
igit generat diuersitas discordie animam inquietantis
Prouer. x. Odium suscitatur rixas et c. Magna insania
odientis q; vult se occidere vt asinum sui hostis occidere
possit. si enim expectaret dominum plene vindicaret eum. ho-
stes ei⁹ infernali pambulo affigendo. vñ Prouer. xiiij.
Ne dicas reddam malum p malo. expecta dominus et liberabit
te. s; nolunt dimittere paruū debitū vt eis dimittatur
magnum. si aliquis deberet centum marchas. et ei deberent
decem solidi. stult⁹ est si nollet dimittere paruū debitū
vt magnum ei dimitteret. sic sunt illi q; paruā iniuriā sibi
factā nolunt dimittere primo vt eis dimittatur peccata
sua a deo. Exemplū de seruo nequaz. Matth. xviij.
Greg. Alij p ieiunia grauesq; penas peccata dimittunt.
tibi dimittunt si nō memineris qd tibi factū est. Ana-
stasi⁹. si nō dimittis iniuriā q; tibi facta est. nō oratione p
te facis. s; maledictione p te inducis. ¶ Scdo priuat
nobilitas diuine gr̃e animam viuificantis. p. Ioā. iij. Qui
nō diligit manet in morte et sui homicida est. Si alie-
quis haberet fratrem suū insanū q; ei alapa daret vt qui-
cū diceret et ob h se occideret. ipse plus dolere debe-
ret de eo qd frater insanus sibi ipi faceret q; de eo qd
ab eo sustineret. sic q; iniuriā patit magis dolere d; de
peccato iniuriantis se q; de iniuriā sibi illata. sicut dominus do-
cet. Lu. xxiij. dñs nobis exemplū dicens. Pater ignos-
ce illis. q; nesciunt qd faciunt. Stultus est q; cū ali-
quid auferret sibi aliquid ipse in vindictā eius piceret
reliquū. q; malicia primi et supbia abstulit sibi terraz

z ipe aufert sibi celuz. de vno dāno facit duo. im̃mo multa Geñ. Ridiculū est odio nocētis inocētiā pde re. S; qdā reputant vilitatē z dedec⁹ nō vindicare se. s; potius dedec⁹ est z vilitas vindicare se. pot⁹ honoz est si nō te vindices. Prouer. xx. Honor ē hoī qui separat se a p̃tētiōib;. oēs aut̃ stulti miscent̃ p̃tus meli⁹. Sufficiat g̃ nbi vindicare potuisse. Scio ei honestū z mai⁹ gen⁹ vincēdi ignoscere. Si aliq̃s interfecisset patrē z matrē alicui⁹. h̃fer eum odio. Q̃to magis debem⁹ odire pctm̃: qd̃ interficit oēs d̃ parēs tela ñra. z eos q̃ remāserūt interficiet. Uniq̃s igit̃ a pctā odio h̃sbeam⁹. ñ hoies ¶ Tercio p̃ odiū obre nebraz claritas sapiētie aīam illustrāz. i. Jo. iij. Qui odit fratrē suū homicida est. z scitis qz oīs homicida nō h̃z vitā eternā in se manētē. Nō dz aliq̃s indignari si aliq̃s eū ipugnat. s; sibi pon⁹ irasci dz q̃ ab eo nō cauit. Velut cec⁹ est hō irat⁹. vñ dz Job. xviij. Caligauit ab indignatiōe ocul⁹ me⁹. Cato. Impedira aīam ne possit cernere vez. Uñ magna stulticia est odire illū q̃ aux̃ z argētū z lapides p̃ciosos sibi p̃iicit. Tibi coronā fabricat q̃ malū vel p̃umeliā nbi facit. glo. dt. ps. cxxvij. Supra dorsuz meū fabri cauerūt pctōres mibi coronā z eis penā. Uñ q̃ se vidicat de p̃secutiōe videt malū p̃ bono reddere. z iō malū veniet ei. Prouer. xvij. Qui reddit mala p̃ bonis. nō recedet malum de domo eius.

¶ De Opere bono

Cap. lxxvij.

o Pius bonuz opandū sp. qz q̃ opari p̃cēnit mercedē nō reportabit dēm⁹ igit̃ bonū op⁹ opari Celeriter. ¶ Primo debem⁹ bonū opus opari celerit̃. p̃pter t̃pis breuitatē z oppo

De Opere bono.

Abundanter   tunitatē. **N**ō est tps opandi
Fideliter   post mortē sō recipiendi p las
Perseueranter   bonibz premia. **Gal. vi.** **D**um
 tps hēm^o opemur bonū ad oēs. si q̄s bouē v̄l equūz
 alicui accōmodasset ad opus suūz faciēdū. instanter
 oparet de eo. cogitās qz cito auferret ab eo. z repete
 ret ille cui^o est. sic debet facere hō de tpe sibi cōcesso
Greg. **O**īne tps tibi impēsūm req̄ret a te q̄liter fuit
 expensūz. **Jo. ix.** **O**pamini donec dies est. i. dū viuīt^z
 qz veniet nox. i. mors qm̄ nemo poterit opari. **I**rridē
 dus ē ille q̄ tūc surgit ad opādū qm̄ ab ope^r est cessā
 dū. tūc vult seminare qm̄ est metendū. **Eccl's iij.** **T**e
 pus serendi z tps metendi. **I**tē ozmulan^o de q̄libz ar
 boze q̄ est in orto vult hic h̄e fructū bonū. ad h̄ em
 plātauit eā. q̄ si nō faciat succidit z pburit. sic de^o de
 q̄libet hoīe quē posuit in mūdo req̄rit fructū bonoz
 opez alioqn̄ excidet z igni eterno tradet **Mat. viij.**
Ois arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet z c̄. **I**deo
 d̄z **Eccl's ix.** **N**ōcūqz p̄t manus tua facere instanter
 opare. qz nec op^o. i. tps opandi. nec rō excusandi. nec
 sapiētia. allegandi. nec scia defendēdi erūt apd̄ infes
 ros q̄ tu pperas. i. ista nō valebūt post mortē. s̄z ante
¶ **S**cdo debem^o opari feruent. p̄t muneris largi
 tatē. **Q**ui mollis ē z dissolut^o in ope suo frater ē sua
 opa dissipātis. vi d̄z **Prouer. xviij.** **S**icut nāqz mare
 ria mollis cito dissoluit sic op^o molliū z tepidoz cito
 deficit z paz. pficit. **Esa. i.** **E**rit op^o vestrz sicut scin
 tilla cito deficiens. sicut ignis male accensus cito ex
 ringuit. **N**ota q̄s feruent z q̄s sollicite laborāt hoīes
 in operibz d̄ q̄bz expectant magnū lucrū temporale
 z sunt ita negligentes z remissi in opibz spūalibz pro

De Opere bono. Fo. cxxij.

quibus merces eterna datur. Contra quos dicitur
Joan. vi. Operamini nō cibum qui perit sed qui p̄
manet in vitam eternam. Miere. xlvij. Maledict⁹
qui facit opus dei negligēter. Item nō mittit homo
aliquē seruū suū in vineam suā vt sit ibi ociosus ⁊
remissus s; vt fidelr ⁊ vtiliter operetur. alioquin ex
pellerz eum. Exemplum Matth. xxv. De illo qui
noluit operari de talento. Chry. Iste ⁊ si talentū nō
pdidit. tamen reus est damni. Sicut qui causa semi
nandi semen accipiens nō seminando dānum facit dño
suo. cū tamē semē nō pdat. Greg. Modica seminis
detractio nō modicū est seminis detrimētū. ¶ Ter
tio debemus operari propter duplicem vtilitatē. scz
Propter pene pctōz solutiōem ¶ Primo ppter
Propter p̄mij augmentatiōem pene pctōz so
lutionem. quia qui plus bibit de vino delectationis.
plus oportet eum soluere symbolum pene. Matth.
iij. Facite dignos fructus penitentie. glo. Non debz
esse par fructus boni operis eius qui multum ⁊ illu
us qui parum peccauit. sed vbi abundauit delictuz.
abundet ⁊ gratia ⁊ operatio bona Apo. xvij. Quā
tum glorificauit se et in delictis fuit. tantum date ei
tormentum ⁊ luctum. Secundo propter meriti aug
mentationem. quia sicut dicit Ap̄ls. i. Cor. iij. Unus
quisq; mercedē accipiet fm suū laborē. Ille q opar⁹
est de talento augmētauit talentū ⁊ p̄mij. ⁊ abun
dauit. ⁊ quantum seminauerimus in operib; bonis.
tantū metem⁹ in fructibus. Eccle. xx. Qui operatur
terram suam inaltabit acruum frugum. Abundans
ergo estote in omni opere domini ⁊ abundanter
meritoz fructū recipietis a dño. ¶ Quarto debemus

De Opere bono.

opari pseuerant. Si oparius aliq̄s dimitteret op̄
suū statim hora p̄ma v̄l tertia. nō reportaret de ope
suo meritū. s̄z oportz eū vsq̄ in finē dei opari p̄nue
si vult habere mercedē. sic in bono opere oportz pse
uerare q̄ vult eternaliter remunerari. Io d̄r **Mat̄h**
xx. Cū sero factū esset dixit paterfamilias seruo suo.
Voca operarios ⁊ redde illis mercedē. Itē hō vult
sine fine remunerari. ergo sine fine. i. q̄ diu vixerit de
bet bonū operari. **Gal. vi.** Bonū aut̄ faciētes nō de
ficiamus. t̄p̄e em̄ suo metemur nō deficientes. glo. si
hō nō iposuerit finē bone opatiōi. nec iponit finez re
muneratiōi. ¶ Quinto debem⁹ opari fidelit̄. i. bona
intentione **Gal. vi.** Opus suū probeat vnusq̄q̄. i. dilis
genter inspiciat q̄ intentiōe fiat. ⁊ sic habebit gloriaz
in semetipso ⁊ nō in altero. i. in deo q̄ in ip̄o est. Sed
sūt quidā qui nimis festinant de bonis q̄ agunt. ante
tēpus volūt remunerari. Hi similes sunt illis q̄ frus
tus suos nō sinūt maturari s̄z ante maturationem
colligūt. Sūt etiā siles leccarozib⁹ q̄ nō sinūt cybos
suos p̄uenient p̄parari. Et illis qui segetes suas col
ligūt in herba. isti nihil hñt qđ in autūno ponant in
horreo. sic q̄ nō vult expectare a deo remunerationē
s̄z vult hic remunerari p̄ vanā laudē v̄l corp̄is sanis
tatē. vel tēporalē p̄speritatē. nō remunerabit in futu
ro iudicio. s̄z remanebit vacu⁹ ⁊ sine fructu. **Mat̄h**
vi. Amen dico vobis receperūt mercedē suā **Ja. v**
Ecce agricola expectat fructū p̄ciosum terre. donec
accipiat tēporaneū ⁊ serotinum. Patiētes estote q̄ ⁊
vos vsq̄ ad aduentu⁹ dñi ⁊ c. q̄ reddet vniciq̄q̄ fm̄
opa sua. De talib⁹ d̄r **Apo. iij.** Scio opa tua. glo. qz
q̄ris humanā laudē ⁊ pap̄ pdest. Non inuenio opa

De Opere bono. Fo. cxxiij.

tua plena corā dñō deo meo. qz sine charitate z pro
laude fiunt. Stultū est seminare auenā z expectare
triticū. seminare ventū z expectare frumentū. Osee.
viij. Veniūz semināt z turbinē metent. Aggei pmo.
Seminastis multū z intulistis paz. scz vanā laudez
que nihil est. Nota q si aues nō capiunt glutino va
ne laudis z tentationis. n̄ aliqd dimittūt ibi de plu
ma. z aliqd pdūt Itē stultum est colere spinas z tri
bulos z expectare ficus z racemos. Matth. vi. Nū
qd colligūt de spinis vuas. aut d tribulis ficus Ins
tentio bona est fūdamētūz opis boni. qz si intētio bo
na est: opus bonū z durās est Sed qdam faciūt fū
damentū d palea vane laudis. z ideo nō valz. Esa.
xxvij. Posuimus mendaciū spē nostrā. z mēdacio p
tecti sum⁹ falsi operis. sicut nūciū q portāt arma regis
picta in pīride. nec int⁹ hnt lras vl sigillū. z tdeo nō
credit eis Isti sunt hypocrite qbz nō credit in iudis
cio qñ libri apri erūt. z tunc littere. i. falsa opa eorum
apparebūt. z dicef eis. nescio vos vñ sitz. qz signum
meū. i. intētionē rectā nō habuistis. z ideo vt falsarij
igne ppetuo pburentur

De Ornatu corporis. Cap. lxxiij.

o Rnatus corporis anias capit. Mulier em̄ ē
rete diaboli ad capiēdū aias. Eccl̄s. viij. In
ueni mulierē amariozem morte. que laqueus est ves
natoz zc. Igit orната mulier est.

Rete diaboli ad aias capiēdas ¶ Primo oz
Gladi⁹ inimici ad aias occidēdas namētū mus
Glutinū venatozis ad aias dcapiedas lieris siue oz
nata mulier est rete diaboli ad animas capiendas
Prouer. viij. De muliere mala dz. mltos vulneratos

De Ornatu corporis.

deiecit. **Aug.** Efficacissimū glutinū est ad hoīem capiendū et multū potēs ad retinēdum. hoīem ponit in maxima vilitate et misera seruitute. **Abac. i.** Toniz i hamo suo subleuauit. totū traxit in sagena sua et cōs gregauit in reti suo. **Nam** et sagena diaboli atq; rete sūt pulchre mulieres q̄ totū mūdum in pditionem trahūt. q̄s **Salomone** sapientior. et m̄ infatuat^r est amore mulieris et capt^r. **Propterea dicitur. Prover. xxiij.** Fovea pfunda os aliene. cui irat^r est dñs incidit in eā. Qui in pfundaz cadit foveā nō (cui voluerit) exit nec de facili euadit. **Nō sustinēt iudices insidiantes in via q̄ ducit de vna ciuitate in aliā. sed de insidiariis in via paradysi nō curant. Prover. xxiij.** Insidia tur q̄si latro in via. vt si quos incautos viderit capiat et interficiat. **Sz m̄te dicūt q̄ ornādo se nō intendūt aliquē decipere Tales sūt siles latroni q̄ nō audent piscari in viuario dñi sui. vel venari in sylua vel in foresta sua. sz bñ pmodat rete suū latrōi audaciori. sic iste pmodat corpa sua diabolo ad capiendum aīas. et bene volūt pcupisci licet nō pcupiscāt. Aug.** **Nō solū appetere sed velle appeti crinosum est Chry.** Si se decorauerit et oculos iuēniū ad se traxerit. etsi plagā nō intulerit. vindictam tñ extremā soluet. venenū em̄ intulit etiaz si nullus q̄ biberit inuentus sit. ¶ Scđo est gladius ad aīas interficiendas. **Mulier magni ornamenti est velut balista ad tornū q̄ omēs loriceas penetrat Eccli. ix.** Propter spēs mulieris multi perierunt. et fortissimi quicq; interfecti sūt ab ea. vt dauid samson et absolon. **Ideo mulierem quā videris bene puerfantē mente dilige. nō corporali frequētia. qz tu nec dauid sāctior. nec sāfione for**

De Ornatu corporis. Fo. cxxiiij.

tior. nec salomōe sapientior esse potes. Itē ornat⁹ a
gnū ē luxurie. faciūt de tēplo dei papilionem meretrī
cis. solēt eqz vēditores eqs suis iponere ramuz vel
stramē sup capita eoz in signuz q volūt eos vēdere.
Ita mulieres imponūt ornamenta capinb⁹ suis in si
gnū q corpora eoz venalia sūt. Si qd eq alicui⁹ no
bil⁹ iponeret signū vēditōis. ⁊ p villā euz circūduces
ret qsi venalē offēderet nobilis valde. sic de⁹ offēdit
de spōsa sua. idē d⁹ hūine. ⁊ marit⁹ de vxore offēdi d⁹
berz. Itē d⁹ Prover. vi. Fel⁹ ⁊ furoz viri nō parci i
die vindicte. nec acquiescet cuiusqz pccib⁹. nec suscipiet
p redēptione dona plurima. Itē circul⁹ q est añ tas
bernā. ē signū q ibi sit vinū venale. sic de ornatu mus
lieris. Quare ouis dei. i. mulier vlt ēē signata signo
diaboli. i. signo meretricio qd est ornatus: s; in die iu
dicij dicet sibi a pastore ecclie q ē xp̄s. Non noui te
q; non es signata signo meo. ⁊ statim rapiet a lupis
infernali⁹ tanq; signata signo suo: vt dicit Greg. Eū
dētissimū signū reprob⁹ est supbia. ⁊ electoz humilita
tas. Qñ pān⁹ serice⁹ ponit sup feretruz signū est ca
daveris mortui. ⁊ q ibi iacet mortu⁹. sic in corpe or
nato signū est q ibi sit aia mortua. Un mulier ornat
ta ē feret⁹ aie mortue Abacuk. ij. Ecce coopertus est
auro ⁊ argēto. ⁊ spūs nō est in viscerib⁹ eius. Un po
ti⁹ deberz mulier filiā suā ornatā plāger q si viderz
eā añ se mortuā i carne. Eccl. xxij. Fili sup mortuū. i.
in aia plora. dñecit ei lux ei⁹. i. gr̄e. Un q gliaf in ves
te vt ornamēto filis ē furi. q gliaf de signo sibi p las
trocinio facto. Nā scit⁹ q; ppter peccm̄ introduct⁹ est
vsus vestitū. Eccl. xi. In vestitu ne gliafis vnq;. Itē
si nux reliq; corticē exteriore añ sp̄s. signū ē corruptio

De Ornatu corporis

nis interi⁹. Sic si xpian⁹ nō habeat habitū exteriorē
quē religio xpiana requirit. signū est q^d vermis peccati
latet interi⁹. **U**n in hoc mulier denudat maliciā suā
qz sup⁹ habit⁹ nō recte de se facit sentire. **U**nde d^r
qda glo. **I**n hoc em̄ discernit sponsa xpi a spōsa dia
boli. qz sponsa xpi ornāmētū z pulchritudinē querit
interi⁹. ps. xliij. Omnis gl^a ei⁹ filie regis ab int⁹. sz
alie q^runt pulchritudinē exteriorē z amittūt interiorē.
ps. cxliij. Filie eoz cōposite circumornate vt si. rē.
Hic mulieres ornātes se hñt se ad modū cati. q^d diffi
cile excoziat in capite: ita hñmōi mulieres vix volunt
dimittere ornatum capitis. Esa. iij. Decaluiabit dñs
verticē filiaz syon. z crinez earū nudabit. **T**ertio
decipit sicut glutinuz. sicut pellipari⁹ volens vende
re veterem pellē. vt decipiat rusticos dealbat ipam
aliqua albedine. qua excussa parum post portata ap
paret vetustas eius. Sic ipudice mulieres volētes
decipere viros. colores ponūt in facieb⁹ suis. qb⁹ res
cedētib⁹ apparent ruge z macule. qz nihil absconditū
q^d nō reueletur. **M**arci. iij. z **H**ierony. Fuge
laq⁹s mulierū. qz nec dauid sanctior nec sapientior
salomōe. nec fortior samsōe. **I**de. Si iuuenis cū mu
liere habitet. viscariū diaboli nō deerit. **A**ugustinus
Efficacissimū glutinū ad animas capiēdas mulier
multos vulneratos delect. z fornicissimi q^q interfecti
sunt ab ea. **A**d idē facit q^d legitur **N**umeri. xxi. q^d h
peccatū p^{re} ceteris elegit **B**alaā quo eijceret filios
Israel z faceret eos peccare. **H**oc vitium capit nos
biles z ignobiles. sapientes z inspiētes. **H**iero. **I**n
serico z in pannis vilibus eadem libido dñat. nec re
gum purpuras. nec mendicorum spernū squalorem

Item apparat^r mulieris est sicut fimariū cooptum
 nūe. de q^o qñ recedit nix appareret turpido ipsi⁹. Sic
 zc. Isa. xlvij. Reuelabit ignominia tua. z videbitur
 opprobriū tuū. Sūt etiā incēdiarie diaboli tēpla dei
 pburētes. ferētes ignē in caudis vt vulpes sampso
 nis. ps. lxxij. Incēderūt igni sanctuariū tuū. pollues
 rūt zc. Itē sunt pditricēs castrū dñi sui. i. cor. eaz ad
 uersario regis. i. diabolo. q statiz ponit ibi signū suū.
 sicut aliqs qñ cepit castz alicui⁹. ponit signū sup por
 tā; p hoc ostēdēs q captū est castz. ps. lxxij. Posue
 rūt signa zc. nō cognouerūt deū esse dñz ibi. Itē mi
 rabile esset si mulier veniret ad missaz in morte pñs
 vel viri sui ornata floribz. sic est mirandū z magis do
 lendū de illis q veniūt ornate admissaz. cū oīs missa
 celebret in mēoriā xpi crucifixi. Corona spinea im
 posita est xpo z tu iponis tibi coronā de floribz z ros
 is. Sap. ij. Coronem⁹ nos rosas.

De Pace Cap. lxxxij.

p Ar dat a deo. nō solū ptemnēti. sz cū deside
 rio magno ipaz qñti. Un in pncipio pmi pa
 rētes p pccm suū mouerūt guerrā p dñm deū suū vo
 lētes vsurpare pñtes dñi sui. ppter ea nos oēs vt filij
 sum⁹ de guerra illa mortali. qz pñs fuim⁹ inimici qñ
 nati. Q qñ male pñt⁹ ē lud⁹ ille. vt creatur ptra crea
 torē. fui ptra dñm. filij ptra patrē ipotētes ptra om
 nipotentē. null⁹ ibi pōt lucrari. Itē dī Eccl. ij. Noli
 resistere ptra faciē potētis. Hūc ludū aliquādo hab
 buit Paul⁹ Act. ix. Saule qd me psequeris. duruz
 est tibi cōtra stimulū calcitrare Nemo de manu tua
 pteuadera. Sed tandem misit de⁹ moisen fidelem
 eius per quem mandauit treugas per legem. q treu

De pace.

ga dicitur quod cohibebat manum non animum. quia voluntatem peccandi habebat. sed timore pene dimittebat. In treugali viuunt quod solum timore vel pudore peccare dimittunt. sicut tempore treuge non facit malum quisque inimicis suis licet voluntatem habeat. Tempore igitur gratie (quod est tempus amoris) venit filius dei per amorem.

Pacem reformauit. **P**rimo per amorem pacem per angelos nuntiavit. reformauit. amor enim oculos discipulorum habere mandauit. paces facit. et accepit terram de marchia quod erat inter populum hominum et deum inter populum. Hanc nobis afferre precepit. primum hominem et deum inter populum. Hanc nobis in testamentum reliquit. mundum statum et secundum et sic operatur est salutem in medio terre. Inter deum et homines mediator dei et hominum. Implicauit vadium suum in passionem tanquam pugil in bello. et posuit dorsum suum pro nostro. non enim erat quod manum poneret in ambobus. et sic facta est disciplina pacis nostre super eum. Et quia pacem facere volebat. tempore pacis nasci voluit. nuncquid fuerat antea tanta pax in mundo. **Isa. ii.** Tunc conflabunt gladios suos in vomeres. et lanceas suas in falces. **¶** Secundo hanc pacem per angelos nuntiavit. **Lu. ii.** In terra pax hominibus bone voluntatis. **Isa. ix.** Pater futuri seculi. princeps pacis. **¶** Tertio hanc pacem discipulis habere precepit. **Lu. x.** In quacumque domum intraveritis dicite pax huic domui et ceteris. **¶** Quarto hanc pacem inter se habere mandauit. **Luc.** Paces habete inter vos. **Epistola ad Romanos. xij.** Si fieri poterit quod ex vobis est cum omnibus hominibus pacem habentes. **¶** Quinto per hac pacem habenda magnam precium dedit scilicet sanguinem suum. **Ioan. xxi.** Quia dixit eis pax vobis. ostendit eis manus et pedes. quod dicitur. itaque care enim pacem vestram. tantum prestitit mihi. nolite de cetero infringere.

gere eā. multi tñ frangū pacē illā z faciūt renouare
 plagas iā sanatas peccādo. z rursum crucifigunt fio
 lū dei. Num in eis est. Niere. xxix. Dñs cogitat cos
 gitationes pacis z nō afflictionis. Et ipi cogitāt guer
 ram dū in voluntate peccandi stant. Esa. i. Auferte
 malū cogitationū vřaz ab oculis meis qz nō possum
 eas videre. Euaginato gladio pacē cū dō qrit q est
 in volūrate peccandi. Pacē frangit q post p̄fessionē
 deū peccādo offendit. Job. ix. Quis resistit ei z pas
 cē habuit. Non auderet pauper homo resistere regi
 terreno. z tamen audet resistere regi eterno. stulticia
 magna est resistere ei cui resistere nemo p̄t. ps. lxxv.
 Quis resistet tibi. extunc ira tua. ¶ Sexto hāc discis
 pulis in testamētū reliquit Joā. xiiij. Pacē relinquo
 vob. Solēt hoies magis dilectis suis meliora relin
 qre. Unde p hoc ostēdit pacē optimā esse. ps. cxxvij
 Pax sup israel. glos. Vno p̄bo oia bona dixit. Dul
 tū em laborare debem⁹ ad pacē habēdā nobis. No
 ta qñ castrū alicuius impugnatur ab aliquo. nec p̄t
 cuz eo cōponere nec pacē habere. septem sunt ei ne
 cessaria vt in pace teneat castrum suum. scz

Vt ip̄e studeat pacē tenere

Vt p̄sideret si aliq̄s velit pacē turbare

Et p̄duores faciat fugare

Et de talibz iusticiā facere

Castrū illud muro vallare

Noctē z die custodiēdo vigilare

Aduozium a dño inuocare z ei reddere. diq̄ ob
 sessum ante ip̄m tenet sedē suā diabol⁹ q tāq̄ leo cir
 cuit querens quē deuoret. glo. Circuit tanq̄ hostis.
 clausos muros explorat an aliqua pars sit min⁹ stas

Attende

ḡ cor tu

um in ter

ra inimis

corum si

tum z vn

De Pace.

bilis quo ad interiora penetraret. Sunt igitur ista septem
anlibz necessaria ad hoc ut cordis castruz teneat in
pace. Valet ergo ad pacem cordis habendam

Diligens p̄sciētie discussio

Integra peccatorū p̄fessio

Conuictiōes de p̄ctis satisfactio

Debna sensuū cohibitio

Salubris h̄uitū munitio

Affidua scripture meditatio

Ultimo fiat dñō recōmēdatio

¶ Prīmū igitur qđ va

let ad pacē cordis

habendā ē diligēs

p̄sciētie discussio. ut

diligenter p̄sideret

si qđ est in corde qđ

pacē cordis turbet

ps. lxxxij. Loq̄tur pacē in plebē suā. et in eos q̄ con

uertuntur ad cor Berni. Pacē. pietatē. iusticiā. de⁹ in

nobis loq̄tur. nec talia cogitam⁹ in nob. s̄ audimus

in nob homicidia. furta. blasphemā. et alia mala q̄

cogitat nō dei s̄mo sūt: s̄ hoīs cogitatio vel diaboli

suggestio. De corde em̄ exeūt cogitatioēs male. fur

ta. adulteria. homicidia. blasphemie et c. Nō em̄ pec

cando extra semetipm̄ egredit. s̄ in p̄ritione ad cor

suū redit qm̄ p̄siderat p̄cti vilitatē et suam dignitatē

Esa. xlvj. Redite p̄uaricatores ad cor ¶ Scdm̄ ē

integra p̄ctōz p̄fessio: q̄ eijcit de castro cordis p̄ctā

q̄ pacē cordis p̄turbāt. sic modic⁹ pedicul⁹ pacē ho

minis in lecto p̄turbat nec eū d̄scere sinit. Sic mor

dica p̄ctā pacē hoīs p̄turbāt. et q̄ro magis magna.

Quo p̄t in pace d̄scere qui scit in lecto p̄scie serpen

tē venenosū vel inimicū mortalem. ps. xxxvij. Nō est

pax offibz meis. i. interioribz a facie p̄ctōz meoz. et

Esa. xlvij. Nō est pax impijs. Quo pacē h̄z q̄ iacet

in sp̄mis vicioz. quē s̄mis p̄scie p̄tinue mordet. qui

grave onus diaboli p̄tinue portat qui habet guerrā

cū oip̄oiente. qui vbiq̄ est. q̄ vbiq̄ videt et dominat.

cuius iusticia gladiū tenet euaginatū sup caput suū
 ps. vij. Nisi pueri fuerit gladiū suū &c. Et desce
 ei & habeto pacē cū eo. vi. dicit in Job Ecce ergo pec-
 cata de castro cordis tui p confessionē vt habeat pacē
 Esa. lviij. Creauit fructū labiorū pacez. qz sicut dicit p.
 Zach. i. qd diu supest iudas. i. qd diu differt cōfessio
 impossibile est pacē esse negocijs ¶ Tercio debz de
 illis facere iusticiā id est satisfactionē facere de erras
 r. Esaie. xxxij. Erit opus iusticie pax. ps. lxxxiij. Iu-
 sticia & pax osculate sunt. Solz dicit q terra pacifica
 est & secura in qua tenet bona iusticia. sicut dicit Pro-
 uer. xx. Rex q sedet in solio iudiciū inuitu suo dissu-
 pat omne malū Sz vbi nō fit iusticia latrones habi-
 tant Esa. xxvi. Quia iusticiam nō fecim⁹ in terra. iō
 nō ceciderūt habitatores terre. i. ptiā & mali momis
 Qui dubitat de latronibz & nō facit de eis iusticiam
 meret mortē. Sūt tñ multi q de se nolunt iusticiā fa-
 cere. sed de eis fiet iusticia Sicut de latrone q de se
 nullam facit iusticiā. sz fiet paliū. vt illi q patiunt inui-
 te penā. sicut fur. & homicida. Jō dicit Job. v. Intra
 pationē dñi nō repbes. qz ipse vulnerat & medef. pec-
 tit & manus eius sanabūt. Et sequitur. & scies q pacē
 habet tabernaculū tuū. i. mens tua Esa. lx. Ponaz
 visitationē tuā pacē ¶ Quartum qd est necessariū
 est debita sensuū cohibitio. i. claustrū cordis clausum
 tenere. h est sensus corpis restringere. Sensus em̄ sūt
 porte cordis p quas hostes ingrediunt q turbāt pas-
 cē. s. carnales & cupiscentie. Jac. iij. Tñ bella & lites
 in vobis. nōne ex cōcupiscentijs q muliāt in mēbris ve-
 stris. Hiere. ix. Ascendit mors per fenestras vestras
 scz qnqz sensuū. ingressa est domum vram. i. psciam

De Pace?

Lii. xi. **D**ū fortis armat⁹ custodit atriu suum. i. tener ostiū cordis clausū. in pace sūt omnia q̄ possidet. **Cō**seruatoriū aut̄ huius pacis est taciturnitas. q̄ q̄ de oibz tacerde omibz pacē habet. **A**trēde aduocatum tuū xp̄m (q̄ cām tuā suscepit defendēdā) esse perituz z eloq̄ntē dū solūmō tacueris. **S**icut dicit **M**oyſes **D**ñs pugnabit p vobis z vos tacebitis. **N**oli ergo p respōsiōnē tuā ad quācūq; iniuriā tibi factā os aduocati tui obstruē. **Uñ** **J**ob. iij. **N**ōne dissimulaui. nōne silui. nōne q̄eui z venit zc. ¶ **Q**uinto debz esse firmatū fossat⁹ z muris. z hec ē salubris virtutū munio v^l vallatio. sicut em̄ muri z fossata ingressuz z impetū hostiuz impediūt: sic p̄tutes vicijs obſistunt. **L**argitas em̄ impedit ne auaricia intret. castitas ne intret luxuria. humilitas vetat supbiaz. z sic de alijs: vñ **J**udith. iij. **F**ilijs israel muris circūdederūt suos vicos in p̄paratione pugne sue p̄tra holosernez. **E**t nota q̄ si fractura sit i muro patet adit⁹ hostibz. **S**i habeas multa opera p̄tutū z vna p̄tus desierit sufficit ad ingressū hostiū vt te capiant. **J**ob. xxx. **Q**uas si rupto muro z ap̄ta ianua irruerūt sup me. **P**hil. iij. ij. **P**ax dei q̄ exuperat oēm sensū zc. ¶ **S**exto debz esse castz cordis bñ granitū victualibz z armis. s. p̄ne p̄bi dei: hoc est assidua scripture z mādatorz dei meditatione. vt z scia deuotionis z vino p̄passionis pascaris tpe oportuno. **E**t nota q̄ q̄to castz est melius granitū. t̄to magis peccāt qui reddūt illud. p̄s. cxviij. **P**ax multa diligentibz legem tuaz. **E**sa. xlvij. **E**t nā antēdisſes mādara mea facta fuissz vt flumē pax tua. ¶ **S**eptimo necessariū ē ad pacē cordis cōseruandā castz dño legio reddere. i. adiutoriū inuoz

De Pace: Fo. cxxviii.

care a dño ⁊ dare sibi castz dicēdo. Pater in man⁹
tuas p̄mēdo spm̄ meū. quasi dicat. ex quo nō possum
in pace custodire cor meum. reddo illud tibi vt tu in
pace custodias. ⁊ tūc null⁹ audebit castz cordis tui
pugnare. Ip̄o em̄ p̄cedēte pacē q̄s ē q̄ p̄tēnet. Dñs
ei q̄ semp te adiuuat debilitat illū. ⁊ sic debilitat⁹ inī
mic⁹ p̄uertit ad pacē. Prouer. xvi. Cū placuerit dos
mino vlt hoīs inimicos quoq; ei⁹ p̄uertet ad pacē.
Nū em̄ dñs castz cordis tui accipit in custodiā tene
bit illud in pace. qz in pace fact⁹ est locus eius ⁊ ha
bitatio eius in syon. i. deū p̄gnoscentib⁹ vel p̄tēplanis
b⁹. Et hec cogitatio sequit ex pace. qz sicut ex aqua
turbida nō resultat imago: ⁊ oculus turbatus clare
videre nō p̄t. sic in corde turbatus deus p̄tēplari vel
cognoscere nō p̄t. Per istā pacē excludim⁹

Subitaneam tentatōem

Malam volūtatem

Propriam necationem

Prauā p̄suetudinem

Unde dicit. ibi cōfregit
potentias. s. diaboli. ar

cū. i. subitā tentatōem

q̄ mētem ex insperato

⁊ subito penetrat sicut arcus. ps. xc. A sagitta volan
te ⁊c. Seneca. Scutum q̄tuz ad malam volūtātē

Sicut em̄ bona voluntas scutum est contra diabol
lum vt inimicus non possit intrare. ps. v. Scuto bo.

vo. i. ⁊c. sic mala volūtas scutum est contra deus vt
non possit intrare ad cor. qz in malivolam animam

non intrabit sapiētia. Sequitur gladiuz ⁊ hoc q̄tū
ad opus malum quo homo p̄p̄is manib⁹ se interfis

cit. ps. cxlix. Gladij ancipites in manib⁹ eoz. Eccli.
xx. Quasi rōpbea bis acuta omnis iniquitas: plage il

li⁹ nō erit sanitas. Sequitur bellū. ⁊ hoc q̄tū ad cons
uetudinē prauā vel cōtinuaz tentatōez. De oib⁹ tri

De Patientia

trumpbat pax p deum quē hz secū. ij. Ro. vi. Pacē habere ⁊ deus pacis ⁊ dilectionis erit vobiscum.

¶ De patientia Cap. lxxxv.

p Patientia ē virtus pumelias ⁊ oēs aduersitates equanimiter portās. In patientia autē aīa custodit sicut thesaur⁹ in arca. sicut hō multum diligeret arcam in q̄ posset thesaur⁹ suū bñ custodire. sic debes rei diligere patientiā que custodit aīam:

In patientia vt in arca aīa custodit

Uita gubernatur

Per eam qualis sit hō pbatur

Per eā ad modū vsi pberib⁹ ipinguat

dit. Lu. xxi. In paciētia v̄ra possidebitis aīas v̄ras.

¶ Dulcū deberet diligere hō illū q̄ faceret ei talē arcam grat⁹. sic d̄z diligere tribulationē q̄ fabricat arcā istā. Apls Tribulatio patientiā opat. Quot pumelie tibi dicunt q̄t iniurie sūt tot bende ⁊ clauis ad fortificandū arcā tuā opponūt: vñ magnas gr̄as deberes illi agere q̄ tibi talē arcā fabricaret nō ptumelias reddere. Si ḡ venit opari⁹ quē tibi deus mittit q̄ tibi arcā fabricet in qua thesaur⁹ aīe pseruet. nō ē repellend⁹ s̄z amplectend⁹. Dñs vult multū fortificare arcā amicoꝝ suoꝝ. ⁊ ideo multos opatores mittit q̄ mltas bēdas ⁊ clauos apponāt. sic paciētiā tribulatio fabricat. s̄z infirmitas pficit. ij. Ro. xij. Viris in infirmitate pficit. Unde sicut sollicitus custos dicit homo arcam in qua habet magnam pecuniā. sic debet custodire patientiā in qua tam p̄ciosus thesaur⁹ anime custodit. Quia sicut latrones plus querunt ⁊ impugnant loca in quib⁹ credunt esse magnū thesaurū (quē volūt furari) q̄ alia loca. sic demones

plus ipugnāt patientiā in q̄ firat̄ aia . quā tantūmō
 q̄runt **Gen. iiii.** Da mihi aias. cetera tolle tibi **Et** si
 cut latrōes facile hñt thesaur̄ postq̄ fregerint arcē
 ita diabol⁹ aiaz postq̄ turbauerit hoiez ⁊ abstulerit
 paciētiā. qz cor fatui q̄si vas p̄fractū. oēm sapientiaz
 nō retinebit. ¶ **Secdo** in paciētia vita gubernat̄. qd̄
 gubernator facit navi h̄ paciētia cordi **Prover. xiiij.**
Qui paciēs est multa gubernat̄ sapiētia. qz doctrina
 viri p̄ paciētiā cognoscit̄. **Prover. xx.** **Uñ** sicut navis
 sine gubernatore vētis ⁊ turbinib⁹ agit̄. ⁊ eadē ne
 cessitate p̄pulsā frangit̄ ad rupes ⁊ colles. sic cor in
 sapiens. **Unde Esa. liij.** Paupcula rēpestare p̄pulsā
 absqz vlla p̄solatione erit. **Hec** paupcula est aia im
 paciēs. p̄tutū possessione ⁊ gratia spoliata. quā rēpes
 tas cuiuslibet tentationis a stabilitate sua euellit et
 absqz p̄solatione relinquit̄. ¶ **Tertio** p̄ paciētiā qua
 lis sit homo pbat̄. sicut p̄r sinapis p̄ p̄titionē. ⁊ vir
 tus vasis p̄ fornacis feruore **Eccl. xxvij.** **Vasa** figlī
 pbat̄ fornax. ⁊ viros iustos paciētia **Homo** habēs
 quartanā vel tertianā nō d̄r curatus esse si dieb⁹ q̄b⁹
 nō est accessio nō febziciter. **Sic** null⁹ debet dici pa
 tiens p̄ eo q̄ nō turbat̄. cum nulla sit ei molestia. sed
 si instante iniuria vlt̄ tribulatione paciēs esset tūc dices
 ret̄ paciens. **Itē** si nullus esset veni⁹ arbor que tunc
 nō moueret non diceret̄ p̄pter hoc immobilis. **Sitr**
 lignum qd̄ nō arderet igne absente nō diceret̄ p̄pter
 hoc incōbustibile. ⁊ sic de alijs. **Sic** homo sine tribu
 latione nō pōt dici paciens. **Breg.** **Qualis** q̄sqz apud
 se lateat illara p̄tumelia pbat̄ **Sap. ij.** **Contumelia**
 ⁊ tormēto interrogem⁹ eum ⁊ p̄hem⁹ paciētiā illi⁹
Item fons lutosus iactu lapidis facile turbat̄. are

De Patientia.

nosus nō. Sic hō plen^o luto peccatū de modico gra
uat. p̄tuosus nō. qz nō p̄turbabit iustū quicqd ei ac
ciderit. Itē cruda tegula si ponat i flumine dissoluit
cocta nō. Ita hō carnalis qui nō est igne charitatis
vel tribulatiōis decoct^o deficit in aqua tribulatiōis
Isa. xlvij. Excori te nō quasi argētū. elegi te in cas
mino paup̄tatis. nō quasi argētū decoquitur. q̄ de hoc
qđ decoquitur feces assumit nō dponit Hier. vi. Fru
stra p̄lauit p̄lator malicie eoz nō p̄sumpte rē. Itē
ciconia deuorat serpētes venenosos r ei nō nocēt s̄
nutrit eis. sic viri sp̄uales venenosos p̄bis p̄umelijs
r detractiōibz nō moriunt s̄ pascunt. Par. vii. Et
si morisepz qđ biberint rē. Itē patiētia vincit r triū
phat de hostibz. Uer^o patiens sine ictu r repussiōe
suos hostes vincit. nō leuaret vnā festucā ad eos
feriendos. iuxta illud. Nobile genus vincendi est pa
tientia. Vincit qui patit. si vis vincere disce pati. ve
re patiens a toto mūdo vinci nō posset. Sen. Facili^o
est gentez multā vincere q̄ hōiem vnū. ¶ Quarto
ad modū vrsi verberibz impinguitur. r vt salamā
dra de igne tribulationis. r ad modū asini compun
ctionibz pascitur. r in aquis amaris tribulationū vis
uit vt piscis in mari. r nutritur lapidibus increpatio
num qui in panē ei vertunt. r illud aurum in igne tri
bulationis depuratur. Job. xxxvi. Ab aq̄lone aurū
veniet. Item qui in hac vita est absqz patientia est
quasi homo sine cappa tempore pluuiāli. r sicut ho
mo inermis in medio inimicorū suorum. Prover. xxi.
Qui impatiens est sustinebit damnum.

¶ De Impatientia.

Cap. lxxvi.

p Patientia nō habētes s̄ sicut illi q̄ sp̄ p̄querunt

De Impatentia. Fo. cxxx.

¶ fit eis aliqd grauamē. Tales sunt sicut anser que quādo est extra domū aduētū z ad p'uiuiā nō pipat sed tacite querit victū suū. sed qñ est in domo vadit pipando p domū cū tamē melius sit ei q̄ extra. Et sicut gallina q̄ vadit glocitando. z sicut auis in cauea q̄ satis hz ad comedēdū. z tñ ad q̄dlibet foramē trahit caput suū cupiēs exte. Et sicut porc⁹ inclusus q̄ semp grūnit z nō vlt stare in pace. Prover. xv. Cor stultoz dissimile erit Aug. Quid p multa vagaris o homicio. ama vnū bonū in q̄ sūt oīa bona. z sufficit Itē sunt qdā sicut fatu⁹ q̄ qñ impigit in lapidē vlt li gnū maledicit eis. vlt pcutit vel spuit in eos. vel facit ficū. cum tñ talia non sunt in culpa. qz stant in pace. imo ipe. qz se ab illis non fuauit. Sic mlti qd ex sua culpa venerūt i ruinā: alijs imponūt. Sicut adā q̄ re tor sit pccm suū in mulierē. z mulier in serpentē Gen. iij. Itē sunt sicut lapides bustosi q̄ ex nullo latere sūt ad ponendū in edificio apti. cū tñ alijs apti sint ad recipiendū eos nisi in eis steterit. sic isti in nullo volūt pcordare alijs vel pformare se. Sed illi deberēt facere sic lathomi q̄ ad regulā bossas dponūt vt rectū opus faciant. sic illi ad regulā suā z vitā sanctorū deberēt recurrere z vitā z mores rectificare. Gen. Ni si ad regulā praua n̄ corriges. Isti sūt sic eq̄ qui hñt dorsum excoziatū q̄ nullū op⁹ possunt sustinere. sz recalcitrāt Prover. xix. Qui impatiens est. sustinebis. damnum.

De Paupertate

Cap. lxxvij.

¶ Eupras dōz aliqu carētia diuiniāz. Se. Pecunia pdidisti. o te felicē si cū illa auariciā pdidisti. Sz si manerz illa apd te. tāto es felicioz q̄ tāto malo ma

R q̄

De Paupertate.

seria sublata est Aliqn̄ dñr p̄temp̄r diuinitaz: Senez
Nemo adeo dign⁹ ē deo q̄s qui opes p̄temp̄sit Alis
qn̄ dicit paupertas amor ip̄ius paup̄tas Vñ paup̄
tas est altissima res q̄ beata ore dñi noiaur. ⁊ ci nō
tm̄ regnū celoz p̄mittit. s̄z dat. Et notandū q̄ pau
ptas multis de causis amanda est

Quia filius dei eā amauit

Quia ip̄am hoc mūdo elegit

Quia paupes potius exaudir

Quia libera ⁊ expedita

Quia secura ⁊ quieta

Quia paupes de⁹ honorat

Qz paup̄ibz regnū celoz donat

esse querēda vt cū gloria rex gl̄ie suscipere. sed non
p̄pter hoc a regalibz sedibz venit. h̄oz em̄ in celis es
na affluentia suppetebat. s̄z paup̄tas nō inueniebat
in eis. Porro i terris abūdabat ⁊ supabūdabat hec
species. ⁊ nesciebat hō p̄ciū eius Hanc itaqz filius
dei p̄cupiscēs descēdit vt eaz sibi eligeret. ⁊ nob sua
eximatiōe faceret p̄ciosaz. Fuit ergo paup̄ in natiui
tate. qz p̄n̄is inuolūt⁹ ⁊ in p̄sep̄io reclinatus. Lu. ij.
pauperior fuit in vita sua. qz non habuit vbi caput
suū reclinaret. Mat. viij. ⁊ Lu. ix. Pauperrim⁹ fuit
in fine vite. qz vestibz nudat⁹ Mat. xv. Exiētes eū
⁊c. Vñ Bern. Magnā abusio vt diues velit fieri
vermiculus multis affectus. pro quo dei maiestas
paup̄ fieri voluit. ¶ Scda causa est. quia pauperes
de⁹ elegit. Jac. ij. Nōne paupes elegit deus in hoc
mūdo. Esa. xlvij. Elegi te in camino paup̄tas Gre
go. Hos elegit de⁹ quos mūdus despexit: qz plerū
qz ipsa despectio hoīem vocat ad seipm. ⁊ quos in

¶ Prima causa est
qz fili⁹ dei eā ama
uit intātū q̄ voluit
eam sibi assumere.

Bern. Ne forte ali
quis arbitret filio

sublimia palacia

firmitas vulnerat. medicina paup̄tarū sanat ¶ **T**er
 tia cā est. qz deus paupes exaudiat. ps. ix. Desideriū
 paup̄ez exaudiuit dñs ⁊ c. Eccl̄i. xxi. Depectio pau
 pis ex ore vsq; ad aures dei pueniet. Illozū est mes
 mor. ps. ix. Tibi derelictus est paup̄. Idē Rō in finē
 obliuio erit paup̄is. Illozum est sollicitus. ps. xxxix.
 Ego mendic⁹ sū ⁊ paup̄. dñs sollicit⁹ est mei Illoz
 est refugiu. ps. f. fac⁹ est dñs refugiu paup̄i Illoz ē
 sal⁹. ps. Aias pauperū saluas faciet. ¶ **Q**uarta cā
 est. qz paup̄tas est libera ⁊ expedita. Grego. Ad pa
 triā liberius tēdim⁹. qz in via pondere carem⁹. Ter
 rena em̄ substantia eterne felicitati pparata pondus
 est non subsidu. vñ Hiero. Si habes diuitias v̄de
 ⁊ da pauperib⁹. si n̄ hēs grādi onē liberat⁹ es Felix
 paup̄tas leta ē: nec tñ paup̄tas ē si ē leta. sen. Qui cū
 paup̄tate bñ puenit paup̄ n̄ ē. ¶ **Q**uinta cā ē qre amā
 da est paup̄tas. qz secura ⁊ qeta est. p ea habēda nō
 mouent lites. nec guerre. Cayn qui interpretat posses
 sio semp habebat caput tremulū. Job. xv. Sonitus
 terroris semp in aurib⁹ eius. ⁊ cū pax sit ille semp in
 fidias suspicat. paup̄ nullū timer. Gre. Quid in hac
 vita laboriosius q̄ terrenis diuitijs estuare. ⁊ qd qz
 etus q̄ in hac vita nihil appetere. Itē paup̄tas cu
 stodit boiem ne a serpēte infernali⁹ mordeat Vñ sus
 p illud. ps. Oīa a te expectant. glo. Si in escā inimis
 ei dari nolum⁹. nō debem⁹ esse terrent. qz sic in prins
 cipio maledict⁹ est serpens vt terrā comedat Dicit⁹
 tur q̄ serpens hominē nudum timer. vestitū inuadit
 sic diabolus paupes non inuadit. quia non inuenit
 p qd possit eos cape. s; diuites inuadit sicut p̄dones
 ⁊ fures: nudi ergo cū nudo luctari debemus Si em̄

De Paupertate.

vestitus q̄sq; cū nudo luctet cito ad terrā deijcit. qz
habz vñ teneat. Itē paup̄tas est fossatū p̄tra diabolū.
qđ diabol⁹ multū nūq̄ implere Abac. i. Cōpōra
bit aggerē z capiet eā Sz multi sunt fatui. qz diabol⁹
lū iun̄t ad implendū fossatū castri sui Abac. ij. Ne
q̄ multiplicat nō sua. vsq; q̄ aggrauat p̄tra se densuz
lutū. Itē paup̄tas iuxta x̄bū sapiēt⁹ est bonum odi-
bile. possessio sine calūnia. Greg. Magna securitas
cordis est nihil habere p̄cupiscētie secularis Qui n̄
h̄z in mūdo qđ diligit. nihil ē in m̄do qđ p̄mescat.
Sexta causa est q̄ paupes deus multū honorat. qz
pauperib; iudiciū tribuit. Job. xxxvi. Matth. xix.
Uos q̄ reliquistis oia z secuti estis me sedebit⁹ super
sedes zc. ps. lxxi. Honorabile nomē eoz coram illo.
Tāta est dilectio eius ad paupes. vt quod sit paupi
sibi reputet fieri. Matt. xxv. Quod vni ex minimis
meis zc. Est etiā paup̄tas quoddā martyriū. Greg.
Clerū gen⁹ martyriū est paup̄tas voluntaria. Quid
em̄ mirabili⁹ vñ qđ martyriū grauius q̄ inter epū-
las esurire. inter vestes algere. paup̄tate p̄mi inter
diuitias quas ostendit mūdos. quas offert diabol⁹.
quas noster desiderat appetit⁹. Mirabile est ignez
tāgere z nō vri. spinas colligere. z nō pūgi. Et nota
q̄ licz paup̄tas bona sit eā volūtariē sustinētib; mul-
ti tñ ex ea suū faciūt detrimentū. Sic vinuz sanis z
fortib; est salutaris. febricitantibus autē z debilib; ca-
pit est nociuū z aliquando mortiferum. Eccli. xij.
Paup̄tas neq̄ssima in ore impij. quia p̄pter paup̄ta-
tem deum blasphemat. Squis em̄ morbidus sepe
in sabz ipm medentē pedē feriēs z mordens dētib;
insilit. Sic tales si de⁹ eos mederi voluerit eis pau-

prate vlt tribulationē dando. insiliunt in ipm mēbra
 tim discerpēdo. vnus accipit linguā. alius caput. z
 sic de alijs mēbris p que iurāt. quod horribile est aus
 dire. **Eccli. xxyi.** Vir multū iurās horripilationē ca
 pit⁹ facit. z irreuerentia illius obturationem aurium
 ¶ **Septima causa est.** qz deus paupib⁹ regnū celoz
 tribuit. **Datib. v.** Beati paupes spū qm ipsoz est
 regnū celoz. nō solū ad possidendū. sz eū ad dādū
Luce. xvi. Facite vob amicos de māmōna iniquitat⁹
 zc. Illos ab angēlis deportari facit ad locuz qetis.
Lu. xvi. Faciū est vt moreret mēdic⁹ z por. ab angel
 in sinū abrae. Sz diues sepultus est in inferno **Con**
 fuerū est q q abūdanter prandit paz cenet. Diuites
 aut mali in hoc mūdo prādent abūdan⁹ z iō iustus
 est vt paz cenēt in futuro. **Qd** paz in diuite epulo
 ne **Lu. xvi.** Multū em splēdide in mane hui⁹ vite
 comedit. z iō merito in vespera. i. in fine hui⁹ vite pa
 rū cenauit. qz ad cenā suā guttā aque habere nō pos
 tuit. **¶** **Seconuerso scī pauperes in mane hui⁹ vite**
 comedūt paz. i. aut parū vel nullā cōsolationē hui⁹
 us vite habuerūt. **Iustū** est igit vt in vespē hui⁹ vi
 te habeāt magnā cenā. **Ite** nō dī paup q habz laps
 dē p̄ciosū d q possz emere regnū vñū. **Talis** est pau
 ptas q emitt regnū celoz. **Bern.** Venale habeo dī
 dñs. **Quid dñs.** Regnū celoz: qd emitt paupertate.
Iō melius est lucrari in burello z sacco paup⁹. q̄
 pdere in scarleto z brumero fastuositat⁹. **Exēplūz** de
 diuite z lazaro. z de diuite magne fame z pegrino

¶ **De Passione chusti** Cap. lxxvij.

p **Assio xpi** (vt dī Bern.) ē vltimū refugīū pira
 omia in cētina. vnde Bern. **Visa xpi** passiōe qd taz

R uij

De passione christi.

delitiosus q̄ nō abstineat. ⁊ q̄s tā maliciosus q̄ non peniteat. ⁊ q̄s tā iracūdius q̄ nō doleat. Possent hic assignari plures effectus vel vtilitates. scz

Culparū nostrarū deletio	¶ Primus effect⁹
A diaboli potestate liberatio	passionis xp̄i ē cul
Vulneryū nostrorū sanatio	parū nostrarū deletio
Nostre charitatis accēssio	Sic ei liuere dele
Pacis nostre reformatio	ri solēt liq̄re aliq̄.
Ad bonū faciēdū puocatio	sic xp̄s deleuit pec
Regni celestis apertio	cata n̄ra sanguine

suo **Esa. xlvij.** Ego suz q̄ deleo iniquitates tuas p̄p̄ me: ⁊ p̄ccorū tuorū nō recordabor. **Col. ij.** Delens qd̄ aduersus nos erat chirographum decreti glo. p̄cūm ade qd̄ diabol⁹ tenebat q̄si cautionē decreti mortis eterne. ⁊ ip̄m tulit de medio affigēs illuz cruci. Nos comederam⁹ ⁊ biberam⁹ i taberna diaboli. ⁊ ip̄e finiuit de scoto nostro p nobis vadiū deponēs. **saccū.** scz corpis sup̄ps. **Que nō rapui tūc exolebā** **Joā. xviij.** Si me q̄ritis sinite hos abire. q̄si diceret. offero me fideiussorē ⁊ obsidē p illis liberādis. Itē nos furuz feceram⁹. ⁊ ip̄e p nobis suspēsus est in ligno. **p. p̄c. ij.** Ip̄e p̄cā nostra tulit sup lignū in corp̄e suo non sup somnariū. **Diu est q̄ portauit onera p̄ccorū:** n̄roz s̄z nō sufficit mal̄ hoib⁹ nisi onerent eū peccat⁹. itēz onus addēdo super onus. ⁊ adhuc portant ab eo. **Sicut solet dici de hoīe oneroso. videtur mihi q̄ portē cum in humeris meis.** **Sic dicit dñs de his q̄ semp sunt in voluntate peccandi.** **Esa. p.** Laborauī sustinēs vos estis onus meū **Yere. vij.** Proñciā vos a facie mea. scz exponendō vos tribulatiōib⁹ vel in peccat⁹ dimittendo. sicut solet homo proñcere onus

De Passione christi. Fo. cxxxiij.

quod portat ex tedio. ¶ Scōs effect⁹ est nra libera-
tio. qz liberauit nos a potestate diaboli. Sic mulier
videns filiū suū cecidisse in igne z p̄buri. festinan-
ter p̄icit se in ignem z educit eū. nec curat si vestis
eius p̄burat. Sic de⁹ vidēs pplm suū in ignē infer-
ni quotidie cadere. nō curās de crematiōe vestis id
est corpis sui descēdit in mundū vt eum eriperet. Cris-
puit nos a potestate tenebrarū z transtulit nos in reg-
num filiū dilectiōis sue. i. dilecti filiū. Aug. Sol⁹ emic-
ut sol⁹ possideret. vñ null⁹ debz habere ius in nobis
nisi ipse. Idem. Iuste sibi vendicat vitam meam q̄
p mea posuit suā. ¶ Tern⁹ effect⁹ est vulnez nroz
sanatio. Isa. liij. Lūore ei⁹ sanati sum⁹. i. sanguinis
effusione p lūorē iudeoz. vel lūore. i. dilectione. Fis-
delis medicus iste qui mortiferā potionē bibit p m-
firmo suo. z sanat⁹ est eger. i. mūd⁹. Cum accepisset
acetū dixit. p̄summatū est. z inclinato capite tradidit
sp̄m. Itē sudauit medicus. z sanat⁹ est eger. i. mūd⁹
fact⁹ est sudor ei⁹ sicut gutte sanguinis decurrēt in
terrā. De mūdi egritudine mortu⁹ ē medic⁹ z sanas-
tus est eger mūd⁹. ip̄e d sanguine suo z tribulatiōibz
suis fecit nobis emplastrū ad sananda vulnera pec-
catorū nostrorū. Eccli. xxxviij. Altissim⁹ de terra. sez
corpis sui creauit medicinā z vir iustus nō abhorre-
bit eam. ¶ Quart⁹ effectus est nostre charitat⁹ ac-
censio. Non est lignum ita frigidū vel aquosum qd̄
nō succēdat si ponat in fornace vel clybano. nec cor
aliqud ita tepidū qd̄ si ponat in fornace amoris xp̄i
quin intueat quantum in passione nos amauit. z qd̄
nō accēdat ad amandū deū. Greg. Sup omnia red-
dit te mihi amabilem bone iesu calix passionis quez

De Peccato.

bibisti. opus nostre redēptōis. ¶ Quint^o effect^o est
 pacis reformatio. Coll. p. Pacificās p sanguinē cru
 cis eius. siue q̄ in celis. siue q̄ in terris sunt. Esa. liij.
 Disciplina pacis nostre sup euz. Cū discipulis post
 resurrectionē importauit pacē dicens. Pax vobis. ⁊
 postea ostēdit eis man^o. pedes. ⁊ latus. q̄si dicat. tūc
 pstat mihi pax v̄ia. nō rūpat^r eā. ¶ Sext^o effect^o ē
 ad bonū faciendū puocatio. nihil ita mouet hoīem
 ad laborē sicut memoria passiōis xp̄i Bern. Hoc est
 qd plus me mouet: me v̄iget. plus accēdit calix tu^o
 quē bibisti. Thren. iij. Dabis eis scutū cordis labo
 rē tuū. p. Pe. ij. Christ^o passus est p nob. ⁊ c. p. Pe.
 iij. Christo passo in carne ⁊ voa eadē cogitatōe ar
 mamini. ¶ Septim^o effect^o est regni celestis ap̄tio
 Heb. x. Habete igit frēs fiduciā in introitu scōrū in
 sanguine xp̄i q̄ initiauit nob v̄iā. Nō d̄r crux clauis:
 Esa. xxiij. Dabo clauē dom^o dauid sup humerū ei^o.

¶ De peccato

Cap. lxxxix.

p Peccatū multa mala facit homini q̄ deberēt
 eum retrahere a peccato. quia videlicet.

Hoīem libez seruū facit	¶ Primū malū quod
Ad amāz finē deducit	pc̄m̄ inducit est. qz k
Multiplex deceptio	bez facit fuū. Et cui ^o
Mala damnificatio	diaboli. Joā. viij. Qui
Excecat hoīem	facit pc̄m̄ fu ^o est pc̄i
Inducit prauā p̄suetudinē	Itaqz fu ^o nō facit qd
Imponit onus graue	vult. s; qd dñs ei ^o Sic
Peccator nō facit qd vult. sed qd diabolus. p. Pe. ij.	
A quo quisqz superatus est eius ⁊ seruus est. Dicitur	
naturales. ex quo ceru ^o victus est ab alio ceruo nun	

De Peccato: Fo. cxxxiij.

¶ Ei resistit postea. s3 quando occurrit ei quasi dñm
eum reputas caput inclinat. ⁊ cornua ⁊ in signū sub
iectionis ⁊ fuitus. Sic ⁊ mulier semel opp̃ssa a lecca
rore suo post ei nō resistit. s3 sequitur eū vbiq3. Sic hō
victus a diabolo p̃ p̃sensum ei postea nō resistit. Itē
in p̃tate hoīs ē aliquñ facere regē vel p̃latū quē vult.
sed postq3 factus est nō est in ei⁹ p̃tate. eum d̃ regno
expellere Ro. vi. An nescitis cui exhibuistis vos ser
uos ad obediendū: serui estis ei⁹ cui obedistis: siue
p̃cti ad mortē: siue obediētionis ad iusticiam. Unde
sicut fr̃uus nō potest de seruitio dñi recedere quādo
vult. sic nec homo a p̃ctō. Itē nauis p̃ se descendit.
sed nō p̃ se ascendere p̃t. sic hō p̃ se descendit ad malū
sed nō p̃ se ascendit ad bonū. Osee. xiiij. Perditio tua
ex te o israel tantūmodo ex me auxiliū tuū. Sicut na
uis fractio remone nō q̃ vult ducit s3 q̃ ṽt⁹ ducit eā
Sic hō q̃ ē i p̃ctō p̃dito dei auxiliū n̄ qd̃ vult agit. s3
qd̃ diabol⁹ vult. Apl̃s. Qd̃ nolo hoc ago Th̃ien. i.
Abierunt absq3 fortitudine ante faciē subsequens.
¶ Scdm̃ malū est. q̃ ad amāz finē ducit Prover. v
Nouissima illi⁹ amara q̃si absinthiū. Pisces nutriti
in mari p̃pter nutrimentū maris reputant mare dulce
cum tamē sit amāz. Sic p̃ctōres nutriti in peccatis
p̃ctā dulcia reputāt: cū tñ aliter sit. Esa. v. Ne q̃ dis
cūt bonū malū. ⁊ malū bonū ⁊ c. ponētes amāz i dul
ce. ⁊ dulce i amāz. Isti sūt siles cuidā stulto. q̃ cū au
dret p̃medare falconē dñi sui q̃valde bon⁹ esset. ac
cepit eū furtiue ⁊ occidit ⁊ comedit. Et cū oēs d̃ do
mo plangerent ⁊ cōmendarent nesciētes quid de eo
factum esset. respondit stultus dicens. q̃ nō dicerent
vez. qz nūq3 comederat taz amaras carnes. Aten

De Peccato.

Deo peccator qz nūq̄ tā amay cybum ꝑmedisti sicut
pctm. qz gustatū affert mores Jere. v. Elide qz ma
lū z amay est dereliquisse te dñm deū tuū. Exemplū
ō puella q̄ audiuit a leccatoribz q̄ dulcis esset actus
luxurie z ꝑmisit se corꝛūpere. z cū non inuenisset qđ
audierat voluit se occidere. eo q̄ p tā vili opere z de
lectatione momētanea. tā ꝑciosū thesauꝝ ꝑginitatis
scz amisisset. ¶ Tertū est multiplex deceptio z stul
ticia pctōris. Dagna em̄ stulticia z deceptio est sci
entē comedere mortiferūz corꝑori. sicut dicit in Job. vi
An gustare poterit quis qđ gustatūz affert mortem
Multi tñ auide mortifery aie hauriunt. i. delectatio
nes carnales venenosas. Aug. Om̄e seminariū vo
luptatꝝ venenū puta. Apoꝑ. viij. Multi mortui sunt
de aq̄s. i. delectationibz mūdi. qz amare facie sunt. s.
post mortē. Itē nullus scienter gla diū quo occidere
iur q̄reret. multi tñ pctm q̄ ania occidit ꝑꝑrijs labori
bus q̄runt. Sap. i. Iniusticia mortꝝ est acq̄sio. i. per
bāc acq̄rit mors Impij aut manibz z ꝑbis accersie
rūt illā. z extimātes illā amicā defluerūt z sponso
nē posuerūt ad illā: qm̄ digni sūt morte q̄ sunt ex par
te illi⁹ Itē nullus scienter iniret pactū z societatem
cū illo q̄ eū om̄ibz bonis expoliaret z ad vltimū euz
occideret Hoc facit pctm homini. multi tñ pactum
z societate hñt euz eo. de q̄bz dicit Esa. xxvij. Depigi
m⁹ fedus cū morte. z cū inferno fecim⁹ pactū. Q̄ q̄
dānosū est euz tali aduersario fedus inire q̄ oculum
dextrū eruit. i. amorē dei z cognitionē spūaliū. Vñ. i.
Reg. xi. Dixit naas q̄ interpretatur serpens. z signifi
cat diabolū In hoc feriā pactū vobiscū vt erua vos
bis oculos dextros. i. cognitionē spūaliū. Itē nullus

De Peccato. Fo. cxxxv.

scient se in laqum inimici pñceret. qđ facit miser hō
 cū peccat **Prover. v.** Iniquitates sue capiūt ipiū **Bu.**
Qui petm pctō addit qñi fimez neccū vñ ligat: cum
 tñ aues z pisces n̄ in easdē pedicas z laqos renas
 incidūt. ¶ **Quartū** est magna dānificatio. petm em̄
 dānificat multū. qz aufert om̄ia bona gr̄e z glorie
Eccl̄s. ix. Qui in vno peccauerit multa bona pder.
 Pctōz em̄ est sicut ille q ludit ad scacos q vno ictu
 vl' iractu nō facto vel male facto totū ludū z totū lu
 crū pdit. Sic vno opere male facto vl' neglecto tot⁹
 fructus vite nre amittit. z grana dei z regnū eternū
Ezech. xviij. Si auerterit se iustus a iusticia z fecerit
 iniquitates. oēs iusticie eius quas fecit nō recordas
 bunt. Itē stultus esset homo citatus ad iudiciū si
 bonos z fideles testes qñi testimonio causaz suā pos
 set defendere in medio vie sue interficeret. z illos qui
 ptra ipm testimoniū darent secuz duceret. Sic facit
 pctōz q bona opera p petm interimit. Opera em̄ bo
 na testimoniū phibent p homine z mala cōtra ipm
Joā. x. Opera q ego facio ipa testimoniū phibēt de
 me. ¶ **Quintū** ē hominis excecatio. Petm em̄ exce
 cat hoiem. z tūc ducit eū q vult. Pctōz em̄ est sicut il
 le q velat⁹ oculis ducit de loco ad locū z nescit quo
 ducit vel vbi sit **Tren. v.** Ne nobis q peccauim⁹. iō
 obtenebrati sūt oculi nri zc. **Sap. ij.** Excecauit eos
 malicia illoz zc. Itē pctōz est sicut cecus q cecidit in
 lutū. q non videt se inqnatū. cū tñ multū sit denurpa
 tus. **ps. xxxix.** Sōphenderūt me iniquitates mee: z nō
 ponni vt viderē Itē est sicut cecus q sepe cadit z of
 fēdit **Tob.** Cepit pater cecus offendēs currere pes
 dib⁹ ¶ **Sextū** est. qz inducit prauā p̄suetudinē q est

De Peccato?

quasi gutta inossata et lepra inueterata quod vit curat.
Job. x. Ossa eius implebunt virtus adolescentie eius
quod talis frequenter recidinat. Lignum enim extractum
ab igne cito incendit quod si nunquam incensum fuisset. Sic homo
exptus peccatum est prior ad peccandum. Amos. iiij. Fac
ti estis quasi torris extractus de incendio. Bern. Ex
perta voluptas libenter repetit. repetita blandit. cons
uetudo ligat. ratio sopit. Aug. Dum consuetudini non resis
tit fit necessitas ¶ Septimum malum est. quod imponit
onus graue. ps. xxxvij. Sic onus graue grauare solet sup
me. scilicet iniquitates mee. Sed miser homo non sentit momentum onus
illud. sed sentiet postea: Sicut ille qui trahit onus in aquam
non sentit bene pondus donec exierit de aqua. Sic onus
peccati non sentit bene in via deliciarum huius mundi. sed qua
do exierit de aqua. id est de mundo. scilicet in morte tunc bene sentiet
Ioh. hic deponenda essent peccata quasi onera grauissima
ad infernum trahenda Ille enim qui habet magnum onus
super collum non cessat currere donec veniat ad locum
ubi debet deponere. Sic debet homo festinare ad cons
essionem et ibi onus peccati pericere. Vnde Apostolus ad Heb.
xij. Deponetes omne pondus et circumstantias nos peccatum
et cetera. Item ille qui debet portare aliquod onus tentat prius
quantum ponderat et quantum portabit. et considerat stipendium
Sic homo quando vult peccare et onus peccati sibi assumere.
debet considerare prius onus peccati. quantum tantum ponderat quod
descendentes cum eo in puncto ad inferna descendunt. tan
ta enim ponderat quod neque celum neque firmamentum hora
vna potuit sustinere. Lu. x. Videbam sathanam sicut
fulgur de celo cadere. Et quod diu portabit. quod forte sis
ne fine. quod nescit qui assumit si de cetero poterit depo
nere. ps. xlvij. Laborabit in eternum et viuet adhuc in

finem. Et stipendiū peccati est mors eterna **Ap̃l̃s**
vi. Ro. Quez fructū habuistis in quibus nunc eras
 beati. nā finis illoz mors est. **Dultū** debemus odi
 re pctm qđ nobis tot mala facit. z patrē nostz occi
 dit **Aug.** Christus occidit vt pctm destruat. Si ali
 qs interfecisset patrez vel matrē alicui⁹ odiretur ab
 eo. quāto magis debemus odire pctm qđ interfecit
 oēs de parentela nostra. z nos qđ remansimus impu
 gnare nō cessat. ps. cxxij. Iniquitatem. i. peccatum
 odio habui z abominatus sum.

De Penitentia.

Cap. xc.

p Enitentia fm qđ dī **Isid.** est medicamentum
 vulneris. spes salutis. p quā de⁹ ad misericoz
 diā puocat. **Uñ** circa pñiam notat triplex diuisio. s.
Discreta z fructuosa **¶** Circa penitentiā di
Indiscreta z periculosa scera qđ est fructuosa
Tarda z onerosa dī **Ambrosius** Pñia
 est mala pterita plangere. z plāgenda itez nō pmit
 tere. Talis est pmedāda a mltiplici suo effectū **Nā**
 p penitentiam **¶** Primo p penitentiam
 Peccata remittunt pctā remittunt. quia per
 Deus homini placat ipam reus peccatoz deo
 Eterna pena vitatur reconciliat **Act. iij.** Pe
 Bona pdita restaurant nitentini z conuertimini
 Hō donis spūalib⁹ dirat vt deleantur peccata ve
 Hō ab inimicis defendit stra. reconcilianur ergo
 Vita eterna acqritur anima peccatrix celesti
 sponso per penitentiam quantūcūq; fornicata fue
 rit. **Hieremie. iij.** Tu autem fornicata es cū amato
 rib⁹ multis. tñ reuerte te z ego suscipiā te **Ezech. xvi**
ij. Si impi⁹ egerit pñiam ab oīb⁹ pctis suis. omni

De Penitentia.

um iniquitatem eius non recordabor. ¶ Secundo per penitentiam de peccatorum placat Penitentia enim ita dicitur ad se inclinat quod peccatore quod mille moribus dignus erat. quod inferna meruerat propter penitentiam ita peccatum eius dissimulat ut vindicare nequeat aut nesciat Bern. In sermone de fragmentis septem mensis scribat. Mirabilis bonitas dei quod sic ignoscit reo. ut nec penitentem dānetur lacerando. nec perfidat in peccato. nec minus diligat in peccato. ps. cxviii. Bonitatem fecisti cum tuo domino ita potes est penitentia et ita gratiam dei acquirere quod plus faceret per illam quam per totam celestem curiam sine illa. Auertit enim iram dei quam tuncque minetur ut feriat Hier. xviii. Et si penitentiam egerit gens illa a malo suo quod locutus sum aduersus eam agam et ego penitentiam super malo quod cogitavi facere ei. ut patet in Hieronimo. iiij. Re. xxi. Nonne vidisti Achab humiliatum coram me. ecce quia humiliatus est causa mei. non inducam malum quod cogitavi in diebus eius. ¶ Tertio per penitentiam debita pena soluitur. et eterna pena euertitur. Facit enim mutare legem iusticie dum penam eternam mutat in temporalem. ut innuit. ij. Re. xij. Peccavi inquit dauid. Statim nathan respondit. Dominus transiit super peccatum tuum. non morieris. Magnam bonitatem facit deus peccatori quando per modicam penitentiam a pena eterna eum absoluit. Sicut si creditor debitori suo per modicum obolo quita ret mille libras. Exemplum de illo qui noluit soluere obolum. et de illo qui noluit soluere denarium per infirmitatem post soluit quatuor. Ideo dicit Gregorius. quod sancti temporalem penam lucrum putant. quia per hanc eternam euadere non ignorant. Ezech. xviij. Si ipse egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis vita viuet et non morietur. Si alius adiudicatus esset suspensio. omnia quotquot haberet de possessionibus terrenis libenter daret si posset sententiam illam eua-

dere. S3 ptra existentē in pctō mortali data est snia
 vt suspendat in ppetuū in inferno Ezech. xviij. Nā
 q̄ peccauerit ip̄a moriet. sc3 eternaliter. S3 ista snia
 reuocat p pnia3. Ezech. xviij. Si ip̄i egerit: vt sup̄
 Itē si rex dixerit suo suo. q̄ nisi infra certū terminū
 sibi assignatū daret certā summā pecunie. ip̄m occi-
 deret. secuz esset seruo illi acq̄tare se añ terminū assi-
 gnatū. Sic est de pnia q̄ ante mortē fiat. Apoc. ij.
 Age pniā: si q̄ min⁹ veniā tibi. i. ad te. cito. s. in mor-
 te. 7 mouebo candelabzū tuū de loco suo. glo. Auser-
 raz dona 7 virtutes a te 7 societate fidelū. S3 nota
 q̄ penitētia facta in mortali pctō est sicut falsa mone-
 ta. Vñ sicut nō liberat debitor solūēs falsam mone-
 tam vel nō habēs debitā formā. Sic nō liberat pec-
 cator faciēs pnia3 in mortali pctō: quo ad deū 7 pre-
 miūz vite eterne. nisi iformata charitate. i. Cor. xij.
 Si tradidero corp⁹ meū ita vt ardeā. charitatē autē
 nō habuero nihil mihi pdest. ¶ Quarto p penitētiā
 bona perdita restaurant. Aug. Per penitētiā bona
 omnia pdita restaurant Gen. xl. Tres adhuc dies
 sunt id est tres partes penitentie. s. tritio. cōfessio. 7
 satisfactio. post quos recordabit pharao. q̄ iterptat
 denegās pcussione. qz penitētia denegar. id est reuo-
 cat pcussione pene etne. Vnde Pharaō. i. Christ⁹
 p penitētiā recordabit ministerij tui 7 restituet te in
 gradū pristinū Hoc est qd̄ d̄t pater ad seruos. i. xps
 ad angelos d̄ filio pdigo p penitētiā redeūte Lu-
 cy. Cito pferre p̄mā stolā 7 induite illuz. i. restituite.
 illi innocentia 7 statum pristinū. 7 date anuluz id est
 fidez 7 alias p̄tutes. Itē restituit sanitatē corpalem
 Ita em̄ pnia tenet deū in manu sua q̄ facit ei mutas

De Penitentia.

re legē nature. cū p penitentiā Ezechie sanitas reddē
ta sit z ter dnos annos vita donata. Restituit enām
bona tēpalia. vt Danasse in babilone incarcerationē
subito regnū suū z oīa p dīta restaurauit. sic legīt. ij.
Paralipo. xxxij. Egit manasses penitentiā valde cor
rā dño deo patrū suorū z reduxit eū in regnū suū hie
rusalē. ¶ Quinto p pniām hō donis spūalibz dīcat
Act. ij. Pniām agite z accipietis donum spūsancti.
Soler aliqz hō nobilē vetulā turpē z ignobilē duce
re in vxorē. non ppter se. sed ppter magnas diuitias
quas hz. z ppter hereditatē bonā quā possidet. Sic
z tu penitentiā assume in vxorē. z sinō ppter se (qz tibi
videt turpis z grauis) in ppter thesaurū grē z pūis
quē secum defert. z hereditatē eternā quam pmu
nit. Sapiē. viij. Hanc amauit z exquisiuit a iuuentute
mea z quesui mihi sponsam assumere. z amator
factus sum forme illius. Et sequitur. Et proposui il
laz mihi assumere ad cōiuandū sciēs. qz cōmunica
bū mihi de bonis suis. venerūt mihi oīa bona parit
cū illa. ¶ Sexto p pniām hō ab inimicis defendit.
Qui vult hospitale vel eccliam defendere ponit sē
gnū crucis sup eā vt credat dom⁹ dei. Sic q se vult
a demonibz custodire signum crucis. i. pnie sup se po
nat. Dictū est in Ezech. ix. Sup quē videris signū
thau ne occidas. Lupus nō comedit ericū. nec pi
scis particā ppter aculeos. Sic nec diabol⁹ aliqū
in asperitate vinentē. Apoc. viij. Dictū est qtuor an
gelis. Nolite nocere terre z mari neqz arboribz quibz
qz signemus seruos dei nostri in frontibz eorū. Lu. xi.
Quā imund⁹ spūs exierit ab hoīe ambulat p loca ina
qsa z c. Aplos ad Gal. vi. Eigmata. i. signa dñi i cels

In corpe meo porto. i. signa passiōis ei⁹ ⁊ penitētie q̄
 me probant esse eius militē. Itē penitētia angelos le
 nificat **Lu. xv.** Gaudiū est angelis dei sup vno pctō
 re pniā agente ⁊c. Sicut solē gaudere nobiles ⁊
 captiōe vni⁹ apri vel cerui foreste plus q̄ centū bo
 bus qui manent sp in domo vel agro suo. Exemplū
 de oue ⁊ de drachma pdita. ⁊ de filio pdigo reuerē
 te ad pniā **Lu. xv.** Ceperūt oēs simul gaudere ⁊
 epulari ⁊c. ¶ **Septimo** p pniā acq̄rit vita eterna
Matth. iij. Penitētiā agite appropinquabū regnū
 celoz. Si rex faceret clamare q̄ q̄cūq̄ iret **Parrisi**
 os haberet mille libras. n̄ remaneret nec claud⁹ nec
 cecus q̄n iret festinant. Dñs aut clamare facit q̄ pe
 nitētes habebūt regnū celoz. Itē si clamaret q̄ q̄cū
 q̄ iret vltra mare ab oib⁹ debit⁹ q̄taref: ⁊ regnū vnū
 ei daret. plures tunc irent q̄ mō p absolutione oīz
 pctōz ⁊ regno celoz **Aug.** Si tanta portat nobiscū
 cupiditas q̄re non tanta portat charitas. Itē symia
 gustata exteriori cortice nucis (q̄ amara est) statz eā
 p̄icit. ⁊ ideo ad dulcedinē nuclei non peruenit. Sic
 pctōz pniāz suā p̄iciēs p̄t aliquā difficultatē quam
 in p̄ncipio inuenit ad dulcedinē spūalis cōsolatiōis
 vel eterni premij nō peruenit **Greg.** Si mens appe
 tit qd̄ demulcet. pus gustet qd̄ dolet. Item portator
 lignoz vel bladi maius onus libenter assumit hume
 ris vi maiorem habeat retributionē. Sic deberet fa
 cere penitens maiora onera laboz ieiunioz ⁊ alioz
 grauiuz sibi assumere vi magis remuneret. **Ap̄ls. i.**
Cor. iij. Unusq̄sq̄ mercedē accipiet sm suū laboz.
Bern. Si pniā n̄ra paulatim minuit. paulatiz gem
 mis corona p̄uat. Itē ad trāseūdū mare secur⁹ ē q̄

De Penitentia

trare magnā nauē q̄ parua. Nauis est penitētia. q̄a
sicut p nauē de ripa ad ripā trāsit. sic per penitētia
d mari hui⁹ mūdi ad celestē patriā puenit. Sap. xii.
ij. Exiguo ligno credūt hoies aīas suas. ⁊ trāseūtes
mare p ratē liberati sūt. ¶ Itē ē ⁊ alia penitētia que
d̄ indiscreta. Iō sciendū q̄ vult deus sibi prudenter
seruiri: vt nō minorati ⁊ debiles fiant ⁊ post medico
rū suffragia req̄rant. Diabolus em̄ p̄tra hoīem pus
gnat astutia pon⁹ q̄ viribz. iō nos cōtra eū sapiētia
repugnare optz. Sap. vi. Delior est sapiētia q̄ vi
res. ⁊ vir prudens q̄ forz. Qui nimis pellem exten
dit dissipat eā. ⁊ arcus nimis tentus debilitat. Qui
nimis emungit elicit sanguinē. Roma xij. Rationa
bile sit obsequiū vestz. Itē ille q̄ equū suū nimis fati
gat in mane nō videbitur velle bonā dietam facere.
immo q̄ vult bonā dietā facere nō subtrahit ei anno
nā. s̄z abūdanti⁹ donat. Bern. Qui ex indiscretiōis
vitio ieiunat ⁊ vigilat ⁊ talia agit vt deficiente spū vl
corpore languente spūalia impediānt abstulit corpi
suo boni opis effectū: p̄mo exēplū: deo honore sa
cilegus est ⁊ omniū vitioz reus. Iste innocentē cru
cifigit q̄n latronez crucifigere debuit. occidit hoīem
cū ferā interficere credit. sicut Lamech. Aug. Car
nē restringere debem⁹ nō extinguere. rep̄mere non
opp̄mere. seruiat nō seuiat. ancillez nō domīnez: alio
q̄n moziez. Itē iste nimis nauem suāz onerat q̄ p̄tra
picula alleuianda essz. ⁊ iō sepe submergit. Item si
mulus est illi qui vermes vult excutere de arbore: ⁊
excutit flores ⁊ fruct⁹ cuz vermibz. Et lotrici q̄ pans
nos latādo lacerat sup lapidē pcutiēd⁹. ⁊ monacho
q̄ tantū vna die equū suū eq̄tauit q̄ in crastino opoz

De Penitentia. Fo. cxxxix.

rui eū in stabulo remanere Greg. Bone voluntati
nō semp credēdū est. s; regēda z refrenāda maxime
in insipiente Itē si ille q̄ aufert vitā alicui q̄ victurus
ess; p annū homicida iudicaret q̄to magis ille q̄ ie
iunys z afflictionib; se afficit vt decē annis cuius q̄
moritur? ess; moriaf. Bern. Nō habz callid? host;
efficacius incitamentū ad tollendū de corde charis
tatē q̄si efficere possit vt in ea incaute z sine discre
tione ambulet. Itē est penitētia tarda que est onero
sa z dānosa. z p̄pterea nō tarda s; festina sit peniten
tia nostra. Quia p festinantia penitētie.

<p>Placatur ira diuina Confutaf demonū supbia Recuperat iusticia p̄dita Accelerat vita p̄petua</p>	<p>¶ Prima debet esse fes tina z nō tarda: quia per festinantiam placa tur ira diuina. z ad mis</p>
--	---

sericordiaz efficit dignus: qz plus placet deo festina
penitentia q̄ dilata Illi em̄ q̄ cito puerunt de p̄ci
cato ex optimo vite sue deo offerūt. Alij quasi feces
deo reseruāt. Tñ q̄ vsq; in senectutē expectāt peni
tētia facere illis siles sunt q̄ dñm suū cibare volūt d̄
pane corrupto z surfure vite sue. z d̄ fece vini sui po
tare: cū de meliori deberent ei dare. De vita sua qđ
pulchrius z melius est dāt diabolo z mūdo. reliq;as
p̄o deo volūt dare. ps. lviij. Fortitudinem meā ad te
sc; seruiendū custodiā. Item isti sunt iniusti sibi p̄p̄is
Si aliq; haberet quatuor asinos. z imposeret debi
liori totū onus illoz quatuor. non tñ iniustus sed z
stul? reputaret. Sic z ille q̄ totūz qđ facere debuit
tpe puericie: iuuentur; adolescētiē: z senectur; super
senectutē imponit: qñ iam p̄e debilitate seipsū por
tare nō valz. Malach. p. Maledict? velosus q̄ hz

De Penitentia?

In grege suo masculū. ⁊ imolat debile deo suo. **Ite** inimic⁹ est ad seipm dū se port⁹ vult habere maluz q̄ bonū. infirmū q̄ sanū. mortuū q̄ viuū. seruū q̄ lib⁹. nihil habentē q̄ esse omniū bonoz participem. **Eccli. xvi.** Melior est vnus timēs deuz q̄ mille filij impij. **Ite** ille q̄ nō pōt leuare onus pctōz qm̄ min⁹ est: q̄nō leuabit illud qm̄ mai⁹ est. ⁊ ipse erit debilioz. **Exēplū** d̄ illo q̄ faciebat sarcinā de lignis in nemore ⁊ tērabat leuare sarcinā. ⁊ nō poterat. ⁊ iteruz addebat ligna sup sarcinā cū deberet amouere.

¶ Scdo d̄ esse festina ⁊ n̄ tarda. qz ex hoc pfurat demonū supbia. **Dagnū** piculū est boi peccatori si ne pnia lōgo tpe discurrere ⁊ trāsire. nā p totū illud tēp⁹ cap⁹ tenet vīcūlis inimicōz a q̄b solui possz si vellet. **Baruch. iij.** Quid ē o isrl. i. pctōz. q̄ in terra inimicōz es. i. captiua ⁊ ligata teneris. **Prouer. xrv.** **Que** in iuuetute. i. in vita nō pgregasti q̄nō in senectute. i. morte inuenies. **Iste** seminat maledictionez ⁊ vult b̄dictionē metere: p̄tra aptm̄ q̄ d̄t. **Quecūqz** seminauerit hō hec ⁊ metet: **Ite** similis videt̄ esse in illo q̄ ludit ad scacos. ⁊ paz sciēs d̄ ludocogitat ap̄d se. ego pmittā mibi familiā auferri deinde mactabo illū (cū quo ludo) in angulo. cū tñ sciat illū cum quo ludu peritissimū lusoꝝ. **Sicut** iperitissim⁹ lusoꝝ est pctōz q̄ semp in ludo tentationū succūbit. q̄ familiā p̄mittit ⁊ bonoz opeꝝ p pctm̄ pmittit sibi auferri. sed in angulo. i. in fine vite nō mactat lusoꝝ peritissimū q̄ est diabol⁹. **Ipe** em̄ ab inācio mūdi exercitat⁹ est in ludo tentationū ⁊ deceptionū. **Quia** ergo ex p̄sū p̄rione pfidu pctōz q̄ in angulo debeat cū mactare. i. in fine sue vite vincere qm̄ graui⁹ tenet. vt d̄t **Exeg.** sic diabol⁹ grauiōres tentatiōes ingerit qm̄ ma

De Penitentia. Fo. cxi.

gis fini appinquare aspiciat ¶ Tercio dicitur esse festinus
 quod ex hoc recuperat iustitiam perditam. Ecclesi. xviij. Peniten-
 tibus dedit deus viam iusticie. Forans autem in peccato sem-
 per addit peccatum peccato. et ita penam pene. Gregorius. Peccatum quod
 per penitentiam non diluitur. mori suo potest ad aliud trans-
 ire. mora enim in peccatis tanquam debitu[m] currit ad usuram
 quod quanto diutius erit in peccatis tanto plus soluet de pena
 Sicut quanto plus differit homo soluere quod dicitur ad usuras
 tanto plus soluet cum ipse aduenerit. Roman. ij. Secundum du-
 riciam tuam et cor impentres thesaurisas tibi iram in die
 ire. Vere magna est usura quam per unum denario soluit
 pecunia infinita. id est pro una delectatione peccati pena
 eterna. Ecclesi. xx. Datu[m] insipientis non erit tibi vtile
 oculi enim illius septemplexes sunt. exigua dabit et multi-
 ta improperebit. Item si aliquis iuuenis dominum suum quam-
 diu potuisset impugnasset. et postea senio confectus ser-
 uitiu[m] suum ei offerret. credo quod non multum curaret.
 Sic qui impugnat deum in iuuentute. et ei seruire dis-
 sponit in senectute. Malach. primo. Si offeras clau-
 dum vel languidum nonne malum est. Item morbo-
 dum nouo fractum citius renodatur. et infirmitas non diu-
 turna facilius sanatur. et sordes in vase derelictae et in
 ueterate difficilius remouentur. sed nouae facilius terguntur
 Ecclesi. xviij. Non demoleris in errore impiorum. sed ante
 mortem confiteri et cetera. Item si aliquis regi suo in magno ob-
 bito teneretur. et rex diceret ei. nisi cito quod debes reddas in
 carcerabo te in perpetuum. et reddes tunc in centuplum
 multa incommoda sustineret quin prius redderet.
 Sic deus comminatur tibi penitentiam et carcerem inferni
 nec exibis ibi donec reddas nouissimum quod dicitur. quod pe-
 nam solues ibi in futuro maiorem nisi soluas in presenti. Item

De Predicatione.

canis videns se perire volentē salit per lumen vel spinas. et ita intrat aliquā penā ut maiore euitet. Et la-
tro potius eligit aurē vlt pedē amittere vlt in exilium
mitti q̄ suspēdium sustineat. Et hō non vult p̄niam
agere in p̄nti ut penā euitet eternam. Job. vi. Qui ti-
met p̄uinā irruet super eū nix. i. qui renuit p̄niam in
p̄nti. sustinebit maiore in futuro. ¶ Quarto festinare
debz p̄pter t̄pis breuitatē. et ex hoc accelerat ad vicā
perpetuā. Qñ aliq̄s inchoat dietā suā; hora tarda
oponet eū; magis festinare. Gen. faciamus qd̄ in
itinere fieri solet qd̄ tarde exierūt velocitate morā cō-
pēlant. Sult⁹ est agricola qd̄ in eo t̄pe seminat qd̄ me-
tendū esset. Sic qui in senectute expectāt p̄niam suā
facere qñ deberēt fructus penitētie recipere. Itē; cū
sine veste nuptiali nemo possit intrare ad nuptias ce-
li: fati⁹ est qd̄ qñ mors v̄iget tūc p̄mo q̄rit lanā et linū
ad faciendū vestē illā. Exemplū. Cōsuetudo erat in
quadā puīcia qd̄ qñ mulier p̄missa erat alicui viro
in vxorē; optebat qd̄ mulier neret textū in quo despō-
sari deberet. ibi fuit qdā negligens que trāfacto t̄pe
quo bene potuisset vestē suā pficere. cum audisset qd̄
sponsus venisset. qd̄ eā debebat ducere in vxorē. dixit.
Deu nimis expectaui. Mat. xxv. Que parate erant
intrauerunt cum eo ad nuptias.

De Predicatione Cap. xci.

p Redicatorē oportet lucere vita scz et doctri-
na. Sed ad hoc ut homo bene predicet mul-
ta videntur valere. scz ut predicator sit:

Vita laudabilis

Doctrina facilis

Eloquentia vililis

¶ Primo qd̄ p̄dicator sit vi-
ta laudabilis. ut ip̄e lauda-

biliter viuat. **V**itē em̄

De Predicatione? Fo. ccli.

nō habēt auctoritatē nisi in illis pendeat sigillū autē-
ticum. Sic sciēs multas lras. nō hz auctoritatē q̄ cre-
dat ei nisi hēat testimoniū bone vite. **Mat. v.** Qui
fecerit & docuerit hic magn⁹ vocabit̃ in regno celoz.
Au. Nō obediēter audit qui seipz nō audit. iuuare
debet vira doctrinā. nō impedire. Predicatores qui
dicūt & nō faciūt fīles sūt cetis & claudis q̄ sedent in
introitu ciuitatis mēdicātes. q̄ trāseuntibz viā ostens-
dūt. sz nūq̄ in ea pedē ponūt. p̄tra illud **Ja. ij.** Sic
loq̄mini & sic facite. Itē carnifices q̄ alijs carnes vē-
dūt peiores seps comedūt & sutores calciamētoz pe-
iores solulares portāt. Sic clerici & sacerdotes qui
alijs ministrāt p̄bū saluū: peius q̄nq̄ faciunt q̄ alijs.
p̄s. xlii. Pctōz dixit de⁹. q̄renū enarras iusticiā meā
zē. Indignū ē em̄ celestē doctrinā in vase imūdo po-
nere **Prouer. xvi.** Quō si argēto sordido ornare ve-
lis vas fictile: sic tumentia labia cū pessimo corde so-
ciata zē. Sic dign⁹ irrisione ē q̄ argēto vas fictile or-
nare vellet. & cū vellz lunū decorare sordidaret argē-
tū Sic irrisione dign⁹ est q̄ cū mal⁹ sit bona dī. & do-
cēs bona quodāmo se obligat ex doctrina sua ad fa-
ciendū **Greg.** Qui alios ad bñ opandū excitat. ad
bñ agendū seipm ligat. Qui p̄dicat aliquā delecta-
tionē esse venenosā & eā postea sumit. nō videt cre-
dere qd̄ dī. **Apl's** Qui p̄dicat nō furādum furaris
Itē q̄ bñ docet & male viuit. q̄si q̄ defert lucernā an̄
se q̄mūdiciā suā alijs ostēdit & litteras sue dānatio-
nis publicat. **Prosper.** Bene loqui & male viuere nī-
hil aliud est q̄ sua sentētia se damnare **Apl's Ro. ij.**
In quo aliū iudicas teipm p̄dēnas. seipm cōfundit
& sibip̄i p̄tradicit **Diero.** Nō p̄fundant opa tua ser

De predicatione.

monē tuū. Iste h; linguā longe maiore manu qđ est
monstrosū. Greg. Monstrosa res est manus remis-
sas ⁊ linguā magniloquā habere. Itē qđ crederet il-
li qđ aliquā viā assereret latronib; plenā ⁊ eandē fre-
quētare. Itē qđ nō hēret suspectā exhortationē inse-
quedi hostes ab eo qđ esset ex pre hostiū. Chren. iij.
Non crediderūt reges terre ⁊ vniuersi habitatores
orbis qđ ingrederet hostis p portas hierusalē ppter
pctā pphetaz ei⁹ ⁊ iniquitates sacerdotū ei⁹. Scđz
est vt doctrina p̄dicatoris sit apta ⁊ facilis. Prover.
xij. Doctrina p̄dētū facilis. Eccl. iij. Ne absco-
das sapiētū in decore ei⁹. Au. Quid pdest clauis
aurea si aperire nō p̄t qđ volum⁹. ⁊ qđ obest lignea
si pōt. cū nihil aliud q̄rim⁹ nisi patere qđ clausum est
Quid pdest locutiōis integritas quā nō sequitur intel-
lectus audiētis: cū loquēdi oīno sit nulla cā: ⁊ qđ lo-
q̄mur nō intelligat. p qđ vt itelligāt loq̄mur. Ter-
tium est qđ doctrina p̄dicatoris sit vtilis. Aug. Dixit
qđā eloquēs ⁊ vez dixit. ita debem⁹ dicere eloquēte
aut vt doceat. vt delectet. vt flectat. Deinde addidit
docere necessitatis est. delectari suauitatis. flectere vi-
ctoris. Docēdi necessitas in rebo est p̄stituta q̄s dixi-
mus. vt veritatē docendo nō deseram⁹ q̄ min⁹ intel-
gant. min⁹ placeant. minus moueāt q̄ dicunt. vera-
tū ⁊ iusta dicant. alia duo in mō quo dicoam⁹. nō dis-
cit. s; delectari vult eū sibi. dixit aut flectere necesse
est quō dicat. Delectand⁹ est auditor ⁊ ita flectend⁹
vt nō moueat ad agendū etsi delectat. Si suauit lo-
q̄r ita flectit si amet qđ pollicer⁹. timeat qđ minar⁹.

De Perseuerantia.

Cap. xcij.

p Perseuerantia commendabilis est a multis

ei suo effectui. scz quia.

Multa bona impetrat

Impetrata conseruat

Virtutē operā ministrat

Coronā laborātibz donat.

improbritatē eius. surget ⁊ dabit illi q̄tq̄ hz necessari

os. **S**i homo tantū perseueraret in omī oratione q̄ntū

paup ad hostiū diuitis p elemosyna. citius impetra

ret spūalē elemosynā q̄ ille corporalē. **A**p̄li perseuerā

tes in orōne sp̄m̄sc̄m̄ acceperūt **S**c̄ds effect⁹ est qz

bona impetrata ⁊ acq̄sita cōseruat ⁊ custodit **A**ug:

Perseuerātia magnū donū ē quo cetera dona p̄sers

uāt. **P**erseuerātia dat homi p bona merita. **g**lo. sup

illud. p̄s. **R**etribuet mihi dñs fm̄ iusticiā meā p fide

⁊ spe ⁊ alijs opibz reddet de⁹ perseuerātiā. **V**irtutes

em̄ p bona opa merent̄ augeri ⁊ tādē pfici. perseuerā

tia p̄o nihil imp̄fectū relinq̄t. **S**en. **V**idem⁹ obiles

mulieres senilis etatis peregrinātiōes longas pfice

re. videmus naturam nucis modicaz cōtinue operā

do arborē magnā efficere ⁊ aquā que abo mollis ē

lapidē adeo duz perseuerāti p̄cussione cauare. **T**er

tius effectus est. qz virtutē opanti ministrat ne defic

iat. ⁊ aspera facit mollia ⁊ suauia. **B**ern. **S**ubito

p̄cedenti de vmbra ad solē: de ocio ad laborē. graue

cernit om̄e qd̄ incipit. **S**ed postq̄ ab his dissuesces

re ⁊ ad illa se paulisp̄ assuescere cepit. vsus tollit dif

ficulatē: iuuenitq̄ facile qd̄ ip̄osibile putauit. **S**en.

Perseuerādū ē ⁊ assiduo labori robur addēdū **J**ob

xvij. **T**enebit iust⁹ viā suā ⁊ mūd⁹ manibz addet for

titudinē. **A**quus mane deficiēs nō potest facere bo

nā dietā. sic homo in p̄ncipio sue p̄uersiōis deficiēs:

De Perseuerantia.

Gal. vi. Bonū faciētes nō deficiam⁹ zc. Itē poma putrida z vermiculosa z sine cauda cito cadunt de arbore. s3 sana bñ se tenēt vsq; ad maturitatem. Sic pctōres interi⁹ putridi z vermiculosi z carētes cauda pseuerantie: cito cadūt p modico vento tentatōis. **Job. xxvij.** Collet eos veni⁹ vrens. z auferet d loco suo. Quint⁹ est. qz coronam laborātibz donat. **Apoē. ij.** Alto fidelis vsq; ad mortē z dabo tibi coronā vite. **Bern.** Perseuerantia est spūalis filia summi regis. virtutū finis. z psummatio. **Chrys.** Tolle pseuerantiā nec obsequiū mercedē habet: nec bñficiū gratiā. nec gloriā fortitudo. Nō em̄ q cepit. s3 q pseuerauerit hic saluus erit. glo. Nō cepisse virtus est. sed pfectisse. **Chrys.** Incepisse multoz est. s3 pfectisse paucoz. Cōsueuerūt multi in initio feruentes esse. in fine remitti z dissolui. Que utilitas est senūz primo florentiū z postea tabescētiū. **Greg.** Incassuz bonuz agit si añ vite terminū deserat. qz z frustra velociter currit q prius q̄ ad metā veniat deficit. **Jo** cauda hostie iubet offerri. **Leui. iij.** Indecēs est animal sine cauda. **Uñ** d3 q p pavo auis sine cauda nō audet apparere pte verecūdia. sic sine cauda pseuerantie nō audebit aliq; corā deo in die iudiciū apparere. Itēz q nauigāt p mare ppter ventū p̄trariū nō dimittunt nauigare. s3 cōtra ventū pseueranter laborāt donec ad portū veniāt. Canis venatic⁹ sequit leporēz per spinas z tribulos donec apprehēdat. sic nos deū. p̄ me. **Cor. ii.** Sic currite vt pprehendatis.

¶ De Presumptione.

Cap. xcij.

p Resumptio est timēda. qz est occasio ruine. **Domin⁹** em̄ pmittit aliqñ viros sanctos in aliqō

De Presumptione. Fo. ccliij.

manifestū z mortale pctm cadere ne de se psumant
Aug. Audeo dicere homi esse vtile cadere in aliqđ
 manifestuz z appertū pctm: vñ sibi displiceat q iam
 sibi placendo ceciderat. **Exemplū** de petro q vilis
 cecidit. qz pre ceteris psumpsit qñ dixit. Si oportuerit
 me mori tecū nō te negabo. **Danb. xxvi. Aug.**
Ubi dixisti sufficit ibi defecisti. z vbi tibi placuisti ibi
 perijisti. Itē magna ostenduntur fatuitas psumētis de
 se: exēplis viroz fortū qui leguntur corruisse. vt **Da**
uid. salomonis. samplonis. **Breg.** David cadēte ne
 mo supbiat. **Aug.** Dulcū infrenis est q illuc ire con
 tēdit vbi multos corruisse videt. Si hō non pōt vñs
 cere leuē tērationē: nec sustinere modicū verbū: qua
 temeritate ergo magna psumit qui modica nō pōt.
Prover. xiiij. Sapiēs timet z declinat a malo stult⁹
 trāsilit z p̄fidit. Magna ergo fatuitas psumētis q p
 sumit exire a pctō qñ voluerit. cū tñ a casu in peccas
 ta modo cauere nō possit. **Eccli. xxix.** Repromissio
 neq̄ssima multos pdidit. Nō posuit a deo in para
 dyso terrestri stare nō potuit. quō ergo in paradyso
 celesti suis se virib⁹ ponere psumit. **Judith. vi.** Pres
 umētes de se z d̄ sua virtute glorientes humilias.

¶ De Prodigalitate Cap. xciiij.

p Rodigalitas aufert homi sua In trib⁹ casib⁹
 videt homo pdere sua. videlicet

<p>Qñ in vase pleno ponit Qñ p nihil tribuit Qñ vasi fracto infudit</p>	<p>¶ Primo pdigus in va se pleno ponit qñ diuiti b⁹ donat. Prosp. Haben tibus dare nihil aliud est q̄ sua pdere. vñ Lu. xiiij. Cū facis paup̄m voca pauperes. cecos. claudos. q nō hñt quod tribuāt tibi. Sz ecōtra pdigus pascit</p>
--	--

De Prodigalitate.

diabolū pascēdo diuites pccōres. Reputat honores
 qđ est dedecus. s. pascere porcos. gulosos ⁊ luxuriosos.
 Sz dedec⁹ reputat reficere deū in paupib⁹ suis
 ⁊ qđ subtrahit ori dei ponit in ore porci vel diaboli.
 Luc. xv. Adhesit vni ciuiū. s. fili⁹ pdigus qui misit il
 lū in villā vt pasceret porcos. Itē ipi sūt oues diabo
 li qz singulis annis diabolus eos spoliāt dando ves
 tes eoz mēbris suis bistrionib⁹ ⁊ pccōrib⁹ ¶ Se
 cūdo p nihilo tribuit qñ p vana glia dat qđ nihil est
 Jo. viij. Si ego glorifico meipm glia mea nihil est.
 Sicut aliqs nō dī largus si vent⁹ suū palliū aufert
 mille arbores n̄ dicunt liberales si vē⁹ fructū earū
 excutiat. Sic pdigus nō dī largus qz sua cōfert: sed
 vent⁹ vanitatē ei aufert. Osee. xij. Effrayz a. diues
 paseit ventū ⁊ sequit estū. Idē Ventiūz seminant et
 turbine metēt. scz pene etne. Tercio vasi fracto in
 sudit qñ dat bistrionib⁹ ⁊ male viuētib⁹. Eccl. xij.
 Bñ fac humili: ⁊ ne dederis impio. Iste est similis
 aranee q̄ texēdo se euiscerat vt muscas capiat Sic
 pdig⁹ se euiscerat dādo sua vt muscas. i. venenosas
 laudes capiat. Esaie. lx. Telas araneaz texuerunt
 q̄ nihil eis pfiūt. ¶ De Pigricia. Ca. xcv.

p Igricia hz multos defect⁹ Vñ multa mala
 sequunt hominē pigrum. scz

Defectus bone opatiōis
 Incōstantia volūntatis
 Amor voluptatis
 Timor pusillanimitatis
 Negligētia in negocijs
 Pruiatio premiatiōis
 Pena etne dānatiōis

¶ Primū malū qđ se
 qtur hoiem pigrum est
 desidia ⁊ defectus bo
 ne opatiōis Prover. xx
 vi. Abscondit piger
 manus suas sub ascels
 la. ⁊ laborat si ad os suū

eas puerterit. Idē. xxi. Desideria occidūt pigz. nox-
 luerūt em̄ quicq; manus eius opari. tota die cōcupi-
 scit ⁊ desiderat. Hō piger filis est castro multoz do-
 minoz. inrer q̄s ille q̄ remissus est totū amittit. alius
 paulatim aufert sibi ius suū. Sic ⁊ spūs si remissus
 fuerit caro (q̄ aduersus spm̄ cōcupiscit) q̄ndie aliqd
 p̄ra ipm̄ acq̄rit. Prover. xij. Dan⁹ fortū dñabit. q̄
 aut remissa est tributis seruiet. Scdm̄ est incōstan-
 tia volūtat̄. Prover. xij. Vult ⁊ nō vult piger. Tas-
 lis ligat⁹ est vinculis stuppeis imo etiā nullis. s; so-
 la desidia ligat eū. Prover. xxvi. Sicut ostiū p̄t in
 cardine suo. sic piger in leculo suo. nō p̄t exire: s; tes-
 net a cervicali. Tertiū ē amor voluptat̄. Prover.
 xxi. Desideria occidūt pigruz. sicut agri p̄ferunt sp̄s
 nas ⁊ tribulos ⁊ herbas inutiles si in pace dimittūt
 nisi fossi ⁊ purgati sepe fuerint ⁊ bonis seminibus se-
 minati. Sic hō spinas ⁊ tribulos vitioz generat nis
 si occupet viliū laborib; Bern. Nec ē maledictio
 ade vt in agro corpis ⁊ cordis nr̄i nociua ⁊ inutilia
 gratuito ⁊ passim pueniāt. vilia p̄o ⁊ necaria cū la-
 bore Prover. xxiij. Per agz pigri hois trāsiui ⁊ per
 vineā stulti. ⁊ ecce totū repleuerūt vniue ⁊ opuerunt
 sup̄ficiē ei⁹ spine. I. in centum vitioz carnaliū ⁊ spūa-
 liū. Tales fruct⁹ crescūt in horto hois pigri. Itē aq̄
 ⁊ vestis ex q̄ete corrūpūt. Quartū est timor pusil-
 lanimitat̄. Prover. xvij. Pigru deijcit timor. si bene
 respicerem⁹ q̄t ⁊ q̄nis laborib; ⁊ cruciatib; q̄ndia
 nis mali merent cruciatū eternū. satis p̄fundi posse-
 m⁹ q̄ adeo pigri sum⁹ laborare p̄ regno etno. Aug.
 O si possem⁹ hoies excitare ⁊ cum eis excitari vt ta-
 les essem⁹ amatores vite pmanētis quales sunt ip̄i

De Prouidentia:

ulte fugietis. Cui dictū est. nauiga ne moriaris. ⁊ dī
stulit cui dictū est labora ne moriaris. Leuia iubet
de^o vt in eternū viuam^o. ⁊ obedire negligim^o. Itēz
multū posset erubescere ille quē sol^o minor deiecit de
eq^o virtutū q^o nō est nisi qdā pictura terribiliū. Talis
vincit ab hoste q^o nōduz ē nec etiā forsitan futur^o est
Sen. Id tibi p̄cipio ne sis miser aī t̄ps. cui illa que
velut eminentia expauiisti forsitan nunq^o futura sint
¶ Quintū est negligētia ī negocijs alienis Prouer.
x. Sicut acetū denub^o ⁊ fum^o oculis. sic piger his q^o
miserunt eū. xxi. Dicit piger. leo est in via. in medio
plateaz occidē^o suz. ¶ Sextū est gliepuatio. vlt^o p̄
uatio p̄matōis Prouer. vi. Vsq^o q^o piger dormis. qū
cōsurgēs. Et dī Prouer. xx. Prop̄t frig^o piger ara
re noluit. mēdicabit g^o ī estate ⁊ nō dabit ei. ¶ Septi
m^o est pena eterne dānatiōis Mat. xxv. Serue ma
le ⁊ piger sciebas q^o meto vbi nō semino. ⁊ cōgrego
vbi nō sparsi optuii g^o te p̄mittere pecuniaz meā nū
mularijs Et sequit^r. Inuulē seruū ej̄cite in tenebras
exteriores ibi erit flet^o ⁊ stridor dentium.

¶ De Prouidentia Cap. xvi.

p Prouidentia valet ad multa. sed sp̄aliter ad
duo Ad tentationē aduersoz sustinendam.

Et ad vitā p̄peruā acq̄rendā ¶ Primo valz
prouidentia ad tentationē ⁊ tribulationē aduersoz sus
stinendā. Greg. Hostis callid^o tanto liber^o pecc^o p
cutit quāto nudū a p̄uidentie lorica dep̄hēdit. ⁊ tan
to q̄sq^o min^o aduersitate p̄mit^r: quāto p̄tra illū p̄sciē
do parat^o inuenit. Vinus em̄ iacula feriunt q^o p̄uis
dent ⁊ c. Sen. Tunc p̄ rōnem recte viues si oīa extē
mes ⁊ p̄penses Idem. Si prudēs esse cupis futura

De Preparatione? Fo. cclv.

attēte pspice. et q̄ pnt ptingere aīo tuo cūcta pponē.
 Nihil ubi subitū sit. sed totū aī pspicies. ¶ Scōdova
 let ad vitam ppetuā acq̄rendā. si p sustentatiōe vite
 vni⁹ anni taz sollicitū puidet sibi hō in estate. q̄re de
 vita eterna (i qua sp̄ victm⁹ ē) nō puidet in vīa ista
 Deut. xxxij. Unā saperēt et intelligerent ac nouissis
 ma pviderēt. Si hō nō p̄t habere victū ipalem sine
 magna puidencia et sollicitudine. quō est ita fatu⁹ q̄
 putet se habere eternā et beatā vitā sine puidencia et
 labore. Chry. Escā corpis (si sollicit⁹ nō fueris) habē
 bis. iusticiā vero nisi sollicit⁹ fueris nō habebis. q̄
 ergō demētia est nō esse sollicitū de eo qd̄ nisi sollici
 tus fueris pdes. et esse sollicitū de eo q̄ si sollicit⁹ nō
 fueris app̄bendes. Item si homo deberet ire vltra
 mare sine reditu. pvideret sibi longe ante de necessa
 rijs vie de q̄b̄ ibi viueret. et forsitan portaret secū qd̄
 qd̄ habere posset. Et tū miser hō cito recessurus de
 mūdo isto sine reditu. et ignorat diē. et nō puidet sibi
 d̄ quo viuat in futuro. qd̄ et bruta faciūt Prouer. vi.
 Glade ad fornicā piger et c. Exem. i qdā terra erat
 q̄libet anno rex nou⁹. et post annū mittebat in exiliū
 nudus. s̄ qdā sapiens cū vno anno fuisset rex fact⁹.
 puidit se in illo anno. et misit illuc in insulā q̄ndā vbi
 debebat exulare quicquid habere poterat. Et cū an
 nus regni sui finit⁹ esset recept⁹ est honorifice in exi
 lio. alijs nudis et miseris remanentibus qui non pro
 uiderunt sibi.

¶ De Preparatione. Cap. xcviij.

p Reparatio est bona homini quia valet ad
 quinq̄. Solent homines preparari.

Ad seruendum

Ad defendendū. ¶ Pa

T

De Preparatione.

Ad recipiendum   mo pparant se hoies ad de
Ad pputandum   fendenduz vt obfessi in ca
Ad iuuandum   stro. Obfessi em cū castruz
defendere nituntur faciunt ista tria. scz

Auxiliū dñi inuocāt   Primo auxiliū dñi in
Muros in circuitu edificāt   uocant. Sic ⁊ nos in
Et aditus hostibz claudūt   nostrū adiutorii cōtra
malignos hostes auxiliū dei ⁊ scōz implorare obe
mus **Hiere. xlvj.** Sta ⁊ ppa te ad bellum. Ita viri
liter resistendo diabolo nō tradas castz dñi tui sine
ei⁹ licētia. sz ppara te ad bellū: dei ⁊ scōz auxiliū im
plorādo. Itē q obsident mittūt nūcios ad dñm ⁊ ad
amicos vt veniant in auxilium sibi. **ps. xxx.** Leuauis
oculos meos in mōtes. i. ad scōs. vnde veniet auri
liū mibi. Qd figurat pmi. **Reg. xi.** Viri iabes mīse
rūt ad vniuersos terminos israel pro succursu. Isti
nūcij sunt oīones. **ps.** Intret oīo mea in p̄specu tuo
glo. **Dira xi⁹** ponit oīonis: q̄ q̄si qdā nūci⁹ ad deū
vadit ⁊ mandatū pagit q̄ caro puenire neq̄t. Scōo
mutos. s. p̄tutū i circuitu p̄struūt. sic ei muri gressuz
⁊ impetū hostiū impediūt. sic p̄tutes vitij obsistunt
Largitas ei nō p̄mittit q̄ auaricia i grediaf. castitas
phibet luxuriā. humilitas supbiā. ⁊ sic de alijs **Ideo**
Judib. iij. Filij israel circūdederūt muris vicos su
os in p̄paratiōe pugne p̄tra **Holofernē.** Et nota q̄
a ruptura sit in muro p̄z adit⁹ hostibz. sic si habeas
multa opa p̄tutū ⁊ deficiat vna. hñt adit⁹ hostes tui
vt te capiāt ⁊ occidāt **Job. xxx.** Quasi rupto muro ⁊
apta ianua irruerūt sup me. Tercio aditus hostium
claudunt. Ostia per que solent hostes intrare sunt
quinqz sens⁹ corporis. Claude ergo fenestras istas

De Preparatione: Fo. cclvi.

quia p ipas mors intrat ad aiam Iudith. v. Nūcia
nū est Holoferni q filij israel pparēt se ad resistēdū.
ac montū itinera pclusissent. Holofernes diabolus
significat. qui q̄tidie aias n̄ras impugnat vt eas at-
q̄rat. p̄tra quē pparare nos debem⁹. sicut d̄r Eccli.
ij: fili accedens ad fuitutē dei. sta in iusticia ⁊ timo-
re. ⁊ ppara aiam tuā ad tentationem. ⁊ depume cor
nuum ⁊ sustine. In hac auctoritate

Consolamur Consolamur cū nos filios vocat
Erudimur Nō modica p̄solatio est ⁊ paupi
Et monemur de basso gñe si rex adoptar⁹ eū
in filiū ⁊ heredē. qđ facit dñs qñ dat p̄ciōi q̄ reces
dat a p̄ciō ⁊ efficiat fili⁹ dei per grām Ro. viij. Si
aut fili⁹ ⁊ heredes. Scđo erudimur. ibi (ad seruitutē
dei accedēs) In hoc docemur q̄ diabol⁹ impugnat
eos qui dō seruiunt ⁊ diabolū deserūt. vt pharao fis-
lios israel fugiētes p̄secut⁹ est glo. Qui ab illecebris
mundi vult abstinere ⁊ in xpō pie viuere p̄secutionē
patit. Dum em̄ diuino seruiio se astringit ⁊ pparat
bellū ⁊ diaboli cōtra se excitat. sicut rex sibi subditos
nō impugnat sed aduersarios. Tercio monemur ne
cadamus de equo p̄utū. ibi (sta in timore ⁊ iusticia)
p̄me. Cor. x. Qui se existimat stare. videat ne cadat.
Sequitur. (dep̄me cor tuū) p̄ humilitatē. q̄ hūilitas l̄-
berat (⁊ sustine) p̄ patientiā: q̄ radix v̄ritutū ⁊ custos
est patientia. ¶ Scđo debemus nos p̄parare ad
seruiendum. sicut ministrātes de cibo coram magna-
ribus. Isti enī se ppararūt decēter ⁊ honeste fuit
Sic q̄ deo fuit desiderat d̄r se pparare vt decēter
fuit. Deus em̄ sanctus ⁊ mundus est. ideo vult ha-
bere sanctos ⁊ mundos seruos Leuit. xx. Sancti

De Preparatione.

estote qz ego sc̄us suz Ideo. l. Reg. vii. **P**reparate
 corda vestra dño. p̄ p̄scie puritatē vel purgationē z
 seruite illi soli. **H**ic nota qūo debem⁹ deo fūire. qz
Diligenter ¶ **P**rimo diligēter. ibi (p̄parate)
Libenter ¶ **S**eru⁹ diligēs semp est paratus
Reuerenter ¶ mādata sui dñi a dimplere. ps. c.
Et singulariter ¶ xviij. Parat⁹ sū z nō suz turbat⁹
 zc. Sc̄do libent. ibi (corda v̄ra) qz qd nō de corde s̄
 inuite impēdit nō placz deo. p̄. Parat. xviij. Serui
 te dño corde p̄fecto z aio volūtario. qz coacta seruī
 tia nō placēt deo **T**ertio reuerēter ibi (dño) Si em̄
 cū tāto timore z reuerēcia seruī dñis terrenis p̄pter
 eoz potētā z dignitatē. q̄to magis deo q̄ est rex re
 gū z dñs dñanūz. ps. ij. Seruite dño in timore zc.
Quarto singulariter. ibi (illi soli) qz solis sibi seruiens
 tibi remunerat **N**ō vult habere seruos ad medietā
 zc. ij. **C**oz. vi. In oib⁹ exhibeamus nosmetipsos sicut
 dei ministros. nō carnis. nō mūdi. nō diaboli. sed dei
Math. vii. Nemo p̄r duob⁹ dñis seruire. ¶ **T**ertio
 debem⁹ nos p̄parare ad recipiendū. **R**ecepiuri em̄
 p̄ncipē suū p̄parant se z hospitiiū mūdificant **B**reg.
 Si domū nr̄am quisq̄ diues ac p̄potēs amicus in
 traret om̄i festinatiōe tota domus mūdaret. ne qd
 fortasse esset qd oculos intrantis amici offenderet.
Tergat ergo sordes prauī opis q̄ dō p̄parat domū
 mentis. **E**ccl. ij. Qui timēt dñz p̄parabūt corda sua
 z in p̄spectu illi⁹ seruānt anias suas. **R**edde de h̄ ca
 p̄lo d̄ mūdicia cordis ¶ **Q**uarto debem⁹ nos p̄pa
 rare ad p̄putandū. i. ad rōem reddendā d̄ bonis no
 bis p̄missis **A**mos. iij. **P**reparare in occurū dei tui
 israel. **S**olz dici. q̄ est garnit⁹ nō tmet. garnit⁹ secu

De Preparatione: Fo. clvñ.

rus expectat aduentu dñi sui. Ideo sanie ygines qz
 nō fuerunt parate nec munitæ a deo turpiter sunt re
 pulse. parate s̄e honorifice sūt recepte. **Matth. xxv.**
 Ideo et vos estote parati. q̄a qua hora nō putat̄ sis
 l̄r hoīs veniet. s. ad iudiciū Veniet autē ad tria. scz
 Ad p̄putandū ¶ Primo ad p̄putandū. qz bo
 Ad pseuerandū na nobis p̄missa dissipauim⁹
 Ad pugnandū vt villicus iniquitatis. **Lu. xvi.**
 cui dictū est. Redde rōem villicationis tue **Matth.**
xxv. Post multū t̄p̄o ip̄is venit dñs illoz seruoꝝ et po
 suit rōem cū eis. Prepara ergo te in occurſū dei tui
 p̄ tui examinationē añ iudiciū **Eccl̄i. xviij.** Añ iudis
 cū para iusticiā ubi. i. bona opa q̄ p te respōdeant in
 iudicio. et ita añ iudiciū interroga teip̄m ¶ Secūdo
 veniet ad scrutandū. qz pctā nostra abscondim⁹. **So**
ph. i. Scrutabor hierl̄m in lucernis Pctā em̄ q̄ mō
 sūt abscondita manifestabūt vt merces fardelloꝝ in
 mundinis. p̄. **Choz. iij.** Veniet dñs q̄ et illuminabit
 abscondita tenebray. et manifestabit p̄lia cordiū. Et
 ideo p̄para te p̄ p̄fessionē pctā deponēdo. sicut latro
 extra domū furtū p̄fici ne cu; eo inueniat. **p̄s. xcij.**
 Preoccupem⁹ faciē ei⁹ et c. ¶ Terno veniet ad p̄u
 gnandū p̄tra pctōres. qz mādāta trāsgressi sūt **Apo.**
 Pugnabo cū illis in gladio oris mei Pugnabit etiā
 cū illo orbe terray p̄tra insensatos. vt d̄r in li. **Sap.**
v. Nō restat ergo nisi pacē facere cum illo **Lu. xij.**
 Quis rex iurus facere bellū aduersus aliū regē et c.
 rogat ea q̄ pacis sūt. qz ei resistere nō pōt. sic et nos
 faciam⁹ ¶ Quinto debemus nos p̄parare ad adiu
 uandū. Turi em̄ ad curiā magnā ornāt se et p̄parāt
 diligenter. sic nos qui vocati sumus ad curiam celi

De Preparatione.

estote qz ego scius suz Ideo. l. Reg. vii. **P**reparate
corda vestra dño. p. pscie puritatē vel purgationē z
seruite illi soli. **H**ic nota qūo debem⁹ deo fuisse. qz
Diligenter ¶ **P**rimo diligētē. ibi (p̄parate)
Libenter **S**eru⁹ diligēs semp est paratus
Reuerenter mādata sui dñi aimplere. ps. c.
Et singulariter xviii. **P**arat⁹ sū z nō suz turbat⁹
zē. Scdo libent. ibi (corda v̄a) qz qd nō de corde s̄
inuitē impēdit nō placz deo. p. **P**arat. xxiij. **S**erui
te dño corde pfecto z aio volūtario. qz coacta seruī
tia nō placēt deo **T**ertio reuerētē ibi (dño) **S**i em̄
cū tāto timore z reuerētia seruī dñis terrenis ppter
eorz potētā z dignitatē. q̄to magis deo q̄ est rex re
gū z dñs dñanūz. ps. ij. **S**eruite dño in timore zē.
Quarto singulariter. ibi (illi soli) qz solis sibi seruīens
tibi remunerat **N**ō vult habere seruos ad medietā
tē. ij. **C**or. vi. **I**n oib⁹ exhibeamus nosmetipsos sicut
dei ministros. nō carnis. nō mūdi. nō diaboli. sed dei
Matth. vij. **N**emo p̄ duob⁹ dñis seruire. ¶ **T**ertio
debem⁹ nos p̄parare ad recipiendū. **R**ecipiuri em̄
p̄ncipē suū p̄parant se z hospitū mūdificant **B**reg.
Si domū nr̄am quisq̄ diues ac p̄potēs amicus in
traret omī festinatōe tota domus mūdaret: ne qd
fortasse esset qd oculos intrantis amici offenderet.
Tergat ergo sordes prauī opis q̄ dō p̄parat domū
mentis. **E**ccl. ij. **Q**ui timēt dñz p̄parabūt corda sua
z in p̄spectu illi⁹ seruānt anias suas. **R**eq̄re de h̄ ca
p̄lo d̄ mūdicia cordis ¶ **Q**uarto debem⁹ nos p̄pa
rare ad p̄putandū. i. ad rōem reddendā d̄ bonis no
bis p̄missis **A**mos. iij. **P**reparare in occurū dei tui
israel. **S**olz dici. q̄ est garnit⁹ nō timer. garnit⁹ secu

De Preparatione. Fo. c. lviij.

rus expectat aduentu dñi sui. Ideo sanie ygines qz
 nō fuerunt parate nec munite a deo turpiter sunt re
 pulse. parate v̄e honorifice sūt recepte. **Matth. xxv.**
 Ideo et vos estote parati. q̄a qua hora nō putat̄s fi
 li⁹ hoīs veniet. s. ad iudiciū Veniet autē ad trā. scz
 Ad p̄putandū ¶ Primo ad p̄putandū. qz bo
 Ad pseuerandū na nobis p̄missa dissipauim⁹
 Ad pugnandū vt villicus inq̄rans. **Lu. xvi.**
 cui dictū est. Redde rōem villicationis tue **Matth.**
xxv. Post multū t̄p̄o ip̄is venit dñs illoz seruoz et po
 suit rōem cū eis. Prepara ergo te in occursū dei tui
 p̄ tui examinationē añ iudiciū **Eccli. xviij.** Añ iudis
 cū para iusticiā ubi. i. bona opa q̄ p te respōdeant in
 iudicio. et ita añ iudiciū interroga teipm ¶ Secūdo
 veniet ad scrutandū. qz pctā nostra abscondim⁹. **So**
ph. i. Scrutabor hierl̄m in lucernis Pctā em̄ q̄ mō
 sūt abscondita manifestabūt vt merces fardelloz in
 nundinis. p̄. **Choz. iij.** Veniet dñs q̄ et illuminabit
 abscondita tenebray et manifestabit p̄lia cordiū. Et
 ideo p̄para te p̄ p̄fessionē pctā deponēdo. sicut latro
 extra domū furtū p̄ciit ne cu et eo inueniat̄. **p̄s. xcviij.**
 Preoccupem⁹ faciē ei⁹ et c. ¶ Terno veniet ad p̄u
 gnādū p̄tra pctōres. qz mādāta trāsgressi sūt **Apo.**
 Pugnabo cū illis in gladio oris mei Pugnabit etiā
 cū illo orbis terray p̄tra insensatos. vt d̄r in li. **Sap.**
v. Nō restat ergo nisi pacē facere cum illo **Lu. xiiij.**
 Quis rex iturus facere bellū aduersus aliū regē et c.
 rogat ea q̄ pacis sūt. qz ei resistere nō pōt. sic et nos
 faciam⁹ ¶ Quinto debemus nos p̄parare ad adiu
 uandū. Curri em̄ ad curiā magnā ornāt se et p̄parāt
 diligenter. sic nos qui vocati sumus ad curiam celī

De Preparatione?

merito nos pparare debemus vt honorifice recipia-
mur Apoc. xix. Venerunt nuptie agni: et vxor ei⁹ pre-
parauit se. Nuptie iste appellantur bñ vita In intro-
ductiōe spōse ad spōsū solēt fieri puuia et festa ma-
gna. Sic erit in puuiciōe xpī et ecclie post iudicium.
qd figurat Hester. i. vbi dicit qd rex assuer⁹ iussit ppar-
rari puuiū p puuiciōe et nuptijs hester. Tunc dabit
spōsus spōse nouas robas qñ corruptibile h induet
incorruptionē et mortale hoc immortalitatez Et nota
q tripl^r optz hoiez pparare ad nuptias istas. s. vt sit
Charitas in corde Ad nuptias corporales tria
Penitētia in corpe genera hominū solent recipi
Largitas in opatione ad nuptiaz honorē. et deco-
rem scilicet

Bene induti

Diuites

Et curiales

¶ Primo bñ induti. qz ribaldi a
curijs pncipū expellunt. Hester
iii. Nō erat licitū sacco indutū

intrare aulā regis assueri. Sic nō bñs vestē nuptia-
lē. i. charitate electus est a nuptijs xpī. Math. xxij.

¶ Secdo diuites recipiunt. qz solūt pciuz sedis sue.
aliq nō. Sic ad psonū beate vite q hic tribulatiōes
et angustias p soluerūt. i. sustinuerunt p pccio. Luc. xx
q Vos estis q pmāstis mecū in tribulatiōibz meis
et ego dis. vob. re. sic. dis. pī mibi reg. vt come. et bi sus
p mē. me. in regno me. ¶ Tertio largi et curiales so-
lēt ad curias et ad festa vocari. auari nō. Sic miseri
cordes (qz xpī in paupibz refecerūt) a xpō eigni sūt
vocari ad nuptias celi Math. xxv. Venite bñdicti
patris mei pcpite regnū zc. Esuriui em zc.

¶ De Probatione

Cap. cxviii.

p Robare solēt hoies multa q pbatōe indigēt.

De Probatione: Fo. clviij

Nā sicut pbat pecunia vtz sit bona vel falsa. sic de
 vult pbare illos qbz datur⁹ ē regnū multis modis. l.
 In fide vtz sit p̄stās ¶ Primo igit pbanur
 In tribulatioē vtz sit patēs homo p fidem. sicut
 In tēratōē vtz sit obediēs clericus quando des
 bet recipi ad ordinez vel bñficiū. ij. Cor. vlt. Vlos
 menpos tērate si estis in fide: p̄i vos pbate in operis
 b. quia ⁊ fides sine opibz mortua est. p̄i. Pe. i. Pro
 batio vestre fidei mltō p̄ciosior sit auro qd p ignē ps
 batur. i. fides v̄ia p tēratōēz probata ⁊ examinata
 p̄ciosior sit auro: Sicut em̄ aurū in fornace exami
 natur: probatum foris cuius sit fulgoris apparet. ita
 fidelium pstantia inter p̄ssuras contēpibilis vide
 tur. sed finito certamine in iudicio quante sit glorie
 ostenditur ¶ Secūdo probatur homo in tribulatio
 ne vtrum sit patens sicut aurū probatur in fornace
 ignis Sap. ij. Tanq̄ aurū in fornace proba. elect.
 dominus Job. xxiij. Probavit me quasi aurum qd
 p ignē trāsit. glo. Quedam patētia scōz auro ppa
 tur. qz sic in metallis nihil p̄ciosi⁹ auro: ita hec apud
 deū oī laude dignissima. id Iach. xij. Probabo eos
 sicut pbat aū. Qui asit in tribulatioē deficiū aurū
 nō sūt nec argentiū. sz es vlt plūbz Doneta q̄ false
 sonat vt es. vlt plicat sub digito vt plūbz nō recipit
 sz cassat Iere. vi. Argētū reprobū vocate illos. vt
 falsā moneā. Ecōtra dz i. ps. xvi. Probasti cor meū
 ⁊ visitasti nocte. igne me exa. ⁊ nō ē inuē. in me iniq̄
 tas. Eccl. ij. Igne pbat argētū ⁊ aū. hoies p̄o res
 ceptibiles. i. q̄ digni sūt vt recipiāt in camino hūb̄as
 tōis. i. tribulatiois q̄ aia ⁊ humiliat ne cadat p supbiā
 Eccl. xxvij. Clasa figuli pbat fornax. ⁊ hoies iustos

De Probatione:

tentatio tribulationis. Olla vacua ad ignē posita crepat. plena nō. Sic hō vacuus grā crepat p impatiētiā ¶ Tercia pbat p tentationez. viz sit obediēs. ps. lxxx. pbaui te apud aquā p radicatiois. glo. apud populū p radicentem tibi. Qui em gradit via dñi multos hz p radictōez. detractōez. insultōez. sic pbat uit de⁹ abraā Gen. xxij. Tentauit de⁹ abraā z dixit ad eū. Tolle filiū tuū vnigenitū zc. Tob. xij. Quia accept⁹ eras deo necesse fuit vt tētatio pbareret. sic pbat miles in torneamēto. Aug. Tētaris vt pberis ps. xxy. Proba me dñe z tenta me. qz btūs vir q̄ suffert tentationez zc. Iac. i. Tētaris vt q̄ nesciebas te a tēpo inueniaris Eccl. xxxiij. Qui nō ē tētar⁹ q̄lia scit. i. seipm nō nouit. Greg. Cū tētamur ad dei iudiciū recurrēt debem⁹. z maiores laudes referem⁹ q̄ si pulsati nō fuerimus. ps. cxxxvij. Proba me dñe z scito cor meū. i. fac me nosse. Itē tētaris vt exercear⁹ scit miles in torneamento. Habet enim miles christi torneamentū cōtra mundū. carnē. z diabolū. Job. p Caldei. i. demones fecerūt tres turmas z inuaserūt camelos id ē fortiores z pfectiores. ps. cxvij. Seruus tuus exercebatur in tuis iustificationibz. i. tentationibz. ¶ Quarto per verba vtrum sit sapiens. sicut porcus pbat in lingua vtrū sit sanus vel nō. Non dicitur porcus sanus qui habet grana in lingua. sic nec homo qui habet mala verba. s. murmurationis. detractionis. adulationis. Murmurationis Greg. Qualis quisqz apud se lateat illata pumelia pbat Sap. ij. Contumelia z tormento interrogemus eū. z pbemus patientiā eius. Detractionis. Hiero. In verborum pōdere pbatio p̄sistit vite humane. Adm

De Preparatione. Fo. cxlii.

lationis Prouer. xxvij. Sicut pbat in pflatorio ar-
gentū: et in fornace aurū. sic pbat homo in ore laudā-
tium. ¶ Quinto p ora. virū sit ppatiens. Sicut pba-
tur arbor esse bona vlt mala ex fructu. Mat. vij. Ar-
bor bona bonos fructū facit. Eccli. xvi. Samuel
in fide pbat^r est. i. in operibus Sap. iij. Filij qui na-
scunt testes sunt neque aduersus parētes. i. opa opa-
rios accusabunt in die iudicij Ioan. ix. De oportet
opari opa patris mei. opa enim q̄ ego facio. ipa testi-
monij phibēt de me Ideo dz. ij. Tūmo. ij. Sollicite
cura teipm pbatilē deo exhibere opariū. ¶ Sexto
pbat p puerlationē. virū sit placens. sic pbat hō ex
habitu velfacie Eccli. xix. Ex visu cognoscit vir. et
ab occurſu faciei cognoscitur sensatus. s. ab insensas-
to. Homo cognoscit si sit bone scitē et modeste puer-
lationis et vite vel ecōuerso Prouer. xvij. Sapientia. i.
vita hominis lincet in vultu eius Eccli. xix. Amict^r
corpis et risus dentū et ingressus hois enūciāt d̄ illo
Ideo Deut. i. Date ex vobis viros prudētes et gna-
ros. q̄z puerſatio sit pbata in tribubz vestris

¶ Querend⁹ est deus Cap. xcix.

q̄ Querunt deum multi et non inueniunt. et hoc
quia non querūt

Sicut debent	Tria s̄ sunt mihi p̄siderāda. s.
Quā debent	Quō q̄rend ⁹ est de ⁹ . Quando et
Ubi debent	Ubi. De q̄ nota. qz querēd ⁹ est.
Lachrymabit ^r	¶ Prio lachrymabit ^r . sic mulier
Diligēter	qui filiū amissum Lu. ij. Ego et
Perseuerāter	p̄ tu ⁹ dolētes q̄rebam ⁹ te. Bern.
De bone iesu quō in gaudio te inueniā qm m̄ dolēs	
Vix inuenit. Scdō querendus est diligēter. si homo	

Quot querendus est deus.

ita diligenter deū q̄reret sicut q̄rit acū vel obulū. forte iueneret **Lu. xv.** Que mulier si pdiderit drachmā vnā. nōne accēdit lucernā z euerit domū z q̄rit diligēter donec inueniat **Deut. iij.** Si q̄sieris dñm deū tuū inuenies eū. si tñ toto corde q̄sieris eū. **Magna** stulticia hoīm q̄ q̄runt eū magno labore z sollicitudine q̄ vix vl' nūq̄ p̄nt inueniri. z nō q̄rūt q̄ cito inueniunt. **Tēpalia** vix inneniūt q̄sita **Ecclesi. xi.** Si securus fueris. scz tēpalia nō apphēdes. celestia p̄o si q̄sieris statim inuenies **Dat. vii.** Omnis q̄ q̄rit inuenit. **Querite** z inuenietis. **Ite** stult' dz reputari infirmis q̄ nō vult q̄rere medicinā vel sanitatē z mori. z si q̄reret iueneret z viueret. **Sic** infirm' spūalr. sicut scriptū est. **Querite** dñz z viuet aīa vestra. **Ecouerso** dz ij. **Paralip. xv.** Si q̄s nō q̄sierit dñm moriet. **¶ Ter** tio q̄rendus est perseveranter **Esa. xxi.** Venit nox z mane. si q̄ritis q̄rite. **¶ Si** q̄ritis in die p̄speritatis. q̄rite in nocte aduersitatis. **p̄s. ciiij.** **Querite** faciē ei' sp̄s qz sp̄s ei' auxilio indigetis. **Sant. iij.** **Circuibō** ciuitatē z c. surgā de lectulo carnalium voluptatū. querā p̄ totū mundū publice z p̄uatim si forte inueniā quem diligit aīa mea. i. deū meū quē diligo tota mente z c. **Paulatū** cū p̄transissem inueni quē diligit aīa mea. **Inuentū** tenui nec dimittā. i. ardentissima fide z dilectiōe ei adhest. **Sed** nō inuenit de' a q̄rentib'. qz nō q̄rūt eū tpe p̄gruo. **Temp'** aut' p̄gruū est vita p̄sens. **Esa. lv.** **Querite** dñm dū iueniri p̄t. i. dū viuit. **Tempus** em̄ querendi deum congruum est.

Dum dies est
Dum p̄sens est
Dū misericors ē

¶ **Primo** dū dies est. ḡ q̄ramus eū. qz vix aliq̄s d̄ nocte iueniri potest. **Sant. iij.** **Per**

Querendus est deus: **So. cl.**

noctes. scilicet culpe et ignorantie vel mortis quasi que dilis-
git anima mea. quesivi eum et non inueni: **N**oli ergo
expectare querere dominum usque ad noctem culpe vel
mortis. Sicut faciunt multi. de quibus dicitur. **Joan. viij.**
Ego vado et queris me: et in patre vestro moriemini
Sed sicut ille Iosias de quo dicitur. Paralip. xxxij:
Cum adhuc puer esset cepit querere dominum et perorare.
viij. Qui mane vigilauerit ad me. inueniet me. mane
scilicet inuenturus. ¶ **Secundo dicitur est prope et presens**
est deus querendus. Esa. lv. Querite dominum dum in-
ueniri potest. inuocate eum dum prope est. pulsate ei-
us ostium cordis. non oportet eum multum longe que-
rere. Apo. iij. Ego sto ad ostium et pulso. aperi ei et
cito. ne forte declinet et recedat. et non possis eum in-
ueniri cum sponsa que dicit Cant. v. Vox dilecti
mei pulsantis. aperi mihi foras mea. amica mea. Se-
quitur. spoliaui me tunica mea etc. Paulo post sequi-
tur. Surrexi ut aperirem dilectio meo. at ille declina-
uerat atque transierat. quesivi illum: et non inueni. voca-
ui et non respondit mihi. Nec mirum. quia ad ostium tuum
pulsauerat et noluit aperire. Io. dicitur Io. vij. Adhuc
modicum tempus vobiscum sum. queris me et non inuenietis
et ubi sum ego. vos non potestis venire. ¶ **Tertio tempus**
querendi dominum est dum misericors est. id est dum vacat nego-
ciis nostris. Quibus negocium ad regem obscurat tempus
quoniam possit inuenire illum placatum. Nunc est tempus mi-
serendi. nunc omnes qui pie querunt inueniunt. Sed cuius acceperis
tempus et iusticias iudicet non erit tempus misericordie sed iustis-
cie. Nunc ergo est tempus querendi deum. nunc est tempus misericordie.
Isa. i. Tempus querendi dominum cum venerit. qui vocabit nos
iusticiam. Lu. xij. Concedite intrare per angustam portam

Quod querendus est deus?

quod dico vobis quia multi querunt intrare et non poterunt. sicut
cui illi qui perueniunt ad vespertam cum fatuis virginibus.
Matth. xxv. Domine domine aperi nobis et cetera. Item stultus est
infirmus qui expectat querere medicinam quando iam non potest con-
ualescere. Ioh. vii. Queretis me et non inuenietis. quia ni-
hilis tarde queritis. sicut fatue virgines. Prover. i. Mas-
ne surget ad me et non inueniet me. Item non inuenit
A delictiosis Quia non querit ubi ipse est. Non enim in-
A cupidis uenit inter delictiosos sed in deserto
A pigris Matth. iij. ps. lxx. In terra deserta
inuita et inaccessa. sine humore deliciarum. sic in deserto. i. in
deserto apparui tibi Item non inuenit a cupidis in di-
uitiis temporalibus. Osee. v. In gregibus suis et in armentis
surgit ad querendum dominum et non inuenit. ablatum est ab
eis. scilicet ubi inueniet. in presepicio pannis inuoluit paupe-
ribus. Lu. ij. Inuenietis eum in presepicio et cetera. Item non inuenit
a pigris in lecto carnalitatis et lasciuie. Cant. iij. In
lectulo meo per noctes quasi quae diligit anima mea. quasi
fuit illud et non inueni. scilicet inuenit in templo. non in chorea
vel in foro. scilicet in medio doctorum: et inuenit in orationibus in
templo Prover. viij. Qui mane vigilauerit ad me in-
ueniet me Et non inuenit inter cognatos et notos. Lu.
ij. Non inuenerunt eum et cetera: regressi sunt in hierusalem et ibi in-
uenerunt eum. non cum pueris choreas ducendo. in taberna non
bibendo non in platea ludendo. non in foro merces vendendo.
nec secularia tractando: scilicet in medio doctorum audiendo
et interrogando. Sic qui deus querit inuenit cognatos et in
temporalibus rebus non inuenit: querat eum in hierusalem. i. in claus-
tra religiosorum ubi continetur de deo fuit sermo. Cant. iij.
Paululum cum pertransisset eos. scilicet notos et temporalia cuncta
inueni quae diligit anima mea. tenui eum nec dimittam.

Religiosus vir debz eē mortu⁹ mūdo vt uiuat deo. Col. iij. Mortui estis ⁊ uita v^{ra} absco^{da} dita est cū xpō in deo. Vñ sicut mortu⁹ in sepulchro abscondit. sic religiosus in clauistro. sicut decet dñs p^{er} Esa. xvi. Glade p^{er}ptus me⁹ intra in cubicula tua. i. claustra. claude ostia tua sup te .i. sensus corpis. In piculo est thesaurus vbi oia ostia sūt apra Itē nūqd monach⁹ claustralis se debz reputare vilē cuius pedes sūt q̄ndie in foro. vt b^z Prover. vii. De muliere garrula vaga. q̄tis ipatiēte. nec valente in domo cōsistere pedib⁹ suis. i. cogitatioēs ⁊ affectiones. p^{er}stres pere nō cessat in mūdo. cui⁹ aia facta est q̄si for⁹ rez venaliū. sic Benedab cōcessit Achab. iij. Regū. xx. Fac tibi plateas in damasco ⁊ forū rez venalium. sicut fecit pater meus in samaria. Sic multi pcedunt diabolo vt aia sua sit forum rerum venaliuz. qz non cogitāt nec attēdunt nisi tēporalia. Isti exierunt corpore d^o mūdo s^{ed} remanēt mēte. corp⁹ est in choro. s^{ed} cor in foro Isti significant p^{er} vxores Loth. que post exitū de sodomis retro respiciens versa est in statuā salis. Gen. xix. Statua autē similitudinē h^{ab}z hois. nō viri. sic tales similitudinē habent monachi scōm apparētiā exteriorē. nō fm veritatē. vii. i. Regū. xix. Hūc cū Saul credentes inuenire dauid in lecto. i. monachū in clauistro. nō inuenerūt nisi statuā ⁊ pellē capre. i. habitū monachalē. Sicut petrus ⁊ iohannes credentes inuenire xp̄m in sepulchro nō inuenerunt nisi sudariū Itē d^z eē mortu⁹ mūdo. vñ sic corp⁹ mortui a^{cc}et in terra. s^{ed} spūs ē in celo. sic religiosus si in terris est corpe i celo d^z esse mēte Psal. iij. A^{cc}ersatio

De Religione

in cel. ē. aues q̄ circa terrā volitāt cū capiunt q̄
le q̄ in altrū volāt. Prouer. i. Frustra iacit rete añ ocu
los pēnator. glo. laq̄os diaboli facile euadit in trīs
q̄ oculos bz semp in cel. Itē sicut aīa mortui sepat a
carne. sic religiosus dz separi a carnali amoze. Si ei
hō post mortē ius nō hz in ppiā vrozē q̄to min⁹ in
alienā. Nō dz bestia mortua q̄ lasciuam non relīqt
Apl's. Qui i carne sūt deo placere nō p̄t. z sic caro
mortui p̄sumit a p̄m̄b in sepulchro z solū est in ce
lo. sic iust⁹ p̄pnīaz p̄sumit corp⁹ suū in h̄ mūdo. sed
mēte ē in celo. Job. vii. Suspēdiū elegit aīa mea in
d̄siderio etnoz. z mortē ossa mea i mortificatiōe car
naliū desiderioz. Itē religio facit hōiem fortiozem.
Si latro videat aliquē hōiem solū inua dit citius q̄
si societate haberet. z in collegio fortior ē vnitas. qz
mētiū z corpor. Prouer. xviij. Frat q̄ adiuuat a fra
tre q̄ si ciuitas firma. Itē ille q̄ ludit cum aleis si pōt
ligare aleas suas cū ligat. nūc nō hz locū tollendi q̄
ludit cū eo. Lud⁹ itaqz aleaz nob est cū diabolo. lis
ga q̄ te q̄tū potes qz ligata nō tollit diabol⁹. Si lis
gas bestia nūc ne amittas eā. q̄re nō ligas resp̄m vin
culo religionis. q̄ te amittis solutū. Nūqd magis dis
ligis bestia tuā q̄ te. Eccl. vi. Subiice collū tuū in
vinctulis illius. vincula em̄ illius alligatio salutaris.
Itē mortu⁹ nō scit si pūgat v̄l deiciat v̄l eleuet. sic
nec vere mortu⁹ mūdo. n. Regū. xiiij. Sic āgel⁹ dñi
dñi. me⁹. vt nec b̄ndictiōe nec maledictiōe moueat
Asin⁹ nec d̄ luto indignat qd̄ porat. nec de thesau
ro supbit. sic bon⁹ religiosus nec d̄ hūili officio turba
tur. nec de honorabili supbit. vt possit dicere illd̄. ps.
lxxij. Ut iumentū fact⁹ suz apud te. Sz sūt qd̄am q̄

De Repletionē spūssancti. Fo. clj.

qñ restringūt inflāt z turbant mltū. sic equ⁹ qñ cin⁹
gulat vlt stringit inflat ventrē. ps. cxviii. Parat⁹ sū z
nō sūz turbat⁹. z humiliat⁹ sum vsq; quaq;. Itē mor-
tu⁹ oīa tpalia relinquit. sic religiosus oēm pprietatē dē
deserere. z oīa corā deo z fratrib; reposare z nihil
sibi arrogare. i. Cor. iiii. Quid habes qđ nō accepi-
sti zc. Et iō p̄suerūt dicere. vīm est z nō meū. non
nisi d̄ pctō p̄t dicere hō. meū est. s; fere sit p̄rariū. qz
pctā sua alijs associāt: z bona q̄ a deo sūt sibi solum
app̄iant. Bern. Donacho habenti ppriū negabit
deus suū ppriū. scz celū vel eternū regnū.

De Repletionē spūssancti Cap. cl.

r Eplet aliq; spūssancti grā si cor suūz euacuat
a v̄tō supbie z oīm imūdia Plñ qñ aliq; vlt
doliū suū implere vīno ista facit. Nā illud

Euacuat ¶ Primo ḡ euacuat illud. qz sicut dīc
Lauat Bern. Nō est vbi se infundat grā vbi

Ligat totū occupat vanitas Vasa ei vacua

Et erigit repleta sūt oleo grē. deficiente vase vas
cūo. cessauit oleū. vi d̄. iiii. Regū. iiii. Tumor em̄ in

fusa repellit. Vñ sup illud (Aue grā plena) d̄t Ber:
q̄ris q̄ merito grā plena. eo q̄ mentē ei⁹ nullū viciūz
occupauit humanū q̄ min⁹ influeret grē plenitudo

¶ Scđo d̄z lauari. qz nemo sapiens balsamū in va-
se imūdo poneret. sic nec de⁹ grām suā in corde imū-
do Bern. Balsamū ē grā dei qđ vas purissimū req̄-
rit. Debz ḡ lauari vas cordis aq̄lachrymaz in con-
fessioe. Omia em̄ in p̄fessioe lauant̄ Esa. i. Lauam̄
ni mūdi estore zc. Ezech. xvi. Lauite aqua z mun-
dauit sāguinē tuū ex te id est pctm̄ tuū. z v̄nite oleo

gracie ¶ Teruo debz obstrui z ligari vas cordis

De Repletionē spūsancti.

Glas em qđ nō hēt operculū z ligaturā desuper iſſi
 mūdū erat. **O**btura g̃ sensus tuos ne grā dei effun-
 dat p̃ aliqđ foramen ita sollicitē sicut obturas dolia
 tua ne vinū effūdāt. qz mors irrat p̃ fenestras qnqz
 sensuū. **Diēre. ix.** Nō aperias fenestras dom⁹ ṽeto
 mortifero. sicut nec sensus tuos malis. s; ori tuo facis
 ro hostia. z seras aurib⁹ tuis. **Eccl. xxviii.** Istud vas
 scz cordis debet ligari multis vinculis. **Que sunt**

T imoris religiositas O bedientie prouitas C orpiſ infirmitas P acis cōmunitas A rdoris charitas	¶ Primo vas cordis dz ligari vinclo timo- ris dei. Eccl. p. Ti- mor dñi scie religiosi- tas. id ē cor religas ne
---	--

 grā effundāt. custodiens iustus cor. vt ianitor domū
Prouer. vii. Timor dñi odit malū. **¶** Scđz est obe-
 diētie pñitas. Sicut hō ligat bestiā suā ne effugiat.
Ezech. iij. Ecce data sunt sup te vincula obediēte.
 scz diuinorū p̃ceptorū z ligabūr te in eis. scz p̃latis. z
 nō egredieris de medio eorū trāsgrediēdo vel sine li-
 cētia aliqđ faciēdo. **Eccl. vi.** Inice pedē tuū in cō-
 pedes illi⁹ z collū tuū in torques illi⁹. subijce humerū
 tuū z porta illā. z ne accidieris vinculis ei⁹. **In omī**
aio tuo accede ad illā z i oī p̃tute tua serua vias ei⁹
Inuestiga illā z manifestabit tibi. z cōtinēs fact⁹ ne
derelinq̃s eā **In nouissimis ei inuentes requiē in ea**
z pueriet tibi in oblectatiōe z erūt tibi p̃pedes eius
in p̃cediōem fortitudinis. z bases p̃niti⁹. z torq̃s ei⁹
in stola gl̃ie. Decor em vite est in illa. z vincula illi⁹
 alligatura salutarē. **¶** Tertiū est corpiſ infirmitas q̃
 ligat homo vt nō possit moueri ad pctm̃. **Ezech. iij.**
Ecce circūdedi te vinculis vt nō mouearis. scz ad

De Repletionē spūssancti. Fo. cliij.

petm. et nō puertas te a latere in lat^o. donec cōpleas
dies obsidionis tue. ¶ Quartū est pacis p̄munitas
Sp̄b. iij. Solliciti suare vnitatē spūs in vinculo pa
cis. ¶ Quintū ē ardoris charitas Aol. iij. Sup oia
hñtes charitatē qđ est vinculū p̄fectiōis. Quarto re
q̄rit q̄ sit erectū p̄ cogitationē et desiderū celestīū. sū
cursalit canis. et auis nobilis post p̄dā collū extēdit
Job. xxxix. Nūqđ ad p̄ceptū tuū eleuabit aq̄la: et in
arduis ponet nidum suum. Quattuor sunt signa re
pletionis. scz

Qñ p̄cussum nō p̄t sonare	¶ Primū signū re
Qñ non plus p̄t intrare	pletionis vasis est
Qñ videt̄ sup̄effluere	si p̄cussum nō reso
Qñ palpat̄ ē firmū in pōdere	net. vt p̄t in dolio

pleno vino. Sic est i illis q̄ ad p̄cussionē tribulatiōis
nō murmurāt vt martyres sancti. d̄ q̄b̄ d̄r. Nō mur
mur resonat. nō q̄rimonia et c. Job. vi. Nūqđ mugiet
bos cū añ p̄sepe plenū steterit. Glosa. cū p̄sepe cor
dis plenitudinē habet gratie. non h̄z locū mugit^o tri
bulatiōis. Exēp̄ de beato Stephano nō resonante
p̄ impatientiā cū lapidaret̄. qz plen^o gratia et fortitu
dine. Act. vi. Hora pot^o vacu^o ad ignē crepat. ple
nus non Eccl. xxvij. Vasa figuli probat formā et c.
¶ Scđm est qñ in vas nō plus intrat. Sic hō plen^o.
grā et tēpalia et carnalia despiciit. Esa. i. Plenus suz
scz gratia. Sequitur. ad ipem pinguiū et sanguinem
vitulor̄ et agnoruz et hyrcor̄ nolui. Sic fuit in beata
rgine Luce. i. Ave gratia plena. Bern. Delicata ē
diuina p̄solatio: nec p̄cedit̄ admittentiō alienā. Et
q̄ b̄t bonū vinū nō q̄rit aquā fetidā. ps. lxxvi. Renu
it̄ p̄solari aīa mea et c. Greg. Veniē quā spūssanct^o

De Resurrectione.

repleuerit in amaritudine frenorū z i dulcedine erer
norū puerit. ¶ Ternū est vt supeffluat. Quādo hō
p bona opera z verba gratiosa effluit ad modū fuis
uū inundantis. Ecclā. xxiij. Qui adimplet quasi eus
frates sensum. Et nota q̄ sicut vas supinfusūz efflus
it circūquaq̄. ita multonēs dulcedo infusa cordi res
dūdat in sensus corpales. Nā eufrates nō solū suūz
implet alueū. sed enā alienū. qz supeffundit egyptū.
Et hec plenitudo est in xpo quē legim⁹ plenū gratie
z veritatis. de cui⁹ plenitudine oēs accepim⁹. Dicit
ergo vas plenū grā qn redūdat desup p pba grōsa
ex abundantia em cordis os loq̄tur. Nō pōt exire de
vase nisi qd in eo est. Greg. Spūscūs eos quos re
pleuerit d se loquētes fac. ¶ Quartū ē. q qn palpat
est firmū in pōdere. qz vas plenum nō ita mouet vl
vernū sicut vacuū sic hō plen⁹ grā. Exemplū de pe
tro q ad vocē ancille motus xpm negauit. z post ple
nitudinē spūscū crucem sustinuit. Et de brā Lucia
quam tanto pondere spūscūs fixerat q moueri nō
poterat nec trahi ad pcām. Nota de hoc in caplo d
instabilitate.

De Resurrectione gñali Cap. cii.

r Resurrectio corporum generalis potest pro
bari tripliciter. scz

Autoritatib⁹

Rationib⁹

Et exemplis

¶ Primo pōt pbari autoritatib⁹
bus diuinarū scripturarū. Esa.

xxvi. Uiuēt mīortui tui. inter

fecti tui resurgent. Ezech. xxxvij. Educā vos de se
pulchris vestris popule me⁹. z dabo vobis spm z vi

uetis Job. xix. Scio q redēproz me⁹ uiuit. z in nouis
sumo die de terra surrecturus sum z c. i. Corinb. xv.

De Resurrectione. Fo. cluij.

Oēs qđdē resurgemus. s; nō oēs imutabimur. in mo-
mento in ictu oculi in nouissima tuba. canet em̄ tuba
z mortui resurgēt icoꝛrupti. ¶ Secdo rōib; si aliqua
corpa sunt sicut semina q̄ p̄us moriunt̄ z putrescunt
z postea uiuificāf. mltro maḡ corp⁹ hūanū qđ ē no-
bilissimū int̄ alia corpa. i. **Cor. xv.** Inspiciēs nī qđ se-
minas nō uiuif. cat̄ nisi prius moriat̄. Itē hoc erigit
ecclesie conformitas. Si em̄ xp̄s (qui est caput ecclesie)
resurrexit: z totum corpus ecclesie resurgere dz
Aliter nō essemus corpus ecclesie integrum nec de-
cens. p. **1. Cor. xv.** Christus resurrexit a mortuis pri-
mitie dormientium zc. Quando rex vel aliquis ma-
gnus facit filiū suū milite nouū. multos alios cum
illo in milites pmouet. Ita deus pater rex celi z ter-
re qñ resuscitauit filiū suū iesum dedit nobis spem re-
surrectionis nre **Ap̄ls Ro.** Si xp̄s resurrexit z nos
resurgem⁹. ¶ Tertio exemplis naturalibus ostēdis-
tur. Plus em̄ potest deus q̄ aliquis artifex. Unde
si artifex de cineribus vitrum puruz facit. z fractum
vitrum liquefacit z reformat. z de metallo imaginē
facit. z de terra facit ferrū. qđ mirū si summ⁹ artifex
hoc facit de corpib; hominū **Phil. iij.** Saluatorē ex-
pectam⁹ dñm nostrū iesum xp̄m qui reformabit cor-
pus humilitatis nostre cōfiguratū corpi zc. Itē pl⁹
potest de⁹ q̄ ip̄a natura. nam d̄ puluere fenicia (que
sola auis est) aliaz fenicē facit natura Item ad rugi-
tum leonis suscitant̄ leūculi. q̄renō poterunt hoīes
suscitari ad vocē filij dei **Joan. vi.** Dormi audient
vocē filij dei. z q̄ audierint uiuent. Itē ad iussione[m]
sanctorum multi mortui resuscitati sunt. z quare nō
ad iussione[m] dei omnes poterunt suscitari.

De Reciduatione.

I De Reciduatione.

Cap. cliv.

Reciduatione ē periculosior q̄ p̄ia infirmitas sit. Et iō a reciduo nos dñt mltā retrahere. s.

Releuādi difficultas.

Medicine sūptuositas.

Dormis eternitas

Peccati feditas

Damni multiplicitas

Primū est releuādi difficultas Reciduatē em̄ in infirmitatē debiliores fiunt q̄ añ. 7 q̄ro fres

quēti⁹ cadunt: tanto plus ledunt 7 debiliores fiunt 7 difficult⁹ r̄surgūt Lu. xi. Fiūt nouissimā hois ill⁹ peiora pōib⁹ Tales sūt sicut solutares veteres vel pelliciu⁹ vetus vlt⁹ vtres veteres q̄ futurā tenere neq̄ unt: 7 in lutū inferni p̄ciunt. ps. xvij. Ut lut⁹ plateaz delebo eos. s. de libro viuentiū. **S**cdo medici ne sūptuositas vel passio christi. i. ad Thoz. vi. Empti em̄ estis p̄cio magno Aug. Nō appende te ex p̄cio: ne iēpescas Isti sunt sicut coardi milites. Milites victi solo timore cadūt 7 fugiūt de p̄elio. Sen. Plura nos terrēt q̄ p̄māt. 7 plus opinione q̄ re lahoram⁹. Itēz siles sūt vxori infideli q̄ peregrinante marito 7 morā faciēte fingēs illū mortuū adhesit alteri Iudic. xij. Dalila vxor sāsonis accepit aliū virū. Sic aīa misera omittit spūale adulteriū. iūgens se carnis illecebris derelicto sponso suo xp̄o Hier. iij. Quō si p̄tēnat mulier amatozē suū sic p̄c̄p̄sū me dom⁹ israel. sicut dīz Prouer. vi. Felus 7 furor viri nō parceret in die vindicte. nec acquiescet cui⁹q̄ p̄cib⁹ **T**ertio mort⁹ eternitas. cui⁹ p̄paratione mors ipal⁹ est dulcis. ps. xlvij. Mors depascz eos. sicut bestia herbaz 7 nō p̄sumet. Hi p̄pant porco in volutabro luti. ij. pe. ij. Sus lora in volutabro luti. Hier. iij.

De Reciduatione. Fo. clv.

q̄ vilis facta es nimis iterās vias tuas. ¶ Quartū
est peccati feditas. i. p̄ctm qđ deum expellit ab hoīe.
qz ponit imūdictiā in hospīno cordis ne x̄ps ingredi
at. ¶ Hūdi ei sūt oculi ei⁹: ⁊ ad iniquitatē respicere nō
f̄t. Iō pōt cōparari raro qđ egredit de fouea quā ca
uauit magno labore. supuenit vulpes ⁊ stercorizauit
ante fossas v̄l in fossa. ⁊ cū r̄tus redijt habitare ibi
ampli⁹ nō curauit. s̄ reliqt eā p̄pter immūdictiā. ⁊ sic
vulpes lucrata est eā Sic cor humanū dux ch̄rist⁹
cauauit p passionē suā vt ibi habitaret p gr̄tiā. s̄ re
cedit ab eo p̄pter immūdictiā peccati. q̄ ibi diabolus
stercorizauit p malā cogitationē ⁊ delectationē quā
suggerit Sap. i. Corripiet a supueniēte iniquitate.
glo. expellet ¶ Quinto dāni multiplicitas. i. p̄dino
gr̄tie cui⁹ qua omnia bona p̄dunt Ezech. xviij. Si
auerterit se iustus a iustitia sua ⁊ fecerit iniquitates
omnes iusticie eius quas fecit nō recordabunt. Ec
cls. ix. Qui in vno peccauerit multa bona p̄det Ex
emplū de filio p̄digo. Luc. xv. Itēz t̄pis p̄dino Gre.
Ome t̄ps tibi imp̄suz req̄ret a te qualiter fuerit ex
p̄suz. Thren. i. Vocabit aduersū me t̄ps Itē corp⁹
dñi cui cū tanto labore parat hospitiū ⁊ post pecca
tū turpiter expellit. Turpius em̄ c̄c̄it q̄ nō admi
tit hospes Multū tristaret aliq̄s qui expelleret eū
de domo sua. iō qđ expellit x̄pm de domo sua. i. d cor
de suo ip̄e repellat eū de p̄sortio ⁊ regno suo Mat.
xxv. Hospes fui ⁊ non collegistis me. discedite a me
g maledicti in ignē eternū. vñ versus. Porbo s̄ i ip
i⁹ p̄ctm gr̄a t̄ps Et corp⁹ dñi sine fine caueto flabi.

¶ De Sapientia

Cap. ciiij.

I Sapientia distinguit dupl̄r. Prima est malorū ⁊

U iij

De Sapientia

hec reprehenda. Secunda bonoz. et hec approbada
De pma dicit Iaco. iij. Non est ista sapientia dicitur sursum de
scendens. scilicet terrena aialis et diabolica. Terrena sapi
entia habent talpe huius mundi. id est cupidi in amore terre
non deficiunt. sicut talpa in terra sapienter se habet et supra
nihil videt Lu. xvi. Filij huius seculi prudentiores fili
is lucis generatione sua sunt Baruch. iij. Filij agar
i. begardi et hypocrite exarserunt sapiam quam dicitur terra est
Non est magna prudentia ibi thesaurizare ubi non pos
tes diu manere ut pegrini. ps. xxxvii. Eduena ego
sum apud te. o munde Exemplum de pdicibus Nec est sa
pientia pdicis auis quam aliena oua furat et fouet et dum
alienos pullos nutrierit ab eis derelinquit vel aliquando
occidit. Ita multi mundana sapientia edocui: aliena
auferunt et ex impulso extorta dimittunt. Hier. xvij.
Perdix fouit quam non peperit. fecit diuitias et non in ius
dicio. in medio dierum suorum derelinquit eas et nouissimo
erit insipiens. ¶ Item animalis sapientia habent carnales in
pparatione deliciarum. que siles sunt astute infirmorum qui
cogitant quomodo ignorantibus custodibus possint cibum quem
appetunt habere. licet notum et phibitum Prover. p. Vnde
et quo paruuli diligunt infantum. et stulti ea que sunt
notoria cupiunt Isti quilibet mane volunt se cibare de her
ba venenosa de cuius gustatione vident alios occu
bere. Augu. Omne seminariolum voluptatis venenorum
puta Rom. viij. Prudentia carnis mors. glo. Dignus
est morte eterna qui habet prudentiam carnis. hoc est
cum studiosius implet ea que carnis sunt quam que sunt
spiritus appetendo bona temporalia et non fugiendo ma
la aliena ¶ Diabolicam sapientiam habent illi qui sapie
tes sunt in ppetratione malorum et nequiarum. diabolus enim

semper intendit malū facere et alios decipere. sic et illi qui sapientes sunt ad decipiendū alios Illi sapientes sunt ut per se valeant vivere. Sapientes sunt ut faciant mala. bene autē facere nescierūt. sic diabolus magister eorum. Isti sunt siles infans qui tūc cantat quā eos infirmitas magis vexat. et ratio sapientiores se credunt quā ideo magis a ratione alieni existunt vivere. Stultus factus est omnis homo a scia sua. Istorum sapientia infatigabilis. Chor. i. Nonne stultam fecit deus sapientiam huius mundi Taliter sapientes

A deo annihilantur

A dei consilio elongantur

A dei visione sepabuntur

¶ Primo annihilantur

Esa. xix. Peribit sapientia a sapientibus. et perdam

sapientiam a sapientibus. et prudentiam a prudentibus res probabo. Secundo a dei consilio elongantur Psal. xi. Abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et relesuisti ea paruulis. Tertio a dei visione sepabuntur. Job. xxxvii. Non audebunt eum contemplari omnes qui sibi videntur esse sapientes.

¶ De sapientia bonorum (que est approbanda) dicitur Eccl. xliii. Sapientiam sanctorum narrat populus Pec

autem sapientia consistit.

In professione peccatorum

In congregatione meritorum

In cautela periculorum

In emptione eternorum

In custoditione thesaurorum

¶ Primo enim sapientia bonorum consistit in confessione peccatorum Berni.

Inuenisti sapientiam si prius vite peccata defleas. si desiderium huius seculi paruipendas. si eternam patriam toto desiderio percipias. Igitur confessio reddit iudicem placatum. Ps. lxxxi. Dixi confitebor et tu remisisti. Itē faciunt eum inmemorem

¶ iii

De Sapientia.

Ezech. xvij. Quacumq; hora ingemuerit peccator &c
Hec est sapientia leonis qui ne inueniat a venatoribus.
cauda sua vestigia operit. ps. xxi. Beati quorum re-
misse sunt iniquitates &c. **Eccli. ij.** Sapiens cor & intel-
ligibile abstinebit se a peccatis & in operibus iusticie luc-
cellus habebit &c. Nota qd opa iusticie sunt. videlicet.
Contricio qd peccatum iuste ponderat ¶ **O**is em iusti
Confessio qd peccatum iuste numerat ¶ **C**ia p'stitit in pon-
Satisfactio qd peccatum iuste mensurat ¶ **dere.** numero. &
mensura. ¶ **S**ecundo sapientia est in aggregatione merito-
rum **Prover. x.** Qui aggregat in messe filius sapiens est
Sicut vulgariter dicitur. qui sibi de longe puidet de ppe
gaudet Hec est sapientia formice que in estate greg-
gat & q in hyeme vivat **Prover. vi.** Vade ad formi-
cam o piger & disce sapientiam &c. Nota sicut tempus messi-
um pascit totum annum. sic tempus penitentie si bene expendat
tempus futurum. ¶ **T**ertio sapientia est in cautela
periculorum. que fit duobus modis. scilicet
Caute a malo declinando ¶ **D**e primo **Prover. xiiij.**
Et patienter sustinendo ¶ **sapiens** timet & declinat
a malo. stultus p'silit & p'fidit. qz stultus non timet donec
capit. sed sapiens in omnibus metuit. ¶ **D**e secundo. **Prover.**
xiiij. Qui patiens est multa gubernat sapientia. Quarta
sapientia est facere vt ille suffragetur ad vitam qd parabat
morte. h facit sapientia. qz vincit qd patitur. ¶ **C**or sine pa-
tientia est sicut naus sine gubernatore. vt habet sup
capitulo de patientia. ¶ **Q**uarta est in emptioe etno-
rum p elemosynam. elemosyna em sapiens mercator est. qz
modico p'cio multa redimit. **Eccli. xx.** Quia oia sua
dat p regno eterno **Aug.** Regnum celorum tantum valet
qstium habes ¶ **Isach. xix.** Ulende que habes & da

De Seruitio dei. Fo. clvj.

paupibz. et habebz thesaurz in celo. Si n̄ es diues q̄
possis totū p̄ciū soluere. i. oīa relinq̄re. esto tamē soci
us emētū dādo elemosynā paupibz p̄ tenēda socie
tate. ¶ Quia in custodiōe thesaurorū. hec est hūilit
tas q̄ tam sapienter hoīem custodit ut nec a latronis
bus. i. a demōibz videat. Ducit hoīem p̄ viā humilē
et diabol⁹ nescit ire p̄ sublimia. et ideo humiles nō in
uenit Prouer. x. Ubi humilitas ibi sapientia.

De Seruitio dei. Cap. cv.

¶ Eruiū qdā deo. qdā p̄o diabolo Circa ser
uitiū dei duo sunt p̄sideranda. s. Quomodo.

Et propter quid. ¶ Seruiendū est deo et dño nostro
multis modis et rationibus plurimis. scz

In timore	¶ Primo seruiendū est deo in timorē
Volūtarie	re et in tremore. Si cū tāto timore
Honeste	et reuerentia seruit dñs terrenis p̄
Sollicite	pter eorū potentia et dignitatē cum

maiori reuerentia seruiendū esset regi regum et dño
dominantū. ps. ij. Seruite dño in timore ut ab ei⁹
offensa timeatis Greg. Deum timere est nulla que
facienda sunt preterire. Ecclesiastes. vij. Qui timet
deum nihil negligit. Et exultare ei cum tremore ut
que beneplacita sunt ei faciat. Eccli. i. Qui timet
dñm inq̄rent q̄ bñplacita sunt illi ¶ Scdo volūtarie
primi Paral. xviij. Seruite dño corde p̄fecto et aio
volūtarie et nō coacto. q̄ coacta suntia deo placere
nō p̄nt Chrys. Cū salivultu respicit de⁹ ea que fac
cū quali facis. Dicit ad Eph. vi. Nō ad oculū ser
uientes quasi hominibz placentes. sed ut serui xp̄i fa
cientes voluntatem eius ex aio. ¶ Tertio honeste et

De Seruitio dei.

inūde. De^o em̄ sanct^o ⁊ mund^o est ⁊ ideo vult habere suos sc̄tōs ⁊ mūdos **Leuit. xix.** Sācti eritis sicut ego sc̄tū sum. si em̄ fu^o tu^o apporaret nbi bonū serculū in vase imundo ⁊ manib^{us} imūdis. displiceret tibi ut credo. Sic q̄dcūq; donū vel seruitiū offeratur deo ab existēte in pctō mortali nō placet ei. Ideo d^r in. ps. Ambulās in via imaculata hic mihi ministra bit. Si tu sordidā ancillā abominaris. q̄to magis deus sordidā aiām abominabit. Ideo d^r. i. **Re. vii.** Preparate corda v̄ra dño. p̄ sc̄ie puritatē. ⁊ seruite illi. p̄ cordis integritatē. q̄ nō vult habere seruos ad medietatē **Lu. ij.** Seruiam^{us} illi in sc̄itate ⁊ iusticia ⁊ c̄. ¶ **Quarto sollicitē.** Vult em̄ de^o hīe seruiū sollicitum nō negligentē. ij. **Thim. ij.** Sollicitē cura teip̄ exhibere deo opariū ⁊ c̄. Seru^{us} d^r esse sollicit^{us} quō dño suo bñ seruiat. ⁊ dñs quō seruo suo bñ pvideat. p̄. **Pe. v.** P̄m sollicitudinē vestrā p̄ciētes in eum. qm̄ ipsi cura est de vobis **Mat. vi.** Nolite solliciti esse dicētes quid manducabim^{us} aut qd bibem^{us} ⁊ c̄. **Abry.** Escā corporis si sollicit^{us} nō fueris bēbis. iusticia p̄o nisi sollicit^{us} fueris nō bēbis. Item q̄ ad fontē vadit nō est sollicit^{us} qd bibat. qd ḡ times stulte. puidētia dei maior est fonte. Qualis est pater q̄ nō necessaria pvideat filiis. cū nō ignoret q̄ egeāt. **Mat. vi.** Scit em̄ pater vester quia his omnib^{us} indigētis. Iterum seruiendum est deo.

Sapienter ¶ **Primo sapiēter.** **Apl̄s ad Ro.**
Et fideliter **cap. xij.** Rōnabile sit obsequiū vestrū.
glo. Sapienter vult de^o sibi serui. ne nimietate debiles fiant. ⁊ post medicor^{um} suffragia req̄rāt. **Arē** si sp̄ tendat deficit ⁊ debilitat numis. et pellis si nimis

De Seruitio dei. Fo. clviij

extēdat dissipat. **Jo** dicit **Prover. xiiij.** **Acceptus** ē regi
 minister intelligēs scz volūtatē dñi sui z faciēs. **Tra-**
 cūdiā aut ei⁹ inuit sustinebit. **fu⁹** sciēs volūtatē dñi
 sui z nō faciēs plag⁹ vapulabit multis ppter h̄ dicit. **ij.**
Cor. vi. In oib⁹ exhibeam⁹ nosmetip̄os sic dei mis-
 nistros. ¶ **Scdo** fideliter: vult dñs h̄re suum fidelē
Mat. xxv. Quis putas ē fidel⁹ fu⁹ z p̄udēs z c. **De**
 h̄ req̄re capitulo de fidelitate. ¶ **Scdo** vidēdū ē p̄t
 qd̄ fūcēdū sit deo. **Seruire** ei dō dēm⁹ qz est noster
Creator ¶ **Primo.** qz creator noster ē. vñ sicut
Redemptor vasalli tenent dñis suis rōe feudi vel
Pater terre quā tenēt ab ip̄is. z nisi fuirūz
Dominator debitū redderēt eis. terrā z feudum
Liberator amitterēt. Sic nos rōne corp̄is nostri
Remunerator z bonoz terrenoz ac spūaliū dēm⁹
 deo fūire. ne forte auferant a nobis. **Exēplū** de illo
 qui noluit opari de talento sibi p̄misso z amisit. z ille
 qui opat⁹ est augmētavit suū. **Matth. xxv.** Item si
 aliquis amisisset visum vel aliqd̄ mēbz corp̄is liben-
 ter seruiret illi qui redderet ei per totam vitāz suam.
 quanto magis illi qui dedit z data cōseruat. **Breg.**
De nihilo deus fecit omnia. z qui sibi vult esse z nō
 tibi nihil vlt̄ eē inter om̄ia. **Scdo** qz redēptor. Hure
 redēptiōis dicit se hō totū seruitio dei. qz solus emit
 vt solus possideret. **Null⁹** ergo h̄z ius in hoīe nisi ip̄e
Apts. ij. ad Cor. v. Pro omnib⁹ mortuus est xp̄s vt
 q̄ viuūt iā nō sibi viuāt. sed ei q̄ p̄ ip̄is mortu⁹ ē. **Si**
 vis q̄ seru⁹ tuus quē emisisti vlt̄ p̄duxisti ad tēp⁹. totū
 se in toto tempore illo seruitio tuo se exhibeat. nec sus-
 stineres q̄ aliquā ptem ip̄is in suo vlt̄ alteri⁹ seruitio
 poneret quanto magis deus qui te redemit suo sans

De Seruitio dei.

guine p̄cioso debz te habere ad seruiēduz sibi. Aug.
Iuste sibi vindicat vitā meā q̄ p̄ ea posuit suā. Ter-
tio. qz pater noster est Esa. lxiiij. Et nunc dñe pater
noster es tu. z fictor noster tu. z opa manūū tuarum
oēs nos. nos p̄o lūm̄ in manu tua. Et si filius tenet
patri seruire a q̄ parē corpis recepit: quanto magis
q̄ formauit z vitā donauit. Eccl. iij. Qui timet dñz
honorat parētes: z q̄si dñs seruiet his qui se genue-
rūt in ope z sermōe. Quarto. qz dñator z dñs noster
est. z indigem⁹ auxilio z defēsiōe eius. Si em̄ ei ser-
uiremus semp pacē haberem⁹. qz cū foris armatus
custodit atriū suū: in pace sūt oīa que possidet. si autē
ei nō seruiam⁹. nūq̄ nobis guerra deficiet. imo susci-
rabit nobis aduersarios sicut fecit salomoni z multis
alijs Job. ix. Quis restitit ei z pacē habuit. sicut ba-
rones solēt mouere bella z guerras p̄tra subditos si
bi resistentes z debitū seruitiū renuētes. Quinto. qz
liberator. liberos em̄ seruos suos facit. Gal. iij. Nō
sum⁹ ancille filij. sed libere. qua libertate xp̄s nos li-
berauit. Libenter seruiret hō illi q̄ eū liberū faceret.
quāto magis deo q̄ seruos manumittit Apl̄s. Non
simus serui sic sub lege. s; liberi sub gr̄a p̄stituti Ro.
vi. Et bñs Aug. dī. Sūma ingenuitas hec est. in q̄
seruitis xp̄i cōprobat. Sexto qz remunerator. Re-
munerat autē seruos in p̄nti z in futuro. Ro. vi. Nūc
vero liberati a peccō. serui autē facti deo habetis frus-
ctū vestrū in sanctificationē. sinez vero vitā eternāz
Joā. xij. Si q̄s mibi ministrauerit honorificabit eū
z c. tantū q̄ erit de p̄silio eius. Ioan. xv. Jam non
dicā v̄s suos: s; amicos d̄ mēsa mea. Jo. xvij. Ulo-
lo pat̄ v̄i vbi ego suz illic z minister me⁹ erit. qñ dice-

De Seruitio diaboli. Fo. clx.

tur. Euge serue bone et fidelis. qz in pauco fuisti fili
dei. sup multa etc: Intra in gaudiū domini tui

¶ De seruitio diaboli. Cap. cvi.

Erunt qdaz diabolo. Quidā pctō. Quidā de
nario. Diabolo em seruiūt q seruiunt

Gule

¶ Primi seruiūt gule. Ro. xvi. Abis

Luxurie

lto dño nostro nō seruiūt. s3 suo rens

Pecunie

tri. Sen. Daioz sum. et ad maiora

nat⁹ q3 vt siā mancipiū corpis mei. Iste q seruit gus
le nihil reportat de seruitio suo nisi corruptionem.

¶ Apl's. Qui seminat in carne de carne metet corrup
tionē. Stultus est seminare vbi qcqd seminatur cor
rūpit. et ponere p̄ciosū liquorē in vase tali in q statz

corrūpit. ¶ Alij seruiūt pctō luxurie. Ro. vi. Sicut
exhibuistis mēbra vestra seruire imūdicie glo. pctō

luxurie. Ita illud pctm efficit boiem seruum. de quo
vix pōt recedere q inciderit. Prouer. xxiij. Fovea p̄

funda meretrix. Qui in foueaz cadit nō qñ vult erit
sicut nec piscis de nassa. nec auis d laqueo Prouer.

vij. Vincula sūt manus illius. Osee. v. Nō dabunt
cogitationes suas vt reuertant ad dñm. qz spūs for

nicatiōis in medio eorū. Iste p seruitio suo reportat
funē ad suspēdendū est in infernū id est dānationez

mortz eterne. Ro. vi. Quē fructum habuistis in illis
in qbo nūc erubescit. nā finis illoz mors. ¶ Alij pec

cunie seruiūt. vt auari. Math. vi. Nō potestis serui
re deo et māmone. glo. diuitijs. seruit q custodit eas

vt seruus. s3 q seruitutis iugum excutit. distribuit vt
dñs: iste de seruitio suo nihil reportabit in fine. Job.

xxvij. Diues cū dormierit nihil secum affert. Stultis
cia magna ē seruire illi q in fine eycit eū nudū d dōs

De Seruitio diaboli.

mo sua **Eccl's. v.** Sicut egressus est nudus d̄ vtero
maris sue. sic reuertet̄ zc̄.

¶ Sciendū q̄ inutile est valde seruire pctō.

¶ Propter difficultatē seruitij

¶ Propter inutilitatē p̄mij

¶ Propter vilitatē officij

¶ Primo ppter difficultatem seruitij:

Cap. v. Alassati su

m^o in via iniquitatis z p̄ditiōis: z ambulauimus vias
difficiles. viā aut̄ dñi ignorauimus. **Diere. xvi.** Ser
uitus dñs alienis q̄ nō dabūt vob̄ redēz die ac nocte
Stulticia est seruire tali dño qui non p̄mittit seruos
suos q̄scere nec in p̄ti nec in futuro **¶** Secūdo p̄
pter inutilitatē p̄mij. qz qd̄ lucrat̄ seru^o nō est suū. sz
dñi. sic pctōz nihil facit meritorijū vīte eterne. **Osee.**
vij. Comederūt alieni robur ei^o **Prover. v.** Ne des
alienis honore tuū zc̄. **Tertio** ppter vilitatez officij.
p̄s. lxxx. Manus eius in cophino seruerūt. glo. co
phin^o est vas in q̄ portat̄ terra. diabol^o vult sibi sem
p̄ seruire d̄ immūdia. **Deutro. xxxij.** Peccauerūt ei
z non filij eius i sordibz. Ideo filius prodigus serui
uit in custodia porcorū. **Lu. xv.**

¶ De sequētibz mūdum **Cap. cvij.**

¶ Equit̄ qdā mūdū **¶** Primos deicit vanitas

¶ Quidaz carnē

¶ Secūdos voluptas

¶ Quidam diabolū

¶ Ternos malignitas:

¶ Quidaz ip̄m deū

¶ Quartos charitas

¶ P̄tio sūt qdā q̄ sequunt̄ mūdi vanitatē. **Osee. xij.**
Effraym pascit ventū z seq̄t̄ estū. Quāto maḡ aliis
q̄s pascit ventū tāto maḡ exinanit̄ z tāto maḡ in
cēdit **Sic** diuites q̄to maḡ diuitias habuerit. tā
to maḡ inanes sūt **Eccl's. v.** Quia auar^o nō iplebi
tur pecūia. **¶** Tacuū em̄ attrahit z q̄to pl^o estus cupi

De Sequētibz mūdū. Fo. clx.

ditat; sequūtur tāto pl⁹ ardēt. qd dicit Iuuenal. Cre
scit amor: nūmi q̄tū ip̄a pecūia crescit. Sic ignis ex
appositōe lignoz. Eccli. xxxiij. Quasi q̄ apphēdit
ymbzā z p̄seqt. ventū. sic q̄ attēdit ad mēdacia. i. ad
res tpales q̄ aliud p̄mittūt. z aliud solvūt. sic mēda
cia p̄ba aliud sonāt: z aliud cōtīnēt. Nota d̄ stulto q̄
sūmo mane surgebat vt seq̄ret ymbzā z semp fugie
bat. Et d̄ pueris q̄ papilionē volantē quē nō capiūt
q̄ fugit amittūt. Hierc. ij. Ambulauerāt p⁹ vanitas
tē z vani facti sūt. Itē stultū ē cū expēsis magnis z las
bonibz multz q̄rere qd n̄ p̄t inueniri. Sap. v. Ambus
lauim⁹ vias difficiles z c. trāsierūt oīa velut ymbzā z
in malignitate n̄ra p̄sūpti sumus. q̄si diceret in finitio
mūdī multaz laborauim⁹ z nihil reposuim⁹. s; ibi
p̄sūpsim⁹ corp⁹ n̄rm. iō dicit Job. xxxi. Si ambulauit i
vanitate z festinauit in dolo pes me⁹. q. d. non festis
nauit. s. ad fraudādū v̄l ad decipiendū. P̄ v̄sitarīos
z raptōres q̄ siles sūt leonī p̄mo mane cōsurgēt. nec
cessātī donec aliqd apphēderit z catulis suis deuile
rit. Sequitur. appēdat me de⁹ in statera iusta (me) dicit
nō mea. qz mūd⁹ retinebit possessionē tanq̄ suā. sed
deus arrestabit p̄sonā. Job. xviij. Arrestabūt gressus il
lius. Hoc ē dcm̄ sicut eq̄ ozis duri q̄ ad libitūz vult
currere. z aui p̄dali q̄ post apphensionē p̄de ligat
ad particā. Item aui dū descēdit ad terram p̄pter
cybū in retiaculo ponit pedē z caput. z lup⁹ dū p̄dā
accipit i pedica retinet. Sic stult⁹ debitor q̄ mutuo
semp accipit tādez p̄ pedē in cyppo ponit. vñ sequitur
in Job. xvij. Immisit in rete pedes suos z in macu
lis ei⁹ ambulat. tenebit plāta ei⁹ laqueo z c. ¶ Qui
dā sequūtur carnē. cui⁹ societas est p̄datoria v̄l p̄di

De Seruitio diaboli.

toria Est em̄ sicut mulier q̄ blādiēdo attrahit hoies
ad pctm̄ **Prover. v.** De meretrice q̄ multis s̄monibz
irretrahit iuuenē z blāditijs labioz p̄trahit illū. statim
secut⁹ est eā q̄si bos duct⁹ ad victimā. Itē ē sicut la
tronissa que pegrinis obuians in sylua. v̄l ambiguo
vie p̄mittit se ducturā eos ad rectā viā vel ad bonū
hospiciū. z ducit eos ad malū. z ponit eos in manu
latronū. **Eccli. xviij.** Post ꝓcupiscētijs n̄as nō eas
zē. ij. **Pe. ij.** Nouit de⁹ iniquos in die iudicij tructans
dos reseruare. maxime autē q̄ post carnē in ꝓcupiscē
tijs ambulāt. Isti obediūt carni sue. s̄z dū nō sperant
ꝓputabūt districte. Sic leccatores qui laute pascū
v̄trē suū in luxurijs z desiderijs ꝓmescatiōibz z pota
tionibz. q̄ reddēt rōnē deo q̄ parat⁹ ē iudicare viuos
z mortuos. ¶ Quidā ambulāt post diaboli. cui⁹ so
cietas est pemptoria. Isti sunt insanores alijs quasi
si oues seq̄rent lupū. Nota fabulā vbi lup⁹ decepit
ouē vt seq̄ret eū. sic diabol⁹ ꝓ blādimenta ꝓcipit ho
mines. Ut figuratū est. ij. **Reg. xv.** vbi Absolon ꝓ
blādimenta decepit pplm̄. vbi d̄r. Toto corde vniuer
sus israel seq̄tur absolon ad impugnaudū dauid pa
trē suū. sic multi sequunt⁹ diaboli v̄t deū impugnent
Diabol⁹ em̄ est sicut latro q̄ ꝓmittit ꝓductū viato
ribz. z postmodū iugulat. diuerti faciens a viā rectā
Exemplū. iuuenis q̄ volebat ire ad amasiā suā in
uenit pontē ruptū sup magnā aquā. z astitit ei diabo
lus sup magnū equū z fecit eū ascendere post se ꝓꝓ
mittens ei ꝓductū bonū. z statim saltēs in aquā ꝓci
pitavit eū z suffocauit. Igit nō est bonū seq̄ mundū
quia ꝓcipit. nec carnez. quia inficit. nec diaboli. qz
interficat. sed christum quia reficit. **Bern̄. Dūdua**

De Sequentibus mūdū. Fo. clxi.

clamat decipis. caro inficiā. diabolus interficiā. xps
dēt reficiā. quē sequeris. Sequēdus est ergo de^o. nō
mundus. nō caro. nō diabolus. Nota autē q^d quidaz
sequuntur dñm

Per viā mandatoy

¶ Per viam mandatoy
ps. cxviii. Viam mādas

Quidā p viā pñlioy

torū tuoy cucurri Job.

Quidā p pñdiū tribulationū

xxij. Vestigia ei⁹ se

Quidā p viā castitatis

cui⁹ ē pes me⁹ opera ei⁹

Quidā p viā charitatis

imitādo. viā ei⁹ custos

diui in bono pficiēdo. ¶ Quidā sequunt ei⁹ p semitā

pñlioy q^d est rectior. ps. xxvi. Dirige me in semita

recta ppter nomē tuū. ne demones mihi insidiātes in

ueniāt me. Hanc viā docuit dñs. Math. xix. vende

oia q^d habes ⁊ habebis thesaurū i celis. ⁊ veni seqre

me. Qui em̄ vult deū seq optz euz exonerari. Nemo

em̄ est q^d h̄ret magnā ⁊ arduā viā incedere q^d nō libē

ter pmitteret fardellū suū alteri ad portandū si inue

niret cui pmittere secure posset. qz q̄to difficilior est

via tāto pl⁹ augetur onus suū. Sz diuites hui⁹ mū

di nō sic faciūt. n̄ sicut Petr⁹ q^d ait. Ecce nos relinq

mus oia ⁊ c. Bern. Benefecisti petre. qz euz seq nō

poteras onerat⁹. ¶ Quidā sequunt ei⁹ p pñdiū tri

bulationis que viā breuior est. ij. Reg. xviii. Cucurris

achimaas p viā pñdiū. Hanc cucurrerunt sancti

martyres q^d in vna die mille dietas pegerunt. Hanc

offert nobis christ⁹ exemplo. i. Pe. ij. Christ⁹ pass⁹

est p nobis. vob relinqēs exēplū ⁊ c. Cū ei xps am

bularēt p viā amaritudinis. fm illō Eccl. xxiii. In

flucib⁹ maris ambulauī. Per eandē viā optz nos se

qui. nec timere debem⁹. cū ipm in itinere habeamus

fociū. ⁊ viā ostendat ⁊ vltra malum passus nos trās

De Sequētibz mūdū.

ferat. ps. xxiij. Si ambulauero in medio vmbre mortis
nō timebo mala qm̄ tu mecū es. Sequēs forte dñm
nō d3 timere. qz bñ p̄t eū custodire. **Die. xvij.** Nō suz
turbat⁹ te pastore sequēs. ¶ Quidā sequūt pviā ino
cēnie z castitatis. **Apoē. iij.** Habes pauca noīa q nō
indignauerūt vestimēta sua: ambulabūt mecū i albis
qz digni sunt. **Apoē. xiiij.** Hi sūt q cuz mulieribz non
sūt coīgnati. v̄gines ei sūt z sequūt agnū q̄cūqz ies
rit. ps. lxxxiij. Nō p̄uabit bonis eos q ābulāt in inno
cētia. Hi figurant p illū iuuenē de q d3 **Tob. v.** In
uenit robias iuuenē splēdidū. s. honestate v̄lmūdicia
stāt. i. pseuerātem. p̄cinctū castitate. z q̄si paratū ad
ambulandū. i. ad pficiēdū quānūcūqz sit via aspera.
Exemplū de cane qui seqtur leporē per spinas z tri
bulos donec p̄phendar. **Phil. iij.** Sequor autē si quō
p̄phendā. i. **Cor. ix.** sic currite vt p̄phēdatis. ¶ Qui
dā sequūt p viā amicitie z charitat⁹. q̄ est via leuior
z suauior z excelsior. i. **Cor. xij.** Adbuc excellēnores
viā vobz demōstro. **Eph. vi.** Estote imitatores dei
sicut filij charissimi. z ambulare in dilectiōe sic z xps
dilexit vos. p. **Jo. ij.** Qui d3 se in xpo manere d3 am
bulare sicut z ipe ambulauit p viā. scz amoris z pa
cis. Per hāc viā nō sequūt eū discordes z litigiosi.
qz aliā viā vadūt. sed boni socij quoz vn⁹ supportat
aliū. **Eph. iij.** Obsecro vos vt digne ābulet⁹ suppo
rantes inuicē zc. Sequēdus est ergo de⁹. qz sequētes
eū ducit p viā clarā z securā vbi denudari nō possit
nec capi. **Joan. viij.** Qui seqtur me nō am. zc. **Eph.**
v. Ut filij lucis ambulare. Ecce q dñs vult suos se
quaces i luce ambulare z nō in tenebris sicut ambu
lāt filij diaboli siles vespulionibz. q diligūt tenebras

De Silentio:

Jo. dñi

et odiunt lucē. vñ latrōibz q̄ vellēt q̄ nūq̄ esset dies vt
possent liberi⁹ suā maliciā exercere. Cōtra quos dñ
Ro. xij. Abijciam⁹ ergo opa tenebrarū et induamur
arma lucis sic in die honeste ambulem⁹. Nota q̄ q̄
de nocte vadit et hostē nō videt. sed ab hoste videt.
libent⁹ deuiat. libenter offēdit. et frequēter cadit. ppter
hec oīa dñ Joā. xi. Si q̄s ambulat de die nō offēdit.
q̄ lucē hui⁹ seculi videt. dñs em̄ est quasi pferarius
ei⁹. Et q̄ ambulat de nocte offēdit. q̄ nox in eo nō
est. Nota de ceco qui ppter defectū luminis in foueā
cadit. et si deuiauerit vix ad rectam viā redit. Tales
dicūt in fine illud Sap. v. Ambulaui⁹ vias diffi-
ciles et lumē iusticie nō illuxit nob. Itē ad sequēduz
deū nos mouere dñ amor pmi⁹. Nota d̄ seruo q̄ libe-
ter festinat vt op⁹ ppleat et postea q̄scat. Et d̄ via-
tore q̄ libenter pperat vt malā terrā trāseat et ad fers-
tilē veniat. Et de peregrino qui quoin die facit mas-
gnam dietā donec veniat ad patriā suam.

De Silentio

Cap. cxiij.

¶ Silentii est cautius tenendū. q̄ dñ Tullius

Facet q̄ nescit loq̄ nescit Vñ nota q̄ silentiū

hōiem fornicat

¶ Primo dico q̄ silentium

Periculum vitat

facit hōiem forte. sicut vix

Uitā emendat

vel nunq̄ pugil vincit nisi

Deuotionē seruat

malū verbū dixerit. sic vix

vincit quis a diabolo si a malis p̄bis cauert. Esa.

xxx. In silentio et spe erit fortitudo vestra Acerbus:

pastor dixit: omnis labor quicūq̄ euenerit tibi ex re-

circurnitate superabitur. ¶ Scdo p̄ silentiū euitatur

periculū. Tunc porta castri caui⁹ aperit qñ notum

De Silentio

est dñs castri q̄ hostes porte insidiāt. Vñ cū hostes
inuisibiles porte oris insidiant. cum magna cautela
apienda est Job. xl. Demēto belli nec vltra addas
loq̄. ¶ Terno virā emēdat Hiero. Lingua maledi-
cā indictū emēdat silētiū. Vñ silētiū seruare est os
vñ exit ignis ⁊ flāma omīa pburens obstruere Jac.
co. iij. Lingua modicū q̄dē mēbz est: ⁊ magna exal-
tat. Ecce quār⁹ ignis q̄ magnā syluā incendit. s. vir-
tutū ⁊ bonoz op̄ez p̄sumit. Sequitur ⁊ lingua nōstra
ignis ē vniuersitas iniquitat⁹. Lingua constituit in mē-
bris nris q̄ maculat totū corp⁹ ⁊ inflāmat rotā nati-
uitat⁹ nre. i. ment⁹ nre ⁊ inflāmata ā gehēna. Itē silē-
tiū tenere est bestia indomitā clausaz tenere Jac. iij.
¶ Dis natura bestiaz voluc⁹ serpētū domiat. lingua
aū suaz null⁹ hoīm domare pōt. glo. qñ delinquat.
Est em̄ inq̄etū malum: plena venenos mōrtifero. In
ipa bñdicim⁹ deū ⁊ patrē. ⁊ in ipsa maledicim⁹ hoī-
mines q̄ ad similitudinē dei facti sunt. Nō op̄tz fratres
hec fieri. Itē silētiū seruare est gladium penetrantissi-
mū in vagina abscondere. ps. lvi. Lingua eoz gladi⁹
acur⁹. Itē silētiū est frenū viri spūalis. Claustralis
sine silētiō est equus sine freno Jac. iij. Si equis fre-
nā in ore mittim⁹ ad p̄sentiedū nobis. ⁊ omē corp⁹
illoz circūferim⁹. Itē arca sine clauē. os sine silentio
Qui silētiū tenet clauē oris habz in arca cordis. vñ
secur⁹ est. Eccli. xxi. In ore fatioz cor illoz: ⁊ in cor-
de sapiētū os eoz. Itē hō sine silentio est dom⁹ sine
ostio. ciuitas absq; muro. vt habet supra d̄ locutiōe.
¶ Quarto seruoze seruat deuotiōis. solz obstruivas
in q̄ fit vinū ferratū vt vinū fort⁹ sit. Et potius coo-
pius melioze colozē suū ⁊ mundiciā seruat. sic q̄ vult

deuotionē cordis et mundiciā seruare oportet eū os clau
 su tenere. ps. xxxvij. Posui os meo custodiā. et. Se
 quis obmutui et nō aperui os meū et Lingua sapiē
 tiā custodit sapiētiā. i. sermōre deuotionis.

De Simonia Cap. cix.

¶ Simoniacus deū p pecunia vedit De ecclia
 catholica meretricē facit. Latrōes et sacrile
 gos vicē dñi tenere constituit ¶ Primo simoniaco dū
 p pecunia vedit Ille deū. s. xpm in sacramento altaris
 vedit dū grām spūssancū vendit p pecunia cele
 brādo Quis nō multū indignaret si aliq̄s vellet eū
 viderē in foro sic iurētū suū. q̄ta ḡ contumelia deo
 fit qñ venal' exponit ab his a q̄b' p̄cipue debuit hos
 norari. ¶ Secūdo simonia pcurat vt ecclia q̄ est spō
 sa xpi aliunde grauida sit q̄ de ho spōso. q̄. s. de spiritu
 scō p̄cipe debz. S; simonia facit q̄ concipit de spū
 maligno. et deū facit nutrire filios adulteros. et fil
 ios p̄prios exheredar a patrimonio xpi. constitues he
 redes filios diaboli Eccl. xxiij. Omnis mulier relin
 quēs vir suū peccabit statuēs heredes ex alieno ma
 trimonio. ¶ Tercio latrōes et sacrilegos facit tenere
 vicē dñi. q̄a sacramēta sūt illa p̄tra q̄ latrociniū exer
 cēt. Absurdū est em̄ dicere eū q̄ furat calicē vl' caput
 fructū ecclie sacrilegū vl' furē esse. et n̄ eū q̄ furat to
 tā eccliaz cū oib' q̄ ad eā p̄tinet Jo. x. Qui nō intrat
 p ostiū in ouile. s; ascendit aliunde ille fur est et latro.

De societate mala Cap. cx.

¶ Societas malavitanda est om̄i sollicitudine et
 cautela. Quia mala societas
 Ad peccatū trahit ¶ Prius ad p̄tīm trahit. Nō
 Quia paradyſi ipedit libent' iret aliq̄s cū latronē

De Societate mala?

Infirmi tē inducit b q eū oib bonis spoli-
rēt z postmodū occiderēt. sic nō debz ire cū malis q
eū ad pctm trahūt. fratribz spoliant z morte dānant
Exēplū de spinis q rū vna trahit aliā. Prouer. p. Fi-
li mi si te lacerauerit pctōres ne acquiescas eis z c. q.
Cor. vi. Nolite iugū ducere cū infidelibz. Que em
participatio lucis ad tñbras. aut q ps fidelis cū infi-
deli. ¶ Scdo viā paradyfi impedit. Qui vult ire in
paradyfū nō debz ire cū his q vadūt ad infernū. qz
nō sūt in viā Prouer. iij. Ne delecteris in semitꝫ im-
pioz. nec tibi placeat maloz viā. qz nouit dñs viām
iustoz. z iter impioz pibit. Un cū bonis ambula. qz
beat⁹ vir q nō abiit in cō. ipi. z in viā pec. nō ste.
¶ Tercio infirmitatē inducit. Qui non vult esse le-
psus debz vitare psonū leproz. Sana poma putri-
dis sociata cin⁹ putrescūt: sic sani cū infirmis citius
infirmant. Prouer. xij. Amicus stultoz efficit illis
filiis. Fermentū modicū totā massā corrūpit. sic vn⁹
puerfus totā societate. ps. xvij. Cū scō scūs eris z
cū puerfo puerteris. Nō est em secūra onis iuxta lus-
pū. nec stūpa iuxta ignē. nec sagimē iuxta cartū. sic
nec iustus iuxta pctōrem. nec mulier iuxta leccatorē.
Eccli. xij. sicut lūpus cōicat agno aliqñ. sic pctōr in-
sto. z q cōicauerit cū supbo induet supbiā. p. Cor. x.
v. Corrūpit bonos mores colloquia praua. Itē nō
est nutum egroto esse in aere corrupto. qz ex hoc cito
recidiūū pateret. sic nō est nutū bonis ēē in loco pec-
catoz. ex hoc em ad pctm inducunt. z si sanati fue-
rūt frequenter recidiūū patiunt. Gen. i. c. Surgite
z egrediemini de loco isto. qz delebit dñs ciuitatem
hāc. Nullus pōt esse in grecia diu vñ in alia regione

quin de p̄suetudinibz v̄l linguagio aliqd habeat. sic
nec cuz pctōibz habitare quin de mouibz eoz aliqd
retineat. p̄s. cy. Cōmixti sūt inter gentes ⁊c. Si di-
cat aliqs. magnū tpale ⁊ modū habeo de p̄sornio co-
rū. v̄l magnū dānū de recessu R̄nsio. Si qs esset in
domo succēsa vbi nō esset nisi vna fenestra p quam
posset t̄mō nud⁹ exire. nōne oīa vestimēta dimitte-
ret ⁊ exire festinaret. Sic qlibet dispendium suoz ⁊
sue carnis quantūcūqz p̄ordebz sustinere q̄ in p̄sor-
tio maloz remanere in piculo suo Genes. xxxix. Jos-
seph relicto pallio in manu mulieris fugit. Et hō de
periculo maris libenter nudus euadit. Sic dens pu-
trid⁹ de ore cū dolore ejicit ne alios corrumpat. Et
ovis morbida de grege. ⁊ leprosus de p̄sornio homi-
nū. ⁊ pomū putridū d̄ aceruo. Sic debent amoueri
boni d̄ p̄sornio maloz ne eos p̄auis actionibz ⁊ cor-
ruptionibz corrūpant.

¶ De sanctificatione hoīs Cap. cxi.

¶ Sanctificat homo multis modis. scz

Per pctōz p̄fessionē	¶ Primo sanctificat
Per elemosinaz largitiōē	hō p baptis̄mū lōnōē.
Per custodiā mādaroz	i. Cor. vi. Abluti estis
Per societate p̄fectoz	sanctificati estis. Et loz
Per fugam pctōz	q̄tur hic de ablutione
	baptis̄mali q̄ p̄rūtē san-
	ctificādi habz a passiōe ch̄risti. Ro. vi. Quotq̄ bap-
	tisati sum⁹ in xp̄o iesu in morte ipsius baptisati sum⁹.
	Heb. xij. Ut sanctificaret populum suū extra portā
	passus est. Vñ xp̄s lotrix nostra ad sordes n̄ras ab-
	luendas fecit de sāguine suo liquiū: cineres accipies
	in vtero p̄ginis. infirmitates humanas. qz languo

De Sanctificatione hoīs

res nros ipe tulit Esa. liij. De cineribus vitule ruffe
hiebat mūdano. Vitula ruffa xps p nobis passus ē.
Apoē. p. Dilexit nos et lauit nos etc. ¶ Scda sancti
ficatio est p pccōz p̄fessionē. ps. cxij. Facta est iudea
.i. p̄fessio sc̄ificatio ei⁹. Chry. Cōfessio cor emūdat.
sensus illuminat. aīam sanctificat. et rememorationē
xpi pparat. Unde iudas. i. p̄fessio mūdauit tēplū a
gētibz inqnatū. ij. Tim. ij. Si q̄s emundauerit se erit
vas in sc̄ificationē. ij. Zach. iij. Elegit iudas. i. cō
fitens sacerdotes sine macula ad sanctificandū tem
plū. qz bon⁹ et discret⁹ sacerdos eligēd⁹ ē. ¶ Tertia
est p fugā pccōz. i. p abstinētiā a pccis post p̄fessionē
Apl̄s. p. ad Thes. iij. Hec est voluntas dei sanctifi
catō v̄ra vt abstinēat⁹ vos ab oī fornicatiōe. et sciat
vni⁹ q̄sqz vas suū possidere in sanctificatiōe et ho. et
ij. Cor. vij. Mūdem⁹ nos ab oī inqnamēto carn⁹ ac
spūs p̄ficiētes sanctificationē i timore dñi. qz p timorē
dei declinat oīs hō a malo. Eccl̄i. ij. Qui timēt
dñm pparabunt corda sua. et in p̄spectu illi⁹ sc̄ificas
būt animas suas. ¶ Quarta ē p elemosynaz largi
tionē. Eccl̄i. vij. Datū brachiōz tuōz sacrificiū san
ctification⁹ offeres dño. xps i cruce p̄rijs brachijs
nos lucrat⁹ est et quicqd habem⁹. Solet dici hō iu
re meū ē qd lucrat⁹ sum p̄rijs brachijs. Dagna ē
ḡ p̄sumptio ea q̄ xps acq̄siuit cū tāto labore paupe
ribz nō dare. Propterea dī. offeres dño. scz in paup
tate Luce. xi. Nō supest dare elemosynā. et ecce oīa
mūda sunt vobis. ¶ Quinta ē p custodiā mādatorū
Leuit. xx. Custodite p̄cepta mea. qz ego dñs q̄ sc̄ifi
co vos. Ad custodiā mādatorū nos iuitāt dona p̄cep
ta et p̄cipiēda. ps. cxij. Dedit illis regiones gentiū

zc. vt custodiāt iusti. ei⁹. Qui g̃ p̃cepta nō custodit
nō hz ius in laborib; manuū comedendis. Numeri.
.vi. Iuxta qđ mente deuouerat. ita faciet ad p̃fectio
nē sanctificationis sue. ¶ Sexta est p̃ societate p̃fes
cioꝝ. i. p̃ bonā societate. p̃. Coꝝ. vii. Sāctificat vir i
fidelis p̃ mulierē fidelē. z ecōuerso. ps. xvij. Cū scō
sectus eris zc. Sz dī q̃ mulier turpis nō libent̃ sedet
iuxta pulchraz. ne turpitudine illius magis appareat
qz oppos. ta iuxta se posita magis elucescūt. Sic mas
li nō libēter sociant̃ bonis ne malicia eoz p̃pter boni
tate magis appareat Joā iii. Qis q̃ male agit lucē
odit. z nō venit ad lucem vt nō arguant̃ opera eius

De Solitudine Cap. cxi.

I Solitudo. In solitudine g̃ra cōseruat. de⁹ cū
aia loq̃t̃. ibi sepi⁹ p̃solatio infundit̃. ¶ Primo
in solitudine g̃ra p̃seruat. Si aliq̃s habere p̃phialaz
plenā balsamo. stultus esset si in turba se poneret vt
p̃phiala forte frangeret̃ z balsamū effunderet̃. sic ille
q̃ in turba z societate se ponit vbi aliq̃n gratiaz dei
amittit. Gratie em̃ fatuoz effundent̃. Beata virgo
in turba filiuꝝ amisit quē in templo inuenit. Luce. ij.
¶ Secdo de⁹ cū aia loq̃tur. Osee. ij. Ducā eā in soli
tudinē z loquar ad cor ei⁹. Libenti⁹ loq̃tur vir cum
spōsa in secreto q̃ in apto. sic de⁹ cū aia sc̃tā. Bern.
O anima sc̃tā sola esto z illi soli placeas quē solū in
oib; elegisti. an ignoras te verecūdū habere spōsuz
q̃ neq̃q̃ ceteris p̃nib; suā velit p̃nā exhibere. fuge
publicum. fuge ip̃os domesticos recede ab eo q̃ tibi
ministrat. ¶ Tertio ibi sepi⁹ p̃solatio infundit̃. He.
ij. Onager assuet⁹ in solitudine in desiderio aie sibi
aurarū ventum amoris sui. Jacob domu manēs bñ

De Spe.

dictionē accepit. quā Esau frater ei⁹ amisit. Quid p
esau nisi inq̄eti ⁊ girouagi qui ꝑscientia derelicta ex
teriora solatia q̄runt. ⁊ celesti b̄ndictione p̄uant. Et
quid ꝑ iacob domi manentē. nisi quieti ⁊ pacifici desi
gnant. q̄ testimonio ꝑscientie glorian⁹ ⁊ b̄ndictionē
paternā obtinēt. Ideo dñs in lege iubet os turturis
reorq̄ri ad ascellas. i. d̄lectatiōes ⁊ ꝑsolatiōes suas
in intimis suis haurire. Hoc est qđ in Naum. iij. d̄z
Aquā ꝑpter obsidionē hauri tibi. i. in intimis tuis re
frigeria ꝑsolationum tuarum haurias

¶ De Spe.

Cap. cxij.

Spes est fiducia futuroꝝ ex gr̄a dī ⁊ ex bona
ꝑsciētia. iō sperandū est in dño. qz sperātes in
se sustinet ne cadāt. Naturalr q̄ debilis ē ⁊ timet cas
dere alicui rei adheret. vt ꝑtꝑ in puero vlt in infirmo
Sic naturalr rō dicitur aīe cognoscēti. s. debilitatem
suam. q̄ fortoꝝi se adherere ⁊ inniti debeat. s. deo. qz
de facili transit malū passum qui hz bonā appodias
tionem que eū bene ꝑt eijcere a malo passu. Unde
qui sperat in domino.

Sustinet ne cadat

Seruat ne corruat

Sustērat ne deficiat

Premiat vt gaudeat

dn̄i. ⁊ initat sup deū suū Aug.

Quid in te stas: ꝑꝑce
te in deuz: nō se subtrahet vt te cadere ꝑmittat: ꝑꝑce
te secur⁹. suscipiet em ⁊ sanabit te. Secur⁹ esto spes
rans in dño. qz ꝑtector est oīm sperantiū in se. Vanī
tatis est em nō ꝑstare fulcimētū innitenti sibi. s. verit
tatis est nō negare. Unde cum deus veritas sit: inni
tenti sibi non se subtrahit. sicut malicioſi pueri solent

¶ Primo ꝑ spem hō susti
net ne cadat Esa. l. Qui
ambulat in tenebris ⁊ nō
est lumen ei: speret in noīe

Facere qui appodiantibz sibi se subtrahunt vt cadat
Uñ maledict⁹ homo q̄ spem suā ponit in hoīe. spes
remus igit̃ in dño. qz nō derelinquet oēs qui sperāt
in eo. ¶ Scđo p̄ spez seruat̃ ania ne corruat. Spes
em̃ ē vt anchora aiām fuās ne a pcella tētatōnū et
tribulationū irrumpat. vt innuit apłs. Heb: vi. Qui
p̄fugim⁹ ad tenēdā ppositā nobis spem quā sicut an
chorā hēm⁹ turā. glo. firmā. Aug. si vider̃ te fluctua
ri in mari hui⁹ mūdi noli abrūpi ab anchora anteq̄
intres in portū. fluctuat nauis si nō longe a terra pū
ciat nec in eternū fluctuabit nisi ad ips̄ fluctuat. Sō
spes est bacul⁹ valde necessari⁹ in via hui⁹ vite pe
grinārī. Qui huic baculo innit̃ nō corrūt. ps. Nō
derelinquet oēs q̄ sperant in eo. Idem. Sperans in
dño nō infirmaboꝝ. ¶ Tertio p̄ spem sustentatur ne
deficiat. Esa. xl. Qui sperabūt in dño mutabunt foꝝ
ritudinē. assum. pen. vt aq. current ⁊ nō laboꝝabunt:
ambulabūt ⁊ nō deficient. ¶ Quarto p̄mīat̃ vt gau
deat. Aug. Spes em̃ ē certa expectatio future bea
titudinis ex gratia dei pueniēs ⁊ ex meritis pcedēs
tibz. si merces modica laborē mercenarij tolerabilē
reddīt. qđ facere debz merces eterna. Jac. v. Ecce
agricola expectat p̄ciosum fructū terre patienter ses
rens ⁊c. Si ille pro fructu terre sperat ⁊ tam patiēs
ter expectat. q̄to magis nos pro celesti. Debz ergo
iuuare spem nostraz glōzia eterna sperantibus pro
missa. Item misericordia dei q̄ vult oēs saluos fieri
sicut hoies amant ea que sunt ⁊ pseruant ea. ⁊ si pdi
derint gaudent cuz recuperant ea. Sic deus (qui sū
me bon⁹ est) vult p̄suare eos qui boni sūt. ⁊ pctōzes
quos pdidit vult recuperare. Lu. xv. Exempluz de

De Superbia.

oue p̄dita. Ezech. xviij. Ecce oēs anime mee sūt. vt
aia patris ūa ⁊ aia filiū mea est. anima q̄ peccauerit
ip̄a morietur. Sequitur Nūq̄ dvolūtat̄ mee est mors
imp̄ij d̄i dñs. ⁊ n̄ vt p̄uertat ⁊ viuat. Itē bona q̄ agi
m⁹ ⁊ mala q̄ sustinem⁹ debēt iuuare spem nostram
Secur⁹ debz eē de re q̄ hz bonū pign⁹ ap̄d se. Sic
securi sunt d̄ regno futuro q̄ hñi bona opa q̄ q̄si q̄dā
pignera sūt ⁊ arre regni celestis Breg. Cū op⁹ p̄fis
cu p̄mij fiducia crescit. Idē: Vir sanctus q̄ labores
veritati nūc p̄mēdātes exhibz. tot iaz remuneratio
nis sue pignera intra spei sue cubiculuz clausa tenet
Itē mala q̄ p̄ deo sustinemus spem adiūāt. Breg.
Bonoz mens q̄ duriora p̄ veritate tolerat eo cters
nitatis p̄mia certius sperat. Idem. Tanto spes soli
dior surgit. q̄to q̄sq̄ p̄ illo duriora p̄uult. Cert⁹ p̄oī
eē de re q̄ venalis est q̄ p̄ciū hz ap̄d se. sic d̄z eē cert⁹
de regno q̄ multas tribulationes sustinuit q̄b̄ emis
tur Act. xiiij. Optz p̄ multas tribulationes introire in
regnū celoz.

¶ De supbia Cap. cxiiij.

¶ Superbia vt d̄i Hugo est amor pprie excellē
tie. Sz multa mala facit hoī. nā hō p̄ supbiam
Peccatis adimplet sibi se associando.

Diabolo similis efficit se sup̄ alios extollēdo.

Et ea ruina pcurat infirma ⁊ humilia despiciendo

Virtutibz expoliat. ei om̄ia bona auferendo.

¶ Primo p̄ supbiāz hō replet pctis. qz supbia est q̄si
rex vicioz. Vñ qñ venit ad aliquē ad modū regis n̄
venit sola. sz adducit secū magnā societate vicioz
Eccl̄. x. Initiū omnis pcti supbia. q̄ tenebit eam ad
implebit maledictis. i. vitijs Supbia em̄ postq̄ do
miniū hz in aliq̄ non amittit euz de facili. sicut reges.

De Superbia. Fo. cl. viij.

De facili nō amittūt castra q̄ semel possederūt. s; pos-
tēter ea defendūt **Eccl. iij.** Synagoge supboz nō
erit sanitas **Abz.** Tolle h̄ vitiū vt nō velint hoies
hoib; apparere z sine labore cetera rescant. ¶ Se-
cūdo p supbiā s̄tis efficit hō diabolo. Apostate an-
gelo hō s̄tis efficit du; hō hoib; s̄tis esse dedignat̄
vt phariseus q̄ dixit **Lu. xviij.** Non sum sicut ceteri
hoim. **Bern.** ergo sicut ceteri demonū. supbia em̄ sēs
p vult dñari. Nō est naturale murib; dñari alijs mu-
rib; **Sen.** Si videas murē dñari velle alijs murib;
nūqd risus teneas. sic z hominē alijs hoib;. s; aialib;
Greg. Dictū est homi. erit tremor vester sup omnia
animātia terre. vñ dī **Greg.** Magna supbia est ab
eq̄lib; velle timeri. S; dī q̄ quis quātūcūq; misera
sit nola in collo eius ponat oēs q̄si dñā pcedere sa-
ragit. Sic hō quātūcūq; imbecillis fuerit si fiat pre-
lat⁹ oēs pcedere se credit. z se in oib; meliores. pira-
quē dī **Eccl. xxxij.** Rectores te posuerūt. noli extol-
li. esto in illis q̄si vnus ex illis. nō quasi dñs ¶ Ter-
tio p supbiā ruine occasio procuratur. quia superbia
est cā ruine spūalis. q; supb; vult altaz domuz edifi-
cāre sine fundamento humilitatis. z ideo certus p̄
esse de ruina **Prover. xvi.** Qui altā facit domū suā;
q̄rit ruīnā Diabol⁹ em̄ facit de q̄busdā sicut cornix
q̄ eleuat nucē in altū quā nō p̄t frangere. z pmittit eā
cadere vt frangat. Sic diabolus pcurat aliquē ele-
uari in dignitatē quē non pōt p̄sternere in humilitas-
te. vt in altitudine eleuatus supbiat z cadat. z sic euz
secum ad penam eternāz trahat. **Job. xxx.** Eleuasti
me z q̄ti super ventū ponēs elisiisti me valide. **Bern.**
Paulus. ascēdisti. s; nō paulatim descēdes. s; tan

De Superbia:

¶ fulgur ⁊ alter sathanas. Itē sicut vas qñ debz cō
fringi eleuat. sic supbi. Prouer. xvi. An ruinam exal-
tat cor. ps. Delectasti eos duz alleuarent. Isido. Ex-
celse turres grauiori casu pcūbūt. ⁊ altissimi mōtes
crebris fulgoribz feriunt. alta arbor forius agitat. ⁊
rami ei⁹ ciu⁹ in ruinā pfringūt ¶ Quarto p supbiā
aia bonis oibz expoliat. Un⁹ ps⁹ Si tibi grā. si sapi-
entia. formaq; def. Gola supbia destruit oia si comi-
tet. Nō est secuz puluerē vel paleā in alto esse. sic su-
pbū in dignitate Si vis cognoscere granū a palea.
pūce in altū granū cū palea. granū descēder. sed pas-
lea ascēder. sic supbi semp volūt ascēdere. sed humis-
les descēdere. Et nota. q palea nō est sup granū p-
ter suū valorē s; ppter suā leuitatē. sic supbi sup nos
S; d; Matth. iij. q dñs paleā pburet igni inextin-
guibz. s; triticū pgregabit in horreū suū. s; celum.
Un⁹ sicut hoies custodiunt se a latronibz ne spolient
eos. sic debēt cauere a supbia. qz insidiat bonis opti-
bz vt pereāt. vt d; Aug. Itē ligna putrida ⁊ qdaz f-
mes de nocte lucēt. s; in die nō. sic supbi nūc lucēt in
tenebris hui⁹ mūdi. s; in die iudicij qñ sol iusticie ap-
parebit quales sint apparebūt: qz tūc videbūt in co-
lore pprio. Prouer. xij. Lucerna impiorū extinguet.
⁊ extincta mirabit. Itē sic mōstrosū est si ex muliere
bubo nasceret sic monstrosū est cuz ex grā dei aliq; supbi.
Talis de vīta morit. de sanitate egrotat. de
medicamento peiorat. Greg. Qui de virtutibz se ex-
tollit nō gladio. s; medicamento se interficit

¶ De Tacu impudico Cap. cxi.

Actus impudicus tria mala facit. qz

Corpus pammā ¶ Primo corp⁹ cons

De Tactu impudico: Fo. clxxvii

Animā maculat ramina. *Eccli. xiiij.* Qui
 Et eam intoxicat tangit picem in quā habitur
 ab ea. Vñ sup illud (Qui fornicat in corp^o suū pec-
 cat) dñt glosa. *Eccl. xiiij.* aia^z maculant. fornicatio
 autē corpus z aiam raminat. *Eccl. xiiij.* aiam macu-
 lat z corp^o incēdit. *Prover. vi.* Nūq^d hō pñ abscondē
 re ignem in sinu suo. vt vestimēta illi^o nō ardeāt. aut
 ambulare sup prunas vt nō pburant plāte ei^o. sic q^d
 ingredit^r ad vxorē primi sui nō erit mūd^o cū tetiger-
 rit eā. Ignē in sinu suo abscondit q^d de muliere cogitat
 vñ q^d libenter ei loquit^r. qz colloquium illius qñ ignis
 exardescit. vt dñt *Eccl. ix.* Sup prunas ambulat q^d
 aspect^o z affect^o suos in specie mulieris figit. Ne
 multi ad has prunas se calefaciūt cū petro negātes
 christū. *Matth. xxvi.* Has prunas accēdit diabolus
 suggestionib^o prauis. *Iob. xl.* Halitus eius prunas
 ardere facit. Sultus z insan^o debz reputari q^d fers-
 rū calidū amplexat vñ stringit ad se vel ponit ad os
 suū. vt moyses. Sic q^d mulierez amplexat vñ de oscu-
 lat. qz dñt *Hiero.* Gladius igneus est species mulie-
 ris. gladius dñt qz vulnerat. igneus qz inflāmat. Sū-
 cut ergo insanus reputaretur qui in gladium arden-
 tē sese pñceret. sic qui in mulierē. *Eccl. ix.* Propter
 spēm mulieris mlti perierūt. z *Prover. viij.* fortissimi
 quicq^d interfecti sūt ab ea. vt dauid. salomon. samson.
 z alij infiniti. Itē ex duob^o lapidib^o frigidis z duris
 exit ignis si inter se collidant. Et qd mirū si ex tactu
 viri z mulieris exeat ignis luxurie q^d in eis latz. Itē
 papilio iuxta cādelā tantū volitat q^d tandē se pburit
 sic hō iuxta mulierē sedēdo z colloquēdo. vñ dñt *Hie-
 rony.* Ostium tuum m. uliez pedes nuncq^d trāseant.

De Tepiditate.

sed si videris mulierē bene puerſantē mente dilige
nō corpali frequētia. qz nō est securū feno vl' ſuppe
eſſe iuxta ignē. Bern. Cum muliere ſemp eſſe z eaz
nō cognoscere magis eſt q̄ mortuos ſuſcitare. Et ſi
qđ min⁹ eſt nō potes: quō qđ magis eſt credam tibi
Terra bona eſt in ſe. z aqua munda z bona. in ſi ſil'
miſceant faciunt lutum z ſeinuicē polluiunt. ſic eſt de
homine z muliere. ¶ Terno aiaz intorcat z interfi
cit. Stult⁹ eſſet qđ ſerpentē venenoſi⁹ tāgeret vnde
morte incurreret Eccli. xvi. Sicut boum iuguz qđ
mouet. ita z mulier nequā. qđ tenet illā q̄ſi qui appres
hendit ſcorpionē. qđ mollis eſt cū tangit. ſz venenū ex
cauda emittit. Itē piſces z aues in laqueos nō ſciē
ter ſe p̄ciūt. ſz reſiliūt qñ p̄cipiunt. z homo miſer in
laqueuz p rete diaboli ſe ſcienter p̄cit. i. mulierem
amariozē morte q̄ laq̄us eſt venatoz. i. demonū. z ſa
gena corp⁹ ei⁹. vincula ſūt man⁹ illi⁹. Illos em q̄s
tenet ita foriter ligat qđ nō pñt ab ea recedere. ij. Es
dre. iij. pñt hoies ſepari a mulierib⁹. nōne doletis

¶ De Tepiditate Cap. cxvi.

1 Tepiditas puocat irā dei z facit hoiem impo
tentē. Und aq tepida vomitū puocat. Apo.
tj. Quia tepidus es incipiā te euome re de ore meo
Tepid⁹ d ore dei euomit cū in deter iora labi pmit
tit. vel ipenitēs morit Item fiducia tentādi diabolo
preſtat. de multis em tentat tepidū de quibus nō au
deret tentare ſeruentem. Olle enim ſeruenti muſce
non reſident. ſic hoib⁹ in amore dei ſeruentib⁹ dia
bol⁹ nō appropinquat. z ſi aliqui accedūt p̄uſti atqz
p̄uſi diſcedunt. Item reddit hominē impotentem z
contractū vt bona non faciat. vt patet in illis qui cū

De Tempore.   Fo. clxix.

fortes sint corpe. inuix pñt vnā ptez pñie facere quā
facit vna vetula debilis. qđ ex tepiditate sua accidit
eo qđ paz bz de celestibz desiderū. Bern. Forsitā nō
possum⁹. qz multū nolum⁹. Idē si cupis. incipe. pfe.
cte age. si pfectuōis aliqđ amigisti tempz i tēpo metire

¶ De Tempore   Cap. cxvij.

I Emp⁹ est pñsiderādū tanq̃ pñciosus thesaur⁹

Quō vult expēdat   ¶ Pñio quō vult expēs

Quō transit velociter   dat. qz sicut dē Bern.

Quō a nob distric⁹ req̃rat   Nihil pñciosus tpe. sz

heu nihil hodie vñl⁹ reputat. fact⁹ est ille qđ rem tā

pñciosaz dat hosti suo. qđ facit qđ tps expēdit in seruis

no diaboli Prover. v. Fili ne des alienis bonorē tu

um. z annos tuos. i. tps vite tue crudeli id ē diabolo

¶ Scdo quō trāsit velocit. z postq̃ transferit nō re

uocat. Job. ix. Dies mei velociores fuerunt cursore

Seneca. Infinita est velocitas temporis. punctum

est qđ viuimus. z adhuc punctio minus. Et ideo sa

nus est qui multis obligatus est debitis z pauca bz

si prodige expēdat. sic qđ multa pctā bz z paz de tpe

si tēp⁹ amittat Bern. ¶ Si cognosceres q̃ multis z

multa dēas. videres qđ nihil ē qđ agis Sen. Quē

mibi dabis qđ aliqđ pñcium temporis ponat. qđ intellis

gat quotidie se mori. ¶ Tertio quō a nobis distric⁹

cti⁹ req̃rat. qz dō oi tpe optebit reddere rōnē Bern.

Omne tps ubi impensuz req̃ret a te q̃liter fuerit ex

pensuz: Idem paz nō eximes tempus qđ in dictis

vel factis expenditur ociosis. Volat verbū irreuoca

bile. transit tempus irremeabile. nec aduertit insipis

ens qđ amisit. Item si aliquis haberet seruum vel

filium cui dedisset pecuniam ad negociandū. z totū

De Tentatione.

cōsumeret vt filius pdigus. vel etiam de pecuniā illa eū impugnaret. nō pl^o ei daret. s3 pot^o residuū ei auferret. sic facit de^o de tpe pctōi qđ ei dedit ad penitētiā: z ille abuit eo p supbiā. z deum impugnat. **Prover. x.** Timor dñi apponet dies. z anni impioꝝ breuiabunt. Sicut medietas membri infirmi abscondit. ne totū corrūpat. Itē ille q̄ ludit ad decios facit auātagiū p̄ pari suo qñ dat ei decios vt iactet sic voluerit. sic faciet de^o pctōi qñ qđ decios dat ei tps ad bñ opandū. **Ps. lxxviii.** Dñs hēm^o decios. i. tps. **Gen.** Tps tm̄ nostꝝ est. s3 post mortē nō erit nostꝝ. s3 dī. z tunc accipiet ipe decios. i. tps z iactabit cōtra nos. **Thren. i.** Vocabit aduersum me tempus. **ps. lxxviii.** Cum accipero tempus ego iusticias iudicabo.

¶ De Tentatione Cap. cxviii.

c Circa tentationē q̄tuor sunt cōsideranda. sc3

Hostis tēas vlpugnās ¶ **Primo ē fide**
Modus pugnandi rād^o hostis ipugnās. ho
Modus vincendi. z stus est diabol^o. **Eph.**
Tentatiōis utilitas vi. **Nō est nobis collu**
 ctatio aduersus carnē z sanguinē. s3 aduersus pñci
 pes z potestates: aduersus mūdi rectores tenebrar
 baz. p̄tra spūalia neq̄tie. Ab isto hoste cauendū est.
Quia callidus ¶ **Primo qz callidus** **Gen. ii**
Quia potens **Serpens erat callidior cūctis**
Quia inuisibilis aiantibz terre. **Secdo qz po**
 tens. vñ dī h. aduersus pñcipes z potestates **Job.**
xi. **Nō ē potētia sup terrā q̄ ei valeat p̄ pari** **Tertio**
qz inuisibilis z nequā. vñ seq̄t (z spūalia neq̄tie) **Job.**
Crudelē ē z nō miserebit. ¶ **Secdo cōsiderād^o ē mod^o**
pugnādi. Circa qđ nota qđ diabol^o tentat homines

De pctō ad qđ ipm videt pñtorē placita ostēdendo
 De q re psueuit decipe expta medicamēta porrigēdo
 Delicias ⁊ diuitias atq; pces mēdaciter pmittēdo
 Callide ⁊ occulte frequenter insidiādo
 Lente ⁊ paulatim aiam pulsando

Potenter ⁊ audaciter violentiā inferendo.

¶ Primo tētat diabol⁹ d pctō placita ostēdendo. Si
 cut bellator impugnat castruz a pte debiliori. Greg.
 Dores vñūscuiusq; spiciūt cui vicio sint ppinqui. ⁊
 illa apponit añ faciē ad q viderit mēte facili⁹ incli
 nari. sicut venator ponit laqos vbi psueuerūt bestie
 frequētare. ps. cxli. In via hac q ambula. abs. laq. m
 bi. Abscōdit ei pcti penā. ⁊ oñdit delectationē. absco
 dit malum a diabolo sicut pedica a folio Job. xviij.
 Abscōdita est in terra pedica ei⁹ ⁊ decipula ei⁹ sup
 semitā. Itē sic rebe sub grano. ⁊ venenū in morsela
 lo: ⁊ ham⁹ sub cybo Eccl. ix. Quō capiunt pisces
 bamo ⁊ aues laqo. sic capiunt homines in tpe malo
 ¶ Secūdo tētat expta medicamēta porrigēdo. d q re
 psueuit alios decipe. Vñ tētauit xpm his tētatiōib;
 qb; vicerat pmū hoiez. cin⁹ ei accēdit lignū qđ als
 fuit i igne qđ si nūq; fuisset. Et mēbz cin⁹ frāgit vbi
 pus fuit fractū qđ alibi. ⁊ cin⁹ cadit hō in infirmitatē
 quā habuerat qđ in aliā. Tñ bestie ⁊ aues in easdez
 pedicas ⁊ retia nō incidūt: Itē qñ nō inuenit p vnā
 tentationē suggerit aliaz. sicut medicus inuitat infir
 mū ad diuersa cibaria. Unde tentauit xpm tria ten
 tatione. Math. iij. Exemplū in Tiraspaz de illo
 demone q portauit diuersa genera ponionū. Rex ei
 cū castrū nō p̄t vincere ex pte vna. ipugnat ex altera
 vñ. iij. Reg. xx. Philistei qz filios isrl̄i morana vicere

De Tentatione.

neq̄erūt ad cāpestria descēderūt. q̄ fugiēs sup̄biam
cadit in luxuriā vel auaritiā. Esa. xxiij. Qui fugerit
a facie fornicationis vel auaricie cadet in foueā lux
urie. z q̄ se explicauerit de fouea tenebit laq̄o super
bie. vii. d̄r Aug. Remunitos vos esse volo scientes
nemine sup̄ terrā absq̄ tentatione victurū : cui si for
te tollitur vna aliā secur⁹ expectet. ¶ Tercio temptat
sub sp̄e necessitatis vl̄ alicui⁹ vtilitatis p̄citer sug
gerendo. Vñ qñ suggerit voluptas carnis sub spe
cie discretiōis. sub bona mercede falsam. vēdit. Gre.
Om̄es suis vitij⁹ fauēt. z qd̄ ad voluptatez carnis
faciūt ad necessitatē referūt actiōem. z sub specie vir
tutis vitij⁹ voluptatis excusāt. Et nota. non pōt diu
teneri castrū vbi nō sunt hoies fortes z defensales.
Vñ cū obsident castra extra mittunt p̄uuli z mulie
res. q̄ nō sūt viles ad bellandū. Sic facias de cor
de tuo. vt cogitatiōes pueriles z affectiōes molles
extra mittas. z fortes z viles int⁹ retineas. Multi
eres sūt cogitatiōes z affectiōes circa carnalia p̄sā
tes. Naū. i. Popul⁹ tuus in medio tui q̄si mulieres.
P̄uuli in castro cordis sūt affectiōes frenorū. p̄u
lus em̄ pl⁹ diligit pomū q̄ regnū. Prouer. i. Vsq̄
p̄uuli diligit infantia z stulti ea q̄ sibi sunt noxia cus
piēt. ¶ Quarto diuitias p̄mittēdo. sicut leccator solli
citat mulierē peccādo. donādo z p̄mittendo. sz post
q̄ fuerit ab eo semel corrupta seq̄tur eū nō rogata:
nec h̄z audaciā ei resistēdi. Sz d̄r illud Hier. scōo.
Adamaui alienos z post eos ābulo. Itē nō d̄r casta
mulier q̄ libent̄ audiret p̄ba corruptiōis. licz ei p̄sen
tire nollit. z appetit diligi. licz diligere non appetat.
Cū dicat Aug. Nō solū appetere. sz etiā appeti vel

le criminofū est. fic nō est reputanda aia caſta q̄ ten
 tatōes diaboli recipit. ⁊ delectat in eis q̄uis nollēt
 p̄ſentire pctō. Attēde q̄ cor tuū mutuo ꝓcedis inimī
 co q̄n ſuſtines in pctō dlectari. das vero q̄n pctō cō
 ſentis. ſz ſiue dono ſiue mutuo ei cor tuū expoſueris
 nō q̄n volueris retrahes. qz ſic ꝓmo eſt in ꝓrte ꝓꝓt
 regē facere quē vult. factū aut nō eſt in eiꝝ ꝓrte de
 regno expellere. ſic hō libez habz arbitriū vtz velit
 eſſe d̄ regno diaboli vlt nō. ſi aut ei peccādo ſubiuga
 tus fuerit. nō pōt q̄n vult d̄ ꝓrte eius exire. ſic piſcis
 q̄ q̄n intrat naſſaz ꝓ ſe. nō ꝓ ſe q̄n vult exit. **Oſee. xiiij.**
Perditiō tua ex te iſrael. tūmō ex me auxiliū tuum
¶ Quinto tentat occulte inſidiando. vclatro viator
 rē vndiqz circuit vt nō ſit locus euadēdi. ſi aliq̄s cō
 medir libent tētat eū de gula. ſi abſtinet de inſidre
 tiōe. ⁊ ſic circuit q̄rēs quē deuoret. **p̄. ꝓe. v.** Item ad
 tps tētare ceſſat q̄n ei viriliter reſiſtit vt ꝓlꝝ ꝓficiat.
 ⁊ dū nō cauēt ꝓcutiat. ſicut ille q̄ obſidet caſtrū rece
 dit. vt dū nō ſperat irrūpat **Sath. iij.** Reliqt eum
 diabolus. **Breg.** ſepe diabolꝝ poſtq̄ mētem impu
 gnauerit. ad tps ceſſat. vt ſecure repēte irrūpat **Ec
 cli. xi.** Bona in mala ꝓuertens inſidiat. ⁊ in electis
 ſuis ponit maculā **¶** Sexto tētat lēte ⁊ paulatiz ant
 mū pulſādo. ⁊ rāto ꝓiculofior q̄to minꝝ ſentit. **Job.**
xiiij. Lapides excauant aque ⁊ alluione paulatim
 tra ꝓſumit. ꝓ lapides virōs fortes intellige: ꝓ aquā
 blādīmēta ſeculi vel diaboli que cauāt ꝓſtantā mēs
 us ⁊ vacuā relinquūt. **¶** Tē tentat ꝓlus ꝓenitentes q̄
 pctōres. fortes q̄ debiles. qz forte deus non ꝓmittit.
¶ Miles nō mittit filiū ſuū ꝓuulū ad ꝓliū. ſz q̄n foris
 eſt ⁊ ꝓt ferre arma **¶** Ite rex dedignat impugnare vil

De Tentatione:

Tas capeſtres: et exercitiū mouet ꝑ eas. ſz ꝑtra fortia caſtra. ſic diabolꝝ fornozes ipugnat. **U**nꝫ qñ guerra tor aliqꝝ vult trā alicuiꝝ cape. ꝑmo ipugnat fornus caſtrū qꝫ capto tota trā capif. qꝫ ꝑ illud ipugnat dos minū caſtri et trā eiꝝ. ſic diabolꝝ magꝝ ipugnat illos qꝫ eminēt iuſticia et fama: vt exēplo illoꝝ aliꝝ capiant. **U**nꝫ. i. Reg. xxx. dꝫ qꝫ totū pōdꝝ ꝑliꝝ ꝑſū ē in ſaul. et in li. Iudic. dꝫ qꝫ ꝑꝑhiliſtini. qꝫ figurāt demones: acceperūt ſampſonē. qꝫ interpretat ſol eoz. i. illuminās alios. et eruitꝝ oculis fecerūt eū molere. lꝫ ꝑctā circūire **E**t nota qꝫ capto caſtro facit ille qꝫ cepit qꝫd vult dꝫ garni mēto eiꝝ ſic diabolꝝ qñ capit aliqꝫ magnū dñm vel potentē facit qꝫd vult de ſcia. lingua et potētia eius **A**breñ. ꝑ. Danū ſuaz miſit hoſtis ad oia deſiderabilia eiꝝ. **I**tē rex caſtz ſibi ſubdinꝫ vel ſibi ſubditos nō ipugnat. ſz ſibi ꝑtrarios et rebelles. ſic diabolꝝ rebelles ſibi magꝝ ipugnat **S**re. Hoſtꝝ nꝫ qñto magꝝ ꝑtra bellare ꝑſpicit. tanto magis bellare ꝑtēdit **I**u dit. xij. Ego nūqꝫ nocui viro qui voluit ſeruire **M**as buchodonozor regi babilōis. ꝑꝑls tuꝝ ſi non ꝑtēpſiſſet me nō leuaſſet haſtā meā ꝑtra eū. **I**tē fortꝝ ꝑtra debilē luctari dedignat. et maxima ꝑtra eū quē ſepe deuicit. et deliciouſus miles ꝑmunes cibos dedignat **J**ob. xl. Abſorbebit fluuiꝫ. glo. infideles ſeculares et habꝫ fiduciā vt fluat iordanis. i. bonꝝ religioſꝝ in os eiꝝ. ¶ **S**eptimo tentat potētē violentiā inferēdo **J**ob. xxx. Inſidiat ſūt mibi et ꝑualuerūt. et nō fuit qꝫ ferret auxiliū. **Q**uaſi rupto muro et apta ianua irruerūt ſup me. **M**iles vel rex aliqꝝ qñ amiſit caſtz nūtiꝝ reacqꝫrere et ꝑuocat exercitiū magnū. ſic fecit **P**harao ad perſequendum filios iſrael fugientes ab eo.

De Tentatione. Fo. clxxij.

Erod. xiiij. Sic facit diabolus praeter penitentes. **S**icut
Quotidianis discimus experientis eos qui perueni de
 liberant tentari acriter a concupiscentia carnis. et virgeri
 grauius in opibus luti et lateris: qui egyptum egredi et pha
 raonem fugere voluerint. **I**ohannes dicit **L**uc. xi. Cum immundus
 spiritus exierit ab homine etc. dicit. Reuertar ad domum
 meam ubi exiui. et vadu et assumit septem spiritus nequiores
 se. exercitus septem vniuersorum mortalium. que sunt

S upbia	I n Supbia in exercitu diaboli vexat
I nuidia	lumen portat. P sal. lxxij. Posuerunt signa
A ccidia	sua. S ic. Evidentissimum signum
I ra	reproborum est supbia E contra electorum
A uaricia	humilitas: quam cum quis habet
G ula	at in se apte cognoscit sub quo rege mi
L uxuria	litet. U nusquisque enim quendam titulum

portat operis quo facile dinoscitur sub cuius potestate
 rectioris seruiat **I**nuidia sagittas trahit detras
 habendo alios. **I**ere. ix. Extendunt linguas suas quasi arcum
 mediantem et non vitant: lingua eorum dolus locuta est. **I**ra
 quasi parati lapides iacet blasphemie et impietatis. **R**e.
 xvi. Semel maledicebat dauid mures lapides ad
 uersus eum. **S**ed iste prius se percutit in capite quam alium in
 veste **E**ccli. xxvij. Qui in alium mittit lapidem super ca
 put eius cadit. **A**ccidia fossatum euacuat ab aquis gra
 tie **P**ro. xvi. Spiritus eius tristis exiccat ossa **I**udub. xij.
Holosernes a diabolus fecit percludi aquam ductum ne ve
 niret in ciuitatem cordis ipsius lenificans. **p**s. xlv. **F**lumi
 nis imperator lenificat etc. **A**uaricia fossata implet per tre
 norum cumulationem. **D**an. xi. Veniet rex aethiopia et con
 portabit aggerem diuitiarum. et capientur des munitionissi
 mas. **G**ula vident captiue suam diligere qui non cessant

De Tentatione

sant fossatū paupertatis implere diuitias pgregando
Eccli. viij. Multos pdidit aurū z argētū. **Luxuria**
 ignē succēdit **Job. xxi.** Ignis est vsq; ad psumptio
 nē deuorās. Hūc ignē porāt iuuenes lasciuī z ornas
 n **Joelis. ij.** In facie eius ignis deuorās. z post euz
 pbūrēs flāma. **Gula** hūc ignē nutrit z accendit ap
 ponēdo ligna cibarioz. **Reg. xxv.** Nabusardan
 succendit domum dñi. **ps. lxxij.** Succenderunt igni
 sanctuariū tuū. s. supbia z gula. ¶ **Tertio cōsideran**
 dus est mod⁹ vincēdi. Circa hoc norandū q tentas
 tio vincitur multis modis. scz

Resistendo	¶ Primo vincit resistēdo. z maxi
Humiliando	me in pncipio tentatiōis. Dias
Orando	bolus em dū paruul⁹ est de facili
Constituendo	occidi pōt. sicut ignis añq; cre
Spūalr exultādo	scat extingui. z ifirmitas añq; ra
Fugiendo	dicet Breg. Si tentationi in corz
Fidē seruādo	de nascēti festine nō resistit eadē

boza q nutrit roborat **Isa. iij.** resistite diabolo z fir
 giet a vobis. Sicut resisteres aduersario corpali añ
 q; hereditatē vl res tuas amitteres z mortē corpale
 incurreres. sic z in spūali resistas ne mortē eternā in
 curras z thesaurz grē z vītutū hereditatē amittas. qz
 dicit **Eccles. ix.** Qui in vno peccauerit multa bona pdit
Tene ludū tētationū. qz vno icitor⁹ lud⁹ pdit. **Et**
 nota quō reuocandū sit ad ludum sicut reuocauit
Antonius qñ vulnerat⁹ redijt ad heremū. z tūc iuita
 uit demōes. z **Laurentius** qñ dixit assatum est iā p̄sa
 z manduca. q. d. re inuito d alio latere. z tunc diabo
 lus stup. fecit ludū dimittit sicut dimisit antonium.
Estote fortes in bello zc. Cum ergo tibi cupiditas

vanitatꝝ seu tentatio carnis offert. esto velut danges
 rosus epulatoꝝ q̄ cibos imundos seu nō bene paras
 tos in faciē p̄icit apponentis. Si cum indignatione
 tentatōes a te reijcies q̄si scutella sua diabolū in frō
 te pcuties Itē q̄ p̄anos suos p̄burere sentit amouet
 ignē ⁊ miser hō sentit se p̄buri igne ꝓcupiscētie male
 ⁊ luxurie. ⁊ pedē mētis nō retrahit Bern. Abscondi
 ignē in sinu meo. exusto iā latere. iaz sanie defluente:
 adhuc ꝓsulendū est an excutiā illuz. ¶ Secūdo vincit
 humiliādo. humilitas sola est q̄ euadit om̄es laq̄os
 diaboli. vt dictū est antonio. Rete em̄ diaboli nō ca
 pit pisciclos. i. hūiles. humiles iuuat de⁹ in ꝓlio. qz ei
 victoriam de oibꝝ attribuūt. ⁊ ideo nō in se ꝓfidunt.
 Custodiēs puulos dñs humiliat⁹ sum ⁊ c. Diabol⁹
 em̄ vadit p̄ mōtē supbie. humiles p̄ valles humilita
 tis. ideo eos nō inuenit. qz nō vadūt p̄ viā suā. Bre.
 Quotidie tela mittim⁹ si ꝓfossi tribulationibꝝ humis
 lia respondeam⁹. ¶ Tertio orando Exod. xvij. Cū
 eleuaret moyses manus vincebat israel Judith. iij.
 ⁊ Demozes estote moyssi fui dñi q̄ amelech nō ferro
 pugnādo sed ꝓcibꝝ debellauit. Plus valet vn⁹ sc̄tū
 orando q̄ innumeri ꝓctōres ꝓliando. sic b̄t qdā glo.
 v3 petere succursuz a deo q̄ tērat. sic faciūt in castro.
 Item viri iabes miserūt ad Saul ꝓ succursu ⁊ bas
 buerūt cum obsedisset eos naas amonūes. qui inter
 ꝓrat serpēs. ⁊ fecit diabolū. Isid. Frequēs oꝝo vino
 rū impugnationē extinguit ab his q̄ vigilant. latros
 nes diuerūt. s3 dormiētes spoliāt. Sic ab his qui
 vigilant in oꝝonibꝝ demones diuertunt. Darb. xvi.
 Vigilate ⁊ orate ne intretis in tētatōez. ¶ Quarto.
 vincit ꝓfitendo. In viasparrū v3 q̄ nihil sic confus.

De Tentatione.

dū p̄uitē demonū q̄ si q̄s secreta intmūdaz cogitas
 nōnū reuelauerit sc̄is patribz Latrones fugiūt eos
 accusantes. sic demones p̄f̄ictes Hiero. Reuelata
 p̄ditioe fugiet inimic⁹ Eccl̄i. xxvii. Qui denudat ar
 cana amici fidē pdit. Et post. si denudaueris absco
 dita ei⁹ nō p̄seq̄ris post eū. debet reuelari iudici p̄f̄el
 sozi q̄ latrones. i. p̄ctā in domo sua inuenit. i. in corde
 ¶ Quinto vincit sp̄saliter exultando. dr Anton⁹.
 vna rō ē vincēdi inimicū leticia sp̄ualis. i. Re. Dixe
 rūt p̄bilistei. i. demones. nō fuit tanta exultatio heri ⁊
 nuduisterr⁹. ve nobis: venit dñs in castra. Exem⁹ d
 antonio qñ circūfussit euz lux. i. p̄solatio sp̄ualis. oēs
 demōes fugierūt ab eo ⁊c. ¶ Sexto vincit fugiēdo
 q̄rū ad tentationē carnis. i. Cor. vi. Fugite fornicā
 tionē. sic Ben. xxxix. de Ioseph qui relicto pallio fu
 git. Luxuria est ignis. hō fenū Esa. xl. Vis caro fe
 nū. Et nō est secur⁹ fenū eē iuxta ignē. sic nec hōiem
 iuxta mulierē. Itē ouis naturalit̄ fugit lup⁹. ⁊ auis
 accipitrē. ⁊ hō rōnalis nō fugit diabolū ⁊ mulierē si
 cur fugeret serpēte⁹ Eccl̄i. xxi. Quasi a facie colubri
 fuge p̄ciā. ¶ Septimo fidē seruando Heb. xi. Scri
 p̄ fidem vicerūt regna. Fides eī ostendit hominū vi
 tam. penā si vicus fuerit Greg. Solerter inuigilan
 dum est vt cuz culpa blandiri inchoat ad qđ meriti
 mens trahat agnoscat. Itē ostendit ei coronā si vis
 cerit Apoc. ii. Esto fidelis vsq; ad mortē ⁊c. ¶ Cir
 ca vltimū nota. q̄ vtilitas tētionū; multiplex est
 Tentatio proueniens.

Homine erudit
 Dente humiliat
 Negligentiā fugat

¶ Primo dico q̄ tētio ho
 minem erudit. Eccl̄i. xxxi. q̄
 tentat⁹ nō est pauca recogno

De Thezauro: Fo. dxxiii

Cor conseruat   scit Idem. Qui nō est tenta-
 Et coronat   tus Iudic. iij. De sunt gētes
 quas dñs dereliquit vt erudiret in eis israelē ⁊ om-
 nes qui nō nouerant bella chanāneor. id est demos-
 nuz qui interpretātur negotiatores: quia semper in-
 tentando negociantur. Et sequitur vt postea disce-
 rent filij eoruz pugnare cum hostibus ⁊ habere consue-
 tudinē preliandi. ¶ Secundo mentem humiliat
 Greg. Dum vitia nos tentant proficientes in nobis
 virtutes humiliant. Idem. Jebuzeum israel tolerat
 vt humana mens de se humilia sentiat dū minima
 nō superat. ¶ Tertio negligentiaz fugat. Cruda re-
 gula si mittat in flumine statim dissoluitur cocta nō
 Ira homo carnalis qui non est in igne tentatiōis d
 coct⁹. Glo. super illud ps. Proba me ⁊c. Tenta me
 dicit. qz nisi tentaremur negligētes essem⁹. ¶ Quar-
 to animaz conseruat Greg. Tunc interius bene cu-
 stodimur cum per dispensationem dei tolerabiliter
 tentamur exterius. aliquādo vitij. aliquādo pressus-
 ris. ij. ad Corinth. xij. Ne magnitudo fuelationū ex-
 tollat me ⁊c. Et nota q paterfamilias non dimittit
 bladum in campo. nec vinum in vinea quousqz sit
 putridum. sed quousqz sit maturum. Nec furnarius
 panē in furno dimittit quousqz comburat. sed donec
 coquatur. Sic deus hominem in tribulatione omni-
 no non derelinquit. sed vsqz quo purgetur. ij. Petri.
 ij. Nouit deus pios de tuatione eripere. ¶ Quinto
 coronat Jacob. p. Beatus vir qui suffert tentatio-
 nem ⁊c.

¶ De Thezauro   Cap. cxiij

1   Thezaurus tripliciter distinguit. scz

De Thesauro.

I scie[n]tie vel doctrine ¶ **P**rim^{us} thesaur^{us} est
 anime p^{re}cioso i[n] corpore scie[n]tie z doctrine. q^{ui} p^{re}cio
 Virginitatis in carne sior est auro z argento
 Gratiostatis in corde ¶ **P**rouer. iij. Beatus vir
 Fidelitatis z p^{er}stancie q^{ui} inuenit sapientiaz zc.
 Benignitatis z misericordie p^{re}ciosior est cunctis opib^{us}
 Charitatis z amicitie b^{ea}t^{us} zc. ¶ **S**al. xlv. Dabo tibi
 Et eterne vite bi thesauros abscondit^{os}
 ut vi scias zc. ¶ **Matth.** xij. Nunc est regn^{um} celozum
 thesauro abscondito in agro Ager iste in q^{uo} thesaur^{us}
 abscondit^{us} est x^pus. ¶ **Col.** ij. In ipso s^{un}t o^mes thesauri sapi
 entie z scie[n]tie absconditi ¶ **Nume.** xx. Aperi eis d^{omi}ne thes
 saur^{us} tuu^m fonte^m aq^{ue} viue vi cesset zc. ¶ **S**ec^{undus} thesaur^{us}
 rus est aie p^{re}cioso in corpore. ij. ¶ **Choz.** iij. Habem^{us} the
 saur^{us} istu^m in vasis fictilib^{us} .i. in carne fragili. Thesau
 rus o^{mn}i^{um} aia. q^{ui} p^{re}cioso sanguine redēpta. q^{ui} p^{ro}ualet o^{mn}i
 auro. i. ¶ **Pe.** ij. Nō corrupibilib^{us} auro z argēto redē
 pti estis zc. ¶ **Bern.** Cor^{pus} m^{un}du^s ad vnu^m anime p^{re}
 ciu^m estimari nō poss^{et}. nō est eⁿim p^{er} toto m^{un}do redimēdo
 dedisset se deus ad mortem. q^{uod} fecit p^{ro} aia hominis
 Quā ergo p^{er}mutationē dabis p^{ro} anima tua q^{ui} p^{ro} mo
 dico das illaz. Nonne p^{ro} ea a regalib^{us} sedib^{us} fili^{us} dei
 descēdit ut eā liberaret de potestate diaboli ¶ **T**er
 ti^{us} est v^{ir}ginitat^{is} in carne ¶ **Job.** xxxvij. Nūq^{uid} ingres
 s^{us} es thesauros niui^s aut thesauros grādinis asper
 isti Virginitas o^{mn}i^{um} n^{on} p^{ro}pter cādo^{re}m z v^{ir}ginitatē. ideo
 p^{ro}panit lilij^s ¶ **Cant.** ij. Sicut lilium inter spinas zc.
 Brando o^{mn}i^{um} p^{ro}pter mor^{tem} q^{ui}s aliq^{ui}n habz grauiore^s. ut
 b^{ea}t^{us} i^{er}ero. q^{ui} libido in v^{ir}ginib^{us} maiorē parit famēsi
 dulc^{er} extimat q^{uod} nescit. Thesaur^{us} o^{mn}i^{um} p^{ro}pter p^{re}ciosu
 tatē. ¶ **Eccl.** xvi. Dis pōderatio. .i. cuiuslibet reimp^{er}

his et quicunque valoris sui non est indigna anime continent
 Non dicitur corporis continentis sed anime. quia continentia corporis
 sine continentia mentis parum prodest. sicut habes. i. Thoz.
 vij. de virginitate ¶ Quartus est gratia in corde Pro
 uer. xxi. Thesaurus desiderabilis et oleum in habitas
 culo iusti. i. gratia in corde iusti Et dicitur gratia oleum. quia les
 nit cor et inpinguat per deuotionem. ps. xxij. Impinguasti
 in oleo caput meum. i. mentem meam spirituali leticia replez
 iusti. Dicitur thesaurus. quia preualet omni auro. Prover. xx
 ij. Super aurum et argentum bona gratia. unde Iesus. Audis
 ceteris preit auro gratia plenus. Nota supra bona
 que dat gratia Iocunditas enim cordis que ex gratia pro
 uenit et puritate scientie est thesaurus magnus. Eccli.
 xxx. Iocunditas cordis hec est uita hominis et thesaurus
 sine defensione saccratatis ¶ Quintus est fructus fidei in
 aia Esa. xxxij. Erit fides in rebus suis. diuicie salutis
 sapia et scia et timor domini ipse est thesaurus eius. Job. ij.
 Quasi effodientes thesaurum: gaudentque uehementem cum
 inuenerint sepulchrum. Thesaurus effodere est defectus ad
 se humiliandum considerare. Sepulchrum inuenit quod usque
 ad perfectam considerationem sui uenit ut sibi fereat ut
 sepulchrum. Ezech. xx. Displicebitis uobis in conspectu
 vestro super omnia que fecistis ¶ Sextus est misericordia
 ad primum Eccli. xxx. Pone thesaurum tuum in preceptis
 altissimi. i. in operibus misericordie. secundum quod precepit al
 tissimus Lu. xij. Glendite que possidetis et date elemosynas
 nam facite uobis loculos que non veterascunt: thesaurus in
 deficiente in celis. Sequitur et perdit tibi magis quam aus
 rum. scilicet absconditum Eccli. xxxix. Perde pecuniam propter fras
 tre et amicum tuum. Sicut perdit semine in terra piculum.
 et ne abscondas illam sub lapide in perditionem tuam Sic

De Tribulatione

Alle q dicit Lu. xij. Aia mea multa habes bona reposita etc. Vel in pditione pecunie Sicut ille q scripsit in pariete. hic sunt. et alii q accepit scripsit. hic non sunt Ita dicit Math. vi. Thesaurizate vobis thesauros in celo etc. Sic ille q dixit se nihil habere nisi trecentos aureos qd paupibus dederat. ¶ Septim^o est thesaur^o charitatis et amicitie. Eccli. vi. Amic^o fidelis p^{ro}rectio fortis. q inuenit illū inuenit thesaurū q vras tpe neccitatis. Eccli. vi. Amico fideli nulla est p^{ro}patio. et nō est digna pōderatio p^{ro}tra bonitatem fidei illius. qz amic^o semp iuuat etiā post mortē ¶ Octau^o ē vita eterna. Deut. xxviii. Apiet dñs thesaurū suū optimū celum. s. qñ dicet Venite bñdicti patris mei p^{ro}cipite regnū etc. Hūc q inuenit vedit omnia q habet et emut thesaurū illū Mat. xxi. Lu. xxiij. Vende omnia q habes et da paupibus et habebis thesaurū in celo. quem oculus non vidit nec auris audiuit etc.

De Tribulatione

Cap. cxx.

t Tribulatio patienter suscepta

¶ Primo tribu

Homine a peccato separati

latio retrahit

Animā languidā sanat

hominez a peccato

A peccato retrahit

et ab amore mūdi

Ad viā rectā adducit

di Est enī tribu

bulatio velut absinthiū q hi q sūt spūales a tpali cōsolatione separant. Sic pueri aliq amaritudine a lacte matris sepant. Electis suis de^o iter aspez facient dū delectat in viā obliuiscant eoz q sūt in patria sicut pulmentū adheret olle in q decoquitur nisi sepe moueat. sic cor hois huic mūdo nisi tribulationibz aguet. Aug. Ecce turbat mūd^o et amat qsi trāquillus esset. Quō inhereret formoso q sic amplectit se

De Tribulatione. Fo. clxxvi.

tidit. ¶ Scdo sanat aiam egrotantē Gaudere debz
 infirm^o cū videt celestē medicū intromittere se d in
 firmitate sua: z ex hoc sperare veniā. Illi q in h mūs
 do in oib^z p^osperant sunt sicut infirmus q desperat a
 medico relicus volūtatī sue cui nihil qd petit dene
 gat. Greg. Desperat^r egris qd qd dari poscūt medi
 ci dari p^ocipiūt: q aut ad salutē reduci p^ont multa das
 ri tradit. Valius aut beneficiū p^oferi de^o homi
 nū ipm affligit q^o qn ipm p^osperari p^omittit Pl^o em
 p^ofert prauo q ipm corrigit. q^o q libinuz suū facit Et
 freneuco v^ol infano q ipm ligat q^o q eius insanā nō
 refrenat. Tunc em exponitur piculo. sicut nauis sine
 nauta venis z pcellis exponit. ps. lxxx. Dimisi eos
 sm desideria cordis eoz. ibūt in adinūctionib^z suis
 Greg. Facti ad^o vitul^o liber ad pascua dimittuntur
 seruad^o iugo p^omit. q: iniust^o ad debitā mortē effres
 natis voluptariib^z vit^o. iust^o p^o a delectatione transi
 torie iocūditat^z restringit ¶ Tertio a pctō retrahit
 z ardore p^ocupiscētie restringit. Est enim succursus
 homi missus a deo. Si dom^o alicui^o igne essz succē
 sa. q ei aquā ad extinguendū ignē offerret: obsequiū z
 subsidiū reputaret. nō nocumentum. Tribulatio est
 aq q domū p^oscie igne cupiditat^z succēfaz extinguit.
 Exēpluz de b^o Bndictio q ppter tentationē carnis
 vitandā piecit se inter spinas z vinctas nud^o. z vul
 nere carnis sanauit vuln^o menti ¶ Et eremita q p^obus
 sit digitos suos vt vitaret pctm fornicatiōis. Eccle
 si. Valicta vni^o hore obliuionē fac luxurie magne
 Greg. Quis nesciat q meli^o ē ardere igne febriū q^o
 igne vitioz. z in cū febre corripimur murmuram^o: z
 estū vitioz q occupat nos poterat p^osiderare negligi

De Tribulatione:

mus. Itē si q̄s ab hostibz suis duceret sup equū vel
locē vbi essz ab hostibz occidēd⁹. gratū haberet si q̄s
equū illū occideret. vt sic ab hostibz liberaret. q̄ntū ḡ
gratū dz ec̄ ei q̄ corp⁹ suū lasciūū (q̄d ad morē duc̄)
in tribulatione vel infirmitate aliq̄ debilitat. vt sic a
demonibz ⁊ a pena eterna liberet. **Breg.** Durūz nō
estimes q̄d pateris dum ab eternis crucianbz ⁊ eter
na passiōe liberaris. Itē si duellū pmitteres cū aliq̄
gratū haberes si q̄s hostē illū debilitaret intancū vt
tibi nocere nō posset. **Puelluz** est inter carnē ⁊ spm̄.
Bal. v. Caro cōcupiscit aduers⁹ spm̄. **Uñ** magnas
gratias dz hō agere deo si carnē suā aliq̄ infirmitate
vl̄ tribulanōe debilitet vt a spū supef. i. **Cor. ix.** La
stigo corp⁹ meū ⁊c̄. **Eccl̄s. x.** Tribulatio cessare fac̄
pctā maria. **Quarto** ad viā rectā errātes reducit
dñs sicut bon⁹ pastor ouē errantē ad viā reducit. **ps.**
cxvij. Errauit sicut ouis ⁊c̄. redire suū tuū dñe. **Qñ**
aliq̄s porcū suū vl̄ ouē ducit ad pascua vl̄ ad foz. ⁊
non vult eū sequi ligat fune vel foga pcutit. ⁊ sic inui
rum ducit. Sic dñs ligat nos in infirmitatibz ⁊ alijs
defectibz. qz aliter nolum⁹ eum sequi. **Osce. xi.** In fu
niculis a de trahā eos. vinculis charitat⁹. Itē pasto
res pecora sua insequenibz hostibz ad loca munita
fugere p̄pellunt. Sic nos deus in infirmitatibz ⁊ tri
bulanōibz ad celestē patriā intrare p̄pellit. **Lu. xiiij**
Compelle intrare. glo. Qui aduersariibz fracti ad
amorē dei redeunt p̄pellunt intrare. Itē sicut homo
pcutit equū vl̄ asinū suū vt ad viā redeat. vl̄ vt citius
vadat. sic de⁹ viget nos tribulanōibz. **De pmo Esa.**
xxvi. Dñe in angustia req̄sierunt te. ⁊ **ps. lxxij.** Im
ple facies eoz ignominia ⁊c̄. **De scōo ps. xv.** Sub

De Tribulatione: Fo. clxxvii.

tiplicate sunt infirmitates eoz. postea accelerauerūt
Dira fatuitas hoim: bruta aialia q̄re pcutiūt agno
 scunt. si sunt extra viā ad viā redeūt. si in via acceles
 rant. z miser homo quāre pcutit nō aduertit. ps. xci.
Uir insipiens nō cognosceret zc. glo. Qui nescit se ces
 di vt sit heres. dimisso exheredato cui paratur. a fla
 gello. Iterum in tribulatione homo.

P robatur	P rimo in tribulatiōe q̄lis sic
P urgatur	hō pbat sicut aurū in fornace.
C ōsolatiōez meret	J ob. xxiij. Probauit me q̄si au
C alice potatur	rū qđ p ignē trāsit. A uz. tunsio
I lluminatur	nib dilatat. sic sc̄i tribulatiōibz
I n regnū iroducit	F errū calidū debz malleari. nō

frigidū. sic sancti amore dei succēsi debēt in tribula
 tiōibz pbari. Et ferrū calidū dū tundit dilatat. s; fri
 gidū frangit. **B**on^o puer q̄n verberat a p̄e misicor
 diā petit z emēdatiōē pmittit. sic puersus blasphem
 mat z irascit z peiorē se futurū oñdit **E**ccli. xxi. Qui
 odit correptionē vestigiū ē p̄cōis. **P**otius lux^o va
 cuus ad ignē crepat. z magnū sonū reddit. s; plen^o
 nō. **I**ta hō vacuus a gr̄a crepat in tribulatiōe p im
 paciētiā; **E**ccli. xxvij. **V**asa figuli pbat fornax. z ho
 mines iustos tētatio tribulatiōis. Et nota. qđ dñs nō
 liberat semp suos ab infirmitatibz z tribulatiōibz: s;
 bene vult pbare eos. **P**ater em̄ non liberat filiū suū
 de manu chirurgici vel magistri. licz videat eū affli
 gi sub manu ei^o. qz scit sibi pdesse in futurū. **S**ic de^o
 suos a tormētis. **N**ō em̄ liberauit petrū a cruce. pau
 luz ab ense. aliosq; ap̄los z pphetas atq; martyres
 a penaz crudeliū cruciatibz. **H**eb. xi. **A**lij distenuit
 nō suscipientes redemptionē. vt meliorē inueniret re

De Tribulatione?

surrectionē. Alij vero ludibria et ybera experti insuper et vincula et carceres. lapidati sunt. secti sunt. tentati sunt. in occisione gladii mortui sunt. Item qui peccat est debitor pene et tenet penam soluere. ideo non debet bono graue ferre si deus eum affligat in presenti. quia vult eum acquirere et emendam de peccato suo accipere in centum plurimum minorem quam postea solueret. Item pueri quanto plurimum verberant tanto magis addiscunt et melius faciunt commo- dum suum quam si dimitterent voluntatem eorum. Esa. xvi. Misereamur impio. et non discet facere iusticiam. Item virtus medicine non statim sanat: sed amaritudo pri- mo: postea utilitas comprobatur. sic est de utilitate flagello- rum Ideo dicit dominus Petro Jo. xiiij. Quod ego facio tu nescis modo: scies autem postea. Item pater filium in tormenta- mento non liberat ab ictibus. licet videat ipsum graues ac- cus sustinere. ut laudem patiando acquirat. sed si viderit eum in periculo non posset sustinere quin ipsius ad- iuuaret. Sic deus amicos suos sustinet affligi in pre- senti. ut laudem et gloriam celestis patrie acquirant sed si in periculo anime eos videret liberaret. Ideo domi- nus exposuit Iob periculo corporis et rerum. et dixit diabolo. Veritatem enim aiam eius serua. ps. ix. Adiutor in opor. in tri. Tunc enim opportunum est cum de periculo anime agitur. ¶ Secundo in tribulatione anima purgatur. Multi- er bonos panos sepe lauat. sed viles et veteres putre- scere permittit. Sic deus iustos flagellat in presenti. sed peccatores in peccatis putrescere permittit. Heb. xii. Flagellat omnem filium quem recipit. Sustinenda est ergo tribulatio per quam a pena eterna liberatur qui susti- net. Exemplum de infirmo qui patitur abscindi sibi pedem ne totum corpus amittat. et sur auriculam. ut evadat

De Tribulatione. Fo. clxxviij.

suspendendi penā. ¶ Tercio in tribulationē p̄solatio
nē meretur. Dent. viij. Affixi te penuria ⁊ dedi ubi
māna. Quanto sunt amariores herbe medicine. tā
to pl⁹ oportet ponere d̄ zuccaro v̄l meile. v̄t infirm⁹
facili⁹ ponionē absorbeat. sicut de p̄solatiōe in tribu
latione. ps. xcij. Scdm. mul. do. m. in cor. meo p̄so. r.
⁊ c. Aqua amara trāsiens p̄ aquā dulcē dulcē efficit
⁊ vinum dulce trāsiens p̄ gariofilum quasi gariofi
latuz est. Sic tribulationēs ⁊ tentationēs que prius p̄
xp̄m ⁊ sc̄tōs suos trāsierūt. exēplo ergo illoꝝ debent
nobis esse dulciores. Bern. Magna p̄solatio mem
bris ex capite. Heb. xij. Recogitate eū q̄ talē sustinu
it a p̄ciōrib⁹ p̄radictionē. Greg. Facta p̄cedentiū re
colam⁹ ⁊ nō erūt grauia q̄ toleram⁹. s̄ q̄dā s̄t siles
symie. q̄ iueniēs amaritudinē i cortice nucē eā p̄ciit
⁊ iō nō gustat de dulcedine nuclei. Sic aliq̄ ifelices
amaritudinē tribulationis ⁊ p̄nie sentiētes exteri⁹ eā
p̄ciūt. ⁊ ideo p̄solationē interi⁹ nō sentiūt. Sap. iij.
Sapiētiā ⁊ disciplinā q̄ abijcit ifelix ē. ⁊ vacua spes
eor⁹ ⁊ labores sine fructu. Dicit q̄ in palatio iouinia
no erāt duo dolia vini. vnū de amaro vino. aliud de
optimo. ⁊ q̄cūq̄ volebat bibere d̄ optimo oportebat
eū prius bibere de amaro. sic fm Greg. Si mēs appe
tit q̄d demulcet. prius bibat q̄d dolet. ¶ Quarto in tri
bulatiōe calice dñi potat hō ⁊ cybo pascit. Vñ tribu
latio ē calix ⁊ cybo vnde dñs potat ⁊ cybat suos amī
cos. Vñ sic n̄ irasceret hō si rex faceret eū sedere ad
mēsaꝝ suā. ⁊ de cybo suo comedere ⁊ calicē suū pota
re. sic nō d̄z irasci de tribulatione. S̄ q̄dā sunt q̄ nō
multū vident diligere deū. q̄ in mēsa ei⁹ nolūt come
dere. nec de cybo suo potare. i. nolūt aliqd pati p̄

De Tribulatione.

christo. volūt esse socij in lucro ⁊ nō in dāno v'l labo
re cū tñ dicat apłs. ij. **Coz. i.** Si fuerim⁹ socij passio
onū erim⁹ ⁊ consolationū. **Exēplū de malo socio.** Isti
mutuo accipiūt ⁊ nihil soluere volūt. **p̄s. xxxvi.** Du
tuabis pctōr ⁊ c. nō solū hic. s; in futuro Itē tādiu est
moneta vñl ad lucrādū q̄diu est in cursu. mō mone
ta tribulatiōis ⁊ penitētie est in cursu. mō vna denas
riata in h̄ seculo valz centū in alio. **Ezech. iij.** Diem
p̄ anno dedi tibi. Itē ribald⁹ q̄ nō vult vel nō pōt fis
nare d̄ scoto suo i taberna. spoliat v'l pberat ad valo
rē Sic pctōr q̄ nō vlt mō facere pniaz ⁊ soluere qđ
debz in pñti. pberat infirmitate v'l alia tribulatione.
vel soluet centuplū in inferno vel purgatorio **Isid.**
Nequaq̄ de⁹ delinquēt parcat. qm̄ pctōres flagels
lo tpali ad purgationē ferit aut iudicio eterno puni
enduz relinqt. aut ipe hō in seipo punit qđ male ad
misit. **Mora boni mō frāgunť p tribulatiōes ⁊ infir
mitates.** s; sicut vas argenteū reputabunt meliores
⁊ puriores. **Prover. xxv.** Aufer rubiginē de argēto
⁊ egrediet vas purissimū. s; mali nō reparant sicut
vas d̄ terra. **p̄s. ij.** Tāq̄ vas figuli cōfrin. eos. Item
sicut faber limat argentuz vt clarius sit. sic de⁹ suos
affligit vt puriores sint. **Augustin⁹.** Qđ lima ferro.
qđ fornax aurq. qđ flagellum grano. hoc facit tribu
latio viri iusto **Grego. in dial.** Sicut sepe imperis
ti hoies necdū sculpra sigilla vel imagines aspiciūt
⁊ iā q̄st pfecte laudāt. ⁊ tñ artifex p̄siderat. est i mox
laudari iā gaudet. tñ m̄dere meliorādo non desinit.
**Sic plerūq̄ illi q̄s iā pfectos hoies extimāt. adhuc
in oculis sūmi pōtificis aliqd̄ impfctiōis hñt. ⁊ q̄t
diē limat eos infirmitatib; ⁊ tribulatiōib;** Item vi

De Tribulatione. Fo. clxxix

dem⁹ q̄sdā torneamētores ad sonitum tympanoz ⁊ clamorē bedelloz in gladios ruere. pōdera armoz ⁊ duos ictus cū patiētia sufferre p morsello vane laudis. q̄ p gloria eterna modicā p̄niam ferre nolūt. Ad qd̄ admirans Aug. au Deu q̄ dolendū q̄ p̄s dendum. delectat vt culpa impleat. ⁊ nō delectat vt deus acq̄rat. ¶ Quinto in tribulatione hō illuminatur. Thren. iij. Ego vir vidēs paup̄tatē meā in f̄ga indignationis tue. Grego. Oculos q̄s culpa claudie pena apit. Esa. xxviii. Sola vexatio dat intellectuz auditui. ¶ Sexto p tribulationē in regnū introducūt. Math. v. Beati qui p̄secutionē patiūt p̄t̄ insticiā qm̄ ipoz est regnū celoz. Sicut hō tādiu tenet ligatā bestia quā emit in domo sua donec fuerit domestica. ⁊ dimittit eā libere ire p domū suā. Sic de⁹ ligat nos mō tribulationibz ⁊ infirmitatibz in p̄nī: s; p̄o dimittit nos liberos in domo sua celesti. tunc creatura liberabit a seruitute corruptiōis in libertatē gl̄ie filioz dei. Itē in q̄busdā p̄tibz est p̄suetudo q̄ pro festo nuptiaz puue ⁊ amici sponsi ⁊ spōse p̄sueuerunt seinuicē p̄berare dicētes. tene. de nuptijs. Eodē mō o ania scīa sponsa xpi sic te optz in p̄senti anteq̄ cuz gaudio introducaris in thalamū sponsi tui tribulatiōnū seu tētatīonū grauamina sustinere. tene totū ad ludū ⁊ festū nuptiaz. nec ludū puertas ad iniquitatē impatiēter v̄l cū murmure sustinēdo. qz d̄t Seneca. Vir bonus q̄cquid sibi acciderit equo aio sustinebit sciēs hec lege diuina accidisse. Eccli. i. Vsq̄ in tempus sustinebit panēs. ⁊ postea redditio iocūditatis

¶ De Timore dñi Cap. cxi.
Imoz dñi facit multa bona. sed p̄mo d̄ duobz
S. iij

De Timore dñi.

tractem⁹. Timor dñi

Pecm̃ expellit a corde

Custodit a malo culpe

¶ Primo g̃ pecm̃ expel-

lit a corde. Qñ aliquis

magnus dñs vult hospitari in aliq̃ domo premitit
nūciū q̃ domū mūdet ⁊ p̃paret. sic fac̃ de⁹ imitēdo
timorē. **Eccl̃i. i.** Timor dñi expellit pecm̃. Nā q̃ sine
timore est nō poterit iustificari **Idē. ij.** Qui timēt do-
minū p̃parabūt corda sua. s. ad recipiēdū eū. ⁊ in cō-
spectu illius sacrificabūt animas suas. Scđo custos
dit a malo future culpe. **Prover. viij.** Timor domi-
ni odit malū. ⁊ iō nō p̃mittit illud intrare in domum
cordis. Ponit effĩ infernū vlt̃ diē iudiciū q̃si q̃ddā ex
pauētaculū in corde ad terrendū vitia ⁊ demōes. si-
cut hoies solēt ponē in hort̃ suis ad terrēdū aues
Eccl̃i. xxxij. Timēti deū nō occurrēt mala. s. in ten-
tatione de⁹ illū cōseruabit ⁊ liberabit a mal̃. Timor
em̃ est cordis ianitor ⁊ ligatura ab ingressu eius vi-
tia deterrens claua terribili timore inferni ⁊ iudiciū
Eccl̃i. i. Timor dñi scie religiositas. religiositas cus-
todiet ⁊ iustificabit cor. iocunditatē atq; gaudiū da-
bit Timor fures spūales in terra cordis habitātes
crucifigit. **ps. cxvij.** Cōfige timor tuo carnes meas
a iudi. em̃ tuis: q̃ fecisti. de adā: timui. ⁊ de angel̃ ma-
lis. de sodomit̃ ⁊ d̃ diuinit̃ q̃lē vindictā sūp̃sisti. Ti-
mor dñi semp̃ futur̃ iudiciū añ oculos menti gerit
Viero. Siue comedā siue bibā siue aliqd̃ aliud fa-
ciam semp̃ videt̃ aurib; meis intonare illa tuba surgi-
te mortui venite ad iudiciū. Si em̃ tantum timet ali-
q̃s cū scit se reū alicuius criminis in curia iudicis se-
cularis. q̃tū timere debet q̃ tot ⁊ rātoꝝ criminū scit
se reū añ iudicē stricissimū **Viero.** Si tāta cura per

timeſcit iudiciuꝝ pulueris q̄ formidine p̄uidēdū ē ai
diciū maiestatis. Sꝫ attēde q̄ timor ſeruī vel mūda
nº eſt ſicut oſtariº pictº in portꝝ diuini. q̄ eleuata cla
ua videtꝝ p̄cutere velle: ⁊ ingrediētibꝝ ingreſſuꝝ p̄hi
bere. qđ tñ nō facit. Sic timor. q̄ ſine charitate ē vi
detꝝ timoreꝝ expellere. ſꝫ oino nō expellit. qz dñ Aug.
q̄ manet in timore ſeruī peccādi volūtas. ⁊ ſeq̄ret
opº ſi ſperatꝝ ipunitas. Sic timor dei eſt

Sic dei collatio ⁊ p̄ſeruationo

Bonoz op̄ez multiplicatio

Miſericordie repromiſſio

Deiꝝ illuminatio

¶ Prio igit timor

dñi eſt gr̄e colla

tio ⁊ conſeruatio

Berñ. In veritas

te didici nihil eſſe ita efficax ad grām p̄merendaꝝ ⁊
recuperādā ⁊ retinēdam q̄ ſi om̄i tpe inueniaris ni
hil alitꝝ ſapere ſꝫ timere. Time ergo cuz arriferis gr̄
tia. time cū amiſeris. time cum denuo reuertitꝝ. time
cū a deſt gr̄a. ne idigne operis ex ea. time ſubtracta
gr̄a q̄ ſi mor caſurº. time qz derelictꝝ te cuſtodia tua.
ſꝫ ſi redierit gr̄a multo magis ⁊ multo ampliº time.
Timēdū eſt ne forte p̄tingat p̄cti recidiuū. Recides
re em̄ q̄ incidere deteriº eſt: iuxta illud Jo. v. Ecce
ſanº facº es: itaqz ampliº noli peccare. ne deteriº tibi
p̄tingat. Itē timor dñi hoīem meliorat: vñ vnº timēs
deū mille alijs p̄ferat. Eccl. xvi. Melior eſt vnº ti
mēs deū q̄ mille filij ip̄ij Et nota. q̄ q̄ nimis timet pe
nā corpale habebit maiore. q̄ timet p̄uinā irruet ſus
p̄ eū nix Job. vi. Dat. x. Nolite timere eos qui occi
dūt corpº: Au. ſi creature ſeruīꝝ time deū nō illas. qz
oīa ſub ip̄o ſūt. Cupiditate nocēdi hñt. poteſtate aut
ſi ille n̄ dat n̄ hñt. Tñ magna ſapiētia ē dñs timeſc̄ ſp̄
Eccl. xviij. Nō ſa. i oibꝝ metuit. Sedꝝ ē bonoz ope

De Timore dei.

rū multiplicatio. **Eccl. xv.** Qui timer deū faciet bona. **Breg.** Deū timere est nulla q̄ facienda sunt p̄ter-
rire. **Eccl. vii.** Qui timer deum nihil negligit. Ter-
tiuū est miscōie repromissio. **Tob. iij.** Multa bona
hēbim⁹ si timuerim⁹ deū ⁊ recesserim⁹ ab oī p̄cō ⁊
fecerimus bñ p̄mittatur timentib⁹ deum.

Paterna miscōia
Ipalū sufficiētia
Dulcedo interna
Longa vita
Eterna gloria

¶ Primo p̄mittit p̄na miseres-
ricordia. **p̄s. cii.** Quō miseres
pater filioꝝ miser⁹ est dñs ti-
mētib⁹ se **Eccl. i.** Timēti de-
um bñ erit in extremis. **zē. p̄s.**

xxxij. Oculi dñi sup timētes eū. ⁊ in eis q̄ sperāt sup
miscōia ei⁹. **¶** Scōdo p̄mittit ipalū sufficiētia. **p̄s.**
xxxij. Timete dñm oēs scī ei⁹: qm̄ non est inopia ti-
mētib⁹ eū. **glo. tēporaliū.** **Aug.** Pascit p̄tēnentes se.
⁊ d̄serit timētes se. iniust⁹ videret. **¶** Tercio p̄mittit
dulcedo interna. **Eccl. i.** Timor dñi delectabit cor.
⁊ dabit gaudiū ⁊ leticiā in longitudine dīez. **p̄s. xxx.**
q̄ magna multitudo dulcedinis tue dñe quā absco-
disti timētib⁹ te. **glo. quā tamē impius nō sentit.** quia
d̄ febre iniquitatis palatū cordis amisit. **¶** Quarto
p̄mittit plongatio vite. **Prover. x.** Timor dñi appo-
nit dies. ⁊ anni impioꝝ breuiabunt. **Prover. xiiij.** Ti-
mor dñi fons vite indeficiēs vt declinet a ruina mor-
t̄s. **¶** Quinto p̄mittit bñtudo ⁊ eterna gl̄ia **Eccl. p̄.**
Timor dñi gl̄iano ⁊ gl̄ia **Prover. xxvij.** Bñs hō
q̄ semp ē pauid⁹. q̄ p̄o ment̄s est dure corruet in ma-
lū. **Eccl. xxv.** Bñs ē cui donatū est h̄ie timorē dñi.
Itē. xxxiiij. Timentī deū beata est aīa ei⁹. i. habebit
beatitudinē eternam. **¶** Sciendū q̄ debem⁹ timere
deum p̄pter tria.

¶ Primo p̄pter poenit̄iā

Propter potētiā qz inuicibil. qz fortissim⁹ Job. ix.
 Propter sapiētiā. qz infallibil. Si fortitudo qrit
 Propter iusticiā. qz inflexibil. robustissim⁹ est. pl⁹
 em̄ timef pnceps q pī pl⁹ nocere. q̄ balui ei⁹ z pces
 pia meli⁹ obseruant. Et iō cū pncipes tre nō habes
 ant prātē nisi sup diuitias z corpa. de⁹ aut sup h z su
 per aiaz pl⁹ oib⁹ pncipib⁹ z regib⁹ timēd⁹ est Mat.
 x. Nolite timere eos q occidūt corp⁹. aiaz aut n pnt
 occidere. s; pon⁹ eū timete q corp⁹ z aiaz pī mittere
 in gehennā. Mandata pncipū z baluoz sunt obser
 uanda sub pena amittendi tpalia z corpalia. pcepta
 pō z mādata dī sub pena hoz z aiaz. z ideo pcepta
 dei diligēt⁹ obseruāda sunt. ps. cxvij. Tu mandasti
 mādata tua custodiri nimis. ¶ Scdo timēd⁹ est de⁹
 ppter sapiētiā. plus em̄ timef p̄familias qn̄ scit q
 nihil pī cum latere. Talis est xps Heb. iij. Pia nu
 da z apta sūt oclis ei⁹. iij. Re. iij. Timuerūt regē sa
 lomōē vidētes sapiētiā dei esse in illo. ¶ Terno p
 pter iusticiā. Plus em̄ timent hoies in terra iudicem
 quē sciūt a iusticia nec pce nec p̄cio flecti posse. Tas
 lis erit xps in iudicio. Prover. vi. zelus z furor viri
 nō parcer in die vīdicte. nec acquiescet cuiusq; p̄cib⁹
 nec suscipiet p redemptione dona plurima. glo. Ex
 pone de celesti sponso.

¶ De verbo dei.

Sap. cxvij.

v Verbū dei audiendū est Velociter z libēter
 Reuerenter

¶ P̄io dēm⁹ audire ver
 bū dei velocit. z libent

Demoziter

Efficaciter

Sic em̄ paupes festināt

ad portas diuitū vt habeāt refectiōes corpales vni⁹
 dici. z multū infirm⁹ vel debilis est q illuc nō pperat

S v

De Verbo dei.

Sic ad refecionē aie mltō magis debem⁹ currere
Iaco .i. Sit autē oīs hō velox ad audiendū. Itē natu-
ra dedit vnicuiq; vnuz os ⁊ duas aures. vt veloci-
res simus ad audiendū q̃ ad loquēdū. Item homo
habet aures erectas. i. tendentes ad audienda cele-
stia dei p̃ba n̄ pendētes ad trena vt aialia. S; mlti
pra naturā plus hnt aures ad terrena pendētes q̃
ad celestia erectas. ij. Tim. iij. Erūt tps cū sanā do-
ctrinā nō sustinebūt. s; ad sua d̃sideria coaceruabūt
sibi magistros p̃uriētes aurib; ⁊ a p̃tate q̃dē audi-
tū auertēt. ad fabulas aut p̃uerient. ¶ Secdo dēm⁹
audire p̃bum dei reuerent. Stultus est ille qui vult
emere frumentū ṽl vinū ⁊ plus attēdit saccū ṽl do-
lū a q̃ exi q̃ ad frumētū vel vinū. Sic ē ille q̃ attē-
dit in sermone nō q̃d d̃r sed a q̃ d̃r: cū in d̃ns dixerit.
Jo. xliij. Sermonē quē audistis nō est me⁹ ⁊c. Nō
re moueat dicēt; auctoritas nec q̃s dicat. s; q̃d inten-
dit. Au. x. Qui vos audit me audit. ⁊ q̃ vos spernit
me spernit. ⁊ q̃ me spernit. spernit eū q̃ me misit. Itē
sunt q̃dā q̃ audiūt p̃bū dei solo aio audiēdi vt inde
possint loq. q̃ siles sunt leccatorib; q̃ gustāt plura vi-
na. nō vt emāt. s; vt possint dicere alijs. illud bonum
illud meli⁹. Sic isti audiūt nō vt impleant. sed vt lo-
q̃nt ⁊ detrahāt. Itē sunt siles milib; ⁊ clericis qui
vadūt ad nūdinas nō vt emāt ṽl vendāt. s; inde lo-
quant. ps. lxiij. Firmauerunt sibi f̃monē nequā vt re-
ferant. s; bonū vt relinquāt Ezech. xxxij. Audiunt
f̃mōes meos ⁊ nō faciūt eos. s; in canticū oris sui p̃-
tūt illos. ¶ Tertio debem⁹ audire mēoziter Cribzū
si ponat in aqua statim impletur. sed euz extrahitur
vbiū remanet. Sic multi q̃ sermonē audiunt ⁊ pleni

De Verbo dei. Fo. clxxij.

sunt aqua deuotiōis: s; cū recesserint vacui remanēt.
z auditorz memoriā nō hñt. **Eccli. xxi.** **Q**uod fatui q̄si
vas p̄fractū. oēm sapiētiā nō retinebit. Itē licet cor
pus ex cibo nutrit. sic aīa ex verbo dei **Mat. iij.** **N**ō
in solo pane viuit hō. s; in oī p̄bo zc. Quid p̄dest su-
mere cibū q̄ statim emittit. p̄cul cōceptio quā statim
mors seq̄tur. **P**onere aliqd in saccū p̄tusum. **E**xpr̄-
mere figuras in aqua cum eas nō retineat. **S**apere
auē que statim amittit. sic audire verbū dei z proij-
cere illud. **I**stud est p̄gregare merces z mittere eas
in saccum p̄tusum. ¶ **Q**uarto d; audiri efficaciter. i.
cum effectū. **M**ulta deberet p̄fundi cleric⁹ qui p̄ vi-
ginti annos fr̄q̄ntauit scholas z adhuc nescit **Pa-**
ter noster vel **Credo** in deū. **S**ic multi q̄ frequenta-
uerūt s̄mōnes dñi z adhuc ignorāt quō debeār uiue-
re. **Deut. v.** **D**iscite ea z ope adimplete. Itē pluuia
facit exire de terra vermes z bufones z herbas ger-
minare. **S**ic p̄bū dei p̄ciā ab hoīe. z bonū p̄positum
germinare **Esa. lv.** **Q**uō descēdit imber z nix de ce-
lo. z illuc vltra nō reuertit. s; iebuat terrā z infundit
eam z germinare eā facit. z dat semē serenti. z panē
comedēti. sic erit p̄bū meū qđ egrediet de ore meo.
nō reuertet ad me vacuū. s; faciet q̄cūq; volui. z p̄-
sperabit in his ad q̄ misi illud **I**tem fatu⁹ reputaret
ille q̄ ex solo auditu medici crederet se ab egritudi-
ne curari z nō faceret qđ doceret. vel ex aspectu spe-
culi crederet a se deformitatem remoueri. **T**alis est
q̄ p̄bū dei audit z nō fac̄ **Ia. i.** **E**stote factores p̄bi
dei z nō auditores tñ zc. q̄si q̄s auditor ē p̄bi z nō
factor zc. **I**tem si dñs tuus mitteret ad te nunciū su-
um z in ostio solo illū recipes z nō in domo irascere

De Verbo dei:

tur tibi. Nūcius ad te a deo missus est vbu dei Pro
uer. xxy. Sicut aqua frigida anie sitiēti ita nūcius
bon^o de terra longinqua Nūcius iste in ostio recipi
tur nō in domo cū vbu dei solūmō aure corpīs non
corde audif. Isti hñc aures ⁊ nō audiūt. p̄ra Job.
xli. a. auditu auris audiui te. iccirco ⁊ c. Itē surculus
arbori insertus trahit ad se naturā truci. sic vbu dei
cor ad suā naturā trahere d̄r Jac. ij. Suscipite insis
tū vbu qd p̄t saluare aias v̄as. ¶ Scdo vidēdū ē
p̄pter quid audiendū est verbū dei. quia

Animā mūdāt	¶ P̄rio aiam mūdāt a forz
Mentē illuminat	dib p̄ctōz. vt medicina cor
Contractos sanat	p ^o : ⁊ aq vas immūdū. Vlas
Mortuos resuscitat	eñ cui frequēter aq infundit

(licz aquā nō retineat) est mūdi^o q̄ si nō infundes
ref. sic ille q̄ frequēter audit vbu dei q̄ q̄ non audis
Jo. xv. a. Vos mūdi estis p̄pter sermonē quē locut^o
sū vobis. Nota duobz modis valz verbū dei ad mū
diciā cordis P̄rio qz oñdit maculas cordis. ⁊ iō d̄r
speculū. Scdo qz dat aq̄ gr̄e ad abluēdū Prover.
xi. Doctrina bona dat gr̄az ¶ Scdo audiēdū est v
bu dei. qz illuminat mentē. si aliq̄s venissz d̄ long. nq̄s
paribz ⁊ appoxtassz tā p̄ciosas reliq̄as q̄ cer^o esset
indubitan^o q̄ tactu eaz cec^o illuminaret. claud^o eri
geret. mortu^o suscitaret. insano s̄sus redderet. null^o
esset q̄ nō accederet ad tales reliq̄as Nūqd cec^o ē
p̄ctōz q̄ ita cito ponit pedem suū in luto sicut in loco
mūdo. Tbren. iij. e. Errauerūt ceci in plateis. pollui
ti sūt sanguine. i. p̄ctō. Talis p̄mittat se tāgi vbo dei ⁊
illuminabitur. sicut in. ps. cxvij. d̄r. Declaratio s̄mo
dum mox il. ⁊ c. Et lucerna pedibz meis vbum tuū:

De Verbo dei. Fo. clxxxiij.

Neu pegrinant hoies vsq; ad sc̃m Iacobū z vltra
mare p lumine corpis recupando. z forte nō recupe
rāt: z nolūt vsq; ad sermonē laborare p lumine anīe
qđ ibi recuperāt. Prover. vi. e. Dādatuz lucerna: z
lux est ¶ Tercio erigit ptractos Nūqđ nō ptract⁹
est qui mult⁹ annis iacuit in lecto pcti nec fuit in via
recta salut⁹ p vnā diē. veniat ad sermonē z recupa
bit gressū aculeo x̃bi dei Eccl̃s. xi. f. Verba sapien
tū qđ stimuli q̃ faciūt claudos inerta ambulare. Sz
inueniunt hodie muti qui fugiūt smones sicut ptra
ct⁹ q̃ fugiebat sc̃m Martinū ne erigeret. ¶ Quas
to mortuos viuificat. resuscitant mortui in pctis x̃bo
dei Jo. v. d. Amē dico vobis: qz venit hora z nūc ē
qñ mortui audiet vocē filij dei z c. Reliqe nō omnez
lāguorē sanant vl' expellūt Sap. xvi. c. Neq; herba
neq; malagma sanauit eos dñe. sed sermo tuus qui
sanat vniuersa Ecce apparet q̃ maioris efficacie ē
verbū dei q̃ aliq̃ medicine vl' reliquie sc̃tōz. Vnde
mirabile est quō aliq̃s infirm⁹ remanet q̃ nō ad ser
monē vt curet currat Solēt aut hoies p medicis z
medicinis sol' ad reliquias sc̃tōz offerre. sz ad istas
medicinas n̄ optz aliqd dare. nec offert ad reliq̃as
istas nisi intēio z orō. Itē si aliquis haberet lapidē
p̃ciosuz q̃ pualeret omī auro z omī argēto. z oēm in
firmitatē curaret. nō pūceret illū: sz custodiret dilige
ter Sic nec x̃bū dei debz aliq̃s pūcere: sz studiosis
sime custodire. qz pualet omī auro z argēto. ps. cxvi
ij. Bonū mihi lex oris tui sup milia Idē. xvij. Desi
derabilia sup aux z lapidē p̃ciosuz multū. glo. Plus
diligat charitas dei legē q̃ cupiditas auari auruz z
argentū. ¶ De velocitate pueri. omis La. cxxiij.

De Velocitate cōuersionis?

Velocitas p̄uersionis (ei q̄ in iuuentute iugo p̄e
 nitētie se subdit) mlt̄a bona facit. **I**n velocitas
 te cōuersionis multiplex est vtilitas. scz
In bono ope radicans   ¶ Prīmū bonū qđ fac
Ad bonū assuefactio   ¶ Velocitas p̄uersionis est
Vite directio   ¶ in bono ope radicans
Vite melioratio   ¶ Arbor q̄ inuenis planz
Vite assuefactio   ¶ rat nō ē facili postea eradi
 cat. **I**ō d̄r ap̄ls ad Eph. iij. **I**n charitate radicari z
 fūdari vt fructificet in bono ope. qz sicut oīs fructus
 a radice p̄cedit. sic op̄ bonū a charitate. **S**ieg. **N**ō
 habz aliqd viriditatē ram̄ boni op̄s si nō manet in
 radice charitatē. **E**t fūdari. qz sine fundamēto non
 stat dom̄. s3 destructo fundamēto cadit. **C**haritas
 em̄ oīa sustinet. p̄. **C**or. xij. **I**rē bonitas alicui p̄fū
 di⁹ infigit qñ inuenit subiectū magis tenerū z aptū
 ad recipiēdū grām. vsus. **Q**ue semel est imbuta res
 cēs seruabit odorē **T**esta diu. **S**z qñ p̄rarium gr̄e
 dei occupauit boiem. s. p̄ctm̄. difficilius gr̄a dei in eo
 recipit. qz inuenit qđ sibi repugnat. **S**icut materia
 q̄ habz aquā difficilius suscipit ignē. sicut p̄z in can
 dela madefacta vel ligno. **S**ic lathom⁹ z pictor nō
 ita de facili sculpsit vel impingit in lapide habēte for
 mā cōtrariā. sicut in lapide nudo z plano. **D**e facili
 recipit vestis formā rectā si nōdū prauā suscepit. sed
 si p̄rariā vit pōt rectā formā suscipe. **T**enera f̄ga
 si curua fuerit p̄t ad rectitudinē deduci. trahem vero
 null⁹ p̄t reducere **E**t cera dū mollis est recipit imp̄
 sionē sigilli. qđ non facit indurata **E**ccl̄. xxx. **C**urua
 ceruicē filij in iuuentute. tūde latera eius dū infās est:
 ne indurescat z non credat tibi. **P**rouer. xij. **A**dole

De Velocitate conuersiōis. Fo. clxxxiij.

scēs iuxta viā suā etiā cū senuerit nō recedet ab ea.
¶ Scōm est assuefactio ad bonū. vt in tenera etate
caro domes et redigat in spūs futurē. Sic stult⁹ essz
q nō domaret equū suū vsqz q essz senex Sic q nō do
mat carnē suā in adolescētia. sz nutrit eā delicate. ita
q nō pōt eā postea tenere. imo ipa pūcit eū in lutum
pcti. Prouer. xxx. Qui delicate nutrit a pueritia serz
uū. i. cor. p. postea iuenit eū ptumacē. i. spūi repugnā
tē. Apponēdū est sal cibis anteqz putrescāt et pmbz
sca urire incipiāt. et in pncipio egritudinis medicina
qrēda est Eccl. xviij. Ante lāguorē adhibe medici
nā. Perū em psuetudinis ē qsi lāguor inueterat⁹ q
difficilr curat. Eccl. x. Lāguor plixioz grauāt me
dicū. breuē lāguorē pēdit medic⁹ Lepza em innete
rata et gutta inossata nō sō facili curant. Job. xx. Os
sa illi⁹ implebunt vitijs adolescētie ei⁹ Beda sup Lu
cā. Diabol⁹ tāto difficilr dimittit hoiem quāto pas
sedit diutius. sed vult qsi hereditario iure tenere. sic
rustic⁹ terrā quā diu tenuit. Solz dicit q nō pōt fieri
sō pctōre inueterato. et qsi rusticato deuot⁹ miles xpt.
nec de ligno purrido bonū edificijz: nec vet⁹ pānis
pōt tenere futurā: nec vet⁹ canis i vinculo. ps. xxxvij.
Putruerunt et corrupte sūt cica. et c. Itē ignis pcupis
scētie extinguēd⁹ ē dū parū est. qz tūc de facili pōt ex
tigni Fatu⁹ reputaret q expectaret ignē amouere sō
domo sua qusqz eēt magn⁹ et fere tota dom⁹ pbusta.
Sic q in adolescētia nō restringūt carnes suas Ber.
Abscōdi ignē in sinu meo: iā sanie defluēte. exusto iā
latere adhuc psulēdū est an excuriā illū. Nūqd pōt
hō abscōdere ignē in sinu suo q vestimēta illi⁹ si ar
deat ¶ Tertū ē viue directio. qz ex tūc hō incipit res

De Velocitate cōuersionis

gere vitā suā ⁊ dirigere ad portū salutis in mari hui⁹
mūdi vbi sunt picula multa. Sicut em̄ fatu⁹ reputa
ret nauta q̄ expectaret nauē dirigere q̄usq; icideret
in piculū. Sic q̄ vitā suā nō dirigit ad portū salutis
aūq; incidat in piculū mortis. Prover. xv. Vir pru
dēs dirigit gressus suos. Unde sic nauta qñ vult bes
ne gubernare nauē ponit se ⁊ stat in fine nauis. vi vi
deat picula p̄p̄inqua ⁊ remōta ⁊ caueat. Sic debet
facere iuuenis. ponat se in fine nauis. i. vite sue. ⁊ p̄si
deret p̄ncipiū ⁊ mediū vite sue. ⁊ dirigat viā. i. vitā
suam ad bonū exitū p̄ gubernaculū p̄n̄e. qz illic nau
ues p̄trāsibūt. s. p̄ artū foramen mortis. Q̄ lōge aū
⁊ q̄ sollicitē p̄uidēt sibi naute qñ hñt transire piculo
sum passum. Hō dz. Eccli. vii. In oīb; opib; tuis me
morare nouissima tua ⁊ in etnū nō peccabis. De
morare q̄ breuis sit vita ⁊ mors incerta. Prover. x.
Timor dñi apponit dies. Sic thesaur⁹ augmētat ei
q̄ lucy reponat. Exēplū in euāge. d̄ illo q̄ habuit qñ
q̄ talēta. ⁊ aufert ab eo qñ opat. vñ seq̄. Et aū im
pioz breuiabunt. Sic ps̄ alicui⁹ mēbz abscindit ne
totū corrūpat. Nō em̄ dz dari p̄ciosus thesaur⁹ t̄pis
ei q̄ totum dissipat. Bern. nihil p̄ciosius t̄pe. sed heu
nihil vili⁹ hodie reputat. Ideo dz Eccli. v. Ne tar
des p̄ueri ad dñm ⁊c. qz qui aū horā vult māduca
re ante horā dz parare. Uix faciet bonā dietā q̄ ma
ne nō incipit. Irridend⁹ est qui tunc surgit ad opan
dū qñ est ab ope recedēdū. ⁊ tūc vadit seminare qñ
est temp⁹ metēdi. Eccli. iii. Tempus seminādi ⁊ tē
pus metendi. qm̄ subito venit ira illi⁹. Ita cito frans
git vas nouū sicut vetus. ⁊ citius scindit arbor iuue
nis q̄ antiq̄. Esa. xxx. Subito dū nō sperat veniet

De Velocitate conuersiōis: Fo. clxxxv

partio illi⁹. Itē autē qñ videt arcū tensum nō expectat
ictū sagitte. s; an volat. s; miser hō bñ expectat
ictū mortis an persionē. ps. vii. Nisi puerfi fueritis
zē. Itē si hō haberet sagittā in corpe. nō differret ex
trahere vsq; ad mensē. z sagittas pctōz rennet vsq;
ad annū. ps. xxxvii. Om sagitte tue infixę sūt mibi. s.
iniquitates mee. Itē cito surgeret de igne si cecidisset
z in pctō diu iaceret. qđ est ignis vsq; ad psumptionē
deuorās. ¶ Quartū est vite melioratio. qz si vita lō
ga. tota bona melior ē. Aug. Si vita lōga erit vtiq;
tota bona. si multū haberes de frumento vl' vino vel
les q totū esset bonū. z multū doleres si ps aliq; esset
corrupta. q; to magis dēs velle de vita tua q tota sit
bona. Multi tñ laborāt q habeant res pulchras z
bonas pl⁹ q seipsos Aug. Quid te offēdit vita tua
quā solāvis malā. vt inter oia bona tua sol⁹ sis mal⁹
¶ Nunqd diligis res tuas plus q te. Uir p̄t dīari q
mīrimoniu dissipauit. ¶ Q̄ta grā q p̄ualet omni au
ro Prover. x. sup auz z argentū grā bona. quā qui
fuaret facili⁹ diuitijs spūalib; dīari possz. ps. xxxvi.
Custodi innocentia z vide equitatē. De flore iuuetu
tis dz hō offerre deo. nō de residuo vl' fete. qz nō est
ita gratū. Meliora sunt poma iuuenis arboris q ve
teris. p̄mī t̄pis q posterioris. Offerēda sunt dño p̄
ra z poma pulcherrima z nobilia que p̄nt inueniri
¶ See. ix. Quasi vvas i deserto inuent isrl' q si poma
ficulnee. Meliorē pacez facit pugil cum aduersario
cum stat adhuc armatus supra pedes q si ceciderit
z arma pdiderit Eccli. ii. Fili accedens ad seruitutē
dei sta in iusticia z timore. z ppara aiām tuā ad tenta
tionē. Et ap̄ls. i. ad Cor. x. Qui se estimat stare

De Vita presenti.

Videat ne cadat. ¶ Quintū bonū ē vīte affecturāto.
 Bern. securā est vīta vbi pura est p̄scia vbi mors ex-
 pectat cū securitate. ⁊ suscipit euz dulcedine. Sen.
 q̄ pulchz est añ mortē p̄sumare vitā. deinde secure
 expectare aliquā t̄p̄is p̄tē. Securi p̄tē pegrinari q̄ ni-
 hil dēt. sic secure mori q̄ nihil dēt diabolo. q̄ non pec-
 cauit vl̄ tōrā p̄niam fecit. S; heu mutabī p̄cōz ⁊
 nō soluet h. s; in futuro. ⁊ p̄ vno obolo cētū marcas.
 Exēplū de illo q̄ noluit soluere obolū p̄ redemptiōe
 sua. ⁊ de illo q̄ noluit soluere denariū p̄ defectū cor-
 pis. ⁊ soluit postea q̄tuor. p̄s. c. viij. scrutet fenerator
 oēm substantiā ei⁹ ⁊ c. Alieni. i. angeli ei⁹. Iō Prouer.
 v. Filii ne des alienis honozē tuū. ⁊ annos tuos cru-
 deli ⁊ c. De hac materia req̄re supra. caplo d̄ tarde
 penitentib;. Iō d̄r apls Heb. iij. Festinem⁹ ingredi
 m̄ illā req̄em. sicut festinant paupes ad portā diuitis
 q̄n debēt h̄re refectionē vni⁹ diei. ⁊ m̄lū ē debilis q̄
 illuc nō p̄perat. S; dñs parauit nob̄ mensam nō ad
 horā vl̄ diem t̄m. s; imp̄petū. sicut d̄r Mat. xi. Vle-
 nite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis ⁊ c. festine
 m⁹ q̄ ne claudat nob̄ ianua. vel leuet pons m̄scōdie
 q̄ nūc est demissus. ⁊ ne excludamur cū fatius p̄gini-
 bus Mat. xxv. q̄ dicebant. dñe aperi nob̄. audierūt
 nescio vos Vigilem⁹ ergo. qz nescim⁹ diē neq; hor-
 ram nostre vocationis.

¶ De vita p̄nti

Cap. cxxiij.

v Itam presentem comitantur Breuitas

Tediositas	Sicut d̄r Sap. ij. Exiguū ⁊
Defect⁹ necessari⁹	cū tedio ē t̄ps vite n̄re Idē
Irreuocabilitas	in eodē. Umbze ei trāsit⁹ est
t̄ps n̄m ⁊ nō ē reuersio finis n̄ri. Ecce q̄ vitā n̄ram	

De Vita presenti. Fo. clxxvi.

comitat breuitas. qz d: (exiguū est) Est ei vita nra sicut
mīl torrētī q cū ipetu trāsit z cito dīccat vlt sicut arbor
q mltis ānis crescit z subito pstermit. iō d: Job. xij.
Hō nat⁹ d mliere breuiuīcs tpe. Sap. v. Flos na
ti p̄tinuo desinim⁹ eē. Breuitatē seqt̄ tediousitas Vñ
seqt̄ (z cū tedio) Tediosus est ei bonis viuere q d las
bore suo magnā expectāt retributionē. Exēplū pere
grinū q tēdū sp ad patriā suā. z oparij fatigati. cui
tarde ē q̄ finiat dies. ij. Coz. i. Sup̄ modū gaudi su
m⁹ ita vt nos tederet viuere. Tediosus est bonis tot
malaviderē. qz florēt mali z pculcant boni. Eccles. i.
Tedit me vite mee vidētē mala vniuersa eē sub so
le. Permittit ei mali crescere ad malū suū. Exēplū
de porco q dimittit crescere z ipinguari vt occidat.
z fure q semel vel bis dimissus itez in furto dephēs
sus suspendit Job. x. Dimitte me .i. da mihi spaciū.
nō vt gaudeā. s; vt plāgā paululū dolorē meū. z seq
tur. anq; vadā z nō reuertar ad trā tenebrosā. Est
ei ifern⁹ sicut dom⁹ Dedali. cui⁹ facil ē ingress⁹. s; ne
gat egress⁹. Exēplū de nassa quā facile irat piscē. s;
egress⁹ ē ipossibil. Et iō seqt̄ (z nō ē reuersio finis nri)
Ecce irreuocabilitas q seqt̄ tediousitatē. Irreuocabi
lis ē cursus vite nre. sicut aq cursus q instabil z irreu
cabīl est. ij. Reg. xij. Dēs morimur z q̄si aq dilabim
mur in terrā q nō reuertēt. Cōparat etiā vita ista vni
bre q subito sine dilatiōe trāsit. statim apparēs z dis
sparēs. Sap. ij. Umbre ei trāsū⁹ est tps nostz: z nō
est reuersio finis nostri. Exēplo scintille ignis q cito
extinguit. z fumū q cito dispergit. z de rosa q cito rus
bet. z stanz marcescit. i. Thef. v. Cū ei dixerit pax z
securitas. tūc repētī⁹ eis supueniet iterū⁹ Exēplū q

De Vita pñti?

fulgure qđ in instāti dissoluit magnā turrim. Quia
gnō licz reuerti ad vitā bñ debz expendi tps pñens
Pugil cui diceret q aggrederet bellū piculosū. qz n̄
deberet mori nisi de vna morte. dixit. si duas vitas
haberē. vnaz in piculo ponerē. sed qz non habeo nisi
vnā. bene (si possuz) expendā eā. In q parz sanitas
mūdanoz. q totū tps suū expēdūt in vanitatibz. 7 iō
subtrahit eis tanqz pñciosus thesaur⁹ dissipat⁹ Ber:
Nihil pñciosius tpc. s3 hodie nihil vilius reputat⁹ Itē
vitā istā sequit⁹ necessari⁹ defect⁹ cū dolore. ps. xxx.
Defecit in dolore vita mea. Vita ista est sicut mulier
er pñgnās que cū delectatiōe pñcipit. 7 cū dolore par
turit. Sic multi nūc delectant⁹ in ista vita. sed in fine
dolebūt. Vñ vita pñs non est nisi aliq mutatio tēpo
ris. mō gaudēt aliq. modo flēt. Videm⁹ em̄ frequen
ter in eadē ecclia quosdā plorare ppter amicoz exes
qas. alios cātare ppter amicoz nuptias Prouer. xiiij.
Risus dolore miscebit⁹. Si vita scōz cum dolore
deficit. qto magis vita pctōz. qz si pñcindit hortula
n⁹ arborē fructiferā. sterilis 7 nocua debet timere.
Et si defecit iudex in amicū. qto magis in hostem
suū. ps. ciiij. Deficiant pctōres a terra 7 iniqui. ita vt
nō sint. Videm⁹ enā qđ corijs aīaliū sūt sonulares
7 alia qdam humanis vsibz necessaria 7 de scurellis
7 cyphis fractis qdaz alia vtēsilia. S3 cadauer ho
minis ita deficit qđ ad nihil aliud valz vsqz ad genes
ralē resurrectionē. Tūc omēs resurgem⁹ 7 añ tribu
nal chrisi apparebim⁹. 7 d nostris acubz rōez red
dem⁹: recepturi p meritis sicut in hac vita in corpo
re gessimus siue bonū siue malū

¶ De Unitate spūs

Cap. cxxvi

De Unitate spūs: Fo. clxxxvii

Vnitatem oportet nos habere ad illū qui
 Intra nos est   Oportet ḡ q spūs n̄ vnus
 Qui supra nos   sit in seipso p mētis integritatē.
 Qui iuxta nos est   tatē. **Q**uod sit vnus deo p fidē
 et charitatē. **Q**uod sit viuens primo p verā fraternitas
 tē. **P**rimo optz q spūs noster sit vnus in seipso p mētis
 integritatē. qz cordis diuisio ē signū mortis. **O**see.
 1. Diuisū est cor eoz. nūc interibunt. proculdubio q
 diu ē res tādū est vna in se indiuisa. **E**xēplū de par
 tibz dom⁹. quarū nulla p se dicit dom⁹. s; omēs insi
 mul iūcte pstituit domū. vñ **B**oen⁹. Vnū est indiuisū
 in se. ab alijs aut diuisū. **E**git si aia p fluxū affectio
 nū fuerit diuisa. iaz q si nō ē. qz res nō est vna. s; duo
 frustra. **E**xēplū d cultello cuius manubrio diuiso a
 ferro neutra pars est. cultell⁹. sic nec coclear diuisū
 a cauda. **I**te ita est d aia q diuidit affectiones suas
 ad multa. sicut de cādela q tot parietibus adhesit q
 amissa cera vix nisi lichn⁹ remansit in ea. **I**o Cant.
 vi. d aia scā d. Vna est colūba mea. vna est pfecta
 mea. **S**cdo optz q bō sit vnus deo p fidē et chari
 tatē. **F**ides em vnit intellectū. charitas aut affectū. 1.
 Cor. vi. Qui adheret deo vn⁹ spūs est cū eo. **Q**uod
 bona acqrit q bñi bona. imo ei q ē sūmū bonū se p
 amorē vnit. **E**xēplū de paupe q multū appetit mīs
 moniū diuit⁹ ppter bonoz p̄munionē. **S**ap. viij. Sci
 ens qz cōcabit mihi de bonis suis. **E**lenerunt mihi
 oia bona etc. **C**haritas em est tanq; glutinū qd duo
 disparia coniungit. sicut ignis q ferrū ad p̄p̄iā naturam
 trahit. **E**ph. iij. Solliciti seruare vnitatē spūs in v̄
 culo pacis. sine hac vnione nemo viuit. sicut nec corz
 p⁹ sine sui vnione ad aiam. **D**ugo. **S**cio aia q dilec

De Unitate spūs

celo est vita tua. et quā diligis ip̄a in dilectiōis eandē
 altitudinē trāformans ¶ Tercio optz q̄ habeat vni
 tatē cū primo. h̄ etiā sit p̄ fraternā dilectionem. **D**
 gnū est em̄ vt q̄ est vnū cū deo: vnū sit cū oibz q̄ sunt
 vnū cū ip̄o. qz q̄cūqz vni et eidē sūt eadē inter se sunt
 eadē. **C**haritas em̄ est vinculū in q̄ mercator tanq̄
 in fardello oīa bona sua desert ad hospitū suū: qd̄ si
 ruptū fuerit effūdīt totū. **E**xēplū d̄ dolio. de circulo
 et d̄ vinculo **C**oll. iij. sup oīa habete charitatē qd̄ est
 vinculū p̄fectiōis. et pax xp̄i exulteret in cordibz vestris
 in q̄ et vocati estis in vno corpe. ps. cxxij. **E**cce q̄
 bonū et q̄. io. 2c. **S**ic m̄ in vnū q̄ nō in scādālū. alioz
 quā nec bonū nec iocūdū s̄z pessimum et molestissī
 mū. **N**e aut̄ illi p̄ quē iocūdissimū vinculū vnitatis
 rūpīt. iudiciū portabit q̄cūqz sit ille. **I**git̄ si labore
 m̄ bonū est habitare fratres in vnū **E**xēplū d̄ debi
 li boue q̄ cū alio portat qd̄ p̄ se nō poterat portare.
 si q̄stam̄ bonū est habitare ffes in vnū. **N**ulli⁹ ei
 boni sine socio iocūda est possessio. vi d̄ **S**en. **E**xē
 plū d̄ floribz q̄s in vnū cōgregat apis vt mellificet.
Plura grana collecta faciūt acerū. et ex multis mī
 nimis grādis ācerū⁹ erit. **E**ccl̄s. iij. si vn⁹ ceciderit
 ab alio fulciet. **E**cce q̄ bonū est laborātibz. et si dor
 mient̄ duo fouebunt mutuo. vn⁹ quō calefiet. **E**c
 ce q̄ bonū ē d̄scētibz. **M**eli⁹ est ḡ duos eē siml̄ q̄
 vnū. **P**hs. **P**lura bona paucioribz sūt p̄ligēda. li
 gna em̄ parit̄ cōgregata maiore ignē faciūt **M**eli⁹
 est ergo duos 2c. **N**ota q̄ collegiū vnitatis est:
 Cadētibz in remediū ¶ **P**ri⁹ est cadētibz in res
 Resurgētibz in auxiliū mediū qz si vn⁹ ceciderit
 Pugnantibz in p̄sidiū ab alio fulciet. **N**e soli qz

Itinerantibz in ducatu si ceciderit nō bz subleuā
 Patientibz in subsidū tē se Nota d pplo q libera
 Petentibz in suffragiū uir Jonathā a pte damna
 Expectantibz in cautela rū. i. Re. xiiij. Exēplum in
 Gloriantibz in gaudiū dialogo d illo q liberat⁹ est
 a dracōe orōne frat⁹ ¶ Secūdo resurgētibz in auxiliū
 Impossibile est em pces multoz nō exaudiri. Exē
 plū abbat⁹ q facile audit puentū qn sūt aliqd petunt
 Silt⁹ qn oēs ciues vni⁹ ciuitat⁹ petunt al. qd a rege
 nō de facili negat eis. 7 vn⁹ mal⁹ denari⁹ recipit ali
 qn cū mlt⁹ bonis. q sol⁹ refutaret. iō meli⁹ ē eē duos
 simul ¶ Tertio est pugnātibz in p̄sidiū. Nota q̄tiens
 filij isrl⁹ pgregati fuerūt victores exiterūt. disp̄si ho
 vici. Dis ei pugna vnanimit⁹ aggressa victoriā pa
 rit Exēplū d cauda eq q d pilo ad pilū p̄t rūpi. s3 sūt
 nō p̄t. Eccl̄s. iij. Si qsq̄ pualuerit 7 vnū. duo resis
 stēt ei. ¶ 4° Saladin⁹ cū moreret vocauit filios su
 os. 7 iussit q singuli afferrēt virgulas 7 frāgerēt. q̄s
 d facili frēgerūt diuisas. s3 sūt iūctas frāgere n̄ poue
 rūt. Et dixit eis. sic filij si sūt vnū inter vos 7 vnā
 mes nō poterit⁹ vinci nec frangi. s3 diuisi 7 separati
 ceciderunt ¶ Quarto ē patientibz in subsidū Lewis em
 ē sarcia vni q̄ntūq̄ obili qn a pluribz adiunat. Ex
 eplū. neruoz 7 mēbroz corp̄is. qz vnū supportat ali
 ud. Ro. xij. Vnū corp⁹ sum⁹ i xpo. singuli at̄ alt̄ alte
 ri⁹ mēbra ¶ Quinta ē itinerantibz i ducatu In solitudi
 ne qdē optz pductū hīe. n̄ seipz pducere. Silt⁹ i relis
 giōe null⁹ se pducere d3. s3 cōitatē se q̄ Ro. d bob⁹ al
 ligat⁹ iugo. qz vn⁹ n̄ p̄t dimittere aliū nisi frāgat ius
 gū aut rūpat vincitū. 7 sic n̄ pōt trahi a suo iugali.
 Ro. d puer⁹ adherētibz qdrig⁹. De mēbro paralysa

De Vocatione

eo qđ fouet ab altero. ¶ Sexto est petentibz in suffragiū, qđ vn⁹ nō obtinet p se impetrat mltitudo. ij. **Wach.** Cōgregati sūt filij isrl' qđ vir vn⁹ in ecclia, vt peteret auxiliū a dño. Exēplū d elemosynario diuī qđ mltitudinē pauperz ad dandū elemosynā expectat. Qñ apli acceperūt spm scm (Act. ij.) erāt oēs vnanimiter in orōne pseuerātes cū mulieribz. ⁊ maria matre Jesu ⁊ frīb ei⁹. Itē mēbz nō nutrit alimēto corpis nisi qñ vnit in corpe. ¶ Septimo est expectātibz in cautelā. Miles em nō ē secur⁹ extra exercitiū, nec obsessus extra castrū, sic nec fidel' extra cōgregationē bonoz. Exēplū d illo qđ descēdebat ab hierlm in hiericho ⁊ incidit in latrōes. Et de dyna filia Iye. Ben. xxxiij. qđ egressa vt videret mulieres illi⁹ regionis parētibz ⁊ frīb dimissis. quā cū vidisset Syche fili⁹ emor euei pnceps terre illi⁹ adamauit eam ⁊ rapuit ⁊ dormiuit cū illa vi opprimēs virginē. ¶ Octauo est viuētibz in gaudiū. Quid est iocūdius qđ illic esse vbi vna vox letatiū ⁊ vn⁹ ardor cordiū. Amor pfect⁹ est vn⁹ omniū spūs; vbi qđ amat inamissibile est. Hanc vnitatē impetrauit dñs aplis ⁊ fidelibz cū crīs Joā. xviij. Nō p his rogo tm sed p eis qui credituri sunt p verbum eorum in me. vt omnes vnū sint; sicuti tu pater in me. ⁊ ego i te. vt ⁊ ipi in nob vnū sint;

¶ De Vocatione

Cap. cxxvi

v Vcatio solet fieri quadrupliciter. scz

<p>Per lras ¶ Primo cū predicatur tibi offer</p> <p>Per nutum tur tibi littera ex parte dñi tui</p> <p>Per vocem ras dñi sui auditv' legit qđ audit</p> <p>Per nūcios verbū dei. Si fu⁹ alicui⁹ magni</p> <p>dñi cum litteris dñi sui veniret ⁊ apponeret bonum</p>	
--	--

nunciū cū deuorōe ⁊ honore suscipiet. sic ⁊ p̄dicatoꝝ
 debet recipi. **Au. x.** Qui vos recipit me recipit. Sed
 multi sunt q̄ l̄ras dñi sui nō recipiunt nec enā audire
 volūt. nec ad citatiōes ei⁹ veniūt. licz oīa teneāt ab
 eo. Sed ad citatiōes mūdi ⁊ diaboli ad q̄s nō tenet
 cito vadūt. **Prover. p.** Vocauī. scz p̄ l̄ras p̄dicatiōis
 ⁊ renuistis. Item si gallina vocat pullos suos ppter
 miluū. ad ip̄am currūt. ⁊ abscondit eos sub alis. sed
 miserrimus pullus aliqñ cū intēsus est circa spicam
 vnā nō venit ⁊ capit a miluo. Sic miser hō intēsus
 nimis t̄palib⁹ nō vult aliqñ venire qñ vocat. tunc ra
 pit a diabolo. **Hiere. viij.** Ap̄benderūt mēdaciū ⁊
 noluerūt reueri. **Strabile** est canis vocatus a dño
 stari currū ad eū. ⁊ creatura ad creatore. fili⁹ ad pa
 tre seru⁹ ad dñz venire p̄tēnit. **Jo** p̄querit dñs **Job**
 p̄r. **Seruū** meū vocauī ore p̄dicatoꝝ. ⁊ nō r̄ndit mi
 bi. Si rex vocasset suū suū pluries ⁊ p̄tēneret venis
 se. multū indignaret. Et quōsi irascit rex celi q̄ totis
 ens vocat hoīem ⁊ nō vult venire. **Ideo** p̄minat p̄
Isa. lxv. dicēs. Omnes in cede corruetis. pro eo q̄
 vocauī. ⁊ non respondistis mihi. **¶** Secundo vocat
 nuū manus vel signis creaturarū. que nobis inuis
 unt vt ad deum veniamus. **Salus** est monach⁹ q̄
 nō intelligit signa abbatis sui. **Vnde** sequitur **Pro**
uerbioꝝ p̄moxapitulo. **Extendi** manus meas.
 beneficia mea largiēdo: innuendo per hoc vt ad me
 veniretis. sicut vocatur accipiter vel canis cybum
 ostendendo. Sed nota q̄ accipiter saturatus nō res
 dit ad manū. sic nec diues ad deū. sz famelic⁹. .i. pau
 per venit. **Jo** sequit **Prover. i.** Et nō fuit qui aspice
 ret. sed bene fuit qui acciperet. **Stultus** reputaret

De Uocatione:

file qui signū qđ ponit ad vinū. i. circulū veller cū vi
no p vino portare. Sic q̄ ista visibilia (q̄ sūt sic signa
regni celestis) vult cū regno vel p regno Aug. Ne il
lis q̄ diligūt nut^o tuos p te. Isti volūt hīc oua z obo
lum. vinū z nūmū. Hiero. Impossibile ē vt q̄s fruat^r
pntib^{us} bonis z futuris. vt hventrē z ibi mentē imple
at. vt d̄ diuitijs ad diuitias. d̄ delicijs ad d̄licias trā
seat. vt in celo z in terra gl̄osus appareat. ¶ Tercio
vocat voce. i. inspiratiōe. Isa. xxx. Aures tue audiet
vocē postiergū monēris. ps. lxxxvij. Audiat qđ loq̄t i
me dñs de^o: q̄ stat ad hostiū cordis z pulsar. sed mē
ti sunt q̄ ei nō aperiūt. qđ est magna rusticitas n̄ api
re dño suo. hoc est qđ sequit^r Proverb. .i. Desperisti
omē filiū meū. Audis filiū amici tui de reb^{us} suan
dis. z nō audis filiū dei d̄ salute aie tue. ¶ Quarto
vocat p nūciū. i. flagella q̄ deferūt nobis signa salus
is. Sap. xvi. Ad correptionem in breui turbati sunt
signū hñtes salutē. Libēter recipit spōsa nūcios ab
amico suo missos. Sic d̄bem^{us} āplecti tribulatiōes
a fideli amico nob trāsmittas. Proverb. iij. Quē dili
git dñs corripit. z q̄si pater in filio cōplacet sibi. glo.
Tanto min^{us} de flagello q̄ castigamur murmurare
debem^{us}. q̄to in eo paterne dilectiōis pign^{us} mag^{is} ac
cipim^{us}. Isti ḡ nūciū d̄ferūt nob arrā salutē. Heb. xij.
Flagellat oēm filiū quē recipit. Istis nuncijs debes
nuis respondere per
Contritiōē Nō turpit ēūcere. z sine honore remit
tē Confessiōē tere sic d̄z. ij. Reg. x. de hūc̄is Dauid
Satisfactiōē missis ad amonō. Isti nūciū p̄pellūt
nos intrare ad nuptias eternas. vt d̄z Lu. xij. Pō
pelle intrare glo. Qui tribulatiōib^{us} fragi ad amorē

dei redeunt pellunt intrare. Nota quō dñs sollicit⁹
 est de nob: qñ aliq̃s inuitat aliū ad prādendū. veller
 forte q nō veniret: s; dñs nō ita. imo vim inferi vt se
 cum maneam⁹. ⁊ inuitat nos vsq; ad vestiū laniatio
 nē. ⁊ trahit p subtractionē tempaliū aut ifirmitates:
 qd est vestium laniatio. Osee. vndecimo In funicu
 lis Adam traham eos: in funiculis charitatis. quia
 multos seducit prosperitas. quos aduersitas redu
 cit. Hoc patet in paulo quem cecitas ad fidem hu
 miliavit. Et in filio prodigo: quē fames ad patrem
 reuocauit. ⁊ in manasse quē captiuitas ad regnū re
 duxit. Paral. Manasses fecit malū corā dño iux
 ta abominationē gentium. Sequitur in eadem. Se
 duxit iudā ⁊ habitatores hierl'm vt facerēt malū sup
 oēs gentes quas subuerterat dñs a facie filioꝝ isrl.
 locutusq; est dñs ad eum ⁊ ad populū eius. ⁊ atten
 dere noluerunt. Idcirco supinduxit pncipes exerci
 tus regis assyrioꝝ. ceperūtq; Manassen ⁊ vinctuz
 cathenis atq; p pedib; duxerūt eū in babylonē. Qui
 postq; coangustat⁹ est orauit dñm deū suū ⁊ egit pe
 nitentiam valde. qz in deo patrū suoꝝ deprecatus est
 eum ⁊ obsecrauit intente. ⁊ exaudiuit oīones eius re
 duxitq; eū in hierl'm in regnū ei⁹. ⁊ cognouit Ma
 nasses q dñs ip̃e eēt de⁹. S; nota q dñs vocat nos
 Ad fidei illuminationē
 Ad patiētiā ⁊ tolerationē
 Ad q̃etē ⁊ refocillationē
 Ad mūdiciā ⁊ sc̃ificationē
 Ad libertatem
 Ad p̃niam ⁊ satisfactionē
 Ad sui exēplū ⁊ imitationē

¶ Primo vocat nos
 ad fidei illuminationē
 .i. pe. ij. Vos estis ge
 nus electū: regale sa
 cerdotiū: gēs sācta: po
 pul⁹ acq̃sitiōis. vt vir
 tutes annūciēs ei⁹ q

De Vocatione:

de tenebris .s. infidelitatis vocauit nos in admirabile
lumen suum .i. ad fidei quae mentem illuminat. De hoc res
quae supra capitulo de fide ¶ Secundo vocat ad patientiam
et tolerationem .i. Pe. iij. Estote patientes. fraternitas
amatores. misericordes. modesti. humiles. et non
reddentes malum pro malo. nec maledictum pro maledicto.
Sed et conuerso benedicentes. quia in hoc vocati estis ut
benedictionem hereditate possideatis .i. Pe. v. De^o omnis
gratia quae vos vocauit in eternam suam gloriam in christo iesu mor-
dicum passus: ipse perficiet et confirmabit solidabitque. par-
ergo exultet in cordibus vestris: in qua secundum apostolum vos
cati estis. Col. iij. ¶ Tertio vocat nos ad quietem et re-
focillationem Mat. xi. Venite ad me omnes qui laboratis
et onerati estis: et ego reficiam vos Presumptuosus esset
pauper quem rex vocaret ad prandium suum in camera sua
et venire negligeret Et certe qui non audit quando potest. quando
voluerit facere non poterit. sicut patet de virginibus fa-
ctis Matth. xxv. Nouissime perueniunt reliqua etc.
¶ Quarto vocat ad mundiciam et sanctificationem .i.
1 Thes. iij. Non enim vocauit nos de^o in immundiciam
sed in sanctificationem ¶ Quinto vocat nos ad libertatem
Gal. v. Vos in libertatem vocati estis fratres. glo. ut non
timore sed amore seruiatis. tamen ne libertatem in occasio-
nem detis carnis. glo. ne impune vobis peccandum arbi-
tremini. ¶ Sexto vocat nos ad penam et satisfactio-
nem Luc. v. Non enim veni vocare iustos sed peccatores
ad penam: quia non eget qui sani sunt medico. sed qui male ha-
bent Ero. iij. De^o hebreorum vocauit nos ut eam^o viam
triun dierum in solitudine et sacrificem^o domino deo nostro
¶ Septimo vocauit nos ad sui exemplum et imitationem
1 Es. xli. Eius suscitauit ab oriente iustum. vocauit eum

De Voluntate bona. Fo: cxi.

ut seqret se Job. xxiij. Vestigia eius secutus es per me
via eius custodiui et non declinaui ex ea. Mat. xx. Glo
ca oparios et redde illis mercedem. oparios dicit non ocio
sos. Si tu non das ociosis. sed illis tamen qui in vinea tua
operantur. quare a deo expectas mercedem nisi institeris ope
ris pro eo. Sap. x. Reddet deus mercedem laborum sanctorum
suorum. De quolibet istorum membrorum require exponez suo titu
lo.

De Voluntate bona. Cap. cxiij.

Voluntas bona inter alia dona dei videtur esse pri
mum et principale donum quod ad salutem anime datur. Pri
mum est. quia a bona voluntate omne bonum inchoat. princi
pale est quoniam bona voluntate hominibus valius nihil datur.
Sunt quidam mulieres steriles que nunquam concipiunt nec pari
unt. sic sunt multi qui nunquam bonam voluntatem concipiunt. ut per
uersi homines. sed frequenter mala. Adversus est si mulier
et bufonem vel serpentem conciperet. que secundum naturam debet con
cipere hominem. sic est de homine qui creatus est ad habendum
deum si semper habeat venenum peccati in corde. Isti sunt inimici
dei et libenter facerent malum si possent vel auderent.
Si scires quod aliquis vellet te occidere si possent non mul
tum diligeres illum. sic nec deus illum qui est in voluntate pec
candi. quia quantum in ipso est (si possent) iterum christum cruci
figeret. sicut latro libenter furaret si non timeret iudici
um. Aug. Danet in timore semel voluntas peccandi. et
sequitur episcopus si speraret impunitas. Item si sciret aliquis homo
quod uxorem suam libenter relinqueret eum vel cum alio fornicar
et si possent vel auderent. eam quasi adulteram reputaret
sic deus animam malivolam. Mat. v. Qui viderit mulie
rem ad concupiscendum estiam mechatur est eam in corde suo
glo. quia voluntas pro facto reputabitur. Aug. Non solum ap
petere. sed velle appeti criminofus est. Quidam sunt

De Voluntate bona

q̄ bonā volūtatē p̄cipiunt. s̄z nūq̄ ad opus pducunt.
Hi siles sūt q̄busdā mulieribz q̄ cōcipiūt sed nō pa-
rūt. quia partus in vtero suffocat. Et quid prodest
prolē concipere que statim emittitur. vel moritur v̄l
auē capere et statim dimittere. Osee. ix. Effraym q̄s
si auis auolauit Esa. xxiiij. Concipietis ardozem et
parietis stipulaz. Stritus esset ille cui rex vellet das-
se ciuitatē v̄l castrū si differret per mēsez vel p̄ annū
accipere. posset em̄ rex volūtatē v̄l consiliū mutare.
S̄z magis fatu⁹ est ille cui rex celi vult dare regnū
eternū vel grām suā quando differt accipere: ne for-
te accipiat alter. et ip̄e vt indignus expellat. Dath.
xvi. Auferet a vobis regnū dei et dabit̄ gēti facienti
fructus eius. Irē tales sūt similes cuiusdā rustico qui
promisit q̄ faceret volare asinū suū ad talē diē. cum
popul⁹ multus ad spectaculū venisset. dixit q̄ asin⁹
esset infirm⁹ et q̄ mō nō posset volare. s̄z al̄s. Sic fūt
q̄daz q̄ pponūt q̄ asinū. i. corpus suū facient volare
ad religionē vel peregrinat̄: onē. s̄z semp infirmat̄ v̄l
impedit. spūs em̄ prompt⁹ est. caro aut̄ infirma. Isti
sunt siles sacerdoti q̄ pponebat ire romā. et dicebat
q̄ nō poterat in estate ppter calozē. nec in hyeme p-
pter frig⁹ et malas vias. nec in vere ppter cultū agro-
rū et vineaz. nec in autūno ppter messes et vindemias.
Aug. Ligat⁹ erā nō ferro alieno. s̄z mea ferrea vo-
luntate: et inimic⁹ inde fecerat mihi cathenas et con-
strinxerat me. ¶ Quidā sūt qui bonū opus incipiūt
sed nō p̄ficiūt. Esa. xxxvij. Erūt sicut herba tectoruz
que exaruit anteq̄ maturescat. Isti sūt sicut quedaz
mulieres que p̄cipiūt et pariūt s̄z non nutriūt. Quid
p̄dest ignē accēdere q̄ statim exinguit. nec lignis nec

De Voluntate bona Fo. cxcij

flatu nutrit. Debet enim feruor bone voluntatis nut-
 riri sicut ignis lignis. Prover. xvi. Luz defecerint
 ligna extinguetur ignis Item monstruosus est puerum
 ab utero matris egressum crescere in carnem et non
 in ossa. Sic crescere hominem in carnalibus affectum et
 non in ossa spiritum et membra bonorum operum. ¶ Quidam
 sunt sicut lux vespertina que quanto procedit tanto lux
 eius et calor decrescit et umbra crescit. Sic multi qui
 roplus viuunt tanto plus decrescit in eis lux gratie
 et feruor bone voluntatis: et umbra cupiditatis et car-
 nalis amoris semper in eis crescit. Hier. vi. Ule nobis
 quod declinauit dies: et prolixiores facte sunt umbræ ves-
 peri. Sed iusti sunt sicut lux matutina, que quanto
 magis procedit tanto plus calor eius et lux crescit et um-
 bra decrescit. Prover. iij. Iustorum semina quasi lux
 splendens procedit et crescit usque ad perfectam diem.
 Iusti bonum opus percipiunt cogitando. pariunt incipien-
 do. nutriunt perseverando et non deficiendo. usque ad
 finem produciunt plenitudo. Sed sunt quidam qui bonam
 voluntatem dicunt se habere sed prauum opus pa-
 riunt quotidie. quod idem est ac si mulier pareret bufonem
 que concipit hominem. Prover. x. Fructus impij ad
 peccatum:

De Voluntate propria. Cap. cxcvij.

v Voluntas propria magnū malū facit. Vnde cauē-
 dum est a propria voluntate. quia

Dñm suū confundit

Heritū bonū euacuat

Et eternā penā procurat

perat. Osee. x. Confundet isrl in voluntate sua Contra-

riū ei fere semper quod vult accidit. et sic affligit a seipso.

¶ Primo dico quod p-

propria voluntas con-

fundit dñm suū et vius

Contra-

De Voluntate p[ro]pria

Aug. Iussisti dñe et sic est ut pena sit sibi ois inordinat[us] anim[us]. Debet igit[ur] h[om]o p[ro]pria volūtate deserere. exemplo dñi q[ui] d[icitur] **Matth. xvi.** Pater mi si possibile est transeat a me calix iste. verūtamenō sicut ego volo s[ed] sicut tu **Bern.** Quis obstinat[us] non erubescit in sensu suo q[ui] ip[s]a sapiētia suā deserit **Matth. xvi.** Qui vult venire post me abneget semetip[su]m et tollat crucē suam. glo. i. p[ro]pria voluntate. et sequat[ur] me. Et **Job. iiij.** Pellez p[er] pelle et cūcta q[ue] h[ab]et homo dabit pro aia sua. Ne dicat de eo: in qua pelle nat[us] est lup[us] in ea oportet eū mori. Et nota q[uod] pellis quāto subtilior est tāto difficilior ad excorandū. Sic q[ui] plus h[ab]et de subtilitate ingenij vel religionis. difficilior exuunt[ur] a p[ro]pria voluntate. Caput aialis difficili[us] excoriat[ur] q[uam] alia mēbra. Per caput (in q[uo] magis viget sensus cor[poris] q[uam] in ceteris mēbris) signant[ur] plari et illi q[ui] plus vident habere scie[n]tia et discretio[n]is. tales difficili[us] excoriant[ur]. i. exuunt[ur] a p[ro]pria volūtate q[uam] simplices. eo q[uod] in multa sapiētia multa sit indignatio. Irē anguilla pelle h[ab]et lubricā. et vir teneri p[otes]t ad excorandū. sic multū ita lubrici et mobiles sūt q[uod] pelle p[ro]prie volūtatis spoliari nō p[otes]t. sp[iritus] rōnes ad excusandū vel p[ro]radicandū habētes. Ne sunt pelles terre madian. id est p[ro]radicantes. q[uod] b[ea]t[us] p[ro]mptat dñs p[er] **Abacuch. iij.** Turbabūt pelles terre madian. i. in presenti et in futuro iudicio. ¶ Scđo bonū meritū euacuat **Esa. lviij.** Quare ie iunauim[us] et nō asperisti. Et sequitur. ecce in die ieiunij v[est]ri iuenit volūtas v[est]ra. qua fit ut bona tua bona nō sint. Virga q[uo]to pl[us] habet de humore tāto citius flectit. sic q[ui] plus habet d[omi]ni grāa cit[us] obedit. Sic lignū aridū cito frangit[ur] dū flecti credit. sic supbi q[ui] sine hu

more gr̃e sunt flecti nō possūt **Eccl̃i. vi.** Nō te extol-
las in cogitatōe aie tue velut taur⁹ .ne forte elidat⁹
virt⁹ tua p stulticiā ⁊ comedas folia tua ⁊ fruct⁹ tu-
os pdas. ⁊ relinquareis velut lignū aridū in deserto. i.
sine merito: Sic arcus a pte vētris multū p̃ incurua-
ri. s. a pte dorsī nō. s. frāgīl. Sic mlti in p̃speris obe-
diūt ⁊ in his q̃ corp⁹ dlectāt. s. i duris laborib⁹ ⁊ ad-
uersis refugiūt ⁊ recalcitrāt. sicut equ⁹ hñs dorsū ex-
coriatū p̃tra on⁹. nō antēdentes qđ dī Bre. q̃ obedī-
entia q̃to plus habet de suō tanto minōris meriti.
¶ Tercio. qz morte et̃na dignū efficit **Ber.** Quid
odit de⁹ aut qđ punit nisi pp̃riā volūtātē. cessz pp̃ria
volūtas ⁊ infern⁹ nō erit. Talis raptor ⁊ fur pbat.
qz dominiū sue volūtatis qđ in deū ⁊ in plātū trāstū
lerat vult habere. ⁊ sic accipit alienuz. Et iō qz vult
deo subtrahere qđ suū est. iustū est vt beneficijs eius
puef **Breg.** Iustū est vt ab eius beneficijs sit q̃libet
alien⁹ qui illius iussionib⁹ nō vult esse subiectus. S. z
qui seipm vinceret magnū p̃miū acq̃reret. qz fortius
est seipm vincere q̃ gentē multā. qz q̃ p̃tra se pugnat
ex dimidio se pugnat. sed cū pugnat p̃tra aliū ex to-
to se pugnat. Dulci em̃ vrbes ⁊ regna sibi subiugas
uerūt. s. n̄ seipos. **Jo dī Ben.** Qui se vincit p̃tra oīa.

¶ De Virginitate Cap. cxxix. (fortis est
v **Virginitas** cōmendat p̃pter mltā digna lau-
de ⁊ excellēcias que sunt in virgine. quia

Christi sponsa ⁊ socia
Cordis ⁊ corpis mūdicia
Thesauri p̃ciositas
Angelozum p̃formitas
Corporis ⁊ aie integritas

¶ Primuz igit in vir-
gine est. quia christi
sponsa ⁊ socia. ij. **Co-**
linthiozuz. vndecimo
Despondi ei vos vnt

De Virginitate.

Interior conformitas viro virginem castam
Remuneratiois incompabilitas. exhibere xpo. **Leuit.**
xii. Preceptum est summo sacerdoti virginem tamen ducere
uxorem. scilicet viduam et repudiatam et sordidam et meretricem non
accipiet. Per ista verba quattuor genera mulierum (quae
a matrimonio summi sacerdotis repelluntur) signifi-
cant quattuor genera hominum quae a matrimonio christi
excluduntur. Per viduam intelligitur anima cui mortuus est
carnalis usus scilicet non affectus. quam sola necessitas trahit
a malo. non charitas. quia talis potest dici vidua de viuo
marito: quae lambit ubi mordere non potest. id est delecta-
tiones peritias (quas habere non poterit) cupit. sicut canis lin-
git bastile et scutellam post cybum. De tali dicit apostolus
ad **Timo. v.** Vidua in deliciis viuens mortua est. ta-
lis enim vidua quando contingit ei aliquid quod ei non placet
plangit et recogitat maritum suum mortuum. quousque fuerit
pessimus. Talis est anima quae quando contingit ei aliquid aduersa-
ri se suspirat ad ea quae dimisit. ut filii israel ad ollas car-
nium in egypto. Secundo per repudiatam intelliguntur illi quos
mundana negotia repudiant. et ad illa se ingerunt non vo-
cati a mundo continentur et opprimuntur. et mundum non con-
tinent. sicut meretrix a leccatore suo non recedit. licet
ab eo frequenter habere et cum eo multas molestias susti-
neat **Aug.** Ecce turbat mundus et amat. quod si tranquillus
esset. Quomodo inhereret formoso quod sic amplectitur fes-
tidum. Sic enim una anima non potest esse habitatrix duorum cor-
porum ita amor dei et amor mundi non possunt simul in eadem
anima dominari. Unde idem **Aug.** Totum exigit te qui totum se-
cit te. Item tales vere possunt comparari leccatoribus quod in curijs
principum bonis nutriti mortuelli. licet sustinent et licentur
mur. tamen expulsi per unum ostium redeunt per aliud.

Sic quidam sunt illecti ita delectationibus mundi et illecebris quod licet aduersitantibus et molestiis impugnentur. tamen ab eo non recedunt. Contra quos **Eccli. xix.** Diminuum pro magno placeat tibi. et improprium pergrinationis tue non sustinebis. Per sordida intelligitur anima que immundis affectibus maculatur. Si vis ergo desponsari a christo auferas tibi vestimenta sordida. iuxta verbum **Zacharie.** Exemplum sicut in veste alba iurpior est macula et facilius apparet. sic in virgine. sicut soleni facere virgines maritande: abdicere scilicet sordida vestimenta. sic et tu sordida opera. ut in omni tempe vestimenta tua sint candida. Unde apostolus ad **Ro. xij.** Abijciamus opera tenebrarum et induamur arma lucis. Quarto per meretricem (que cuilibet patet libidini) intelligitur anima que cuilibet cedit tentationi. Et nota quod non dicitur casta mulier que libenter audit verba corruptionis. licet ei sentire nolit. Sic non dicitur casta anima que libenter audit verba carnalia et tentationes diaboli recipit et in eis delectatur. licet per se sentire nolit. Iam dicitur in **Eccliastico. xij.** Attende diligenter auditui tuo quoniam cum subuersione tua ambulas. **¶** Secundum quod virginitem commendat est cordis et corporis mundicia **Apo. xij.** Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coniuncti. Virgines ei sunt. Hieronymus. Illa virginitas hostia christi est cuius nec meretricis cogitatio nec carnis libidomaculat. Castitas ei corporis sine castratione mentis est quasi spica sine grano. bursa sine argento. nux sine nucleo. dolium sine visco. Hi sunt virgines fatue que excluduntur a nuptiis. **Mat. xxv.** quia non habuerunt oleum gratie in vasis suis. virginitas ei sine gratia et charitate est lapas sine oleo et igne. **Glo.** subtrahere oleum lapas non lucet. tolle charitatem castitas.

De Virginitate:

nō placet Ite virginitas corporis plena sordidis desiderijs sitis est latrine hñti orificiū deauratū. ⁊ lāpas di integre plene sceno ⁊ stercore. ⁊ sepulchro exteri⁹ ornato. **Mat. xxiij.** Ne vobis hypocrite. q̄ siles est; sepulchris dealbat;. **Macula** cū veste alba turpi⁹ apparet. sic macula pcti in ḡgine **Ideo** bysso ppat. **Prover. vlt.** Purpura ⁊ byssus indumentum eius **¶ Tertiu** est thesauri p̄ciositas. iō gēme ppat. **Au.** Virginitas est gēma p̄ciosa ⁊ thesaur⁹ **Math. xij.** Sile est regnū celoz thesauro abscondito in agro. **Iob. xxxvij.** Nūqd ingressus es thesauros nūis id est ḡginitatis. aut thesauros grandinis. i. castitatis ⁊ p̄nētie. **Om̄is** ponderatio cuiuscūq; rei tpalis cuiuscūq; pōderis sit ⁊ valoris. non est digna p̄nētis aie. **Nō** debz eē secur⁹ q̄ inter latrōes tā p̄ciosū thesaur⁹ portat in vase tā fragili. **ij. Cor. iij.** Habemus thesaur⁹ istū in vasis fictilib;. **Bern.** Solēt ḡgines q̄ vere ḡgines sūt semp esse panide ⁊ nūq; secure. **Exēplū** d̄ Bernardo q̄ ppter meretricē clamauit. latro. latro. **¶ Quartū** est angeloz p̄formitas **Hiero** In carne pter carnē viuere nō terrena vita est s; angelica **Mat. xxij.** In resurrectione nō nubēt neq; nubent. s; erūt sic angeli dei. **Ambro.** Supgredit virginitas p̄ditionē humane nature. p̄ quā hoies angelis assilant. **Maiores** est em̄ victoria virgīnū q̄ angeloz. **Angeli** em̄ sine carne viuūt virgines p̄o cū carne corruptibili triumphant. **Et nota** q̄ virgines dñt esse solitarie ⁊ syluestres: nō multuz affabiles **Syluestria** aut̄ aīalta pulchriorē pellē hñt q̄ domestica. ⁊ car⁹ syluester q̄ domestic⁹. sic ḡgines syluestres pulchriores interi⁹ solēt esse q̄ affabiles. familiari

De Virginitate. Fo. cxcv

tas em̄ ⁊ affabilitas viā parāt ad luxurias. **Gen. xix.**
Nec stes in oī circa regiōe ⁊ c. **Ber. O** h̄go sc̄a sola
 esto. vt illi soli placeas quē sol i in oibz elegisti. Fuge
 publicū. fuge ipos domesticos. an ignoras te verēcū
 dū h̄ie spōsū. q̄ neq̄q̄ ceteris p̄ntibz suā velit exhibe
 re p̄sentā. ¶ **Quintū** est cordis ⁊ corpis integritas
Cyprian⁹. Virginitas ē op⁹ integrū atq̄ incorruptū
Jo virginitas d̄r lāpas qz sicut lāpas p̄fracta nō re
 parat. sic virginitas amissa nō recuperat. Si āt ali
 qs amiserit p̄ginitatē suā. si totū mūdū daret plenuz
 auro nō recuperaret eā. **Amos. v.** Virgo israel pie
 tra est in terrā suā. nō est q̄ suscitaret eā ¶ **Sextū** est in
 terior formositas quā req̄rit de⁹ in spōsa sua. **Can. i.**
 ¶ **Ostēde** mihi faciē tuā. s. interiorē: q̄ mihi placet.
Pulchritudo em̄ exterior est sicut pictura in pariete
 tolle picturā de pariete ⁊ apparebit lutū qd̄ erat ins
 teri⁹ **Est** enā vt pulchritudo floris. **Esa. xl.** Dis cas
 ro fenū ⁊ c. **Jo** d̄r **Prover. vi.** Fallax grā ⁊ vana est
 pulchritudo. **Pulchritudo** q̄ in vestibz est pulchritu
 do accōmodata est. vt pulchritudo ouicule. **Vultū**
 erubesceret nobilē si opteret eū mēdicare ab ignobili
 bz. sic erubescere d̄z hō qn̄ a vermibz ⁊ ouibz mendi
 cat pulchritudinē exteriorē cui pulchritudo natural
 sufficere deberet. sicut sufficit alijs creaturis. vt soli
 ⁊ rose. **Elestes** te ornāt pulchritudo essz si tu eas oz
 nares. **Jo.** ornauz q̄redo ostēdis te eē turpē. **Decoz**
 q̄ cū veste induit ⁊ cū veste deponit. ipi⁹ vestis pul
 chritudo est nō vestiti. **Bern.** Fulgēt monilibz ⁊ sor
 det monibz ¶ **Septimū** ē remunerationis incōpara
 bilitas. **Ibi** ei dēbet aureola ⁊ fruct⁹ cētesim⁹ **Esa.**
lvi. **Hec** d̄r dñs eunuchis q̄ custodiunt t̄ba ⁊ eloq̄a

De Usurario.

mea: dabo eis locū in domo mea. ⁊ nō mē meli⁹ a filiis ⁊ filiabus Sap. iij. Felix ē steril⁹ ⁊ iconquata: q̄ ne sciūg hoꝝ in delicto: habebit fructū i respectōe animaz scāz.

¶ De Usurario Cap. cxxx.

v Usurari⁹ laborat stulticia multiplici. Prima est. qz cū lucrari desiderat nō vult fenerari cū magno lucro ⁊ sine pctō: s; ibi fenerat vbi parū est lucrū ⁊ magnū pctm. Aug. Cur miser hō fenerariis homi. fenerare deo ⁊ cētuplū accipies. ⁊ vitā eternā possidebis. ¶ Secūda stulticia ē. qz ipe accipit pign⁹ sup p̄ciosiorē thesaur⁹ quē habz. i. sup aiām suā: ⁊ ad magnā vsurā pene largi⁹ expēdit seipz q̄ expēderet sup deteri⁹ pign⁹ qd ipe hz. Un filis est aialib; empt⁹ a carnificib; q̄ ad occidendū ipinguat p q̄b; qd carnifex expēderit sup ipā expēdit. De h; d; Be re. xij. Cōgrega eos tanq; gregē ad victimā. ⁊ scīfifica eos tāq; ea q̄ solēt imolari. ¶ Tertia stulticia ē iniquitas magna. qz vēdit qd cōe est oib; .s. tps. ⁊ iō a iusto iudice punit tps indigētia: qz viri sāguinū ⁊ dolosi nō dimidiabūt dies suos. Itē qz vēdit reqz nō eis ⁊ lucē diei. merito vtroq; in futuro carebit. Jō fatu⁹ ē sacerdos q̄ p̄ eo cātat reqē. qz scriptū ē Eze. vij. Qui vēdit ad id qd vēdidit nō reuertet. Quarta. qz vēdit paup; qd in lege nature. scripture. ⁊ euāgelica d; ei In lege nature debz hō hōi supplere defect⁹. quā legē creature inaiate vident manifeste implere. Flui⁹ em̄ inueniēs vacuitatē fouee. nō p̄transibit donec repleuerit. Mat. vij. Quēcūq; vultis vrfaciāt vob; hoīes. ⁊ vos facite illis. Itē lege mosaica siue scripture debz hō hōi indigenti sine lucro pecuniā mutuari. Exi. xxv. Pecuniā tuā non dabis ad

De Usurario. / Fo. cxcvi

vsurā fratri tuo. ⁊ frugū supabundātiā nō exiges.
 Itē in lege euāgelica p̄cipitur dare indigēti **Lu. vi**
Dare mutuū nihil in dō sperātes. ¶ Quinta ē. qz res
 q̄ nō viuūt vult parere. qd̄ est p̄tra naturā **Vult enī**
 nūmos (q̄ nō viuūt) singul' dieb' vlt' mētib' alios nū-
 mos parere. ⁊ frumētū in area vlt' iā p̄sūptū vult sibi
 parere aliud frumentū. **Vult enī** pecuniā suā opari
 dū ip̄e q̄escit. in omī die: in omī hora opat'. Sicut il-
 le q̄ colligebat ligna in sabbato. q̄ lapidat' est. **vt d̄s**
Matth. x. v. Quid fiet d̄ vsurario q̄ omī die ⁊ omī se-
 sto fac' suos oparios opari. ¶ Sexta ē. qz nō vult re-
 stituere aliena vt a laq̄o diaboli ⁊ pena etna liberet'
 cū tñ aues qñ laqueū sentiūt potius dimittūt pedes
 vel alam q̄ non euadant. **Ecc̄s. x.** Quomodo ca-
 piuntur pisces hamo ⁊ c. Peior est iuda qui reddidit
 denarios pro quibus vendiderat christum. ⁊ in
 ferno qui reddidit quod suū non erat in passione
 christi. Unde comparat vas paruo de terra quod
 dicit' tyzelire. id est crusellus. quod denarios sigilla-
 tim recipit. sed non possunt inde trahi nisi frāgatur.
 Sic vsurarius denarios cōgregatos reddit in mor-
 te. quia non permittitur portare secū. **Seneca** Aua-
 rus nihil rectum agit nisi cum moritur
 ¶ Septima cū mandatū dederit deus homini qñ
 peccauit (**Genes. iij.** In sudore vultus tuis vesceris
 pane tuo) ip̄e plus ⁊ melius vult comedere q̄ alij et
 non laborare. Sed alij laborauerūt. ⁊ vsurarij in la-
 bores eorū introierunt. **p̄s. lxxij.** In labore hominū
 nō sūt: ⁊ cū hoib' nō flagellabunt in purgatorio: sed
 cū demonib' in inferno. **p̄s. xlvij.** Laborabis in eter-
 nū ⁊ viuet adhuc in finem

BB iij

De Veritate.

¶ De Veritate

Cap. cxxxi.

Veritas solet tripliciter distingui. scz

Oris i locutione ⁊ p̃fessione ¶ P̃rio d̃z eē veritas in ope p re
Cordis in cōtinentiōe ⁊ dilectiōe
Opis in satisfactiōe ⁊ remissiōe ciam locutionem
Sach. viij. Veritatez loq̃mini vnusq̃sq̃ cum primo
suo. Un⁹ denari⁹ ver⁹ valz centū falsos. sic vn⁹ hō
verax valet centū mēdaces. ⁊ plus diligit eū de⁹ q̃
centū mēdaces. ps. l. Eccelem veritatē dilexisti. Itē
d̃z esse oris ṽritas p purā p̃fessionē. qz p̃fētēs addu
cit tanq̃ testis in cā dñi p̃ira ip̃m ex quo exigit veri
tas: qz testis falsus nō erit ipunit⁹ Prover. xix. Et q̃
mētis in p̃fessione testis est fraudulēt⁹. Eccl. iij. Pro
aia nra nō p̃fundaris dicere verum. Nota q̃ in veri
tate confessionis.

Anima sanctificat

¶ Anima in veritate con
fessiois sanctificat. Jo. xvij.

A diabolo liberatur

Ab icubis p̃tegatur

¶ Sanctifica eos in veritate

Ad regnū introducitur

¶ Confessiois. qz facta est in

dea. i. confessio. sanctificatio ei⁹. i. a. i. e. A pctō ⁊ diabolo
liberat Joan. viij. Cognoscetis veritatē ⁊ veritas li
berabit vos. Itē p hāc ab icubis inimici. (sicut pugil
clypeo) p̃tegatur. ps. xc. Scuto circūda. te veri. ei⁹. Itē
p hāc in regnū et̃nū ⁊ in eternū introducitur Esa. xvi.
Aperte portas ⁊ ingrediet gens iusta custodiēs ṽrita
tem. ¶ Scdō est ṽritas cordis in p̃tinentiōe ṽl dilectio
ne. i. Joā. iij. Nō diligam⁹ p̃bo neq̃ lingua. s̃ opere
⁊ veritate. Bern. Ille neq̃ deū amat q̃ mundū (quē
amat) q̃rit. nec q̃ illi⁹ fructū aut meritū sui amoris p̃t
deū q̃rit. p certo deū nō diligit. s̃ sua. vt meretur lec
tatore q̃d inuenit qd rodar. ps. xlvij. Confitebit ei

De Videndo deum: Fo. cxcvii;

hi cū bñfeceris ei. ¶ Tercio est vitas opis. Eph. iij.
Veritatē faciētes in charitate crescām in illo p oia
Nota q sunt qdā falsi nūcū q portāt arma regis pi
cta in pūde. s; int^o nō hūi lras neq; sigillū ei^o. Tas
les sunt hypocrite q nō operant intētiōe placēdi deo
s; mūdo. z iō opa eoz vt falsi testes in iudicio cōdēs
nabunt qñ libi psciaz apti erūt. z dicet eis. Nescio
vos. Itē volenti dītari nō sufficit ei nisi annuatim cre
scat in aliq census su^o Silt desiderās dītari in spūa
libi bonis. dz annuatim z q̄tidie bona sua amplias
re. vt dz. i. Thef. iij. Ambuletis vt abūdetis magis

¶ De Videndo deū Cap. cxxxij.

v Idere dēmus deū. ps. lxxxij. Respice in fa
ciem xpī tui. Joā. xij. Nōne volum^o iesuz vide
re. In quo debemus duo videre. scz

Christi verba ¶ Primo debem^o videre ei^o ver
Et eius opera ba. viere. ij. Videte p̄bū dñi. i. ins
telligite. Agar vidit in deserto puteū aq vidēt z vi
uēt. i. sacra scripturā q facit vidēt Prover. vi. Quā
datū lucerna est z lex lux. z viuere Joan. vi. Verba
q ego loquor vobis spūs z vita sunt. ¶ Scdo debe
m^o vider eius opera. ps. xlv. Venite z videte ope
ra domini

¶ De primo Exod. iij. Apparuit domi
Primo opus incarnationis n^o moisi in flāma
Scdo opus nostre redēptiōis n^o moisi in flāma
ignis de medio rubi. z videbat q rubi arderet z nō
pbureref. Dixit ergo moyses. vada z videbo visio
nē hāc magnā. qre nō pburat rubus Ignis in rubo
deitas in carne. Deut. iij. Deus cōsumens est. rubi
ppter asperitatē hūilitatē significat. Multa ei dura
z aspera p nob i cruce sustinuit. Esa. liij. Uere lan

BB v

De Videndo deum.

guozes nostros ipe tulit zc: ¶ Secdo opus nostre redemptionis. Cant. iij. Egredimini filie syon z videte regē salomonē in diadēate zc. Thren. i. O vos oēs q trāsuis p viā. auēdite zc. Heb. xij. Recognite eū zc. Iō filij israel aspiciētes serpētē eneū sanabant a moribz serpēū. gl. vidētes āgustias xpī facili⁹ vras portabitis. Exemplū d iuvene cui dñs oñdit vuln⁹ lateris i mēsa. ¶ Tertio debem⁹ videre nosmenpos ij. epla Joānis Videte vosmenpos ne pñtis quod operati estis. Et nota q debem⁹ videre circa

Vocationem nostram ad fidē	¶ Primo debes
Defect⁹ z pctā nra ad humiliādū	nus videre cir
Iustos hoies ad imitandum	ca nos vocatio
Insidias demonū ad p̄cauendū	nē nostrā ad fi

dē. i. Cor. i. Videte vocationē vestrā fr̄es. qz nō mlti sapiētes sm carnē. nō multi potētes. nō multi nobiles. Sz q stulta sunt mundi. i. q̄s mūd⁹ stultos reputat elegit de⁹ vt pfundat sapiētes. z infirma mūdī. i. paupes q null⁹ erant potētie elegit de⁹ vt pfundat fortia. z ignobilia z cōtēpibilia mūdī. i. q oīno nihil vident valere elegit de⁹ z ea q nō sunt. vt ea q sunt destrueret. vt nō gl̄iet ois caro in p̄spectu ei⁹. ¶ Secūdo debem⁹ videre defect⁹ nros z pctā ad humiliādū nos. Hier. ij. Glide vias tuas in cōualle: scito qd feceris. Augu. Nō si te videres tibi displiceres nunc aut quia te non vides tibi places z mihi displiceres. ¶ Tertio debemus videre circa nos iustos homines ad imitanduz. ad Hebreos. xij. Demētoze prepositorum vestroz qui vobis locuti sunt verbuz dei: quozum intuentes exitum cōuersationis: imitas mini fidem. Gal. xi. Quid existis in desertum vs

dere arūdinē vento āgitatā: sed qđ existis videre ho-
minē mollibz vestitū. quasi diceret nō. S3 quid exis-
tis videre pphetā. etiā dico vobis 7 plus qđ prophe-
tam. quia vera dicit 7 bona facit: Job. xxiiij. Respē-
ciet hoīes. 7 dicet peccavi 7c. Redre d hoc caplo d
exemplo. ¶ Quarto debem⁹ videre insidias diabo-
li ad p̄cauendū Ephes. v. Videte quō caute ambu-
lenis. qz diabol⁹ insidiat vbiqz sic latro mercatoribz
qn nouit eos aliqd portare. ps. cxli. In via hac qua
ambu. abscon. laqueum mihi. Sicut abscondit rete
auibz vel piscibz hamus. ideo caute ambuletis ne ca-
dans. qz via laboriosa. p. Cor. ix. Qui se existimat
stare videat ne cadat. ¶ Terno debem⁹ videre ea
q̄ futura sunt. iuxta illud. Glia saperent. qđ dulcis ē
deus. ps. xxxiiij. Sustate 7 videte qm̄ 7c. Et itellige-
rent. i. seipos viderent. Bernardus. Vide vnde ves-
nis 7 erubescere. vbi es 7 ingemisce. quovadis 7 pre-
misce. Ac nouissima prouiderent. Nota de sapiētia
supra. Debemus ergo videre

Diem iudicii vt timeamus ¶ **P**rime debem⁹ vi-
dere diem iudicii vt ti-
Penas inferni vt caueam⁹
meamus. Dan. viij.
Gaudia etna vt appetam⁹
meamus. Dan. viij.
Aspiciebam donec throni positi sunt. 7 antiqu⁹ dies
rum sedit. Et sequitur in eodem. Iudicium sedit 7
libri aperti sunt. Lyce. xxi. Videbunt filium homi-
nis venientē cum potestate magna 7 maiestate Gre-
gori⁹. Illū diez fratres ante oculos cordis ponite. 7
qcqd graue cernit ei⁹ pparatione leuigat. ¶ Scdo
dem⁹ videre penas inferni vt caueam⁹ Esa. xxxviij
Vadā ad portas inferi. s. cogitatione. Ber. Vadā vt
videā 7 timeā 7 euadā. Hier. ij. Scio 7 vidē qđ ma-

De Vita eterna;

lū z amāz est reliq̄sse te dominū deū tuū. z nō esse q̄
morē dñi apud te. **Malū** est ppter penāz acerbias
ic. amāz ppter ppenitātē. **Esa. xxxij.** Quis habitas
hic ex vobis cū ardoribz sempiternis. ¶ **Tertio** d
bem⁹ videre gaudia etna vt appetam⁹. dicētes cū
Stephano **Ecce** video celos apertos zc. **Esa. xxx**
ij. Oculi tui videbūt hierusalez ciuitatē opulentam
Aplūs. i. Cor. xij. Videm⁹ nunc p speculū in enig
mate. tunc aut facit ad faciem

¶ De vita eterna

Cap. cxxxiij.

v **Vita eterna** est vita bñ. sic dī **Aug** **Beata** vi
ta est cū illud qđ homibz optimū est habet et
amat. Si alicui nūciaret qđ essz heres alicuius pos
sessionis vl hereditatiz: vn magn⁹ honoz sibi vl suis
posset euenire. multū gauderet z magnas expensas
faceret. z trāsiret maria z mōtes vt ad hoc possz ve
nire. Et si dimitteret se exheredari: accideret ex pra
uitate magna z defectu cordis **De⁹** aut nūciat ami
cis suis qđ sūt heredes vite z regni etni. **Job. xxxvi.**
Annūciat amico suo qđ possessio eius sit. .i. qđ habeat
ibi ius. z qđ ad eā possit ascendere nisi ex prauitate et
defectu corpis pdat. **Et eiusdez. xxxvij.** **Sup** hoc ex
pauit cor meū z emorū est de loco suo. paz fuit qđ nō
saltaret devētre ob cordis desiderium. **Vita eterna**
debet nobis iure hereditario. **Turpe** est cū terra vē
dit aliq̄. si ab eis qđ sūt de cognatione nō emat. Sic
est qđ nos oēs sum⁹ fratres xpi. vn hereditatez regni
celoz (quā vēditioi exponit) emere debem⁹ **Hiere.**
xxij. **Eine** agrū meū qui est in anathor. **Anathor** em
interpretat gratificatio designātis. z sciat regnū celoz.
qđ est regnum grātū z qđ gratificati possidebunt. **z**

De Vita eterna. Fo. cxcix.

bi em̃ ppetit iure p̃pinq̃tar̃. Itēz libent̃ d̃z res em̃
q̃ d̃s nec falli p̃t nec d̃m̃ficari. Tale est regnū celo
rū q̃ntūcūq̃ p̃stet. Prouer. vii. Cōsideraui agruz z
emit eū. Et sequit̃. gustauit z vidit qz bona est nego
ciatio eius zc. Itē de^o ostēdit vitā etnā multuz vale
re z magnā esse qm̃ tā care vendit eā amicis suis q̃s
nullo mō deciperet. Petr^o emit eā martyrio crucis.
Paulus amputatione capitis. Bartholome^o decor
andē corpis. Stephan^o lapidanōe. Laurēti^o vstis
ōne. Anthoni^o corpis flagellatione z afflictōe. z sic
de reliq̃s. Itē etiā fili^o dei emit eā p̃ suis sequenti
z amicis sanguinis effusione. Magna ergo insania
videt̃ siue temeritas illi^o q̃ credit ad melius for̃ ha
bere vitū q̃ fili^o vel seru^o. vel etiam ip̃e p̃familias.
Sic q̃ paradysū credit z meli^o for̃ habere q̃ sancti
vl̃ etiā ip̃e christus Lu. vii. Nōne oportuit xpm̃ pas
ci zc. Greg. Quis sc̃tōz sine tribulatiōe coronatus
est. sc̃tā p̃cedētiū recolam^o z nō erūt graua q̃ susti
nem^o. Itē si hō tātum laborat p̃ vitā istā q̃ fluida z
misera est q̃ruz debet laborare p̃ vitā eterna Aug.
O amatores mūdi nō est reſes vbi q̃ritis eā beatā
vitā q̃rit̃ in regiōe moris. nō est h. quō ibi beata vita
vbi nec vita. q̃ si amat̃ istā miserā fluidāq̃ vitā vbi
cū tāto labore viuūt̃. quanto magis amare debent̃
illā beatā vitā vbi nullū dolorē sustinebitis. Si hō
tantū cauet a nociuis cibis pro vitā tēporali. quāto
magis cauere debz a p̃iuis op̃ibz q̃b̃ eterna vita
p̃dit̃ Itē hō indigens om̃i bono libēter quereretur pa
triā vbi in bonis om̃ibz abūdaret sine fine. hec est vi
ta eterna Iudi. xviij. Tradet vobis d̃ns locuz in q̃
nullius rei erūt penuria. Deut. viij. Omniū rez abū

De Vita eterna

dantia pfrueris. Aug. Quid p multa vagaris o ho
mūcio qrendo aie tue z corpis tui bonū .ama sūmū
bonū in q sūt oia bona: z sufficit. Quid enim amas
caro mea. qd desideras aia mea. vbi ē qd d amas
qd d desideras. Nota ergo q ibi inuenitur

Pulchritudo venustatis

Fortitudo potestatis

Limpiditudo claritatis

Longitudo diuinitatis

Plenitudo satietatis

Perfecta charitas

Libera libertas

Eterna securitas

Corporum velocitas

Diuitiarum copiositas

Deliciarum voluptas

Concordia z par

Et honor z dignitas

queris pulchritudinē hīc q statim sic flos marcescit
z cadit. z despicias illā q semp durabit. Nec em pul
chritudo dabit humilibz z despectis. Phil. iij. Sal
uatorē expectamus dñm iesū chřstū zc. Si ergo te
pulchritudo delectat ad hāc ciuitatē festina ¶ Se
cūdo ibi inuenit fortitudo potestatis. omipotēs erit
qlibet volūtatē suē sicut deus suē. Nā sicut pōt de
qō vult p seipm. ita poterunt illi qō volāt p ipm. qā
sicut illi nō aliud volēt q qō ipse. ita ipse volēt qd qd
illi volent. z qō ipse volēt nō poterit non esse .ergo si
potentiā desideras illic ppera ¶ Tercio ibi est limpi
tudo claritatis z cognitio veritatis. qz ibi se manifes
stabit ipa p̄itas z sapiētia increata. Tūc cognosce

¶ Primo ibi inuenit

tur pulchritudo ves

nustatis. quia fulges

bunt iusti sic sol in re

gno patris eoz. Abs

solonis formositas

ibi esset deformitas

z m̄ in toto regno

isrl̄ non erat pulchri

or illo. ita q a planta

pedis vsq ad vers

ticē nō erat in eo vl

la macula Cur ergo

a minimo vsq; ad maximuz Bernardus. Cognos-
 scem⁹ patris potētiā. filij sapiētiā. spū sancti benig-
 nissimā clementiā: et ita habebim⁹ illius summe tri-
 nitatis cognitionē. Chrys. Quid est q non sciat qui
 scientē omnia videt. Ioan. xvij. Hec est vita eterna
 vt cognoscāt te solū verū deū et quē misisti iesū xp̄m
 ¶ Quarto erit ibi lōgitudine diuinitatis. Si lōga
 vita et salubris desiderat. ibi ē eterna sanitas. et vite
 eternitas. ibi nullus moritur. qz nullus orit. sed iusti
 in pperuū viuēt. et salus iustoz a domino. vbi nullus
 intrinsecus morbo neq; extrinsec⁹. s; sūma in carne
 sanitas. et in anima tota trāquillitas. qz christus eris
 vita tua: ne te senectus psumat. ¶ Quinto ibi habet
 plenitudo satietatis. vnde. ps. xvi. Satiabor cū ap-
 paruerit gloria tua. Christus enim erit cibus tuus
 ne esurias. potus tuus ne sitias. Apocalip. viij. Non
 esurient neq; sitient amplius. Satiari desiderabunt
 ne satietas generet fastidiū. desiderantes satiabū-
 tur. ne cum anxietate fiat desiderū. In presenti aū
 nō satia ē oculus visu. nec auris impletur audiū. sed
 tunc implebitur in bonis desiderium tuuz ¶ Sexto
 ibi inuenitur pfecta charitas. quia plus diligēt deuz
 q; seipos. et seinuicem tanq; seipos. et tanta vis cha-
 ritatis omnes sibi sociabit. vt qd in se non accepit in
 alio se accepisse gaudeat. Ita vt Petrus in Ioanne
 habebit gloriā virginitatis. Ioannes in petro glo-
 riā passionis. et ita gloria vniuscuiusq; erit omniuz
 et hoc facit coniunctio charitatis. Nota q septē sunt
 glorie speciales quas habent corpora. et septem ani-
 me in corpore qdem habent
 Pulchritudinē ¶ Septimo ibi erit vera liber

De Vita eterna:

Velocitatem
Fortitudinem
Libertatem
Voluptatem
Sanitatem
Immortalitatem
In anima autem habet
Sapientiam
Amicitiam
Concordiam
Potestatem
Honorem
Securitatem
Gaudium
 tas. qz liberabitur creatura a ser-
 uitate corruptionis. in libertate
 glie filiorum dei. Illa qz sursum est
 hierlm libera est: que est mater
 nostra. Si care aliqui homo emit
 libertatem temporalem quare non
 eternam. ¶ Octauo eterna secu-
 ritas ibi habetur. Quinque enim in
 omni tranquillitate. qz iustorum aie
 in manu dei sunt etc. Ber. O ci-
 uitas celestis. mansio securus. pas-
 tria totum continens quod delectat.
 populum sine murmure. incole de-
 nullam indigentiam habentes O
 qz gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Si ergo vis esse
 securus ibi habitare stude. Non ibi erit corporum velo-
 citas. Unde si te delectat velocitas. illic velox erit et
 corpus. Sicut sol statim cum nascitur in oriente apparet in
 occidente. ita cito sancti ab oriente in occidentem venire
 possunt. tunc saliet sicut ceruus claudus. vt dicitur Esa. xxxv.
 ¶ Decimo ibi erit diuinarum copiositas. ps. cxi. Gloria
 et diuine in domo eius. deus enim fideles suos suos su-
 pra multa constituet. Breg. Si fratres diuites esse
 cupimus etc. Esa. xxxij. Oculi tui videbunt hierlm ci-
 uitate opulentam. ¶ Undecimo ibi erit deliciarum volu-
 ptas. Omnes delicie que sunt in mundo et eternisqz in
 die iudicii minores sunt respectu illius suauitatis qz sit
 vna gutta aque respectu totius maris Bern. Tanta
 est suauitas et iocunditas illius celestis prece qz si non ibi
 esse nisi per unum horum moram oculus dies huius vite pleni obli-
 tibus merito contingerent Cui parata omnis aliunde suauis

De Vita eterna. Fo. cci.

nas dolor est. ois iucūditas meror. oīe dulce amara
ois decor sedus. oīe qđcūq; aliud delectari possit
molestum. cum dei bonitas in infinitū excedat om̃s
nem bonitatem **Bernhard⁹**. Si tanta inuenit dela
tatio in porciuncula creature qđ nō p̃r hō ab ea sepa
ri quanta erit in ip̃o creatore. si gutta inebriat. multo
magis fons tor⁹. **Guido cardinal s.** Si diuine boni
tatis vestigia n̄ h̄nt suauitatis. qđ h̄et ip̃e fons pie
tatis de⁹. **Gr̃e sol⁹** odor qđ dat sanctis in p̃nti plus va
let ⁊ delectat q̃ totū gaudiū hui⁹ mundi. qđ erit de
p̃tate dulcedinis **Aug.** Quicqd voles erit. ⁊ qđqd
noles nō erit **Gre.** Nihil exteri⁹ qđ appetat. ⁊ nihil
interi⁹ qđ fastidiat. Cor humanū: cor idigēs. cor ex
p̃tū erūnas. q̃tū gauderes si his oib; abūdāres. iō
vilescūt oia qđ habēt in terris. ¶ **Quoddecimo** ibi erit
p̃cordia ⁊ pax. qz nihil aduersus; nec a seip̃so nec ab
alio quis patiet. qz erit illis oib; vna volūtas. Ideo
in illa eterna patriā vbi immortales erim⁹. nec p̃lia
erūt vlla nec debita. s; vera pax ⁊ gaudiū vbi em̃ in
dei laudib; vacabim⁹ qđ erit oia in oib;. ¶ **Vltimo**
ibi erit honor ⁊ dignitas. Verus honor qui nulli de
igno negabit. nulli indigno p̃cedet. imo filij dei ⁊ dñj
vocabuntur. ps. lxxi. Ego dixi dñj estis ⁊ filij excelsi
oēs ⁊ c. qz ibi erit de⁹ ⁊ ipsi scī Joā. xvij. Volo p̃vte
vbi ego sum illie ⁊ minister meus **Dedignet** g̃ fr̃es
vnusq; nostrū vltra fūire pctō cui tanta p̃mutunt
in celo. ⁊ m̃tra alia qđ ocul⁹ n̄ vidit nec auris audiuit
nec in cor hoīs ascēdit que p̃parauit de⁹ electis suis.
Ad qđ nos pducāt qđ vuit ⁊ regnat in secula seculorū
Amen.

¶ Finis

CC

Incipiūt adaptatiōes.

omnium sermonū in hoc libro cōtentor. put compe
tunt sabbatis dominicis et ferijs totius anni.

In sabbatis ad vespervas. Benedictus dñs deus
in capitulo. Quare benedicend⁹ est deus. Respectu
humilitatem ancille sue ca. de aspectu dei. Lu. i. De
posuit potentes de sede et exaltauit humiles ca. de
exaltatione.

Dñica prima in aduentu. Abijcimus opera tene
brarū id est peccata cap. de peccato. Et induamur
arma lucis. cap. de lumine. Sicut in die honeste am
bulem⁹. c. 8 am. Ro. xij. Bñdici⁹ q̄ veniūm nomie
dñi cap. Quare bñdicendus est deus. Ostende nos
bis dñe misericordiā tuā. cap. de misericordia. Et
sit verbum suum et sanauit eos. cap. de infirmitatib⁹.

Dñica. ij. Quaecūq; scripta sunt ad nostrā doctri
nam scripta sunt. ca. de verbo dei. Deus autē spei re
pleat vos omni gaudio Roma. xv. cap. de gaudio.
Tunc videbunt filium hominis venientem cum po
testate magna et c. cap. de iudicio Luce. xxi.

Dñica. iij. Sic nos existimet homo vt mi. christi
cap. de seruitio. dei. i. Aboz. iij. Nolite añ tem. iudi.
cap. de iudicio. De iudicio temerario ibidem.

Dominica. iij. Gaude in domino semper. ca. de
gaudio. Phil. iij. Et pax dei que exuperat omne sen
sum custodiat. cap. de pace. ibidem.

In vigilia Natalis domini. Sanctificamini omnes.
inter vos enim faciet dominus mirabilia. cap. de san
ctificatione et de mirabilib⁹ Josue. iij. Apparuit grā
In die natiuitatis domini dei omni cap. de gratia.

Tiū.ij. Euangeliso vobis gaudium magnum. ca.
de gaudio **Luce.ij.** Habitantibz in regione vmbre
mortis lux orta est eis. ca. de lumine. **Esa. ix.**

¶ **Dñica** in oct. nat. Tuam ipsius animā pertransi
bit. gla. cap. de gladio **Luce.ij.** Grana dei erat in il
lo. cap. de grana. **ibidem.**

In circūciōe dñi Ut iustificari grā ip̃. ca. de grā
Tiū. iij. Nō ex opibz iusticie q̃ se. nos. s; fm zc. ca. d
misericordia z iusticia. **ibidem.**

In Eph̃ia dñi. Surge illuminare hierl̃m zc. ca.
de lumine **Esa. lx.** Ambulabūt gētes in lumine tuo.
cap. de ambulatione. **ibidē** Ubi est q̃ natus est rex
iudeor. cap. de querendo dño **Barth. ij.**

¶ **Dñica** infra oct. eph̃ie. Nolite p̃formari huic secul
lo. c. de mūdo fugiēdo **Ro. xij.** Nō pl̃ sape q̃ optet
sapere. ca. de sapia. **ibidē** Ego z p̃r tu^s dolentes q̃re
bamus te. ca. de querendo dño **Luce. ij.**

¶ **Dñica**. i. post oct. eph̃ie. Dilectio sine siliatōe. ca.
de amore **Ro. xij.** Dño seruītes. ca. de seruitio dei.
Om̃is terra adoret te. ca. de adoratione. **ibidem.**

¶ **Dñica**. ij. post oct. eph̃ie. Si fieri potest qd̃ ex vo
bis est cum omnibz pacem haben. cap. de pace. **Ro.
xij.** Noli vinci a malo sed vince in bono malum. ca.
de tentatione **ibidez.** Dñe si vis potes me mundare
cap. de immundicia. **Barth. viij.**

¶ **Dñica**. iij. Dilige primū tuū sic teip̃m. ca. d̃ amor
re xp̃i. **Roma. xij.** Ascendente iesu in nauiculā secuti
sunt eū discipuli ei^s. ca. de sequēdo dñm **Mat. viij.**

¶ **Dominica** in septuagesima. Sic pugno non
quali aerem verberans. capitulo d̃ tentatione. p̃me
Choz. ix. Voca operarios zc. cap. de vocatione z d̃

bono ope **D**atib. xx.

Quoniam in sexagesima **L**ibenter gloriabor in infirmitatibus meis. ca. de gl'ia. ij. **C**or. xi. **A**d ipsos credunt et in tempore tenta. re. cap. de fide et tetatione et reciduo **L**u. viij.

Quoniam in quinquagesima **M**aior horum est charitas. ca. de charitate. i. **A**bor. xij. **L**uz esse parvulus loquar ut parvulus. ca. de locutione. **S**apiebam ut parvulus cap. de sapia **C**ogitabam ut parvulus. ca. de cogitatione **F**ides tua te saluum fecit. ca. de fide. ibidem.

In capite ieiunij **C**onvertimini ad me. ca. de velocitate persionis **J**obel. ij. **C**um ieiunatis nolite fieri sicut hypocritae tristes. ca. de abstinencia.

Feria. v. **A**udiu orationem tuam et vidi lachry. tu. ca. de oratione et lachrymis **E**sa. xxxvij. **D**ic mihi verbo et sana. pu. meus. ca. de infirmitate. **D**atib. viij.

Feria. vi. **Q**uare ieiunatum et non asperisti. ca. de abstinencia **E**sa. lvij. **A**ttendite ne iusticia via. sa. co. ho. cap. de iusticia **D**atib. v. **S**abbato **Q**uorundam gebat eum sanabant. ca. de infirmitate **M**arci. vi.

Quoniam in xl. **H**orramur vos ne in va. gra. dei res. ca. de gra. ij. **C**or. vi. **D**uctus est iesus in desertum ut tentaret a diabolo. ca. de tetatione **D**atib. iij.

Feria. ij. **E**go pascam oues meas. ca. de corpore xpi. **E**zech. xxxij. **I**bunt hi in supplicium. iusti in vitam eternam. cap. de inferno et vita eterna. **D**atib. xvj.

Feria. iij. **Q**uerite dominum dum inveniri potest. ca. de querendo domino **E**sa. lv. **D**omus mea domus orationis vo. cap. de domo. **D**atib. xxi. **U**iri nini uire et c. quia penitentia egerunt in predicatione ca. de penitentia. **D**atib. xij.

Feria. iij. Surge comede et bibe. ca. de corpe xpi.
iij. Reg. xix.

Feria. v. Anima que peccauerit ipsa morietur. ca. de morte
Ezech. xviij. Opera que ego facio testimonium per
hibent de me. ca. de ope Ioan. v.

Feria. vi. Iusticia nisi super eum erit. cap. de iusticia.
Ezech. xviij. Ecce sanus factus es. iam noli peccare
et. ca. de infirmitate Ioan. v.

Sabbato Ipse autem deus pacis sanctificet vos
omnia. ca. de sanctificatione. i. Thes. vi. Surgite nolite
timere. ca. de timore Barth. xvij.

¶ Pñcia. ij. Hec est voluntas dei sanctificatio vestra
cap. de sanctificatione. i. Thes. iij. Miserere mei fili
dauid. ca. de misericordia Non vocauit nos. ca. de
vocatione Barth. xv.

Feria. ij. Exaudi domine deus meus orationem serui
tui. cap. de oratione. Dan. ix. In peccato vestro mori
egimini. cap. de peccato et de morte Ioan. viij.

Feria. iij. Offer mihi obsecro buccellam panis. cap.
de corpe xpi. iij. Reg. xvij. Qui se exaltat humiliabitur
et qui se humiliat exaltabitur. cap. de exaltatione Luce. xij.

Feria. iij. Couertet luctum vestrum in gaudium. ca. de
gaudio. Hester. xij. Tradet gentibus ad illudendum
et flagellandum. cap. de passione. Barth. xv.

Feria. v. Ego dominus scrutans cor et probans re
nes. cap. de probatione Hier. xvij. Homo quidam erat
diues qui induebatur purpura et. de diuitiis. Luce.

Feria. vi. Auferetur a vobis regnum (xvi.
dei. cap. quo acquiritur regnum dei Barth. xxi.

Sabbato Pater peccavi in celum et coram te. ca. de
confessione et pueruone Luce. xv.

¶ **Dñica. iij.** Estote imitatores dei. caplo. de sequēdo domino Eph. v. Cum fortis armatus cust. aurū suum in pace zc. cap. de pace. Luce. xi.

Feria. ij. Exaudi deus orationem meam zc. capitulo de oratione. Glade z laua te septies in iordane z munda. capitulo de mundicia. iij. Reg. v.

Feria. iij. Seruus tuus vir meus mortuus est ca. de morte. iij. Regum. iij. Respiciens iesus in discipulos suos. capitulo de aspectu dei. Luce. x.

Feria. iij. Ut probaret vos venit deus. capitulo de phanōe Exod. xx. De corde exeūt cogitationes male. ca. de cogitationibz Dan. xrv.

Feria. v. Salus populi ego suz zc. capitulo d oratione Omnes qui habebant infirmos zc. capitulo de infirmitate Lu. iij.

Feria. vi. Aperi eis domine thesaurum tuum. ca. pitulo de thesauro. Numeri. xx. Ueri adoratores adorabunt patres in spū z veritate. capitulo de adoratione Joannis. iij.

Sabbato. Reuerimini ad iudiciū qm̄ zc. cap. de iudicio; Dan. xij.

¶ **Dominica. iij.** Illa que sursum est hierusalē libera est. ca. de vita eterna. Sequebatur eū multitudo magna. ca. de sequendo dño. In domū dñi letantes ibimus zc. cap. de domo

Feria. ij. Nolite facere domū patris mei domum negotiationis. cap. de domo

Feria. iij. Miseri⁹ est populo domin⁹ de⁹ noster cap. de misericordia. Nolite iudicare sm faciez. cap. de iudicio temerario

Feria. iij. Dū sanctificatus fuero in vo. capitulo

de sanctificatione. De opor^z operari opa etus qui
misit me. ca. de bono opere.

Feria. v. Letetur cor querentium dominū. cap. de
querēdo domus Ecce puer mortuus iacebat in les
culo. ca. de morte.

Feria. vi. Diligebat iesus marthā z lazarus. ca.
de amore. Lazarus amicus noster mortuus est ca.
de amicitia.

Sabbato. Tempore placito exaudiui te. cap. de
oratione Ego sum lux mundi qui sequitur me non
am. in te. ca. de lumine.

Dñica. in passione. Per propriū sanguinem intro
iit cap. de passiōe. Si ego glorifico me gloria mea
nihil est. ca. de gloria.

Feria. ij. Crediderunt viri niniuite. cap. lo. d. fide.
Queritis me z nō inuenietis. ca. de q̄rendo domino

Feria. iij. Paueant habitantes in vniuersa terra
deum. capitulo de timore. Tempus meū nondū ad
uenit. cap. de tempore.

Feria. iij. Diliges primū tuū sicut te ipm. cap. de
amore primi. Opera que ego facio testimoniū pbis
bent de me ca. de bono opere.

Feria. v. Nunc sequimur te in toto corde nostro
capitulo de sequendo domino. Vex lachrymis riga
uit pedes meos.

Feria. vi. Sana me dñe z sa. ca. de infirmitate

Sabbato. Horte turpissima condēnemus eum
capitulo de passione Qui facit peccatum seruus est
peccati. cap. de peccō.

Dñica in ramis palmar. Humiliauit semetipz. ca.
d. hūilitate. Faci⁹ obediēs zc. ca. d. obediētia Prop⁹

qd̄ ⁊ deus exaltauit illum. cap. de exaltatione. Tem-
pus meum prope est. cap. de tempore.

Feria. ii. Qui ambulat in tene. ⁊ c. speret i nomine
domini. cap. de spe. Qui odit animam suam in hoc
mundo. capitulo de odio vite

Feria. iii. Tu autem domine sabaotib qui iudicas
iuste. capitulo de iudicio.

Feria. iiij. Luce eius sanati sumus. ca. de passio-
ne. Conuersus dominus respexit petrum. capitulo
de aspectu dei

Feria. v. Probet autem se homo ⁊ c. ca. de corpore xpi.
Exemplum dedi vobis. ca. de exemplo.

Feria. vi. Christus factus est p nobis ⁊ c. caplo
de passione. Vos omnes qui transitis per via. ca.
pitlo de dolore. Nobis relinquens exemplum. caplo
de exemplo. Ut sequamini. capitulo de sequendo.

Sabbato. Nolite timere. scio enim. caplo d timore
In die pasche Expurgate vetus ⁊ fermentum. caplo
d mundicia. Hec dies quam fecit dominus exultem⁹
⁊ letemur in ea. caplo d gaudio Surrexit nō est hic
ca. de resurrectione

Feria. ii. Nonne oportuit christum pati ⁊ c. caplo
quo acquiritur regnum dei.

Feria. iii. Steuit ⁊ c. ⁊ dixit eis pax vob. ca. d pace.

Feria. iiij. Penitemini. cap. de pnia ⁊ iustificatione.
Venite benedicti patris mei. ca. de ambulatione

Feria. v. Mulier quid ploras. ca. de lachrymis
Quem queris. ca. de querendo domino.

Feria. vi. Christus pro peccatis nostris semel mor-
tuus est. ca. de passione. Videntes cum adorauerunt
caplo de adoratione.

Sabbato. Omnis qui credit in eum non confundetur. ca. de fide

Superedificamini in domos spirituales. ca. de domo

¶ Dominica. i. post pascha Omne quod natum est ex deo vincit mundum etc. ca. de mundo. Hec est victoria que vincit mundum fides. capitulo de fide Pax vobis. ca. de pace.

Quia vidisti me credidisti. capitulo de videndo

¶ Dominica. ii. Christus passus est pro nobis. capitulo de passione. De christo. ca. de sequendo domino. Misericordia domini plena est terra capitulo de misericordia

¶ Dominica. iii. Obsecro vos etc. abstinere a carnali etc. ca. de fide et abstinencia Plorabitis et flebitis vos etc. ca. de lachrymis. Unde autem gaudebitis. ca. de gaudio

¶ Dominica. iiij. Citate domino causa. non quia misericordia. de mirabilibus. Cum venerit ille arguet mundum de peccato. de iusticia et de iudicio. ca. de peccato. de iusticia. de iudicio

¶ Dominica. v. Venite et accipietis. ca. de oratione. Est gaudium vestrum plenum sit. ca. de gaudio

¶ In die ascensionis. Relinquit mundum et vado ad patrem. ca. de mundo. Exaltare domine in virtute tua. ca. de exaltatione

Quis ascendet in montem domini innocens manibus et mundo corde. ca. de innocentia et mundicia

¶ Dominica infra octavam ascensionis. Unusquisque putet accepit gratiam. ca. de gratia. Cum venerit paraclitis qui interpretatur consolator capitulo de consolatione

¶ In die pentecostes. Repleti sunt omnes spiritu sancto. ca. de repletionem. Si quis diligit me servum meum servum. capitulo. de amore dei.

¶ Feria. iiij. Et in nationes gratia spiritus sancti effusa est. ca. de gratia. Aux venit in mundum et dilexerunt homines magis tenebras quam lucem. ca. de lumine

Feria. iij. In simplicitate cordis querite. cap. de
querendo dño. Ego sum panis viuus qui de celo des-
cendit. cap. de corpore christi

Feria. iij. Agens deo et patri. cap. de vocatione
Quos illum sequuntur. quia sciunt voluntatem ei⁹
cap. de sequendo domino.

Feria. v. Factum est gaudiū magnū in illa ciui-
tate. ca. de gaudio. Misit illos p̄dicare regnū dei et
sanare infirmos. ca. de infirmitate.

Feria. vi. Tolle lectum tuum et vade in domū
tuam. cap. de domo.

Sabbato Charitas dei diffusa est. ca. de chari-
tate. Ille singulis manus imponens cura eos. cap.
de infirmitate.

¶ Dñica in trinitate. Gratia dñi nostri iesu xpi. ca. d̄
grā et charitate. Benedicam⁹ patrē et filiū cum sc̄to
spū. cap. quare benedicendus est deus.

¶ Dñica. p. post oct. trinitatis. Si deus dilexit nos
debem⁹ inuicem diligere. ca. de amore proximi. Ho-
mo quidā erat diues. ca. de diuitijs. Domine in tua
misericordia speraui. ca. de misericordia.

¶ Dñica. ij. Nos scim⁹ quomā translaui sumus. ca.
de amore proximi. Homo quidam fecit cenam mas-
gnam. ca. de vocatione

¶ Dñica. iij. Respice in me et misere mei. ca. d̄ aspe-
ctu dei. Humiliamini sub potenti manu dei. vt nos
exal. ca. de exaltatiōe. Gaudiū est angelis dei super
vno pctōre p̄niam agente. ca. de penitentia

¶ Dñica. iij. Dominus illuminatio mea. ca. d̄ lumi-
ne. Estote misericordes. ca. de misericordia. Nolite
iudicare. ca. de iudicio temerario.

¶ Dñica. v. Oēs vnanimēs i orōne estote. ca. d vnt
rare. Relictis oib; secuti sunt eū: ca. de sequēdo dño;
¶ Dñica. vi. Nisi abūdauerit iusticia vestra. ca. d iu
sticia: Nō intrabitis in regnū celoz: ca. quō intrat vlt
acquiratur regnum celorum.

¶ Dñica. vii. Sic exhibuistis mēbra vĩa ca. d fuit so
Accepi iesus septē panes zc. ca. de corpe xpi

¶ Dñica. viii. Suscepim⁹ deus misericordiam tuā
capitulo de misericordia: Non omnis qui dicit mihi
domine domine intrabit in regnum celorum. ca. quō
acquiratur regnum celorum.

¶ Dñica. ix. Tēratio vos n̄ appre. ca. d tēratioe Filij
hui⁹ seculi prudentiores sunt. ca. de sapientia

¶ Dominica. x. Diuisiones gratiarū sunt idem aūt
spiritus: cap. de gratia. Domus mea domus oratio
nis est. cap. de domo.

¶ Dñica. xi. Gĩa dei sum id qđ sum. ca. d gĩa. Ois
qui se exal. bunt. z q se bu. exal. ca. de exaltatiōe

¶ Dñica. xii. Non sumus sufficiētes cogitare aliqd
a nobis quasi ex nobis capitulo d cogitatioe: Aper
te sunt aures eius z solutum est zc. capitulo de aper
tione aurium.

¶ Dñica. xiii. Beati oculi qui vident que vos. vi. ca
pitulo de videre. Diliges dñm deum tuū ex toto cor
de tuo. capitulo de amore dei

¶ Dñica. xiiii. Protector noster aspice. ca. d aspectu
dei Dum irent mundati sunt. ca. de mundicia.

¶ Dñica. xv. Bonū faciētes nō deficiam⁹. ca. d bo
no opere. Nemo potest duob; dominis ser. cap. de
seruicio dei;

¶ Dñica. xvi. In cbaritate radicati: caplo d cbarita

te. Ibat iesus in ciuitatem que vocat naym .z ecce defunctus zc. caplo de morte

¶ Dñica. xviij. Obsecro vos vt digne ambuletis. ca. de ambulatione. Omnis qui se humiliat exaltabit. ca. de exaltatione.

¶ Dñica. xviij. Pa pacē dñe sustinētibz te. ca. d pace Dilige dñm deū tuū ex toto corde tuo. ca. d amore.

¶ Dñica. xix. Sal^o ppli ego sū zc. ca. d orōne dei. Surge tolle lectū tuū z vad i domū tuā. ca. d domo

¶ Dñica. xx. Videte quomodo caute ambuletis ca. de ambulatione. Multi sunt vocati pauci vero electi. ca. de vocatione

¶ Dñica. xxi. Induite vos armaturā dei. cap. de tēratione Erat quidam regulus cuius filius infir. ca. pitulo de infirmitate

¶ Dñica. xxij. Cōfidim⁹ in dño quonā d cepit. ca. de opere bono Miseraus dñs serui illi⁹ dimisit euz capitulo de misericordia

¶ Dñica. xxij. Ego cogito cogitandēs pacis. ca. de cogitandē Inuocabis me z ego exaudia vos. ca. de

¶ Dñica. xxij. Ambuletis digne corā dō. ca. (orōne d ambulatione In di ope bono fructificātes. ca. d ope

¶ Dñica. xxv. In diebz illis saluabit pfi (bono tens. cap. de p̄fessione. Est puer vnus hic qui habz panes hordeaceos. cap. de corpo. e christi

¶ De Dedicatōe. Domū tuā decet sanctitudo. ca. d domo. Sanctificauit tabernaculū suū a iassimus. capitulo de sanctificatione

¶ Explicit tabula applicatio
num de Tempore

**¶ Tabula applicationū de sanctis
currētibz per totum annum.**

¶ In festo sancti Andree. Cōtinuo relictis retribz
secuti sunt dñm. cap. de sequēdo dñō

**¶ Nicolai Bonū est viro cum portauerit iugū dñi
ad adolescentia sua.** cap. de puerione

¶ Lucie Despōdi vos vni viro .ca. de virginitate.

¶ Thome apli Quia vidisti me Thoma credidisti
cap. de videre ⁊ de fide

¶ Stephani Stephanus plen⁹ gratia ⁊ f. capitu.
de gratia ⁊ fortitudine Ecce video celos apertos.
cap. de videre

**¶ Ioannis euāgeliste In medio ecclesie aperuit os
eius.** cap. de apertione ⁊ de repletionē

**¶ Innocētiū Hi sūt qui cū mulieribz nō sūt coinqs
nati.** ca. de virginitate. ⁊ sequēdo dñō

**¶ Thome canua. Qui sequitur iusticiam diligit
tur a domino.** capitulo de amore dei Defecit in dos
loze vita mea. ca. de dolore

¶ Agneris Quia gloriat in dñō. ca. de gloria

¶ Vincētiū Cerramē forte dedit illi. ca. de tētibz

¶ In puerione Pauli Cū aut placuit ei ⁊ c. capitu
lo de deuotionē.

**¶ In purificatione beate marie virginis Suscepis
mus deus misericordiam nram.** ca. de misericordia
Postq̃ impleri sūt dies purificationis. ca. de mūdicia

¶ Agathe Simile est regnū celoz ihe. ab. capitulo
de thesauro

**¶ In Cathedra sancti Petri. Exaltati electuz de
plebe mea.** ca. de exaltationē.

¶ **Matthee** Venite ad me omnes qui labo. capitulo de ambulatione.

¶ **Gregorij** et **Benedicti** Quis putas fidelis seruus ca. de fidelitate

¶ **In annūciatōe dñica.** Que gratia plena. capitulu. de repletionē et probatione. Inuenisti gratia apud deū. caplo de gratia

¶ **Georgij** et **Petri** marty. Beatus vir q̄ suffert tentationem. ca. de tentatione

¶ **Marci** euangeliste Libavit illum pane vite. capitulo de corpore christi.

¶ **Philippi** et **Iacobi.** Philippe q̄ videt me. videt et patrē meū. caplo de videre

¶ **In Inuentione sancte crucis.** Quasi effodientes thesaurum. caplo de thesauro

¶ **Ioannis** ante portā latinā et sicut in eius alio festo

¶ **Barnabe** apli. Hoc est p̄ceptū meū ut diligatis inuicē caplo de amore. primum

¶ **Seruasi** et **Prothasi.** Tāq̄ aut in fornace p̄bati sūt et c. caplo de p̄batione

¶ **Ioannis** et **Pauli** Ecce q̄ bonū et q̄ iocundum. caplo de vnitare.

¶ **Ioannis** baptiste. Ambula corā me. caplo de ambulatione. Dedi te in lucem. cap. de lumine

¶ **Petri** et **Pauli.** Fecit dñs luminaria magna. cap. de lumine
Sancti **Pauli.** Bonū certamen certavi. caplo de tentatione et fidelitate

¶ **Marię** magdalene. Mulier timens deū ip̄a laus dabitur. capitulo de timore. Dimissa sunt ei peccata multa et c. capitulo de amore.

¶ **Iacobi** apli. Occidit aut iacobum fratrem ioh̄is

Mo gladio: caplo de gladio

¶ Beati Dñici. Veritatis fuit in ore eius. caplo
de veritate. **¶ Et iniquitas non est inuenta in labijs**
eius. capitulo de electione et ambulatione. **¶ Vos estis**
lux mundi. ca. de lumine

¶ Laurēcij. Dispsit dedit pauperibz. caplo de elemo
sina **¶ Probasti cor me. ca. de pbanone**

¶ In assumptione marie. Quasi cedr^{us} exal. capitulo
de exaltatione. **¶ Mulier gratiosa inueniet gloriam.**
ca. de gratia et gloria

¶ Bernardi. Os iusti meditabitur sapientiā. caplo
de cogitatione et sapientia

¶ Bartholomei apli. Hoc est preceptum meum et
ca. de amore primi

¶ Augustini. Quasi stella matutina et quasi sol res
fuit. cap. de lumine.

¶ In decollatione Joānis baptiste. Justus de angus
tia liberabitur. ca. de iusticia.

¶ In natiuitate beate Marie Ego mater pulchre
dilectionis. ca. de amore **¶ In me omnis gratia vite et**
vitalis. ca. de gratia. et de spe.

¶ In exaltatione sancte crucis. Ego dñs exaltaui li
gnū humile. cap. de exaltatione.

¶ Mathei apli. Nō veni vocare iustos sed peccatores.

¶ Mauricij Scī p fidē vi. ca. de fidē (ca. de vocatōe

¶ Cosme et Damiani. Sapientiā scōz narrat ppli.

¶ De angelis. Angeli eoz semp (ca. de sapientiā
vidēt faciē patris. capitulo de videre:

¶ Hieronymi. Nemo accēdit lucernā. cap. de lumine

¶ Frāscisci. Tibi aut absit gloriari nisi i crucē. ca. de glia

¶ Luce euāge. Honora medicū ppter necessitatē. cap.

¶ Dionisi. Tanq̃ aurū in fornace (De infirmitatibz)
pbanit electos. ca. de probatione.

¶ Simonis ⁊ Jude. Quis nos separabit a chari-
tate christi. ca. de charitate

¶ De omnibz sanctis. Mirabilis de⁹ in sanctis sus-
cis. cap. de gloria ⁊ de vita eterna

¶ De mortuis. Beati mortui qui in domino moriū-
tur. cap. de morte.

¶ Garmint. Diligētia vltimatio est vita hominis su-
per terram. cap. de tentatione

¶ Explicat tabula thematum

Sequitur Tabula capitulo rum per ordinem alphabeti

De abſtinentia	ca. i.
De adulatione	ca. ij.
De ambitione	ca. iij.
De amicitia dei	ca. iij.
De amore proprio	ca. v.
De amore dei	ca. vi.
De amore proximi	ca. vii.
De amore inimicorum	ca. viij.
De aspectu dei in nobis	ca. ix.
Quo acquiritur regnum celorum	ca. x.
De apertione aurium	ca. xi.
De ambulare	ca. xij.
De benedicendo deo	ca. xij.
De charitate	ca. xij.
De cogitatione	ca. xv.
De custodia cordis	ca. xvi.
De contritione	ca. xvij.
De confessione	ca. xvij.
De chorearibus	ca. xix.
De cogitatione hominis	ca. xix.
De consolatione	ca. xxi.
De compassione	ca. xxi.
De consuetudine	ca. xxij.
De correctione	ca. xxij.
De corpore christi	ca. xxv.
De deſideriis	ca. xxvi.

DD

De dono
De detractione
De duricia cordis
De diuitijs
De dolore
De elemosyna
De ebrietate
De erubescētia
De exemplo
De excommunicatione
De exaltatione
De fide
Historia d fide
Item de eodem
De fidelitate
De fortitudine
De gaudio
De gloria
De gratia
De gladio
De gula
De humilitate
De iactantia
De innocentia
De instabilitate
De ira
De infirmitate
De inuidia
De inferno
De iudicio generali

ca. xlvij.
 ca. xlvij.
 ca. xlix.
 c. lxxx.
 ca. xxxi.
 ca. xxxij.
 ca. xxxij.
 ca. xxxij.
 ca. xxxv.
 ca. xxxvi.
 ca. xxxvij.
 ca. xxxvij.
 ca. xl.
 ca. xli.
 ca. xliij.
 ca. xliij.
 ca. xlv.
 ca. xlvij.
 ca. xlvij.
 ca. xlvij.
 ca. xlix.
 ca. l.
 ca. li.
 ca. liij.
 ca. liij.
 ca. liij.
 ca. lv.
 ca. lvi.

De paupertate
 De passione christi
 De peccato
 De penitentia
 De predicatione
 De perseverantia
 De presumptione
 De prodigalitate
 De pigritia
 De providentia
 De preparatione
 De probatione
 Querendus est deus
 De religione
 De repletione spiritus sancti
 De resurrectione corporis
 De reciduatione
 De sapientia
 De servitio dei
 De servitio diaboli
 De sequela
 De silentio
 De simonia
 De societate mala
 De sanctificatione hominis
 De solitudine
 De spe
 De superbia
 De tactu impudico
 De tepiditate
 De tempore

ca. lxxvii
 ca. lxxviii
 ca. lxxix
 ca. xc
 ca. xci
 ca. xcii
 ca. xciii
 ca. xciv
 ca. xcvi
 ca. xcvi
 ca. xcvi
 ca. xcix
 ca. l
 ca. ci
 ca. cij
 ca. ciii
 ca. ciij
 ca. cv
 ca. cvi
 ca. cvii
 ca. cviii
 ca. cix
 ca. cx
 ca. cxii
 ca. cxiii
 ca. cxiv
 ca. cxv
 ca. cxvi
 ca. cxvii

De ceteratione	ca. cxviii
De thesauro	ca. cxix
De tribulatione	ca. cxx
De timore dñi	ca. cxxi
De verbo dei	ca. cxxii
De velocitate	ca. cxxiii
De viis presenti	ca. cxxiiii
De unitate spūs	ca. cxxv
De oratione	ca. cxxvi
De voluntate bona	ca. cxxvii
De voluntate propria	ca. cxxviii
De virginitate	ca. cxxix
De usurarijs	ca. cxxx
De veritate	ca. cxxxi
De videre deum	ca. cxxxii
De vita eterna	ca. cxxxiii

¶ Finit tabula capitulorum in ordine alphabeti

Ad habendā ptenm in hac sūma elucidatio
nē tria veniūt cōsideranda. ¶ Primum est pro noti
cia capitulorū. que in numero sūt centum et triginta
tria p ordine alphabeti distincta. in quibz o diuersis
materijs tractantur. ratione quorū ponitur tabula
ordinem illum expatients.

¶ Secundū est. adaptationes sermonū prout domi
nicis. festis solēibz. et ceteris festis et ferijs totius an
ni cōpetunt. In quibz adaptationibus debemus
notare materiam. considerando capitulum vel capi
tula ad quod vel que nos remittit. illicqz reperiem^{us}
quid pro illo festo sumus sermocinaturi. Verbi caus

sa in dominica prima aduent^{us} est epistola. Abijcias
mus opera tenebrar^{um}. id est peccata. debemus remitte
re ad capitulū de peccato. Et induamur arma lu
cis remittendū est ad capitulum de lumine. Sicut
in die honeste ambulemus ad capitulum de ambus
latione. Et sic de alijs: prout notat in serie adaptans
omnium in tabula positarum.

¶ Terno considerandū est. q^{uo}d ille littere circa alles
gata (precipue in principio huius libri) posite et ab a
ltra g. non procedentes: significant principiu^m. mes
diū. v^{el} finē capituli allegati fm l^{ittere} exigentiam. Uers
bi gratia: fiat allegatio. Rom. xij. a. Obsecro vos p^{ro}
misericordiam dei. et. representat auctoritatem alles
gatam debere inueniri in principio capituli allegati
vel circa. Si. b. ponatur paulo posterius. sic. c. v^{el} d. e.
iuxta medium. si. f. vel g. circa finem. sicut quisq^{ue} dis
ligens lector perscrutari poterit.

¶ His itaq^{ue} omnib^{us} bene p^{ro}sideratis et sane digestis
quāte sit hec sūma vtilitatis. quanteq^{ue} p^{re}dicatōib^{us}
cōmoditat^{ur} cūctis q^{ui} eā p^{ro}legent facile cognitu erit.

¶ Explicit Sūmula aurea cūctis verbi dīuini
seminatoib^{us} p^{ro}ecessaria. que extracta est e magno
Dictionario. Hinc dici pot^{est} dictionarius pauperū.
licet de abstinentia intituatur. in qua diligens indas
gator materias fm varietatez tempoz applicabiles
modumq^{ue} accōmode adaptandi facile comperiet si
tabulam adaptationesq^{ue} sequētes diligenter p^{ro}sides
rauerit Imp^{ressa} Argētime in domo Johānis et nob
loueh calchographi. Anno a Christi incarnatione.
M. D. xvij. die. xij. mensis Augusti.

